

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Mao Zedung

secme eserler

V

Mao
Zedung

113

seçme eserler

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Mao Zedung
SEÇME ESERLER
Cilt V

Bu kitap, Nisan 1977'de Pekin Halk Yayınevi tarafından yayımlanan *Selected Works of Mao Tsetung, Volume V* adlı İngilizce çeviriden dilimize aktarılmış ve Uygurca baskısıyla karşılaştırılmıştır.

Bu kitabın yayın hakları

Analiz Basım Yayın Tasarım Uygulama Ltd. Şti.'nindir.

Birinci Basım: Kasım 1978 Aydınlik Yayınları

İkinci Basım: Kasım 1993 Kaynak Yayınları

Teknik Hazırlık: Sistem Ofset

Baskı: Yön

KAYNAK YAYINLARI: 113

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM LTD. ŞTİ.

İstiklal Cad. Gala Han No: 184 Kat: 4 Beyoğlu/İstanbul

Tel: 252 21 56-252 21 99

Mao
Zedung
seçme eserler
V

İÇİNDEKİLER

SOSYALİST DEVRİM VE SOSYALİST İNŞA DÖNEMİ (I)

Çin Halkı Ayağa Kalktı! (21 Eylül 1949)	21
Sunuş Notu	17
Yaşasın Çin Halkının Büyük Birliği! (30 Eylül 1949)	25
Halk Kahramanlarının Anısı Sonsuza Dek Yaşayacaktır! (30 Eylül 1949)	28
Sade Yaşama ve Sıkı Mücadele Etme Tarzına	
Her Zaman Bağlı Kalalım (28 Ekim 1949)	29
Zengin Köylülerin Ele Alınmasıyla İlgili Taktikler Konusunda Görüşlerin Bildirilmesi İsteği (12 Mart 1950)	30
Ülkenin Mali ve İktisadi Durumunda Köklü Bir Düzeltme İçin Mücadele Edelim (6 Haziran 1950)	32
Dört Bir Yana Yumruk Sallamayalım (6 Haziran 1950)	39
Gerçek Devrimciler Olun (23 Haziran 1950)	43
Sizler Bütün Ulus İçin Birer Örneksiniz (25 Eylül 1950)	48
Çin Halk Gönüllülerine Emir (8 Ekim 1950)	50
Çin Halk Gönüllüleri Kore'deki Her Tepeyi, Her Irmağı, Her Ağacı ve Her Bir Yaprığı	
Gözlerinin Bebeği Gibi Korumalıydılar (19 Ocak 1951)	51

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi	
Siyasi Bürosunun Genişletilmiş Toplantısında	
Alınan Kararın Ana Noktaları (18 Şubat 1951)	52
I. Hazırlık İçin Yirmi İki Ay	52
II. ABD Saldırısına Karşı Direnmek ve Kore'ye	
Yardım Etmek İçin Propaganda ve Eğitim Kampanyası	52
III. Toprak Reformu	53
IV. Karşıdevrimcilerin Bastırılması	53
V. Şehirlerdeki Çalışma	54
VI. Partinin Sağlamlaştırılması ve Partinin İnşası	54
VII. Birleşik Cephe Çalışması	56
VIII. Düzeltme Hareketi	56
Karşıdevrimcilerin Bastırılmasında Partinin Kitle Çizgisi	
İzlenmelidir (Mayıs 1951)	57
Karşıdevrimcileri Bastırmada Sağlam, İsabetli ve	
Amansız Darbeler İndirin (Aralık 1950 - Eylül 1951)	60
Vu Sün'ün Hayatı Adlı Filmin Tartışılmasına	
Ciddi Bir Özen Gösterelim (20 Mayıs 1951)	64
Üç Kitle Hareketinde	
Kazanılan Büyük Zaferler (23 Ekim 1951)	66
«Üç Kötülüğe ve Beş Kötülüğe» Karşı Mücadele	
(Kasım 1951-Mart 1952)	71
Tarımda Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşmeyi	
Başlıca Görevlerden Biri Olarak Alın (15 Aralık 1951)	78
Yeni Yıl Mesajı (1 Ocak 1952)	79
Tibet'teki Çalışmamızda Uygulanacak Siyasetler Üzerine	
Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin	
Talimatı (6 Nisan 1952)	80
Çin'deki Baş Çelişme İşçi Sınıfı ile Burjuvazi Arasında	

Çelişmedir (6 Haziran 1952)	85
Birleşelim ve Kendimizle Düşman Arasında	
Kesin Bir Ayrım Yapalım (4 Ağustos 1952)	86
Çin Halk Gönüllülerinin Büyük Önem Taşıyan Zaferini	
Selamlayalım! (24 Ekim 1952)	90
Bürokrasiye, Tepeden İnmeciliğe, Yasaların ve	
Disiplinin Çiğnenmesine Karşı Mücadele Edin (5 Ocak 1953)	92
Han Şovenizmini Eleştirelim (6 Mart 1953)	95
«Beş Aşırılık» Sorununu Çözün (19 Mart 1953)	97
Liu Şaoçi ve Yang Şangkun'un Yetkili Olmadıkları Halde	
Merkez Komitesi Adına Belgeler Yayınlayarak	
Disiplini Çiğnedikleri İçin Eleştirilmeleri (19 Mayıs 1953)	100
Genel Çizgiden Ayrılan Sağ Sapmacı	
Görüşleri Çürütelim (15 Haziran 1953)	101
Gençlik Birliği, Çalışmalarında Gençliğin	
Özelliklerini Dikkate Almalıdır (30 Haziran 1953)	103
Devlet Kapitalizmi Üzerine (9 Temmuz 1953)	110
Partinin Geçiş Dönemine İlişkin	
Genel Çizgisi (Ağustos 1953)	111
Parti İçindeki Burjuva Fikirlerle Karşı	
Mücadele Edelim (12 Ağustos 1953)	112
Kapitalist Sanayi ve Ticaretin	
Tek Dönüşüm Yolu (7 Eylül 1953)	122
ABD Saldırısına Karşı Direnme ve Kore'ye Yardım Etme	
Savaşında Kazandığımız Büyük Zafer ve	
Önümüzdeki Görevler (12 Eylül 1953)	125
Liang Şuming'in Gerici Fikirlerinin	
Eleştirilmesi (16-18 Eylül 1953)	131

Tarımda Karşılıklı Yardım ve	
Kooperatifleşme Üzerine İki Konuşma (Ekim ve Kasım 1953)	142
I. 15 Ekim Konuşması	142
II. 4 Kasım Konuşması	146
Çin Halk Cumhuriyeti Anayasa Taslağı	
Üzerine (<i>14 Haziran 1954</i>)	153
Büyük Bir Sosyalist Ülke İnşa Etmek İçin	
Çaba Harcayalım (<i>15 Eylül 1954</i>)	160
<i>Kırmızı Odanın Rüyası'nın İncelenmesine</i>	
<i>İlişkin Mektup (16 Ekim 1954)</i>	162
Atom Bombası Çin Halkını Yıldırıamaz (<i>28 Ocak 1955</i>)	164
Çin Komünist Partisi Milli Konferansında	
Yapılan Konuşmalar (<i>Mart 1955</i>)	166
Açış Konuşması	166
Kapanış Konuşması	171
1. Bu Konferansın Değerlendirilmesi	171
2. Birinci Beş Yıllık Plan Üzerine	173
3. Parti Düşmanı Kao Kang-Cao Şuşi İttifakı Üzerine	174
4. Bugünkü Durum Üzerine	182
5. Partinin 8. Milli Kongresinin Başarıyla Toplanması İçin	
Çaba Harcayalım	183
«Kamuoyunun Birörnek Olması»nın	
Reddedilmesi Üzerine (<i>24 Mayıs 1955</i>)	187
<i>Karşıdevrimci Hu Feng Kliği ile İlgili Belgeler'e Önsöz ve</i>	
<i>Yayımcının Notları (Mayıs ve Haziran 1955)</i>	191
Önsöz	191
Yayımcının Notları (Seçmeler)	193
Tarımın Kooperatif Dönüşümü Üzerine (<i>31 Temmuz 1955</i>)	199
Tarımın Kooperatif Dönüşümünde Parti ve Birlik Üyeleri ile	
Yoksul ve Aşağı-orta Köylülere Dayanılım (<i>7 Eylül 1955</i>)	224

Tarımın Kooperatif Dönüşümü ve Bugünkü Sınıf Mücadelesi Üzerine Tartışma (<i>11 Ekim 1955</i>)	227
I. Tarımda Kooperatifleşme ile Kapitalist Sanayi ve Ticaretin Dönüşümü Arasındaki İlişki	228
II. Kooperatifleşme Sorununa İlişkin Tartışmanın Özeti	233
III. Kapsamlı Planlama ve Daha Etkili Önderlik Sorunu Üzerine	235
IV İdeolojik Mücadele Üzerine	240
V Diğer Sorunlar	244
<i>Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişine Önsözler (Eylül ve Aralık 1955)</i>	253
Birinci Önsöz	253
İkinci Önsöz	256
<i>Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişine Yayımcının Notları (Eylül ve Aralık 1955)</i>	260
Tarıma İlişkin On Yedi Maddelik Belge Konusunda Görüş İsteği (<i>21 Aralık 1955</i>)	298
El Sanatlarının Sosyalist Dönüşümünü Hızlandırın (<i>5 Mart 1956</i>)	303
On Başlıca İlişki Üzerine (<i>25 Nisan 1956</i>)	307
1. Ağır Sanayi ile Hafif Sanayi ve Tarım Arasındaki İlişki	308
2. Kıyı Bölgelerindeki Sanayi ile İç Bölgelerdeki Sanayi Arasındaki İlişki	309
3. Ekonomik İnşa ile Savunmanın İnşası Arasındaki İlişki	311
4. Devlet, Üretim Birimleri ve Üreticiler Arasındaki İlişki	312
5. Merkezi Otoriteler ile Yerel Otoriteler Arasındaki İlişki	316
6. Han Milliyeti ile Azınlık Milliyetleri Arasındaki İlişki	319
7. Parti ile Partili Olmayanlar Arasındaki İlişki	320
8. Devrim ile Karşıdevrim Arasındaki İlişki	322
9. Doğru ile Yanlış Arasındaki İlişki	325
10 Çin ile Diğer Ülkeler Arasındaki İlişki	327

ABD Emperyalizmi Kâğıttan Kaplandır (14 Temmuz 1956)	332
Partinin Birliğini Sağlamlaştıralım ve	
Partinin Geleneklerini İleri Götürelim (30 Ağustos 1956)	337
Partimizin Bazı Tarihi Tecrübeleri (25 Eylül 1956)	350
Dr. Sun Yatsen'in Anısına (12 Kasım 1956)	357
Çin Komünist Partisi Sekizinci Merkez Komitesinin	
2. Genel Toplantısında Konuşma (15 Kasım 1956)	359
Eyalet, Merkeze Bağlı Şehir ve Özerk Bölge Parti Komitesi	
Sekreterleri Konferansında Konuşmalar (Ocak 1957)	379
I. 18 Ocak Konuşması	379
II. 27 Ocak Konuşması	390
Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması	
Üzerine (27 Şubat 1957)	418
I. Nitelik Bakımından Farklı İki Tür Çelişme	418
II. Karşıdevrimcilerin Temizlenmesi Sorunu	430
III. Tarımda Kooperatif Dönüşüm Sorunu	434
IV. Sanayiciler ve İşadamları Sorunu	437
V. Aydınlar Sorunu	439
VI. Azınlık Milliyetleri Sorunu	440
VII. Bütünü Dikkate Alma ve Uygun Düzenlemeler Yapma	442
VIII. «Yüz Çiçek Açsın, Yüz Düşünce Birbiriyle Yarışsın» ve	
«Uzun Süreli Bir Arada Yaşama ve	
Karşılıklı Denetim» Üzerine	443
IX. Az Sayıda İnsan Tarafından Çıkarılan Karışıklıklar	
Sorunu Üzerine	450
X. Kötü Şeyler İyi Şeylere Dönüştürülebilir mi?	452
XI. Tutumlu Olmak Üzerine	454
XII. Çin'in Sanayileşme Yolu	455
Çin Komünist Partisi'nin Propaganda Çalışmasıyla İlgili	
Milli Konferansında Konuşma (12 Mart 1957)	458
Sade Yaşayıp Sıkı Çalışmak Konusunda Kararlı Olun,	

Kitlelerle Sıkı Bağları Sürdürün (<i>Mart 1957</i>)	474
Durum Değişmeye Başlıyor (<i>15 Mayıs 1957</i>)	478
Çin Komünist Partisi Bütün Çin Halkının Önder Çekirdeğidir (<i>25 Mayıs 1957</i>)	486
Sağcıların Azgın Saldırılarını Püskürtmek İçin Güçlerimizi Toplayalım (<i>8 Haziran 1957</i>)	487
<i>Ven Huy Bao</i> Gazetesinin Burjuva Yönelimi Eleştirilmelidir (<i>1 Temmuz 1957</i>)	490
Burjuva Sağcılarının Saldırılarını Geri Püskürtün (<i>9 Temmuz 1957</i>)	497
1957 Yazındaki Durum (<i>Temmuz 1957</i>)	515
Devrimi İleri Götüren Faal Unsurlar Olun (<i>9 Ekim 1957</i>)	526
Halkın Çoğunluğuna Yürekten Güvenin (<i>13 Ekim 1957</i>)	543
Parti İçi Birlik Konusunda	
Diyalektik Bir Yaklaşım (<i>18 Kasım 1957</i>)	561
Bütün Gericiler Kâğıttan Kaplandır (<i>18 Kasım 1957</i>)	564

AYDINLIK YAYINLARININ ACIKLAMASI

Yayinevimiz, Mao Zedung'un *Seçme Eserleri*'nin yayımlanmış olan beş cildini de okuyucuya sunmuş bulunmaktadır. Türkiye'nin kültür hayatına son derece önemli bir katkı niteliği taşıyan, Mao Zedung *Seçme Eserler*'in Türkçeye çevrilmesi, uzun süreli bir kolektif çalışmanın ürünüdür. Üç yıl boyunca bu çalışmaya katılan ve Mao Zedung'un yazılarının dilimize doğru bir şekilde aktarılması için özen gösteren bütün çevirmen arkadaşlara teşekkür etmeyi, yayinevimiz borç bilir.

SUNUŞ NOTU

Büyük önderimiz ve öğretmenimiz Başkan Mao'nun eserleri, Marksizm-Leninizmin ölümsüz anıtlarıdır. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin kararı uyarınca, Mao Zedung *Seçme Eserler*'in Beşinci Cildi şimdi yayımlanmış bulunmaktadır; öbür ciltler de sırasıyla yayımlanacaktır.

Mao Zedung *Seçme Eserler*'in daha önce yayımlanmış bulunan dört cildinde, yeni demokratik devrim dönemine ait önemli yazılar vardır. Beşinci Cilt ve sonraki ciltler ise, sosyalist devrim ve sosyalist inşa dönemine ilişkin önemli yazıları içermektedir.

Mao Zedung yoldaş, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu izleyen yeni tarihi dönemde, Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğini devrimin somut pratiğiyle kaynaştırma ilkesini tutarlı bir şekilde savunarak bir dizi mücadele içinde Partimize ve halkımıza önderlik ederken Marksizm-Leninizmi devrildi, savundu ve geliştirdi. Bu mücadeleler, sosyalist devrimi ve sosyalist inşayı gerçekleştirmek; Kao-Cao, Peng Tehhuay, Liu Şaoçi, Lin Biao ve Vang-Çang-Çiang-Yao'nun revizyonist çizgilerine karşı çıkmak; emperyalizme ve bütün ülkelerin gericilerine karşı mücadele etmek ve merkezinde Sovyet revizyonist dönek kliğinin bulunduğu modern revizyonizme karşı savaşmak için verilmişti. Bu dönemde Mao Zedung yoldaşın teoriye yaptığı en büyük katkılar, Çin'deki ve dışarıdaki proletarya diktatörlüğü tarihi tecrübesini sistemli bir biçimde özetlemesi; sosyalist toplumdaki çelişmeleri, sınıfları ve sınıf mücadelesini, materyalist diyalektiğin temel kavramı olan zıtların birliği kavramı aracılığıyla tahlil etmesi ve böylece sosyalist toplumun gelişme yasasını gözler önüne sererek proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek şeklindeki büyük teoriyi yaratmasıdır. Mao Zedung yoldaşın proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü konusundaki yeni fikirleri, yeni tezleri, felsefe, ekonomi politik ve bilimsel sosyalizm alanlarında Marksist-Leninist teori hazinesini büyük ölçüde zenginleştirmiştir. Bu fikirler ve

tezler yalnızca proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırma, kapitalizme geri dönüşü önleme ve sosyalizmi inşa etme konularında Çin halkına doğru yolu göstermekle kalmaz, aynı zamanda, dünya çapında büyük ve kalıcı bir öneme sahiptir.

Mao Zedung *Seçme Eserler*'in Beşinci Cildi, 1949 Eylül'ü ile 1957 yılı sonu arasındaki önemli yazıları içermektedir. Mao Zedung yoldaş ilk kez bu yazılarında şunları ortaya koydu: Proletarya ile burjuvazi arasındaki, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki mücadelenin, üretim araçları üzerindeki mülkiyetin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlandıktan sonra da daha uzun bir süre devam edeceği şeklindeki bilimsel tezi; sosyalist toplumda farklı nitelikteki iki çelişmeyi bizimle düşman arasındaki çelişme ile halk içindeki çelişmeleri doğru bir şekilde ayırt etmeyi ve bunları doğru bir şekilde ele almayı içeren öğretiyi; proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme büyük teorisini ve sosyalist inşa konusundaki genel çizginin dayandığı fikirleri. Daha sonra, özellikle Büyük Proleter Kültür Devrimi sırasında Mao Zedung yoldaş, devrimin pratik tecrübesi temelinde bu parlak düşünce bütünü zenginleştirmeye ve geliştirmeye devam etti.

Mao Zedung yoldaş zamanımızın en büyük Marksist-Leninistiydi. Mao Zedung Düşüncesi, Partimizin, ordumuzun ve halkımızın, altında birlik içinde mücadele edeceği ve devrimi sürdüreceği zafer bayrağıdır; Mao Zedung Düşüncesi, uluslararası proletaryanın ve bütün ülkelerin devrimci halklarının ortak hazinesidir. Mao Zedung yoldaşın düşüncesi ve öğretileri sonsuza dek yaşayacaktır.

Seçme Eserler'de yer alan, Mao Zedung yoldaşın sosyalist devrim ve sosyalist inşa dönemine ilişkin yazılarından bazıları daha önce yayımlanmıştır. Öbürleri ise ilk kez yayımlanmaktadır ve bunlar onun kaleme aldığı taslakları, notları ve konuşmalarının resmi kayıtlarını kapsamaktadır. Yazıların derlenmesi sırasında konuşma kayıtlarında gerekli bazı teknik düzeltmeler yapılmıştır.

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi
Başkan Mao'nun Eserlerini
Baskıya Hazırlama ve
Yayımlama Komitesi
1 Mart 1977

SOSYALİST DEVRİM VE SOSYALİST İNŞA DÖNEMİ

ÇİN HALKI AYAĞA KALKTI!*

21 Eylül 1949

Temsilci Arkadaşlar,

Bütün ulusun büyük bir sabırsızlıkla beklediği Siyasi Danışma Konferansı çalışmalarına başlamış bulunuyor.

Konferansımız, Çin'deki bütün demokratik Partileri ve halk örgütlerini, Halk Kurtuluş Ordusu'nu, ülkenin çeşitli bölgelerini ve milliyetlerini ve denizaşırı ülkelerde yaşayan Çinlileri temsil eden 600'ü aşkın temsilciden oluşmaktadır. Bu, konferansımızın, bütün ülke halkının büyük birliğini temsil eden bir konferans olduğunu göstermektedir.

Bütün ülke halkının bu büyük birliğine ulaşılmasının nedeni, ABD emperyalizminin desteklediği gerici Guomindang hükümetini yenilgiye uğratmış olmamızdır. Yeryüzünde eşine pek az rastlanmış bir ordu olan kahraman Çin Halk Kurtuluş Ordusu, üç yıldan biraz fazla bir süre içinde ABD desteğindeki gerici Guomindang hükümetinin milyonlarca askeri tarafından girişilen bütün saldırıları yerle bir etti ve karşı saldırıya ve saldırıya geçti. Şu anda Halk Kurtuluş Ordusu'nun milyonlarca askerden oluşan sahra orduları, savaşı Tayvan, Gvantung, Gvangsi, Kveyçov, Sicuan ve Sinkiang yakınlarındaki bölgelere sürmüş ve Çin halkının büyük çoğunluğu kurtuluşa kavuşmuş bulunmaktadır. Bütün ülke halkı üç yıldan biraz fazla bir süre içinde saflarını sıklaştırdı, Halk Kurtuluş Ordusu'nu desteklemek üzere omuz omuza verdi, düşmana karşı savaştı ve temel zaferi kazandı. İşte, bugünkü Halk Siyasi Danışma Konferansı bu temel üzerinde toplanmış bulunmaktadır.

Konferansımızın adının Siyasi Danışma Konferansı olmasının ne-

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın 1. Genel Toplantısında yapılan açış konuşması.

deni, üç yıl kadar önce Çan Kayşek'in Guomindang'yla birlikte bir Siyasi Danışma Konferansı toplamış olmamızdır.¹ Bu konferansta varılan sonuçlar Çan Kayşek'in Guomindangı ve onun suç ortakları tarafından baltalanmış, ama gene de konferans halk üzerinde silinmez bir etki bırakmıştı. Bu konferans, emperyalizmin uşağı Çan Kayşek'in Guomindangı ve onun suç ortaklarıyla birlikte halkın yararına hiçbir şeyin yapılamayacağını göstermişti. Kararları gönülsüzce kabul etmeleri bile bir işe yaramamıştı; çünkü, fırsatını bulur bulmaz bu kararları yırtıp atmışlar ve halka karşı amansız bir savaş başlatmışlardı. Bu konferanstan sağlanan tek kazanç, konferansın halka şu önemli dersi öğretmesi oldu: Emperyalizmin uşağı Çan Kayşek'in Guomindangı ve onun suç ortaklarıyla asla uzlaşamaz; ya bu düşmanları yok edersin ya da onlar tarafından ezilir ve katledilirsin; ya biri ya öteki, başka bir seçenek yoktur. Çin Komünist Partisi'nin önderliğindeki Çin halkı üç yıldan biraz fazla bir süre içinde hızla uyandı ve emperyalizme, feodalizme, bürokrat kapitalizme ve onların genel temsilcisi gerici Guomindang hükümetine karşı ülke çapında bir birleşik cephe içinde örgütlendi. Halk Kurtuluş Savaşı'nı destekledi, gerici Guomindang hükümetini esas olarak yenilgiye uğrattı. Çin'de emperyalizmin boyunduruğunu kırdı ve Siyasi Danışma Konferansı'nı yeniden topladı.

Bugünkü Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı yepyeni bir temel üzerinde toplanmış bulunmaktadır; bütün ülke halkını temsil etmektedir ve bütün ülke halkının güvenine ve desteğine sahiptir. Bu nedenle, konferans, bir Milli Halk Meclisi'nin görev ve yetkilerini üstleneceğini ilan etmektedir. Konferans, gündemine uygun olarak, Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Kuruluş Yasasını, Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Halk Hükümetinin Kuruluş Yasasını ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Ortak Programını kabul edecek; Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Milli Komitesini ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Merkezi Halk Hükümet Konseyini seçecek; Çin Halk Cumhuriyeti'nin milli bayrağını ve milli amblemini kabul edecek ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkentinin neresi olacağına karar verecek ve dünyanın çoğu ülkesinde kullanılmakta olan takvimi kabul edecektir.

1- «Çan Kayşek'in Taarruzunu Savunma Savaşı'yla Ezelim», Not 2, Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt IV, Kaynak Yayınları, s. 88

Temsilci Arkadaşlar, hepimiz, çalışmamızın insanlık tarihine geçeceğine ve insanlığın dörtte birini oluşturan Çin halkının artık ayağa kalktığını gözler önüne sereceğine inanıyoruz. Çinliler her zaman büyük, yiğit ve çalışkan bir ulus olmuşlardır; geride kalmaları ancak yakınçağa rastlar. Ve bunun tek nedeni de, yabancı emperyalizmin ve yerli gerici hükümetlerin sömürü ve zulmüdür. Atalarımız bir yüzyılı aşkın bir zamandır yerli ve yabancı zalimlere karşı, boyun eğmez mücadeleler vermekten bir an bile geri durmamışlardır; Çin devrimindeki büyük öncümüz Dr. Sun Yatsen'in önderliğindeki 1911 Devrimi de bunlardan biridir. Atalarımız, yarım kalan amaçlarını gerçekleştirmemizi istediler. Biz de onların bu isteğini yerine getirdik. Saflarımızı sıklaştırdık ve Halk Kurtuluş Savaşı ve büyük halk devrimi sayesinde yerli ve yabancı zalimleri yenilgiye uğrattık; şimdi de Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan ediyoruz. Bundan böyle ulusumuz, dünyanın barışsever ve özgürlüksever uluslar topluluğunun bir üyesi olacak ve kendi uygarlık ve refah düzeyini yükseltmek ve aynı zamanda dünya barışını ve özgürlüğü geliştirmek için cesaretle ve vargücüyle çalışacaktır. Ulusumuz, bundan böyle, aşağılanıp horlanan bir ulus olmayacaktır. Artık ayağa kalktık. Devrimimiz bütün ülkelerin halklarının desteğini ve onayını kazandı. Dünyanın dört bir yanında dostlarımız var.

Devrimci çalışmamız henüz tamamlanmadı. Halk Kurtuluş Savaşı ve devrimci halk hareketi hâlâ ilerliyor ve çabalarımızı sürdürmemiz gerekiyor. Kuşkusuz, emperyalistler ve yerli gericiler yenilgilerini kolay kolay kabullenmeyecek, umutsuzca savaşıacaklardır. Bütün ülkede barış ve düzen sağlandığı zaman kesinlikle sabotajlara girişecekler, şu ya da bu yoldan huzursuzluk yaratacaklar ve her gün, her dakika bir geri dönüş tezgâhlamaya çalışacaklardır. Bu, kaçınılmaz ve kesindir. Uyanıklığı hiçbir şekilde elden bırakmamalıyız.

Devlet sistemimiz olan demokratik halk diktatörlüğü, halk devrimi zaferinin ürünlerini korumak ve yerli ve yabancı düşmanların geri dönüş hayallerini boşa çıkarmak için güçlü bir silahtır. Zaferin bu ürünlerini koruma ve yerli ve yabancı düşmanların geri dönüş hayallerini boşa çıkarma mücadelemizde yalnız kalmamak için, uluslararası alanda, bütün barışsever ve özgürlüksever ülkeler ve halklarla ve en başta da Sovyetler Birliği ve Yeni Demokrasilerle birleşmeliyiz. Demokra-

tik halk diktatörlüğünde sebat ettiğimiz ve yabancı dostlarımızla birleştiğimiz sürece, her zaman zafer kazanacağız.

Demokratik halk diktatörlüğü ve yabancı dostlarımızla dayanışma, inşa çalışmamızı hızla tamamlamamızı sağlayacaktır. Daha şimdiden ülke çapında ekonomik inşa göreviyle karşı karşıyayız. Son derece elverişli koşullara, 475 milyon nüfusa ve 9 600 000 kilometrekarelik bir ülkeye sahibiz. Önümüzde gerçekten de güçlükler var, hem de pek çok. Ama ülke halkının yiğit bir mücadele vererek bu güçlüklerin hepsinin üstesinden geleceğine kuvvetle inanıyoruz. Çin halkı güçlükleri yenmede zengin bir tecrübeye sahiptir. Hem atalarımız, hem de biz uzun yıllar büyük güçlüklerle göğüs gerdik, güçlü yerli ve yabancı gericileri bozguna uğrattık; öyleyse şimdi zaferden sonra neden müreffeh ve gelişen bir ülke inşa edemeyelim? Sade yaşama ve sıkı mücadele etme tarzımıza bağlı kaldığımız sürece, birlik olduğumuz sürece ve demokratik halk diktatörlüğünde sebat ettiğimiz ve yabancı dostlarımızla birleştiğimiz sürece, ekonomik cephede hızla zafer kazanabiliriz.

Ekonomik inşa dalgasının yükselişini, kültür alanında bir inşa dalgası izlemek zorundadır. Çin halkının uygarlıktan yoksun bir halk olarak görüldüğü dönem artık sona ermiştir. Dünyada ileri bir kültüre sahip olan bir ulus olarak ortaya çıkacağız.

Milli savunmamız sağlamlaştırılacak ve bir daha hiçbir emperyalistin ülkemizi istila etmesine izin verilmeyecektir. Temelini kahraman ve çelikleşmiş Halk Kurtuluş Ordusu'nun oluşturduğu halkımızın silahlı kuvvetleri korunmalı ve geliştirilmelidir. Yalnızca güçlü bir kara kuvvetlerine değil, aynı zamanda güçlü bir hava kuvvetlerine ve güçlü bir deniz kuvvetlerine sahip olacağız.

Yerli ve yabancı gericiler karşımızda titresinler! Şu işi beceremediğimizi, bu işin üstesinden gelemediğimizi söylesinler. Biz Çin halkı kendi sarsılmaz gücümüze dayanarak dosdoğru hedefimize ulaşacağız.

Halk Kurtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde canlarını veren halk kahramanları sonsuza dek yüreklerimizde yaşayacak!

Yaşasın Halk Kurtuluş Savaşı'nın ve halk devriminin zaferi!

Yaşasın Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu!

Yaşasın Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın zaferi!

YAŞASIN ÇİN HALKININ BÜYÜK BİRLİĞİ!*

30 Eylül 1949

Sevgili Yurttaşlar,

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın 1. Genel Toplantısı görevlerini başarıyla tamamlamış bulunuyor.

Bu toplantıya Çin'deki bütün demokratik Partiler ve halk örgütlerinden, Halk Kurtuluş Ordusu'ndan, ülkenin çeşitli bölge ve milliyetlerinden, denizaşırı ülkelerde yaşayan Çinlilerden ve diğer yurtsever demokratlardan temsilciler katılmıştır. Bu konferans, bütün ülke halkının iradesini temsil etmektedir ve bütün ülke halkının eşi görülmemiş büyük birliğini ortaya koymaktadır.

Bütün halkın bu büyük birliğine, ancak uzun yıllar süren kahramanca mücadelelerden sonra, ancak Çin Komünist Partisi'nin önderliğindeki Çin halkı ve Halk Kurtuluş Ordusu ABD emperyalizminin desteklediği Çan Kayşek'in gerici Guomindang hükümetini yenilgiye uğrattıktan sonra ulaşılmıştır. 1911 Devrimi'ne önderlik eden büyük devrimci Dr. Sun Yatsen gibi olağanüstü insanlar da içinde olmak üzere Çin halkının öncüleri, bir yüzyılı aşkın bir zaman, emperyalistlerin ve gerici Çin rejimlerinin zulmünü yıkmak amacıyla verdikleri aralıksız mücadelelerde kitlelere rehberlik etmişlerdir; onların yılmaz ve kararlı çabaları sayesinde artık bu hedefe kesin olarak ulaşılmış bulunmaktadır. Bu toplantıyı, Çin halkının düşmanları karşısında zafer kazandığı, ülkesinin çehresini değiştirdiği ve Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurduğu bir sırada yapıyoruz. Biz, 475 milyon Çin halkı artık ayağa kalktık; ulusumuzun geleceği son derece parlaktır.

Toplantımız, halkımızın önderi Başkan Mao'nun önderliğinde, fi-

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın 1. Genel Toplantısı, Mao Zedung yoldaşı bu bildiriye kaleme almakla görevlendirdi. Bildiri onaylanırken, temsilcilerin önerisi üzerine bildiriye «halkımızın önderi Başkan Mao'nun önderliğinde» deyimini eklendi.

kir birliği içinde ve Yeni Demokrasi ilkesine uygun bir biçimde çalışarak, Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Kuruluş Yasasını, Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Halk Hükümeti'nin Kuruluş Yasasını ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Ortak Programı'nı kabul etmiş; Pekin'in Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti olmasını kararlaştırmış; beş yıldızlı kırmızı bayrağı Çin Halk Cumhuriyeti'nin milli bayrağı olarak, Gönüllüler Marşını da bugün için milli marş olarak kabul etmiş; Çin Halk Cumhuriyeti'nde Miladi takvimin kullanılmasını kabul etmiş; Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Milli Komitesini ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Merkezi Halk Hükümeti Konseyini seçmiştir. Böylece Çin tarihinde yeni bir çağ başlamaktadır.

Sevgili yurttaşlar, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu ilan edilmiştir; Çin halkı artık kendi Merkezi Hükümetine sahiptir. Hükümet, Ortak Programa uygun olarak, Çin'in dört bir yanında demokratik halk diktatörlüğünü uygulayacaktır. Devrimci savaşı sonuna kadar sürdürmesi, geri kalan düşman birliklerini yok etmesi ve Çin'i birleştirme büyük görevini gerçekleştirmek üzere tüm ülke topraklarını kurtarması için Halk Kurtuluş Ordusu'nu yönetecektir. Bütün güçlüklerin üstesinden gelinmesinde ve eski Çin'den devralınan yoksulluğu ve cehaleti yok etmek ve halkın maddi ve kültürel hayatını adım adım geliştirmek üzere ekonomik ve kültürel alanlarda büyük çapta bir inşaya girişilmesinde bütün ülke halkına önderlik edecektir. Halkın çıkarlarını koruyacak ve karşıdevrimcilerin her türlü tertibini ezip yok edecektir. Halkın kara, hava ve deniz kuvvetlerini güçlendirecek, milli savunmayı sağlamlaştıracak, toprak bütünlüğümüzü ve egemenliğimizi güvence altına alacak ve herhangi bir emperyalist ülkeden gelecek saldırıya karşı koyacaktır. Bütün barışsever ve özgürlüksever ülkeler, uluslar ve halklarla ve en başta da Sovyetler Birliği ve Yeni Demokrasilerle birleşecek ve ittifak edecek, emperyalistlerin savaş kışkırtma tertiplerine karşı onlarla omuz omuza savaşacak ve dünya barışının sürekliliği uğrunda mücadele edecektir.

Sevgili yurttaşlar, daha iyi örgütlenmeliyiz. Çin halkının büyük çoğunluğunu siyasi, askeri, ekonomik, kültürel ve diğer örgütlerde örgütlemeli ve eski Çin'e özgü dağınık devlete son vermeliyiz ki; kitlele-

rin büyük kolektif gücü, hem Halk Hükümetini ve Halk Kurtuluş Ordusu'nu desteklemeye, hem de bağımsız, demokratik, barış içinde birleşmiş, müreffeh ve güçlü bir yeni Çin inşa etmeye yöneltilebilsin.

Halk Kurtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde canlarını veren halk kahramanları sonsuza dek yüreklerimizde yaşayacak!

Yaşasın Çin Halkının büyük birliği!

Yaşasın Çin Halk Cumhuriyeti!

Yaşasın Merkezi Halk Hükümeti!

HALK KAHRAMANLARININ ANISI SONSUZA DEK YAŞAYACAKTIR!*

30 Eylül 1949

Halk Kùrtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde son üç yıl içinde canlarını veren halk kahramanlarının anısı sonsuza dek yaşayacaktır!

Halk Kurtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde son 30 yıl içinde canlarını veren halk kahramanlarının anısı sonsuza dek yaşayacaktır!

1840'tan bu yana, yerli ve yabancı düşmanlara karşı halkın milli bağımsızlığı, özgürlüğü ve refahı uğrunda verilen birçok mücadelede canlarını veren halk kahramanlarının anısı sonsuza dek yaşayacaktır!

* Halk Kahramanları Anıtı üzerindeki, Mao Zedung yoldaş tarafından kaleme alınmış yazıt.

**SADE YAŞAMA VE
SIKI MÜCADELE ETME TARZINA
HER ZAMAN BAĞLI KALALIM**

26 Ekim 1949

Yenan'daki Yoldaşlar ve Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesindeki Yurttaşlar:

Gönderdiğiniz kutlama mesajı beni çok sevindirdi. 1936'dan 1948'e kadar Yenan ve Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesi, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin merkezi ve Çin halkının kurtuluş mücadelesinin genel cephe gerisi bölgesi olmuştur. Yenan ve Sınır Bölgesi halkı, bütün ulusa büyük katkılarda bulunmuştur. Birliğinizi sürdürmenizi, savaş yaralarını hızla sarmanızı ve ekonomik ve kültürel inşanızda ilerlemenizi dilerim. Ve bütün ülkedeki devrimci görevlilerin, Yenan ve Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesi'nde çalışan görevlilerin on yılı aşkın bir zamandır korudukları sade yaşama ve sıkı mücadele etme tarzına her zaman bağlı kalacaklarını umarım.

Mao Zedung
26 Ekim 1949

ZENGİN KÖYLÜLERİN ELE ALINMASIYLA İLGİLİ TAKTİKLER KONUSUNDA GÖRÜŞLERİN BİLDİRİLMESİ İSTEĞİ*

12 Mart 1950

Eyaletlerdeki sorumlu yoldaşların katıldığı toplantınızda lütfen zengin köylülerin ele alınmasıyla ilgili taktikler konusundaki fikirleri toplayın ve bunları telgrafla bize iletin. Söz konusu taktikler, güney eyaletlerinde ve Kuzeybatı'daki bazı bölgelerde bu kış için tasarlanan toprak reformunda yalnızca kapitalist zengin köylülere değil, aynı zamanda yarıfeodal zengin köylülere de hiç dokunmamak ve yarıfeodal zengin köylüler sorununun çözümünü birkaç yıl ertelemektir. Lütfen, bu tutumun daha yararlı olup olmadığı üzerinde düşünün. Bu yolun tutulmasının nedenleri şunlardır: Birincisi, toprak reformu şimdiye kadar görülmemiş büyüklüktedir ve aşırı sol sapmaların çıkması beklenbilir. Eğer zengin köylülere dokunmaz ve yalnızca toprak ağalarına dokunursak, toprak ağalarını etkili bir biçimde tecrit edebilir, orta köylüleri koruyabilir ve ayırım yapmaksızın dayak atma ve adam öldürmeye karşı önceden önlem alabiliriz; yoksa bunun önlenmesi çok güç olur. İkincisi, kuzeydeki toprak reformu savaş zamanında yürütülmüştü; o sıralar savaş havası toprak reformu havasına ağır basıyordu. Ama şimdi savaşın hemen hemen sona erdiği şu sırada, toprak reformu bütün açıklığıyla öne çıkmaktadır ve bunun toplumda yol açacağı sarsıntı özellikle büyük, toprak ağalarının feryatları da özellikle acı olacaktır. Eğer yarıfeodal zengin köylülere şimdilik dokunmaz ve onları birkaç yıl sonra ele alırsak daha sağlam bir zemine basarız, başka bir deyişle siyasi bakımdan daha fazla inisiyatife sahip oluruz. Üçün-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Merkezi-Güney Bürosu'na ve aynı zamanda Doğu Çin Bürosu'na, Güney Çin Altbürosu'na, Güneybatı Bürosu'na ve Kuzeybatı Bürosu'na gönderilen genelge.

cüsü, milli burjuvaziyle siyasi, ekonomik ve örgütsel bakımdan bir birleşik cephe kurmuş bulunuyoruz; milli burjuvazi ile toprak sorunu arasında sıkı bir ilişki olduğuna göre, milli burjuvaziye tedirgin etmemek açısından yarıfeodal zengin köylülere dokunmamak daha doğru görünmektedir.

Siyasi Büronun geçen Kasım'daki toplantısında, zengin köylülere şimdilik dokunmama sorununu ortaya atmıştım; ama o sırada ne ayrıntılı bir tahlil yapılmış, ne de bir karar alınmıştı. Şimdi artık bir karar almanın zamanı gelmiştir. Bu karar alındıktan sonra, son zamanlarda kurtarılmış olan eyaletlerdeki toprak reformu kadrolarının inceleyebilmeleri için, Toprak Yasası'nın ve toprak reformuyla ilgili diğer belgelerin gözden geçirilmesi ve yayınlanması gerekecektir; böylece güz hasadından sonra başlayacak olan toprak reformunun kolaylaştırılması mümkün olacaktır. Yoksa geç kalır ve inisiyatifi kaybederiz. Dolayısıyla, yalnızca Merkezi Güney Bürosu'ndaki yoldaşların değil, aynı zamanda Doğu Çin Bürosu'ndaki, Güney Çin Altbürosu'ndaki, Güneybatı Bürosu'ndaki ve Kuzeybatı Bürosu'ndaki yoldaşların da bu sorunu tartışmaları; bu telgrafi, tartışılmak üzere, kendilerine bağlı olan eyalet ve merkeze bağlı şehir komitelerine iletmeleri, lehte ve aleyhte görüşleri toplamaları ve karara varırken göz önünde bulundurmamız için, bunları derhal telgrafla Merkez Komitesi'ne yollamaları son derece önemlidir.

ÜLKENİN MALİ VE EKONOMİK DURUMUNDA KÖKLÜ BİR DÜZELME İÇİN MÜCADELE EDELİM*

6 Haziran 1950

Bugünkü uluslararası durum bizim için elverişlidir. Sovyetler Birliği'nin önderlik ettiği dünya barış ve demokrasi cephesi geçen yıl olduğundan daha güçlüdür. Halkın barıştan yana ve savaşa karşı hareketi bütün ülkelerde ilerleme kaydetmiştir. Emperyalizmin boyunduruğunu kırmak için girişilen milli kurtuluş hareketleri büyük ölçüde yayılmıştır; Japon ve Alman halklarının ABD işgaline karşı gelişen kitle hareketleri ve Doğu'daki ezilen ulusların büyüyen halk kurtuluş mücadeleleri özellikle göze çarpmaktadır. Aynı zamanda, emperyalist ülkeler arasındaki, öncelikle de Birleşik Amerika ile İngiltere arasındaki çelişmeler gelişmiştir. ABD burjuvazisinin ve İngiliz burjuvazisinin farklı grupları arasındaki dalaşmalar da artmıştır. Buna karşılık, Sovyetler Birliği ile Halk Demokrasileri arasında ve Halk Demokrasilerinin kendi aralarında güçlü bir birlik vardır. Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki büyük ve tarihi bir önem taşıyan yeni antlaşma¹ iki ülke arasındaki dostça ilişkileri pekiştirmiştir; bu antlaşma, bizim milli inşamızı daha özgürce ve daha hızlı gerçekleştirmemizi sağlamakta ve aynı zamanda dünya halklarının barış ve demokrasiden yana, savaş ve zulme karşı güçlü mücadelesini ilerletmektedir. Emperyalist kamptan gelen savaş tehdidi ve üçüncü bir dünya savaşı olasılığı hâlâ vardır. Ne var ki, savaş tehlikesinin önünü almak ve üçüncü bir dünya savaşının patlak vermesini önlemek için mücadele eden güçler hızla büyümekte ve dünya halklarının çoğunluğunun siyasi bilinç düzeyi yüksel-

*Çin Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesi'nin 3. Genel Toplantısına sunulan yazılı rapor.

1. Burada, 14 Şubat 1950'de imzalanan Çin-Sovyet Dostluk, İttifak ve Karşılıklı Yardım Antlaşması kastedilmektedir.

mektedir. Dünya Komünist Partileri, barış ve demokrasiden yana olan, birleştirilebilecek bütün güçleri birleştirmeye devam eder ve bunların daha da gelişmelerine yardımcı olurlarsa, yeni bir dünya savaşı önlenbilir. Guomintang gericileri tarafından yayılan savaş söylentileri halkı aldatmayı amaçlamaktadır ve temelsizdir.

Bugün ülkemizde durum şöyledir: Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Halk Hükümeti ve bütün kâdemelerdeki yerel halk hükümetleri kurulmuş bulunmaktadır. Sovyetler Birliği, Halk Demokrasileri ve bazı kapitalist ülkeler birbiri ardınca ülkemizle diplomatik ilişki kurmuşlardır. Savaş, Kıta Çini'nde esas olarak sona ermiştir, geriye yalnızca Tayvan ve Tibet'in kurtarılması kalmıştır, ama bu görev hâlâ ciddi bir mücadeleyi gerektirmektedir. Kıtadaki bazı bölgelerde Guomintang gericileri eşkıya-gerilla savaşına başvurmuşlar ve bazı geri unsurları Halk Hükümetine karşı kışkırtmışlardır. Hükümetimize karşı koymak üzere birçok gizli ajan ve casus örgütlemişler ve Komünist Partisi'nin ve Halk Hükümeti'nin saygınlığını zedelemek ve çeşitli milliyetlerin, demokratik sınıfların, demokratik Partilerin ve halk örgütlerinin birlik ve işbirliğini bozmak amacıyla halk arasında söylentiler yaymışlardır. Bu gizli ajan ve casuslar aynı zamanda kamu iktisadi girişimlerini baltalama, Parti ve hükümet örgütleri görevlilerini öldürme ve emperyalistler ve Guomintang gericileri için haber toplama gibi işlere de girişmişlerdir. Bütün bu karşıdevrimci faaliyetler perde arkasından emperyalizm, özellikle de ABD emperyalizmi tarafından yönetilmektedir. Bütün bu haydutlar, gizli ajanlar ve casuslar emperyalist uşaklarıdır. 1948 kışındaki büyük Liaosi-Şenyang, Huay-Hay ve Peyping-Tiancin harekâtlarında elde edilen kesin zaferlerden sonra 21 Nisan 1949'da başlayan harekâtların Yangze'nin aşılması noktasına varmasından bu yana geçen on üç buçuk ay içinde Halk Kurtuluş Ordusu, Tibet, Tayvan ve başka bazı adalar dışında bütün Çin topraklarının ele geçirilmesini tamamlamış ve gerici Guomintang'ın 1 830 000 askerini ve onun eşkıya gerilla kuvvetlerinin 980 bin askerini safdışı etmiştir. Bu süre içinde halk güvenlik organları, çok sayıda gerici gizli servis grubu ve ajanını açığa çıkarmıştır. Yeni kurtarılmış bölgelerde, bugün Halk Kurtuluş Ordusu'nun görevi, geri kalan eşkıyaları yok etmeye devam etmek, halk güvenlik organlarının görevi ise düşmanın gizli servis

gruplarına darbe indirmeye devam etmektedir. Ülkenin dört bir yanındaki halkın büyük çoğunluğu Komünist Partisini, Halk Hükümetini ve Halk Kurtuluş Ordusu'nu hararetle desteklemektedir. Son aylarda Halk Hükümeti ülke çapındaki mali ve ekonomik çalışma üzerinde birleşik denetim ve birleşik önderlik uygulamış ve bütçe gelirleri ile harcamalarını dengeleme, enflasyonu durdurma ve fiyat istikrarını sağlama konularında başarılı olmuştur. Bütün halk tahıl vererek, vergi ödeyerek ve devlet tahvili satın alarak hükümeti desteklemiştir.² Geçen yıl ülkemizin geniş bölgeleri doğal afetlerle karşılaşmıştı; 120 milyon *mu** tarla ve 40 milyon insan sel baskını ya da kuraklıktan şu ya da bu ölçüde zarar görmüştü. Halk Hükümeti, doğal afete uğrayanlar için geniş çapta bir yardım çalışması örgütlemiş ve birçok yerde büyük çapta bir su işleri çalışması başlatmıştır. Bu yılın ürünü geçen yılıkinden daha iyidir ve yaz hasadı genel olarak iyi görünmektedir. Eğer güz hasadı da iyi olursa, gelecek yıl durumun daha da iyi olması beklenebilir. Emperyalizmin ve gerici Guomindang'ın egemenliği altında geçen uzun yıllar ekonomimizi bir keşmekeş içine sokmuş ve yaygın bir işsizlik yaratmıştır. Devrimde zafere ulaşmamızdan bu yana, eski ekonomik yapının bütününde değişik ölçülerde yeniden örgütlemelere gidilmiş ve işsiz sayısı daha da artmıştır. Bu ciddi bir sorundur; Halk Hükümeti, sorunu adım adım çözmek üzere işsizlere yardım sağlamak ve iş bulmak için önlemler almaya başlamıştır. Halk Hükümeti, kültür ve eğitim alanlarında yaygın bir çalışma yapmış ve çok sayıda aydın ve öğrenci yeni bilgileri öğrenmeye ya da devrimci çalışmaya girişmiştir. Halk Hükümeti, sanayi ve ticareti doğru bir biçimde yeniden düzenleme ve ekonominin devlet sektörü ile özel sektörü arasındaki ve emek ile sermaye arasındaki ilişkileri düzeltme doğrultusunda daha şimdiden bir şeyler yapmış bulunmaktadır ve bu yolda büyük çabalar harcamaktadır.

Çin çok geniş bir ülkedir, koşulları son derece karmaşıktır; üstelik devrim ilkönce bazı bölgelerde ve ancak ondan sonra bütün ülkede zafere ulaşmıştır. Bu nedenle, yaklaşık 160 milyon nüfusa sahip olan eski kurtarılmış bölgelerde toprak reformu tamamlanmış, kamu düzeni

2. Burada, 1950'de Merkezi Halk Hükümeti tarafından satışa çıkarılan Halk Zafer Tahvilleri kastedilmektedir.

*Çin'de kullanılan bir toprak ölçüsü birimi. Bir dönüm, 6 mu'dur.

sağlanmış, ekonomik inşa çalışması rayına oturtulmuş, emekçi halkın çoğunluğunun hayatı düzelmiştir; işsiz işçiler ve aydınlar sorunu Kuzeydoğu'da olduğu gibi çözülmüştür ya da Kuzey Çin ve Şantung Eyaleti'nde olduğu gibi çözülmek üzeredir. Özellikle, Kuzeydoğu'da planlı ekonomik inşa başlamış bulunmaktadır. Buna karşılık, yaklaşık 310 milyon nüfusa sahip olan yeni kurtarılmış bölgelerde kurtuluşa ancak birkaç ay, yarım yıl ya da bir yıl önce kavuşulmuş olduğundan, uzak yörelere dağılmış 400 binden fazla eşkıyanın temizlenmesi gerekmektedir; toprak sorunu henüz çözülmemiştir; sanayi ve ticaret doğru bir biçimde yeniden düzenlenmiş değildir; işsizlik ciddiyetini korumaktadır ve kamu düzeni henüz sağlanmamıştır. Sözün kısası, henüz planlı ekonomik inşayı gerçekleştirmenin koşulları yoktur. İşte bu yüzden, bir süre önce, ekonomik cephede bir dizi başarı kazandığımızı, örneğin bütçe gelirleri ile harcamalarının nerdeyse dengelendiğini, enflasyonun durdurulmakta olduğunu ve fiyatların istikrara kavuşma eğilimi gösterdiğini söylemiştim; bütün bunlar, mali ve ekonomik durumun düzelmeye başladığını, ama henüz köklü bir düzelmeye gerçekleşmediğini ortaya koyuyordu. Mali ve ekonomik durumda köklü bir düzelmeye için üç koşul gereklidir: 1) Toprak reformunun tamamlanması; 2) Var olan sanayi ve ticaretin doğru bir biçimde yeniden düzenlenmesi ve 3) Devlet harcamalarının büyük ölçüde kısılması. Bu üç koşulun gerçekleşmesi belli bir zaman alacaktır. Diyelim, üç yıl ya da biraz daha fazla bir zaman. Bütün Parti ve ulus bu koşulları gerçekleştirmek için çaba göstermelidir. Bu işi aşağı yukarı üç yıl içinde kesin olarak başarabileceğimize hepimiz inanıyoruz. O zaman, ülkemizdeki tüm mali ve ekonomik durumda köklü bir düzelmeye tanık olacağız.

Bu amaçla, bütün Parti ve ulus birleşmeli ve şu görevleri yerine getirmelidir:

1) Toprak reformu çalışması adım adım ve sistemli bir biçimde ilerlemelidir.³ Savaş, kıtada esas olarak sona erdiğine ve durum, Halk Kurtuluş Ordusu'nun Guomindang gericileriyle bir ölüm kalım müca-

3. Yeni kurtarılmış bölgeler, 1950 kışından itibaren birbiri ardı sıra geniş çapta bir toprak reformu hareketi başlattılar. 1952 kışında, azınlık milliyetlerinin bulunduğu birkaç bölge dışında toprak reformu esas olarak tamamlanmıştı. Bütün ülkedeki eski ve yeni kurtarılmış bölgelerde, 300 milyon kadar topraksız ya da az topraklı köylü yaklaşık olarak 700 milyon mu toprak elde etti.

delesine tutuğu ve sorunun henüz çözülmemiş olduğu 1946-1948 arasındaki dönemden bütünyle farklı olduğuna göre, karşılaştıkları güçlüklerin üstesinden gelmelerine yardımcı olmak üzere devletin yoksul köylülere borç vermesi ve böylece onların az toprak almalarından doğacak zararı gidermesi şimdi artık mümkündür. Dolayısıyla, zengin köylülere karşı siyasetimizde bir değişiklik yapılmalı, zengin köylülerin fazla topraklarını ve mallarını mükellefiyete tabi tutma siyasetinin yerini, köylük bölgelerdeki üretimi bir an önce eski durumuna getirmek, toprak ağalarını daha iyi tecrit etmek ve orta köylüleri ve küçük tarlaları kiraya verenleri korumak için zengin köylü ekonomisini sürdürme siyaseti almalıdır.

2) Mali ve ekonomik çalışmamızdaki birleşik denetim ve birleşik önderlik ve aynı zamanda bütçe gelir ve harcamalarının dengelenmesi ve fiyatların istikrara kavuşturulması sağlamlaştırılmalıdır. Bu ilkeye uygun olarak, vergiler yeniden ayarlanmalı ve halkın yükü uygun bir biçimde hafifletilmelidir. Genel planlar yapma ve bütün etkenleri hesaba katma ilkesi uyarınca, ekonomik çalışmamızdaki dağınıklık ve karışıklık yavaş yavaş giderilmeli, var olan sanayi ve ticaret uygun bir biçimde yeniden düzenlenmeli ve devlet sektörü ile özel sektör arasındaki ve emek ile sermaye arasındaki ilişkiler etkili ve uygun bir biçimde düzeltilmelidir; böylece, sosyalist devlet sektörünün önderliğinde ekonomimizin bütün sektörleri, bütün ekonominin eski durumuna gelmesini ve gelişmesini sağlayacak uygun bir işbölümü içinde gerektiği gibi işleyeceklerdir. Bazılarınca savunulan, yakın bir tarihte kapitalizmi ortadan kaldırmanın ve sosyalizmi gerçekleştirmenin mür kün olduğu yolundaki görüş yanlıştır ve ülkemizin koşullarına uygun düşmemektedir.

3) Halk Kurtuluş Ordusu, ana kuvvetleri korunmakla birlikte, kuvvetlerin Tayvan ve Tibet'i kurtarmaya, milli savunmayı sağlamlaştırmaya ve karşıdevrimcileri bastırmaya yeterli olması koşuluyla, 1950 yılı içinde kısmen terhis edilmelidir. Bu terhis işlemi, terhis edilen askerlerin memleketlerine dönmelerini ve üretim çalışmasına girişmelerini sağlayacak şekilde titizlikle gerçekleştirilmelidir. Yönetim örgütlerinde de bir yeniden düzenleme gereklidir; bu alandaki fazla görevliler de uygun bir biçimde ele alınmalı, bunlara ya bir işte çalışma ya da öğrenim görme olanağı tanınmalıdır.

4) Toplumumuzdaki eski okul eğitiminin ve eski kültür kurumlarının düzeltilmesi adım adım dikkatle yürütülmeli ve bütün yurtsever aydınların kazanılması ve halka hizmet etmeleri sağlanmalıdır. Bu konuda, düzeltmelerin yapılmasını savsaklamak ya da isteksiz davranmak yanlış olduğu gibi, acelecilik ya da bu düzeltmeleri kevfî bir şekilde sonuna kadar zorlamak da yanlıştır.

5) İşsiz işçilere ve aydınlara yardım çalışması ciddi bir biçimde yürütülmeli ve bunlara, iş bulmaları için planlı bir biçimde yardım edilmelidir. Doğal afetlere uğrayanlara yardım sağlama konusundaki ciddi çabalar sürdürülmelidir.

6) Her çevreden demokrat kişilerle içtenlikle birleşmeli, çalışma ve eğitim sorununu çözmelerine yardımcı olmalı ve birleşik cephe çalışmasında gerek kapalı kapıcılık, gerekse aşırı uzlaşmacılık yönündeki her türlü eğilimin üstesinden gelmeliyiz. Hayatın bütün kesimlerinden insanların ortak bir çaba içinde birleşebilmeleri için, bütün çevrelerden halk konferanslarının⁴ başarılı geçmesi amacıyla çaba harcamalıyız. Halk hükümetlerinin bütün önemli sorunları, tartışılmak ve karara bağlanmak üzere bu konferanslara getirilmelidir. Bu konferanslara katılan temsilciler görüşlerini eksiksiz bir biçimde dile getirme hakkına sahip olmalıdır; bunu engelleme yolundaki her türlü çaba yanlıştır.

7) Hepsi de halk için birer tehlike olan haydutların, gizli ajanların, yerel zorbaların ve diğer karşıdevrimcilerin kökü kararlılıkla kurutulmalıdır. Bu konuda, birine ağırlık verip öbürünü göz ardı etme hatasına düşmeksizin baskı ve yumuşaklığı birleştiren bir siyaset, yani asıl suçluları kesin olarak cezalandırma, baskı altında hareket etmiş suç ortaklarını cezalandırmama ve olumlu hizmetlerde bulunanları ödüllendirme siyaseti izlenmelidir. Bütün Parti ve ulus, karşıdevrimcilerin yıkıcı faaliyetlerine karşı uyanıklığı artırmalıdır.

8) Merkez Komitesi'nin, Parti örgütünün sağlamlaştırılması ve genişletilmesi, Parti ve kitleler arasındaki bağların güçlendirilmesi, eleştiri ve özeleştirî yapılması ve bütün Parti içinde bir düzeltme hareketi başlatılması yolundaki bütün talimatları kesinlikle yerine getirilmeli-

4. Bütün kademelerdeki yerel halk meclislerinin seçilmesinden ve toplanmasından önce, 1949 Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ortak Programı uyarınca, halk meclislerinin görev ve yetkilerini adım adım üstlenmek üzere bütün çevrelerden halk konferansları toplanmaktaydı.

dir. Partimizin üye sayısı 4 500 000'e ulaştığından, bundan böyle Parti örgütünü genişletirken ihtiyatlı bir siyaset izlenmeli, siyasi fırsatçıların Parti üyeliğine alınmalarını önleme konusunda tavizsiz davranmalı ve Partiye girmiş olan böylelerini temizlemek için de uygun önlemler almalıyız. Parti örgütlerindeki işçilerin oranını artırmak için, siyasi bakımdan bilinçli işçileri Partiye planlı bir biçimde almaya özen göstermeliyiz. Eski kurtarılmış bölgelerde, köylerde Partiye üye alma işlemi genel olarak durdurulmalıdır. Yeni kurtarılmış bölgelerde de, köylerdeki Parti örgütleri, siyasi fırsatçıların Partiye sızmalarının önlenmesi açısından toprak reformu tamamlanıncaya kadar genel olarak genişlememelidirler. 1950 yılının yaz, güz ve kış mevsimleri boyunca bütün Parti geniş çapta bir düzeltme hareketi gerçekleştirmeli, ama bu hareket öteki görevlerden kopuk bir biçimde değil, onlarla sıkı bir eşgüdüm içinde yürütülmelidir. Kadroların ve sıradan Parti üyelerinin ideolojik ve siyasi düzeyini yükseltmek, çalışmalarındaki hataları düzeltmek, kendini üstün gören kıdemlilerin kendini beğenmişliğine ve gevşekliğine son vermek, bürokrasi ve tepeden-inmeciliği yok etmek ve Parti ile halk arasındaki ilişkileri geliştirmek için, seçme belgeleri okuma, çalışmaları özetleme, durumu tahlil etme ve eleştiri özeleştiri yapma gibi yöntemler kullanılmalıdır.

DÖRT BİR YANA YUMRUK SALLAMAYALIM*

6 Haziran 1950

Partinin Yedinci Merkez Komitesi'nin 2. Genel Toplantısından bu yana, Partimizin önderliğindeki yeni demokratik devrim ülke çapında zafere ulaştı ve Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu. Bu büyük bir zafer, Çin tarihinde eşi görülmemiş derecede büyük bir zafer, Ekim Devrimi'nin ardından dünya çapında önem taşıyan büyük bir zaferdir. Stalin yoldaş ve daha birçok yabancı yoldaş, Çin devriminin zaferini son derece büyük bir zafer olarak görmektedir. Oysa birçok yoldaşımız kendilerini mücadeleye öylesine kaptırmışlar ki, bu durumu fark edemiyorlar. Çin devriminin zaferinin büyük önemi konusunda Parti içinde ve kitleler arasında geniş çapta bir propagandaya girişmeliyiz.

Bu büyük zaferi kazandığımız şu sıralarda, son derece karmaşık mücadelelerle ve birçok güçlüklerle karşı karşıyayız.

Ülkenin 160 milyon nüfusa sahip olan kuzey yörelerinde toprak reformunu tamamlamış bulunuyoruz. Bu, büyük bir başarı olarak kabul edilmelidir. Kurtuluş Savaşı'nı esas olarak bu 160 milyon insana dayanarak kazandık. Çan Kayşek'in alaşağı edilmesinde zafer kazanmamızı mümkün kılan, toprak reformunun zaferiydi. Sonbaharda, bütün toprak ağası sınıfını alaşağı etmek üzere, aşağı yukarı 310 milyonluk bir nüfusa sahip olan geniş bölgelerde toprak reformunu başlatacağız. Toprak reformundaki düşmanlarımız hem güçlü hem de çoktur. Bize karşı saf tutanlar arasında birinci olarak emperyalistler, ikinci olarak Tayvan ve Tibet'teki gericiler, üçüncü olarak geri kalan Guomintang kuvvetleri, gizli ajanlar ve haydutlar, dördüncü olarak toprak ağası sınıfı ve beşinci olarak da emperyalistlerin Çin'de açtıkları misyoner

* Çin Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesi'nin 3. Genel Toplantısı'nda yapılan konuşmanın bir bölümü. Bu konuşma «Ülkenin Mali ve Ekonomik Durumunda Köklü Bir Düzeltme İçin Mücadele Edelim» adlı yazılı rapora ve bu rapordaki stratejik ve taktik düşüncelere ışık tutmaktadır.

okullarındaki, din çevrelerindeki ve Guomindang'tan teslim alınan kültür ve eğitim kurumlarındaki gerici güçler bulunmaktadır. Bunlar, düşmanlarımızdır. Bunların hepsiyle de mücadele etmek ve toprak reformunu bundan öncekinden çok daha geniş bir bölgede gerçekleştirmek zorundayız. Bu, tarihte eşi görülmemiş, son derece şiddetli bir mücadeledir.

Bu arada, devrimde kazandığımız zafer, toplumsal ekonomimizin yeniden düzenlenmesine yol açtı. Bu yeniden düzenlenme, gerekli olmakla birlikte, şimdilik sırtımıza ağır yükler bindirmektedir. Birçokları, bu yeniden düzenlenme ve sanayi ve ticaret alanında savaşın yol açtığı belirli bir yıkım yüzünden, bizden hoşnut değildirler. Şu anda milli burjuvaziyle olan ilişkilerimiz son derece gergindir; milli burjuvazi kaygı içindedir ve büyük bir hoşnutsuzluk duymaktadır. İşsiz aydınlar ve işçiler ve birtakım küçük zanaatkârlar bizden hoşnut değildir. Köylük bölgelerin çoğundaki köylüler de yakınmaktadır, çünkü toprak reformu oralarda henüz gerçekleştirilmemiştir ve ayrıca devlete tahıl vermek zorundadırlar.

Bugünkü genel siyasetimiz nedir? Bugünkü genel siyasetimiz, geri kalan Guomindang kuvvetlerini, gizli ajanları ve haydutları yok etmek, toprak ağası sınıfını devirmek, Tayvan ve Tibet'i kurtarmak ve emperyalizme karşı sonuna dek savaşmaktır. Dolaysız düşmanlarımızı tecrit edebilmek ve onlara saldırabilmek için, halk arasında bizden hoşnut olmayanların bizi desteklemelerini sağlamak zorundayız. Bu görevi gerçekleştirmek şu anda çok güç olmakla birlikte mümkün olan bütün yolları deneyerek bu güçlüklerin üstesinden gelmemiz gerekmektedir.

Fabrikaların yeniden çalışır duruma gelmesi ve işsizlik sorununun çözülebilmesi için sanayi ve ticarete gerekli yeniden düzenlemeleri yapmalı ve işsiz işçilere 2 milyar *kati** tahıl sağlamalı ve onların desteğini kazanmalıyız. Kira ve faizi azalttığımız, haydutları ve yerel zorbaları bastırdığımız ve toprak reformunu gerçekleştirdiğimiz zaman köylü kitleleri bizi destekleyecektir. Aynı zamanda, küçük zanaatkârların, geçimlerini sağlayacak yollar bulmalarına da yardımcı olmalıyız. Milli burjuvaziyle olan ilişkilerimizi kötüleştirmek yerine ge-

* *Kati*, 600 gram karşılığındaki bir tahıl ölçөгüdür.

liştirmek amacıyla sanayi, ticaret ve vergilendirmede uygun yeniden düzenlemeler yapmalıyız. Aydınlar için çeşitli türden eēitim kursları, askeri ve siyasi okullar ve devrimci enstitüler a malı ve bir yandan onların hizmetlerinden yararlanırken, diēer yandan da onları eēitmeli ve yeniden kalıba d kmeliyiz. Aydınların toplumsal gelişmenin tarihini, tarihini materyalizmi ve diēer konuları incelemelerini saēlamalıyız. İdealist olanları bile bize karşı çıkmamaları konusunda ikna edebiliriz. Bırakın onlar insanın Tanrı tarafından yaratıldığını söylesinler, biz insanın maymundan geliřtiēini söylüyoruz. Yaşı ilerlemiş, yetmiş yaşını aşmış aydınlar vardır; Partiyi ve halk h k metini destekledikleri sürece bunların geçimini saēlamamız gerekir.

Bütün Parti, birleşik cephe çalışmasını başarıya ulaştırmak için içtenlikle ve bıķıp usanmadan çaba harcamalıdır. Küçük burjuvazi ve milli burjuvaziye, işçi sınıfının  nderliēi altında ve işçi-köylü ittifakı temelinde birleştirmeliyiz. Milli burjuvazi önünde sonunda yok olup gidecektir, ama bu aşamada onu kendimizden uzaklaştırmamalı, tam tersine kendi çevremizde toplamalıyız. Milli burjuvaziyle bir yandan mücadele etmeli, diēer yandan da birleşmeliyiz. Bunu kadrolara açık seçik kavratmalı ve milli burjuvaziyle, demokratik Partilerle, demokrat kişilerle ve aydınlarla birleşmenin doēru ve gerekli olduēunu gerçeklere dayanarak ortaya koymalıyız. Daha önce bunların bir oēu d şmanımızdı, ama şimdi düşman kampından kopmuş ve bizim yanımıza gelmiş olduklarına göre şu ya da bu ölçüde birleşilebilecek olan bütün bu insanlarla birleşmeliyiz. Bunlarla birleşmek, emekçi halkın çıkarınadır. şimdi bu taktikleri benimsemeye ihtiya ımız var.

Azınlık milliyetleriyle birleşmek can alıcı önem taşıymaktadır. Azınlık milliyetlerin bütün ülkedeki nüfusu 30 milyon kadardır. Onların yaşadıkları bölgelerdeki toplumsal reformlar çok büyük önem taşıymaktadır ve bu reformların titizlikle ele alınması gerekmektedir. Hiçbir zaman aceleci davranmamalıyız, acele işe şeytan karışır. Koşullar olgunlaşmadan herhangi bir reform yapmaya kalkışılmamalıdır. Koşullardan yalnızca bir tanesinin olgunlaştığı, diēerlerinin henüz olgunlaşmadığı yerlerde gene hiçbir reform yapılmayacak demek deēildir. Ortak Programda  ng r ld ēu gibi, azınlık milliyetlerin yaşadığı bölgelerdeki gelenekler ve alışkanlıklar reforma tabi tutulabilir. Ama bu

reformu azınlık milliyetleri kendileri yapmalıdırlar. Halkın desteği olmadan, halkın silahlı kuvvetleri olmadan ve azınlık milliyetlerin kendi kadroları olmadan, kitle çapında hiçbir reforma girişilmemelidir. Azınlık milliyetlerin kendi kadrolarını yetiştirmelerine yardımcı olması ve azınlık milliyetlerin kitleleriyle birleşmeliyiz.

Sözün kısası, dört bir yana yumruk sallamamalıyız. Dört bir yana yumruk sallamak ve ülke çapında gerginlik yaratmak sakıncalıdır. Karşımıza asla çok fazla düşman almamalı, bazı yerlerde ödünler vermeli ve gerginliği yumuşatmalı ve saldırımızı tek bir yönde yoğunlaştırmalıyız. İşimizi iyi yapmalıyız ki, bütün işçiler, köylüler ve küçük zanaatkârlar bizi desteklesin ve milli burjuvazi ile aydınların büyük çoğunluğu bize karşı çıkmasın. Böylelikle, toprak ağası sınıfı ile Tayvan ve Tibet'teki gericiler gibi geriye kalan Guomindang kuvvetleri, gizli ajanlar ve haydutlar da tecrit olacaklar ve emperyalistler ülkemiz halkı karşısında yapayalnız kalacaklardır. Bizim siyasetimiz, strateji ve taktiğimiz budur. Partinin Yedinci Merkez Komitesi'nin 3. Genel Toplantısı'nın çizgisi budur.

GERÇEK DEVRİMCİLER OLUN*

23 Haziran 1950

Bu toplantıda, geçtiğimiz dönemdeki deneyimlerimiz özetlendi ve çeşitli yol gösterici ilkeler saptandı.

Bu çalışmayı, bütün milliyetlerin, demokratik sınıfların, demokratik Partilerin ve halk örgütlerinin temsilcilerinin ve her meslekten demokrat kişilerin katıldığı bu birleşimde hep birlikte yaptık. Tartışmalara katılanlar yalnızca Halk Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesi'nin üyeleri değildi, Merkezi Halk Hükümeti'nin ve büyük yönetim bölgelerinin¹, eyaletlerin ve merkeze bağlı şehirlerin halk hükümetlerinin (ya da askeri ve idari komisyonlarının) birçok kadrosu, bütün çevrelerden eyalet ve merkeze bağlı şehir kademesindeki halk konferanslarının danışma komitelerinin temsilcileri² ve özel olarak çağrılmış birçok yurtsever kimse de toplantıya katıldı ve tartışmalarda yer aldı. Böylece bütün kesimlerin düşüncelerini toplamayı, geçmiş çalışmamızı gözden geçirmeyi ve bundan sonrası için yol gösterici ilkeler saptamayı başardık. Bu yöntemi kullanmaya devam edeceğimiz ve büyük yönetim bölgeleri, eyaletler ve merkeze bağlı şehirlerin halk hü-

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Birinci Milli Komitesi'nin 2. Toplantısında yapılan kapanış konuşması.

1. O sıralar ülke Kuzeydoğu, Kuzey Çin, Doğu Çin, Merkezi-Güney, Güneybatı ve Kuzeybatı diye altı büyük idari bölgeye ayrılmıştı. Bu bölgelerin her birinde Çin Komünist Partisi Merkez Komitesini temsil eden bir büro vardı. Kuzey Çin dışında kalan beş bölgeden her biri kendi yönetim organına sahipti. Kuzeydoğu'daki yönetim organına halk hükümeti adı verilmişti, öteki dördündeki yönetim organları ise askeri ve idari komisyon adıyla anılıyordu. 1952 Kasım'ında bunların hepsine yönetim konseyi adı verildi ve Kuzey Çin'de de bir yönetim konseyi kuruldu. 1954 yılında bütün yönetim konseyleri kaldırıldı.
2. Eyalet ve şehir kademesinde bütün çevrelerden halk konferanslarının danışma komiteleri, aynı kademedeki bütün çevrelerden halk konferansları tarafından seçiliyordu. Halk konferansları toplantı halinde olmadığı zamanlar danışma komiteleri konferans kararlarının halk hükümetleri tarafından yerine getirilmesine yardımcı olmakla görevliydi.

kümetlerinin de (ya da askeri ve idari komisyonlarının da) bu yöntemi benimseyeceğini umarım. Bugüne kadar komite toplantılarımız birer danışma toplantısı niteliğinde oldu. Ama pratikte Merkezi Halk Hükümeti, doğal olarak yapması gerektiği gibi, toplantılarımızda alınan kararları onaylayacak ve yürürlüğe koyacaktır.

Milli Komite'nin çalışmalarına ilişkin raporu ve Merkezi Halk Hükümeti'nin çalışmalarına ilişkin çeşitli raporları oybirliğiyle onayladık. Bunlar toprak reformuna, siyasi, askeri, iktisadi ve mali çalışmalara, vergilendirmeye, kültür ve eğitime ve adliye çalışmalarına ilişkin raporlardır. Bunların hepsi de iyidir. Bu raporlarda geçmiş çalışmalarımızdan edindiğimiz deneyimler düzgün bir biçimde özetlenmiş ve bundan sonraki çalışmalarımız için yol gösterici ilkeler saptanmıştır. Yeni devletimizin kurulmasından bu yana her alanda çalışma başladığından ya da çalışma her alanda genişlediğinden, toplantımızın gündeminde birçok madde vardı. Ülkenin dört bir yanında halk olanca gücüyle bütün cephelerde büyük ve gerçek bir devrimci halk mücadelesi, askeri, iktisadi, ideolojik ve toprak reformu cephelerinde eşi görülmemiş derecede büyük bir mücadele vermektedir ve bütün alanlardaki çalışmalar özetlenmeyi beklemekte ve yol gösterici ilkelere ihtiyaç duymaktadır. Gündemimizde bu kadar çok madde bulunmasının nedeni işte buydu. Yasanın öngördüğü üzere yılda iki toplantı yapacağız; bunlardan birinin gündemi dopdolu olacak, öbürünün gündemiyse o kadar dolu olmayacak. Yapmamız gereken iş budur. Çünkü Çin, nüfusu 475 milyonu geçen büyük bir ülkedir ve üstelik de halk devriminin tarihi bir aşamasında bulunmaktadır. Kaldı ki yaptığımız da bundan başka bir şey değildir ve ben doğru bir iş yaptığımız kanısındayım.

Bu toplantımızın, merkezi konu eski toprak sisteminin dönüştürülmesi sorunu olmak üzere, birçok tartışma konusu vardı. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından önerilen ve bizim de bazı yararlı düzeltmeler ve eklemeler yaptığımız Toprak Reformu Yasası Taslağını³ kabul etmiş bulunuyoruz. Bu iyi bir şey. Yeni Çin'in köylük bölge-

3. Burada «Çin Halk Cumhuriyeti Toprak Reformu Yasası Taslağı» kastediliyor. 14 Haziran 1950'de Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, taslağı, tartışılmak üzere Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Birinci Milli Komitesinin 2. Toplantısına sundu. Taslak bu toplantıda tartışıldıktan ve onaylandıktan sonra, Merkezi Halk Hükümet Konseyi tarafından kabul edildi. Aynı yılın 30 Haziran'ında Merkezi Halk Hükümeti'nin Başkanı Mao Zedung, «Çin Halk Cumhuriyeti Toprak Reformu Yasası»nı resmen ilan etti.

lerde yaşayan yüz milyonlarca nüfusu kurtuluş olanağını ele geçirdiği ve ulusumuz sanayileşmenin temel koşuluna kavuştuğu için çok sevinçliyim ve onları kutlamak isterim. Köylüler Çin'in nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Devrimde zafer onların yardımıyla kazanılmıştır ve ülkenin sanayileştirilmesi de gene onların yardımıyla mümkün olacaktır. Bu nedenle, işçi sınıfı, köylülerin toprak reformunu gerçekleştirmesine canla başla yardımcı olmalıdır; şehir küçük burjuvazisi ve milli burjuvazi de destek vermeli, bütün demokratik Partiler ve halk örgütleri ise daha fazla destek vermelidir. Yeni Demokrasi tarihi döneminde savaş ve toprak reformu, Çin'deki herkesin ve her siyasi Partinin vermek zorunda olduğu iki sınavdır. Devrimci halkın yanında yer alan herkes devrimcidir. Emperyalizm, feodalizm ve bürokrat kapitalizmin yanında yer alan herkes karşıdevrimcidir. Devrimci halkın yanında uygulamada değil de, sadece lafta yer alanlar, lafta devrimcidirler. Lafta olduğu kadar uygulamada da devrimci halkın yanında yer alanlar, gerçek devrimcidirler. Savaş sınavı esas olarak sona ermiştir; bu sınavdan hepimiz, bütün ülke halkını hoşnut kılacak biçimde alnımızın akıyla çıktık. Şimdi artık toprak reformu sınavını vermemiz gerekiyor; ben, savaş sınavında olduğu gibi bu sınavı da alnımızın akıyla vereceğimizi umuyorum. Bu konuda daha fazla kafa yoralım, daha fazla düşünce alışverişinde bulunalım, düşüncelerimizi berraklaştıralım, uygun adım yürüyelim ve büyük bir antifeodal cephe oluşturalım; o zaman halka önderlik edebilir ve halkın bu sınavı başarıyla vermesine yardımcı olabiliriz. Savaş ve toprak reformu sınavları verildiği zaman, geriye kalan sınavı, yani sosyalizm sınavını, ülke çapında sosyalist inşa sınavını vermek kolay olacaktır. Devrimci savaşa ve toprak sisteminin devrimci dönüşümüne katkıda bulunmuş ve önümüzdeki iktisadi ve kültürel inşa yıllarında da böyle yapmaya devam edecek olanlara gelince, özel sanayiye devletleştirme ve tarımı toplum-sallaştırmanın (ki buna daha çok zaman vardır) vakti geldiğinde halkımız onları unutmayacak ve onlar parlak bir geleceğe sahip olacaklardır. İşte ülkemiz düzgün bir biçimde böyle ilerlemektedir; ülkemiz savaştan geçmiştir ve şimdi de yeni demokratik reformlardan geçmektedir; ileride, ekonomimiz ve kültürümüz serpilip boy attığında, koşullar

olgunlaştığında ve geçiş, ulusumuz tarafından tamamen uygun görülüp onaylandığında, ülkemiz, telaş etmeden ve uygun düzenlemeleri yaparak yeni sosyalizm dönemine girecektir. Halkın güven duyması ve «istenip istenmeyeceğimi ve ben hizmet etmek istesem bile, bana halka hizmet olanağının verilip verilmeyeceğini bilmiyorum» şeklindeki kaygılarını bir yana atması için bir noktayı açıklığa kavuşturmayı gerekli görüyorum. Hayır, böyle olmayacaktır. Halkın ve onun hükümetinin, bir kimseyi reddetmesi ya da ona geçimini sağlama ve ülkeye hizmet etme fırsatı tanımaması için hiçbir neden yoktur; yeter ki, o kimse halka gerçekten hizmet etmek istesin, halk güçlüklerle karşılaştığı zaman gerçekten yardım etmiş ve iyi bir iş yapmış ve yarı yolda vazgeçmeksizin iyi bir iş yapmaya devam ediyor olsun.

Bu yüce amacımız uğrunda, uluslararası alanda Sovyetler Birliği, Halk Demokrasileri ve her yerdeki barış ve demokrasi güçleriyle sıkı birleşmeliyiz; bu konuda en küçük bir duraksama ve bocalama gösterilmemelidir. Ülke içinde, bütün milliyetlerle, demokratik sınıflarla, demokratik Partilerle, halk örgütleriyle ve yurtsever demokratlarla birleşmeli ve daha şimdiden var olan büyük bir saygın devrimci birleşik cepheyi sağlamlaştırmalıyız. Kim bu devrimci birleşik cephenin sağlamlaştırılmasına katkıda bulunuyorsa, doğru bir iş yapmaktadır ve onu bağrımıza basarız. Kim bu sağlamlaştırmaya zarar veriyorsa, yanlış bir iş yapmaktadır ve ona karşı çıkarız. Devrimci birleşik cepheyi sağlamlaştırmak için eleştiri ve özeleştiri yöntemini kullanmalıyız. Bu yöntemin uygulanmasında ana ölçüt, şimdiki temel yasamız, yani Ortak Programdır. Bu toplantıda, Ortak Programa dayanarak eleştiri ve özeleştiri yaptık. Bu, her birimizi gerçeği savunmaya ve hataları düzeltmeye yönelten eşsiz bir yöntemdir; bir halk devletinde bütün devrimci halkın kendini eğitmesi ve yeniden kalıba dökmesi için tek doğru yöntemdir. Demokratik Halk diktatörlüğü iki yöntem kullanır. Düşmana karşı diktatörlük yöntemini kullanır, yani gerektiği kadar uzun bir dönem boyunca onların siyasi faaliyete katılmalarına izin vermez ve onları Halk Hükümeti'nin yasalarına boyun eğmeye ve çalışmaya zorlar ve bu çalışma içinde yeni insanlar haline gelmelerini sağlar. Halka karşı ise, tam tersine, zorlama yöntemini değil, demok-

rasi yöntemini kullanır, yani halkın siyasi faaliyete katılmasına izin vermek zorundadır; ama halkı şunu ya da bunu yapmaya zorlamaz, tam tersine halkı eğitmek ve ikna etmek için demokrasi yöntemini kullanır. Bu eğitim, halkın kendi kendini eğitmesidir ve bunun temel yöntemi de eleştiri-özeleştirmedir. Bu yöntemin, ülkedeki bütün milliyetler, demokratik sınıflar, demokratik Partiler, halk örgütleri ve yurtsever demokratlar tarafından kullanılacağını umuyorum.

SİZLER BÜTÜN ULUS İÇİN BİRER ÖRNEKSİNİZ*

25 Eylül 1950

Sanayi, Tarım ve Ordudaki Savaş Kahramanlarının ve Örnek İşçilerin Milli Konferanslarına Katılan Delege Yoldaşlar:

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, konferanslarınızı yürekten kutlar, yaptığınız çalışmadan dolayı size teşekkür eder ve sizi selamlar.

Düşmanı yok etme mücadelesinde ve sanayi ve tarım üretimini eski durumuna getirme ve artırma mücadelesinde bir yığın engel ve zorluğun üstesinden geldiniz, muazzam bir cesaret, bilgelik ve coşkunluk gösterdiniz. Sizler, bütün Çin milleti için birer örnek, halkın davasını bütün çalışma alanlarında zafere ilerleten eylemciler, Halk Hükümeti'ne destek olan sağlam bir dayanak ve Halk Hükümetini kitlelere bağlayan birer köprüsünüz.

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, bütün Parti ve milleti sizlerden öğrenmeye ve aynı zamanda siz sevgili delege yoldaşları ve ülkenin bütün savaş kahramanlarını ve örnek işçilerini de, mücadele içinde kitlelerden öğrenmeye devam etmeye çağırır. Ancak kendini beğenmişliğe ve gevşekliğe karşı uyanık olarak ve bıkip usanmadan öğrenmeye devam ederek yüce Çin Halk Cumhuriyeti'ne olağanüstü katkılarda bulunmaya devam edebilir ve böylece adınıza layık bir hayat yaşayabilirsiniz.

Çin, güçlü bir milli savunma gücü ve güçlü bir ekonomi inşa etmek zorundadır. Bunlar, büyük önem taşıyan iki görevdir. Bu görevlerin yerine getirilmesi, Halk Kurtuluş Ordusu'nun bütün komutan ve sa-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına Sanayi, Tarım ve Ordudaki Savaş Kahramanlarının ve Örnek İşçilerin Milli Konferanslarına yollanan kutlama mesajı.

vaşçılarıyla ve bütün işçiler, köylüler ve diğer halk kesimleriyle sıkı bağlar kuran ve onlarla birlikte ortak çabalar harcayan siz yoldaşlara bağlıdır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun birinci yıldönümünün yaklaştığı şu günlerde, sizin buradaki toplantınız büyük bir önem taşımaktadır. Size konferanslarınızda başarılar ve bundan sonraki çalışmalarınızda büyük zaferler dileriz.

ÇİN HALK GÖNÜLLÜLERİNE EMİR*

8 Ekim 1950

Çin Halk Gönüllülerinin bütün kademelerdeki önder yoldaşlarına:

1. Kore halkının kurtuluş savaşını desteklemek ve ABD emperyalizminin ve onun uşaklarının saldırılarına karşı koymak ve böylece Kore, Çin ve Doğu'daki bütün öteki ülkelerin halklarının çıkarlarını korumak üzere, Çin Halk Gönüllülerine, hızla Kore'ye ilerlemelerini ve saldırganlara karşı savaşmak ve şanlı bir zafer kazanmak üzere Koreli yoldaşlara katılmalarını emrediyorum.

2. Kore'de bulundukları süre içinde Çin Halk Gönüllüleri, Kore halkının önderi Kim İl Sung yoldaşa olduğu kadar Kore halkına, Halk Ordusu'na, Demokratik Hükümetine, Kore Emekçiler Partisi'ne ve diğer demokratik partilere de kardeşçe duygular beslemeli ve saygı göstermeli ve askeri ve siyasi disipline sıkı sıkıya uymalıdır. Bu, askeri görevinizi gerçekleştirmeyi güvence altına almak açısından son derece önemli bir siyasi temeldir.

3. Karşılaşabileceğiniz çeşitli kaçınılmaz güçlükleri tam anlamıyla bilmeli ve bu güçlükleri büyük bir gayret, cesaret, dikkat ve azimle alt etmeye hazır olmalısınız. Bugün, bir bütün olarak uluslararası ve ülke içindeki durum saldırganların değil, bizim lehimize. Siz yoldaşlar kararlı ve cesur olursanız, oradaki halkla iyi bir şekilde birleşir ve saldırganlara karşı iyi bir şekilde savaşırsanız, kesin zafer bizim olacaktır.

Mao Zedung
Çin Halk Devrimci Askeri
Komisyonu Başkanı
8 Ekim 1950, Pekin

* Mao Zedung yoldaşın Çin Halk Gönüllülerine gönderdiği bir emirden alıntılar.

**ÇİN HALK GÖNÜLLÜLERİ
KÖRE'DEKİ HER TEPEYİ, HER IRMAĞI,
HER AĞACI VE HER BİR YAPRAĞI GÖZLERİNİN
BEBEĞİ GİBİ KORUMALIDIRLAR***

19 Ocak 1951

Çinli ve Koreli yoldaşlar birer kardeş gibi sımsıkı birleşmeli, birlikte yılmadan ileri atılmalı, ölüm kalım savaşında omuz omuza vermeli ve ortak düşmanlarını alt etmek üzere sonuna kadar savaşmalıdırlar. Çinli yoldaşlar Kore'nin davasını kendi davaları kabul etmeli ve komutan ve savaşçılara aynı kendi ülkemiz için hissettiğimiz ve kendi halkımıza karşı davrandığımız gibi, Kore'deki her tepeyi, her ırmağı, her ağacı ve her bir yaprağı gözlerinin bebeği gibi korumaları ve Kore halkından tek bir çöp bile almamaları tembih edilmelidir. Zafer kazanmanın siyasi temeli budur. Böyle davrandığımız sürece, nihai zafer sağlama alınmış demektir.

* Çin Halk Gönüllülerine talimat.

**ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ SİYASİ BÜROSUNUN
GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTISINDA
ALINAN KARARIN ANA NOKTALARI***

18 Şubat 1951

Siyasi Büro, Şubat ayı ortalarında Merkez Komitesi bürolarından sorumlu yoldaşların katıldığı ve çeşitli önemli sorunların tartışıldığı bir toplantı yaptı. Burada kararın ana noktalarını sizlere bildiriyoruz.

I. HAZIRLIK İÇİN YİRMİ İKİ AY

«Hazırlık için üç yıl ve planlı ekonomik inşaa için on yıl» düşüncesi, eyalet ve merkeze bağlı şehir kademesi ile onun üzerindeki bütün kadrolara açık seçik anlatılmalıdır. Bugünden başlayarak, hazırlıkları yapmak için önümüzde yirmi iki ay kalmıştır, dolayısıyla bütün alanlardaki çalışmalarımızı hızlandırmalıyız.

**II. ABD SALDIRISINA KARŞI DİRENMEK VE KORE'YE
YARDIM ETMEK İÇİN PROPAGANDA VE
EĞİTİM KAMPANYASI**

Bu eğitimin ülkenin her yanına ve herkese ulaşabilmesi için bu kampanyanın ülkenin dört bir bucağına götürülmesi, uygulanmakta olduğu yerlerde derinleştirilmesi ve uygulanmadığı yerlere de yayılması konusunda kararlı bir çaba gösterilmelidir.

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan Parti içi genelge.

III. TOPRAK REFORMU

1. Yoğun çalışma mevsiminde, toprak reformu bir süre için her yerde durdurulmalı ve tecrübeler özetlenmelidir.
2. Bu yıl iyi bir ürün için çaba harcanmalıdır.
3. Köylü temsilcilerinin il konferanslarına ve eğitim sınıflarına dayanılmalıdır.
4. Gerekli koşulları hazırlamak için vargücünüzle çalışın. Koşulların olgunlaşmadığı yer ve zamanlarda toprak reformu zorla uygulanmamalıdır.
5. Toprak reformu tamamlanır tamamlanmaz, iki büyük görev olan üretim ve eğitime geçilmelidir.
6. Doğu Çin'de uygulanan, teminat akçesinin taksit taksit geri alınması¹ yöntemi onaylanmıştır.
7. Yasadışı bir davranış olan işkence yapmaktan kaçınmanın bizim yararımıza olduğu konusunda köylüler ikna edilmelidir.
8. Toprak reformundan sonra daha fazla ilçe ve bucak kurulmalı ve her ilçe ve bucağın yetkisi altındaki alan daraltılmalıdır.

IV. KARŞİDEVİRİMCİLERİN BASTIRILMASI

1. Genel bir kural olarak, bir ölüm cezası vermeden önce kitlelere danışılmalı ve demokrat kişilerin fikri alınmalıdır.
2. Kesin denetim uygulanmalı, rasgele hareket edilmesine karşı uyanık olunmalı ve hata yapmaktan kaçınılmalıdır.
3. «Orta kesim»e² dikkat edilmeli ve eski görevliler arasında ve son zamanlarda çalışmalarımıza kazanılmış olan aydınlar arasında gizlenen karşıdevrimciler dikkatle temizlenmelidir.

1. Kurtuluştan önce, toprak ağalarından toprak kiralayan köylüler, kiraladıkları toprak karşılığında avans olarak yüklü bir teminat akçesi ödemek zorundaydılar. Toprak reformu sırasında köylüler, toprak ağalarının bu paraları geri vermelerini talep ettiler ve buna teminat akçesinin geri alınması adı verildi. Aynı zamanda sanayi ve ticaret işletmeleri çalıştıran ya da bu paranın hepsini birden ödeyemeyecek durumda olan toprak ağalarının bu parayı taksit taksit ödemelerine izin verildi.
2. Karşıdevrimcilerin bastırılması çalışmasında temizlenmesi gereken üç kesim vardır: Dış, orta ve iç kesimler. «Dış kesim»in temizlenmesi, genel olarak toplum içinde gizlenen karşıdevrimcilerin açığa çıkarılması demektir. «Orta kesim»in temizlenmesi, ordu birliklerimizde ve devlet örgütlerimizde gizlenen karşıdevrimcilerin açığa çıkarılması demektir. «İç kesim»in temizlenmesi ise, Partimiz içinde gizlenen karşıdevrimcilerin açığa çıkarılması demektir.

4. «İç kesim»e dikkat etmeli, Partiye sızmış olan karşıdevrimciler bir bir temizlenmeli ve gizli bilgilerin korunması çalışmamız azami ölçüde güçlendirilmelidir.

5. Ayrıca, kadrolar eğitilmeli ve çalışmalarında onlara destek olunmalıdır.

V. ŞEHİRLERDEKİ ÇALIŞMA

1. Merkez Komitesi'nin her bürosu ve altbürosu ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve idari bölge kademesindeki her Parti komitesi, Merkez Komitesince saptanan gündeme uygun olarak yıl boyunca şehirlerdeki çalışmaya ilişkin iki toplantı yapmalı ve bu konuda Merkez Komitesi-ne iki kez rapor sunmalıdır.

2. Parti komitelerinin şehirlerdeki çalışma üzerindeki önderliği güçlendirilmeli ve Yedinci Merkez Komitesi'nin 2. Genel Toplantısında alınan karar uygulanmalıdır.

3. İşçi sınıfına dayanma konusunu berrak bir şekilde kavrayabilmeleri için kadrolar eğitilmelidir.

4. Parti, fabrikalarda, üretim planlarının gerçekleştirilmesini merkezi görev alarak, Parti örgütlenmesi, yönetim, sendika ve gençlik birliği çalışmalarında birleşik önderlik uygulamalıdır.

5. İşçilerin yaşama koşullarının, üretimin artırılması temelinde adım adım geliştirilmesi için çaba gösterilmelidir.

6. Şehirlerin inşasının planlanmasına, üretimin ve işçilerin ihtiyaçlarına hizmet etme düşüncesi hâkim olmalıdır.

7. Çin Sendikalar Federasyonu ve her sendikanın üst kademeleri, alt kademelerin somut sorunlarının çözülmesine ağırlık vermelidir.

8. Parti komiteleri ve sendikalar, örnek yaratma konusuna özellikle özen göstermeli ve kendi tecrübelerini başka yörelere hemen yaymalıdır.

VI. PARTİNİN SAĞLAMLAŞTIRILMASI VE PARTİNİN İNŞASI

1. Partimiz büyük, şanlı ve doğru bir Partidir; bu, kabul edilmesi ve bütün kademelerdeki kadrolara kavratılması gereken esas noktadır.

Bununla birlikte, kadrolara, çözülmesi gereken bazı sorunlar bulunduğu ve yeni kurtarılmış bölgelerde Parti inşası konusunda temkinli bir tutum takınılması gerektiği de kavratılmalıdır.

2. Partinin sağlamlaştırılması ve inşası, Merkez Komitesi ve onun bürolarının kesin denetimi altında yürütülmeli ve alt kademelerdeki örgütler hiçbir zaman diledikleri gibi davranmamalıdır.

3. Partinin sağlamlaştırılması üç yılda tamamlanmalıdır. Alınması gereken önlemler şunlardır: Bütün üyelerin bir komünistin hangi ölçütlere bağlı kalarak yaşaması gerektiğini bilmeleri için bir yılı (1951 yılını), bir komünistten neler beklendiği konusunda yaygın bir eğitime ve örgütlenme çalışmasında yer alacak görevlilerin yetiştirilmesine ayırın. Aynı zamanda, örnek olacak tipik birimlerle deneylerde bulunun. Sonra kazanılan tecrübenin ışığında, sağlamlaştırmaya devam edin; ama bu işe şehirlerde 1951 yılında başlanabilir. Partinin sağlamlaştırılmasında, ilkönce «dördüncü kategorideki kişiler»i³ temizleyin. Daha sonra, «ikinci kategorideki kişiler» ile «üçüncü kategorideki kişiler» arasında ayırım yapın ve eğitim gördükten sonra da hâlâ Parti üyeliği ölçütlerine uygun olmayan kişileri Partiden çekilmeye ikna edin; ama kendi özgür iradeleriyle çekilmelerine ve kalplerini kırma-maya dikkat gösterin. 1948'de olduğu gibi «yükleri atma»⁴ uygulamasını tekrarlamayın.

4. Partiyi şehirlerde ve yeni kurtarılmış bölgelerde inşa ederken ihtiyatlı bir tutum benimsenmelidir. Şehirlerde Parti örgütleri öncelikle sanayi işçileri arasında kurulmalıdır. Köylük bölgelerde, ancak toprak reformunun tamamlanmasından sonra, eğitim sonucunda Parti üyeliğine uygun olduklarını kanıtlayanların kabul edilmesiyle Parti kolları kurulabilir; köylük bölgelerdeki bir Parti kolunun üye sayısı ilk iki yıl

3. 1951 yılındaki Partinin sağlamlaştırılması çalışması sırasında, üyeler dört kategoriye ayrıldı: Birincisi, Parti üyeliği için gerekli niteliklere sahip olanlardı; ikincisi, Parti üyeliği için gerekli niteliklere tam anlamıyla sahip olmayanlar ya da oldukça ciddi eksiklikleri olanlar ve yeniden kalıba dökülmesi ve siyasi bilincinin yükseltilmesi gerekenlerdi; üçüncüsü, Parti üyeliği için gerekli niteliklere sahip bulunmayan pasif ve geri unsurlardı; dördüncüsü ise, Parti içinde gizlenen yabancı sınıf unsurları, döne-kler, siyasi fırsatçılar ve yoz unsurlardı.

4. «Yükleri atma» anlayışı, 1948' de kurtarılmış bölgelerdeki toprak reformu ve Partinin sağlamlaştırılması çalışması sırasında Liu Şaoçi tarafından savunulmuştu. Liu Şaoçi, köylük bölgelerdeki çok sayıda kadroya, köylülerin sırtına binen «yükler» diye kara çalmış ve onların görevlerinden alınmalarını ve Partiden atılmalarını istemişti.

genel olarak 10'u geçmemelidir. Gerek şehirlerde, gerekse köylük bölgelerde, böyle bir eğitime hazır olan faal unsurlar arasında bir komünistin nasıl olması gerektiği konusunda eğitim yapılmalı ve bu eğitimden sonra, Parti üyeliğine gerçekten uygun olanlar kabul edilmelidir.

VII. BİRLEŞİK CEPHE ÇALIŞMASI

1. Merkez Komitesi'nin büro ve altbüroları ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve idari bölge kademesindeki Parti komiteleri, 1951 yılı içinde birleşik cephe çalışmasını görüşmek üzere iki toplantı düzenlemek ve Merkez Komitesine bu konuda iki kez rapor sunmak zorundadırlar.

2. Birleşik cephe çalışmamızın niçin güçlendirilmesi gerektiği kadrolara kavrıtılmalıdır.

3. Aydınları, sanayicileri ve işadamlarını, önde gelen din adamlarını, demokratik partileri ve demokrat kişileri emperyalizme ve feodalizme karşı mücadele temelinde birleştirmek ve bunlar içinde eğitim yapmak gereklidir.

4. İki merkezi görev olarak bölgesel özerkliği geliştirmeyi ve azınlık milliyetleri arasından kadrolar yetiştirmeyi alarak, azınlık milliyetleri arasında ciddi bir çalışma yürütülmelidir.

VIII. DÜZELTME HAREKETİ

Bu hareket her kış kısa bir dönem için bir kez gerçekleştirilmelidir. Amaç, çalışmamızı gözden geçirmek, tecrübeleri özetlemek, başarıları geliştirmek, hataların ve eksikliklerin üstesinden gelmek ve böylece kadroları eğitmektir.

KARŞIDEVRİMCİLERİN BASTIRILMASINDA PARTİNİN KİTLE ÇİZGİSİ İZLENMELİDİR*

Mayıs 1951

1. Bugünlerde ülkenin dört bir yanında süregelen karşıdevrimcilerin bastırılması hareketi büyük, şiddetli ve karmaşık bir mücadeledir. Bu çalışmada izlenen ve etkili olduğu her yerde kanıtlanmış bulunan çizgi, Partinin kitle çizgisidir. Bu da, önderliğin Parti komitelerinde olması, bütün Parti üyelerinin seferber edilmesi, kitlelerin seferber edilmesi, bütün çevrelerden demokratik Partilerin ve demokrat kişilerin katılması, birleşik planlama, birleşik eylem, tutuklanacak ya da idam edileceklerin listelerinin titizlikle incelenmesi, mücadelenin farklı aşamalarındaki taktiklere dikkat edilmesi, yaygın propaganda ve eğitim (haksızlığa uğramış olanların suçlamalarını ortaya getirebilecekleri ve suç kanıtlarının ortaya dökülebileceği çeşitli türden konferanslar, kadro toplantıları, forumlar ve mitingler düzenlemek ve her aileyi ve her bireyi harekettten haberdar edebilmek için filmler, slaytlar, sahne gösterileri, gazeteler, broşür ve bildiriler aracılığıyla propaganda yapmak), kapalı kapılar ardında çalışmanın ve gizliliğin bir yana bırakılması ve acelecilik sapmasına kararlılıkla karşı çıkılması demektir. Bu çizgiye tamamen bağlı kalındığı yerlerde, çalışma tamamen doğrudur. Bu çizgiye uyulmadığı yerlerde, çalışma yanlıştır. Bu çizgiye tamamen değil de, genel olarak bağlı kalındığı yerlerde, çalışma tamamen doğru değil, genel olarak doğrudur. Biz bu çalışma çizgisinin, karşıdevrimcileri bastırma mücadelesinin derinleştirilmesi ve tam bir başarı sağlanması için bir güvence olduğuna inanıyoruz. Önümüzdeki günlerde karşıdevrimcilerin bastırılmasında bu çizgiye tama-

* Kamu Güvenliğine İlişkin Üçüncü Milli Konferansın karar taslağını gözden geçirdiği zaman Mao Zedung yoldaş tarafından eklenen talimatlar.

men bağı kalmak kesinlikle zorunludur. Burada daha da önemli olan, tutuklanacak ya da idam edilecek kişilerin listelerinin dikkatle incelenmesi ve yaygın propaganda ve eğitimin iyi bir şekilde yapılmasıdır. Her iki işi de iyi yaparsanız, hatalar önlenmiş olur.

2. Öldürülecek karşıdevrimcilerin sayısı belirli sınırlar içinde tutulmalıdır. Burada izlenmesi gereken ilke şudur: Adam öldürmüş ya da daha başka ciddi suçlar işlemiş ve halkın öfkesinin yatıştırılması için idam edilmeleri zorunlu olanlar ve milli çıkarlara son derece ciddi zararlar vermiş olanlar duraksamaksızın ölüm cezasına çarptırılmalı ve vakit geçirmeden idam edilmelidirler. Suçları idam cezasını gerektirdiği halde, adam öldürmemiş ve halkın büyük nefretini toplamamış ya da milli çıkarlara ciddi zararlar vermekle birlikte son derece ciddi zararlar vermemiş olanlara gelince, burada izlenmesi gereken tutum, idam cezasını vermek, bu cezayı iki yıl ertelemek ve nasıl davranacaklarını görmek üzere bunları zorunlu çalışmaya tabi tutmaktır. Birisinin tutuklanıp tutuklanmamasının tartışmalı olduğu durumlarda asla tutuklama yoluna gidilmemesi gerektiği ve bunun tersi bir davranışın yanlış olacağı; birisinin idam edilip edilmemesinin tartışmalı olduğu durumlarda asla idam yoluna gidilmemesi gerektiği ve bunun tersi bir davranışın yanlış olacağı açıkça belirtilmelidir.

3. Karşıdevrimcileri bastırma hareketinin şiddetli olduğu bu sıralarda «sol» sapmaları önlemek amacıyla, 1 Haziran tarihinden başlayarak geçerli olacak şekilde, şimdiye kadar çok az idam cezasının verildiği yerler de içinde olmak üzere ülkenin bütün bölgelerinde, tutuklama yetkisinin yalnızca bölge yetkililerine ve idamları onaylama yetkisinin de yalnızca eyalet yetkililerine ait olması ve bunların eyalet merkezinden uzak yerlere bu tür davalara bakmak üzere temsilciler göndermesi kararlaştırılmıştır. Hiçbir yerel birim bu kararın değiştirilmesini isteyemez.

4. Bugünden itibaren, «orta tabaka»da ve «iç tabaka»da gizlenmiş karşıdevrimcileri planlı bir biçimde ayıklamaya başlamak gerekmektedir. Merkez Komitesi'nin talimatı uyarınca, kurtuluştan bu yana yerlerinde bırakılmış bütün görevliler arasında ve son zamanlarda çalışmalarımıza katılmış aydınlar arasında bu yaz ve güz mevsimlerinde, düzeltme hareketi biçimini alacak bir ön ayıklama yapılması kararlaştırıldı.

rılmıştır. Bundan amaç, durumu değerlendirmek ve göze çarpan birtakım sorunları çözmektir. İzlenmesi gereken yol, karşıdevrimcilerin bastırılmasıyla ilgili belgeleri incelemek, yukarıda sözü geçen görevliler ve aydınlar (hepsi değil) arasından içten ve dürüst bir tutum takınma yönünden su götürür bir sicile sahip olanları, geçmişlerini bütün açıklığıyla ortaya koymaya ve şimdiye kadar içlerinde sakladıklarını bir bir ortaya dökmeye çağırmaktır. Bu «içini açma» kampanyasının başına ilgili örgütün önder üyesi getirilmeli, gönüllülük ilkesi uygulanmalı ve baskıya başvurulmamalıdır. Her örgüt için süre kısa olmalı, uzatılmamalıdır. Benimsenmesi gereken taktik, kışın yapılacak ikinci bir ayıklamaya hazırlık olarak, çoğunluğu kazanmak ve azınlığı tecrit etmektir. Bu ayıklama ilkönce önder organlarda, kamu güvenlik organlarında ve diğer hassas bölümlerde yürütülmeli ve daha sonra da elde edilen tecrübe yaygınlaştırılmalıdır. Devlet daireleri, okullar ve fabrikalardaki bu ayıklama sırasında, Parti üyelerinin yalnız başlarına hareket etmelerini önlemek amacıyla bu çalışmaları yöneten komitelerde Partili olmayanların da bulunması gereklidir.

5. Bugün karşıdevrimcilerin bastırılması için verilen büyük mücadelede, her yerde kitleler arasında kamu güvenlik komiteleri kurulmalıdır. Bu komiteler, köylük bölgelerde her bucakta ve şehirlerde her daire ve örgütte, okulda, fabrikada ve mahallede halk tarafından seçilmelidir. Komite üyelerinin sayısı üçe kadar inebilir ve on bire kadar çıkabilir; kamu güvenliğini sağlamak üzere komitenin birleşik cephe tipinde bir örgüt olması için komiteye Partili olmayan güvenilir yurtseverler de alınmalıdır. Hükümetin ve alt kademedeki kamu güvenlik organlarının önderliği altında, bu komiteler, karşıdevrimcilerin yok edilmesi, hainlere ve casuslara karşı önlem alınması ve milli ve kamu güvenliğimizin korunması gibi konularda halk hükümetine yardımcı olmaktan sorumludurlar. Kötü unsurların içeri sızmalarını önlemek üzere, toprak reformunun tamamlandığı köylük bölgelerde ve karşıdevrimcileri bastırma çalışmasının iyice ilerlediği şehirlerde bu komitelerin kuruluş çalışmaları iyi bir şekilde yönlendirilmelidir.

KARŞIDEVRİMCİLERİ BASTIRMADA SAĞLAM, İSABETLİ VE AMANSIZ DARBELER İNDİRİN*

Aralık 1950-Eylül 1951

1

Lütfen, karşıdevrimcileri bastırmada sağlam, isabetli ve amansız darbeler indirmeye dikkat edin.

(19 Aralık 1950)

2

Batı Hunan'daki yirmi bir ilde bir grup haydut şefi, yerel zorba ve gizli ajan idam edilmiş bulunuyor. Bu yıl ikinci bir grup daha yerel yetkililer tarafından idam edilecek. Bu tür önlemlerin kesinlikle gerekli olduğu kanısındayım. Çünkü düşmanın burnunu sürtmemiz ve halkın moralini yükseltmemiz ancak böyle mümkün olabilir. Zaaf ve kararsızlık göstermemiz, hoşgörülü ve yumuşak davranmamız, halka zarar verir ve bizi kitlelerden koparır.

Sağlam darbe indirmek, taktiklere dikkat etmek demektir. İsabetli darbe indirmek, yanlış idamlardan kaçınmak demektir. Amansız darbe indirmek, ölüm cezasını hak eden bütün gerici unsurları kararlılıkla öldürmek demektir (elbette ölüm cezasını hak etmeyenler idam edilmeyecektir). Yanlış idamları önlediğimiz sürece, burjuvazi ortalığı velveleye verse bile kaygılanmamıza gerek yoktur.

(17 Ocak 1951)

* Karşıdevrimcileri bastırma hareketiyle ilgili olarak Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınmış önemli talimatlar.

Şandong'da bazı yerlerde uyuşukluğa, bazı yerlerde aceleciliğe rastlanmaktadır. Genellikle ülkenin bütün eyalet ve şehirlerinde her iki sapma da görülmektedir ve bunların düzeltilmesine önem verilmelidir. Özellikle acelecilik baş tehlikeyi oluşturmaktadır. Çünkü uyuşukluk gösterenler eğitim ve ikna yoluyla önünde sonunda etkin bir duruma gelebilirler ve bir karşıdevrimcinin birkaç gün erken ya da birkaç gün geç idam edilmesi pek bir şey değiştirmez. Ama aceleci davranmak ve yanlış kişileri tutuklamak ve idam etmek çok kötü etkiler yaratır. Lütfen, karşıdevrimcileri bastırma çalışması üzerinde kesin bir denetim uygulayın ve bu işi ele alırken kesinlikle ihtiyatla ilerleyin ve her türlü acelecilik sapmasını düzeltin. Bütün karşıdevrimcileri bastırmalıyız, ama asla yanlış kişileri tutuklamamalı ve idam etmemeliyiz.

(30 Mart 1951)

Komünist Partisi, Halk Kurtuluş Ordusu ve Halk Hükümetinin organları içinde ve eğitim, sanayi, ticaret ve din çevrelerinde, demokratik Partiler ve halk örgütleri içinde yakalanıp açığa çıkarılan karşıdevrimcilerle ilgili olarak Merkez Komitesi şu kararı almıştır: Suçları idam cezasını gerektirmeyenler ömür boyu hapis cezasına ya da çeşitli hapis cezalarına çarptırılacak ya da kamu denetim ve gözetimi altında tutulacak; idam cezasını hak eden bütün karşıdevrimciler arasından yalnızca adam öldürmüş olanlar ya da sık sık ırza geçmek ve büyük miktarda mal yağmalamak gibi halkta nefret uyandıran daha başka büyük suçlar işlemiş olanlar ya da milli çıkarlara son derece ciddi zararlar vermiş olanlar idam edilecek; buna karşılık, geri kalanlara karşı, idam cezasını verme, daha sonra bu cezayı iki yıl için erteleme ve bu süre içinde nasıl davranacaklarını görmek üzere zorunlu çalışmaya tabi tutma şeklinde bir tutum benimsenecektir. Bu, temkinli bir tutumdur, hataları önleyebilecek bir tutumdur. Hayatın bütün kesimlerinden insanlar tarafından olumlu karşılanır. Karşıdevrimci güçleri parçalar ve karşıdevrimin köklü bir biçimde yok edilmesine katkıda bulunur.

Ayrıca, milli inşamıza yardımcı olacak büyük bir işgücü sağlayabilir. İşte bu nedenle doğru bir tutumdur. Yukarıda sözü edilen Parti, hükümet, ordu, eğitim, sanayi ve ticaret ve halk örgütleri içinde bulunup açığa çıkarılmış olan ve idam cezasını hak eden bütün karşıdevrimcilerden ancak küçük bir bölümünün, kabaca yüzde 10-20 kadarının adam öldürdüğü, halkın nefretini uyandıran daha başka suçlar işlediği ve milli çıkarlara son derece ciddi zararlar verdiği, buna karşılık ölüm cezasına çarptırıldıktan sonra cezaları ertelenecek olanların olasılıkla yüzde 80-90 kadar olduğu, başka bir deyişle bunların yüzde 80-90 kadarının kurtarılabileceği tahmin edilmektedir. Bu karşıdevrimcilerin, köylük bölgelerdeki haydut şeflerinden, iflah olmaz eşkıyalardan ve yerel zorbalardan; şehirlerdeki yerel zorbalardan, haydut şeflerinden, iflah olmaz eşkıyalardan, cinayet çetelerinin reislerinden ve gerici gizli derneklerin başkanlarından ve aynı zamanda milli çıkarlara son derece ciddi zararlar vermiş bazı gizli ajanlardan farkı, adam öldürmemiş ve kitlelerin nefretini uyandıracak daha başka ağır suçlar işlememiş olmalarıdır. Milli çıkarlara verdikleri zarar ciddi olmakla birlikte henüz aşırı bir noktaya varmamıştır. Cezası ölüm olan suçlar işlemişlerdir, ama bu suçların doğrudan hedefi kitleler olmamıştır. Eğer bu tür kimseleri idam edersek, bu, kitleler tarafından kolaylıkla anlaşılmayacak ve tanınmış kişilerden gelen tepki pek olumlu olmayacaktır; aynı zamanda, bizi büyük bir işgücünden yoksun bırakacak ve düşman saflarını bölmeye hizmet etmeyecektir; ayrıca bu konuda hatalar yapabiliriz. Dolayısıyla, Merkez Komitesi bu gibi kişilere karşı, ölüm cezasını verdikten sonra ertelemek ve nasıl davranacaklarını görmek üzere onları zorunlu çalışmaya tabi tutmak şeklinde bir tutum benimsenmesini kararlaştırmıştır. İnisiyatif bizim elimizde olduğuna göre, kendilerini düzeltmeye yanaşmayan ve yanlış davranışlarını sürdürenler daha sonra nasıl olsa idam edilebilir. Parti, hükümet, ordu, eğitim, sanayi, ticaret ve halk örgütlerinde açığa çıkarılan karşıdevrimcileri ele alırken, bütün yerel yetkililer bu ilkeye bağlı kalmalıdır. İhtiyatlı olmak bakımından, gerçekleştirilecek olan pek az sayıdaki idam cezaları (idama mahkûm edilenlerin kabaca yüzde 10-20 kadarı) mutlaka büyük idari bölgelere ya da büyük askeri bölgelere bildirilmeli ve onların onayı alınmalıdır. İdam edilmeleri birleşik cephe çalışmamızı etki-

leyebilecek olan önde gelen kişilerin idam onayları, merkezi yetkililerden alınmalıdır. Köylük bölgelerdeki karşıdevrimcilere gelince, bunlardan da aynı şekilde, idam edilmeleri halkın öfkesini yatıştırmak için gerekli olanları öldüreceğiz ve halkın idamını istemediği hiç kimse idam edilmeyecektir. Bunlardan bazılarına karşı, aynı şekilde, idam cezasını verdikten sonra erteleme tutumunu benimsemeliyiz. Ama halkın öfkesini yatıştırmak ve üretime yardımcı olmak için, halkın öldürülmesini istediği kişiler idam edilmelidir.

(8 Mayıs 1951)

5

«İdamı iki yıl erteleme» tutumu hiçbir zaman, halkın idam edilmesini istediği, adam öldürmüş canilerin ve diğer ağır suçlar işlemiş olanların idam edilmemesi şeklinde anlaşılmamalıdır. Böyle bir tutum yanlış olur. İşledikleri iğrenç suçlardan dolayı herkesin derin nefretini kazanmış olan ve halkın öfkesinin yatıştırılması için idam edilmeleri gerekenlerin bu amaçla öldürülmeleri gerektiğini bölge ve köy kadrolarına ve kitlelere kavratmalıyız. İdam cezası verdikten sonra bunu iki yıl erteleyeceğimiz ve nasıl davranacaklarını görmek üzere zorunlu çalışmaya tabi tutacağımız karşıdevrimciler, yalnızca idamı gerektiren suçlar işlemiş olmakla birlikte halkın derin nefretini kazanmamış olanlar ve halk tarafından idam edilmeleri istenmeyenlerdir.

(15 Haziran 1951)

6

Karşıdevrimcileri bastırma çalışması tamamen bütün kademelerdeki Parti komitelerinin birleşik önderliği altında yürütülmeli ve bütün kamu güvenlik organlarındaki ve diğer organlardaki bu çalışmayla ilgili sorumlu yoldaşlar bu önderliği, her zaman olduğu gibi kayıtsız şartsız kabul etmelidirler.

(10 Eylül 1951)

VU SÜN'ÜN HAYATI ADLI FİLMİN TARTIŞILMASINA CİDDİ BİR ÖZEN GÖSTERELİM*

20 Mayıs 1951

Vu Sün'ün Hayatı adı filmin ortaya çıkardığı sorun temel bir nitelik taşımaktadır. Çing Hanedanı'nın son zamanlarında, Çin halkının yabancı saldırganlara ve yerli gerici feodal zorbalara karşı büyük bir mücadele verdiği dönemde yaşayan Vu Sün¹, feodalizmin ekonomik temelini ya da onun üstyapısını değiştirmek için en küçük bir çaba harcamadı. Tam tersine, feodal kültürü yaymak için aşırı bir çaba gösterdi ve bu amaçla daha önce elde edemediği bir mevki elde etmek için gerici feodal zorbalara etmediği dalkavukluk kalmadı. Böylesine iğrenç bir tutumu övebilir miyiz? Bu tutumun kitleler önünde övülmesini nasıl olur da hoş görürüz? Hele bu övgü, «halka hizmet» devrimci bayrağını kendine kalkan yapıyor ve devrimci köylü mücadelesinin yenilgisini bu övgüyü vurgulamak için kullanıyorsa! Bu övgüyü onaylamak ya da hoş görmek, köylülerin devrimci mücadelelerine, Çin tarihine ve Çin ulusuna kara çalınmasını onaylamak ya da hoş görmekten ve bu gerici propagandayı haklı bulmaktan başka bir şey değildir.

Vu Sün'ün Hayatı gibi bir filmin çevrilmesi ve özellikle de Vu Sün'e ve filme yağdırılan övgüler, ülkemizdeki kültür çevrelerinin ne kadar büyük bir ideolojik karışıklık içinde olduğunu göstermektedir!

Birçok yazarın gözünde, tarih, eskinin yerini yeninin almasıyla de-

* *Halkın Gazetesi*'ne yazılmış bir başyazıdan bir bölüm.

1. Şantung Eyaletinde Tangyi'de doğan Vu Sün (1838-96) ilk başta bir serseriydi. «Yardım toplayarak okullar açma» sloganının ardına gizlenerek halkın parasını iç etti, toprak satın aldı, faizle para verdi ve sonunda büyük bir toprak ağası ve tefeci oldu çıktı. Zorba toprak ağalarıyla birlik olarak sözüm ona «parasız okullar» açtı, bu okullarda feodal kültürü yaymak için aşırı bir çaba gösterdi ve sömürücü sınıf için uşaklar yetiştirdi; böylece art arda birçok rejimin gerici yöneticilerinin övgüsünü kazandı.

ğil, eskiyi yok olmaktan kurtarmak için her türlü çabanın gösterilmesiyle; kesinlikle yıkılması gereken gerici feodal zorbaları alaşağı etmek için verilen sınıf mücadelesiyle değil, ezilenlerin sınıf mücadelesinin inkâr edilmesiyle ve tıpkı Vu Sün'ün yaptığı gibi bu zorbalara boyun eğilmesiyle gelişir. Yazarlarımız tarihi inceleme zahmetine katlanarak, Çin halkını ezen düşmanların kimler olduğunu, bu düşmanlara boyun eğen ve hizmet eden kişilerin övgüye değer bir yanları bulunup bulunmadığını öğrenmeye yanaşmıyorlar. Ayrıca 1840 Afyon Savaşı'ndan bu yana yüz yılı aşkın bir zamandır, Çin'de hangi yeni toplumsal ekonomi biçimlerinin, yeni sınıf güçlerinin, yeni kişilerin ve düşüncelerin ortaya çıktığını ve bunların eski toplumsal ekonomi biçimlerine ve eski üstyapıya (siyaset, kültür, vb.) karşı nasıl mücadele ettiklerini öğrenme zahmetine de katlanmıyorlar. Bu yüzden de, neyi övmek, neyi övmemek ve neyi mahkûm etmek gerektiğini bilemiyorlar.

Marksizmi sözüm ona kavramış olan bazı komünistlere özellikle dikkat etmek gerekir. Bunlar, toplumsal gelişme tarihini (tarihi materyalizmi) okuyup incelemişlerdir; ama somut tarihi olaylarla, somut tarihi kişilerle (Vu Sün gibi) ve tarihin akışına ters düşen somut düşüncelerle (*Vu Sün'ün Hayatı* adlı filmde ve Vu Sün'le ilgili yazılarda olduğu gibi) yüz yüze geldikleri zaman bütün eleştiri yeteneklerini yitirirler, hatta bunların bazıları bu gerici düşüncelere teslim bile olmuştur. Gerici burjuva düşüncelerin, militan Komünist Partisine sızmayı başardığı bir gerçek değil midir? Kimi Komünistlerin kavradıklarını söyledikleri Marksizm nereye uçup gitti acaba?

İşte bu nedenlerden dolayı, *Vu Sün'ün Hayatı* adlı film ve Vu Sün'le ilgili denemeler ve diğer yazılar üzerine bir tartışma açmak ve böylece bu konudaki bulanık düşünceleri tepeden tırnağa aydınlığa kavuşturmak kesinlikle gereklidir.

ÜÇ KİTLE HAREKETİNDE KAZANILAN BÜYÜK ZAFERLER*

23 Ekim 1951

Komite Üyeleri ve Yoldaşlar,

Halk Siyasi Danışma Konferansımızın Birinci Milli Komitesi'nin 3. Toplantısı açılmış bulunuyor. Bu toplantıya, Milli Komite üyelerinin yanı sıra, özel olarak davet edilmiş bulunan Çin Halk Gönüllüleri ve Halk Kurtuluş Ordusu temsilcileri, sanayi ve tarımdaki örnek işçiler, eski üs bölgelerinden delegeler, eğitim, sanat ve edebiyat alanındaki işçiler, sanayiciler ve işadamları, çeşitli alanlardan uzmanlar, dini çevrelerin, azınlık milliyetlerinin, yurtdışında yaşayan Çinlilerin, kadınların ve gençliğin temsilcileri, eyalet ve merkeze bağlı şehirlerdeki danışma komitelerinin temsilcileri vb. ve birçok hükümet görevlisi de katılmaktadır. Bu toplantıya katılan üyeler ve davetliler arasında halkın bağına bastığı birçok savaş kahramanı ve sanayi, tarım ve diğer alanlardan birçok örnek işçi bulunmaktadır. Bu toplantının büyüklüğü ve genişliği, Çin Halk Cumhuriyeti'nin bütün cephelerde muazzam bir başarı ve ilerleme kaydettiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Geçen yıldan bu yana ülkede büyük çapta üç hareket başlattık: ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketi, toprak reformu hareketi ve karşıdevrimcileri bastırma hareketi. Bu hareketlerde büyük zaferler kazandık. Genel olarak, kıtadaki geri kalan karşıdevrimciler pek yakında yok edilecektir. Azınlık milliyetlerinin yaşadığı bazı bölgeler dışında toprak reformu 1952 yılında tamamlanmış olacaktır. ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketinde Çin halkı her zamankinden daha geniş çapta birleşmiş bulunmakta ve ABD'nin emperyalist saldırı kuvvetlerine karşı kararlı bir

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Birinci Milli Komitesinin 3. Toplantısında yapılan açış konuşması.

mücadele vermektedir. Çin halkının dev iradesini yansıtan Çin Halk Gönüllüleri, ABD emperyalizminin Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni istila ve işgal etme ve ardından da Kıta Çini'ni istila etme şeklindeki çılgınca tasarısını yerle bir etmek üzere Kore Halk Ordusu kuvvetleriyle birleşmiş ve böylelikle Kore, Çin, Asya ve dünyanın barışsever halkları barışı savunma ve saldırıya karşı direnme konusunda esinlenmiş ve daha büyük bir güven kazanmışlardır. Kahraman Çin Halk Gönüllülerine ve Kore Halk Ordusuna tebriklerimizi göndermeli ve hayranlığımızı ifade etmeliyiz!

Bu üç kitle hareketinde kazanılan zaferler ve bütün kademelerdeki halk hükümetlerinin ve halkın bütün kesimlerinin ortak çabası sayesinde, ülkemiz, eşi görülmemiş bir birliğe kavuşmuştur. Tibet sorunu barışçı yoldan çözülmüştür. Milli savunmamız güçlendirilmiştir. Demokratik halk diktatörlüğü sağlamlaştırılmıştır. Paramız ve mal fiyatlarımız sabit kalmış ve ekonomik inşa, kültür ve eğitim alanlarındaki eski duruma gelme ve gelişme çalışmamız da büyük bir ilerleme sağlamıştır.

Sanayi ve tarım cephelerinde üretimi artırma yolundaki gittikçe büyüyen yurtsever hareket, ülkemiz için büyük bir sevinç kaynağı olan yeni bir olgudur. Köylük bölgelerdeki toprak reformu ve fabrikalar ile diğer işletmelerdeki demokratik reform, işçilerimizin ve köylülerimizin üretimi artırma yolundaki yurtsever çabalarında muazzam bir coşku göstermelerini ve maddi ve kültürel hayatlarını geliştirmelerini sağlamaktadır. Eğer işçiler ve köylülerle birleşmede, onları eğitmede ve onlara dayanmada başarılı olursak, üretimi artırma yolundaki yurtsever harekette mutlaka ülke çapında bir yükseliş meydana gelecektir.

Kültür ve eğitim cephemizde ve her türden aydınlar arasında, Merkezi Halk Hükümeti'nce saptanan ilkeler doğrultusunda, geniş çapta bir kendi kendini eğitime ve kendini yeniden kalıba dökme hareketi başlatılmaktadır. Bu da ülkemiz için büyük bir sevinç kaynağı olan yeni bir olgudur. Milli Komite'nin 2. Toplantısı'nın kapanışında, kendi kendini eğitime ve kendini yeniden kalıba dökmede eleştiri-özeleştiri yönteminin kullanılmasını önermiştim. Bu öneri düzenli olarak eyleme dönüştürülmektedir. İdeolojik bakımdan yeniden kalıba dökülme,

öncelikle de her türden aydının ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmesi, bütün alanlardaki demokratik reformların ve ülkemizin gidecek sanayileşmesinin tamamlanması için önemli bir koşuldur. Dolayısıyla, düzenli bir biçimde ilerlemekte olan kendi kendini eğitme ve kendini yeniden kalıba dökme hareketine daha büyük başarılar dileriz.

Bütün gerçekler, bizim bu sistemimizin, yani demokratik halk diktatörlüğünün, kapitalist ülkelerdeki siyasi sistemlerden çok daha üstün olduğunu kanıtlamaktadır. Ülkemiz halkı bu sistemde bitmez tükenmez gücünü ortaya koyabilmektedir. Ve bu güç, hiçbir düşmanın yenemeyeceği bir güçtür.

ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme büyük mücadelesi devam etmektedir ve ABD hükümeti barışçı bir çözüme razı oluncaya kadar da devam etmelidir. Biz hiçbir ülkenin topraklarına tecavüz etmek niyetinde değiliz; biz emperyalistlerin ülkemize karşı saldırısına karşı koyuyoruz. Herkesin bildiği gibi, eğer ABD kuvvetleri Tayvan'ımızı işgal etmemiş, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni istila etmemiş ve kuzeydoğu sınırimıza saldırmamış olsalardı, bugün Çin halkı ABD kuvvetlerine karşı savaşıyor olmayacaktı. Ama ABD saldırganları bize karşı saldırıya giriştiklerine göre, saldırıya karşı direnme bayrağını yükseltmekten başka bir şey yapamayız. Bu son derece gerekli ve tamamen haklı bir tutumdur ve bütün ulus bunun böyle olduğunu kavramaktadır. Haklı olduğu kadar zorunlu da olan bu mücadeleyi ilerletmek için, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme yolundaki çabalarımızı pekiştirmeli ve Çin Halk Gönüllülerini desteklemek üzere üretimi artırmalı ve tasarruf yapmalıyız. Bu, bugün Çin halkının merkezi görevi, dolayısıyla da bugünkü toplanışımızın merkezi görevidir.

Uzun zamandır Kore sorununun barışçı yoldan çözülmesi gerektiğini savunuyoruz ve tutumumuz hâlâ budur. Eğer ABD hükümeti geçmişte yaptığı gibi, görüşmelerin ilerlemesini sinsice yollara başvurarak baltalamak ve engellemek yerine, sorunu eşit ve akla uygun bir temelde çözmek istiyorsa, Kore ateşkes görüşmelerinin başarıyla sonuçlandırılması mümkün olacak, yoksa mümkün olmayacaktır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından bu yana geçen iki yıl içinde bütün çalışma alanlarında büyük zaferler kazandık. Bu zaferleri

birleştirilebilecek bütün güçlere dayanarak elde ettik. Ülke içinde, işçi sınıfının ve Komünist Partisinin önderliğindeki bütün milliyetlerin, demokratik sınıfların, demokratik Partilerin, halk örgütlerinin ve yurt-sever demokratların sağlam birliğine dayandık. Uluslararası planda, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu barış ve demokrasi kampının sağlam birliğine ve bütün dünyanın barışsever halklarının engin desteğine dayandık. Böylece, bütün çalışma alanlarında düşmanlarımızın hiç de ummadığı büyük zaferler kazandık. Düşmanlarımız, yeni doğmuş olan Çin Halk Cumhuriyeti'nin birçok güçlkle karşı karşıya bulunduğunu ve bundan da önemlisi bize karşı bir saldırı savaşına giriştiklerini düşünerek, güçlüklerin üstesinden gelemeyeceğimizi ve saldırganlara karşı darbeler indiremeyeceğimizi sandılar. Ama umduklarının tersine, güçlükleri alt edebileceğimizi, saldırganlara karşı darbeler indirebileceğimizi ve büyük zaferler kazanabileceğimizi gösterdik. Düşmanlarımız uzağı göremezler; içte ve dıştaki büyük birliğimizin güçlü olduğunu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasının, yabancı emperyalistlerin Çin halkına zorbalık ettikleri günlere bütünüyle son vermiş olduğunu fark edememektedirler. Sosyalist Sovyetler Birliği, Çin Halk Cumhuriyeti ve Halk Demokrasilerinin doğuşunun, Çin ve Sovyetler Birliği gibi iki ülke arasında Dostluk, İttifak ve Karşılıklı Yardım Antlaşmasıyla perçinlenen sağlam birliğin, bütün barış ve demokrasi kampının sağlam birliğinin ve barışsever dünya halklarının bu büyük kampa karşı gösterdikleri engin desteğin, emperyalizmin dünyaya hükmünü geçirebildiği döneme bir daha geri gelmemek üzere son verdiğini de fark edememektedirler. Düşmanlarımız hem bütün bunları görememekte, hem de Çin Halk Cumhuriyeti'ne zorbalık taslamak ve dünyaya hâkim olmak istemektedirler. Ama yoldaşlar, kesinlikle söyleyebilirim ki, bunların tasarıları boş, çılgınca ve gerçekleşmesi olanaksız bir tasarıdır. Onların sandıklarının tersine, Çin Halk Cumhuriyeti hiçbir zorbalığa boyun eğmeyecek, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu büyük barış kampı hiçbir tecavüze boyun eğmeyecek ve barışsever dünya halkları aldatılamayacaktır. Yoldaşlar, büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin zaferi dünya halklarının zafere ulaşacağını kesinlikle ortaya koymuştur; bugün bu gelecek, Çin Halk Cumhuriyeti'nin ve Halk Demokrasilerinin doğuşuyla birlikte gittikçe ya-

kınlaşmakta ve kesinlik kazanmaktadır. Birinci Dünya Savaşı'nı ve Rusya'daki Ekim Devrimi'ni izleyen tarihi dönemde üç emperyalist devletin -Almanya, İtalya ve Japonya- dünyaya hâkim olmaya kalkıştıkları doğrudur. Bu, Çin Halk Cumhuriyeti'nin ve Halk Demokrasilerinin kurulmasından önce olmuştur. Peki, neye varmıştır bunun sonu? Üç emperyalist devletin çabalarının boş ve çılgınca olduğu kanıtlanmamış mıdır? Sonuç, onların istediklerinin tam tersi olmamış mıdır? Dünyaya hâkim olmayı amaçlayan emperyalistlerin kendileri yerle bir olmamış mıdır? Bugün durum tamamen farklıdır; büyük Çin Halk Cumhuriyeti kurulmuştur, Halk Demokrasileri kurulmuştur, dünya halklarının siyasi bilinç düzeyi yükselmiştir, milli kurtuluş mücadelesi bütün Asya ve Kuzey Afrika'da dalga dalga ilerlemektedir, bir bütün olarak emperyalist bloğun gücü büyük ölçüde zayıflamıştır ve en önemlisi de en yakın müttefikimiz Sovyetler Birliği büyük ölçüde güçlenmiştir. Bu koşullarda, herhangi bir emperyalist ülke, üç saldırgan Almanya, İtalya ve Japonya'nın yolunu izlemeye kalkıştığı takdirde doğacak sonuç son derece açık değil midir? Sözün kısası, bundan böyle dünya her ülke halkının kendi kendini yönettiği, halklara ait olan bir dünya olmalı, asla emperyalizm ve uşaklarının dilediklerince at oynatmaya devam ettikleri bir dünya olmamalıdır. Ülkemiz halkının sınıksız birleşeceğini, müttefikimiz Sovyetler Birliği'yle, bütün Halk Demokrasileriyle ve bize yakınlık duyan dünyanın bütün ulusları ve halklarıyla sınıksız birleşeceğini ve saldırıya karşı mücadelede, büyük ülkemizin inşasında ve kalıcı bir dünya barışının savunulmasında zafere ilerleyeceğini umuyorum. Yoldaşlar, hiç kuşkusuz ki, bütün bunları yaptığımız takdirde zafer kesinlikle bizim olacaktır.

«ÜÇ KÖTÜLÜĞE» VE «BEŞ KÖTÜLÜĞE» KARŞI MÜCADELE^{1*}

Kasım 1951 - Mart 1952

1

Yiyiciliğe ve savurganlığa karşı mücadele, bütün Partiyi ilgilendiren önemli bir sorundur; bu soruna büyük bir dikkat göstermenizi daha önce de söylemiştik. Bütün Parti içinde, büyük, orta büyüklükte ve küçük bütün yiyicilik olaylarını olduğu gibi açığa çıkaracak ve bir yandan yeniden kötü yola sapmamaları için orta büyüklükteki ve küçük yiyicileri eğitme ve yeniden kalıba dökme tutumunu izlerken, diğer yandan da esas darbeleri en büyük yiyicilere yöneltecek iyi bir temizliğe ihtiyacımız vardır. Parti üyelerimizden birçoğunun burjuvazi tarafından yozlaştırılması gibi ciddi bir tehlikeyi önlememiz, daha Yedinci Merkez Komitesi'nin 2. Genel Toplantısı'nda önceden görülmüş olan bu duruma son vermemiz ve o zaman saptanmış olan yozlaşmayla mücadele ilkesini gerçekleştirmemiz ancak böyle mümkün olabilir. Bütün bunlara dikkat göstermeyi unutmayın.

(30 Kasım 1951)

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan önemli talimatlar.

1. «Üç kötülük» karşı hareket, 1951 sonlarında devlet daireleri ve devlet işletmelerindeki personel arasında başlatılan yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı mücadeleydi. «Beş kötülük» karşı hareket, 1952 başlarında özel sanayi ve ticaret işletmelerinin sahipleri arasında başlatılan rüşvete, vergi kaçakçılığına, devlet malının çalınmasına, devlet sözleşmelerinde dalavere yapılmasına ve iktisadi bilgilerin çalınmasına karşı mücadeleydi.

Kadroların burjuvazi tarafından yozlaştırılmasının ciddi yiyicilik olaylarıyla sonuçlanması olgusuna özel bir dikkat gösterilmelidir. Yiyicilik olaylarına karışanları kesinlikle yakalayın, açığa çıkarın ve cezalandırın ve bunu önemli bir mücadele olarak görün.

(30 Kasım 1951)

Yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı mücadeleye en azından karşıdevrimcileri bastırma mücadelesi kadar önem verilmelidir. Karşıdevrimcileri bastırma mücadelesinde olduğu gibi bu mücadelede de, demokratik partiler ve hayatın bütün kesimlerinden insanlar da içinde olmak üzere geniş kitleler seferber edilmeli, bu mücadele halka geniş çapta tanıtılmalı, önder kadrolar doğrudan doğruya mücadelenin başına geçmeli ve mücadelede yer almalı ve herkes kendi hatalarını ortaya dökmeye ve başkalarının suçlarını bildirmeye çağrılmalıdır. Önemsiz olaylarda suçlular eleştirilmeli ve eğitilmelidir. Önemli olaydaysa suçlular görevden uzaklaştırılmalı, cezalandırılmalı ya da çalıştırılarak düzeltilmek üzere, hapis cezasına çarptırılmalı, en berbatlarıysa kurşuna dizilmelidir. Bu sorun ancak bu yollardan çözülebilir.

(8 Aralık 1951)

Rüşvet yedirme, vergi kaçırma, devlet malını çalma, devlet sözleşmelerinde dalavere yapma ve ekonomik bilgi çalma yoluyla yasaları çiğneyen kapitalistlere karşı geniş çapta, kararlı ve kapsamlı bir mücadele verebilmek için bütün şehirlerde ve en başta da büyük ve orta büyüklükteki şehirlerde işçi sınıfına dayanmalı, yasalara uyan kapitalistlerle ve şehir halkının diğer kesimleriyle birleşmeliyiz. Bu mücadeleyi, Parti, hükümet, ordu ve kitle örgütleri içinde yürütülmekte olan yi-

yiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı mücadeleyle eşgüdüm içinde sürdürmeliyiz. Bu, hem zorunlu, hem de son derece yerindedir. Bu mücadelede bütün şehirlerdeki Parti örgütleri, sınıfların ve kitlelerin güçlerini titizlikle düzenlemeli ve mücadele süreci içinde «beş kötülüğe» karşı bir birleşik cephenin hızla oluşabilmesi için çelişmelerden yararlanma, bölünmeler yaratma, çoğunlukla birleşme ve azınlığı tecrit etme taktiklerini benimsemelidirler. Büyük bir şehirde, «beş kötülüğe» karşı mücadele iyice kızıştığında, böyle bir birleşik cephenin aşağı yukarı üç hafta içinde oluşması pekâlâ mümkündür. Bu birleşik cephe oluştuğu zaman, en ağır suçları işlemiş olan gerici kapitalistler tecrit olacak ve devlet, fazla bir muhalefetle karşılaşmadan para cezası, el koyma, tutuklama, hapis cezası ya da idam gibi uygun cezaları verebilecek kadar güçlü bir durumda bulunacaktır. Bütün büyük şehirlerimizde (eyalet merkezleri de içinde olmak üzere) şubat ayının ilk on günü içinde «beş kötülüğe» karşı mücadele başlatılmalıdır. Lütfen, hazırlıklara hemen girişin.

(26 Ocak 1952)

5

(1) «Beş kötülüğe» karşı girişilen harekette, sanayi ve ticaret birimlerinin ele alınmasındaki temel ilkeler şunlardır: Geçmişteki suçlara karşı yumuşaklık, yeni suçlara karşı sertlik (örneğin, kaçırılmış olan vergilerin ödenmesi genel olarak 1951'den öncesini kapsamamalıdır); çoğunluğa karşı yumuşaklık, azınlığa karşı sertlik; suçlarını kabul edenlere karşı yumuşaklık, suçlarını kabul etmeye yanaşmayanlara karşı sertlik; sanayi alanında yumuşaklık, ticaret alanında sertlik ve genel olarak ticaret alanında yumuşaklık, ticari spekülasyon alanında sertlik. Bütün kademelerdeki Parti komiteleri «beş kötülüğe» karşı girişilen harekette bu ilkelere bağlı kalmalıdır.

(2) «Beş kötülüğe» karşı hareketle ilgili olarak, özel sanayi ve ticaret işletmeleri beş kategoriye ayrılmalıdır: Yasalara bağlı kalanlar, yasalara esas olarak bağlı kalanlar, yasalara kısmen bağlı kalıp kısmen de yasaları çiğneyenler, yasaları ciddi ölçüde çiğneyenler ve yasaları

tamamen çiğneyenler. Büyük şehirlerde ilk üç kategori aşağı yukarı yüzde 95'i, son iki kategoriye yaklaşık olarak yüzde 5'i meydana getirmektedir. Farklı büyük şehirlerdeki yüzdeler küçük değişikliklere karşın kabaca aynıdır. Orta büyüklükteki şehirlerdeyse, yüzdeler bu rakamlardan oldukça farklıdır.

(3) Bu beş kategori, kapitalistler ve kapitalist olmayan bağımsız zanaatkârlar ve küçük tüccarlar için de geçerlidir, ama sokak satıcıları için geçerli değildir. Büyük şehirlerdeki sokak satıcılarına şimdilik dokunulmayabilir, ama bağımsız zanaatkârlar ve küçük tüccarların ele alınmasında yarar vardır. Orta büyüklükteki şehirlerde bu hareket sırasında hem bağımsız zanaatkârlar ve tüccarların, hem de sokak satıcılarının ele alınması doğru olur. Büyük ve orta büyüklükteki şehirlerimizde, (bazıları çırak çalıştırmakla birlikte) işçi ya da tezgâhtar çalıştırmayan çok sayıda bağımsız zanaatkâr ve tüccar vardır. Bunların birçoğu yasalara uymakta, birçoğu da yasalara esas olarak uymakta, ama kısmen de yasaları çiğnemektedir (örneğin, küçük çapta vergi kaçırma gibi hesabı sorulacak küçük suçları vardır); küçük bir bölümüyse kısmen yasalara uymakta, kısmen de yasaları çiğnemektedir, bunlar daha büyük çapta vergi kaçırmışlardır. Bugünkü «beş kötülüğe» karşı harekette, oldukça büyük sayıda küçük kapitalisti ele almalı, bunlar hakkında hüküm vermeli ve sayıları küçük kapitalistlerle aşağı yukarı aynı olan bağımsız zanaatkâr ve tüccarlara karşı da mümkün olduğu kadar aynı şekilde davranmalıyız. Bu, bugünkü hareketin ve önümüzdeki ekonomik inşanın yararına olacaktır. Gerek küçük kapitalistlerin, gerekse bağımsız zanaatkâr ve tüccarların genellikle ciddi suçları yoktur ve bunlar hakkında hüküm vermek güç değildir. Böyle davranırsak, kitlelerin desteğini kazanırız. Ama eğer bazı şehirler, ilkönce sanayi ve ticaret işletmeleri hakkında hüküm vermeyi, bağımsız zanaatkâr ve tüccarlar hakkındaki hükümleri ise ertelemeyi uygun görüyorlarsa, bu da üsule uygundur.

(4) Şehirlerdeki somut duruma bakarak, daha önce dört kategoriye ayırdığımız sanayi ve ticaret işletmelerini yeniden sınıflandırarak beş kategoriye ayırmayı kararlaştırdık. Yani yasalara uyanlar kategorisine girenler, yasalara uyanlar ve yasalara esas olarak uyanlar diye ayrılacak, öteki üç kategoriye aynı kalacaktır. Pekin'deki 50 bin sanayi ve

ticaret birimi içinde (bağımsız zanaatkâr ve tüccarlar bunun içinde, sokak satıcılarıysa dışındadır) yasalara uyanlar yüzde 10 kadar, yasalara esas olarak uyanlar yüzde 60 kadar, yasalara kısmen uyup kısmen çiğneyenler yüzde 25 kadar, yasaları ciddi ölçüde çiğneyenler yüzde 4 kadar, yasaları tamamen çiğneyenlerse yüzde 1 kadardır. Yasalara kesinlikle uyanlar ile hafif suçlar işleyerek yasalara esas olarak uyanlar arasında ayırım yapılması, ayrıca küçük çapta vergi kaçakçılığı suçu işlemiş olup da yasalara esas olarak uyanlara büyük çapta vergi kaçırarlardan farklı davranılması, insanları eğitmesi bakımından önemli olabilir.

(5) Bazı büyük ve orta büyüklükteki şehirlerde, şehir Parti komiteleri, «beş kötülüğe» karşı hareketi, sanayi ve ticaret birimlerinin farklı kategorileriyle ilgili durumu hiç bilmedikleri ve farklı davranma konusundaki taktikleri açıkça kavramadıkları, sendikalar ve hükümet tarafından gönderilen çalışma ekiplerinin (ya da araştırma gruplarının) son derece üstünkörü örgütlenmiş ve eğitilmiş olduğu bir sırada alelacele başlattılar. Bunun sonucunda belli bir karışıklık doğdu. İlgili şehir Parti komitelerinin bu durumu dikkatle ele alacakları ve vakit geçirmeden düzeltecekleri umulmaktadır. Ayrıca, yasaları çiğneyen sanayi ve ticaret birimleriyle ilgili soruşturma, şehir Parti komitesi ve şehir yönetiminin kesin denetimi altında yürütülmelidir. Bunlar dışında hiçbir örgüt kendi başına soruşturma yapmak üzere adam gönderemez, hele kapitalistleri kendi bürosunda sorguya çekmesi kesinlikle yasaktır. Gerek «üç kötülüğe» karşı harekette, gerekse «beş kötülüğe» karşı harekette, itirafta bulundurmak amacıyla işkence yapmak yasaktır ve intiharları önlemek için sıkı önlemler alınmalıdır. Eğer bir yerde intihar olayları meydana gelmişse, her iki hareketin de sağlam bir biçimde ve doğru yolda gelişmesini ve tam zaferin kazanılmasını güvence altına almak için, daha başka intiharların önlenmesi yolunda hemen önlemler alınmalıdır.

(6) «Üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı hareketler şimdilik illerde, ilçelerde ve bucaklarda başlatılmayacaktır. Bu hareketlerin ne zaman ve nasıl yürütüleceğine ilişkin ayrıntılı bilgi Merkez Komitesi tarafından verilecektir. «Beş kötülüğe» karşı hareketin il merkezlerin-

de, «üç kötülüğe» karşı hareketin de ilçelerde deneysel olarak başlatıldığı birkaç durumda kesin bir denetim uygulanmalı ve ilkbahar ekimi ve diğer ekonomik faaliyetler kösteklenmemelidir. «Beş kötülüğe» karşı hareket bütün orta büyüklükteki şehirlerde aynı anda değil, farklı zamanlarda başlatılmalı ve sıkı bir biçimde denetlenmelidir.

(5 Mart 1952)

6

«Beş kötülüğe» karşı mücadele sırasında ve bu mücadeleden sonra şu hedeflere ulaşmış olmalıyız:

(1) Burjuvaziyle daha iyi birleşebilmek ve onu daha iyi denetleyebilmek ve ülkenin planlı ekonomisini geliştirebilmek için, özel sanayi ve ticaretteki durumu etraflı olarak kavrayın. Durumu kavrayamazsak planlı bir ekonomi mümkün olmaz.

(2) İşçi sınıfı ile burjuvazi arasına kesin bir sınır çizgisi çekin, sendikalarda kitleleri iten yiyiciliği ve bürokrasiyi ortadan kaldırın ve kapitalist uşaklarını temizleyin. Bu tür uşaklara ve emek ile sermaye arasında bocalayan ara unsurlara bütün sendikalarda rastlanmaktadır. Ara unsurları mücadele içinde eğitmeli ve saflarımıza kazanmalıyız. Ciddi suçlar işlemiş olan uşaklar ise atılmalıdır.

(3) Sendika konseylerini ve sanayi ve ticaret derneklerini yeniden örgütleyin, bunların yönetici organlarındaki «beş kötülükten» suçlu olan ve bütün saygınlıklarını yitirmiş bulunan kişileri uzaklaştırın ve bunların yerine bu kötülüklere karşı mücadelede kendilerini göstermiş olanları getirin. Yasaları tamamen çiğnemiş olanlar dışında, sanayici ve tüccarların bütün kategorileri temsil edilmelidir.

(4) Çin Demokratik Milli İnşa Derneği'nin önderlerine, köklü bir değişikliği gerçekleştirmeleri, «beş kötülüğün» hepsinden suçlu olanları ve halkın gözünde küçük düşmüş olanları atıp bunların yerine daha iyi kimseler almaları ve böylece Çin Demokratik Milli İnşa Derneği'nin burjuvazinin, esas olarak da sanayi burjuvazisinin meşru çıkarlarını temsil edebilen, onları Ortak Program ruhu ve «beş kötülüğe» karşı mücadeleyi yöneten ilkeler doğrultusunda eğitebilen bir siyasi

örgüt haline gelmesini sağlamaları konusunda yardımcı olun. Çeşitli kapitalist grupların «Perşembe Yemeği Kulübü»² gibi gizli örgütlerini dağıtmak için önlemler alın.

(5) Bütün burjuvazinin yasalara ve devlet kararnamelerine uymasını ve ülke ekonomisine ve halkın yaşama koşullarına yararlı olacak sanayi ve ticaret faaliyetlerine girişmesini sağlamak için, «beş kötülüğün» kökünü kazıyın ve ticari spekülasyonu yok edin. Özel sanayiye devletin saptadığı sınırlar içinde geliştirin (kapitalistlerin bunu istemeleri ve işlemlerin Ortak Programa uygun düşmesi koşuluyla) ve özel ticareti adım adım kısıtlayın. Devletin özel sanayinin satış ve sözleşmelerini tekeline alma yolundaki planını yıldan yıla genişletin ve aynı zamanda da planımızın özel sanayi ve ticaret üzerindeki kapsamını yaygınlaştırın. Bir miktar kâr sağlamakla birlikte aşırı kârlar elde edememesini sağlamak amacıyla, özel sermaye için yeni kâr oranları saptayın.

(6) Hesapların gizli tutulmasından vazgeçerek hesapların herkese açık olmasını sağlayın ve giderek işçilerin ve tezgâhtarların üretimi ve yönetimi denetledikleri bir sistem kurun.

(7) Kaçırılmış vergilerin ödenmesi, tazminat ödeme, para cezaları ve haciz yoluyla ekonomik kayıpların büyük bir bölümünü devletin ve halkın geri almasını sağlayın.

(8) Bütün büyük ve orta büyüklükteki özel işletmelerde işçiler ve tezgâhtarlar arasında Parti kolları kurun ve Parti çalışmasını güçlendirin.

(23 Mart 1952)

2. "Perşembe Yemeği Kulübü», Çungking'deki bazı kapitalistlerin kurduğu ve yasaları ciddi bir biçimde çiğneyen, sinsice faaliyetlerde bulunan bir gizli örgüttü. «Beş kötülüğ» karşı hareket sırasında açığa çıkarıldı ve kapatıldı.

**TARIMDA KARŞILIKLI YARDIM VE
KOOPERATİFLEŞMEYİ
BAŞLICA GÖREVLERDEN BİRİ OLARAK ALIN***

15 Aralık 1951

İl ve bölge Parti komitelerine kadar dağıtılmak üzere basmanız istenen Tarım Üretiminde Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşme Üzerine Karar Taslağı ilişiktedir. Lütfen, bu taslağa uygun olarak Parti içinde ve dışında bir an önce açıklamalarda bulunun ve bu taslağın uygulanması için hazırlık yapın. Bu, toprak reformunun tamamlandığı bütün bölgelerde yapılacaktır; lütfen, bunu başlıca görevlerden biri olarak alın. Bu karar taslağı Parti içi yayın organlarında yayımlanabilir, ama henüz bir taslak olduğu için herkese dağıtılan gazete ve dergilerde yayımlanamaz.

* Liu Şaoçi'nin tarımın kooperatif dönüşümüne karşı muhalefetinin geri püskürtülmesi yönünden tarihi önem taşıyan Parti içi talimat. 1951 Temmuzunda Liu Şaoçi, Mao Zedung yoldaştan ve Parti Merkez Komitesinden habersiz olarak Şansi eyaleti Parti Komitesi'nin tarım üretiminde karşılıklı yardım ve kooperatifleşmenin geliştirilmesi konusunda sunduğu bir rapora azgınca saldıran bir yazı kaleme aldı ve bu yazıyı kendi adına dağıttı. Liu Şaoçi bu yazısında, Mao Zedung yoldaşın tarımın sosyalist dönüşümüne ilişkin çizgisine karşı çıkarak onun bu çizgisine «hatalı, tehlikeli ve hayalci bir tarım sosyalizmi anlayışı» diye kara çaldı. Aynı yılın Eylül'ünde, Mao Zedung yoldaş, «Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Tarım Üretimi'nde Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşmeye İlişkin Karar Taslağı»nın hazırlanmasını kendi üzerine aldı ve karar taslağının dağıtılacağı 15 Aralık'ta bu genelgeyi yazarak, bütün Partiye tarımda karşılıklı yardım ve kooperatifleşmenin başlıca görevlerden biri olarak alınması talimatını verdi.

YENİ YIL MESAJI

1 Ocak 1952

Hepimiz -Halk Hükümetinin kadroları, Halk Gönüllülerinin ve Halk Kurtuluş Ordusu'nun komutanları ve savaşçıları, demokratik partiler, halk örgütleri, azınlık milliyetleri ve bütün ülke halkı- çalışmamızın her cephesinde zafer kazanalım!

ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketi cephesinde zafer kazanalım!

Milli savunma cephesinde zafer!

Toprak reformu cephesinde zafer!

Karşıdevrimcileri bastırma hareketi cephesinde zafer!

İktisadi ve mali cephede zafer!

- Kültür ve eğitim cephesinde zafer!

Hayatın bütün kesimlerinden insanların ve öncelikle de aydınların ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmesi cephesinde zafer!

Aynı zamanda, bütün ülke halkına ve bütün kadrolara yeni bir cephede, toplumumuzu, eski toplumdan arta kalan bütün pislik ve zehirlerden arındırmak üzere yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı canla başla ve kararlılıkla savaşacakları büyük mücadele cephesinde zafer dilerim!

Yoldaşlar, 1951 yılında bütün bu cephelerde zaferler kazandık, hem de bunların çoğu çok büyük zaferlerdi. 1952 yılında bütün bu görevlerde elbirliğiyle daha da büyük zaferler kazanacağımızı umut ediyoruz.

Yaşasın Çin Halk Cumhuriyeti!

TİBET'TEKİ ÇALIŞMAMIZDA UYGULANACAK SİYASETLER ÜZERİNE - ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİNİN TALİMATI*

6 Nisan 1952

Merkez Komitesi, Güneybatı Bürosu ve Güneybatı Askeri Bölgesi-
nin, 2 Nisan'da Tibet'teki Çalışma Komitesi ve Askeri Bölgeye telg-
rafla gönderdiği talimatları esas olarak onaylamaktadır. Telgrafta ileri
sürülen temel siyasetleri (Tibet birliklerinin yeniden düzenlenmesine
ilişkin nokta dışında) ve çeşitli somut önlemleri doğru bulmaktadır.
Ordumuz ancak bu siyasetleri izleyerek Tibet'te sağlam bir duruma
gelebilir.

Tibet'teki koşullar Sinkiang'daki koşullardan farklıdır. Tibet Sinki-
ang'a oranla gerek siyasi, gerekse iktisadi bakımdan daha kötü durum-
dadır. Ama Sinkiang'da bile, Vang Çen komutasındaki ordu birlikleri-
nin oraya varır varmaz yaptıkları ilk iş, harcamaları kısma, kendi
gücüne dayanmaya ve kendi ihtiyaçları için üretimde bulunmaya en
büyük dikkati göstermek olmuştur. Şimdi artık sağlam bir temel atmış
ve azınlık milliyetlerin yürekten desteğini kazanmış bulunmaktadırlar.
Şu anda kira ve faizlerin indirilmesi çalışmasını gerçekleştirmektedir-
ler; bu kış toprak reformuna girişeceklerdir; o zaman, kitlelerin daha
büyük bir destek sağlayacaklarından emin olabiliriz. Sinkiang, ülkenin
merkezinin karayollarıyla iyi bir biçimde bağlanmıştır ve bu durum
azınlık milliyetlerin maddi refahının yükseltilmesine büyük ölçüde
yardımcı olmaktadır. Tibet'te ise, kira indirimi de, toprak reformu da
en azından iki-üç yıldan önce başlatılamaz. Sinkiang'da Han milliye-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan Parti içi talimat. Bu tali-
mat, Güneybatı Bürosuna ve Tibet'teki Çalışma Komitesine gönderilmiş ve Kuzey-
batı Bürosuna ve Sinkiang Altbürosuna bildirilmiştir.

tinden birkaç yüz bin insan yaşamaktadır, oysa Han milliyetinden tek bir insanın bulunmadığı Tibet'te ordumuz bütün bütüne farklı bir azınlık milliyeti bölgesiyle yüz yüze gelmektedir. Kitleleri kazanmak ve kendimizi sağlam bir duruma getirmek için yalnızca iki temel siyasete dayanıyoruz. Birincisi, ordunun kendi ihtiyaçlarını karşılamak için üretimde bulunmasının yanı sıra harcamaları kısmak ve böylece kitleleri etkilemek; bu, esas halkadır. Karayolları inşa edildiği zaman bile, büyük miktarlarda tahılı taşımak için bu karayollarına bel bağlayamayız. Olasılıkla Hindistan, değişim temeli üzerinde Tibet'e tahıl ve daha başka mallar göndermeye razı olacaktır; ama bizim benimsememiz gereken tutum, ordumuzun, Hindistan bunları göndermeyi bir gün durdursa bile kendi kendine yetecek durumda olmasıdır. Tibet'teki iktisadi ve siyasi düzenin birkaç yıl içinde adım adım ve kansız bir biçimde dönüşmesini sağlamak amacıyla, Dalay'ı ve onun üst kademelerdeki görevlilerinin çoğunluğunu kazanmak ve bir âvuç kötü unsuru tecrit etmek için elimizden geleni yapmalı ve uygun önlemler almalıyız. Öte yandan kötü unsurların, Tibet birliklerini bize karşı ayaklandırmaları ve saldırı kışkırtmaları olasılığına karşı da hazırlıklı olmalı ve ordumuzun böyle bir durumda da Tibet'te varlığını korumasını ve dayanmasını sağlamalıyız. Bütün bunlar, harcamaları kısmaya ve ordunun kendi ihtiyaçlarını karşılamak için üretimde bulunmasına bağlıdır. Hedefimize ancak çalışmamızın esasını oluşturan bu temel siyaset sayesinde erişebiliriz. Uygulanması mümkün olan ve uygulanması gereken ikinci siyaset ise, ordumuzun varlığı yüzünden Tibet halkının hayat düzeyinin asla düşmemesi, tam tersine bizim çabalarımızla yükselmesi için, Hindistan ile ve ülkemizin merkeziyle ticaret ilişkileri kurmak ve Tibet'e gelen ve Tibet'ten çıkan mallarda genel bir denge sağlamaktır. Eğer üretim ve ticaret gibi iki sorunu çözemezsek, varlığımız için gerekli maddi temeli kaybederiz, kötü unsurlar da durumdan yararlanırlar ve halk arasındaki ve Tibet birlikleri arasındaki geri unsurları durmadan bize karşı kışkırtırlar ve çoğunlukla birleşme, azınlığı tecrit etme siyasetimiz etkisiz kalır, başarısızlığa uğrar.

Güneybatı Bürosu'nun 2 Nisan tarihli telgrafında ortaya konulan görüşlerden yalnızca bir tanesi, üzerinde biraz durmayı gerektirmekte-

dir; Tibet birliklerinin yeniden düzenlenmesinin ve oldukça yakın bir tarihte bir askeri ve idari komisyonu kurulmasının uygulanabilir ve yararlı olup olmadığından söz ediyorum. Biz şimdilik Tibet birliklerinin yeniden düzenlenmemesi ve resmi askeri albtölgelerin ya da bir askeri ve idari komisyonun kurulmaması gerektiği kanısındayız. Şimdilik her şeyi olduğu gibi bırakın, bırakın bu durum devam etsin; ordumuz üretimde bulunarak kendi ihtiyaçlarını karşılayacak duruma gelinceye ve şimdiden başlayarak bir-iki yıl içinde kitlelerin desteğini kazanıncaya kadar bu sorunlara dokunmayın. Bu arada iki olasılık vardır. Ya yukarı kesime yönelik birleşik cephe siyasetimiz, çoğunlukla birleşme ve azınlığı tecrit etme siyasetimiz etkili olur, Tibet halkı yavaş yavaş bize yaklaşır ve böylece kötü unsurlar ve Tibet birlikleri bize karşı ayaklanmaya cesaret edemezler. Ya da kötü unsurlar, bizim güçsüz olduğumuzu ve bize kafa tutabileceklerini sanarak, Tibet birliklerini ayaklandırırlar ve ordumuz da kendini savunmak üzere karşı saldırıya geçerek onlara ağır darbeler indirir. Her iki olasılık da bizim için elverişlidir. Tibet'in üst kademedeki görevlileri, şu anda Anlaşmayı¹ bütünüyle uygulamak ve Tibet birliklerini yeniden düzenlemek için hiçbir yeterli neden olmadığını düşünmektedirler. Ama birkaç yıl içinde durum değişecektir. Herhalde o zaman anlaşmayı bütünüyle uygulamaktan ve Tibet birliklerini yeniden düzenlemekten başka çıkar yol olmadığını anlayacaklardır. Eğer Tibet birlikleri bir, hatta birkaç isyan çıkarır ve her defasında ordumuz tarafından bastırılırsa, onları yeniden düzenleme konusunda çok daha haklı nedenlere sahip oluruz. Aslında yalnızca iki Silon² değil, aynı zamanda Dalay ve onun kliğinin çoğunluğu da Anlaşmayı kabul etmekte isteksizdi; bunlar şimdi de anlaşmayı uygulamakta isteksizdirler. Henüz Anlaşmanın bütünüyle uygulanması için hem maddi bir temele, hem de kitleler arasında ve yukarı kesim içinde destek sağlama yönünden bir temele sahip değiliz. Anlaşmanın uygulanmasını zorlamak, yarardan çok zarar getirecektir.

1. Burada, 23 Mayıs 1951 tarihli Merkezi Halk Hükümeti ile Tibet Yerel Hükümeti Arasındaki Tibet'in Barışçı Yoldan Kurtuluşuna İlişkin Önlemlerle İlgili Anlaşmaya değinilmektedir.
2. «Silonlar», Dalay yönetimindeki en yüksek idari görevlilerdi. Burada sözü edilen iki Silon, Luhangva ve Lozang Taşı'deki serf sahibi gerici feodallerdi.

Mademki Anlaşmayı yürürlüğe koymak istemiyorlar, öyleyse bunu şimdilik bir yana bırakabilir ve bekleyebiliriz. Gecikme ne kadar uzarsa, bizim durumumuz o kadar güçlenir, onların durumuysa o kadar zayıflar. Gecikme bize fazla bir zarar getirmez, tam tersine yararlı olabilir. Bırakalım, halka karşı giriştikleri amansız zulmü sürdürsünler. Bu arada biz üretim, ticaret, yol yapımı, sağlık hizmetleri ve birleşik cephe çalışması (çoğunlukla birleşme ve sabırla eğitme) gibi iyi işleri sürdürmeye bakalım ve böylece kitleleri kazanalım ve anlaşmanın bütünüyle uygulanması sorununu ele almak için uygun zamanı bekleyelim. Eğer ilkokulların açılmasına razı gelmiyorlarsa, bu da kalabilir.

Geçenlerde Lhasa'da yapılan gösteri, yalnızca iki Silon ile diğer kötü unsurların marifeti olarak değil, aynı zamanda Dalay kliğinin çoğunluğundan bize bir işaret olarak da görülmelidir. Sundukları dilekçe çok akıllıcadır, çünkü bizden ayrılma yolunda bir istekte bulunmaktaki, yalnızca bizden bazı ödünler istemektedir. Maddelerden birinde, üstü kapalı olarak, Çing Hanedanının uygulamasına geri dönülmesi, başka bir deyişle hiçbir Kurtuluş Ordusu birliğinin Tibet'te yerleşmemesi gerektiği belirtilmektedir, ama asıl peşinde oldukları şey bu değildir. Bunun olanaksız olduğunu onlar da gayet iyi bilmektedirler; asıl niyetleri, bu isteği ortaya atarak başka istekleri kabul ettirmektir. On Dördüncü Dalay'ın dilekçede eleştirilmesinden amaç, onu, gösteriyle ilgili herhangi bir siyasi sorumluluğun dışında tutmaktır. Askeri güç bakımından bizden zayıf ama toplumsal etki bakımından bizden üstün olduklarını bildiklerinden, Tibet milliyetinin çıkarlarının koruyucusu kisvesine bürünmektedirler. Bu dilekçeyi öz olarak (biçim olarak değil) kabul etmeli ve Anlaşmanın bütünüyle yürürlüğe konulmasını ertelemeliyiz. Gösterinin Pançen'in Lhasa'ya gelmesinden önceye rastlatılması kasıtlıydı. Pançen geldikten sonra, büyük bir olasılıkla, hepsi birden onun kendi kliklerine katılmasını sağlamaya çalışacaklardır. Eğer biz kendi çalışmamızı iyi bir biçimde yaparsak ve Pançen de onların tuzağına düşmeden Şigatse'ye sağ salım varırsa durum bizim için daha elverişli olacaktır. Ama gene de, şimdilik gerek bizim maddi temelden yoksun olmamız, gerekse onların toplumsal etki bakımından bizden üstün olmaları durumunda bir değişme olmayacağından, Dalay

kliğinin anlaşmanın bütünüyle uygulanması konusundaki isteksizliğinde de bir değişme meydana gelmeyecektir. Şimdi, görünüşte saldırı durumuna geçmeli ve gösteriyi ve dilekçeyi yersiz oldukları (Anlaşmayı baltaladıkları) gerekçesiyle kınamalı, ama gerçekte ödünler vermeye ve ileride koşullar olgunlaştığında saldırıya geçmeye (örneğin, Anlaşmayı uygulamaya koymaya) hazır olmalıyız.

Sizin görüşünüz nedir? Lütfen, düşünün ve cevabınızı telgrafla iletin.

ÇİN'DEKİ BAŞ ÇELİŞME İŞÇİ SINIFI İLE BURJUVAZİ ARASINDAKİ ÇELİŞMEDİR*

6 Haziran 1952

Toprak ağası sınıfının ve bürokrat-kapitalist sınıfın alaşağı edilmesi sonucunda, işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişme Çin'deki baş çelişme durumuna gelmiştir; dolayısıyla bundan böyle milli burjuvazi bir ara sınıf olarak tanımlanmamalıdır.

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Birleşik Cephe Çalışması Bölümü tarafından hazırlanan bir belgeyle ilgili yazılı yorum. Mao Zedung Yoldaş, bu bölümün başkanını, milli burjuvaziye bir ara sınıf olarak görme hatasına düştüğü için eleştirmişti.

BİRLEŞELİM VE KENDİMİZLE DÜŞMAN ARASINDA KESİN BİR AYRIM YAPALIM*

4 Ağustos 1952

Aynı anda hem savaş veriyoruz, hem görüşmelerde bulunuyoruz, hem de bütün bir yıl boyunca istikrar sağlamaya çalışıyoruz.

Kore'deki savaş durumu geçen yıl Temmuz ayından sonra, ama ülkemizdeki mali ve iktisadi durumun istikrara kavuşup kavuşmayacağından emin olmadığımız bir sırada istikrar kazanmıştı. «Fiyatlar esas olarak istikrarlıdır, gelirler ile harcamalar hemen hemen dengelenmiştir» demiştik. Bunu söylerken, fiyatların henüz istikrara kavuşturulmadığını ve gelirler ile harcamaların henüz dengelenmediğini kastediyorduk. Harcamaların gelirlerden fazla olması bir sorun yaratıyordu. İşte bu yüzden Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi geçen Eylül ayında bir toplantı yaparak üretimin artırılması ve ciddi şekilde tasarruf yapılması için çağrıda bulundu. Ekim ayında, Siyasi Danışma Konferansı'nın Birinci Milli Komitesinin 3. Toplantısında bu çağrıyı tekrarladım. Bunun sonucunda açılan üretimi artırma ve tasarruf yapma kampanyası yiyicilik, savurganlık ve bürokrasiyle ilgili ciddi durumları açığa çıkardı. Aralık ayında «üç kötülüğe» karşı kampanya başlatıldı ve bunu da «beş kötülüğe» karşı mücadele hareketi izledi. Her iki hareket de başarıyla sonuçlandı. Şimdi durum son derece açıktır ve genel bir istikrar sağlanmıştır.

Geçen yıl, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşıyla ilgili olarak yaptığımız harcamalar, milli inşayla ilgili olarak yaptığımıza aşağı yukarı eşitti; yarı yarıyaydı. Bu yıl durum farklı ola-

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın I. Milli Komitesi'nin Daimi Komitesi'nin 38. Toplantısında yapılan bir konuşmanın önemli bölümleri.

caktır. Bu yılki savaş harcamalarının geçen yılkinin ancak yarısına ulaşacağı tahmin edilmektedir. Birliklerimizin sayısı daha az, ama donatımı daha iyidir. Yirmi yıldan fazla bir zaman hava kuvvetlerimiz olmadan savaştık, düşman tarafından bombalanan her zaman biz olduk. Artık bir hava kuvvetlerimiz var, uçaksavarlarımız, toplarımız ve tanklarımız da var. ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşı, büyük çapta askeri tatbikatlar için büyük bir okuldur ve bu tatbikatlar, bir askeri okuldan daha yararlıdır. Eğer çarpışmalar önümüzdeki yıl da devam ederse, bütün kara kuvvetlerimiz askeri eğitim sürelerini Kore'de tamamlamış olacaklardır.

Bu savaşta başlangıçta üç sorunla karşılaştık: Birincisi, savaşma yeteneğimiz; ikincisi, dayanma yeteneğimiz; üçüncüsü ise, kendimizi besleme yeteneğimiz.

Savaşma yeteneğimizle ilgili sorun ilk iki-üç ay içinde çözüldü. Düşmanın topları bizden fazlaydı, ama morali zayıftı; demiri çoktu, ama morali yoktu.

Dayanma yeteneğimizle ilgili sorun da geçen yıl çözüldü. Çözüm yolunu, tünel kazmakta bulduk. İki kat savunma mevzisi inşa ettik. Düşman saldırdığı zaman tünellere girdik. Bazen düşman yukarıdaki mevzileri işgal etti, ama aşağıdakiler bizim elimizde kaldı. Düşman bizim mevzilerimize girdiğinde, karşısaldırıya geçerek onlara ağır kayıplar verdirdik. Kendi geliştirdiğimiz bu yöntemi kullanarak düşmandan silah topladık. Düşman bizimle nasıl başa çıkacağını bir türlü bilemedi.

Yiyecek sorununun, yani erzak sağlama sorununun çözülmesi epeyce zaman aldı. İlk başlarda, tahıl yığnağı yapmak üzere tüneller kazılabileceğini bilmiyorduk. Şimdi biliyoruz. Her tümenin üç aylık tahıl rezervi, kendi depolama alanı ve üstelik tartışmak için de bir toplantı salonu vardır; askerlerimiz tünellerde yaşamayı pekâlâ başarmaktadırlar.

Bugün, siyasetimiz açık ve keşin, mevzilerimiz güvenlikte ve erzakımız sağlanmış durumdadır; her asker sonuna kadar savaşması gerektiğini bilmektedir.

Peki, çarpışmalar daha ne kadar sürecek, görüşmeler ne zaman bir sonuca varacaktır? Bence, görüşmeler sürecek, çarpışmalar devam edecek, ama bir ateşkes yapılacaktır.

Niçin ateşkes yapılacaktır? Otuz yıllık ya da yüz yıllık bir savaş çok uzak bir olasılıktır, çünkü uzun bir savaş Birleşik Amerika'nın çıkarlarına son derece aykırıdır.

Birincisi, savaş insan kaybına yol açar. On bin kadar tutsağı ellerinde tutabilmek için savaşırken otuz binden fazla insan kaybettiler. Üstelik bizden çok daha az askerleri var.

İkincisi, savaş para ister. Yılda on milyar ABD dolarından çok daha fazla para harcıyorlar. Bizse çok daha az harcıyoruz, üstelik bu yıl harcamalarımızı yarı yarıya azaltacağız. «Üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı hareketlerde yapılan hesaplaşmalar sonucu elde edilen para, savaşta bizi daha on sekiz ay idare eder. Üretimin artırılmasından ve tasarruf yapılmasından sağlanan bütün para ise milli inşaya ayrılabilir.

Üçüncüsü, gerek ülke içinde, gerekse ülke dışında üstesinden gelemecekleri çelişmelerle karşı karşıyadırlar.

Dördüncüsü, bir de stratejik sorun vardır. ABD stratejisinin odak noktası Avrupa'dır. Kore'yi istila etmek üzere asker sevkederlerken, bizim Kore'ye yardım etmek üzere gönüllü göndereceğimizi ummuyorlardı.

Bizim işimiz ise daha kolaydır. İçişlerimizde, kendi evimizin efendisiyiz. Ama Birleşik Amerika'nın genelkurmay başkanı biz değiliz. Birleşik Amerika'nın kendi genelkurmay başkanı vardır. Bu nedenle, Kore savaşının devam edip etmeyeceği sorununda karar yalnızca bize ve Korelilere bağlı değildir.

Sözün kısası Birleşik Amerika, genel gidişin baskısı altında, ateşkes anlaşmasına varmayı reddetmeyi kendi çıkarlarına aykırı bulacaktır.

Üçüncü bir dünya savaşının çok yakında patlak vereceği konusundaki sözlerin halkı korkutmaktan başka bir amacı yoktur. Sanayimizi inşa etmek ve sağlam temeller atmak için on yıllık bir zaman kazanmaya çalışmalıyız.

Saflarımızı sıklaştırmalı ve kendimizle düşman arasında kesin bir ayırım yapmalıyız. Bugün güçlü olmamızı, bütün ulusun birliğine ve burada bulunan herkesin ve bütün demokratik partiler ile halk örgütlerinin işbirliğine borçluyuz. Birleşmemiz ve kendimizle düşman arasın-

da ayırım yapmamız canalcı bir önem taşımaktadır. Dr. Sun Yatsen dürüst bir insandı; peki, onun önderliğindeki 1911 Devrimi niçin başarısızlığa uğradı? Şunun için: Birincisi, toprak dağıtılmadı; ikincisi, karşıdevrimcileri bastırmanın gerekliliği kavranmadı; üçüncüsü, emperyalizme karşı şiddetli mücadeleler verilmedi. Kendimizle düşman arasında ayırım yapmanın dışında, bir de kendi saflarımızda doğru ile yanlış arasında ayırım yapmak gerekmektedir. Bu ikincisi, birinciye oranla ikincil bir sorundur. Sözelimi, zimmetine para geçirenlerle ilgili sorun, bir doğru-yanlış sorunundan ibarettir; çünkü bunlar karşıdevrimcilerle bir değildirler ve düzeltilmeleri mümkündür.

Emperyalistler tarafından aldatılmalarını ve düşman safında yer almalarını önlemek üzere demokratik partiler arasında ve dini çevrelerde eğitim yapmak gerekmektedir. Örneğin Budizm. Budizmin emperyalizmle fazla bir ilişkisi yoktur, onun bağları esas olarak feodalizmdir. Feodalizme karşı mücadele toprak meselesini içerdiğinden, rahipleri etkilemektedir; bu mücadelede hedef alınanlar, manastırların başrahipleri ve kıdemlileridir. Bu bir avuç insan alt edildikten sonra, «Lu Çihşen»¹ gibi rahipler kurtarılacaktır. Gerçi ben Budizme inanmam, ama Budistleri birleştirmek ve onların halk ve düşman arasında kesin bir ayırım yapabilmelerini sağlamak üzere bir Budistler derneği kurulmasına karşı değilim. Peki, birleşik cephe bir gün ortadan kaldırılacak mıdır? Ben kendi payıma, kaldırılmasından yana değilim. Biz, halk ile düşman arasında gerçekten kesin bir ayırım yapan ve halka hizmet eden herkesle birleşmeliyiz.

Ülkemiz parlak bir geleceğe sahiptir ve umutla doludur. Daha önce ekonomimizin üç yılda kendine geleceğinden emin değildik. İki buçuk yıllık sıkı bir mücadele sonunda, ekonomimiz daha şimdiden yaralarını sarmıştır ve üstelik planlı inşaa uygulamaya konulmuştur. Hepimiz birleşelim, kendimizle düşman arasında kesin bir ayırım yapalım ve ülkemizin sürekli bir biçimde ilerlemesi için çalışalım.

1. *Suyun Kıyısında* adlı klasik Çin romanındaki kişilerden biri. Lu Çihşen sıradan bir Budist rahibiyken Liangşan Dağı'ndaki köylü ordusuna katılır.

**ÇİN HALK GÖNÜLLÜLERİNİN
BÜYÜK ÖNEM TAŞIYAN ZAFERİNİ
SELAMLAYALIM!***

24 Ekim 1952

Gönüllülerimiz Kore Halk Ordusu'yla birlikte 18 Eylül'den başlayarak bütün cephelerde taktik karşı saldırılara giriştiler ve bir aylık bir süre içinde 30 binden fazla düşmanı yok ederek ya da yaralayarak çok önemli bir zafer kazandılar. Merkez Komitesi ve onun Askeri Komisyonu, sizleri ve bütün komutan ve savaşçıları yürekten kutlar. Harekât şöyle özetlenebilir: Birinci olarak, taktik bakımından kilit noktası olarak seçilmiş bir dizi noktada üstün bir kuvvet ve ateşgücü toplamak, ani hücumlar düzenlemek ve düşmanın bütün takımlarını, bütün bölüklerini, bütün taburlarını ya da bu tür birliklerinin büyük bölümlerini yok etmek. İkinci olarak, düşman karşı saldırılara girişirken, art arda harekâtlar düzenleyerek düşmana ağır kayıplar verdirmek. Üçüncü olarak, ele geçirilen müstahkem mevkiilerin elde tutulabilecek olanlarını sımsıkı tutmak ve koşullar dolayısıyla elde tutulamayacak olanlarını terk etmek, böylece ilerideki karşı saldırılara hazırlık olarak inisiyatif elimizde bulundurmak. Eğer bu harekâtlar sürdürülürse, düşmanı kısıvrak yakalar ve uzlaşmaya ve Kore savaşını sona erdirmeye zorlarız. Kuvvetlerimizin inatçı mevzi savaşını başlattıkları geçen yılın Temmuz ayından bu yana düşmana verdirilen kayıplar, daha önce hareketli savaş sırasındaki birçok harekâta verdirilen kayıpları fersah fersah aşmıştır. Buna karşılık bizim kayıplarımız büyük ölçüde azalmıştır. Yalnızca Gönüllülerimizin kayıplarını alacak olursak, aylık ortalama, geçen yılın Temmuz'undan bu yana geçen on beş ay içinde daha önceki sekiz ayla karşılaştırıldığında üçte iki oranında azalmıştır.

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi ve onun Askeri Komisyonu adına kalem alınan ve Çin Halk Gönüllülerinin önderlerine gönderilen talimat.

Bütün bunlar; kendi mevzilerimize dayanarak yürüttüğümüz yukarıda sözü edilen türden harekât sayesinde mümkün olmuştur. 18 Eylül'den bu yana geçen süre içinde bu türden harekâtlar bütün cephede daha yaygın ve daha örgütlü bir biçimde yürütülmüştür; dolayısıyla bunlara özel bir önem verilmelidir.

Çin Halk Gönüllülerinin Kore savaşına katılmasının ikinci yıldönümünde, tecrübelerinizi özetleyeceğinizi, örgütlenme anlayışını daha da geliştireceğinizi, taktik düzeyinizi yükselteceğinizi ve cephe tasarrufu yapacağınızı, Koreli yoldaşlar ve Kore halkıyla daha sıkı bir şekilde birleşeceğinizi ve bundan sonraki harekâtlarda daha da büyük zaferler kazanmaya çalışacağınızı umut ediyoruz.

BÜROKRASIYE, TEPEDENİNMECİLİĞE,
YASALARIN VE
DİSİPLİNİN ÇİĞNENMESİNE KARŞI
MÜCADELE EDİN*

5 Ocak 1953

Bütün kademelerdeki önder organlarımız bürokrasiye, tepeden inmeciliğe ve yasaların ve disiplinin çiğnenmesine karşı mücadele görevine dikkat göstermelidirler.

Partimiz, «üç kötülüğe» karşı hareket içinde, dört kademedeki, yani merkez, büyük idari bölge, eyalet ve merkeze bağlı şehir ve bölge kademelerindeki birçok kadromuz arasında görülen yiyicilik ve savurganlık sorunlarını esas olarak çözmüş bulunmaktadır. Aynı zamanda Partimiz, bürokrasinin bir türünün, yani birçok önder kadroyu kendilerine bağlı olarak çalışanlardan kopartan bürokrasi türünün de esas olarak üstesinden gelmiştir. Ama bürokrasinin şu türünün doğurduğu sorun, birçok bölge, bölüm ve çalışma alanında henüz esas olarak çözülmüş değildir: Bazı önder kadrolar, halkın içinde bulunduğu güçlüklerden, kendi bürolarının hemen yakınındaki alt birimlerdeki koşullardan ve il, ilçe ve bucak düzeyindeki birçok kadro arasında, tepeden inmecilikten ve yasaları ve disiplini çiğnemekten suçlu birçok kötü kimse bulunduğundan habersizdirler. Ya da bu kötü kimselerden ve kötü davranışlardan az çok haberli olmakla birlikte, bunları görmezden gelmekte, bunlara karşı en küçük bir öfke duymamakta, meselenin ciddiyetinin farkına varmamakta ve bu yüzden de iyi insanları destekleyip kötülerini cezalandırmak ve iyi davranışları özendirip kötü davranışları engellemek için hiçbir kesin önlem almamaktadırlar. Örneğin, kitlelerden gelen mektuplara karşı tutumu alalım. Raporlarda, bir eyaletteki

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan bir Parti içi talimat.

halk hükümetinin aşağı yukarı 70 binden fazla mektubu bir kenara attığı bildirilmektedir; eyalet düzeyinin altındaki Parti ve hükümet örgütleri tarafından rafa kaldırılan mektupların sayısını henüz bilmiyoruz, ama bunların sayısı da az olmasa gerek. Mektupların çoğunda bizden, sorunların çözülmesine yardımcı olmamız istenmekte ve birçoğunda da yasadışı davranışları en kısa zamanda ele alınması gereken bazı kadrolar suçlanmaktadır.

Bürokrasi ve tepeden inmecilik, Partimiz ve hükümetimiz açısından yalnız bugün için değil, önümüzdeki uzun bir zaman için de büyük bir sorundur. Bürokrasi ve tepeden inmecilik, toplumsal kökeni bakımından, gerici hâkim sınıfların halk karşısındaki gerici çalışma tarzının (halk düşmanı bir çalışma tarzının, Guomindang'a özgü bir çalışma tarzının) Partimiz ve hükümetimiz içindeki bir yansıması olarak kendini göstermektedir. Parti ve hükümet örgütlerimizin önder rolü ve önderlik yöntemleri açısından bakarsak, bu durum, görev verilirken, siyaset sınırlarının ve doğru çalışma tarzının kavratılamadığını, başka bir deyişle orta ve alt kademelerdeki kadrolara görev verilirken bu konularda kapsamlı talimatlar verilemediğini göstermektedir. Çeşitli kademelerdeki, özellikle de il, ilçe ve bucak kademelerindeki kadroların doğru bir biçimde incelenmediğini ya da hiç incelenmediğini göstermektedir. Bu üç kademe Partiye sağlamlaştırma çalışmasının başarıyla yürütülemediğini ya da Partiye sağlamlaştırma çalışmasının başlatıldığı durumlarda tepeden inmecilikle savaşmak ve yasaları ve disiplini çiğneyenleri bulup çıkarmak için bir mücadeleye girişilemediğini göstermektedir. Bölge düzeyindeki ve daha yukarı düzeylerdeki önder örgütlerin kadroları arasında hâlâ rastlanan ve hem kitlelerin içinde bulunduğu güçlüklerden, hem de ilk kademe örgütlerinin koşullarından habersizlik ve bunlara karşı umursamazlık şeklinde yansıyan bürokrasi türüyle mücadele edilemediğini ve bunun yok edilemediğini göstermektedir. Eğer önder rolümüzü ve önderlik yöntemlerimizi güçlendirir ve geliştirirsek, halka zarar veren bürokrasi ve tepeden inmecilik yavaş yavaş azalacak ve Parti ve hükümet örgütlerimizin birçoğu Guomindang'a özgü bu çalışma tarzından kurtulmayı er geç başaracaktır. Parti ve hükümet örgütlerimize sızmış olan kötü insanların bir

an önce ayıklanması ve bugün hâlâ rastlanan birçok kötü davranışın yok edilmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, 1953 yılında kitlelerden gelen mektupların ele alınmasından başlayarak, lütfen bürokrasi, tepeden inmecilik ve yasaların ve disiplinin çiğnenmesi konusunda bir soruşturma yapın ve Partinin sağlamlaştırılması, Partinin inşası ve diğer çalışma alanlarıyla eşgüdüm içinde bunlara karşı kararlı bir mücadele yürütün. Bürokrasi, tepeden inmecilik ve yasaların ve disiplinin çiğnenmesine ilişkin tipik olaylar basında yaygın bir biçimde teşhir edilmelidir. Suçları ciddi olanlar yasalar uyarınca cezalandırılmalı, eğer Parti üyesiyseler ayrıca Parti disiplini gereğince ele alınmalıdırlar. Bütün kademelerdeki Parti komiteleri, yasaları ve disiplini çiğneyen ve kitlelerin büyük nefretini kazanan kimseleri cezalandırmak ve Parti ve hükümet örgütlerinden temizlemek için kararlı bir çaba göstermelidir; halkın öfkesini yatıştırmak ve kadrolar ile kitlelerin eğitilmesine yardımcı olmak için bu kimseler arasındaki en kötü unsurlar idam edilmelidir. Ama kötü insanlara ve kötü davranışlara karşı geniş çapta mücadelenin uygun bir aşamasında, çeşitli yerlerdeki iyi insan ve iyi davranış örneklerini bulup çıkarmalı, değerlendirmeli ve övmeliyiz. O zaman bütün Parti üyeleri bu iyi örnekler gibi olmaya çalışacak ve doğru olan kötü olana üstün gelecektir. Ülkenin çeşitli yörelerinde bu örneklerle bol miktarda rastlanacağı inancındayız.

HAN ŞOVENİZMİNİ ELEŞTİRELİM*

16 Mart 1953

Bazı yerlerde, milliyetler arasındaki ilişkiler normal olmaktan çok uzaktır. Bu, komünistlerin göz yumamayacağı bir durumdur. Sorunun köküne inmeli ve birçok Parti üyesi ve kadro arasında ciddi ölçüde var olan Han şovenizmi düşüncelerini, yani milliyetler arasındaki ilişkilerde yansıyan toprak ağası sınıfının ve burjuvazinin gerici düşüncelerini ya da Guomintang'a özgü düşünceleri eleştirmeliyiz. Bu konudaki hatalar hemen düzeltilmelidir. Yürekleri, kendilerine hâlâ ayırım güdülen azınlık milliyetlerinden yurttaşlarımıza karşı sevgiyle dolu olan ve milliyetler siyasetimizi iyi bilen yoldaşların önderliğindeki kurullar, azınlık milliyetlerin yaşadığı bölgelere gönderilmeli, bunlar araştırma ve inceleme yapmak için ciddi bir çaba göstermeli ve o yörelerdeki Parti ve hükümet örgütlerinin sorunları ortaya çıkarıp çözmelerine yardımcı olmalıdırlar. Bu geziler, «çiçekleri at sırtından seyretme» türünden geziler olmamalıdır.

Merkez Komitesi, eldeki geniş bilgilere dayanarak, şunu savunmaktadır: Nerede azınlık milliyetler varsa, bir kural olarak orada çözüm bekleyen sorunlar, hem de bazı yerlerde çok ciddi sorunlar vardır. Gerçi ilk bakışta ortalık sülhman görünmektedir, ama aslında çok ciddi bazı sorunlar vardır. Son iki-üç yıl içinde ortaya çıkan durum, Han şovenizminin hemen her yerde var olduğunu göstermektedir. Eğer bugünden zamanında eğitim yapamazsak ve Parti içindeki ve halk arasındaki Han şovenizmini kararlılıkla alt edemezsek, çok tehlikeli bir durum doğacaktır. Milliyetler arasındaki ilişkilerle ilgili olarak kendini Parti içinde ve birçok yerdeki halk arasında gösteren sorun, Han şovenizminin yalnızca kalıntılar halinde değil, ciddi ölçüde var

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan bir Parti için talimat.

olmasıdır. Başka bir deyişle, hiçbir Marksist eğitim görmemiş ve Merkez Komitesinin milliyetler siyasetini kavramamış yoldaşların ve insanların kafalarına burjuva düşünceler egemendir. Dolayısıyla, bu sorunun adım adım çözülebilmesi için sürekli olarak eğitim yapılmalıdır. Ayrıca, gazeteler, Han şovenizmini açıktan açığa eleştirmek ve Parti üyelerini ve halkı eğitmek amacıyla somut olaylara dayanan daha fazla yazıya yer vermelidirler.

«BEŞ AŞIRILIK» SORUNUNU ÇÖZÜN*

19 Mart 1953

1. Köylük bölgelerdeki çalışmamızda, Parti ve hükümet örgütlerimizin köylü kitlelerinden ciddi ölçüde kopmaları ve köylülerin ve köylerdeki faal unsurların çıkarlarının çiğnenmesiyle ilgili sorunlar vardır; bunlar, «beş aşırılık» olarak bilinmektedir. Bu «beş aşırılık», verilen görevlerdeki aşırılık; toplantı ve eğitim kurslarındaki aşırılık; belgeler, yazılı raporlar ve istatistik fişlerindeki aşırılık; örgütlerdeki aşırılık ve faal unsurlara verilen yan işlerdeki aşırılıktır. Bu sorunlar uzun süredir vardır; Merkez Komitesi bu sorunların bazılarıyla ilgili olarak çeşitli kademelerdeki Parti komitelerine talimatlar göndermiş ve bu tür sorunlara gerekli dikkati göstermelerini ve çözüm bulmalarını istemiştir. Ama çözülmek şöyle dursun, bu sorunlar gittikçe daha ciddi bir hal almaktadır. Bunun nedeni, sorunun hiçbir zaman bütünlüğü içinde sistemli olarak ele alınmamış olması ve daha da önemlisi, beş kademedeki -merkez, büyük idari bölge, eyalet (eyalet düzeyinde şehir), bölge ve il- önder Parti ve hükümet organlarında şimdiye kadar ademi merkezîyetçiliğe ve bürokrasiye karşı hiçbir mücadelenin açılmamış olmasıdır. Çünkü ilçe ve bucaklardaki «beş aşırılık» genel olarak yerel birimlerden değil, üst kademelerden kaynaklanmaktadır ve bunlar il ve daha yukarı kademelerdeki önder Parti ve hükümet organlarında ciddi ölçüde var olan ademi merkezîyetçilik ve bürokrasinin sonuçlarıdır. Bu «beş aşırılık»tan bazıları, devrimci savaş ve toprak reformu dönemlerinden miras kalmış ve bugüne kadar hiç değişmeden süregelmiştir. Dolayısıyla Merkez Komitesinin bürokrasiye, tepeden inmeciliğe ve yasaların ve disiplinin çiğnenmesine karşı mücadeleye ilişkin talimatını yerine getirirken, 1953 yılı içinde önder organlardaki

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınan bir Parti içi talimat.

bürokrasi ve ademi merkeziyetçiliğin alt edilmesine ağırlık vermeli ve artık yararlı olmaktan çıkan kural ve uygulamaları değiştirmeliyiz. Sorunlar ancak böyle çözülebilir. Çeşitli kademelerdeki önder organların görev verme, toplantı düzenleme ve eğitim kursları örgütleme, alt birimlere belge ya da istatistik fişleri gönderme ya da onlardan rapor isteme, ilçe ve bucakların örgütsel yapısını belirleme ve köylerdeki faal unsurlardan yararlanma yetkilerine gelince, bundan böyle koşullar göz önünde tutularak uygun sınırların saptanması, il ve daha yukarı kademelerdeki Parti komitesi ve hükümetlerin başındaki önder yoldaşların sorumluluğundadır; bazı durumlarda ise bütün bu alanla ilgili sınırların saptanması, merkezdeki yetkililere düşmektedir. Geçmişte, bütün kademelerdeki Parti, hükümet ve halk örgütlerinin birçok bölümü kendi başına alt birimlere görev dağıtıyor, alt birimlerdekileri ve köylerdeki faal unsurları gelişigüzel toplantılara ve eğitim kurslarına çağırıyor, yığınla belge ve istatistik fişi gönderiyor ve alt birimlerden ve köylerden düşüncesizce raporlar istiyordu. Bütün bu sakıncalı kural ve uygulamalar kararlılıkla kaldırılmalı ve bunların yerine önderliğin gözetiminde belli bir ölçüte göre düzenlenmiş ve somut durumun ihtiyaçlarına uygun kılınmış kural ve uygulamalar getirilmelidir. Her bucakta rastlanan bir yığın komiteye ve faal unsura verilen yan işlerdeki aşırılığa gelince, üretimi köstekledikleri ve kitlelerin uzaklaşmasına yol açtıkları için bunlar da kararlılıkla, ama yavaş yavaş değiştirilmelidir.

2. Ülke çapındaki Parti, hükümet ve halk örgütlerinin bölümlerine gelince Merkez Komitesi; Merkez Komitesi Örgütlenme Bölümündeki, Merkezi Halk Hükümetinin Yönetim Konseyindeki ve ona bağlı mali ve iktisadi, kültürel ve eğitsel, siyasi ve adli komitelerdeki sorumlu yoldaşların «beş aşırılığa» yol açmış olan bütün uygulamaları hızla ortadan kaldırılmakla, uygun kural ve uygulamaları saptayarak bunları Merkez Komitesine bildirmekle görevlendirir.

3. Büyük idari bölgeler, eyaletler ve merkeze bağlı şehirlerde, Merkez Komitesinin büro ve altbürolarının, eyalet ve merkeze bağlı şehir Parti komitelerinin ve bu kademelerdeki yönetim aygıtlarının başındaki yoldaşlar, «beş aşırılık» sorununun üstesinden gelmekle, bunlara çözüm bulmakla ve Merkez Komitesi'ne rapor sunmakla yüküm-

lüdürler. Bu amaçla, bütün Merkez Komitesi büro ve altbürolarından ve eyalet ve merkeze bağlı şehir Parti komitelerinden, özel olarak bu «beş aşırılık» sorununu araştırmak ve çözüm için bilgi toplamak üzere kendi yönetimlerindeki bir-iki ilçe ya da bucaktaki (şehirde de bir-iki semt ya da mahalledeki) durumu gözden geçirmek için denetim ekip-leri göndermeleri istenmektedir.

4. Eyalet Parti komiteleri, «beş aşırılık» sorununu çözmeleri için bölge ve illere yol göstermekle yükümlüdürler.

5. Köylük bölgelerde en başta gelen görev tarım üretimidir; tarım üretimi görevinin yanında bütün öteki görevler yardımcı niteliktedir. Köylülerin üretimini köstekleyen herhangi bir görev ya da çalışma yönteminden kaçınılmalıdır. Bugünkü tarım ekonomimiz hâlâ esas olarak eski tür araçların kullanıldığı dağınık bir küçük köylü ekonomi-sidir; Sovyetler Birliği'ndeki makineleşmiş kolektif çiftçilikten büyük ölçüde farklıdır. Dolayısıyla, bugünkü geçiş döneminde, devlet çiftlik-leri dışında tarıma birleşik ve planlı üretimi getiremeyiz ve köylülere pek fazla müdahale edemeyiz. Yalnızca milli iktisadi planla bütünle-şebilmesi için tarım üretimine yol gösterebilir ve fiyat siyasetimiz ve gerekli ve uygulanabilir ekonomik ve siyasi çalışma aracılığıyla tarım üretimini sanayi üretimiyle eşgüdümlü bir duruma getirebiliriz. Tarım için herhangi bir «plan» ya da köylük bölgelerle ilgili herhangi bir «görev» bu sınırı aşarsa, kaçınılmaz olarak uygulanma olanağı bulma-yacak, kesinlikle köylülerin muhalefetine yol açacak ve Partimizi nü-fusumuzun yüzde 80'inden fazlasını oluşturan köylü kitlelerinden ko-paracaktır. Böyle bir durum gerçekten çok tehlikeli olabilir. İlçe ve bucaklardaki çalışmalarımızda görülen «beş aşırılık» sorunu, büyük ölçüde köylülere yapılan bu tür aşırı müdahalelerin bir yansımasıdır (ve daha az ölçüde de, devrimci savaşın ve toprak reformunun ihtiyaç-larından doğan uygulamaların bir kalıntısıdır). Köylüler arasında hoş-nutsuzluğa yol açmıştır, dolayısıyla değiştirilmelidir.

LİU ŞAOÇİ VE YANG ŞANGKUN'UN
YETKİLİ OLMADIKLARI HALDE
MERKEZ KOMİTESİ ADINA
BELGELER YAYINLAYARAK DİSİPLİNİ
ÇİĞNEDİKLERİ İÇİN ELEŞTİRİLMELERİ*

19 Mayıs 1953

1

Bundan böyle Merkez Komitesi adına gönderilen bütün belge ve telgraflar ancak ben gözden geçirdikten sonra yollanabilir, *aksi takdirde geçersizdir*. Lütfen, dikkat edin.

2

(1) Lütfen, geçen yılın 1 Ağustos'u ile (1 Ağustos'tan önce yayınlananlar denetlenmiştir) bu yılın 5 Mayıs'ı arasındaki dönemde Merkez Komitesi ya da Askeri Komisyon adına gönderilen belge ve telgrafları denetleme sorumluluğunu üstlenin, aralarında gözden geçirmediğim olup olmadığını, varsa kaç tane olduğunu (denetleme gezileri ya da hastalık dolayısıyla bulunmadığım zamanlar yayınlananlar dışında) öğrenin ve sonuçları bana bildirin.

(2) Merkez Komitesi tarafından düzenlenen toplantılarda alınan ve benim henüz gözden geçirmediğim kararlar birkaç kez yetkisizce yayınlanmıştır. Bu, bir hata ve disiplinin çiğnenmesidir.

* Mao Zedung yoldaşın Liu Şaoçi ve Yang Şangkun'a yönelttiği yazılı eleştiriler.

GENEL ÇİZGİDEN AYRILAN SAĞ SAPMACI GÖRÜŞLERİ ÇÜRÜTELİM*

15 Haziran 1953

Geçiş döneminde¹ Partinin genel çizgisi ya da genel görevi, esas olarak, ülkenin sanayileşmesini ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü on-on beş yılda ya da biraz daha uzun bir süre içinde tamamlamaktır. Bu genel çizgi, bütün alanlardaki çalışmamızı aydınlatan bir fenerdir. Bu genel çizgiden ayrılmayın, ayrılırsanız «sol» ya da sağ hatalar doğar.

Bazıları geçiş döneminin çok uzun olduğunu düşünüyor ve sabırsızlığa kapılıyor. Bu, «sol» sapmacı hatalara yol açar. Bazıları da, demokratik devrim zafere ulaştıktan sonra neredeseler hâlâ orada duruyorlar. Bunlar, devrimin niteliğinde bir değişiklik meydana geldiğini kavrayamıyor ve sosyalist dönüşüm yerine kendi «Yeni Demokrasi»lerini öne sürmeye devam ediyorlar. Bu da, sağ sapmacı hatalara yol açar. Örneğin, tarımımızı alalım; tarımımızın önündeki biricik yol, sosyalist yoldur. Partinin köylük bölgelerdeki merkezi görevi, karşı-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosunun bir toplantısında yapılan konuşmadan bir bölüm. Mao Zedung yoldaş bu konuşmasında Liu Şaoçi ve diğerlerinin ileri sürdüğü «yeni-demokratik toplum düzenini sağlam bir biçimde yerleştirin» gibisinden sağ oportünist görüşleri çürütmüştür.

1. Burada «geçiş dönemi» denilirken, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlanmasına kadar olan dönem ifade edilmektedir. Partinin bu geçiş dönemindeki genel çizgisi ya da genel görevi, Çin'in sanayileşmesini ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü oldukça uzun bir dönemde tamamlamaktır. Bu geçiş dönemi, Mao Zedung yoldaşın 1962 Eylül'ünde Partinin Sekizinci Merkez Komitesinin 10. Genel Toplantısında ve daha sonraları sözünü ettiği geçiş döneminden farklıdır; Mao Zedung orada, bütün bir kapitalizmden komünizme geçiş tarihi dönemini kastediyordu.

lıklı yardım ve kooperatifleşme hareketini geliştirmek ve tarımda verimliliği sürekli olarak artırmaktır.

Sağ sapma kendini şu üç düşüncede göstermektedir:

«Yeni-demokratik toplum düzenini sağlam bir biçimde yerleştirin.» Bu zararlı bir formüldür. Geçiş döneminde durmadan değişiklikler olmakta ve her gün sosyalist etkenler ortaya çıkmaktadır. «Yeni-demokratik toplum düzeni» nasıl «sağlam bir biçimde yerleştirilebilir»? Bu düzenin «sağlam bir biçimde yerleştirilmesi» gerçekten de çok güç olsa gerek! Örneğin, özel sanayi ve ticaret dönüşüme uğramaktadır; bu yılın ikinci yarısında bir düzen «yerleştirilecek» olsa, önümüzdeki yıl «sağlam» olmaktan çıkacaktır. Ayrıca tarımdaki karşılıklı yardım ve kooperatifleşmede de yıldan yıla değişiklikler meydana gelmektedir. Geçiş dönemi çelişmeler ve mücadelelerle doludur. Bugünkü devrimci mücadelemiz geçmişteki devrimci silahlı mücadeleden de daha derindir. Bu, kapitalist sistemi ve bütün diğer sömürü sistemlerini sonsuza dek mezarlarına gömecek bir devrimdir. «Yeni-demokratik toplum düzenini sağlam bir biçimde yerleştirin» şeklindeki düşünce, mücadelemizin gerçeklerine aykırıdır ve sosyalizm davasının ilerlemesini engellemektedir.

«Yeni Demokrasiden sosyalizme doğru ilerleyin.» Bu, bulanık bir formüldür. Yalnızca hedefe doğru ilerlemek, başka bir şey yok; peki, habire hedefe doğru ilerleyeceğiz ve aradan on beş yıl geçtikten sonra hâlâ ilerlemeye devam mı edeceğiz? Yalnızca hedefe doğru ilerlenilmesi, hedefe ulaşılmadığını gösterir. Bu formül akla uygun görünüyor, ama titiz bir incelemeye dayanmıyor.

«Özel mülkiyeti koruyun.» Orta köylüler «fazla göze batmaktan» ve mülklerinin «kamulaştırılmasından» korktukları için bazıları onları rahatlatmak amacıyla bu sloganı atmışlardır. Ama bu doğru değildir.

Biz sosyalizme adım adım geçilmesini önerdik. Bu daha iyi bir formüldür. «Adım adım» derken, bu adımların on beş yıla ve her yıl içinde de on iki aya yayılması gerektiğini kastediyoruz. Çok hızlı gidilirse, «sol» hatalara düşülür. Hiç kımıldamadan durulursa, önemli ölçüde sağ hatalar yapılır. «Sol» ve sağ sapmalara karşı çıkmalı ve tüm süreç tamamlanıncaya kadar adım adım geçişi uygulamalıyız.

GENÇLİK BİRLİĞİ, ÇALIŞMALARINDA, GENÇLİĞİN ÖZELLİKLERİNİ DİKKATE ALMALIDIR*

30 Haziran 1953

Gençlik Birliğinin Partiden bağımsız olmakta diretmesi geçmişte kalmıştır. Bugün sorun, Gençlik Birliğinin bağımsız olmakta direktmesi değil, bağımsız faaliyetlerde bulunmamasıdır.

Gençlik Birliği faaliyetlerini Partinin merkezi görevleriyle eşgüdüm içinde yürütmelidir, ama bunu yaparken kendi bağımsız faaliyetleri de olmalı ve gençliğin özelliklerini dikkate almalıdır. 1952 yılında Gençlik Birliğinin Merkez Komitesindeki yoldaşlarla konuşurken üzerinde düşünmeleri için ortaya iki soru atmıştım: Birincisi, Parti, Birliğin çalışmasına nasıl önderlik etmelidir; ikincisi, Birlik kendi çalışmasını nasıl yapmalıdır? Her iki soru da, gençliğin özelliklerinin dikkate alınmasını gerektirmektedir. Çeşitli yerlerdeki Parti Komiteleri, Gençlik Birliğinden hoşnut olduklarını belirtmişlerdir, çünkü Gençlik Birliği çalışmasını Partinin merkezi görevleriyle eşgüdüm içinde yürütmüştür. Oysa şimdi hoşnutsuzluk belirtmek gerekmektedir, başka bir deyişle Gençlik Birliğinin gençliğin özelliklerine uygun düşen bağımsız faaliyetler düzenleyememesi karşısında hoşnutsuzluk ifade etmek gerekmektedir. Partinin ve Birliğin önder organları, Birliğin çalışmasına nasıl önderlik edeceklerini öğrenmeli ve gençlik kitlesini örgütleyebilmek ve eğitebilmek için faaliyetlerini Partinin merkezi görevleriyle eşgüdüm içinde yürütmeye ve gençliğin özelliklerini dikkate almada başarılı olmalıdırlar.

Gençlik Birliği, Partinin önderliği altında, devrimci çalışmanın her

* Çin Yeni Demokratik Gençlik Birliği'nin 2. Milli Kongresinin Başkanlık Divanını kabul ettiği sırada Mao Zedung yoldaşın yaptığı konuşma.

alanında etkin olmuş ve çok büyük başarılar sağlamıştır. Gerek fabrikalarda, gerek tarlalarda, gerek ordu birliklerinde, gerekse okullarda devrimci davamızın genç insanlar olmadan başarıya ulaşması olanaksızdır. Çin gençliği çok disiplinlidir ve Parti tarafından kendisine verilen bütün görevleri yerine getirmiştir. Artık Kore'deki savaş sonuna yaklaştığından ve toprak reformu tamamlandığından, ülke içindeki çalışmamızın ağırlık noktası sosyalist dönüşüm ve sosyalist inşaya kaymaktadır. Bu da incelemeyi zorunlu kılmaktadır. Gençlik Birliği, köylük bölgelerdeki tarım çalışmasında, şehirlerdeki sanayi çalışmasında, okullardaki öğrenimde, bürolardaki görevlerinin yerine getirilmesinde ve milli savunma kuvvetlerimizi modern bir orduya dönüştürmek üzere ordu birliklerinde yapılan eğitimde, yaşlılarla omuz omuza başarılı bir çalışma yürütmeleri için gençlere nasıl önderlik edeceğini bilmelidir.

On dört ile yirmi beş yaş arasındaki gençlerin inceleme yapmaları ve çalışmaları gerekir, ama gençlik çağı aynı zamanda bedensel gelişme çağıdır; onun için, gençlerin sağlığına dikkat edilmezse çok kötü sonuçlar doğabilir. Gençlerin çok daha fazla inceleme yapmaya ihtiyaçları vardır, çünkü yaşlıların çoktan öğrenmiş oldukları birçok şeyi öğrenmek zorundadırlar. Gene de onlara gereğinden fazla inceleme ve çalışma yüklememek gerekir. Özellikle on dört ile on sekiz yaş arasındakiler, büyükler kadar yoğun çalıştırılmamalıdır. Gençlerin, genç olduklarından, oyun oynamak, eğlenmek ve spor yapmak için daha çok zamana ihtiyaçları vardır. Yoksa mutlu olamazlar. Vakti geldiğinde âşık olacak, evleneceklerdir. İşte bütün bu bakımlardan büyüklerden farklıdırlar.

Gençlerimize birkaç şey söylemek isterim: Birinci olarak, sağlıklı olmalarını dilerim; ikinci olarak, incelemelerinde başarılı olmalarını dilerim; üçüncü olarak da, çalışmalarında başarılı olmalarını dilerim.

Bütün öğrencilere bir saat daha fazla uyuma süresi tanınmasını öneririm. Sekiz saat uyumaları gerekirken ancak altı yedi saat uyuyorlar ve genellikle bu süre onlara yetmiyor. Okullardaki gençler sinir gerginliğine yatkındırlar ve çoğu zaman uyumakta da, uyanmakta da güçlük çekerler. Dokuz saat uyumayı bir kural haline getirin. Bu yönde bir emir yayınlanmalı ve dayatılmalıdır, bu konuda hiçbir tartışma-

ya yer bırakılmamalıdır. Gençler de, öğretmenler de yeterince uyumalıdır.

Devrim bize birçok iyi şeyin yanı sıra pek o kadar iyi olmayan bir şey de getirdi. Herkes öylesine faal ve coşkun ki, sonunda genellikle bitkin düşüyorlar. Şimdi artık işçiler, köylüler, askerler, öğrenciler ve kadrolar da dahil olmak üzere herkesin sağlığını korumasına özen göstermeliyiz. Tabii bu, sağlığınız iyiye incelemeğinizin de iyi olacağı anlamına gelmez, çünkü incelemenin de uygun bir biçimde yapılması gerekir.

Bugün ortaokullardaki ders saatleri öğrencilerin çok fazla zamanını almaktadır, ders saatlerinin uygun bir oranda azaltılması iyi olur. Faal unsurların toplantıları çok sık yapılmaktadır, bunların sayısı da azaltılmalıdır. Hem çalışmaya, hem de eğlence, dinlenme ve uykuya gereken önem verilmelidir. Genç işçiler, köylüler ve askerler çalışırken öğrenirler, dolayısıyla onların eğlenme, dinlenme ve uykularına olduğu kadar çalışma ve inceleme yapmalarına da gereken dikkat gösterilmelidir.

Sorunun her iki yönüne, yani hem inceleme ve çalışma yönüne, hem de eğlenme, dinlenme ve uyuma yönüne sınıksız sarılmalıyız. Geçmişte yalnız bir yönüne sınıksız sarıldık, öteki yönüne ise ya hiç sarılmadık ya da gönülsüz sarıldık. Artık biraz da eğlence düzenlemek, eğlenceye zaman ayırmak ve olanak sağlamak, sorunun bu yönüne de sınıksız sarılmak gerekmektedir. Parti Merkez Komitesi, toplantıların sayısını ve ders saatlerini azaltmayı kararlaştırmıştır. Bu kararın uygulanmasını sağlamalısınız. Buna karşı çıkanlarla mücadele edin.

Sözün kısası, gençlerin sağlıklı olmaları, iyi inceleme yapmaları ve iyi çalışmaları sağlanmalıdır. Bazı önder yoldaşlar, gençlere yalnızca iş yaptırmaya bakıyor, onların sağlıklarıyla pek az ilgileniyorlar. Bu sözlerimi onların yüzlerine karşı söyleyebilirsiniz. Sizler sağlam bir zemindesiniz, yani sağlıklı yetişebilmesi için genç kuşağı koruyorsunuz. Biz eski kuşak olarak bundan yoksunduk, çünkü bizim zamanımızda büyüklerimiz çocukları için kendilerini zahmete sokmazlardı. Büyükler yemeklerini masada yerlerdi, çocukların ise masası falan yoktu. Çocukların aile içinde en ufak bir söz hakkı yoktu, seslerini yükselttiler mi tokadı yiyiverirlerdi. Bugünkü yeni Çin'de yaklaşımı-

mızı değiştirmeli ve çocuklarımızın ve gençlerimizin çıkarlarını daha çok gözetmeliyiz.

Birlik Merkez Komitesine genç kadrolar seçilmelidir. Üç krallık zamanında Zao Zao, Doğu Çin'deki Vu Krallığına saldırmak üzere dev ordusuyla Yangze Irmağına ilerledi. O sıralar bir «Gençlik Birliği üyesi»nin yaşımda olan Çu Yu, Vu ordusunun başkomutanlığına atandı. Çeng Pu ve savaşlarda pişmiş öteki generaller ilk başta buna karşı çıktılarsa da, daha sonra Çu Yu'nun komutanlığını kabul ettiler ve en sonunda savaş kazanıldı. şimdi biz bugünün «Çu Yu»larının Birlik Merkez Komitesine girmelerini istiyoruz, ama buna kimsenin kulak astığı yok! Birlik Merkez Komitesine yalnızca yaşlılar aday gösteriliyor; gençler pek az. Bu doğru mudur? Hiç kuşkusuz yalnızca yaşa bakarak bir karar verilemez, yetenek de hesaba katılmalıdır. Birlik Merkez Komitesi için aday listesinde ilk başta otuz yaşın altında yalnızca dokuz kişi vardı; ama Parti Merkez Komitesinin tartışmasından sonra bu sayı altmışın üzerine çıkarıldı. Ama bu durumda bile, otuz yaşın altındakilerin oranı dörtte birin biraz üzerindedir. Otuz yaşın üstündekiler hâlâ toplam sayının hemen hemen dörtte üçünü oluşturdukları halde, bazı yoldaşlar bu sayının yeteri kadar yüksek olmadığından yakınmaktadır. Ben oldukça yeterli olduğu kanısındayım. Bazı yoldaşlar, bu altmış gencin hepsinin de her bakımdan yetenekli olup olmadıklarından emin olmadıklarını söylüyorlar. Gençlerimize tam bir güven duymalıyız, çoğunluğu işlerinin ehli olduklarını kanıtlayacaklardır. İçlerinden birkaçı yetersiz kalabilir, ama bunda kaygılanılacak bir şey yoktur; ertesi seçimlerde değiştirilebilirler. Bu yol tutulursa, temel yönelim yanlış olmayacaktır. Gençler bizlerden aşağı değildirler. Yaşlılar daha fazla deneyim sahibidir ve bu elbette önemli bir noktadır, ama buna karşılık bedensel güçleri azalmaktadır, görme ve işitme duyuları eskisi kadar güçlü olmadığı gibi kolları ve bacakları da gençlerinki kadar çevik değildir. Bu bir doğa yasasıdır. Bu kanıyı paylaşmayan yoldaşları ikna etmek gerekir.

Gençlik Birliği örgütleri gençliğin özelliklerini dikkate almalı ve kendi çalışma alanlarına sahip çıkmalı, ama aynı zamanda kendi kademelerindeki Parti komitelerinin önderliğine de uymalıdır. Bu yeni değil, eskiden beri süregelen bir şeydir ve her zaman Marksizmin bir

ilkesi olagelmıştır. Bu, gerçeklerden yola çıkmaktır. Ne de olsa gençlik gençliktir, yoksa bir Gençlik Birliğine niçin gerek duyulsun? Gençler yetişkinlerden farklıdır, genç kadınlar da genç erkeklerden farklıdır. Bu özellikleri göz önüne almazsanız, kitlelerden koparsınız. Şu anda dokuz milyon Birlik üyemiz var, ama gençliğin özelliklerini göz ardı ederseniz büyük bir olasılıkla bu üyelerin bir milyonu sizi destekleyecek, sekiz milyonu ise desteklemeyecektir.

Gençlik Birliği, çalışmalarında, üyelerinin çoğunluğuna karşı anlayışlı davranmalı ve aynı zamanda ileri üyelere önem vermelidir. İleri unsurların bazıları bundan hoşlanmayabilir, çünkü onlar Birlik örgütünün bütün üyelerden daha katı taleplerde bulunmasından yanadırlar. Bu gerçekten yerinde bir tutum değildir, onları bu konuda ikna etmeye çalışmalısınız. Birliğin tüzük taslağı, çok fazla yükümlülük getirmesine karşılık pek az hak tanımaktadır; çoğunluğun ayak uydurabilmesi için biraz kımıldanacak yer bırakılmalıdır. Dikkatinizi yalnızca azınlık üzerinde değil, çoğunluk üzerinde toplamalısınız.

Tüzük taslağınızda, Birliğin düzenli hücre toplantılarına dört ay katılmayan bir üyenin kendiliğinden Birlikten ayrılmış sayılacağı belirtiliyor; bu çok ağır bir madde. Parti Tüzüğü bile bu konuda altı ay süre tanıyor, siz de aynını yapamaz mısınız? Birlik tüzüğüne, uygulanması olanaksız şeyleri ya da sekiz milyonun değil, yalnızca bir milyonun uygulayabileceği şeyleri koymayın, ilkelerin uygulanmasında esneklik olmalıdır. Olması gereken ile gerçekte olan arasında bir ayrım vardır. Bazı yasaların tam anlamıyla uygulanması yıllar alır. Sözgelimi, Evlenme Yasası'nın birçok maddesi programsaldır ve bunların derinliğine gerçekleştirilmesi en azından üç-beş yıllık plan dönemi olacaktır. «Başkalarının arkasından dedikodu yapmayın» maddesi ilke olarak doğrudur, ama Birlik tüzüğüne ille de konulması gerekmez. Liberalizmle mücadele uzun süreli bir görevdir ve Parti içinde bile hiç de azımsanmayacak ölçüde vardır. Dedikoduculuğu yasaklayabilirsiniz, ama gerçekte yürümeyecektir. çok dar sınırlar koymayın. Esas mesele, kendimizle düşman arasında kesin bir ayrım yapmaktır.

Saygınlık yavaş yavaş kazanılır. Bir zamanlar ordudaki bazı kişiler başkalarını karalamak için maniler düzerlerdi. Bu konuda hiçbir yasak koymadık, herhangi bir soruşturma da açmadık, ordumuza da

bir şeycikler olmadı. Yalnızca Üç Temel Disiplin Kuralı ve Dikkat Edilmesi Gereken Sekiz Nokta gibi birkaç önemli şeye sıkı sıkı sarıldık ve silahlı kuvvetlerimiz kararlılıkla doğru yolda ilerledi. Kitlelerin kendi önderlerine duydukları gerçek hayranlık, onları devrimci pratiğin akışı içinde tanımlarından kaynaklanır. Güven, gerçek kavrayıştan doğar. Birlik Merkez Komitesinin daha şimdiden oldukça yüksek bir saygınlığı vardır. Bazı kimseler Birlik Merkez Komitesini henüz takdir etmiyorlarsa, zamanla mutlaka edeceklerdir. Genç bir insan ilk kez görev aldığı anda saygınlık görmüyorsa bunda kaygılanacak bir şey yoktur, çünkü bazı eleştiri ve karalamaların olması olağandır. «Görüşlerin açıkça ortaya dökülemediği» yerde «fısıltılar» başlar. Eğer tam bir demokrasi olursa ve başkalarının düşüncelerini yüzünüze karşı açıkça söylemelerine izin vererseniz, ondan sonra insanların fısıldaşmayı sürdürmelerini istesenez bile buna vakitleri olmadığını söyleyecek ve buna son vermek isteyeceklerdir. Ama gene de her zaman birtakım sorunlar çıkacaktır, bunların hepten çözülebileceğini hayal etmeyin; bugün sorunlar vardır, yarın da olacaktır.

Partinin geçiş dönemindeki genel görevi, esas olarak, sosyalist sanayileşmeyi ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü üç beş-yıllık plan dönemi içinde tamamlamaktır. Üç beş-yıllık plan on beş yıllık bir dönemi kapsamaktadır. Her yıl küçük bir adım ve her beş yılda büyük bir adım attık mıydı, üç büyük adımda bu iş hemen hemen tamamlanmış olacaktır. «Esas olarak tamamlanmış» demek, «tamamen tamamlanmış» demek değildir. Esas olarak tamamlanmış dersek, ihtiyatlı konuşmuş oluruz; yaptığımız her işte ihtiyatlı olmak her zaman daha iyidir.

İçinde bulunduğumuz aşamada Çin'in tarım ekonomisi büyük ölçüde bireysel niteliktedir ve adım adım sosyalist dönüşüme ihtiyacı vardır. Tarım alanındaki karşılıklı yardım ve kooperatifleşme hareketini geliştirmek için gönüllü katılma ilkesine bağlı kalınmalıdır. Bu hareketi geliştiremezsek kapitalist yolu tutarız ve bu sağ sapma olur. Hareketi gereğinden fazla zorlamak da iyi sonuç vermez, çünkü bu da «sol» sapma olur. Hareket, gerekli hazırlık yapıldıktan sonra adım adım yol almalıdır. Biz, hiçbir hazırlık yapılmadığı halde zaferden emin olarak savaşa atılmaya da, hazırlık yapıldığı halde zaferden emin

olmadan savaşı atılmaya da her zaman karşıyız. Çan Kayşek'e karşı savaştığımız günlerde başlangıçta bazıları öznclcllk hatasına düştüler, ama daha sonraları düzeltme hareketi sayesinde bu öznclclliği alt ettiğimiz zaman zaferi kazanan biz olduk. Şimdi sosyallzm uğruna savaş veriyoruz, sosyallst sanayileşmeyi ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyallst dönüşümünü tamamlamak için savaşıyoruz. Bütün ulusun önündeki genel görev budur. Gençlik Birliği'nin bu genel görevi nasıl yerine getireceğine gelince, uygun yol gösterici ilkeleri gençliğin özelliklerini göz önüne alarak siz kendiniz saptamalısınız.

DEVLET KAPİTALİZMİ ÜZERİNE*

9 Temmuz 1953

Bugün Çin'deki kapitalist ekonomi, büyük bir bölümü Halk Hükümetinin denetiminde bulunan, devlet mülkiyetindeki sosyalist ekonomiyle çeşitli biçimlerde bağlantılı olan ve işçiler tarafından denetlenen bir kapitalist ekonomidir. Sıradan bir kapitalist ekonomi değil, kapitalist ekonominin özel bir türüdür, başka bir deyişle yeni türden bir devlet kapitalizmi ekonomisidir. Bu ekonominin varlık nedeni esas olarak kapitalistlere kâr sağlamak değil, halkın ve devletin ihtiyaçlarını karşılamaktır. Evet, işçiler tarafından yaratılan kârın bir bölümü kapitalistlere gitmektedir, ama bu yalnızca küçük bir bölümdür, bütünün dörtte biri kadardır. Geri kalan dörtte üçü işçiler için (refah fonu biçiminde), devlet için (gelir vergisi biçiminde) ve üretim kapasitesinin artırılması için (bunun küçük bir bölümü kapitalistlere kâr sağlamaktadır) yaratılmaktadır. Dolayısıyla, bu yeni türden devlet kapitalizmi ekonomisi çok büyük ölçüde sosyalist bir nitelik kazanmakta ve işçilerin ve devletin yararına işlemektedir.

* 1953 yazında toplanan Mali ve İktisadi Çalışma Milli Konferansının bir belgesiyle ilgili yazılı yorum.

PARTİNİN, GEÇİŞ DÖNEMİNE İLİŞKİN GENEL ÇİZGİSİ*

Ağustos 1953

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlanması arasındaki süre bir geçiş dönemidir. Partinin geçiş dönemine ilişkin genel çizgisi ya da genel görevi, esas olarak, ülkenin sanayileşmesini ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü oldukça uzun bir süre içinde tamamlamaktır. Bu genel çizgi, tüm çalışmamızı aydınlatan bir fener olmalıdır. Bu çizgiden saptığımız her yerde, ya sağ ya da «sol» hataya düşeriz.

Bu genel çizgi doğrultusundaki birçok siyaset, Yedinci Merkez Komitesinin 1949 Mart'ındaki 2. Genel Toplantısında alınan kararda ilke olarak ortaya konulmuş ve kararlaştırılmıştır. Ama gene de birçok yoldaş, 2. Genel Toplantının kararları doğrultusunda çalışmama eğilimi göstermiş ve bazı konularda toplantı kararlarına aykırı olarak kendi bildiklerini okumayı yeğ tutmuş ya da kararlardaki ilkeleri açıkça çiğnemiştir.

* Çu Enlay yoldaşın 1953 yazında toplanan Mali ve İktisadi Çalışma Milli Konferansında sunduğu değerlendirmeyi gözden geçirirken Mao Zedung yoldaşın kalem aldığı önemli bir talimat.

PARTİ İÇİNDEKİ BURJUVA FİKİRLERE KARŞI MÜCADELE EDELİM*

12 Ağustos 1953

Konferansımız başarılı oldu ve Başbakan Çu konferansın sonuçlarını iyi bir şekilde topladı.

«Üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı yürütülen hareketlerden bu yana, Parti içinde farklı nitelikte iki tür hata bulunduğu artık açıktır. Bunun bir türü, örneğin «beş aşırılık» gibi, herkesin yapabileceği ve her zaman ortaya çıkabilen olağan hatalardır. Ayrıca, «beş aşırılık», «beş eksikliğe» de dönüşebilir. Öteki türü ise, kapitalizm eğilimi gibi ilke hatalarıdır. Bu tür, Parti içindeki burjuva fikirlerin bir yansıması ve Marksizm-Leninizme aykırı bir tutum meselesidir.

«Üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı yürütülen hareketler, Parti içindeki burjuva fikirlere ağır darbeler indirmiştir. Ama o sırada yalnızca yiyicilik ve savurganlıkla ilgili burjuva fikirler iyi bir darbe yedi, öte yandan Parti çizgisine ilişkin sorunlarda kendilerini gösterenler ele alınmadı. Bu burjuva fikirler yalnızca mali ve iktisadi çalışmamızda değil, aynı zamanda siyasi ve adli alanlarda, kültür ve eğitim alanlarında ve başka alanlarda da, hem yerel kademelerdeki yoldaşlar, hem de merkez kademesindeki yoldaşlar arasında mevcuttur.

Mali ve iktisadi çalışmamızdaki hatalar, Po Yipo yoldaşın «kamu işletmeleriyle özel işletmeler arasında eşitliği»¹ gerektiren yeni vergi sistemiyle ortaya çıktığı geçen Aralık ayından beri ve ayrıca bu konfe-

* 1953 yazında toplanan Mali ve İktisadi Çalışma Milli Konferansı'nda yapılan konuşma.
1. Bu yeni vergi sistemi 1952 Aralık'ta ortaya kondu ve 1953 Ocak'ta uygulandı. Sözde «kamu işletmeleriyle özel işletmeler arasında eşitliği» getirmesine rağmen gerçekte özel sanayi ve ticaret işletmelerinin sırtındaki vergi yükünü hafifletiyor ve devlet işletmelerinin ve kooperatif işletmelerininkini artırıyor, böylece bunların zararına kapitalist çıkarlara hizmet ediyordu. Mao Zedung yoldaşın eleştirmesinden kısa süre sonra bu hata düzeltildi.

ransta da, ciddi bir şekilde eleştirilmiştir. Eğer gelişmesine izin verilsaydı o sistem, Marksizm-Leninizme ve Partinin geçiş dönemine ilişkin genel çizgisine rağmen, kaçınılmaz olarak kapitalizme götürürdü.

Geçiş dönemi nereye, sosyalizme mi, yoksa kapitalizme mi götürecektir? Partinin genel çizgisi sosyalizme geçmeyi emrediyor. Bu, oldukça uzun bir mücadele dönemini gerektirmektedir. Çan Zuşan'ın² hatasından farklı olarak, yeni vergi sisteminde yapılan hata, bir ideoloji sorununu içermektedir ve Partinin genel çizgisinden bir sapmadır. Parti içinde burjuva fikirlere karşı bir mücadele açmalıyız. Parti üyeleri ideolojik olarak üç sınıfa ayrılıyor: Bazı yoldaşlar kararlı ve sağlamdır ve düşünme tarzları Marksist-Leninisttir, çok sayıda yoldaş esas olarak Marksist-Leninisttir ama Marksist-Leninist olmayan fikirlerden etkilenmişlerdir; çok az sayıda olan bazıları ise işe yaramaz ve düşünme tarzları Marksist-Leninist olmayan kimselerdir. Bazıları, Po Yipo'nun hatalı fikirlerini eleştirirken, onun hatalarının küçük burjuva bireyciliğinden doğduğunu söylüyorlar; bu pek doğru değildir. O, esas olarak, kapitalizme yararlı ve sosyalizme zararlı burjuva fikirlerinden dolayı eleştirilmelidir. Yalnızca böyle bir eleştiri doğrudur. «Sol» oportünist hatalar, daha önce söylediğimiz gibi, Parti içinde küçük burjuva fanatizminin bir yansımasıdır; burjuvaziyle ilgimizi kestiğimiz zamanlarda ortaya çıkmıştır. Burjuvazi ile işbirliği yaptığımız üç durumda, yani birinci Guomindang-Komünist Partisi işbirliği döneminde, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı döneminde ve bugünkü dönemde, Parti içinde bazı kimseler burjuva ideolojisinin etkisi altında kalmışlar ve yalpalamışlardır. İşte Po Yipo bu şekilde hata yapmıştır.

Po Yipo'nun hatası tek başına bir olay değildir. Bu tür hatalar yalnızca bütün ülke düzeyinde değil, büyük idari bölge, eyalet ve merkeze bağlı şehir düzeylerinde de vardır. Her büyük idari bölge, her eyalet ve merkeze bağlı şehir, kadrolarını eğitmek için, Yedinci Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantısında alınan karar ve bu konferansın sonuçları ışığında çalışmasını gözden geçirmek üzere bir toplantı yapmalıdır.

2. Çan Zuşan bir süre Çin Komünist Partisi Tiancin Bölge Komitesinin sekreteri oldu. Burjuvazi tarafından çürütülerek yozlaştı ve zimmetine büyük paralar geçirdi. «Üç kötülükle» mücadele kampanyası sırasında ölüme mahkûm oldu.

Son zamanlarda Vuhan'a ve Nancing'e bir seyahat yaptım ve epey şey öğrendim; bu, çok yararlı oldu. Pekin'de hemen hemen hiçbir şeyden haberim olmuyor; bu nedenle zaman zaman seyahate çıkacağım. Merkezi yönetim organı, fikir üreten bir fabrikadır. Eğer aşağı kademelerde ne olup bittiğini bilmezse, işleyecek hamadde ya da yarı-mamul madde toplamazsa nasıl herhangi bir şey üretebilir? Bazen yerel birimlerin de mamul madde ürettiği olur, o zaman merkezi organa yalnızca onları ülke çapında yaymak düşer. Örneğin, eski ve yeni «üç kötülüğe»³ karşı yürütülen hareketler. Her ikisi de yerel birimlerde başlatıldı. Merkezi otoritelerin altındaki bölümler gelişigüzel talimatlar yayınlıyorlar. Bu bölümler birinci sınıf mal üretmelidir, ama aslında onların ürettikleri malın kalitesi düşük ve çok sayıda tamamen değersiz, kullanılmaz mallar çıkardıkları da oluyor. Büyük idari bölgelerin, eyaletlerin, merkeze bağlı şehirlerin önder organları fikir üreten yerel fabrikalardır ve onlar da birinci sınıf mamul madde üretmelidirler.

Po Yipo'nun hatası burjuva fikirlerin bir yansımasıdır. Bu hata kapitalizme yaramakta, sosyalizme ve yarı-sosyalizme zarar vermekte ve Yedinci Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısında alınan karara ters düşmektedir.

Kime dayanmalıyız? İşçi sınıfına mı, yoksa burjuvaziye mi? Yedinci Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısında alınan karar bunu çok önce açıklığa kavuşturdu: «Bütün varlığımızla işçi sınıfına dayanmalıyız.» Karar, üretimin eski düzeyine getirilmesinde ve geliştirilmesinde şu kuralı da koyuyor: Devlet sanayisinin üretimi birinci, özel sanayinin üretimi ikinci ve el sanatlarının üretimi üçüncü plandadır. Ağırılık, sanayiye ve her şeyden önce de devlete ait olan ağır sanayiye verilmelidir. Bugün, ekonomimizin beş sektörü arasında, devlete ait olan ekonomi, yönetici sektördür. Kapitalist sanayi ve ticaret giderek devlet kapitalizmine yöneltilmelidir.

2. Genel Toplantının kararı, işçilerin ve diğer emekçi halkın geçim koşullarının, artan üretim temelinde iyileştirilmesi gerektiğini söylü-

3. Eski «üç kötülükle» mücadele kampanyası, yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı 1951 yılında başlatılan mücadeleydi. Yeni «üç kötülüğe» karşı mücadele kampanyası, 1953 yılında bürokrasiye, tepeden inmeciliğe, yasa ve disiplinin çiğnenmesine karşı başlatılan mücadeleydi.

yor. Burjuva fikirlere sahip olan kimseler, bu noktaya hiç dikkat etmiyorlar ve Po Yipo bu bakımdan bir örnektir. Esas önemi üretimin geliştirilmesine vermeliyiz, ama hem üretimin geliştirilmesine, hem de halkın geçim koşullarının iyileştirilmesine dikkat edilmelidir. Halkın maddi refahını gerçekleştirmek için bazı şeyler yapılmalıdır; bu çok fazla olmamalıdır, ama buna hiç önem verilmemesi de yanlıştır. Şimdi, halkın geçim koşullarına önem vermeyen ve halkın acılarıyla hiç ilgilenmeyen çok sayıda kadro var. Kveyçov Eyaletinde, köylülerin geniş ekili dikili topraklarını işgal eden bir alay vardı. Bu halkın çıkarlarına ciddi bir tecavüzdü. Halkın geçim durumuna önem vermemek yanlıştır ama esas önem üretime ve inşaya verilmelidir.

Ekonominin kapitalist sektörünün kullanılması, kısıtlanması ve dönüştürülmesi de 2. Genel Toplantıda her yönüyle açıklığa kavuşturulmuştur. Toplantıda kabul edilen karar, özel kapitalist ekonominin dizesiz bir şekilde genişlemesine izin verilmemesini, tersine kapsamı açısından, vergi siyasetiyle, pazar fiyatlarıyla ve çalışma koşullarıyla pek çok yönden kısıtlanması gerektiğini söylüyordu. Sosyalist ekonominin kapitalist ekonomiyle ilişkisi, yönetenle yönetilen arasındaki ilişkidir. Yeni demokratik devletteki sınıf mücadelesinin esas biçimi, kısıtlama ile kısıtlamaya karşı koyma arasındaki mücadeledir. Şimdi yeni vergi sistemi, «Kamu işletmeleriyle özel işletmeler arasında 'eşitlik'ten" söz ediyor; bu, devlete ait olan ekonominin yönetici sektör olması şeklindeki çizgiye aykırıdır.

Bireysel tarımın ve el sanatlarının kooperatif dönüşümüne gelince, 2. Genel Toplantının kararı açıkça şunu belirtiyor:

Bu kooperatifler, proletaryanın önderlik ettiği iktidarın yönetimi altında, emekçi halkın özel mülkiyete dayanan kolektif ekonomik örgütleridir. Çin halkının kültürel bakımdan geri olması ve kooperatif kurma konusunda herhangi bir geleneğe sahip olmaması, kooperatif hareketini ilerletmemizi ve geliştirmemizi oldukça güçleştirmektedir, ama kooperatifler örgütlenebilir ve örgütlenmelidir, ilerletilmeli ve geliştirilmelidir. Yalnızca devlete ait olan ekonomimiz olur da hiç kooperatif ekonomimiz ol-

mazsa, emekçi halkın bireysel ekonomisini adım adım kolektifleştirmemiz mümkün olmaz, yeni demokratik devleti geleceğin sosyalist devletine doğru geliştirmemiz mümkün olmaz ve proletaryanın iktidardaki önderliğini sağlamlaştırmamız mümkün olmaz.

Bu karar 1949 Mart'ında kabul edildi; ama pek çok yoldaş ona önem vermedi ve şimdi bunu duyunca yeni bir şey sanıyorlar. «Partinin Köylük Bölgelerdeki Siyasi Çalışmasını Güçlendirelim» adlı makalesinde Po Yipo, tek tek köylülerin, karşılıklı yardım ve işbirliği aracılığıyla kolektifleştirilr esinin «ham hayal» olduğunu söylüyor ve şöyle devam ediyordu: «Çünkü bireysel ekonomiye dayanan bugünkü karşılıklı yardım ekipleri, adım adım kolektif çiftliklere dönüşemez, hele böyle bir yol, bütün olarak tarımın kolektifleştirilmesine hiç götürmez.» Bu, Parti kararına aykırıdır.

Şimdi iki birleşik cephe, iki ittifak vardır. Biri, işçi-köylü ittifakıdır; bu temeldir. Öteki, işçi sınıfının milli burjuvaziyle yaptığı ittifaktır. Köylüler, emekçi olduklarına ve sömürücü olmadıklarına göre, işçi-köylü ittifakı uzun süreli bir ittifaktır. Ne var ki, işçi sınıfıyla köylüler arasında çelişmeler vardır. Gönüllülük ilkesi temelinde bireysel mülkiyetten adım adım kolektif mülkiyete geçmeleri için köylülere rehberlik etmeliyiz. Gelecekte, devlet mülkiyetiyle kolektif mülkiyet arasında da çelişmeler olacaktır. Bu çelişmelerin tümü, uzlaşabilir çelişmelerdir. Öte yandan, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişmeler uzlaşmaz çelişmelerdir.

Burjuvazi kuşkusuz insanları yozlaştıracak ve onlara şekere bulanmış mermilerini atacaktır. Onun şekere bulanmış mermileri maddi ve manevi olmak üzere iki cinstir. Manevi mermilerden biri hedefini, Po Yipo'yu buldu. O, burjuva fikirlerin etkisine boyun eğdiği için bu hatayı işledi. Burjuvazi, yeni vergi sistemini savunan başyazıyı alkışladı ve Po Yipo, bundan memnun oldu. Yeni vergi sistemi başlatılmadan önce, Po Yipo, burjuvaziden öneriler istedi ve onlarla ilkede anlaştı ama bunu Merkez Komitesine rapor etmedi. Ticaret Bakanlığı ve İkmal ve Pazarlama Kooperatifleri Federasyonu o zaman buna karşı çıktılar; Hafif Sanayi Bakanlığı da durumdan hoşnut değildi. Mali, iktisa-

tılar; Hafif Sanayi Bakanlığı da durumdan hoşnut değildi. Mali, iktisadi ve ticari alanlarda çalışan bir milyon yüz bin kadro ve görevlinin ezici çoğunluğu iyidir, yalnızca çok küçük bir azınlık iyi değildir. İyi olmayanlar iki sınıfa ayrılırlar: Ayıklanması gereken karşıdevrimciler ile Parti üyeleri ve Partili olmayan personel de dahil olmak üzere, hata yapan ve dolayısıyla eleştiri ve eğitim yoluyla yeniden kalıba dökülmeleri gereken devrimciler.

Sosyalizm davasının zafer kazanması için, bütün Partide ve her şeyden önce Parti, hükümet, ordu ve kitle örgütlerinin bütün ülke düzeyindeki ve büyük idari bölgelerde, eyalet ve merkeze bağlı şehirlerdeki bütün önder organlarında hatalı sağ oportünist eğilimlere, yani burjuva fikirlere karşı savaşmalıyız. Büyük idari bölgeler, eyalet ve merkeze bağlı şehirler, bölge Parti komitesi sekreterlerinin ve bölge yöneticilerinin⁴ katılmasıyla, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki mücadele meselesi konusunda eleştiri ve tartışma geliştirmek ve meseleyi açıklığa kavuşturmak için vakit geçirmeden toplantılar yapmalıdırlar.

Sosyalizm davasının zafer kazanması için kolektif önderlik uygulamalı ve ademi merkeziyetçiliğe ve öznelciliğe karşı çıkmalıyız.

Bugün yalnızca maceracı ilerleme biçimindeki öznelcilikle değil, aynı zamanda tutuculuk biçimindeki öznelcilikle de savaşmalıyız. Yeni-demokratik devrim günlerinde hem sağ hem de «sol» öznelci hatalar ortaya çıktı. Cen Dusiyou ve Çang Kuotao sağ hatalar yaptılar, Vang Ming önce «sol», ardından da sağ hatalar yaptı. Yenan'daki düzeltme hareketi, esas olarak dogmatizme karşı mücadelede yoğunlaştı ve bu arada dar-deneyciliğe de karşı çıktı. Dogmatizm de, dar-deneycilik de öznelciliğin biçimleridir. Teori pratikle birleştirilmedikçe hiçbir devrim başarı kazanamaz. Bu sorun, o düzeltme hareketi sırasında çözüldü. Gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek siyasetini benimsememiz doğrudur. Şimdi Po Yipo'nun amansız bir biçimde ve tepeden tırnağa eleştirilmesi, hata yapmış olanların hatalarını düzeltmelerine yardımcı olmayı ve sosyalizmin zaferle ilerlemesini sağlamayı hedef almaktadır. Bugünkü sosyalist devrim döneminde

4, Bu yöneticiler, eyalet ve özerk bölge halk konseylerinin temsilcilikleri olan yönetim bürolarının idari başkanlarıydılar ve yetkileri birkaç ili kapsamaktaydı.

hâlâ öznelcilik ortaya çıkmaktadır. Maceracı ilerleme de, tutuculuk da gerçek duruma önem vermezler, her ikisi de öznelcidir. Öznelciliğin üstesinden gelinmedikçe, devrim ve inşa başarıya ulaşamaz. Demokratik devrim günlerinde düzeltme hareketi öznelcilik hatasını düzeltmeye hizmet etti ve bunun sonucunda, hem doğru çizgiye bağlı kalmış yoldaşlar, hem de hata yapmış yoldaşlar dahil olmak üzere bütün Parti birleşti, Yenan'dan farklı savaş alanlarına doğru yola koyuldular ve bütün Parti tek bir yumruk gibi birleşerek ülke çapında zafer kazanmak üzere ilerledi. Bugün kadrolar daha olgundur ve siyasi düzeyleri daha yüksektir ve önderlik görevlerinde öznelciliğin esas olarak üstesinden gelmelerinin ve kendi çabalarıyla öznel olanı, nesnel gerçeğe uygun bir hale getirmelerinin uzun sürmeyeceği umulmaktadır.

Bütün bu sorunların çözümü, kolektif önderliği güçlendirmeye ve ademi merkezizetçiliğe karşı çıkmaya dayanmaktadır. Ademi merkezizetçiliğe öteden beri karşı çıktık. Merkez Komitesinin 2 Şubat 1941 tarihinde bürolarına ve ordu komutanlarına yayınladığı talimat, bütün ülkeyi ilgilendiren, telgrafla gönderilen genelgelerin, bildirilerin ve Parti içi talimatların önce Merkez Komitesinin onayından geçmesini şart koşuyordu. Merkez Komitesi Mayıs'ta, çeşitli üs bölgelerinin dışarıya karşı propagandalarını birleştirmelerini öngören bir talimat yayınladı. Aynı yılın 1 Temmuz'unda, Partinin kurulmasının yirminci yıldönümünde Merkez Komitesi, esas önemin ademi merkezizetçilikle savaşmaya verilerek Parti ruhunun güçlendirilmesi ile ilgili kararını yayınladı. 1948 yılında Merkez Komitesi aynı amaçla birçok talimat daha yayınladı. 7 Ocak'ta rapor sisteminin kurulması üzerine bir talimat ve Mart ayında da ek bir talimat yayınladı. Siyasi Büro Eylül ayında toplandı ve Merkez Komitesine verilecek raporları ve Merkez Komitesinden talimat taleplerini düzenleyen kurallar ile ilgili bir karar kabul etti. 20 Eylül'de Merkez Komitesi, Parti komiteleri sisteminin güçlendirilmesi üzerine bir karar aldı. Merkez Komitesi, 10 Mart 1953 tarihinde, hükümet dairelerinin kendi önderliğinden kopmaları tehlikesini önlemek amacıyla, hükümet çalışması üzerindeki önderliğini güçlendirmek üzere bir karar kabul etti.

Merkezizetçilik ile ademi merkezizetçilik birbirleriyle sürekli çelişme halindedir. Şehirlere taşınmamızdan bu yana ademi merkezizet-

çilik artmıştır. Bu çelişmeyi çözmek için bütün birincil ve önemli konular, önce Parti komitesinde tartışılmalı ve karara bağlanmalı, sonra kararlar uygulanmak üzere hükümete gönderilmelidir. Tien An Men Meydanı'nda Halk Kahramanları Anıtı'nın dikilmesi ve Pekin şehir duvarlarının yıkılması gibi önemli kararlar Merkez Komitesi tarafından alındı ve hükümet tarafından uygulandı. İkincil öneme sahip meseleler, hükümet dairelerindeki önder Parti gruplarına bırakılabilir. Merkez Komitesinin her şeyi kendi tekeline alması iyi olmaz. Ademi merkeziyetçilikle savaş en büyük desteği kazanacaktır, çünkü Partideki yoldaşların çoğu kolektif önderlik istemektedir. Parti üyeleri kolektif önderlik konusunda aldıkları tavra göre üç kategoriye ayrılırlar. Birinci kategoriye girenler kolektif önderlik istiyorlar. İkinci kategoriye girenler, Parti komitelerinin kendilerine pek karışmamasını istiyorlar ve kolektif önderliğe o kadar önem vermiyorlar, ama denetlenmeye de karşı çıkmıyorlar. «Bana pek karışmayın» tutumu Parti ruhunun eksik olduğunu ortaya koyuyor, öte yandan «denetlenmeye karşı çıkmamak» bir ölçüde Parti ruhu olduğunu gösteriyor. Bu, «denetlenmeye karşı çıkmama»ya sarılarak bu yoldaşlara eğitim ve ikna yoluyla Parti ruhu konusundaki eksikliklerinin üstesinden gelmede yardımcı olmalıyız. Yoksa her bakanlık kendi bildiğini okur ve Merkez Komitesi bakanlıkları denetleyemez, bakanlıklar daire ve büro başkanlarını denetleyemez ve bölüm başkanları da kısım başkanlarını denetleyemez; kısacası, kimse kimseyi denetleyemez. Dolayısıyla her yanda bağımsız krallıklar türer ve yüzlerce feodal prens ortaya çıkar. Üçüncü kategoriye girenler ise yalnızca bir avuçtur. Bunlar, kolektif önderliği açıkça reddediyorlar ve her zaman kendilerine karışılmamasını yeğ tutuyorlar. Parti ruhunun güçlendirilmesi ile ilgili karar demokratik merkeziyetçilik altında disipline titizlikle uyulmasını vurguluyor; başka bir deyişle, azınlık çoğunluğa, birey örgüte, alt kademeler üst kademelere ve bütün Parti Merkez Komitesine (çoğunluğun azınlığa bağımlı olduğu bir durum, ama bu azınlık, çoğunluğu temsil etmektedir) bağımlıdır. Görüş belirtmek iyidir, ama Parti birliğini baltalamak en utanç verici şeydir. Parti ve devletin doğru bir şekilde yönetilmesi ve Parti saflarının sarsılmaz birliği, ancak, kolektifin siyasi tecrübesine ve bilgeliğine dayanılarak güvence altına alınabilir.

Bu konferansta, Liu Şaoçi belli türden hatalar yaptığını söyledi ve Deng Siaoping yoldaş da bazı hatalar yaptığını belirtti. Kim hata yaparsa özeleştirii yapmalı ve istisnasız herkes Partinin denetimini ve çeşitli kademelerdeki Parti komitelerinin önderliğini kabul etmelidir. Bu, Parti görevlerini yerine getirmenin başlıca koşuludur. Bütün ülkede anarşiye bel bağlayan çok sayıda insan var ve Po Yipo bunlardan biridir. Hem siyasi, hem de ideolojik bakımdan belli ölçülerde yozlaşmıştır ve onu eleştirmek zorunludur.

Son bir nokta. Alçakgönüllülüğü, öğrenme isteğini ve azimli olmayı teşvik etmeliyiz.

Azimli olmalıyız. Örneğin, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşı sırasında, ABD emperyalizmine ağır bir darbe indirdik ve yüreğine korku saldık. Bu, ülkemizin inşasında yararlı olan önemli bir etkendi. Burada en önemli şey, silahlı kuvvetlerimizin böylece çelikleşmesi, savaşçılarımızın yiğitliklerini, komutanlarımızın da yeteneklerini ortaya koymalarıydı. Evet, kayıplar verdik, zarar gördük ve bir bedel ödedik. Ama fedakârlıktan kesinlikle korkmadık. Bir şey yapmaya karar verince, onu sonuna kadar götürdük. Hu Zungnan, Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesine saldırdığı zaman, elimizde bir tek il merkezi kalmış olmasına rağmen oradan ayrılmadık ve yaprak yemek zorunda kaldığımızda da yaprak yedik. İşte böyle bir kararlılığa sahip olmalıyız.

İnceleme yapmalı, kibirlenmemeli ya da başkalarına tepeden bakmamalıyız. Kaz yumurtaları tavuk yumurtalarını küçümserler, demirli madenler de nadir madenleri küçümserler; böylece tepeden bakan bir tavır bilimsel değildir. Çin büyük bir ülke ve Partimiz büyük bir parti olmasına rağmen, küçük ülkelere ya da küçük partilere tepeden bakmak için hiçbir neden yoktur. Her zaman kardeş ülke halklarından öğrenmeye hazır olmalı ve gerçek bir enternasyonalist ruha sahip olmalıyız. Dış ticaretimizde bazı kimseler küstah ve kibirlidir ve bu yanlıştır. Bütün Partide ve özellikle yurtdışında çalışanlar arasında eğitim yapmalıyız. On beş yıl ya da biraz daha uzun bir süre içinde sosyalist sanayileşmeyi ve sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlamak için çok inceleme yapmalı ve çok çalışmalıyız. O zamana kadar ülkemiz güçlenecektir, ama o zaman da alçakgönüllü olmalı ve her zaman öğrenmeye hazır bulunmalıyız.

Yedinci Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantısında kabul edilen ama karara yazılmayan pek çok talimat var. Birincisi, doğum günü kutlamalarının yasaklanmasıdır. Doğum günü kutlamaları insanın ömrünü uzatmaz. Önemli olan işimizi iyi yapmaktır. İkincisi, armağan verilmesinin, hiç olmazsa Partide yasaklanmasıdır. Üçüncüsü, şerefe kadeh kaldırmayı asgaride tutmaktır. Bazı durumlarda kadeh kaldırmaya izin verilebilir. Dördüncüsü, alkışı asgaride tutmaktır. Coşkularından alkışlayan kitlelere hiçbir yasak konmamalı ve coşkuları söndürülmemelidir. Beşincisi, sokaklara ve meydanlara kişilerin adının verilmesinin yasaklanmasıdır. Altıncısı, Çinli yoldaşları Marks, Engels, Lenin ya da Stalin'le eşit tutmanın yasaklanmasıdır. Bizim onlarla ilişkimiz, öğrenci-öğretmen ilişkisidir ve böyle olmalıdır. Bu talimatlara uyulması gerçek alçakgönüllülüktür.

Kısacası, sosyalist dönüşümü gerçekleştirmek ve sosyalizmde zafer kazanmak için alçakgönüllü, öğrenmede istekli ve azimli olmaya devam etmeli ve kolektif önderlik sistemine bağlı kalmalıyız.

KAPİTALİST SANAYİ VE TİCARETİN TEK DÖNÜŞÜM YOLU*

7 Eylül 1953

Kapitalizmin sosyalizme dönüşmesi, devlet kapitalizmi yoluyla gerçekleştirilecektir.

1. Son üç-dört yıl içinde bu konuda bazı çalışmalar yaptık, ama başka işlerle meşgul olduğumuz için yeterince çaba harcamadık. Bundan sonra daha büyük bir çaba harcamalıyız.

2. Üç yılı aşkın tecrübemizle, devlet kapitalizmi yoluyla özel sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü gerçekleştirmenin, nispeten sağlıklı bir siyaset ve yöntem olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz.

3. Ortak Programın¹ 31.Maddesinde ortaya konan siyaset artık berrak bir şekilde kavranmalı ve somut olarak adım adım uygulanmalıdır. «Berrak bir şekilde kavramak» merkezi ve yerel kademelerde yönetici görevlerde olan kimselerin, her şeyden önce devlet kapitalizminin kapitalist sanayi ve ticaretin dönüşümünün ve sosyalizme geçişin gidecek tamamlanmasının tek yolu olduğunu kesinlikle kavramaları anlamına gelmektedir. Şimdiye kadar ne Komünist Partisi üyelerinin ne de demokrat kişilerin bunu başardıkları söylenebilir. Bu toplantı² bu amaçla yapılmaktadır.

4. Düzenli bir şekilde ilerleyin ve çok acele etmekten kaçınin. Ül-

* 7 Eylül 1953'te demokratik partilerin ve sanayi ve ticaret çevrelerinin temsilcileri ile yapılan konuşmanın ana hatları.

1. Ortak Programın 31. Maddesi şunu belirtmektedir: «Devlet ve özel sermaye tarafından ortaklaşa işletilen işletmeler devlet kapitalizmi niteliği taşıyan işletmelerdir. Gerekli ve uygulanabilir olduğu zamanlarda, özel sermaye, devlet işletmeleri için hammadde işleme, devletle ortak işletmeler çalıştırma ya da devletten işletme ruhsatı alarak devlet işletmelerini çalıştırma ve milli kaynakları kullanma vb. gibi yollarla devlet kapitalizmi yönünde gelişmeye teşvik edilmelidir.»

2. Burada 8-11 Eylül 1953 tarihlerinde yapılan, Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesi Daimi Komitesinin 49. (genişletilmiş) toplantısına değinilmektedir.

kenin özel sanayi ve ticaretini esas olarak devlet kapitalizmi yoluna sokmak en aşağı üç-beş yıl alacaktır, dolayısıyla telaşa ve kuşkuya kapılmanın nedeni yoktur.

5. Devlet ile özel sermayenin ortak yönetimi; devletin bütün hammaddeyi sağlaması ve mamul malların tümünü satın alması koşuluyla hammaddeyi işlemleri ve mal üretmeleri için özel işletmelere yaptığı siparişler; devletin, mamul malların hepsini değil ama çoğunu almak koşuluyla aynı şekilde yaptığı siparişler -bunlar özel sanayi meselesinde benimsenecek devlet kapitalizminin üç biçimidir.

6. Devlet kapitalizmi, «dışarda tutarak» tasfiye etmenin mümkün olmadığı özel ticaret alanında da uygulanabilir. Burada tecrübemiz kısıtlıdır ve daha çok inceleme yapmak gereklidir.

7. Aşağı yukarı 3 milyon-800 bin işçiye ve tezgâhtara sahip olan özel sanayi ve ticaret, devlet için büyük bir değerdir ve ülkenin ekonomisinde ve halkın geçim durumunda büyük bir rol oynamaktadır. Bu kesim, devlete mamul madde sağlamanın yanı sıra devlet için sermaye birikimini sağlayıp, kadro eğitebilir.

8. Bazı kapitalistler kendilerini devletten çok uzakta tutmaktadırlar ve «kâr her şeyden önce gelir» şeklindeki zihniyetlerini değiştirmemişlerdir. Bazı işçiler çok hızlı gidiyor ve kapitalistlerin hiç kâr sağlamasına izin vermiyorlar. Bu işçileri ve kapitalistleri eğitmeye ve adım adım (ama ne kadar hızlı olursa o kadar iyidir) kendilerini devlet siyasetimize uydurmalarına yardımcı olmaya, yani Çin'in özel sanayi ve ticaretinin esas ülke ekonomisine ve halkın geçim koşullarına hizmet etmesini ve kısmen kapitalistlere kâr sağlanmasını, böylelikle devlet kapitalizmi yoluna koyulmasını sağlamaya çalışmalıyız.

Aşağıdaki tablo, devlet kapitalizmi işletmelerinde kâr dağılımını göstermektedir:

Gelir vergisi	yüzde 34.5
Yardım fonu	yüzde 15.0
Birikim fonu	yüzde 30.0
Kapitalistlere verilen kâr hissesi	yüzde 20.5
Toplam	yüzde 100.0

9. Kapitalistleri yurtseverlik ruhuyla eğitmeye devam etmek gereklidir ve bu amaçla onların arasından, daha geniş ufuklu ve Komünist Partisine eğilimi olan kimseleri sistemli bir şekilde kazanmaya çalışmalıyız; böylece öteki kapitalistlerin çoğu onlar aracılığıyla ikna edilebilir.

10. Devlet kapitalizminin yalnızca gerekli ve uygulanabilir olduğu için (bkz.Ortak Program) uygulanması yeterli değildir, ayrıca kapitalistler bakımından gönüllü olmalıdır; çünkü bu kooperatif bir girişimdir ve işbirliği hiçbir zorlama kabul etmez. Bu toprak ağalarını ele alma biçimimizden farklıdır.

11. Son birkaç yıl içinde çeşitli milliyetler, demokratik sınıflar, demokratik partiler, halk örgütleri önemli ölçüde ilerleme gösterdiler ve bence gelecek üç-beş yıl içinde daha büyük bir ilerleme olacaktır. Dolayısıyla üç-beş yıl içinde özel sanayi ve ticareti devlet kapitalizmi yoluna sokma görevini esas olarak tamamlamak mümkündür. Devlet işletmelerinin üstünlüğü, bu görevin yerine getirilmesi için maddi güvence sağlamaktadır.

12. Ülkenin sanayileştirilmesinin ve tarım, el sanatları ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünün esas olarak başarılmasından oluşan tüm geçiş dönemi görevinin tamamlanmasına gelince, bu görev üç-beş yılda yerine getirilemez, tersine birkaç beş-yıllık plan dönemini kapsayacaktır. Bu sorun konusunda hem işleri belirsiz bir geleceğe bırakmak görüşüne, hem de acele etmek görüşüne karşı çıkılmalıdır.

13. Biri yönetici diğeri ise yönetilendir; biri özel kâr peşinde koşmaz, diğeri bir miktar özel kâr ister vb. vb.; işte farklılık buradadır. Ama bugünkü koşullar altında özel sanayi ve ticaret esas olarak ülke ekonomisine ve halkın geçim koşullarına (kâr dağılımına göre, toplamın dörtte üçünü alıyor) hizmet etmektedir. Dolayısıyla özel işletmelerde çalışan işçileri, devlet işletmelerinde çalışan işçilerle aynı şekilde davranmaya yani üretimi artırmaya ve tutumlu olmaya, çalışma konusunda birbiriyle yarışmaya, emeğin üretkenliğini artırmaya, üretim maliyetlerini düşürmeye hem niteliği, hem de niceliği yükseltmeye, böylelikle hem devlet sektörünün ve özel sektörün, hem de emek ve sermayenin çıkarlarına hizmet etmeye ikna edebiliriz ve etmeliyiz.

ABD SALDIRISINA KARŞI DİRENME VE KORE'YE YARDIM ETME SAVAŞINDA KAZANDIĞIMIZ BÜYÜK ZAFER VE ÖNÜMÜZDEKİ GÖREVLER*

12 Eylül 1953

Üç yıldan sonra, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşında büyük bir zafer kazandık. Savaş artık sona ermiştir.

Bu zaferi neye borçluyuz? Üye arkadaşlar az önce bunu yalnızca doğru önderliğe bağladılar. Önderlik, etkenlerden biridir. Doğru önderlik olmadan hiçbir şey başarı kazanamaz. Ama biz esas olarak, savaşımız bir halk savaşı olduğu, bütün ulus onu desteklediği ve Çin ile Kore halkları omuz omuza savaştıkları için kazandık.

ABD emperyalizmine, bizimkilerden kat kat üstün silahlar kullanan bir düşmana karşı savaştık ve yine de zafer kazanabildik ve onu ateşkesi kabul etmeye zorladık. Ateşkes nasıl mümkün oldu?

Birinci olarak, ABD saldırganları askeri bakımdan elverişsiz durumdaydılar, alta düşmüşlerdi. Ateşkesi kabul etmeselerdi, bütün muharebe hatları yarılacak ve Seul, Kore halkının eline geçecekti. Bu durum geçen yılın yazında açıkça belli olmuştu.

Taraflar daima kendi muharebe hatlarının çelikten bir kale olduğunu söylerler. Bizimki gerçekten çelikten bir kaledir. Askerlerimiz ve kadrolarımız yetenekli ve yiğittir ve ölüme meydan okurlar. Buna karşılık saldırgan ABD askerleri ölümden korkuyorlar ve subayları da pek fazla esnek değil, oldukça katıdır. Onların savaş hattı sağlam değildir ve çelikten bir kaleden başka her şeye benzer.

Bizim sorunlarımız, birincisi, savaşıp savaşamayacağımız, sonra hatlarımızı savunup savunamayacağımız, daha sonra ikmal yapıp ya-

* Merkezi Halk Hükümeti Konseyinin 24. Oturumunda yapılan konuşma.

pamayacağımız ve son olarak mikrop savaşı ile baş edip edemeyeceğimiz sorunlarıydı. Bu dört sorun birbiri ardınca ortaya çıktı ve hepsi de çözüldü. Bizim birliklerimiz savaşta güçlendikçe güçlendi. Bu yaz, yirmi bir kilometrelik cephesi olan bir düşman mevzisini bir saatte yarabildik, yoğun bir saldırıda birkaç yüz bin mermi ateşleyebildik ve düşman bölgesinin on sekiz kilometre içine sızabildik. Bunu sürdürüp iki üç ya da dört saldırıya daha girişseydik, düşmanın bütün muharebe hattı darmadağın olacaktı.

İkinci olarak, siyasi bakımdan düşmanın pek çok çözülmez iç çelişmesi vardı ve tüm dünya halkları barış istiyordu.

Üçüncü olarak, ekonomik bakımdan düşman, Kore'ye karşı saldırı savaşında büyük miktarda para harcamıştı ve bütçe gelirleriyle giderlerini dengeleyemiyordu.

Bütün bu nedenler düşmanı anlaşmaya zorlamıştır. Esas neden, birinci nedendir ve durum böyle olmasaydı düşmanla ateşkes anlaşmasına varmak zor olurdu. ABD emperyalistleri çok küstahtırlar; mümkün olsa anlaşmayı her zaman reddederler ve buna ancak köşeye sıkıştırılınca yanaşırlar.

Düşman Kore savaşında bir milyon 90 bin ölü ve yaralı verdi. Doğal olarak biz de bir bedel ödedik. Bununla birlikte kayıplarımız beklenenden çok daha azdır ve tüneller yapıldıktan sonra daha da azalmıştır. Biz savaşarak güçlendikçe güçlendik. Düşman mevzilerimizi sarsmayı başaramadı, tersine biz her zaman onun birliklerini yok ettik.

Az önce hepiniz önderlik etkeninden söz ettiniz. Bence önderlik bir etkidir, ama en önemli etken, kitlelerin fikirleriyle katkıda bulunmasıdır. Kadrolarımız ve askerlerimiz düşmanla savaşmak için çeşitli yöntemler buldular. Bir örnek vereyim: Savaşın birinci ayında muazzam sayıda kamyon kaybediyorduk. Ne yapılmalıydı? Önderlik karşıönlemler alıyordu, öte yandan fikir geliştirmeleri için esas olarak kitlelere dayandık. On binden fazla insan yaklaşan düşman uçaklarını haber vermek üzere işaret atışı yapmak için anayolun iki yanında mevzileniriliyordu. Bu işaret atışlarını duyan şoförlerimiz kenara kaçıyor ya da kamyonlarını saklayacak bir yer buluyordu. Bu arada yollar genişletildi ve pek çok yeni yol yapıldı, böylece kamyonlar hiçbir engelle karşılaşmadan her iki yönde ileleyebiliyorlardı. Böylelikle kamyon

kayıplarımız, başlangıçta yüzde 40 iken, yüzde 1'in altına düştü. Daha sonra yeraltı depoları ve hatta yeraltı toplantı salonları yapıldı. Üstümüze düşman bombaları yağarken biz yeraltında toplantılarımızı yapmaya devam ediyorduk. Pekin'de oturan insanlar Kore savaş alanını gözlerinin önüne getirdikleri zaman, herhalde çok tehlikeli bir yerdir diye düşünüyorlar. Doğru, tehlikeliydi, ama herkes fikirleriyle katkıda bulunduğu sürece o kadar da korkunç değildi.

Tecrübemiz, halka dayandığımız ve oldukça doğru bir önderliği gerçekleştirdiğimiz zaman, düşmandan daha kötü donatılmış olsak bile iyi donatılmış düşmanı alt edebileceğimizi göstermiştir.

ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşında kazandığımız zafer, büyük bir zaferdir ve çok büyük öneme sahiptir.

Birincisi, Kore halkıyla birlikte savaşarak düşmanı 38. Paralele sürdük ve orada tutunduk. Bu çok önemlidir. Eğer düşmanı 38. Paralele sürmeseydik ve cephe hatlarımız Yalu ve Tumen Irmakları boyunca kalsaydı, Şenyang, Anşan ve Fuşun halklarının kaygıdan uzak bir şekilde üretimi sürdürmeleri mümkün olmazdı.

İkincisi, askeri tecrübe kazandık. Çin Halk Gönüllülerinin kara, hava ve deniz kuvvetleri, piyade, topçu, makinist, tank, demiryolu, hava savunma ve işaret birlikleri ve sıhhiye ve lojistik birlikleri vb. de saldırgan ABD birlikleriyle savaşmada pratik tecrübe kazandılar. Bu sefer ABD silahlı kuvvetlerinin yeteneğini sınamış olduk. Bu yapılmadığı takdirde onlardan korkulabilir. Onlarla otuz üç ay savaştık ve ne olduklarını gördük. ABD emperyalizmi korkunç değildir ve öyle büyütülecek bir yanı yoktur, Bizim tecrübemiz bunu göstermektedir; bu, gerçekten son derece değerli bir tecrübedir.

Üçüncüsü, bütün ülke halkı siyasi uyanıklığını artırmıştır.

Yukarıdaki üç noktadan bir dördüncü nokta da çıkarılabilir: Çin'e karşı yeni bir emperyalist saldırı savaşı ve üçüncü bir dünya savaşı erelenmiştir.

Emperyalist saldırganlar şunu akılda tutmalıdırlar: Çin halkı artık örgütlenmiştir ve hafife alınamaz. Kafasını kızdırırlarsa sonları kötü olur.

Düşman savaşa yeniden başlayabilir; başlamasa bile, yıkıcı faaliyetlerde bulunmak üzere gizli ajanlar göndermek gibi her yolla karı-

şıklık çıkaracaktır. Tayvan, Hongkong ve Japonya gibi yerlerde geniş bir gizli servis ağı kurmuştur. Ama biz ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketinde tecrübe kazandık ve kitleleri harekete geçirdikçe ve halka dayandıkça, düşmanla nasıl baş edeceğimizi biliyoruz.

Bugünkü durum bizim için 1950 yazındaki durumdan farklıdır. O zaman ABD saldırganları 38. Paralelin öteki tarafında mıydılar? Hayır değildiler. Yalu ve Tumen Irmaklarının öte yakasındaydılar. O zaman ABD saldırganlarıyla savaşmada hiç tecrübemiz var mıydı? Hayır yoktu. O zaman ABD birlikleri hakkında çok fazla şey biliyor muyduk? Hayır bilmiyorduk. Artık bütün bunlar değişmiştir. ABD emperyalizmi yeni bir saldırı savaşından vazgeçmez ve «savaşacağım!» derse, o zaman bu ilk üç noktaya dayanarak onunla başa çıkabiliriz. Ama «savaşmayacağım!» derse o zaman dördüncü nokta geçerli olacaktır. İşte bu, demokratik halk diktatörlüğümüzün üstünlüğünü kanıtlamaktadır.

Başkalarının topraklarını istila edecek miyiz? Hayır, hiç kimsenin toprağını istila etmeyeceğiz. Ama başkaları ülkemizi istila etmeye kalkışursa onlara karşı sonuna kadar savaşacağız.

Çin halkının tutumu şudur: Barış istiyoruz, ama savaştan korkmuyoruz; her ikisine de hazırız. Halkın desteğine sahibiz. ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşına katılmak için insanlar birbiriyle yarıştı. Ama kaydolma koşulları çok sıkıydı, yüz kişiden yalnızca biri alınıyordu. İnsanlar bu koşulların, bir kimsenin kızına koca seçmesinin koşullarından daha sıkı olduğunu söylediler. ABD emperyalizmi yeniden savaşa başlamak isterse, biz de yeniden başlarız.

Savaş paraya mal oluyor. Ama ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşı o kadar pahalıya mal olmamıştır. Savaş birkaç yıl sürdü, ama ortaya çıkan harcamalar tek bir yılın sanayi ve ticaret vergilerinden daha azdı. Elbette, savaşmak ve bu parayı harcamak zorunda kalmasaydık daha iyi olurdu. Çünkü ülkenin inşası bugün harcamalara yol açıyor ve köylüler hâlâ güçlüklerle karşı karşıydılar. Geçen yıl, ondan önceki yıl, tarım vergisi ağırcaydı ve bu bazı dostlarımızın homurdanmasına yol açtı. Sanki köylülerin çıkarlarını

temsil ediyorlarmış gibi «yardım siyaseti» talep ettiler. Bu görüşü onayladık mı? Hayır, onaylamadık. O sırada ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşında zafer kazanmak için elimizden gelen her şeyi yapmak zorundaydık. Köylülerin ve bütün ülke halkının çıkarına olan neydi? Şimdilik sıkıntıya katlanmak ve zafer kazanmaya çabalamak mı, yoksa ABD saldırısına karşı direnmeyip ve Kore'ye yardım etmeyip birkaç kuruş biriktirmek mi? Hiç kuşkusuz onların çıkarına olan, savaşı kazanmaktır. Savaşın para gerektirmesi nedeniyle geçen yıl ve ondan önceki yıl biraz daha fazla tarım vergisi topladık. Bu yıl durum farklıdır. Tarım vergisini artırmadık ve vergi için bir tavan tespit ettik.

«Yardım siyasetine» geçince, biz elbette ondan yanayız. Ama en büyük yardım siyaseti nedir? ABD saldırısına karşı direnmek ve Kore'ye yardım etmektir. En büyük yardım siyasetini uygulamak için fedakârlık yapmak, para harcamak ve daha fazla tarım vergisi toplamak zorunludur. Sırf biraz daha fazla vergi toplandı diye bazıları çılgılığı bastılar. Bunlar, köylülerin çıkarlarını temsil ettiklerini bile iddia ettiler. Ben bu gibi lafları kesinlikle onaylamıyorum.

ABD saldırısına karşı direnmek ve Kore'ye yardım etmek, yardım siyasetini uygulamaktır ve bugün de sanayinin kurulmasını sürdürmek aynı şekilde bu siyaseti uygulamaktır.

Yardım siyasetleri iki türdür. Biri, halkın acil çıkarlarıyla ilgilidir. Öteki, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme ve ağır sanayiye kurma gibi halkın uzun süreli çıkarlarıyla ilgilidir. Birincisi daha az yardım siyaseti, ikincisi ise daha çok yardım siyasetidir. Her ikisinde göz önüne alınmalıdır ve böyle yapmamak yanlıştır. Peki o zaman hangisine ağırlık verilecektir? Daha çok yardım siyasetine. Bugün siyasetimizde ağır sanayinin kurulmasına ağırlık vermeliyiz. İnşa, para gerektirmektedir. Dolayısıyla halkın geçim durumunun iyileştirilmesi gerekliyse de şimdilik bu, çok büyük ölçüde yapılamaz. Başka bir deyişle, bir yandan halkın geçim durumunu iyileştirmek zorundayız, öte yandan çok fazla şey yapmaya çalışmamalıyız; bir yandan bunu belli ölçüde gözetmek zorundayız, öte yandan da çok fazla gözetmemeliyiz. Daha çok yardım siyasetinin zararına daha az yardım siyasetine ağırlık vermek doğru yoldan ayrılmaktır.

Şimdi bazı dostlar daha az yardım siyasetine tek yanlı bir şekilde ağırlık veriyorlar; aslında onlar bizim ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşından vazgeçmemizi istediler ve şimdi de ağır sanayiye kurmaktan vazgeçmemizi istiyorlar. Bu hatalı görüşü eleştirmeliyiz. Bu görüş Komünist Partisinin içinde de vardır; onunla Yenan'da karşılaştık. 1941 yılında Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesinde 200 bin pikul¹ tahıl topladık ve bazıları, Komünist Partisi köylülerini düşünmüyor diye feryat etmeye başladılar. Parti içindeki birkaç önder kadro da, bu yardım siyaseti meselesini ortaya getirdi. Bu görüşü o zaman da eleştirmiştik. O sırada en büyük yardım siyaseti neydi? Japon emperyalizmini devirmektir. Köylülerden toplanacak tahıl miktarını azaltsaydık, Sekizinci Yol Ordusunu ve Yeni Dördüncü Orduyu küçültmek zorunda kalacaktık. Bu ise, Japon emperyalizminin işine yarardı. Dolayısıyla bu görüşü savunanlar, aslında Japon emperyalizmi adına konuşuyor ve ona hizmet ediyorlardı.

Artık ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşı durmuştur. Amerika Birleşik Devletleri savaşa yeniden başlamak isterse biz de savaşa devam edeceğiz. Bu durumda, köylülerden tahıl toplamak, onları etkilemeye çalışmak ve katkıda bulunmaya ikna etmek zorunda kalacağız. Böyle davranmak, gerçekten köylülerin çıkarlarına hizmet etmek olacaktır. Buna karşı feryadı basmak ise aslında ABD emperyalizminin çıkarlarına hizmet etmek olacaktır.

Hem büyük hem de küçük ilkeler vardır. Halkın geçim düzeyi bütün ülkede yıldan yıla yükseltilmelidir, ama bu çok fazla olmamalıdır. Çok fazla yükseltilseydi, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşını yürütemezdik ya da hiç olmazsa bu ölçüde yürütemezdik. Bu savaşı kararlılıkla, ciddiyetle ve bütün gücümüzle yürüttük. Gerekli olsaydı, varımızı yoğumuzu Kore cephesine verirdik. Son birkaç yıl içinde durum işte buydu.

1. Pikul, Şensi-Gansu-Ningsia Sınır Bölgesinde 150 kilogram çeken bir tahıl ölçüsüydü, ama bu ölçü başka yerlerde değişiyordu.

LIANG ŞUMİNG'İN GERİCİ FİKİRLERİNİN ELEŞTİRİLMESİ*

16-18 Eylül 1953

1. Bay Liang Şuming «dürüst bir adam» mıdır? Barış görüşmeleri sırasında nasıl bir rol oynamıştır?

Bay Liang kendisini «dürüt bir adam» olarak adlandırıyor. Hong-kong'taki gerici basın Bay Liang'ı Çin'deki «son derece dürüst bir adam» olarak tanımlıyor ve Tayvan radyo yayınları da sizi şişirmek için elinden geleni yapıyor. Siz gerçekten «dürüst» müsünüz? Dürüstseniz, o zaman geçmişinizi, yani Komünist Partisine ve halka nasıl karşı çıktığınızı, kaleminizle insanları nasıl öldürdüğünüzü ve Han Fu-çu, Çang Tungsun, Çen Lifu ve Çang Çun ile ne tür ilişkileriniz olduğunuzu açıkça ortaya koyun. Onların hepsi sizin yakın dostlarınızdı. Benim bu kadar çok dostum yoktur. Sizden öylesine memnundular ki, beni «eşkıya» diye yererken, size «Sayın Bay» diye hitap ediyorlardı. Hangi partiyle, hangi hiziple birlikte olduğunuzu merak ediyorum. Bu konuda yalnız ben değil, pek çok kimse aynı kuşkuları duyuyor.

Başbakan Çu'nun az önce yaptığı konuşmadan, Guomindang'la yapılan iki barış görüşmesi sırasında Bay Liang'ın tutumunun, can alıcı anlarda Çan Kayşek'i bütünüyle destekleme tutumu olduğunu herkes görebilir. Çan Kayşek, barış görüşmeleri yapmayı kabul ettiği zaman yalnızca sahtekârlık yapıyordu. Bugün burada bizimle, barış görüşmeleri için Pekin'e gelen temsilciler var ve Çan Kayşek'in gerçekten barıştan yana olup olmadığını hepsi biliyorlar.

Gerçeği söylemek gerekirse, Çan Kayşek elinde silah olan bir ka-

* 16-18 Eylül 1953'te Pekin'de toplanan Merkezi Halk Hükümeti Konseyinin 27. Oturumu'nda Mao Zedung yoldaşın Liang Şuming'e yönelttiği eleştirinin önemli bölümleri. Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesinin o sırada Pekin'de bulunan üyeleri oturuma katıldılar.

til, Liang Şuming ise elinde kalem olan bir katildir. İnsan öldürmenin iki yolu vardır: Biri silahla öldürmek, öteki kalemle öldürmektir. En ustaca gizlenen ve hiç kan akıtmayan yol, kalemle öldürmektir. İşte siz bu tür bir katilsiniz.

Liang Şuming sapına kadar gerici, ama o, bunu açıkça reddediyor ve kendisinin kusursuz olduğunu söylüyor. O, Bay Fu Zoyi'ye benzemiyor. Bay Fu, sapına kadar gerici olduğunu açıkça kabul ediyor, ama Pekin'in barışçı yoldan kurtarılmasında halka bir hizmet yapmıştır. Siz ne hizmette bulundunuz, Liang Şuming? Tüm yaşamınız boyunca halka bir hizmette bulundunuz mu? En önemsiz, en küçük bir hizmette bile bulunmadınız. Ne var ki, siz kendinizi Si Şih'i ve Vang Çao Çun'u gölgede bırakan ve Yang Kuey Fey'le yarışan eşsiz güzellikte biri olarak tanımlıyorsunuz.

2. Liang Şuming, «cennetin dokuzuncu katı ile cehennemin dokuzuncu katı» deyimini kullanmıştır. Onun iddiası şudur: «İşçiler cennetin dokuzuncu katındadır, oysa köylüler cehennemin dokuz kat dibindedir» ve «işçilerin başvuracak sendikaları vardır, oysa ne köylü birliklerine, ne de Parti, Gençlik Birliği, Kadınlar Federasyonuna vb. güvenilir; bunların hepsi nitelik ve nicelik bakımından standardın altındadır hatta Sanayi ve Ticaret Federasyonunun da altındadır; dolayısıyla bunlara güvenilmez». Buna «genel çizginin desteklenmesi» adı verilebilir mi? Hayır! *Bu baştan aşağı gerici bir görüştür*, her zerresi gericidir; akılcı bir önerme değil, gerici bir önermedir. Halk Hükümeti bu tür bir önermeyi kabul edebilir mi? Ben edebileceğini düşünmüyorum.

3. Bay Liang, «planlar konusunda daha fazla bilgi verilmesini» istiyor. Ben buna da karşıyım. Tersine Bay Liang gibi bir adamın gizli meselelerimiz hakkında çok şey bilmesine izin vermemeliyiz, ne kadar az şey bilirse o kadar iyidir.

Liang Şuming güvenilecek bir adam değildir. Başkalarının daha fazla gizli bilgiye sahip olmasına izin verebiliriz, ama size değil. Ve demokratik partiler sınırlı kişilerin katıldığı toplantılar yaptıklarında da siz Liang Şuming, bunlara katılamazsınız.

4. Bay Liang, kendisini ilerici olmayanlar kategorisine sokmamızı

da istemiyor ve ilerici kategorisine dahil olduğunu söylüyor. Bu konuda ne yapmalıyız? Bence bu konuda tedbirli olmalı ve önceden hiçbir söz vermemeliyiz. Yoksa aldanabiliriz.

5. Bay Liang, kendisinin daha yirmi-otuz yıl önce, kendisince Yeni Demokrasiye ya da sosyalizme *çok yaklaşan* bir plana dayanarak ülkemizi inşa etmek konusunda büyük hayaller beslediğini iddia ediyor ve böylece kendisini olumlu göstermeye çalışıyor.

O gerçekten böylesine olumlu mudur? Hiç de değil. Ben onu oldukça iyi tanırım ve onun hatalı fikirlerini eleştirmedeğim hiçbir karşılaşmamız olmadı. Bir seferinde onun yüzüne karşı «Senin zırvalarına asla inanmıyorum» dedim. Onun, «Çin sınıfsızdır» «Çin'in sorunu, kültürel uyumsuzluk sorunudur», Çin'in «renksiz, şekilsiz bir hükümet»¹ ihtiyacı vardır ve «Çin devrimi iç nedenlere değil, yalnızca dış nedenlere dayanır» gibi boş laflarına, şimdi «cennetin dokuzuncu katı ile cehennemin dokuzuncu katı», «Komünist Partisinin köylüleri terk etmiş olduğu» ve «Komünist Partisinin Sanayi ve Ticaret Federasyonu kadar güvenilir olmadığı» vb. konusundaki parlak sözleri de eklenmelidir. Bütün bunlara inanabilir miyim? Hayır! Ona Çin'in özelliği, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülke olmasıdır, dedim. Bunu kabul etmediğiniz için emperyalizme ve feodalizme hizmet ediyorsunuz. Dolayısıyla, sizin söylediklerinize kimse inanmıyor. Halk, Komünist Partisine inanıyor. Gericiler ve kafası bulanık bazı kişiler dışında kimse sizin kitaplarınızı okumuyor ve sizi dinlemiyor. Üstelik anlaşılan Bay Liang, Çan Kayşek'e de karşı değil. Ben bütün yazdıklarını okumadığım ve bütün söylediklerini duymadığım için, Çan Kayşek'e ve onun gerici Guomindangına açıkça karşı çıkıp çıkmadığı meselesinin araştırılmasını artık size bırakıyorum.

Böyle bir adamın, halk devletinin planlarının ve gizli meselelerinin kendisine daha fazla açılmasını talep etmeye hakkı var mıdır? Bence yoktur. Onun talebini kabul etmeli miyiz? Bence etmemeliyiz.

6. Bay Liang'ın başka bir talebi daha var, kendisini ilerici olmayanlar ya da gericiler kategorisine değil, ilericiler ya da devrimciler kategorisine sokmamızı istiyor. Bu bir «sınıflama» sorunudur, bu ko-

1. Liang Şuming «renksiz ve şekilsiz bir hükümeti» savunarak, hükümetin, herhangi bir partinin ya da hizbin çizgisinde olmaması ve sınıflarüstü «renksiz, şekilsiz bir şey» olması gerektiğini savunuyordu.

nuda ne yapmalıyız? Az önce söylediklerimiz ışığında, onu ilericiler ya da devrimciler kategorisine sokabilir miyiz? Onda ne gibi bir ilerilik vardır? Acaba devrimde hiç yer almış mıdır? Bu nedenle onun bu talebini de hemen kabul etmemeliyiz. Bekleyip görmemiz gerekiyor.

7. Son yıllarda, Komünist Partisinin gericilerle neden işbirliği yaptığını soran çok sayıda mektup aldım ve aynı konuda bazı konuşmalar da duydum. Sözü edilen gericiler, emperyalizme, feodalizme, Çan Kayşek'e ve onun gerici Guomindang'ına ne basında ne de konuşmalarında hiçbir zaman karşı çıkmamış olan ve bir hükümet görevlisinin benimsemesi gereken asgari tutumu almayanlardır. Bu kimseler Çan Kayşek'e karşı çıkmaya özellikle isteksiz olduklarından, Tayvan radyo yayınları ve Hongkong gazeteleri onlara asla küfür etmeyip, tersine Çin'deki «son derece dürüst adamlar» diyerek övmek için ne yapacaklarını şaşırmışlardır. Liang Şuming bunlardan biridir. Öte yandan bu radyo yayınları ve gazeteler, dostlarımızın bazılarını karalamak ve yermek konusunda hiçbir sınır tanımıyorlar. Tayvan'ın övdüğü ya da asla hakaret etmediği kimselerin sayısı elbette *çok azdır, ama bunlara çok dikkat etmek gerekmektedir.*

Emperyalizme karşı bir-iki laf etmekte sakınca görmeyen, ama Çan Kayşek'e karşı bir şey söylemektense ölmeyi yeğ tutan bazı kimseler var. İster basında, isterse de kamuya verdikleri demeçlerde geçmişî ortaya getirmeye cesaret edemiyorlar, çünkü bu konuda hâlâ duyarlıdırlar. Sayılarının oldukça fazla olduğunu sanıyorum.

Üç tür yurtseverlik vardır: Gerçek yurtseverlik, sahte yurtseverlik ve yarı-gerçek, yarı-sahte yalpalayan yurtseverlik. Herkes hangi türe girdiğini bilir; Liang Şuming de bilir. Ne kadar geri olurlarsa olsunlar, emperyalizmle ve Tayvan çetesiyle bağlarını gerçekten koparan herkesi sevinçle karşılarız. Onlar gerçek yurtseverlerdir. Sahte yurtseverler güzel bir maske takarlar, ama yüzleri tamamen farklıdır. Yalpalayan unsurlar üçüncü türdendir, yurtseverlikleri yarı-gerçek, yarı-sahtedir ve rüzgârın yönü değiştikçe yalpalar ve saf değiştirirler. Bir üçüncü dünya savaşı patlak vermezse ve Çan Kayşek geri gelmezse, o zaman Komünist Partisiyle birlikte gideceklerdir. Ama bir üçüncü dünya savaşı patlak verirse, tutumlarını gözden geçireceklerdir. Bu üç

türden hangisi çoğunluğu oluşturmaktadır? Gerçek yurtseverler. Son birkaç yıldır gerçek yurtseverlerin sayısı artmaktadır, yarı-gerçek yarı-sahte yurtseverlerin sayısı artmaktadır, yarı-gerçek, yurtseverler az sayıdadır ve sahte yurtseverler de bir avuçtur ama bunlar vardır. Bu tahminin doğruluğunu araştırmak size kalmıştır.

8. Bence Liang Şuming'in yapması gereken bir iş var. Ama bu, «köylüleri temsil etme» ve «kurtuluşları için» Halk Hükümetine «başvurma» işi değil, yıllar boyunca halka karşı gerici fikirlerinin nasıl geliştiğinin açık bir hesabını vermektir. Geçmişte nasıl toprak ağaları adına Komünist Partisine ve halka karşı çıktığını ve toprak ağalarını temsil etme tavrı yerine şimdi «köylüleri temsil etme» tavrını nasıl geçirdiğini açıklamalıdır. Ancak bu değişikliğin nasıl meydana geldiğini açıklayabildiği ve üstelik ikna edici olabildiği zaman onu hangi kategoriye sokacağımıza karar verebiliriz. O bende, gerici tutumunu değiştirmeyi asla düşünmediği izlenimini uyandırıyor. Yine de hastalığı iyileştirmek ve hastayı kurtarmak amacıyla kendisini incelemesi için ona zaman verilmesini ve şimdi burada onun hakkında karar almak yerine, meseleyi Siyasi Danışma Konferansının Milli Komitesine havale etmemizi öneriyorum.

9. «Bütün insanlar utanç duygusuna sahiptir»² ve bir kimsenin utanç duygusu yoksa durumu ümitsizdir. Bay Liang köylü sorununda kendisinin Komünist Partisinden daha bilgili olduğunu söylüyor; buna kimse inanır mı? Bu başmarangoz Lu Pan'ın önünde, balta ile ustalık gösterisine girişmeye benziyor. Örneğin, "Mao Zedung rol yapmada Bay Mey Lanfang'dan, tünel kazmada Gönüllülerden ya da pilotlukta hava kuvvetleri kahramanı Çao Paotung'dan üstündür» dense, bu utanmazlığın dik âlâsı olmaz mı? Bu nedenle Bay Liang'ın ortaya attığı sorun hem ciddidir, hem de ciddi değildir ve gülünçtür. O köylüleri temsil etmede Komünist Partisinden daha yeterli olduğunu iddia etmektedir, bu gülünç değil de nedir?

Şimdi bir sürü «köylü temsilcisi» türedi; peki bunlar kimi temsil ediyorlar? Köylüleri temsil ediyorlar? Bana kalırsa etmiyorlar, köylüler de öyle düşünmüyor zaten, Onlar toprak ağası sınıfını temsil ediyor ve ona hizmet ediyorlar. Ve bunların en ünlüsü de ağzından bal

aktığı halde aslında düşmana yardım eden Liang Şuming'dir. Bu «temsilci»lerden bazılarının kafası bulanıktır ve budalaca şeyler söylemişlerdir, ama onlar yurtseverdir ve yürekleri Çin için çarpmaktadır. Bunlar ile Liang Şuming arasında fark vardır. «Köylülerin temsilcisi» pozu takınan onun gibi başkaları da var. Sahtekârlar mevcuttur ve artık onlarla karşılaşmaya başladık. Bunların hepsinin birer tilki kuyruğu vardır; bunu herkes görüyor. Maymun Sun Vukung yetmiş iki kılığa girebilir, ama her zaman bir güçlkle karşı karşıyadır: Kuyruğunu değiştirmek. Kendisini bir tapınağa çevirir ve kuyruğunu da bir bayrak direğine dönüştürür, ama savaşçı tanrı Yang Erhlang hileyi anlar. Nasıl? Kuyruğunu tanıyarak. Gerçekten de ne kadar kılık değiştirirse değiştirsin kuyruğunu saklayamayan bir insan tipi vardır.

Liang Şuming hırslı bir düzenbaz, bir sahtekârdır. Siyasetle ilgilenmediğini, mevki peşinde koşmadığını söylerken yalan söylemektedir. «Köylük bölgelerin inşası» dediği şeyle uğraşırdı; bu «köylük bölgelerin inşası» neyin nesidir? Bu, toprak ağaları için yapılan bir inşa, köylük bölgelerin mahvolması ve milli yıkımdır!

10. Bu adamla iş yaparken, onu ciddiye alamazsınız. Onunla tartışarak hiçbir sorunu çözemezsiniz, çünkü hiçbir mantık tanımaz ve yalnızca saçma sapan konuşur. Bu nedenle bu sorunun, iki haftada bir yapılan toplantısında konuşulmak üzere Siyasi Danışma Konferansının Milli Komitesine bırakılmasını öneriyorum. Aynı zamanda gerçek bir çözüme ulaşılması konusunda herhangi bir umut beslememeniz için sizi uyarmak isterim. Bu tamamen olanaksızdır. Yalnızca şöyle sonuçlanabilir, «Tartışma sonunda hiçbir karar alınmamıştır, karar olsa bile hiçbir işe girişilemez ve oturum hiçbir yararlı sonuç vermemiştir». Böyle de olsa bunu iki haftada bir yapılan toplantıda denemenizi tavsiye ederim, çünkü bu, onun saçmalıklarını dinlemek üzere «birkaç kişi yollamaktan» daha iyidir.

11. Ondan büsbütün kurtulmak için bunu fırsat bilip, onunla bütün ilişkimizi kesecek miyiz? Hayır, kesmeyeceğiz. O bizimle ilişki sürdürmek istediği sürece bizde aynı şeyi yapmaya hazırız. Ben onun Siyasi Danışma Konferansının İkinci Genel Toplantısında Milli Komiteye yeniden seçileceğini hâlâ umut ediyorum. Bunun nedeni onun tarafından aldatılmaya eğilimli ve onu iyi tanımayan insanların hâlâ var

olması ve onun hâlâ canlı bir eğitim malzemesi olarak oynayacağı bir rolü bulunmasıdır; dolayısıyla, kendisi gerici fikirlerini yaymada Siyasi Danışma Konferansını bir platform olarak kullanma arzusunu kaybetmedikçe, yeniden seçilme olanağına sahiptir.

Daha önce söylediğim gibi Liang Şuming, hiçbir yararlı hizmet yapmamıştır ve hiçbir işe yaramaz. Sanayiciler ve işadamları gibi, bize ürün sağlam da ve gelir vergisi ödemede bir yararı olur mu? Hayır, olmaz. Üretimi artırmada ve ekonomiyi geliştirmede bir yararı olur mu? Hayır, olmaz. Hiç başkaldırmış mıdır? Hayır. Acaba hiç Çan Kayşek'e ve emperyalizme karşı çıkmış mıdır? Asla. Acaba emperyalizmi ve feodalizmi devirmede Çin Komünist Partisiyle işbirliği yapmak için herhangi bir şey yapmış mıdır? Asla. Dolayısıyla, hiçbir hizmette bulunmamıştır. Bu adam, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketi gibi böyle büyük bir mücadeleyi desteklemeyi reddetmiş, tersine onaylamadığını belirtmiştir. O zaman neden Siyasi Danışma Konferansının Milli Komitesinde bulunuyor? Neden Çin Komünist Partisi onu bu komitenin üyeliği için aday göstermiştir? Bunun nedeni, Liang Şuming'in hâlâ bazı insanları aldatabilmesi ve gözlerini boyayabilmesidir. Onun bonservisi sahtekârlığıdır, sahip olduğu tek şey budur.

Liang Şuming'e göre, onun söylediklerini onaylayan herkes «iyi»dir, onaylamayanlar değildir. Korkarım biz böyle bir «iyiliğe» sahip değiliz. Ama gene de Liang Şuming, Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesi üyesi olmaya devam edebilirsiniz.

12. Ben Konfüçyus'un, tıpkı Bay Liang gibi, demokratik olmamak ve özeleştiri ruhuna sahip olmamak şeklinde hataları olduğunu düşünüyorum. Konfüçyus, «Zu Lu'yu mürit olarak aldığımdan bu yana, hakkımda kötü bir şey söylendiğini hiç duymadım»³ dedi, okulun «üç

3. Bu aktarma *Tarihi Kayıtlar* adlı eski bir Çin tarihi eserinden yapılmıştır. Zu Lu, Konfüçyus'un müridi ve hizmetkârıydı. Zu Lu onun hizmetkârı olduktan sonra karşıt görüşler Konfüçyus'a hiç ulaşmadı.

4. «Konfüçyus'un okulu üç kez dolup üç kez boşaldı» cümlesi Han Hanedanı zamanında yaşamış olan Vang Çung'un *Eleştiri Yazıları* adlı eserinin «İyi İşaretler» bölümünden alınmıştır. Konfüçyus, gerici köleci düzeni yüceltmek için Lu devletinde bir okul açmıştı. Şaoçeng Mao'nun da bir okulu vardı ve Konfüçyus'un müritleri sık sık onun derslerini dinlemeye giderlerdi. Bu nedenle, Şaoçeng Mao'nun okulu tıka basa dolduğu halde Konfüçyus'un okulu çoğu kez boş olurdu.

kez dolup üç kez boşaldığını»⁴ ve «işbaşına gelmesinden sonraki üç ay içinde Şaoçeng Mao'yu idam ettiğini»⁵ söyledi. Onun bir zorba olmasına az kalmıştı ve faşizm kokuyordu. Umarım ki dostlarım ve özellikle siz Bay Liang, Konfüçyus örneğini izlemezsiz; eğer izlemezsiz bu son derece sevindirici bir şey olur.

13. Eğer Bay Liang'ın yüce programı izlenseydi, yalnızca Çin'de sosyalizmin kurulması imkânsız olmakla kalmaz, aynı zamanda partilerimiz (hem öteki partiler, hem de Komünist Partisi) ve ülkemiz mahvolurdu. Onun çizgisi burjuva çizgisidir. Po Yipo'nun hatası Partimiz içindeki burjuva fikirlerin bir yansımasıdır. Ama Po Yipo, Liang Şu-ming'den daha iyidir.

Liang Şuming işçilerin «cennetin dokuzuncu katında» ve köylülerin ise «cehennemin dokuz kat dibinde» olduğunu söylüyor. Gerçekler nedir? Gerçekten işçilerin daha fazla kazanmasından doğan bir fark vardır. Ama toprak reformundan sonra artık köylüler toprağa ve eve kavuşmuşlardır ve hayatları her geçen gün iyileşmektedir. Bazı köylülerin durumu işçilerinkinden bile iyidir. Bazı işçiler hâlâ güçlük içindedir. Köylülerin daha fazla kazanmalarına yardım etmek için ne yapılabilir? Herhangi bir öneriniz var mı, Liang Şuming? Sizin görüşünüze göre, «mesele, kaynakların kıt olmasından değil, eşitsiz bölüşümdedir»⁶. Sizin görüşünüz, köylülerin üretimde daha çok çaba harcayarak gelirlerini artırmaları değil, işçilerin kazançlarının bir kısmını köylülere dağıtmak üzere alma ve böylece işçilerle köylülerin kazançlarını eşitleştirmektir. Eğer sizin görüşünüz benimsenseydi, bu Çin sanayisinin yıkımı anlamına gelmez miydi? İşçilerin kazançlarının bu şekilde köylülere aktarılması ülkemizin ve partilerimizin yıkımı anlamına gelecektir. Bu yıkımın yalnızca Komünist Partisinin başına geleceğini sanmayın, demokratik partiler de bundan payını alacaktır.

İşçilerin «cennetin dokuzuncu katında olduğunu» söylüyorsunuz, o halde siz cennetin kaçınıcı katındasınız, Liang Şuming? Siz cennetin onuncu, on birinci, on ikinci, yok yok on üçüncü katındasınız; çünkü siz bir işçinin ücretinden çok daha yüksek bir maaş alıyorsunuz! Ama

5. *Tarihi Kayıtlar*'a göre Konfüçyus, Lu devletinde önce Adalet Bakanı, daha sonra da Başbakan Vekili olarak görev yaptı. Başbakan Vekilliği görevine gelmesinden üç ay sonra rakibi Şaoçeng Mao'yu idam ettirdi.

6. *Konfüçyus'un Seçme Sözleri*, Kitap XVI, «Çi Şih».

ilkönce kesilmesini önerdiğiniz kendi maaşınız değil, işçilerin ücretleridir. Ben bunu adaletsiz buluyorum. Adil olmak istiyorsanız önce kendi maaşınızdan kesinti yapınız, çünkü siz «cennetin dokuzuncu katının» çok üstündesiniz.

Partimiz otuz yılı aşkın bir süredir işçi-köylü ittifakını savunmaktadır. Marksizm-Leninizm, kesinlikle, işçilerle köylülerin ittifakından ve işbirliğinden yanadır. Çin'de iki ittifak vardır: Biri işçi sınıfının köylülerle ittifakı, diğeri ise işçi sınıfının kapitalistlerle, profesörlerle, yüksek teknik personelle, bizim safımıza geçen Guomindang generalleriyle, dini önderlerle, demokratik partilerle ve parti bağı olmayan demokratlarla ittifakıdır. Her iki ittifak da gereklidir ve sürdürülmelidir. Bu ikisinden hangisi temeldir, hangisi birincil öneme sahiptir? İşçi sınıfının köylülükle ittifakı. Liang Şuming işçi-köylü ittifakının yerle bir olduğunu ve milli inşa için hiçbir umut bulunmadığını iddia ediyor. Başka bir deyişle onun görüşleri benimsenmezse, işçi-köylü ittifakı başarıya ulaşamaz, milli inşa ilerleyemez ve sosyalizm için hiçbir umut kalmaz. Gerçekten de Liang Şuming'in kafasındaki türden bir «işçi-köylü ittifakı» için hiçbir umut yoktur. Sizinki, burjuva çizgisidir. Eğer sizin çizginiz izlenseydi, sonuç, ülkemizin yıkımı olur. Çin eski yarı-sömürge ve yarı-feodalizm yoluna döner ve Pekin'de Çan Kayşek'i ve Eisenhower'ı karşılamak üzere törenler düzenlenirdi. Bir kere daha belirteyim, sizin çizginizi asla benimsemeyeceğiz.

Liang Şuming, şehirlere taşındığımızdan bu yana, köylük bölgeleri unuttuğumuzu ve oraların «ıssız» kaldığını iddia ediyor. Bu bir anlaşmazlık çıkarma çabasıdır. Son üç yıl içinde esas çabamızı köylük bölgelerde çalışmaya adadık. Yalnızca bu yıl çok sayıda önder kadroyu köylük çalışmadan ayırmaya başladık, ama kadrolarımızın büyük kısmı hâlâ illerde, ilçelerde ve bucaklarda çalışmaktadır. Köylük bölgeleri unuttuğumuz nasıl iddia edilebilir!

Liang Şuming, köylük bölgelerdeki çalışmamızı «geri» olmakla ve tabandaki kadrolarımızı «yasa ve disiplini çiğnemekle» de suçluyor. Köylük bölgelerde geri olarak nitelenebilecek bucaklar gerçekten vardır. Ama bunların sayısı ne kadardır? Yalnızca yüzde 10. Bunlar neden geridirler? Bunun başlıca nedeni gerici unsurların, düşman jandar-

malarının ve ajanlarının, gerici gizli dernek şeflerinin, sokak serserilerinin ve başbozukların, toprak ağalarının ve zengin köylülerin köy hükümetlerine sızmış, kadro haline gelmiş ve iktidarı gasp etmiş olmaları ve hatta bazılarının Komünist Partisine sızmış olmalarıdır. Bunlar, yasa ve disiplinin ciddi bir biçimde çiğnenmesinden suçlu olan kadroların yüzde 80-90'ını, yozlaşmış kadrolar da geri kalanını oluşturmaktadır. Dolayısıyla, geri kalmış bucaklarda esas sorun, karşıdevrimcilerle darbe indirmektir, ama yozlaşmış kadrolar da temizlenmelidir. Bir bütün olarak ülkedeki iyi ve oldukça iyi durumda olan bucakların oranı nedir? Yüzde 90. Bu durum hakkında berrak bir görüşe sahip olmalı ve Liang Şuming'e kanmamalıyız.

14. Biz başkalarının temsil edilmesini reddediyor ve hataları örtbas mı ediyoruz? Eğer Bay Liang'ın ileri sürdüğü türden görüşe «temsil etme» denebilirse, «temsil etmeyi reddettiğimizi» açıkla. Ama hataların üstünü örtmüyoruz. Biz kesinlikle proletaryanın her şeye (işçilere, köylülere, sanayicilere ve işadamlarına, milliyetlere, demokratik partilere ve halk örgütlerine, sanayiye, tarıma, siyasi ve askeri işlere, kısacası her şeye) önderlik etmesinden ve hem birlikten hem de mücadeleden yanayız. Eğer bizim ne düşündüğümüzü öğrenmek istiyorsanız size söyleyeceğimiz şey budur ve bu temel nitelikte bir şeydir. Bu önemsiz bir mesele midir?

15. Liang Şuming sorunu, tüm ülke açısından önemlidir ve Po Yi-po'nun durumunda olduğu gibi, bütün Parti ve bütün ulus tarafından ele alınmalı ve tartışılmalıdır. Tipik örnekler araştırın ve eleştiri-özeleştiri geliştirin. Bütün ulus genel çizgiyi tartışsın.

Eleştiri yapmanın iki yolu vardır: Biri özeleştiridir, öteki ise eleştiri yapmaktır. Sizin durumunuzda ne yapmanız gerekiyor, Liang Şuming? Bu, özeleştiri mi olacaktır? Hayır, eleştiri olacaktır.

Bizim Liang Şuming'le ilgili eleştirimiz, yalnızca ona yöneltilmiyor, onun aracılığıyla temsil ettiği gerici fikirleri teşhir ediyoruz. Liang Şuming ne kadar gerici olursa olsun, yine de biz onun durumunu, ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökme alanına giren bir durum olarak ele alıyoruz. Onun yeniden kalıba dökülüp dökülemeyeceği ayrı bir meselesidir. Büyük bir olasılıkla, yeniden kalıba dökülemeyecektir. Onun yeniden kalıba dökülememesi önemli değildir, çünkü o yal-

nızca tek bir kişidir. Bununla birlikte onunla tartışmakta yarar vardır. Pireyi deve yaptığımızı ve onun bu çabaya değmeyeceğini düşünmeyin. Onunla yapacağımız tartışma, sorunun açıklık kazanmasına yardımcı olacaktır. Eğer Liang Şuming'in herhangi bir yararı varsa işte budur. Şimdi tartışılan sorun nedir? Genel çizgi sorunu değil mi? Bu sorunu berraklaştırmak, hepimiz için yararlı olacaktır.

TARIMDA KARŞILIKLI YARDIM VE KOOPERATİFLEŞME ÜZERİNE İKİ KONUŞMA*

Ekim ve Kasım 1953

I. 15 EKİM KONUŞMASI

Tarım üreticileri kooperatiflerinde başarı sağladınız mı, bunu karşılıklı yardım ekiplerinin çok geniş bir şekilde yayılması izleyecektir.

Yeni kurtarılmış bölgelerde, ister büyük, ister orta büyüklükte, isterse de küçük olsun her il, bu kış ya da gelecek baharda bütün hazırlıklar tamamlandıktan sonra bir ya da iki başarılı kooperatif kurmalıdır; çalışmanın ne kadar başarılı olduğuna bağlı olarak, en azından bir, ortalama bir ya da iki en çok da üç kooperatif olmalıdır. Belirli bir sayı saptanmalıdır. Sayıyı çok büyük tutmak maceracı ilerleme, çok az tutmaksa sağ sapma anlamına gelecektir. Sayıyı isteğe bağlı kılmak, işleri kendi haline bırakmak demek olacaktır. Üçten fazla kooperatif kurulabilir mi? Kooperatifler ölçütlere uygun oldukça, talimatlara ve kararlara uydukça, gönüllü katılma temelinde kuruldukça sağlam yönetici kadrolara (onlarda aranan başlıca iki nitelik, sağduyu sahibi ve yetenekli olmalarıdır) sahip oldukça ve iyi yönetildikçe Han Sin'in kumanda edebileceği birlik sayısı hakkında dediği gibi¹, ne kadar çok olursa o kadar iyidir.

Bölge yönetimi ve il Parti komitelerinden canla başla çalışmaları ve işlerini başarıyla yapmaları istenmelidir. Merkez Komitesi büroları-

* Merkez Komitesi tarafından, 26 Ekim ve 5 Kasım 1953 tarihleri arasında toplanan Tarımda Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşme Üzerine 3. Konferanstan önce ve konferans sırasında, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Köy Çalışması Bölümünün sorumlu üyelerine yapılan iki konuşma.

1. Han Sin, Han Hanedanının ilk imparatoru Liu Pang'ın önde gelen generallerinden biriydi. *Tarihi Kayıtlar*'a göre Liu Pang, bir keresinde Han Sin'e kaç askere kumanda edebileceğini sormuş, o da «Ne kadar çok olursa o kadar iyidir» diye cevaplamıştı.

nın, eyalet ve şehir Parti komitelerinin köy çalışması bölümleri, bu meseleye sıkıca sarılmalı ve onu çalışmalarının odak noktası haline getirmelidirler.

Hedefler olmalı ve bir sayı saptanmalıdır. Zorlama olmadan sayı saptamak tepedeninmecilik değildir. Ekim konferansından sonra önümüzde, dört ya da beş ay, yani bu yıl Kasım ve Aralık, gelecek yıl Ocak ve Şubat ayları ile kuzey bölgelerinde Mart ayı vardır. Çalışmayı gözden geçirmek üzere gelecek yıl başka bir toplantı yapılacağını şimdi kesin olarak haber veriyoruz. O zaman çalışmanın nasıl ilerlediğini görmek için kesinlikle bir gözden geçirme yapılacaktır.

Toprak reformunun tamamlanmadığı bazı azınlık milliyeti bölgeleri kooperatif kurmaktan bağışık tutulabilirler. Kötü yönetilen az sayıda il, örneğin, geri bucakların toplamın yüzde 30-40'ını oluşturduğu, Parti sekreterlerinin yetersiz olduğu ve çalışmanın karışıklık çıkmadan başlayamadığı iller, şimdilik bağışık tutulabilir ve hiçbir sayı saptanmaz. Bununla birlikte eyalet ve bölge Parti komiteleri, işleri düzeltmede ve gelecek kış güz hasadından sonra bu çalışmaya girişmek için gerekli koşulları yaratmada onlara yardımcı olmak üzere sorumluluk almalıdırlar.

Genel kural, karşılıklı yardım ekibinden yola çıkarak kooperatife geçmektir, ama doğrudan kooperatif kurmaya da izin verilebilir. Doğru yolu tutar ve başarırsanız, bu, çalışmayı hızlandıracaktır. Dolayısıyla bu neden denenmesin? Denenebilir.

Bütün kademelerdeki köy çalışması bölümleri, karşılıklı yardımı ve kooperatifleşmeyi canalcı bir mesele olarak görmelidirler. Kendi başlarına çalışan köylüler üretimi büyük ölçüde artıramazlar; dolayısıyla karşılıklı yardımı ve kooperatifleşmeyi ilerletmeliyiz. Eğer köylük bölgelerde mevzileri sosyalizm işgal etmezse, kaçınılmaz olarak kapitalizm işgal edecektir. Kapitalist ya da sosyalist yoldan başka bir yol tutmak mümkün müdür? Kapitalist yol da üretimin artmasına yol açabilir, ama daha uzun bir zaman alır ve süreç acıdır. Biz kapitalizmi uygulamayacağız, bu mesele çözülmüştür. Ama sosyalizme girişmezsek, kapitalizm kesinlikle kontrolsüz bir biçimde yayılacaktır.

Gelecek Ekim toplantısında genel çizgi, genel program, sanayileşme ve sosyalist dönüşüm tartışılmalıdır.

Hem «özel mülkiyeti desteklemek» hem de «dört büyük özgürlük»², zengin köylülerin ve hali vakti yerinde orta köylülerin yararınadır. O halde neden yasada buna ilişkin maddeler vardır? Yasa özel mülkiyetin korunmasını şart koşturmaktadır, ama orada «desteklemek» sözü yoktur. Şimdi bazı köylüler topraklarını satıyorlar ve bu iyi bir şey değildir; yasa bunu yasaklamadığı halde onları bundan vazgeçirmeye çalışmalıyız. Çözüm, kooperatifler kurmaktır. Karşılıklı yardım ekipleri kendi başlarına, köylülerin topraklarını satmalarını durdurmaya yeterli değildir; yalnızca kooperatifler, hem de büyük kooperatifler bunu yapabilir. Ayrıca büyük kooperatifler bazı köylülerin topraklarını kiralama ihtiyacını ortadan kaldırabilirler, çünkü yüz-iki yüz hanelik büyük kooperatifler, sorunu dulların, öksüzlerin ve geçimi sağlanmayan diğerlerinin hanelerini içlerine alarak çözebilirler. Küçük kooperatiflerin de aynı şekilde birkaç hane alıp alamayacakları konusunun incelenmesi gerekmektedir. Karşılıklı yardım ekipleri de dullara, öksüzlere ve geçimleri sağlanmayan diğerlerine yardım etmelidir. Büyük bir kooperatif kuramazsanız, orta boy bir kooperatif kurmayı deneyin; orta boy bir kooperatif kuramazsanız, küçük bir kooperatif kurmayı deneyin. Ama mümkün olduğu ölçüde orta boy ya da büyük kooperatifler kurmaya çalışın ve büyük kooperatif kurmanın zorluğu gözünüzü korkutmasın. Yüz ya da iki yüz hanelik bir kooperatif büyük bir kooperatif sayılabilir ama üç yüz ya da dört yüz hanelik kooperatifler bile mümkündür. Büyük bir kooperatife bağlı birçok alt kooperatif kurmak bir yeniliktir ve büyük kooperatifi dağıtmak gereksizdir. Bir kooperatifi iyi bir şekilde yürütmek, her şeyi mükemmel bir hale getirmek demek değildir. Her türlü tecrübeyi özümleyin, ama aynı biçimi her yere zorla kabul ettirmeye kalkmayın.

Eski kurtarılmış bölgelerde daha çok kooperatif kurulmalıdır. Ama bazı yeni kurtarılmış bölgeler, bazı eski bölgelerden daha hızlı bir tempoyla kurabilirler. Örneğin, Merkezi Şensi Ovası, Kuzey Şensi'den daha hızlı ve Çengtu Ovası da Fuping ve benzeri yerlerden daha hızlı gelişebilir. Yeni kurtarılmış bölgelerin ille de yavaş gelişeceği fikrini kafamızdan çıkarmalıyız. Gerçekten, Kuzeydoğu eskiden kurtarılmış bir bölge değildir ve güney kısımları da Çin Seddi'nin güneyindeki ye-

2. Bkz. bu ciltte, s. 239 vd.

ni kurtarılmış bölgelerden pek farklı değildir. Ciangsu ve Hangçov-Çiahsing-Huçov bölgesi, büyük bir olasılıkla Şantung ve Kuzey Çin'deki eskiden kurtarılmış dağlık bölgeleri geçecektir ve geçmelidir. Genel olarak söylersek yeni kurtarılmış bölgelere çalışmalarında daha uzun bir süre tanınabilir, ama kadroların sağlam, nüfusun yoğun ve toprağın düzlük olduğu yerlerde, bir kere birkaç örnek kuruldu mu kooperatifler büyük bir olasılıkla çok hızla gelişecektir.

Şimdi Kuzey Çin'de altı bin kooperatif vardır. Eğer bu sayı iki katına çıkarılacaksa, derhal onaylanabilir. Eğer sayı üç katına çıkarılacaksa, ilgili kişilere danışılmalıdır. Sayının mantıklı bir şekilde saptanması ve hedef konması gerekir. Yoksa berrak bir yönelimimiz olmaz. Kuzeydoğu, kooperatiflerini yüzde 100, 150 ya da 200 artırmalıdır ve Kuzey Çin de böyle yapmalıdır. Hedefler çok yüksek olmamalı, böylece yöreler onları aşabilmelidirler. Hedeflerin aşılması halkın coşkusunu büyük ölçüde artıracaktır.

Kooperatifleri geliştirirken niteliği ve niceliği yükseltmek ve tasarruf sağlamak için çaba harcamalıyız. Tasarruf derken, başarısızlığa uğramamayı kastediyoruz; başarısızlık, hem siyasi olarak, hem de tahıl üretimindeki kayıpların yol açtığı kötü sonuçlar nedeniyle köylülerin enerjisinin israf edilmesidir. Nihai amacımız, daha çok tahıl, pamuk, şeker kamışı, sebze vb. üretmektir. Tahıl üretimini artırmaktan başka çıkar yol yoktur; aksi takdirde bu, devletin de halkın da yararına olmaz.

Şehirlerin çevresinde daha çok sebze üretmekten başka çıkar yol da yoktur; aksi takdirde devlet de, halk da bundan yarar görmez. Şehir sınırlarının dışındaki bölgeler zengin ve düz arazilere sahip oldukları ve ayrıca bunlar kamu mülkiyetinde olduğu için, büyük kooperatifler önce buralarda kurulabilir. Elbette çalışma çok zahmetli olacaktır ve gevşekliğe hiç yer yoktur, çünkü sebze yetiştirmek tahıl yetiştirmekten farklıdır. Deneme kooperatifleri kurmalı ve maceracı ilerlemeye karşı dikkatli olmalıyız.

Şehirlerin sebze talebini karşılamak için, ürünlerini pazara getirmeleri konusunda kendi başlarına çalışan köylülere dayanamayız. Üretimde olduğu gibi, ikmal ve pazarlama kooperatifleri yoluyla çeşit-

li yöntemler geliştirmeliyiz. Büyük şehirlerle sebze ikmalî konusunda şu anda arz ve talep arasında büyük bir çelişme vardır.

Tahıl ve pamuk alanında da arz ve talep arasında büyük çelişmeler vardır ve bu yakında et ve yemeklik yağ alanında da ortaya çıkacaktır. Talep hızla artıyor ve karşılanamıyor.

Arz ve talep arasındaki çelişmeyi çözmek için, mülkiyet ile üretici güçler arasındaki çelişmeyi çözmek gereklidir. Mülkiyet biçimi bireysel mi, yoksa kolektif mi olmalıdır? Kapitalist mülkiyet mi, yoksa sosyalist mülkiyet mi? Bolluk ile bireysel mülkiyete dayanan üretim ilişkileri birbirine taban tabana zıttır. Bireysel mülkiyetten kolektif mülkiyete ve sosyalizme geçilmelidir. Toprak hisselerinin birleştirildiği ilkel kooperatifler ve toprağın ortak mülkiyet altında bulunduğu, yani kooperatife ait olduğu ileri kooperatifler vardır.

Genel çizginin hedefi bir anlamda mülkiyet sorununun çözümlenmesidir. Yeni devlet işletmeleri kurularak, eskiler yenileştirilerek ve genişletilerek, devlet mülkiyeti yaygınlaştırılmalıdır. Özel mülkiyetin iki türünden emekçi halkın mülkiyeti kolektif mülkiyete, burjuvazinin mülkiyeti ise devlet mülkiyetine dönüştürülmelidir (devlet ile özel sermayenin ortak yönetimi yoluyla sosyalizmle bütünleşme). Ancak bu şekilde üretici güçler gelişebilir ve Çin'in sanayileşmesi tamamlanabilir. Ancak üretici güçler geliştiği zaman arz ve talep arasındaki çelişme çözülebilir.

II. 4 KASIM KONUşMASI

Yaptığımız her şey gerçeğe uygun olmalıdır, yoksa yanlış olur. Gerçeğe uygun şeyler yapmak için neyin zorunlu ve neyin mümkün olduğunu göz önünde tutmalıyız ve neyin mümkün olduğu ise, siyasi ve ekonomik koşullara ve kadro durumuna bağlıdır. şu anda tarım üreticileri kooperatifleri kurmak hem zorunlu hem de mümkündür, bunun için büyük bir potansiyel vardır. Bu potansiyelden yararlanmamak, yerinde saymak ve hiç ilerlememek demektir. Bacaklarımız yürümek içindir ve her zaman hareketsiz durmak yanlıştır. Ölçütlere uygun olan kooperatifleri dağıtmak doğru değildir, koşullar ne olursa olsun bu yanlıştır. «Aceleciliğe ve maceracı ilerlemeye son verme»

kampanyası, şiddetle esen bir rüzgârdı, değil mi? Yukardan estiği için, yaşaması gereken bazı kooperatifleri yere serdi. Bu kooperatifler hakkında bir araştırma yapılmalı, sonuçlar açıklanmalı ve hata kabul edilmelidir; yoksa buralardaki kadroların ve faal unsurların hoşnutsuzlukları artacaktır.

Sosyalizm için çalışmalıyız. «Özel mülkiyeti desteklemek» burjuva bir anlayıştır. «Bütün gün birlikte olmak ve asla temel meselelerden söz açmayarak yalnızca ufak yardımlarda bulunmaktan zevk almak; gerçekten umutsuz bir durum!» «Asla temel meselelerden söz açmamak» sosyalizmi asla ağzına almamak, sosyalizm için hiç çalışmamak demektir. Tarım kredileri, tahıl yardımı, sabit oranlarda vergilendirme, yasaya uygun bir şekilde vergi indirimi ve vergi bağışıklığı, küçük çaplı su biriktirme projeleri, kuyular ve kanallar, toprağın derin sürülmesi ve sık ekim, gübrelemenin doğru yapılması, yeni tipte el pulluklarının yaygınlaştırılması, su çarkları, ilaç püskürtücüler, haşarat ilaçları vb. -bütün bunlar iyi şeylerdir. Bütün bunları sosyalizme dayanmak yerine küçük köylü ekonomisi temelinde yapmak, köylülere ufak yardımlarda bulunmaktır. Bu güzel şeyler bir kere genel çizgiye ve sosyalizme bağlandı mı, durum farklı olacak ve artık bunlar ufak yardımlar olmaktan çıkacaktır. Sosyalizm uğruna çalışmalı ve bu güzel şeyleri onunla birleştirmeliyiz. «Özel mülkiyeti desteklemeye» ve «dört büyük özgürlüğe» gelince, bunlara ufak yardımlar demek için daha çok neden vardır ve üstelik bunlar zengin ve hali vakti yerinde orta köylülere yapılan yardımlardır. Tahıl üretiminin büyük ölçüde artırılması, yiyecek sorununun ve çok önemli bir sorun olan ülke ekonomisi ve halkın geçim durumu sorununun çözümü konusunda, sosyalizme değil de küçük köylü ekonomisine ve bireysel ekonomi temelinde ufak yardımlarda bulunmaya bel bağlamak; işte bu, «gerçekten umutsuz bir durumdur»!

Eski bir deyişle, «Balık ağının tepesindeki ip çekilince, bütün ağ gözleri açılır». Ancak esas halkadan tutarsak, her şey yerli yerine oturur. Esas halka, esas konu demektir. Sosyalizmle kapitalizm arasındaki çelişme ve bu çelişmenin adım adım çözülmesi: Esas konu, esas halka işte budur. Bu esas halkayı kavradınız mı, köylülere yardım edecek her türlü siyasi ve ekonomik çalışma yerli yerine oturacaktır.

Tarım üreticileri kooperatiflerinin hem içinde hem de dışında çelişmeler vardır. Bugünkü kooperatifler yarı-sosyalist niteliktedir, oysa kooperatiflerin dışında kendi başlarına çalışan köylüler tamamen özel mülkiyet sistemi altındadır. Dolayısıyla ikisi arasında bir çelişme vardır. Karşılıklı yardım ekipleri, yalnızca kolektif çalışma yaptıkları fakat mülkiyete dokunmadıkları için tarım üreticileri kooperatiflerinden ayrılırlar. Özel mülkiyet altındaki toprağın, koşum hayvanlarının ve büyük tarım araçlarının hisseler halinde birleştirildiği bugünkü kooperatifler, özel mülkiyet temelinde kurulmuşlardır. Dolayısıyla kooperatiflerin içindeki sosyalist etkenlerle özel mülkiyet arasında da bir çelişme, giderek çözülmesi gereken bir çelişme vardır. Gelecekte, bugünkü yarı-kamu, yarı-özel mülkiyet, kolektif mülkiyete doğru ilerleyince bu çelişme çözülecektir. Önce sosyalizmin nüvelerini taşıyan karşılıklı yardım ekiplerinden, yarı-sosyalist ve sonra tamamen sosyalist kooperatiflere (hâlâ kolektif çiftlikler değil, tarım üreticileri kooperatifleri diyoruz) geçerek sağlam adımlar atıyoruz. Genel olarak karşılıklı yardım ekipleri, hâlâ tarım üreticileri kooperatiflerinin temelidirler.

Bir zamanlar bazı belgelerimizde karşılıklı yardım ve kooperatifleşmeden hiç söz edilmiyordu ve ben bunların hepsine, karşılıklı yardım ve kooperatifleşmenin geliştirilmesini ya da gerekli ve uygulanabilir siyasi ve ekonomik çalışmanın yapılmasını içeren sözler ekledim. Bazı kimseler küçük köylü ekonomisine önem verilmesini istedikleri için, köylülerin işine aşırı bir şekilde karışılmasına çok fazla karşı çıkıyorlardı. Doğru, o sırada bazı aşırı biçimde karışmalar olmuştur. «Beş aşırılık», üst kademelerden çeşitli kanallar yoluyla alt kademelere zorla benimsetilmiş ve büyük karışıklığa yol açmıştır. Köylerde, fabrikalarda ya da ordu birliklerinde «beş aşırılık» asla hoş görülmemelidir. Merkez Komitesi aşırı bir biçimde işlere karışmayla savaşmak için pek çok belge yayınlamıştır ve durumu biraz düzeltmiştir. Aşırı bir biçimde işe karışmakla kastedilen nedir? Gerçeğe uymayan ve neyin zorunlu ve mümkün olduğunu göz önüne almayan öznelci planlar yapmak ya da gerçeklere dayansa bile planları tepeden inmecilik yoluyla uygulamaktır. Öznelcilik ve tepeden inmecilik her zaman kötü bir şeydir ve bundan on bin yıl sonra bile öyle olacaktır.

Dağınık küçük köylü ekonomisi açısından olduğu kadar kooperatifler açısından da kötüdür. Ama hem zorunlu hem de mümkün olanı yapmak ve ayrıca onu tepeden inmeci olmayan yollarla uygulamak, aşırı bir biçimde işlere karışmak değildir. Çalışmamızı gözden geçirirken ölçütümüz bu olmalıdır. Öznelci olan ve gerçekçi olmayan her şey yanlıştır. Tepeden inmecilik yoluyla yapılan her şey de yanlıştır. Yerde saymak ve hiç ilerlememek sağ sapmadır; uygulanabilir olanın ötesine geçmek ise «sol» sapmadır. Her ikisi de öznelciliğin göstergeleridir. Maceracı ilerleme yanlıştır, kurulabileceği zaman kooperatifler kurmamak da yanlıştır, kooperatifleri zorla dağıtmak daha da kötüdür.

«Köylerde hayat zor, her şey yolunda gitmiyor ve alınan önlemler de küçük köylü ekonomisine uygun düşmüyor.» Partinin hem içinde hem de dışında böyle yakınmalar vardır. Doğru, köylerde hayat biraz zordur, ama doğru bir tahlil yapmalıyız. Aslında hayat o kadar zor değildir, tahılı yeterli olmayan ailelerin oranı yalnızca aşağı yukarı yüzde 10'dur ve bunların yarısını işgücü yetersizliği yüzünden büyük güçlük içinde bulunan dullar, öksüzler ve kendilerine bakacak kimsesi bulunmayanlar oluşturmaktadır, ama karşılıklı yardım ekipleri ve kooperatifler onlara bazı yardımlarda bulunabilirler. Ayrıca durumları Guomindang zamanında olduğundan çok daha iyidir ve kendilerine toprak dağıtılmıştır. Doğal afetlere uğrayan bölgelerde insanların hayatı gerçekten zordur, ama onlar da tahıl yardımı almışlardır. Genel olarak köylülerin hayatı iyidir ve daha da iyileşmektedir; yüzde 80-90'ının mutlu olmasının ve hükümeti desteklemesinin nedeni işte budur. Köylük nüfusun aşağı yukarı yüzde 7'sini oluşturan toprak ağaları ve zengin köylüler hükümetten hoşnutsuzdur. «Köylerde hayat zor ve orada durum berbat» görüşünü ben kesinlikle benimsemedim. Bazı kimseler hem köylerin dağınık durumundan, hem de köylerdeki güçlüklerden, yani küçük köylü ekonomisinin dağınık durumundan söz ediyorlar, ama kooperatifler kurmanın sözünü etmiyorlar. Bireysel ekonominin sosyalist dönüşümünü sürdürmek, karşılıklı yardımı ve kooperatifleşmeyi geliştirmek ve kooperatifler kurmak bizim için yalnızca bir yönelim değil, önümüzdeki acil görevdir.

Ama Temmuz ve Ağustos'ta yapılan Mali ve İktisadi Çalışma Konferansı olmasaydı, genel çizgi sorunu pek çok yoldaş için çözül-

meden kalacaktı. Konferansın amacı esas olarak bu sorunu çözmekti. Po Yipo'yu da genel çizgiden ayrılma hatasından dolayı eleştirdik. Kısacası genel çizgi, ülkemizin sosyalist sanayileşmesinin ve tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünün adım adım tamamlanması demektir. Son zamanlarda uygulamaya konulan, planlı bir şekilde tahıl satın alımı ve ikmali sosyalizme büyük bir hız kazandırmıştır. Bugünkü Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşme Konferansı da sosyalizme yeni bir hız kazandıracaktır. Karşılıklı yardım ve kooperatifleşme kampanyası bu yılın büyük bir kısmında ertelendiği için konferans bu konuda daha faal olmalıdır. Ama siyasetlerimiz açıkça ortaya konmalıdır. Siyasetlerimizin açıklanması çok önemlidir.

«Faal yönetim ve sürekli gelişme» meseleyi iyi ifade etmektedir. Kampanya bu yılın büyük bir kısmında ertelenmiş ve hiç ilerlemeden yerinde saymıştır. Bu pek iyi bir şey değildir. Bununla birlikte olumlu bir yanı da vardır. Bu, savaş yapmak gibi bir şeydir. Her muharebeden sonra yenisine girişmeden önce, soluk almak ve güç toplamak için ara verilmelidir. Mesele bazı yerlerde mevzilerimizin pek çoğunun terk edilmiş olması, diğer bazı yerlerde ise çok fazla mevzi terk edilmekle birlikte, gelişme mümkün olduğu halde gelişilmemesi ve hiçbir gelişmeye izin verilmemesi ya da gelişmenin onaylanmaması sonucu, onun yasal olmayan bir hal almasıdır. Doğru olan yeni şeylerin yasal sayılmaması, bu dünyada çok sık rastlanan bir olgudur. Geçmişte biz «yasadışı» sayılırken, Guomintang yasal sayılıyordu. Ama bu yasadışı kooperatifler, bugüne kadar dayanmışlardır ve oldukça da iyi işlemektedirler. Onları tanınamaya devam edebilir misiniz? Sonunda onlar kazandığına göre yasal olduklarını kabul etmek zorundasınız.

Konferans faal yönetimi ve sürekli gelişmeyi tartışmıştır, ama bazı meselelerle karşılaşmaya hazırlıklı olmalısınız. Faal yönetimden ve sürekli gelişmeden söz edebilirsiniz, ama uygulamada faal bir yönetim uygulayamayabilir ve sürekli gelişme sağlayamayabilirsiniz. Faal yönetim ve sürekli gelişme, hedefler koymayı, görevler vermeyi ve ondan sonra da bunların yerine getirilip getirilmediğini denetlemeyi gerektirir. Yerine getirilebilecek şeylerin yerine getirilmemesi hoş görülmez; bu, sosyalizmin içi yeterince coşku duyulmadığını gösterir.

Yaptığımız incelemeden çıkan sonuçlar kooperatiflerin yüzde 5-10'unun üretimlerinin düştüğünü ve bunların pek iyi çalışmadığını göstermiştir. Bunun nedeni faal yönetimin olmamasıdır. Elbette, kötü yönetimden dolayı birkaç kooperatifin üretiminin düşmesi doğaldır. Ne var ki eğer kooperatiflerin yüzde 20'sinin ya da daha fazlasının üretimi düşerse, bu büyük bir sorun olur.

Genel çizgi, üretim ilişkilerinin adım adım değişmesi demektir. Stalin'e göre, mülkiyet sistemi üretim ilişkilerinin temelidir.³ Yoldaşlar bunu iyi kavramalıdır. Şu anda hem özel mülkiyet hem de sosyalist kamu mülkiyeti yasadır, ama özel mülkiyet giderek yasadışı olacaktır. Üç *mu* toprak üzerine «özel mülkiyeti desteklemek» ve «dört büyük özgürlüğü» uygulamak, az sayıda zengin köylünün sayısının artmasını kolaylaştırmak ve kapitalist yolu izlemektir.

İl ve ilçe kadroları çalışmalarını, yavaş yavaş, tarımsal üretimde karşılıklı yardıma ve kooperatifleşmeye, sosyalizmin ilerletilmesine kaydırmalıdır. Eğer onlar sosyalizm için çalışmıyorlarsa, ne için çalışıyorlar? Bireysel ekonomi için mi? İl ve ilçe Parti komite sekreterleri sosyalizm için çalışmayı son derece önemli bir mesele olarak görmelidirler. Parti sekreterleri işin başına geçmelidirler, ben de Merkez Komitesinin sekreteriyim. Merkez Komitesi bürolarının sekreterleri, eyalet, bölge, il ve ilçe Parti komiteleri sekreterleri ve her kademedeki sekreterler işin başına geçmeli ve çalışmayı bizzat yönetmelidirler. Şu anda Merkez Komitesi, çabalarının yüzde 70-80'ini tarımın sosyalist dönüşümüne harcıyor. Aynı şekilde, kapitalist sanayi ve ticareti dönüştürmek de sosyalizm için çalışmaktır. Köy çalışması bölümlerinde her kademedeki yoldaşlar ve bu konferansa katılan herkes, tarımın sosyalist dönüşümünde birer uzman olmalı ve teoride, çizgide, siyasette ve yöntemde ustalaşmalıdır.

Şehirlere sebze sağlamak, esas olarak ikmalin planlı olmasına bağlıdır. Büyük ve büyüyen şehirlerdeki yoğun nüfus sebze olmadan yaşayabilir mi? Bu sorun mutlaka çözülmelidir. Eğer şehirlerin çevresinde karşılıklı yardım ekipleri kurarak sebze üretimini ve ikmalini sağlamak mümkün olmazsa, bu aşamayı atlayıp, yarı-sosyalist ya da

3. J.V Stalin, «Diyalektik ve Tarihi Materyalizm»

hatta tamamen sosyalist kooperatifler kurabilirsiniz. Bu sorununun incelenmesi gerekir.

Tarım üreticileri kooperatiflerinin gelişmesi için bir plan önerilmiştir. Bu kış, gelecek baharda ve güz hasadına kadar 32 binin üstünde kooperatif kurulacaktır. 1957 yılına kadar bu sayı 700 bine ulaşacaktır. Şu ya da bu zamanda ani bir artış beklenmelidir; kooperatiflerin sayısı bir milyona ya da belki daha yüksek bir sayıya çıkabilir. Kısacası, çok sayıda kooperatif kurun, onları iyi yönetin, faal bir yönetim uygulayın ve sürekli gelişmeyi gerçekleştirin.

Bu konferans verimli olmuştur. Konferansı şimdi toplamayıp, gelecek Ocağa kadar bekleseydik çok geç kalır ve bu kışı boşa geçirmiş olurduk. Gelecek yılın 26 Mart'ında bir konferans daha toplayıp planımızın nasıl uygulandığını gözden geçireceğiz. Gelecek toplantının tarihinin bu konferansta saptanması ve burada alınan kararın nasıl uygulandığının o toplantıda gözden geçirilmesinin karara bağlanması iyidir. Gelecek sonbaharda, önümüzdeki kışa ilişkin görevleri tartışmak ve karar almak için bir konferans daha yapacağız.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ ANAYASA TASLAĞI ÜZERİNE*

14 Haziran 1954

Bu Anayasa Taslağının halkın desteğine sahip olduğu açıkça görü-
lüyor. Pekin'den beş yüzün üzerinde insanın ve eyalet ve şehirlerdeki
çeşitli çevrelerden faal unsurların tartışmalarından, yani bütün ülke
halkını temsil eden sekiz binin üzerinde insanın kapsamlı tartışma-
larından, ön taslağın oldukça iyi olduğunu ve genel olarak beğenilip
desteklendiğini görüyoruz. Bugünkü oturumda söz alan birçok kişi de
bu metnin lehine konuştu.

Bu geniş tartışmaları niçin düzenledik? Çeşitli yararları olduğu
için. Birincisi, birkaç kişi tarafından hazırlanan bir şey çoğunluğun
onayını alacak mıydı? Tartışmalar ön taslak metninin esas maddeleri-
nin ve temel ilkelerinin çoğunluk tarafından onaylandığını göstermek-
tedir. Ön taslak metninde doğru olan her şey korunmuştur. Birkaç ön-
derin fikirlerinin birkaç bin kişinin onayını kazanmış olması, bu fikir-
lerin ayağı yere basan, uygun ve gerçekleşmesi mümkün fikirler oldu-
ğunu göstermektedir. Bu da bize güven veriyor. İkincisi, tartışmalar
sırasında 5.900'ün üzerinde öneri (sorular hariç) toplanmıştır. Bu öne-
riler üç çeşittir. Birinci grup, doğru olmayan önerilerden oluşmaktadır.
İkinci grup, yanlış olmamakla birlikte, uygun düşmeyen ve bu nedenle
benimsenmemesi daha doğru olan önerilerden oluşmaktadır. Benim-
senmeyecek olduktan sonra bunları toplamamanın anlamı ne? Bu önerile-
ri toplamamanın bir yararı var mı? Evet, var. Bu önerilerin toplanması,
sekiz bin kişi arasında anayasayla ilgili olarak bu tür fikirlerin var ol-
duğunu görmemize ve karşılaştırma yapmamıza olanak sağlamaktadır.
Üçüncü grup ise benimsenen önerilerden oluşmaktadır. Kuşkusuz bun-

*Bu konuşma, Merkezi Halk Hükümeti Konseyinin 30. Toplantısında yapılmıştır.

lar çok iyi ve gerekli olan önerilerdir. Ön taslak metni, esas olarak doğru olmasına rağmen, bu öneriler yapılmasaydı, eksik, hatalı ve yeterince olgunlaştırılmamış bir metin olurdu. Bu haliyle de taslağın bazı hataları ve eksikleri olabilir; bu nedenle bütün ülke halkının görüşlerini almamız gerekecektir. Şu anda görebildiğimiz kadarıyla akılcı önerilerin benimsenmesi sonucu bu taslak nispeten eksiksiz hale gelmiştir.

Anayasa Taslağı halkın desteğini niçin kazanmıştır? Bence bunun nedenlerinden biri, bu taslağı hazırlarken, yönetici organların fikirlerini kitlelerin fikirleriyle birleştirme yöntemini uygulamış olmamızdır. Bu Anayasa Taslağı birkaç önderin fikirlerini sekiz binden fazla insanın fikirleriyle birleştirmektedir; yayınlandıktan sonra da bütün millet tarafından tartışılacak ve böylece Merkez Komitesinin fikirleri bütün halkın fikirleriyle birleştirilmiş olacaktır. Önderliği kitlelerle ve çok sayıda faal unsurla birleştirmenin yolu işte budur. Geçmişte bu yöntemi uyguladık, gelecekte de uygulamaya devam edeceğiz. Bütün önemli yasaların çıkarılmasında bu yöntem benimsenmelidir. Şimdi bu yöntem sayesinde oldukça iyi ve nispeten eksiksiz bir Anayasa Taslağı hazırlamış bulunuyoruz.

Burada bulunanlar ve çok sayıda faal unsur, Anayasa Taslağını niçin destekliyor ve yeterli olduğunu düşünüyor? Bunun başlıca iki nedeni vardır: Birincisi, Anayasa Taslağının geçmiş tecrübeyi özetlemesi, ikincisi de ilkeyle esnekliği birleştirmesidir.

Birinci olarak, Taslak, geçmiş tecrübeyi, özellikle de devrimimizin ve son beş yıldaki inşa çalışmamızın tecrübesini özetlemektedir. Hem emperyalizme, feodalizme ve bürokrat-kapitalizmine karşı proletarya önderliğinde gerçekleştirilen halk devriminde kazandığımız tecrübeyi, hem de son birkaç yılda toplumsal reformlar, ekonomik inşa, kültürel inşa ve idari işler konusunda kazandığımız tecrübeyi özetlemektedir. Bunların yanı sıra Çing Hanedanının son yıllarındaki On Dokuz Anayasa Maddesinden¹ 1912 yılındaki Çin Cumhuriyeti Geçici Anayasasına², Kuzeyli savaş ağası hükümetleri altında hazırlanan çeşitli ana-

1. Burada, Çing hükümeti tarafından 1911 Kasım'ında yürürlüğe konulan On Dokuz Anayasa Maddesi kastedilmektedir.

2. Çin Cumhuriyeti'nin Geçici Anayasası, Dr. Sun Yatsen tarafından, 1911 Devriminden sonra Çin Cumhuriyeti Geçici Başkanı olarak göreve geldiği zaman yürürlüğe konmuştur.

yasa ve anayasa taslaklarına³, gerici Çan Kayşek rejimi altındaki Siyasi Vesayet döneminde hazırlanan Çin Cumhuriyeti Geçici Anayasasına ve Çan Kayşek'in son sahte anayasasına kadar Çing Hanedanının son yıllarından bu yana anayasa hazırlama konusunda kazanılan tecrübeleri de özetlemektedir. Bu saydıklarımızdan bir tanesi olumlu, diğerleri ise olumsuz nitelikteydi. 1912'deki Çin Cumhuriyeti'nin Geçici Anayasası o zaman için oldukça iyi bir anayasaydı. Kuşkusuz bazı eksiklikleri ve kusurları vardı ve burjuva nitelikteydi, ama devrimci ve demokrat bir yanı da vardı. Özlüydü ve acele hazırlanmıştı; kaleme alınmasından kabul edilmesine kadar sadece bir ay geçmişti. Diğer anayasa ve anayasa taslaklarının tümü ise gericiydi. Bizim anayasa taslağımız esas olarak devrimde ve inşada kazandığımız tecrübelerin özetlenmesi ve aynı zamanda ülke içindeki ve uluslararası alandaki tecrübelerin bir birleşimidir. Bizim Anayasamız, sosyalist tipte bir anayasadır. Esas olarak kendi tecrübelerimize dayanmakta, fakat Sovyetler Birliği ve Halk Demokrasilerinin anayasalarındaki iyi şeylerden de yararlanmaktadır. Anayasalar konusunda öncülüğü burjuvazi yapmıştır. İngiltere'de, Fransa'da ve ABD'de burjuvazi belli bir dönemde devrimciydi ve anayasalar hazırlaması bu döneme rastlar. Burjuva demokrasisini bir kalemde silip atmamalı, burjuva anayasalarının tarihteki yerini reddetmemeliyiz. Ne var ki bugünün burjuva anayasaları, özellikle emperyalist ülkelerin, halkın çoğunluğunu aldatmak ve ezmek için hazırlanmış olan anayasaları iyi değil, kötüdür. Bizim Anayasamız burjuva tipte anayasaların hepsinden farklı, yeni, sosyalist tipte bir anayasadır. Burjuvazinin devrimci olduğu dönemdeki anayasalarından da çok daha ileridir. Biz burjuvaziden üstünüz.

İkinci olarak, Anayasa Taslağımız ilkeyle esnekliği birleştirmektedir. İki temel ilkemiz vardır: Demokrasi ilkesi ve sosyalizm ilkesi. Bizim demokrasimiz burjuva demokrasisi değil, halk demokrasisidir, yani proletaryanın önderliğinde ve işçi-köylü ittifakına dayanan bir demokratik halk diktatörlüğüdür. Halk demokrasisi ilkesi anayasanın tümüne hâkimdir. Diğerisi ise sosyalizm ilkesidir. Sosyalizm bizim ülke-

3. Burada, Yuan Şihkay hükümetinin 1913 yılındaki Gök Tapınağı Anayasa Taslağı ve 1914 yılındaki Geçici Anayasası, Zao Kun hükümetinin 1923 Anayasa ve Tuan Çi-juy'un geçici hükümetinin 1925 Anayasa Taslağı kastedilmektedir.

mizde şimdiden vardır. Anayasa, sosyalist dönüşümün tamamlanmasını ve ülkemizde sosyalist sanayileşmenin gerçekleştirilmesini öngörmektedir. Bu, bizim ilkemizdir. Bu sosyalizm ilkesini gerçekleştirmek için sosyalizmi bütün ülkede, her alanda ve bir anda mı uygulayacağız? Böyle bir şey çok devrimci görülebilir, fakat esneklikten yoksun olduğu için başarılı olamayacak, muhalefetle karşılaşacak ve yenilgiye uğrayacaktır. O halde, bir şey hemen gerçekleştirilmiyorsa, adım adım gerçekleştirilebilmesi için ona zaman tanınmalıdır. Örneğin, devlet kapitalizmi, taslakta belirtildiği gibi adım adım uygulanmalıdır. Devlet kapitalizmi çeşitli biçimler alır, sadece devletle özel sermayenin ortak yönetimi değildir. «Adım adım» ve «çeşitli» sözcüklerine dikkat edin. Bu, bütün halkın sosyalist mülkiyetini gerçekleştirmek için devlet kapitalizminin çeşitli biçimleri adım adım uygulanmalıdır demektir. Bütün halkın sosyalist mülkiyeti ilkedir, ancak bu ilkeyi gerçekleştirebilmek için ilkeyi esneklikle birleştirmeliyiz. Esneklik de, sadece tek bir biçimde ortaya çıkmayıp «çeşitli» biçimler alan ve bir anda değil, «adım adım» gerçekleştirilmesi gereken devlet kapitalizmi demektir. Esneklik böyle sağlanır. Anayasamıza şimdi gerçekleştirilebilecek olanı koyarız, gerçekleştirilemeyecek olanı ise koymayız. Örneğin, yurttaşlık hakları konusundaki maddi güvenceleri alalım. Kuşkusuz gelecekte üretim arttıkça bu hakların kapsamı da genişleyecektir, ama Anayasada yalnızca «adım adım genişleyecektir» denmektedir. İşte bu da esnekliktir. Şimdi başka bir örneği, birleşik cepheyi ele alalım. Bu konu Ortak Programa alınmıştı. Şimdi de Anayasa Taslağının Giriş Bölümüne kondu. «Bütün demokratik sınıflardan, demokratik partilerden ve gruplardan ve halk örgütlerinden oluşan geniş bir demokratik halk cephesi»nin bulunması gereklidir. Bu cephe, köylülerle şehir küçük burjuvazisine olduğu kadar çeşitli toplumsal kesimlere, milli burjuvaziye ve demokratik partilere güvence verilmesine yarayacaktır. Bir de, hem genel hem de özel niteliği olan azınlık milliyetleri sorunu var. Anayasadaki genel maddeler bu meselenin genel niteliğine, özel maddeler ise özel niteliğine ilişkindir. Azınlık milliyetleri siyasi, ekonomik ve kültürel bakımdan kendine özgü nitelikler taşımaktadır. Milli azınlıkların ekonomilerinin özellikleri nelerdir? Bir örnek verelim, Anayasa Taslağının 5. Maddesi, Çin Halk Cumhuriyeti'nde üre-

tim araçlarının mülkiyetinin dört biçimi bulunduğunu belirtmektedir. Fakat aslında, azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerde başka mülkiyet biçimleri de bulunmaktadır. Ülkemizde ilkel komünal mülkiyet biçimi hâlâ var mıdır? Korkarım bazı azınlık milliyetlerinde vardır. Bugünkü bakış açımızda kölelik sistemi, feodal sistem ve kapitalist sistem kötüdür, fakat tarih açısından bunların hepsi de ilkel komünal sistemden daha ilericiydi. Bu sistemler önceleri ilericiydiler, fakat daha sonraları ilerici olmaktan çıktılar ve bu nedenle de yerlerini başka sistemlere bıraktılar. Anayasa Taslağımızın 70. Maddesi, azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerin, «belli bir bölgedeki azınlık milliyetinin ya da milliyetlerinin siyasi, ekonomik ve kültürel özellikleri göz önüne alınarak, özerklik uygulama konusunda düzenlemeler yapabileceğini ve yönetmelikler çıkarabileceğini» belirtmektedir. Bütün bunlar, ilkeyle esnekliğin birleştirilmesinin örnekleridir.

Bu Anayasa Taslağı işte şu iki nedenle çoğunluğun övgüsünü ve desteğini kazanmıştır: Taslak, geçmiş tecrübeyi doğru ve düzgün bir şekilde özetlemekte ve ilkeyle esnekliği doğru ve düzgün bir şekilde birleştirmektedir. Eğer böyle olmasaydı beğenilip destekleneceğini sanmıyorum.

Bu Anayasa Taslağını uygulamak tamamen mümkün ve gereklidir. Kuşkusuz şu anda taslak durumundadır, fakat birkaç ay içinde Milli Halk Meclisi tarafından onaylandıktan sonra, resmi anayasamız haline gelecektir. Onu uygulamaya bugünden hazırlanmalıyız. Anayasa onaylandıktan sonra, bütün millet, istisnasız herkes ona uymalıdır. Özellikle devlet görevlileri ve her şeyden önce burada bulunanlar, Anayasaya uyma konusunda öncülük yapmalıdırlar. Anayasaya uymamak, anayasayı çiğnemek demektir.

Anayasa Taslağımız yürürlüğe girdikten sonra herkes tarafından desteklenecek ve bütün halkın coşkunluğunu daha da artıracaktır. Her örgütün kuralları olması gerektiği gibi bir devletin de kuralları olmalıdır. Anayasa bir genel kurallar dizisidir; temel yasadır. Bütün ülke halkına açık seçik bir yol göstermek amacıyla ve onların da izleyecekleri açık seçik, kesin ve doğru bir yol olduğunu bilmeleri için, halk demokrasisi ve sosyalizm ilkelerinin bir temel yasa, yani bir anayasa biçiminde yasalaştırılması halkın coşkunluğunu artıracaktır.

Bu Anayasa Taslağı yürürlüğe girdiği zaman dünyada büyük bir etki yaratacak mıdır? Evet, hem demokrasi kampında hem de kapitalist kampta büyük bir etki yapacaktır. Demokrasi kampındakiler, kendimize açık seçik, kesin ve doğru bir yol çizdiğimizi görerek sevineceklerdir. Biz Çinliler memnun olduğumuz için onlar da memnun olacaklardır. Kapitalist ülkelerin ezilen ve sömürülen halkları da, bizim anayasamızdan haberdar olunca sevinç duyacaklardır. Kuşkusuz bazıları, örneğin emperyalistler ve Çan Kayşek ise memnun olmayacaklardır. Sizce Çan Kayşek memnun olacak mıdır? Ona sormadan da memnun olmayacağını söyleyebiliriz. Çan Kayşek'i yeterince tanıyoruz; o kesinlikle anayasamıza karşı çıkacaktır. Başkan Eisenhower da memnun olmayacak ve anayasanın kötü olduğunu söyleyecektir. Onlar bizim bu anayasamızın açık seçik ve kesin olmakla birlikte çok kötü ve yanlış bir yol çizdiğini ve sosyalizmle halk demokrasisinin yanlış şeyler olduğunu söyleyeceklerdir. Esneklik ilkemizi de beğenmeyeceklerdir. Onlar, bizim sosyalizmi bir gecede kurmaya kalkışmamızı ve her şeyi berbat etmemizi isterlerdi. Bu, gerçekten onları çok sevindirirdi. Onlar, Çin'de bir birleşik cephenin bulunmasından da hoşlanmayacaklardır; çünkü bizim «tek-parti oyunu»nu oynamamızı isterler. Bizim anayasamızın hem milli özellikleri hem de uluslararası bir niteliği vardır; anayasamız hem milli hem de uluslararası bir olgudur. Birçok ülke, tıpkı bizim de bir zamanlar ezildiğimiz ve sömürüldüğümüz gibi emperyalizm ve feodalizm tarafından ezilmekte ve sömürülmektedir ve bu ülkeler dünya nüfusunun çoğunluğunu meydana getirmektedir. Devrimci bir anayasaya, bir demokratik halk anayasasına ve açık seçik, kesin ve doğru bir çizgiye sahip olmamız bu ülkelerin halklarına yardımcı olacaktır.

Genel hedefimiz, büyük bir sosyalist ülke inşa etmeye çalışmaktır. Ülkemiz 600 milyon nüfuslu büyük bir ülkedir. Sosyalist sanayileşmeyi, sosyalist dönüşümü ve tarımın makineleşmesini ne zaman gerçekleştirebilecek ve Çin'i ne zaman büyük bir sosyalist ülke haline getirebileceğiz? Şimdiden kesin bir zaman sınırı koymayacağız. Bunun temellerinin atılması belki de üç beş yıllık plan dönemini kapsayacak ya da on beş yıl alacaktır. Çin o zaman büyük bir ülke olacak mıdır? İlle de öyle olması gerekmez. Bana kalırsa, Çin'i büyük bir sosyalist ülke haline getirebilmemiz için elli yıl, yani on beş-yıllık plan dönemi ye-

terli olacaktır. O zaman Çin iyi bir durumda ve bugünkünden oldukça farklı bir durumda olacaktır. Bugün ne yapabiliyoruz? Masa ve sandalye, çay fincanı ve çaydanlık yapabiliyor, tahıl yetiştirebiliyor ve onu un haline getirebiliyoruz, kâğıt da yapabiliyoruz. Ama tek bir otomobil, uçak, tank ya da traktör yapamıyoruz. O halde kibirliliğe kapılmamalı ve böbürlenmemeliyiz. Kuşkusuz, ilk otomobilimizi yaptığımız zaman böbürlenebileceğimizi, on otomobil yaptığımız zaman daha fazla ve giderek daha çok sayıda otomobil yaptıkça çok daha fazla böbürleneceğimizi söylemek istemiyorum. Öyle şey olmaz. Elli yıl sonra, ülkemiz iyi bir duruma geldiği zaman da bugünkü gibi alçakgönüllü olmalıyız. Eğer o zaman kibirliliğe kapılır ve başkalarına yukardan bakarsak bu kötü olur. Yüz yıl sonra bile kibirliliğe kapılmamalıyız. Asla kibirli olmamalıyız.

Bu Anayasamız sosyalist tipte bir anayasadır, fakat henüz tam olarak sosyalist bir anayasa değildir. Geçiş dönemine özgü bir anayasadır. Şimdi bütün ülke halkını ve büyük bir sosyalist ülke inşa etmek için birleştirilebilecek ve birleştirilmesi gereken bütün güçleri birleştirmeliyiz. İşte anayasa özel olarak bu amaçla kaleme alınmıştır.

Son olarak, bir noktayı aydınlatmak için birkaç söz söylemek istiyorum. Bazıları, bazı maddelerin, belli kişilerin aşırı bir alçakgönüllülük göstermesi sonucu Anayasa Taslağından çıkarıldığını söylüyorlar. Meseleyi böyle koymak yanlıştır. Bu maddeler alçakgönüllülükten değil, anayasada yer almaları uygun, doğru, bilimsel olmayacağı için çıkarılmıştır. Bizimki gibi bir halk demokrasisi devletinde böyle uygun düşmeyen maddeler anayasaya konmamalıdır. Anayasaya girmesi gereken bir şeyi alçakgönüllülükten dolayı çıkarmış değiliz. Alçakgönüllü olmanın ya da olmamanın bilimle herhangi bir ilgisi yoktur. Anayasa yapmak ise, bilimle ilgili bir meseledir. Başka şeylere değil sadece bilime inanmalıyız, yani hiçbir şeye körü körüne inanmamalıyız. İster Çinlilerle ister yabancılarla ilgili olsun, ister yaşayan kişilerle ister ölümlerle ilgili olsun, eğer bir şey yanlıştır, doğrudur. Bunun tersi körü körüne inanmak olur. Körü körüne inancı yok etmeliyiz. İster eski olsun ister yeni, yanlış olana değil doğru olana inanmalıyız. Bu kadarla da kalmamalı, yanlış olanı eleştirmeliyiz. Tek bilimsel yaklaşım budur.

BÜYÜK BİR SOSYALİST ÜLKE İNŞA ETMEK İÇİN ÇABA HARCAYALIM*

15 Eylül 1954

Milletvekili Arkadaşlar,

Çin Halk Cumhuriyeti Birinci Milli Halk Meclisi'nin 1. Oturumu bugün başkentimiz Pekin'de açılmış bulunuyor.

Toplam milletvekili sayısı 1226'dır. Bunlardan 1211'i Meclise katılmak üzere kayıtlarını yaptırmışlar, 15'i ise hastalık ya da diğer nedenlerle kayıtlarını yaptıramamış ve izin istemişlerdir; kayıtlarını yaptırmış olan 70 milletvekili ise hastalık ya da diğer nedenlerle bugünkü oturuma katılamamaktadır. Bugünkü toplantıya katılan milletvekillerinin sayısı 1141'dir ve toplantıda çoğunluk sağlanmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti Birinci Milli Halk Meclisinin 1. Oturumu önemli görevlerle karşı karşıyadır.

Bu oturumun görevleri şunlardır:

Bir anayasa kabul etmek;

Bir dizi önemli yasa çıkarmak;

Hükümetin çalışma raporunu kabul etmek;

Devletin yeni yönetim kadrosunu seçmek.

Bugünkü oturumumuz büyük ve tarihi bir önem taşımaktadır. Bu oturum, Halk Cumhuriyetimizin 1949'da kuruluşundan bu yana halkımızın kazandığı yeni zaferleri ve kaydettiği ilerlemeyi belirleyen önemli bir olaydır. Bu oturumda kabul edilecek olan Anayasa, ülkemizde sosyalizm davasını büyük ölçüde ilerletecektir,

Genel görevimiz, büyük bir sosyalist ülke inşa etmek, dünya barı-

* Çin Halk Cumhuriyeti Birinci Milli Halk Meclisinin 1. Oturumunda yapılan açış konuşması.

şını korumak ve insanlığın ilerlemesi davasını ileriye götürmek için verilen mücadelede bütün halkı birleştirmek ve yurtdışındaki bütün dostlarımızın desteğini kazanmaktır.

Ülkemizin halkı sıkı çalışmalı, Sovyetler Birliği ve diğer kardeş ülkelerin ileri tecrübelerinden yararlanmak için ellerinden geleni yapmalı, dürüst ve çalışkan olmalı, birbirlerine yardım etmeli ve birbirlerini teşvik etmeli, böbürlenmekten ve kibirlilikten kaçınmalı ve bugün ekonomik ve kültürel bakımdan geri olan ülkemizi birkaç beş-yıllık plan dönemi içinde yüksek bir çağdaş kültür düzeyine sahip büyük bir sanayi ülkesi haline getirmeye hazırlanmalıdırlar.

Davamız haklı bir davadır. Hiçbir düşman haklı bir davayı yenilgiye uğratamaz.

Çin Komünist Partisi davamızı ileri götüren önder güçtür.

Düşüncemize rehberlik eden teorik temel Marksizm-Leninizmdir.

Bütün güçlüklerin ve zorlukların üstesinden gelebileceğimize ve ülkemizi büyük bir sosyalist cumhuriyet haline getirebileceğimize olan inancımız tamdır.

İlerliyoruz.

Bugün, atalarımızın hiçbir zaman girişmediği bir işi başarmaya çalışıyor, büyük ve şanlı bir dava uğruna mücadele ediyoruz.

Hedefimize ulaşmalıyız.

Hedefimize kesinlikle ulaşabiliriz,

Ülkemizin 600 milyonluk halkı, birleşelim ve ortak davamız için mücadele edelim!

Yaşasın yüce anavatanımız!

KIRMIZI ODANIN RÜYASI'NIN İNCELENMESİNE İLİŞKİN MEKTUP*

16 Ekim 1954

Yu Pingpo'yu çürüten iki makale ilişiktir. Lütfen onları okuyun. *Kırmızı Odanın Rüyası* konusundaki sözde otoritelere otuz yılı aşkın bir süredir ilk kez ciddi bir saldırı yöneltilmektedir. Makalelerin yazarları Gençlik Birliğinin iki üyesidir. İlkönce, Yu Pingpo'yu eleştirmenin doğru olup olmadığını sormak için *Edebiyat Gazetesi*'ne (*Literary Gazette*) mektup yazmışlar, fakat dikkate alınmamışlar. Bu durum karşısında, mezun oldukları Şantung Üniversitesindeki öğretmenlerine yazmak zorunda kalmışlar ve bu sefer destek bulmuşlar. «*Kırmızı Odanın Rüyası Üzerine Bir Deneme*»yi çürüten makaleleri *Edebiyat, Tarih ve Felsefe* adlı üniversite dergisinde yayımlanmış. Daha sonra mesele Pekin'de tekrar ortaya çıktı. Bir tartışma açmak ve eleştiriye sürdürmek amacıyla *Halkın Gazetesi*'nin makaleyi tekrar yayımlaması önerildi. Bazıları çeşitli nedenler (başlıca nedenler, «bu makaleyi yazarların bir hiç olduğu» ve «Parti gazetesinin bir serbest tartışma forumu olmadığı»ydı) ileri sürerek karşı çıktıkları için bundan da bir sonuç alınamadı. En sonunda bir uzlaşmaya varıldı ve makalenin *Edebiyat Gazetesi*'nde yeniden basılmasına izin verildi. Daha sonra, *Kuangming Gazetesi*'nin «Edebiyat Mirası» sayfası, bu iki gencin Yu Pingpo'nun «*Kırmızı Odanın Rüyası*» *Üzerine İncelemeler* adlı kitabını çürüten ikinci bir makalesini yayımladı. Anlaşılan şimdi, otuz yılı aşkın bir süreden beri kafasını zehirleyen klasik edebiyat alanındaki burjuva idealizmine karşı bir mücadele açılacaktır. Bütün bunlar iki «hiç» tarafından başlatıldı ve «kodamanlar» ise, âdetleri ol-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosundaki yoldaşlara ve diğer ilgili yoldaşlara mektup.

duğu üzere ya hiç tınmadılar ya da gelişmenin karşısına dikildiler. Onlar idealizm meselesinde burjuva yazarlarıyla bir birleşik cephe kuruyor ve burjuvazinin gönüllü köleleri haline geliyorlar. Bu mesele, *Çing Sarayının İçyüzü*¹ ve *Yu Sü'nün Hayatı* filmleri, gösterildiği zaman ortaya çıkan meselenin aynıdır. Bazıları tarafından yurtsever bir film olarak tanımlanan fakat aslında bir milli ihanet filmi olan *Çing Sarayının İçyüzü*, ülkenin dört bir tarafında gösterildiği halde, kimse çıkıp onu eleştirmemiştir. *Vu Sü'nün Hayatı* eleştirildi, ama bugüne dek hiçbir ders çıkarılmadı; üstelik, bir «hiç» olanlar tarafından yazılan canlı eleştiri yazıları bastırılırken Yu Pingpo'nun idealizmine göz yumulması gibi tuhaf şeyler oldu. Bu meseleyi ele almamız gerekir.

Yu Pingpo gibi burjuva aydınlarına karşı tutumumuz kuşkusuz onlarla birleşmektir, ama onların gençlerin kafasını zehirleyen hatalı fikirlerini eleştirmeli ve kesinlikle onlara teslim olmamalıyız.

1. *Çing Sarayının İçyüzü*, 1900 yılındaki yurtsever Yi Ho Tuan Hareketini aşağılayarak emperyalizme teslimiyeti savunan gerici bir film. Liu Şaoçi bu milli ihanet filmini, «yurtsever» bir film olarak göklere çıkarmıştı.

ATOM BOMBASI ÇİN HALKINI YILDIRAMAZ*

28 Ocak 1955

Çin ile Finlandiya dost ülkelerdir. İlişkilerimiz Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesine dayanır.

Çin'le Finlandiya arasında hiçbir zaman bir çatışma olmamıştır. Geçmişte Çin, Avrupa ülkelerinden sadece İngiltere, Fransa, Almanya, Çarlık Rusyası, İtalya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Hollanda'ya karşı savaşmıştı; bu devletler, İngiliz-Fransız müttefik kuvvetlerinin ve Birleşik Amerika ile Japonya'nın da aralarında bulunduğu sekiz devletin müttefik kuvvetlerinin Çin'i işgal etmelerinde olduğu gibi, Çin'e saldırmak üzere ta uzaklardan geldiler. Kore'ye karşı girişilen saldırı savaşına, aralarında Türkiye ve Lüksemburg'un da bulunduğu on altı ülke katıldı. Bu saldırgan ülkeler, bir yandan Kore'yi ve Çin'i saldırganlıkla suçlarken, kendilerinin barışsever olduğunu iddia ediyorlardı.

Bugün bir dünya savaşı tehlikesi ve Çin'e yöneltilen tehditler esas olarak Birleşik Amerika'daki savaş kışkırtıcılarından gelmektedir. Bunlar, Tayvanımızı ve Tayvan Boğazını işgal ettiler ve bir atom savaşı çıkarmayı planlıyorlar. Bizim iki ilkemiz vardır: Birincisi savaş istemiyoruz; ikincisi, eğer başkaları bizim topraklarımızı işgal etmeye kalkışırsa, kararlılıkla karşısaldırıya geçeceğiz. İşte, Komünist Partisi üyelerine ve bütün ulusa bunu öğretiyoruz. Çin halkı ABD'nin atom şantajı karşısında yılgınlığa kapılmayacaktır. Ülkemiz, 600 milyon nüfusa ve 9 milyon 600 bin kilometrekare genişliğinde toprağa sahiptir. Birleşik Amerika'nın o küçük atom bombası yığını Çin ulusunu ortadan kaldırmaya yetmez. ABD atom bombalarının, Çin'e atıldıklarında

* Finlandiyanın ilk Çin elçisi Büyükelçi Carl-Johan (Cay) Sundstrom'un itimatnamesini takdim etmesi sırasında yapılan görüşmenin belli başlı noktaları.

yerküreyi delip geçebilecek ya da dünyayı havayı uçuracak kadar güçlü olduğunu düşünsek bile, bu, güneş sistemi için çok önemli bir olay olmakla birlikte, bütün evren açısından pek bir şey ifade etmeyecektir.

Bizde, akdarı ve tüfek diye bir deyiş vardır. Birleşik Amerika'da bunun karşılığı uçak ve atom bombasıdır. Ne var ki, eğer uçaklara ve atom bombasına sahip olan Birleşik Amerika Çin'e karşı bir saldırı savaşına girişirse, bu çatışmadan akdarı ve tüfeklere sahip olan Çin'in muzaffer çıkacağı kesindir. Bütün dünya halkları bizi destekleyecektir. Birinci Dünya Savaşı sonucunda Rusya'da Çar, toprak ağaları ve kapitalistler yok edildiler; İkinci Dünya Savaşı sonucunda Çin'de Çan Kayşek ve toprak ağaları devrildi, Doğu Avrupa ülkeleriyle Asya'daki bir dizi ülke de kurtarıldı. Eğer Birleşik Amerika bir üçüncü dünya savaşı çıkarırsa ve bu savaş sekiz-on yıl sürerse, bunun sonucunda Birleşik Amerika'nın, İngiltere'nin ve diğer suç ortağı ülkelerin hâkim sınıfları ortadan kaldırılır ve dünya ülkelerinin çoğunluğu Komünist Partilerinin yönetimindeki ülkeler haline gelirler. Dünya savaşları, savaş kışkırtıcılarının değil, Komünist Partilerinin ve bütün ülkelerinin devrimci halklarının yararına sonuçlanmaktadır. Eğer savaş kışkırtıcıları savaş çıkarırlarsa, bizi devrim yapmakla ya da sürekli olarak söyleyip durdukları gibi, «yıkıcı faaliyetlerde» bulunmakla suçlamamalıdır. Savaş çıkarmaktan vazgeçerlerse, varlıklarını biraz daha sürdürebilirler. Ama ne kadar çabuk savaş çıkarırlarsa, o kadar çabuk yeryüzünden süpürülüp atılacaklardır. O zaman belki Şanghay'da, belki Avrupa'nın bir yerinde ya da ABD'li savaş kışkırtıcılarının süpürülüp atılmış olması koşuluyla belki de gene New York'ta, Halk Birleşmiş Milletler örgütü kurulacaktır.

ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ MİLLİ KONFERANSINDA YAPILAN KONUŞMALAR

Mart 1955

AÇIŞ KONUŞMASI

21 Mart 1955

Çin Komünist Partisi Milli Konferansına Delege Yoldaşlar,

Bugün toplanan Milli Konferansımızın gündeminde üç madde bulunmaktadır: (1) Milli Ekonominin Gelişmesi İçin Birinci Beş Yıllık Plan ve bu plana ilişkin rapor; (2) Parti düşmanı Kao Kang ve Cao Şu-şih ittifakı üzerine rapor; (3) bir merkezi denetleme komisyonunun kurulması.

Lenin'in geçiş dönemine ilişkin öğretilerini esas alan Merkez Komitesi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından bu yana kazanılan tecrübeleri özetledi ve 1952 yılında, Çin milli ekonomisinin onarılması aşamasının sona ermeye yüz tuttuğu bir sırada, Partinin geçiş dönemine ilişkin genel çizgisini saptadı. Bu genel çizgi, tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümü ile ülkenin sosyalist sanayileşmesini aşağı yukarı üç beş-yıllık plan dönemi içinde adım adım gerçekleştirmek ve böylece Çin'de sosyalist bir toplum kurma hedefine ulaşmaktır. Pratik, Partinin genel çizgisinin ve bu çizgiyi uygulamak için benimsenen siyasetlerin ve önlemlerin doğruluğunu kanıtlamıştır. Partideki bütün yoldaşların ve bütün ülke halkının çabaları sayesinde çalışmamızda büyük başarılar kazandık. Ama bunun yanı sıra başarısızlıklar ve hatalar da olmuştur. Aldığımız önlemlerden birçoğunun her bakımdan uygun olması mümkün değildir, dolayısıyla

bunların uygulanma süreci içinde kazanılan yeni tecrübelerin ışığında yeniden gözden geçirilmesi ve eksiklerinin giderilmesi gerekmektedir.

Milli Ekonominin Geliştirilmesi İçin Birinci Beş Yıllık Plan, Partinin genel çizgisinin hayata geçirilmesi yönünde atılmış önemli bir adımdır. Bu planın içeriğinin nispeten doğru ve dolayısıyla da uygulanabilir olmasını sağlamak için, bu Milli Konferans bu plan taslağını pratik tecrübelerimizin ışığında ciddi bir şekilde tartışmalıdır.

Karmaşık koşulları ve geçmişte çok geri bir ekonomiye sahip olan bizimki gibi büyük bir ülkede sosyalist bir toplum inşa etmek kolay bir iş değildir. Belki üç beş-yıllık plan dönemi içinde sosyalist bir toplum kurabiliriz, ama güçlü, son derece sanayileşmiş bir sosyalist ülke inşa edebilmemiz için on yıllar boyunca, diyelim ki elli yıl ya da bu yüzyılın bütün ikinci yarısı boyunca zorlu bir şekilde çalışmamız gerekecektir. Görevimiz, halk içindeki ilişkileri, özellikle de işçi sınıfı ile köylülük arasındaki ilişkileri doğru bir biçimde ele almamızı, farklı milliyetler arasındaki ilişkileri iyi bir şekilde ele almamız, gerekmektedir. Aynı zamanda da, büyük ve ileri bir sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği ve Halk Demokrasileriyle sıkı işbirliğimizi geliştirmede başarılı olmamızı ve kapitalist dünyadaki bütün barışsever ülkeler ve halklarla işbirliğini geliştirmemizi gerektirmektedir.

Daha az hata yapmak için çalışmalarımızda başarı kazandık diye kibirliliğe kapılmamamız gerektiğini, yoldaşlarımızın alçakgönüllü olmaya devam ederek ileri ülkelere, kitlelere ve birbirlerinden öğrenmeleri gerektiğini söyledik. Bu Parti konferansında bütün bunların tekrar belirtilmesi gerektiğini düşünüyorum. Parti düşmanı Kao Kang-Cao Şuşih olayı, kibirlilik ve kendini beğenmişliğin Partimiz içinde var olduğunu ve özellikle bazı yoldaşlarda ciddi boyutlara ulaştığını göstermektedir. Bunun üstesinden gelememek, sosyalist bir toplum kurma görevimizin gerçekleştirilmesini engelleyecektir.

Bütün yoldaşların bildiği gibi Parti düşmanı Kao Kang-Cao Şuşih ittifakı hiçbir şekilde bir rastlantı eseri değil, tersine bugünkü aşamada ülkemizde sürmekte olan şiddetli sınıf mücadelesinin yoğun bir ifadesidir. Bu Parti düşmanı ittifakın karanlık emeli Partimizi bölüp Partinin ve devletin yüksek iktidarını gizli kapaklı yollardan ele geçirerek karşıdevrimci bir geri dönüş tezgâhlamaktı. Merkez Komitesinin birle-

şik önderliği altında Partimiz, bu Parti düşmanı ittifakı yerle bir etti ve daha da birleşti ve sağlamlaştı. Bu, sosyalizm davası uğruna verdiğimiz mücadelede kazanılan önemli bir zaferdir.

Kao Kang-Cao Şuşih olayı Partimiz için önemli bir ders olmuştur; bütün yoldaşlar bu dersten yararlanmalı ve Partide bu tür olayların tekrar meydana gelmemesini sağlamalıdır. Kao Kang ve Cao Şuşih hile ve tertiplere giriştiler, Parti içinde gizli kapaklı işler çevirdiler ve yoldaşlar arasına gizlice nifak tohumları saçtılar, ama görünüşte bu faaliyetlerini gizlemek amacıyla başka bir kılığa büründüler. Faaliyetler, geçmişte toprak ağası sınıfının ve burjuvazinin başvurduğu çirkin faaliyetlerin aynısıydı. Mark ve Engels *Komünist Partisi Manifestosu*'nda şöyle derler: «Komünistler fikirlerini ve amaçlarını gizlemekten nefret ederler.» Bırakın kıdemli Parti kadroları olmamızı, komünistler olarak siyasi bakımdan dürüst ve açık yürekli olmalı, siyasi görüşlerimizi daima açıkça ortaya koymalı ve bütün önemli siyasi meselelerde belli bir görüşün yanında ya da karşısında tavır almalıyız. Hiçbir zaman Kao Kang ve Cao Şuşih'i kendimize örnek almamalı, hile ve tertiplere girişmemeliyiz.

Merkez Komitesi, sosyalist bir toplum kurmak amacıyla, bu dönüm noktasında, Parti Tüzüğüne uygun olarak, eski Disiplini Denetleme Komisyonunun yerini alacak bir merkezi denetleme komisyonunun kurulması gerektiği görüşündedir. Bunun amacı, önümüzdeki yeni şiddetli sınıf mücadelesi döneminde Partinin disiplinini sıkılaştırmak, yasa ve disiplinin herhangi bir biçimde çiğnenmesine karşı mücadeleyi güçlendirmek ve özellikle de Partinin çıkarlarını ciddi bir şekilde tehlikeye atan Parti düşmanı Kao-Cao ittifakı türünden olayların tekrarlanmasını önlemektir.

Geçmişte çıkarılmış olan çeşitli dersleri ve kişisel bilgeliğin ancak kolektif bilgelikle birleştirildiği zaman çalışmamızda daha az hata yapmamıza yardımcı olacağı gerçeğini göz önünde tutarak, Merkez Komitesi ve bütün kademelerdeki Parti komiteleri kolektif önderlik ilkesine sıkı sıkıya sarılmalı ve kişisel diktatörlük ve ademi merkeziyetçilik şeklindeki iki sapmaya karşı koymaya devam etmelidirler. Kolektif önderlik ile kişisel sorumluluğun birbirine zıt olmadığını, tersine birbirine sıkı sıkıya bağlı iki yön olduğunu kavramalıyız. Ve kişisel

sorumluluk ile kolektif önderlik ilkesini çiğneyen kişisel diktatörlük, birbirinden tamamen farklı iki şeydir.

Bugün, uluslararası koşullar sosyalist inşamız için elverişlidir. Başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu sosyalist kamp güçlüdür ve saf-ları birleşmiş durumdadır, emperyalist kamp ise zayıftır ve alt edile-meyecek sayısız çelişme ve buhranla karşı karşıyadır. Buna rağmen, çevremizin hâlâ emperyalist güçler tarafından sarılmış olduğunu ve her türlü tehlikeye karşı hazırlıklı olmamızın gerektiğini kavramalıyız. Emperyalistler ilerde bir savaş çıkaracak olurlarsa, büyük bir olasılık-la, İkinci Dünya Savaşı'nda olduğu gibi bunu ani bir baskınla başlata-caklardır. Dolayısıyla, böyle ani bir gelişmede gafıl avlanmamak için hem manevi hem de maddi bakımdan hazırlıklı olmalıyız. Bu, mesele-nin bir yönüdür. Diğer yönü ise, ülkedeki karşıdevrimci güçlerin ka-lıntılarının hâlâ çok faal olmalarıdır; bu gizli karşıdevrimcileri daha da zayıflatmak ve sosyalist inşamızın güvenliğini sağlamak için, gerçek-lere dayanarak, onlara planlı bir biçimde ve ayırın yaparak darbeler in-dirmeye devam etmeliyiz. Eğer meselenin bu iki yönü ile ilgili doğru önlemler alırsak, düşmanlarımızın bize önemli bir zarar vermesini ön-leyebiliriz, yoksa hata yapabiliriz.

Yoldaşlar, artık yeni bir tarihi dönemdeyiz. Sosyalist devrim yap-mak, ülkenin çehresini ve tarihin akışını değiştirmek, sanayileşmesi-nin temellerini kurmak ve tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü aşağı yukarı üç beş-yıllık plan döne-minde gerçekleştirmek ve yirmi-otuz yıllık bir süre içinde dünyanın en güçlü kapitalist ülkelerine yetişmek ve onları geçmek isteyen 600 milyon nüfuslu bir Doğu ülkesi, bütün bunları yaparken kaçınılmaz olarak, demokratik devrim döneminde karşılaştığı kadar ve hatta daha fazla güçlkle karşılaşacaktır. Ne var ki yoldaşlar, biz komünistler, güçlükler karşısında yılmazlığımızla tanınırız. Taktik bakımından bü-tün güçlükleri ciddiye almalıyız. Tek tek her güçlüğü ciddi bir şekilde ele almalı, gerekli koşulları yaratmalı, onların üstesinden gelme yön-temlerini incelemeli ve teker teker, grup grup bu güçlüklerin üstesin-den gelmeliyiz. Geçen yirmi-otuz yılın tecrübeleri, karşılaştığımız her güçlüğün başarıyla üstesinden geldiğimizi göstermektedir. Bütün güç-lükler, tıpkı «Dağlar boyun eğer, ırmaklar geçit verir» sözünde olduğu

gibi komünistlerin önünde dize gelmelidir. Bundan çıkarılacak ders, güçlükleri küçümseyebileceğimizdir. Burada stratejiden, bütünsel durumdan söz ediyorum. Karşılaşılan güçlük ne kadar büyük olursa olsun hakından gelebiliriz. Güçlükler toplum içindeki düşmanlarımızın ve doğanın yolumuza çıkardığı engellerden başka bir şey değildir. Emperyalistlerin, ülke içindeki karşıdevrimcilerin, bunların Partimiz içindeki ajanlarının vb. alt tarafı can çekişen güçler olduğunu, bizimse gerçeğe dayanan yeni doğmuş güçler oluşturduğumuzu biliyoruz. Onlar bizi asla yenemezler. Tarihe bir göz atarsak bu noktayı görebiliriz. 1921 yılında Partimiz ilk kurulduğunda çok küçüktü ve sadece on beş-yirmi üyeden oluşuyordu, ama daha sonra güçlendi ve ülke içindeki güçlü düşmanını devirmeyi başardı. Bir düşman olarak karşımıza çıktığında, doğanın da üstesinden gelinebilir. Toplumda olduğu gibi doğada da bütün yeni doğmuş güçler aslında yenilmezdirler. Buna karşılık, sayıları ne kadar çok olursa olsun bütün kocamış güçler yok olmaya mahkûmdur. İşte bu nedenle, ne kadar büyük olurlarsa olsunlar bu dünyada karşılaştığımız bütün güçlükleri küçümsemeli ve aşağılamalıyız. İşte bizim iyimserliğimiz budur. Bu iyimserlik bilimsel temellere dayanır. Eğer Marksizm-Leninizm ve doğa bilimleri konusunda, kısacası nesnel dünyanın yasaları konusunda daha çok bilgi sahibi olur, daha az öznelci hatalar yaparsak devrim ve inşa hedeflerimize kesinlikle ulaşırız.

KAPANIŞ KONUŞMASI

31 Mart 1955

Yoldaşlar,

Genel görüşme sona ermiştir. Şimdi bu konferansın değerlendirilmesi, Beş Yıllık Plan, Kao Kang ve Cao Şuşih meselesi, bugünkü durum ve 8. Kongre konularında birkaç şey söyleyeceğim.

1. BU KONFERANSIN DEĞERLENDİRMESİ

Yoldaşların çoğu, konferansın büyük bir başarıya ulaştığı ve Yen-an günlerindeki düzeltme hareketi örneğini izleyen bir düzeltme toplantısı olduğu konusunda fikir birliğine vardılar. Demokrasi geliştirildi ve eleştiri-özeleştiri uygulandı, bu da, birbirimizi daha iyi tanımamızı, daha çok aynı doğrultuda düşünmemizi ve ortak bir anlayışa ulaşmamızı sağladı. Ortak bir anlayışa ulaşmamıza rağmen bazı meselelerde fikir ayrılıkları da vardı; bu konferans fikir birliğine varmamızı mümkün kılmıştır. Partimiz bu temelde, yani ideoloji, siyaset ve çeşitli siyasetler konusundaki ortak anlayışımız temelinde daha da iyi bir biçimde birleşecektir. Çu Enlay yoldaşın belirttiği gibi, Partimizin 7. Milli Kongresi ve bu kongre öncesindeki dönemde bütün partide yürütülen ideolojik ve siyasi düzeltme hareketi, emperyalizme, feodalizme ve bürokrat-kapitalizme karşı demokratik devrimi zafere ulaştırmamızı sağlayan Partimizin ideolojik birliğinin temellerini atmıştı, aynı şekilde bu konferans da sosyalizmi zafere ulaştırmamızı sağlayacaktır.

Bu konferans, Partimizin çok daha yüksek bir düzeye ulaştığını kanıtlamıştır. Partimiz, sadece 7. Kongreden beri geçen on yılda değil, aynı zamanda Yedinci Merkez Komitesinin sırasıyla 1949 ve 1950

yıllarında yapılan 2. ve 3. Genel Toplantılarından beri de büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Bu iyi bir şeydir; konferans ilerlediğimizi göstermektedir.

Tarihimizdeki yeni bir döneme girmiş bulunuyoruz; bu dönemde saptadığımız, üzerine düşündüğümüz ve dört elle sarıldığımız görev, sosyalist sanayileşme, sosyalist dönüşüm ve milli savunmamızın modernleştirilmesidir. Şimdi bunları atom enerjisi konusunda da yapmaya başlıyoruz. Bir bütün olarak Partide, bazı yoldaşlar görevlerine dört elle sarılırken, bazıları öyle yapmıyorlar ve bu, bugünkü konferansa katılan yoldaşlar için de geçerlidir. Bu doktorlar için de böyledir; bazıları ameliyat yapabilir, bazıları ise yapamaz. Bazıları damardan iğne yapabilir, diğerleri ise sadece kabadan iğne yapabilir. Bazı doktorlar da derinin altına inmeye korkarlar ve sadece yüzeyde çalışırlar. Bazıları görevlerine dört elle sarılmamalarına rağmen, yoldaşların çoğu sarılıyorlar ve bunların birçoğu da yaptıkları işi öğrenerek işlerinde uzmanlaşıyorlar. Bu konferans bu durumu kanıtlamıştır ve bu çok iyi bir şeydir. Çünkü şimdi yeni meselelerle, sosyalist sanayileşme ile sosyalist dönüşümle, yeni bir savunma sisteminin kurulmasıyla ve diğer çalışma alanlarıyla karşı karşıyayız. Görevimiz, kendimizi bu yeni duruma uydurmak, işimize dört elle sarılmak ve uzmanlaşmaktır. Dolayısıyla işlerine dört elle sarılmayıp yüzeyde kalanları eğiterek hepsinin uzmanlaşmasını sağlamamız gerekiyor.

Parti düşmanı Kao Kang-Cao Şuşih ittifakına karşı verilen mücadele Partimizin ileriye doğru büyük bir adım atmasını sağlayacaktır.

Parti içindeki ve dışındaki beş milyon aydının ve bütün kademelerdeki kadroların diyalektik materyalizmi kavramaları ve idealizme karşı mücadele etmeleri için onlar arasında diyalektik materyalizmi yaymalıyız; o zaman, bugün acilen ihtiyacını duyduğumuz güçlü bir teorisyenler ordusu örgütleyecek duruma geleceğiz. Bu da çok iyi bir şey olacaktır.

Marksizmin teorik temeli olan diyalektik materyalizmi ve tarihi materyalizmi inceleyen ve idealizmle mekanik materyalizmin her türüne karşı mücadele eden birkaç milyon kişiden oluşan böyle bir ordunun kurulması için bir plan yapmalıyız. Bugün birçok kadro teorik ça-

lışmayla ilgileniyor, ama henüz bir teorisyenler ordusu, hele güçlü bir teorisyenler ordusu kurulmuş değildir. Böyle bir ordu olmadan bütün Partinin davası, ülkemizin sosyalist sanayileşmesi ve sosyalist dönüşümü, milli savunmamızın modernleştirilmesi ve atom enerjisi konusundaki araştırmalarımız ilerleyemez ya da başarıya ulaşamaz. Bu nedenle buradaki yoldaşlara felsefe okumalarını öğütlerim. Felsefeye ilgi duymayan ve felsefe okumayı âdet haline getirmemiş olanların sayısı az değildir. Bunlar, broşür ya da kısa yazılar okuyarak işe girişebilirler; böylece ilgi duymaya başladıktan sonra da yetmiş bin, seksen bin, hatta birkaç yüz bin kelime uzunluğundaki kitaplarla baş edebilirler. Marksizm birkaç bilim dalını içerir: Marksist felsefe, Marksist ekonomi ve Marksist sosyalizm, yani sınıf mücadelesinin teorisi; ama temel olan Marksist felsefedir. Eğer bu kavranmazsa, ortak bir dilden ya da ortak bir yöntemden yoksun kalır ve hiçbir şeyi açıklığa kavuşturmadan tartışır dururuz. Diyalektik materyalizm bir kere kavrandı mı, birçok hatanın önüne geçilir ve zaman kaybedilmemiş olur.

2. BİRİNCİ BEŞ YILLIK PLAN ÜZERİNE

Yoldaşlar Birinci Beş Yıllık Planın tartışılması sırasında yapılan konuşmaların çoğunun iyi olduğunu söylüyorlar ve yeterli buluyorlar. Bazı konuşmalar son derece iyiydi, çünkü konuşmacılar meseleleri enine boyuna açıkladılar ve uzman oldukları izlenimini verdiler. Ama, merkezi bölümler adına yapılan konuşmalardan bazıları içerik bakımından oldukça zayıftı ve tahlil ve eleştiri açısından yeterli değildi. Aynı şey, çeşitli bölgelerden gelen yoldaşlardan bazılarının konuşmaları için de geçerlidir. Ayrıca bir nokta daha var. Bazı konuşmalarda, savurganlık ve diğer hatalardan doğan ciddi meseleler ortaya kondu, fakat bu meselelerin nasıl çözüleceği konusunda hiçbir şey söylenmedi. Bazı yoldaşlar bu konuşmalardan hoşnut değiller. Bence bu hoşnutsuzluk haklı nedenlere dayanmaktadır.

Bütün eyalet, şehir ve bölge Parti komitelerinin sekreterlerinin ve merkezi bölümlerin başında bulunan bütün yoldaşların daha yüksek düzeyde ve Marksizm-Leninizm temelinde siyasi ve ekonomik çalış-

mada uzmanlaşacaklarını umuyorum. Bu yoldaşlar hem siyasi ve ideolojik çalışmada, hem de ekonomik inşada başarı kazanmalıdırlar. Ekonomik çalışmanın nasıl yürütülmesi gerektiğini gerçekten iyi bir şekilde öğrenmeliyiz.

Bu konferansta yerel otoriteler, çözüm getirmeleri için merkezi otoritelere birçok mesele sundular; bunlardan Merkez Komitesinin saptadığı yol gösterici ilkeler ışığında çözülebilecek olanların çözülmesine çalışılmalıdır.

Diğer meselelere gelince, konferans sekreterliği bunları ortaya getiren yoldaşlarla birlikte çözüm aramalı ve Merkez Komitesine karar için raporlar sunmalıdır.

Ayrıca, merkezi bölümlerin yerel otoritelerin işbirliğini istediği birçok konu da vardır. Yerel Parti komitelerinin, merkezi bölümlerin çeşitli bölgelerdeki işletmelerini, özellikle siyasi ve ideolojik çalışma açısından denetlemeleri ve bu işletmelere yardımcı olmaları istenmektedir. Yerel Parti komiteleri, bu işletmelerin görevlerini yerine getirmelerine yardımcı olmakla sorumludurlar. Dolayısıyla, yerel otoritelerin merkezi otoritelerden talepleri olduğu gibi, merkezi otoritelerin de yerel otoritelerden talepleri vardır. Birinci Beş Yıllık Plan, ancak merkezi bölümler ve yerel Parti komiteleri çabalarını tek bir hedefe yöneltilir ve doğru bir işbölümü içinde işbirliği yaparlarsa başarıyla uygulanabilir.

3. PARTİ DÜŞMANI KAO KANG-CAO ŞUŞİH İTTİFAKI ÜZERİNE

Birinci nokta. Bazıları, «Böyle bir ittifak gerçekten var mıydı, yok muydu? Acaba aslında bir ittifak değil de, iki bağımsız krallık ya da kendi başına buyruk iki ayrı şirket mi vardı?» diye soruyorlar. Bazı yoldaşlar, hiçbir belgeye rastlamadıklarını, oysa Kao ile Cao arasında bir ittifak olsaydı bir tür anlaşmanın yapılmış olması gerektiğini ve anlaşmaların ise kesinlikle yazılı bir belge şeklinde olması gerektiğini söylüyorlar. Kuşkusuz yazılı bir anlaşma yoktur ve hiçbir yerde bulunamamıştır. Ama biz, Kao Kang ile Cao Şuşih'in bir ittifak kurdukları-

nı söylüyoruz. Bunu nereden çıkardık? Şundan: Birincisi, Kao Kang, Mali ve İktisadi Çalışma Konferansı sırasında Cao Şuşih'le el altından işbirliği yaptı. İkincisi, Cao Şuşih, Örgütsel Çalışma Konferansı sırasında Çang Siuşan'la el ele vererek Parti düşmanı faaliyetlere girişti. Üçüncüsü, Cao Şuşih'in kendi söylediği sözler var; Cao Şuşih, «Kuo Feng bundan böyle Merkez Komitesinin Örgütlenme Dairesinin temel direği olacaktır» dedi. Cao Şuşih Örgütlenme Dairesinin yöneticisiydi ve Kao Kang'ın sırdaşı olan Kuo Feng de bu dairenin temel direği olacaktı. Aman ne güzel! Ne kadar mükemmel bir birlik! Dördüncüsü, Kao Kang ve Cao Şuşih, Siyasi Büroya getirilmeleri düşünülen kişilerin isimlerinden oluşan ve An Zuven tarafından kanunsuz bir şekilde düzenlenen bir listeyi dört bir tarafa yaydılar. An Zuven'e bu davranışından dolayı ihtar cezası verildi. Kao Kang, Cao Şuşih ve diğerleri bu listeyi Örgütsel Çalışma Konferansına katılan herkese okuttular ve hatta güney eyaletlerinde bile dağıttılar. Bu listeyi bu kadar yaymalarının amacı neydi? Beşincisi, Kao Kang bana iki kere Cao Şuşih'in korunmasını istediğini belirtti. Buna karşılık Cao Şuşih de son dakikaya kadar Kao Kang'ı korudu. Kao Kang, Cao Şuşih'in sıkıntıda olduğunu söyledi ve benden onu kurtarmamı istedi. Niçin onun adına konuşuyorsun dedim. Ben de, Cao Şuşih de Pekin'deyiz. Niçin kendisi bana gelmiyor da senin onun adına konuşmanı istiyor? Tibet'te bile olsa bir telgraf gönderebilir. Kendisi burada, Pekin'de ve kendi ayakları var. İkinci olay ise Kao Kang'ın açığa çıkarılmasından bir gün önce meydana geldi ve Kao Kang bir kere daha Cao Şuşih'i korumaya kalkıştı. Cao Şuşih Kao Kang'ı korumakta sonuna kadar ısrar etti ve Kao Kang'a yapılan «haksızlığın» düzeltilmesini istedi. Merkez Komitesi Siyasi Bürosunun Kao Kang'ı teşhir etmek için yapılan bir genişletilmiş toplantısında, Pekin'de iki tane karargâh bulunduğunu söyledim. Başında benim bulunduğum birinci karargâh açık bir rüzgâr estiriyor ve açık bir ateş yakıyordu. Diğerlerinin başını çektiği ikinci karargâh ise bir fesat rüzgârı estiriyor ve bir fesat ateşi yakıyordu; bu karargâh yeraltında faaliyet gösteriyordu. Siyasi önderlik tek bir kaynaktan mı geliyordu, yoksa birden fazla kaynaktan mı? Yukarda sözünü ettiğimiz birçok olgu, bunların Parti düşmanı bir ittifak kurduklarını ve iki

bağımsız krallık ya da birbirleriyle hiçbir ilişkisi olmayan kendi başına buyruk iki şirket olmadıklarını göstermektedir.

Şimdi gelelim bazı yoldaşların dile getirdiği, yazılı bir anlaşma olmadığına göre, belki de gerçekte bir ittifakın bulunmadığı yolundaki kuşkulara. Bu, komplocuların kurduğu Parti düşmanı ittifakları, genel olarak açık ve resmi, siyasi ve ekonomik ittifaklarla bir tutmak ve bunları aynı şey sanmaktır. Onlar komplo kuruyorlardı. Komplo kurmak için yazılı bir anlaşmaya gerek var mıdır? Yazılı bir anlaşma olmaması ittifak olmadığını gösteriyorsa, Kao Kang ve Cao Şuşih'in başını çektiği ayrı ayrı iki Parti düşmanı klişe ne demeli? Kao Kang, kendi klişine dahil olan Çang Siuşan, Çang Mingyuan, Çao Tehzun, Ma Hung ve Kuo Feng'le bir sözleşme imzalamadı. Ya da biz böyle bir yazılı anlaşmaya rastlamadık. O halde, bu Parti düşmanı klişin varlığını da mı reddedeceğiz? Cao Şuşih'in Siang Ming ve Yang Fan'la imzaladığı bir anlaşmaya da rastlamadık. Görüldüğü gibi, yazılı bir anlaşma olmadan ittifak kurulamayacağını söylemek yanlıştır.

İkinci nokta. Kao ve Cao'nun etkisinde kalan ve kalmayan yoldaşların tavrı ne olmalıdır? Etki altında kalanlar, farklı derecelerde etkilendiler. Bazıları genel olarak etkilendiler; Kao ve Cao onlara sadece kanatlarıyla dokundu. Az sayıda yoldaş derin bir şekilde etkilendi; Kao ve Cao'yla birçok meseleyi tartıştılar, gizli kapaklı faaliyetlerde bulundular ve onların görüşlerini yaydılar. Bu iki kategorideki kişiler arasında fark vardır. Ne var ki, ne ölçüde etkilenirlerse etkilensinler, yoldaşların çoğu bu konferansta tavırlarını açıkça ortaya koydular. Bazılarının tavrı çok iyiydi ve bu herkes tarafından memnunlukla karşılandı. Bazılarının tavrı oldukça iyiydi ve söyledikleri şeylerde bazı hatalar olmasına karşın, yoldaşların çoğu tarafından sevinçle karşılandı. Bazıları gerektiği kadar derine inmediler, ama bugün bazı tamamlayıcı konuşmalar yaptılar. Bazı konuşmalar genel olarak iyiydi, fakat tam anlamıyla doğru olmayan kısımları içeriyordu. Ne olursa olsun, şimdi hepsi şu ya da bu ölçüde tavırlarını ortaya koydular ve biz bunu sevinçle karşılamalıyız. Ne de olsa, tutumlarını açıklığa kavuşturmak için bir şeyler yapmışlardır. Konuşmak isteyen fakat zamanının sınırlı olmasından dolayı söz alamayan birkaç yoldaş da raporlarını yazarak

Merkez Komitesine gönderebilirler. Konuşamayanların durumu o kadar ciddi değildir; bunlar meseleye şöyle bir bulaşmışlar ve Kao'yla Cao'nun yaptığı bazı şeyleri öğrenmişler, ama bunu açıklamamışlardır. Konuşanlar arasında hâlâ bazı şeyleri gizleyenler yok mu? Neyse, şimdi yoldaşların gerek Beş Yıllık Plan konusundaki, gerekse Kao Cao Parti düşmanı ittifakı konusundaki konuşmalarını ve raporlarını gözden geçirmek üzere geri alabileceklerine karar verelim. Bu yoldaşlar yazdıklarını dikkatle gözden geçirebilirler ve beş gün içinde eksik bıraktıkları ya da tamamen doğru bir şekilde söylemedikleri şeyleri değiştirebilirler. Sırf bu konferansta tamamen doğru olmayan bir şey söylediği için ilerde kimseyi sıkıştırmayın. Düzeltme yapabilirsiniz, gözden geçirilmiş metniniz nihai belge olarak kabul edilecektir.

Bu yoldaşlara karşı bu tavrı almalıyız, yani sadece gözlemlemekle kalmamalı, hatalarını düzeltecekleri umuduyla aynı zamanda onlara yardım etmeliyiz. Diğer bir deyişle, hatalarını düzeltip düzeltmediklerini görmek için sadece onları gözlemlemekle kalmamalı, hatalarını düzeltmeleri için onlara yardım da etmeliyiz. Herkesin yardıma ihtiyacı vardır. Nilüfer çiçeği, bütün güzelliğine rağmen, bu güzelliği ortaya çıkaracak yeşil yapraklara ihtiyaç duyar. Bir tahta perde üç payandaya dayanmak zorundadır, yetenekli bir adam üç kişinin yardımına ihtiyaç duyar. İşleri tek başına yapmak iyi değildir, başkalarından yardım almak daima gereklidir. Söz konusu meselede bu yardım daha da fazla gereklidir. Davranışlarını düzeltip düzeltmediklerini anlamak için bu insanları gözlemlemek gereklidir. Ama onları sadece gözlemlemek pasif bir tutumdur, aynı zamanda onlara yardım etmek de gerekir. Ne dercede olursa olsun, Kao-Cao'nun etkisine giren yoldaşların davranışlarını düzeltmelerinden sevinç duymalı, onları sadece gözlemlemekle kalmamalı, aynı zamanda onlara yardım etmeliyiz. Hata yapan yoldaşlara karşı takınılacak olumlu tavır işte budur.

Onların etkisine girmeyen yoldaşlar kibirliliğe kapılmamalı, bu tür hastalıklara karşı uyanıklıklarını korumalıdır. Bu son derece önemlidir. Daha önce sözünü ettiğim yoldaşlardan bazıları belki aldatılmışlardı, diğer bazıları ise oldukça sıkı bir ilişki içindeydiler. Fakat, hata yapan bu yoldaşlar şu ya da bu ölçüde uyanıklık kazanabilir ve ilerde

buna benzer hatalardan kaçınabilirler. Bazı hastalıklara yakalandıktan sonra onlara karşı bağışıklık kazanırsınız. Aşının koruyucu etkisi vardır. Ama kesin bir garantisi olmadığı için aşı yaptırmınıza rağmen gene de çiçek hastalığına tutulabilirsiniz. Dolayısıyla, iki ya da üç yıl sonra ikinci bir aşı yaptırmak, yani bugünkü toplantımız gibi bir toplantı daha yapmak gereklidir. Diğer yoldaşlar kibirliliğe kapılmamalı, hatalara karşı uyanık olmalıdırlar. Kao Kang'la Cao Şuşih bu insanlara niçin el atmadılar? Birkaç kategori var. Birinci kategori, onların düşman kabul ettikleri insanlardan oluşuyor; bunları etkilemeye çalışmamaları doğaldır. İkincisi, önemli bulmayıp küçümse-dikleri kişilerden oluşuyor; «ülkeyi denetim altına aldıklarında» bu insanların kendiliğinden kendilerine katılacaklarını düşündüklerinden, bu aşamada onları etkilemeye gerek görmediler. Üçüncü kategori, belki de bu insanlar daha iyi aşılanmış oldukları ve onlara uygun türden insanlara benzemedikleri için, yaklaşmaya cesaret edemedikleri kişilerden oluşuyordu; bunları düşman ya da önemsiz kişiler olarak görmedikleri halde, gene de onlara yaklaşmaya cesaret de edemediler. Dördüncü kategori, etkilemeye zaman bulamadıkları kişilerden oluşuyor. Bu tür mikropların yayılması için zaman gerekir. Onların teşhir edilmesini bir yıl geciktirirseniz, daha fazla insanı zehirlemeyeceklerinden emin olamazsınız. «Bak sana pislik bulaşmış, oysa ben tertemizim» diye böbürlenmeyin. Eğer hastalığın açığa çıkarılması bir yıl daha ertelenseydi, bence hastalığa yakalananların sayısı oldukça çok olurdu.

Yukarda söylediklerime, gerek Kao'yla Cao'nun etkisinde kalan gerekse kalmayan yoldaşların dikkat edeceğine inanıyorum.

Üçüncü nokta. İlke meselelerinde daima uyanık olmalı ve sözleriyle ya da hareketleriyle Partinin ilkelerine ters düşen yoldaşlarla aramıza belli bir mesafe koymalıyız. Parti ilkelerine ters düşen ve canımızı sıkıran sözler söylediklerinde ya da hareketlerde bulunduklarında, bu yoldaşlarla bu konularda ya da durumlarda aynı tutumu almamalıyız. Parti ilkelerine uygun düşen sözlerine ve hareketlerine gelince, örneğin Beş Yıllık Plan, Parti düşmanı Kao-Cao ittifakı üzerine karar ve rapor, doğru siyasetlerimiz ve Partinin kuralları ve yönetmelikleri gibi meselelerde kuşkusuz onları güçlü bir şekilde desteklemeli ve bu ko-

nularda onlarla aynı tutumu almalıyız. Parti ilkelerine uymayan her şeyle aramıza belli bir mesafe koymalı, yani aramıza kesin bir sınır çekmeli ve bu gibi şeyleri derhal reddetmeliyiz. Sırf eski bir arkadaşımız, eski bir üstümüz, eski bir astımız, eski bir meslektaşımız, okul arkadaşımız ya da hemşerimiz olduğu için böyleleriyle aramıza mesafe koymaktan kaçınmamalıyız. Bugünkü Parti düşmanı Kao-Cao olayında olsun, daha önceleri Parti içinde meydana gelen iki çizgi mücadelelerinde olsun, tekrar tekrar şu durumla karşılaştık: Bazı kişilerle eskiye dayanan ve yakın ilişkilerimiz olduğu için sesinizi çıkarmakta güçlük çeker ve onlarla aranıza belli bir mesafe koymazsanız, onları terslemez ve aranıza kesin bir sınır çekmezseniz, gitgide daha çok battığınızı ve bu kişilerin «hayaletleri»nin peşinizi bırakmadığını görürsünüz. Bu nedenle tavır almalı ve ilkelere uymalıyız.

Dördüncü nokta. Bazı yoldaşlar, «Kao ile Cao'nun yaptığı bazı kötü şeylerden haberimiz vardı, ama bir tertip hazırladıklarını fark etmedik» diyorlar. Bence burada da iki kategori var. Birincisi, Kao'yla Cao'nun Parti ilkelerine aykırı birçok şey söylediğini duyan, üstelik Kao'yla Cao'nun giriştikleri Parti düşmanı faaliyetlerde kendilerine danıştığı kişiler var. Bu kişilerin tertibin farkına varmaları gerekirdi. İkincisi, Kao-Cao'nun kötülüklerinden genel olarak haberdar olan, fakat bir tertip içinde bulunduklarını göremeyenler. Bu insanlar suçlu değildir, çünkü tertibin farkına varmak kolay değildi. Merkez Komitesi, bunların Partiye karşı bir tertibe giriştiklerini ancak 1953 yılında fark etti. Mali ve İktisadi Çalışma ve Örgütsel Çalışma Konferanslarında olup bitenlerden sonra ve Mali ve İktisadi Çalışma Konferansı öncesinde meydana gelen olaylardan sonra normal bir şekilde davranmadıklarını anladık. Mali ve İktisadi Çalışma Konferansı sırasında tuhaf işler çevirdikleri ortaya çıktı ve her defasında uyarıldılar. Ondan sonra, faaliyetlerini tamamen gizli yürütmeye başladılar. Bu tertibi, tertipçileri ve klikleri ancak 1953 sonbaharında ve kışında ortaya çıkarabildik. Uzun bir süre Kao Kang ve Cao Şuşih'in kötü insanlar olduklarından haberimiz yoktu. Böyle şeyler daha önce de olmuştu. Çing-kang Dağları döneminde birkaç dönek vardı ve biz bunların devrime ihanet edeceklerinden hiçbir zaman kuşkulananmamıştık. Elbette hepimizin böyle tecrübeleri olmuştur.

Burada bir ders çıkarmalıyız. Görünüşe aldanmayın. Bazı yoldaşlarımız görünüşe kolayca aldanıyorlar. Her şeyin görünüşüyle özü arasında bir çelişme vardır. İnsan bir şeyin görünüşünü tahlil ederek ve inceleyerek özü hakkında bir fikir sahibi olur. Bilimin gereği de burada yatar. Yoksa, insanlar şeylerin özüne sezgi yoluyla ulaşabilselerdi bilime ne gerek kalırdı? İnceleme yapmaya ne gerek kalırdı? İnceleme yapmak, görünüşle öz arasında çelişme olduğu için gereklidir. Ne var ki, bir şeyin görünüşüyle sahte görünüşü arasında fark vardır, çünkü ikincisi sahtedir. Dolayısıyla şu dersi çıkarıyoruz: Mümkün olduğu kadar sahte görünürlere aldanmamaya çalışalım.

Beşinci nokta. Kibirlik tehlikesi. Böbürlenmeyin. Davamızın başarısı çoğunluğa bağlıdır, azınlık ise sadece sınırlı bir rol oynar. Azınlığın, yani önderlerin ve kadroların oynadığı rol kabul edilmelidir, ancak bu belirleyici öneme sahip olan bir rol değildir. Belirleyici öneme sahip olan kitlelerin oynadığı roldür. Kadrolarla kitleler arasındaki ilişkide, kadrolar gerekli olmakla birlikte, esas çalışmayı yürüten kitlelerdir; kadrolar bu çalışmaya önderlik ederler ve oynadıkları rol abartılmamalıdır. Siz olmasaydınız her şey berbat mı olurdu? Tarihin ve hayattaki birçok olgunun gösterdiği gibi, işler siz olmadan da yürür. Örneğin, Kao Kang ve Cao Şuşih yok diye işler berbat mı oldu? İşler hiç de fena değil, öyle değil mi? Troçki, Çang Kuotao, Cen Dusiyu olmadan da işler oldukça iyi gitti. Bunların hepsi de kötü insanlardı. Konfüçyus öleli yüzyıllar oldu ve bugün Çin'de, Konfüçyus'tan kuşkusuz çok daha bilge olan bir Komünist Partisi vardır; bu da, Konfüçyus olmadan daha başarılı olduğumuzu göstermektedir. İyi insanlara gelince, onlar da vazgeçilmez değillerdir. Onlar olmazsa dünya durur mu? Onlar olmasa da dünya dönmeye devam edecektir. Her şey eskisi gibi devam edecek, hatta belki de daha iyi olacaktır.

İki tip insan var: Birincisi eskiler; sizlerin de pek çoğunuz oldukça kıdemlisiniz. İkincisi ise taze kan, yani gençlerdir. Gelecek için hangisi daha çok şey vaat eder? Bugün Cu Enlay yoldaşın da belirttiği gibi, kuşkusuz taze kan. Bazı yoldaşlar sırf eski devrim savaşçıları oldukları için şişinip duruyorlar. Bu tamamen gereksizdir. Eğer gurur duymayı hoş görecekt olsaydık, bu daha çok gençlerin hakkı olurdu. Kırk ya da elli yaşın üstündekilere gelince, bunlar ne kadar yaşlanırlarsa o ka-

dar fazla tecrübe sahibi olurlar ve o ölçüde de alçakgönüllü olmalıdırlar. Ne kadar tecrübeli olduğumuzu bırakın gençler söylesin: «Gerçekten de bu eskilerin tecrübesi var. Onları küçümsememeliyiz. Bakın, ne kadar da alçakgönüllüler!» desinler. Eğer kırkını ya da ellisini aşmış adamlar, zengin tecrübelerine rağmen kibirliliğe kapılırlarsa, çok zavallı bir duruma düşerler. O zaman gençler, «Sizin bütün tecrübeniz beş para etmez, tıpkı çocuk gibi davranıyorsunuz» derler. Delikanlıların biraz caka satmak istemesi, hoşgörüsüyle karşılanabilir. Ama yaşı ilerlemiş ve bir sürü tecrübe kazanmış insanların kendilerini kibirliliğe kaptırması ve pozculuk yapması hiç de iyi bir şey olmaz. «Terbiyeni takın ve kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştır.» İnsanların kuyruğu yoktur, o halde kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmaktan söz etmenin anlamı nedir? Ne demek istediğimizi, köpek örneğiyle anlatalım. Köpek bazen kuyruğunu havaya diker, bazen de bacaklarının arasına kıstırır. Genellikle, dayak yediği zaman kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırır, keyfi yerinde olduğu zamanlarda ise havaya diker. Bütün yoldaşlarımız, herkesten önce de eski yoldaşların deyim yerindeyse kuyruklarını havaya dikmek yerine bacaklarının arasına kıstıracaklarını, kibirlilikten ve acelecilikten sakınacaklarını, daima alçakgönüllü olacaklarını ve ilerlemeye devam edeceklerini umarım.

Altıncı nokta. «Sol» ve sağ sapmalara karşı uyanık olun. Bazıları, «sağda olmaktansa 'solda' olmak daha iyidir» diyorlar. Bu, birçok yoldaşın tekrarladığı bir sözdür. Aslında, birçok kişi de içlerinden "solda' olmaktansa, sağda olmak daha iyidir» derler, ama bunu yüksek sesle söylemezler. Bunu, sadece dürüst olanlar yüksek sesle söylerler. Demek ki böyle iki görüş var. «Sol» nedir? Zamanın çok ilerisinde gitmek, bugünkü gelişmenin ilerisinde olmak, eylemde ve ilke ve siyaset meselelerinde aceleci olmak, mücadelelerde ve tartışmalarda herkese birden vurmaktır; bütün bunlar «sol» sapmalarıdır ve iyi şeyler değildir. Zamanın gerisinde kalmak, gelişmeye ayak uyduramamak ve mücadelecî ruh eksikliği sağ sapmalardır ve bunlar da iyi şeyler değildir. Partimizde «sol»da olmayı yeğleyenler olduğu gibi, sağda olmayı ya da ortanın sağında yer almayı yeğleyen pek çok kişi de vardır. Bunların hiçbirisi iyi değildir. Her

iki cephede de mücadele etmeli, hem«sol» hem de sağ sapmalara karşı koymalıyız.

Parti düşmanı Kao Kang-Cao Şuşih ittifakı üzerine söyleyeceklerim bu kadar.

4. BUGÜNKÜ DURUM ÜZERİNE

Uluslararası durum, ülke içindeki durum ve Partideki durum ne merkezdedir? Hangisi ağır basıyor, aydınlık mı, yoksa karanlık mı? Hem uluslararası alanda, hem ülke içinde, hem de Partide aydınlığın karanlığa üstün geldiğini kabul etmeliyiz. Aynı şey konferansımız için de geçerlidir. Bu kadar çok kişi özeleştiriyi yaptı diye her şeyi karanlık görmeyin. Özeleştiriyi yapan yoldaşlar olumlu yanlarına, yani devrime katıldıkları dönem, kazandıkları muharebeler ve çalışmalarında kazandıkları başarılar gibi şeylere değinmeyip, eksiklerinin ve hatalarının üzerinde durdular. Sadece yaptıkları özeleştiriyeye bakarsanız, her şey kapkaranlık görünür. Fakat aslında bu, madalyonun sadece bir yüzüdür, birçok yoldaş açısından da ikincil yönüdür. Kao Kang ve Cao Şuşih'le beş yordakçısı, yani Çang Siuşan, Çang Mingyuan, Cao Tehzun, Ma Hung ve Kuo Feng için ise durum farklıdır. Aydınlık tarafın ağır bastığı şeklindeki değerlendirme onlar için geçerli değildir. Kao Kang'ın durumunda aydınlığın ağır bastığını gösteren bir şey var mıdır? Onun durumunda kopkoyu bir karanlık, ay ışığının ve güneş ışığının delip geçemediği kasvetli bir karanlık vardır. Yoldaşlarımızın durumu ise tamamen farklıdır. Onların üzerinde, sabunla birkaç kere yıkanınca temizlenebilecek olan birkaç kara leke vardır.

Neden ani bir durum değişikliğine, karşıdevrimci bir geri dönüş ve Kao-Cao türünden bir olayın tekrarlanmasına karşı hazırlıklı olma çağrısı yapıyoruz? Çünkü en kötü durumlara karşı hazırlıklı olmakla hiçbir şey kaybetmeyiz. Hangi işi yaparsak yapalım, en kötü olasılıkları göz önünde bulundurmalı ve ona göre plan yapmalıyız. Olabilecek en kötü şey şudur: Emperyalistlerin yeni dünya savaşı çıkarması, Çan Kayşek'in Pekin'de yönetimi tekrar ele geçirmesi ve Parti düşmanı Kao-Cao ittifakı türünden olayların tekrarlanması ve üstelik de, bu olaylardan sadece birinin değil, onunun, hatta yüzünün aynı anda

meydana gelmesi. Ama biz hazırlıklı olduğumuz sürece, bunların sayısı ne kadar çok olursa olsun, korkacak bir şey yoktur. Eğer onu birden meydana gelirse, bu sadece beş çift demektir ve hepsini de önceden gördüğümüz için bir mesele olmayacaktır. Emperyalizm bizi korkutmak için atom bombalarını, hidrojen bombalarını gösteriyor, ama biz onlardan da korkmuyoruz. Dünyanın yapısı öyledir ki, daima bir şeyin üstesinden gelebilecek başka bir şey bulunur. Herhangi bir şey saldırı amacıyla kullanıldı mı, bilin ki, onun üstesinden gelecek başka bir şey vardır. *Kahramanların İlahlaştırılması*¹ adlı romanı okursanız, yenilmez «sihirli silah» diye bir şey olmadığını öğrenirsiniz. Gerçekten de sürüyle «sihirli silah» yenilgiye uğratılmıştır. Halka güvendiğimiz sürece yeryüzünde yenilmez «sihirli silah» diye bir şeyin bulunmadığına inanıyoruz.

5. PARTİNİN 8. MİLLİ KONGRESİNİN BAŞARIYLA TOPLANMASI İÇİN ÇABA HARCAYALIM

Merkez Komitesi, Partinin 8. Milli Kongresini 1956 yılının ikinci yarısında toplantıya çağırmaya karar vermiştir. Kongrenin gündeminde üç madde bulunacaktır:(1) Merkez Komitesinin çalışmaları üzerine rapor: (2) Parti Tüzüğü'nün gözden geçirilmesi; (3) yeni bir Merkez Komitesinin seçilmesi. Delegelerin seçilmesi ve belgelerin hazırlanması gelecek yılın Temmuz ayından önce tamamlanmış olmalıdır. Bir yıldan biraz daha uzun bir süre içinde bütün çalışma alanlarında, ekonomide, kültür ve eğitimde, askeri işlerde, Partide, siyaset ve ideolojide, kitle örgütlerinde, birleşik cephede ve azınlık milliyetleri arasında ileriye doğru büyük bir adım atılması için çağrıda bulunuyoruz.

Sırası gelmişken, azınlık milliyetleri arasındaki çalışma üzerine de birkaç söz söyleyeceğim. Han şovenizmine karşı mücadele etmeliyiz. Han milliyetinin azınlık milliyetlerine yardım ettiği fikrine kapılmayın. Aslında, azınlık milliyetleri Han milliyetine büyük yardımlarda bulunmuşlardır. Bazı yoldaşlar, azınlık milliyetlerine yapılan yardım konusunda böbürlenip duruyorlar, fakat azınlık milliyetlerine muhtaç

1. Eski Şang ve Çu devletleri arasındaki çatışmayı konu alan efsanevi bir Çin romanı.

olduğumuzu anlamıyorlar. Topraklarımızın yüzde 50'si ile yüzde 60'ı üzerin yaşayan kimdir, Han milliyeti mi, yoksa azınlık milliyetleri mi? Azınlık milliyetleri. Bu bölgeler zengin kaynaklar ve ortaya çıkarılmamış zenginliklerle doludur. Bugüne dek azınlık milliyetlerine çok az yardım ettik, bazı yerlerde ise hiç yardım etmedik; buna karşılık azınlık milliyetleri Han milliyetine yardım ettiler. Ancak, bazı azınlık milliyetlerinden yardım almadan önce bizim onlara yardım etmemiz gerekmektedir. Siyasi bakımdan azınlık milliyetleri Han milliyetine büyük bir yardımda bulunmuşlardır. Çin ulus topluluğunun içinde yer almaları Han milliyetine yapılmış büyük bir yardımdır. Bütün ülke halkı azınlık milliyetleriyle Han milliyetinin birleşmesinden sevinç duymuşlardır. Demek ki, azınlık milliyetleri siyaset, ekonomi ve milli savunma alanlarında bütün ülkeye ve bütün Çin ulusuna büyük bir yardımda bulunmuşlardır. Sadece Han milliyetinin azınlık milliyetlerine yardım ettiğini, azınlık milliyetlerinin ise Han milliyetine yardım etmediğini düşünmek ya da azınlık milliyetlerine yapılan küçük yardımdan dolayı böbürlenmek yanlıştır.

Bir yıl içinde bütün alanlarda büyük bir adım atılmalıdır dediğimiz zaman, açığa çıkarılan eksiklerin ve hataların düzeltilmesi gerektiğini kastediyoruz. Bu konferansta söz vermekle yetinip, gelecek yıl 8. Kongrenin toplanmasına kadar bu eksiklikleri ve hataları düzeltmeden olduğu gibi bırakmayın. 8. Kongrenin toplanması için çaba harcamak derken kastettiğimiz, eksikliklerimizin ve hatalarımızın düzeltilmesinden başka bir şey değildir. Örneğin, gösterişi, savurganlığı ve yüksek tavanlı mimariyi ortadan kaldırmak için ciddi bir biçimde çaba harcamalıyız. Burada söz verip sonra da eve gidince ayaklarınızı uzatıp yatmayın.

Bazıları, yoldaşların karşılıklı olarak birbirlerini denetleyebilmele-ri için her yıl ya da iki yılda bir bu tür konferansların yapılması gerektiğini söylüyorlar. Bence bu öneri dikkate alınmaya değer. Bizim gibi adamlar üzerinde kim denetim uygulayacak? Birbirini denetlemek iyi bir fikirdir ve Partinin ve devletin davasının hızla ilerlemesine yardımcı olacaktır. Bize yavaş değil hızlı bir ilerleme gerek. On yıldan beri Parti kongresi yapmadık. Savaş bütün sıkıntılarıyla ve güçlükleriyle

devam ettiği ve 7. Kongre yapılmış olduğu için ilk beş yıldı yeni bir kongre yapmak kuşkusuz doğru olmazdı. İkinci beş yıllık dönemde bir kongre yapılabilirdi, ama yapılmadı. Kongrenin yapılmamasından da bazı kazançlarımız oldu. Kongreden önce Kao-Cao olayının aydınlatılması iyi oldu, çünkü bu yapılmasaydı, kendi amaçları için kongreden sonuna kadar yararlanacaklardı. Bu arada Beş Yıllık Planımız epey ilerledi, geçiş dönemi için genel çizgiyi saptadık, bu konferans sayesinde daha yüksek düzeyde bir düşünce birliğine ulaştık ve böylece Partinin 8. Milli Kongresinin yolunu açmış olduk. Önümüzdeki kongrede tek tek bütün delegelerden özeleştiri yapmaları istenmeyecektir, ama çalışmamızdaki eksiklerin ve hataların açık bir eleştirisi ve özeleştirisi yapılmalıdır. Bu Marksist ilkeyi uygulamamak yanlış olur.

Eleştiri amansız olmalıdır. Bazı yoldaşların bu konferansta yaptığı eleştirileri yeterince amansız bulmuyorum; başkalarını incitmekten korkar gibi bir halleri var. Eleştiriniz yeterince amansız değilse, iğnenizi yeterince derine batırmamışsanız, eleştiren kişi hiçbir acı duymaz ve eleştiriye kulak asmaz. Eleştirdiğiniz kişinin ve bölümünün adını belirtin. Bu işi doğru dürüst yapamadığın için senden hoşnut değilim ve sen bundan alınıyorsan da ne yapayım. Başkalarını incitme korkusu, oy kaybetme ve zaten kusursuz olan bir çalışma ilişkisini bozma korkusundan başka bir şey değildir. Bana oy vermezsen ekmeğimden mi olurum? Hiç de değil. Aslında, söylemek istediklerinizi açıkça söyler ve meseleyi dobra dobra ortaya koyarsanız, başkalarıyla daha iyi geçinebildiğinizi göreceksiniz. Boynuzlarınızı kullanmaktan kaçınmayın. Oküzlerin neden iki boynuzu vardır? Boynuzlar savaşmak için, kendini savunmak ve saldırmak içindir. Yoldaşlara sık sık başlarında boynuz olup olmadığını sorarım. Yoldaşlar, alnınızı bir yoklayın, bakalım var mı, yok mu? Görüyorum ki bazı yoldaşların boynuzları var, diğer bazılarının boynuzları var, ama yeterince sivri değil, bazılarının ise hiç boynuzu yok. Bence boynuzlara sahip olmak daha iyidir, çünkü bu Marksizmle iyi bağdaşır. Eleştiri-özeleştiri Marksizmin temel ilkelelerinden biridir.

Demek ki, düzenli aralıklarla eleştiri-özeleştiri toplantıları yapmak, yoldaşların birbirlerini denetlemesi ve Parti'nin ve devletin dava-

sının hızla ilerletilmesi için iyi bir önlemdir. Eyaletlerdeki ve şehirlerdeki Parti komitelerini temsil eden siz yoldaşların bu konuyu düşünmenizi ve sizin de aynı önlemi uygulamanızı öneriyorum. Merkez Komitesini örnek almak istiyorsunuz, değil mi? Bence bu konuda örnek alabilirsiniz.

Son olarak, burada toplanmış olan yoldaşlara ve bütün Parti üyelerine şu çağrışı yapıyorum:

Partinin 8. Milli Kongresinin 1956 yılında başarıyla toplanması için çaba harcayın!

Birinci Beş Yıllık Planın başarıyla tamamlanması için çaba harcayın!

«KAMUOYUNUN BİRÖRNEK OLMASI»NIN REDDEDİLMESİ ÜZERİNE*

24 Mayıs 1955

Hu Feng'in «kamuoyunun birörnek olması» diye adlandırdığı şey, aslında karşıdevrimcilerin karşıdevrimci fikirlerini yaymalarına izin verilmemesidir. Bu gerçekten de doğrudur; bizim sistemimiz bütün karşıdevrimcilerin konuşma özgürlüklerini ellerinden alır ve özgürlüğü sadece halka tanır. Biz, halk içinde çeşitli görüşlerin var olmasına izin veriyoruz, yani halk, eleştirme, çeşitli görüşleri belirtme, Tanrı fikrini ya da Tanrıtanımazlığın (yani materyalizmin) propogandasını yapma özgürlüğüne sahiptir. Her toplumda ve her zaman daima iki tür insan ve iki tür görüş vardır! İleri ve geri. Bunlar birbirlerinin zıddı olarak mücadele ederler ve ileri fikirler daima geri fikirlere üstün gelir. «Kamuoyunun birörnek olması» ne mümkündür, ne de doğrudur. Toplum ancak, ileri olan şeyler tam bir hareket serbestisine sahip olduğu ve geri olan şeylere üstünlük sağladığı zaman ilerleyebilir. Ancak, hem ülkede hem de ülke dışında sınıfların ve sınıf mücadelesinin varlığını sürdürdüğü bir dönemde, devlet iktidarını ele geçiren işçi sınıfı ve kitleler, bütün karşıdevrimci sınıfların, grupların ve bireylerin devrime karşı direnişlerini bastırmak, geri dönüş amacıyla giriştikleri faaliyetleri ezmek ve konuşma özgürlüğünü karşıdevrimci amaçları için kötüye kullanmalarını önlemek zorundadırlar. Dolayısıyla «kamuoyunun birörnek olması» Hu Feng ve aynı türden karşıdevrimcilerin işine gelmemektedir. Onların işine gelmemesi tam da bizim istediğimiz şeydir ve bizim işimize gelir. Ülkemizde kamuoyu hem birörnektir, hem de birörnek değildir. Halk içinde, ileri olanların

* Karşıdevrimci Hu Feng kliğini eleştiren bir yazı.

geri olanları demokratik ikna yöntemini kullanarak eğitebilmeleri ve geri fikirlerin, sistemlerin yenilgiye uğratılabilmesi için ileri olanlar da, geri olanlar da gazetelerimizden, dergilerimizden, forumlarımızdan serbestçe yararlanarak birbirleriyle rekabet edebilirler. Bir çelişme çözüldüğü zaman yeni çelişmeler ortaya çıkar ve rekabet yeniden başlar. Toplum bu yolla sürekli olarak ileriye doğru gider. Gelişmelerin varlığı, birörnek olma durumunun bulunmaması demektir. Çelişmelerin çözülmesi geçici bir birörnek olma durumuna yol açar, fakat çok geçmeden yeni çelişmeler ortaya çıkar ki, bu da birörnek olmama demektir; bu sefer de bu yeni çelişmelerin çözülmesi gerekir. Halkla karşıdevrimciler arasındaki çelişmeler ise, halkın, işçi sınıfı ve Komünist Partisi önderliğinde, karşıdevrimciler üzerinde diktatörlük uygulamasıyla ilgili bir meseledir. Burada demokrasi değil diktatörlük yöntemi uygulanır; diğer bir deyişle, karşıdevrimciler uslu durmak zorundadırlar ve gerek sözle gerekse davranışlarıyla karışıklık çıkarmalarına izin verilmez. Bu anlamda, sadece kamuoyu değil, yasalar da birörnektir. Hu Feng'in ve diğer karşıdevrimcilerin bu konudaki fikirleri akla yakın gelebilir; bu karşıdevrimci sözleri duyan bazı kafası karışık kişiler, haksızlık yapıldığını sanıyorlar. İşte bakın, «kamuoyunun birörnek olması» ya da «kamuoyunun olmaması» ya da «özgürlüklerin ortadan kaldırması»; bütün bunlar kulağa çok kötü gelmiyor mu? Bu gibileri, iki farklı kategoriye, halkın saflarında yer alanla almayanı açıkça birbirinden ayıramıyorlar. Halkın saflarında özgürlüğü ortadan kaldırmak, Partinin ve hükümetin eksikliklerine ve hatalarına halkın yönelttiği eleştirileri bastırmak ya da akademik çevrelerde özgür tartışma ortamını ortadan kaldırmak, suçtur. Bu, bizim sistemimizde böyledir. Kapitalist ülkelerde ise bütün bunlar suç sayılmaz. Halkın saflarının dışında, karşıdevrimcilerin sözle ya da davranışlarıyla karışıklık çıkarmasına izin vermek suçtur, karşıdevrimciler üzerinde diktatörlük uygulamak ise meşrudur. Bu bizim sistemimizde böyledir. Kapitalist ülkelerde ise bunun tersi geçerlidir; orada burjuvazi, devrimci insanların «sözle ya da davranışlarıyla karışıklık çıkarma» izninin olmadığı ve «uslu durmak» zorunda bırakıldığı bir diktatörlük uygular. Sömürücüler ve karşıdevrimciler her zaman ve her yerde azınlıkta, sömürülenler ve devrimciler ise daima çoğunluktadır. Bu nedenle, sömürülenlerin

ve devrimcilerin diktatörlük uygulaması tamamen haklı, sömürenlerin ve karşıdevrimcilerin diktatörlüğü ise daima haksızdır. Hu Feng ayrıca şunu da söyledi: «Okurların büyük çoğunluğu baskı ortamının hüküm sürdüğü bir örgüte üyedir.» Halk içinde, tepeden inmeci baskı yöntemini reddediyor ve demokratik ikna yöntemini uyguluyoruz; burada ortam özgür olmalıdır, «baskı» yanlıştır. «Okurların büyük çoğunluğu bir örgüte üyedir»; bu son derece iyi bir şeydir. Binlerce yıldan beri böyle bir şey olmamıştı. Halk, ancak Komünist Partisi önderliğinde uzun ve zorlu bir mücadele verdikten sonra gericilerin sömürü ve zulümlerini sürdürmelerine yarayan dağınıklığına son vererek birleşebildi ve bu büyük birliği devrimin zaferini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirdi. Hu Feng «baskı» derken karşıdevrim safındakiler üzerine uyguladığımız baskıyı kastediyor. Evet, onlar «sürekli olarak dayak yemekten korkan zavallı gelin» gibi tir tir titriyorlar ya da «nefes alışlarının bile dinlendiğini» sanarak korkuyorlar. Bizce, bu da son derece iyi bir şeydir. Böyle bir şey de binlerce yıldır ilk kez oluyor. Ancak Komünist Partisi halka uzun ve zorlu bir mücadelede önderlik ettikten sonra bu alçaklar bu kadar tedirgin oldular. Kısacası, halkın bayramı karşıdevrimcilerin matem günüdür. Her yıl Milli Günde kutladığımız da bundan başka bir şey değildir. Hu Feng şunu da söyledi: «Edebiyat ve sanata mekanik yaklaşım en kolay şeydir.» Burada «mekanik yaklaşım», diyalektik materyalizm için kullanılan aşağılayıcı bir terimdir ve diyalektik materyalizmi «en kolay şey» olarak nitelemek de saçmalığın dik âlâsıdır. İdealizm ve metafizik, nesnel gerçeğe dayanmadıkları ve onun tarafından sınanmadıkları, dolayısıyla da insanlara her türlü saçmalığı söyleme olanağını verdikleri için dünyanın en kolay şeyidir. Materyalizm ve diyalektik ise çaba harcamayı gerektirir. Nesnel gerçeğe dayanmak ve onun tarafından sınanmak zorundadırlar. Çaba harcanmazsa, idealizme ve metafiziğe kayma tehlikesi belirir. Hu Feng mektubunda¹, oldukça ayrıntılı bir biçimde çürütmemiz gereken üç ilke meselesi ortaya attı. Hu Feng mektubunda ayrıca şunları da yazdı: «Şu anda her yerde bir direnme isteği var, her yerde daha da ileri talepler var; bu 1950 yılındaydı. O sırada, Çan

1. Burada, Hu Feng'in 13 Ağustos 1950'de takipçisi Çang Çungsiao'ya yazdığı özel bir karşıdevrimci mektuba değiniliyor.

Kayşek'in askeri birliklerinin büyük kısmı kıta topraklarında henüz daha yeni yok edilmiş, eşkıya haline gelen karşıdevrimci askeri birlikler henüz tamamen temizlenmemiş, büyük toprak reformu ve karşıdevrimcileri bastırma hareketleri ve kültür ve eğitim alanlarındaki yeniden düzenleme çalışmaları henüz başlamamıştı. Hu Feng'in sözleri şöyle olsaydı, gerçekten de o günkü durumu yansıtırdı: Şu anda her yerde karşıdevrimcilerin direnme isteği var, her yerde, devrime zarar vermek isteyen her türden karşıdevrimcinin daha da ileri talepleri var.

•

KARŞI DEVRİMCİ HU FENG KLİĞİ İLE İLGİLİ BELGELER'E ÖNSÖZ VE YAYIMCININ NOTLARI

Mayıs ve Haziran 1955
ÖNSÖZ

15 Haziran 1955

Geniş okur kitlesinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, 13 Mayıs-10 Haziran 1955 tarihleri arasında *Halkın Gazetesi*'nin üç ayrı sayısında yayımlanan karşıdevrimci Hu Feng kliği ile ilgili belgeleri ve ayrıca 10 Haziran tarihli *Halkın Gazetesi*'nin başyazısını bir kitap halinde derledik; bu kitap *Karşıdevrimci Hu Feng Kliği ile İlgili Belgeler* adı altında Halk Yayınevi tarafından yayımlanmaktadır. Okurların iki yüzlü karşıdevrimciyi inceleyebilmeleri için, Hu Feng'in «Özeleştirim» adlı yazısını da bu kitapta kaynak belge olarak yeniden yayımlıyoruz, fakat bunu Şu Vu'nun¹ sağladığı bazı belgelerin sonuna ek olarak koyduk. Belgelerin gazetede yayımlanması sırasında konan yayımcının notlarında ve dipnotlarda bazı sözcükleri değiştirdik. Bazı dipnotları değiştirdik, bazı yeni dipnotlar ekledik ve gazetede yayımlanan ikinci yazıya iki yayımcının notunu daha ekledik. Tutarlılık sağlamak amacıyla, birinci ve ikinci yazılardaki «Parti düşmanı klik» teriminin yerine, üçüncü yazıda kullanılan «karşıdevrimci klik» terimi konulmuştur. Bunların dışında metinde bir değişiklik yapılmamıştır.

Bu kitabın yayımlanmasının, belgelerin *Halkın Gazetesi*'nde yayımlanmasında olduğu gibi iki tür insanın ilgisini çekmesi beklenebilir. Kitap, bir yandan karşıdevrimcilerin ilgisini çekecektir; diğer yandan ise halk kitleleri kitabı daha da büyük bir ilgiyle karşılayacaklardır.

1. Burada, kliğin bir üyesi olan Şu Vu'nun hazırladığı, «Karşıdevrimci Hu Feng Kliği ile İlgili Bazı Belgeler»e değinilmektedir. Bu derleme, kurtuluştan önce ve sonra Hu Feng'in Şu Vu'ya yazdığı birçok karşıdevrimci özel mektuptan parçaları kapsamaktadır.

Karşıdevrimciler ve belli karşıdevrimci eğilimleri olanlar, Hu Fengçi unsurların birbirlerine yazdıkları mektupların kendilerinde sıcak duygular uyandırdığını görecektir. Gerçekten de Hu Feng ve kiliği bütün karşıdevrimci sınıfların, grupların ve bireylerin sözcüsüdür; onların devrime savurdıkları küfürler ve giriştikleri faaliyetlerde kullandıkları taktikler, bu kitabı okuma olanağını bulan ve ondan sınıf mücadelesi konusunda karşıdevrimci dersler çıkaracak olan bütün karşıdevrimciler tarafından beğenilecektir. Ne var ki, bu onları yok olmaktan kurtaramayacaktır. Destekçilerinin, yani emperyalistlerin ve Çan Kayşek'in Guomindangi'nin Çin halkına karşı kaleme aldıkları bütün karşıdevrimci yazılar gibi, Hu Fengçi unsurların bu yazıları da başarıyı değil başarısızlığı belgelemektedir. Bu yazılar onların kliklerini yerle bir olmaktan kurtaramamıştır.

Halk kitleleri bu belgelere büyük bir ihtiyaç duymaktadır. Karşıdevrimciler ikiyüzlü taktiklerini nasıl uyguluyorlar? Sahte görünüşleriyle bizi kandırmayı ve hiç beklemediğimiz şeyleri gizlice yapmayı nasıl başarıyorlar? Bütün bunlar binlerce iyi niyetli insan için bir sırdır. Birçok karşıdevrimci bu sayede saflarımıza sızdı. Halkımızın gözleri keskin değil, iyileri kötülerden ayırt etme konusunda ustalaşmamışlar. İnsanlar olağan koşullarda faaliyet gösterdiklerinde iyiyle kötüyü ayırt edebiliyoruz, ama olağan olmayan koşullarda faaliyet gösterenlerin gerçek niteliğini görmekte ustalaşmış değiliz. Hu Fengçi unsurlar, gerçek yüzlerini gizlemek ve sahte bir izlenim yaratmak için kılık değiştiren karşıdevrimcilerdir. Ama devrime karşı çıktıkları için, gerçek yüzlerini tamamen gizlemeleri mümkün değildir. Hu Feng kliğinin önderlerine gelince, bunlarla hem kurtuluştan önce, hem de sonra birçok tartışmamız oldu. Bunlar sözleri ve davranışları açısından, sadece komünistlerden değil, aynı zamanda çok sayıda Partili olmayan devrimci ve demokrattan da farklıdır. Bunların yakınlarda açığa çıkarılması sadece haklarında elimize bir sürü somut delil geçtiği için mümkün olmuştur. Hu Feng kliği içinde yer alan birçok kişi ise, Parti örgütlerimiz, devlet organlarımız, halk örgütlerimiz, kültür ve eğitim kurumlarımız ya da işletmelerimiz; bunları aralarına almadan önce geçmişlerini iyice araştırmadıkları için bizi aldatabildiler. Bunun bir

nedeni de, yakın geçmişte fırtınalı bir devrim döneminden zaferle çıkarken her türden insanın bize yaklaştırmaya çalışmasıydı; bunun sonucunda kaçınılmaz olarak sular bulandı, kötüler iyilerin arasına karıştı ve henüz bunları inceden inceye eleyecek zamanımız olmadı. Ayrıca, kötü unsurların saptanması ve ayıklanması, yönetici organların doğru önderliği, kitlelerin yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahip olmasıyla birleştiği zaman başarıya ulaşır; bizim çalışmalarımız ise geçmişte bu konuda zaafı taşıyordu. Bütün bunlar bize ders olmalıdır.

Hu Feng olayına önem veriyoruz, çünkü onu kullanarak halk kitlelerini ve her şeyden önce de okumayazma bilen yoldaşları ve aydınları eğitmek istiyoruz; siyasi bilinç düzeylerini yükseltmeleri açısından onlara bu *Belgeler*'i tavsiye ediyoruz. *Belgeler*'in en dikkat çekici yanı, son derece açık seçik olmalarıdır. Doğal olarak bu kitap karşıdevrimcilerin ilgisini çekecektir; devrimci halk ise, ona daha da büyük bir ilgi gösterecektir. Eğer devrimci halk kitleleri, bu olaydan ve bu belgelerden bir şeyler öğrenerek devrimci şevklerini artırır ve iyiyle kötüyü ayırt etme yeteneklerini geliştirirlerse, zamanla her türlü gizli karşıdevrimciyi açığa çıkartırız.

YAYIMCININ NOTLARI (Seçmeler)

Mayıs ve Haziran 1955

1

Atalarımızın «zümre» diye adlandırdıkları, bugünün insanlarının ise «tekke» ya da «çete» dedikleri hizip, oldukça iyi tanıdığımız bir şeydir. Hizipçi faaliyetlere girişenler siyasi amaçlarını gerçekleştirebilmek için çoğu kez başkalarını hizipçilik yapmakla suçlarlar ve hizipçiliğin doğru bir şey olmadığını söylerler; kendileri ise dürüsttüler ve dürüst insanların hizipçilikle hiçbir ilgisi olamaz! Hu Feng'in peşinden gidenlerin, «burjuva teorilere» sahip, «bağımsız bir krallık kurmuş» bir hizip olan Komünist Partisinin «nefret ettiği» ve «baskı altın-

muş» bir hizip olan Komünist Partisinin «nefret ettiği» ve «baskı altında tuttuğu» «genç yazarlar», «devrimci yazarlar» olduğu söylendi; Hu Feng ve şürekâsı bu nedenle öç almak istiyordu. *Edebiyat Gazetesi*² meselesi, «sadece yararlanılması gereken bir gedik»ti, ama «kesinlikle tek gedik değildi»; bu gediği «genişletmek ve genelleştirmek» ve «meselenin, bir hizip iktidarı meselesi olduğunu», «üstelik, hizip ve savaş ağası iktidarı» olduğunu göstermek son derece gerekliydi. Durum o kadar ciddiydi ki, bizi yerle bir etmek için bir sürü cephane harcadılar. Hu Feng ve şürekâsı böyle yapmakla dikkatleri üzerlerine çektiler. Bu kişilerden birçoğunun dikkatli bir biçimde soruşturulmasından sonra bu kliğin oldukça büyük olduğu görüldü. Önceleri, «küçük bir grup» olarak biliniyorlardı. Bu doğru değildir; sayıları oldukça kabarık. Önceleri sadece bir edebiyatçılar grubu oldukları sanılıyordu. Bu doğru değildir; siyasi, askeri, ekonomik, kültürel bölümlere ve eğitim bölümüne sızmışlardı. Önceleri, gün ışığında faaliyet gösteren bir grup devrimci gibi görünüyorlardı. Bu doğru değildir; birçoğunun çok karanlık bir geçmişi var. Kliğin esas gücünü, emperyalist ve Guomindang gizli ajanları, Troçkistler, gerici subaylar ya da Komünist Partisine ihanet eden örnekler oluşturmaktadır; devrimci kamp içinde, belkemiğini bu kişilerin oluşturduğu karşıdevrimci bir hizip, bağımsız bir yeraltı krallığı oluşturuldu. Bu karşıdevrimci hizip, bu yeraltı krallığı, Çin Halk Cumhuriyeti'ni yıkma ve emperyalistlerin ve Guomindang'ın yönetimini geri getirme görevini üstlendi. Nerede ve ne zaman olanak bulurlarsa zaaflarımızı bulup çıkarmaya ve bunlardan yıkıcı faaliyetleri için yararlanmaya çalışıyorlar. Adamlarını sızdırdıkları her yerde tuhaf şeyler oluyor. Kurtuluştan sonra bu karşıdevrimci klik genişledi ve eğer önüne geçilemezse genişlemeye devam edecektir. Şimdi Hu Feng ve şürekâsının gerçek niteliği gün ışığına çıktığına göre, birçok olay yeterli bir biçimde açıklanabilir ve bunların faaliyetlerinin önüne geçilebilir.

2. Çin Edebiyat ve Sanat Çevreleri Federasyonu'nun ve Çin Yazarlar Birliği'nin başkanlık divanları, 1954 Ekim'inin sonlarından Aralık ayının başlarına kadar, *Edebiyat Gazetesi*'ni, *Kırmızı Odanın Rüyası* ile ilgili incelemelerdeki burjuva fikirlere genç yazarlar tarafından yöneltilen eleştirileri bastırarak işlediği hataları incelemek için genişletilmiş ortak toplantılar yaptılar. Beklediği fırsatın ortaya çıktığını sanan Hu Feng, Komünist Partisine saldırmaya başladı. İzleyicilerden birine yazdığı özel bir mektupta, «Bu sadece yararlandığımız bir gediktir ve bu meseleyi genişletmek ve genelleştirmek son derece gereklidir» diyordu.

Gerçekten de, daha sonraları Hu Feng, Lu Tien'in önerisine uygun olarak, savunma amacıyla saldırı taktiğini uygulamaya başladı. Bu nedenle Pekin'e gelerek bir iş istedi, durumunun tartışılmasını talep etti, Merkez Komitesine 300 bin kelimelik bir muhtıra sundu ve son olarak da *Edebiyat Gazetesi* meselesinden yararlanarak bombardımana başladı. Genellikle, sömürücü sınıfların her türden temsilcileri işler kötüye gittiği zaman, o gün için paçayı sıyırıp ilerde gelişmek için savunma amacıyla saldırı taktiğine başvururlar. Hiç yoktan dedikodular çıkarılır ve insanın gözünün içine baka baka yalanlar uydurulur; şeylerin özüne saldırmak için bazı yüzeysel olaylardan yararlanılır; bazı insanlara övgüler düzülürken diğerleri yerin dibine batırılır; «belli noktalarda gedikler açmak» için meseleler çarpıtılır ve abartılır; bütün bunlar bizi güç bir duruma sokmak içindir. Kısacası bize karşı hangi taktikleri kullanacaklarını araştırırken ve amaçlarına ulaşmak için «ülke içinde casusluk yaparken» son derece gayretkeşirler. Bazen «ölmüş gibi yaparlar» ve «karşısaldırıya geçmek» için fırsat kollarlar. Sınıf mücadelesinde uzun yılların tecrübesine sahiptirler ve hem legal hem illegal, çeşitli mücadele biçimlerinde ustalaşmışlardır. Biz devrimciler, onları yenmek için onların numaralarını bilmeli ve taktiklerini incelemeliyiz. Hiçbir zaman, karmaşık sınıf mücadelesini basit bir mesele olarak ele alacak kadar kitabi ve saf olmamalıyız.

Birçok karşıdevrimcinin «ciğerimizin içine kadar» girmesine, bizim devrimciler olarak kibirli ve kendinden memnun olmamız, uyanık olmamamız ve siyaseti ihmal edecek kadar günlük işlere batmış bulunmamız olanak sağlamıştır. Bunlar sadece Hu Feng kliğinin adamlarından ibaret değildir, birçok başka gizli ajan ve kötü unsur da aramıza sızmıştır.

Ne zaman bir Parti üyesi liberal eğilimlerinden dolayı eleştirilse, Hu Fengçi unsurlar onun «saldırıya uğradığını» söylüyorlar. «Eğer

mücadele azmi zayıfsa», yani liberal tutumuna sarılmıyor, tersine Partinin eleştirisini kabul ederek doğru tutuma gelmek istiyorsa, koparılıp götürülemeyecek demektir ve Hu Feng kliği ondan ümidini keser. Diğer taraftan, liberal tutumuna sarılmaktaki mücadele azmi «zayıf değil» de, «oldukça güçlüyse», koparılıp götürülme tehlikesi içinde demektir. O zaman, Hu Fengçi unsurlar kesinlikle bir deneye gireceklerdir ve daha o andan itibaren ona «yoldaş» demeye başlamışlardır bile. Bunun bizim için uyarıcı olması gerekmez mi? O halde, ideolojik ve siyasi hatalar yaptığı için eleştirilen bir Parti üyesi nasıl bir tutum almalıdır? Onun önünde iki yol vardır: Ya hatalarını düzeltecek ve iyi bir Parti üyesi olacaktır ya da gitgide daha fazla gerileyecek ve hatta karşıdevrimin batağına batacaktır. Bu ikinci olasılık gerçekten vardır ve karşıdevrimciler bu gibi Parti üyelerini kendi saflarına çağırıyor olabilirler.

5

Nasıl biz uluslararası ve ülke içindeki sınıf mücadelesindeki güç dengesinin sürekli olarak değerlendirmesini yapıyorsak, düşman da aynı şeyi yapar. Fakat düşmanlarımız geri ve yozlaşmış gericiler oldukları için mahvolmaya mahkûmdurlar; onların nesnel dünyanın yasalarından haberleri yoktur, öznelci ve metafizik bir düşünce yapısına sahip oldukları için kaçınılmaz olarak hatalı yargılara varırlar. Sınıf iç-güdüleri onları değişmez bir biçimde herkesten üstün olduklarına ve devrimci güçlerin hiçbir zaman büyük boyutlara ulaşmayacağına inanmaya iter. Daima kendi güçlerini abartır, bizim gücümüzü ise küçümserler. Birçok karşıdevrimcinin, Çing Han edanı hükümetinin, Kuzeyli savaş ağalarının, Japon militaristlerinin, Mussolini'nin, Hitler'in ve Çan Kayşek'in teker teker devrildiklerini hep gördük; bu karşıdevrimciler hem düşüncelerinde, hem de hareketlerinde hatalar yaptılar ve zaten yapmamaları da mümkün değilci. Günümüzdeki bütün emperyalistler de kaçınılmaz olarak bu hatalar yineleyeceklerdir. Tuhaf değil mi? Hu Fengçi unsurlara kalırsa, Çin halkının Çin Komünist Partisi'nin önderliğindeki devrimci güçleri «mahvolmaya mahkûmdur» «kurumuş, sararmış bir yapraktan», «çürüyen bir ceset»ten başka bir

şey değildir. Peki, ya Hu Fengçi unsurların temsil ettiği karşıdevrimci güçler? «Bazı narin filizler ezilse» bile, çok sayıda yeni filiz «çıkıyormuş» ve «güçlü bir biçimde gelişecek»miş. Burjuva Fransız Milli Meclisinde bugün hâlâ kralcılara rastlandığına göre, Çan Kayşek hanedanının bazı temsilcilerinin, bütün sömürücü sınıfların yeryüzünden tamamen kaldırılmasından sonra bile şurada ya da burada faaliyet göstermeye devam etmesi çok mümkündür. Bunların içindeki en iflah olmaz unsurlar hiçbir zaman yenilgiyi kabul etmeyeceklerdir. Bunun nedeni hem kendilerini hem de başkalarını aldatmak zorunda olmalarıdır, çünkü bunu yapmazlarsa yaşayamazlar.

6

Bu mektuptaki «bu kılık değiştirmiş feodal güçler çılgınca adam öldürüyorlar» cümlesi, karşıdevrimci Hu Feng kliğinin, halkımızın devrimci güçlerinin karşıdevrimci güçleri ezmek için verdiği büyük mücadele karşısında tir tir titrediğini göstermektedir ve bu duygu bütün karşıdevrimci sınıfların, grupların ve bireylerin tipik bir özelliğidir. Onların yüreklerine korku salan şey, devrimci kitlelerin yüreğini sevinçle dolduran şeyin ta kendisidir. «Tarihte eşi görülmemiş»; bu da doğrudur. İlkel komünal sistemin yerine köleci sistemi, yani sömürüye dayanmayan bir sistemin yerine bir sömürücü sistemi geçiren devrim dışında geçmişteki bütün devrimler bir sömürü sisteminin yerini başka bir sömürü sisteminin almasıyla sonuçlanmıştır, dolayısıyla da karşıdevrimcileri ezme işini sonuna kadar götürmek ne zorunluydu ne de mümkündü. Yalnızca bizim devrimimiz, yani proletaryanın ve Komünist Partisi önderliğindeki halk kitlelerin devrimi bütün sömürü sistemlerini ve sınıfları nihai olarak ortadan kaldırmayı hedef almaktadır; bu nedenle ortadan kaldırılan sömürücü sınıflar kaçınılmaz olarak meydana çıkacak ve karşıdevrimci siyasi partileri, grupları ya da bazı karşıdevrimci bireyler aracılığıyla direnişe geçeceklerdir; diğer yandan halk kitleleri de birleşmeli ve bu direnen güçleri kararlılıkla, sonuna kadar, toptan ve bütünüyle bastırmalıdır. Bu bastırma işlemi ancak şimdi zorunlu ve mümkün hale gelmiştir. «Mücadele kaçınılmaz olarak şiddetlendi»; bu da tamamen doğrudur. «Kılık değiştirmiş feodal

güçler» deyimi ise yanlıştır; bu, bu kliğin «diyalektik materyalizmi» aşağılamak için kullandığı «mekanik yaklaşım» deyimi gibi, «işçi-köylü ittifakına dayanan ve proletaryanın ve Komünist Partisinin önderliğindeki demokratik halk diktatörlüğünü» aşağılamak için kullanılan bir deyimdir.

7

Bu Çang Çungsiao burada bir kez daha karşımıza çıkıyor. Oldukça kuvvetli bir karşıdevrimci buruna sahip olan bu adam, siyasi bilinç düzeyi ve siyasi koku alma yeteneği açısından, birçok komünist de dahil olmak üzere devrimci saflardaki pek çok kişiyi geride bırakmaktadır. Hu Feng kliği içinde yer alanlarla karşılaştırıldığında bizimkilerden birçoğu bu konularda epey geridir. İnceleme yaparak sınıf uyanıklığımızı artırmalı ve siyasi koku alma yeteneğimizi geliştirmeliyiz. Hu Feng kliğinin bize verebileceği olumlu bir şey varsa, o da bugünkü canılcı mücadele içinde kendi siyasi bilincimizi ve duyarlıığımızı artırmamız, bütün karşıdevrimcileri kararlılıkla bastırmamız ve devrimci diktatörlüğümüzü büyük ölçüde sağlamlaştırmamız olacaktır; bu sayede devrimi sonuna kadar götürecektir ve büyük bir sosyalist ülke inşa etme hedefimize ulaşacağız.

TARIMIN KOOPERATİF DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE*

31 Temmuz 1955

I

Köylük bölgelerin tümünde, sosyalist kitle hareketi pek yakında yeniden yükselecektir. Ama bazı yoldaşlarımız, ayakları bağlı kadınlar gibi ayağını sürüyor ve sürekli olarak «çok hızlı gidiyorsunuz» diye yakınıyorlar. Aşırı eleştiriler, yersiz yakınmalar, bitip tükenmeyen bir kuşku ve sayısız tabunun ortaya çıkması: İşte köylük bölgelerdeki kitle hareketine rehberlik edecek doğru siyasetin bu olduğunu sanıyorlar.

Ama hayır, bu , doğru siyaset değil, yanlış siyasettir.

Köylük bölgelerde toplumsal dönüşümün yükselen dalgası, kooperatifleşme hareketinin yükselen dalgası daha şimdiden bazı bölgelere ulaşmıştır, yakında da bütün ülkeyi kaplayacaktır. Bu, 500 milyondan fazla köylük nüfusu kapsayan geniş bir sosyalist devrimci harekettir ve son derece büyük, dünya çapında önemi vardır. Bu harekete etkin, coşkulu ve sistemli bir önderlik sağlamalı ve hiçbir şekilde onu geri çekmemeliyiz. Süreç içinde bazı hataların olması kaçınılmaz bir şeydir; bu anlaşılabilir bir durumdur ve hataların düzeltilmesi de zor olmayacaktır. Kadrolarda ve köylülerde ortaya çıkan hatalar ve eksikler, onlara olumlu bir biçimde yardım edersek, düzeltilebilir ve alt edilebilir. Kadrolar ve köylüler Partinin önderliği altında ilerlemektedirler ve esas olarak hareket sağlıklıdır. Bazı yerlerde çalışmalarında hatalar yapmışlardır. Örneğin, yoksul köylüler karşılaştıkları güçlükler göz önüne alınmaksızın kooperatiflerin dışında bırakıldılar, buna karşılık

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin çağrısı üzerine toplanan eyalet, şehir ve özerk bölge Parti komiteleri sekreterleri konferansına sunulan rapor.

hali vakti yerinde orta köylüler de çıkarları çiğnenerek zorla kooperatife sokuldular. Bütün bu hataların düzeltilmesi gerekir, ama kadroları ve köylüleri azarlayarak değil, onları eğiterek. Azarlama, hiçbir sorunu çözmez. Harekete cesaretle rehberlik etmeli ve «önümüzdeki canavarlardan ve ardımızdaki kaplanlardan korkmamalıyız.» Hem kadrolar hem de köylüler kendi yaşadıkları mücadeleler içinde kendilerini yeniden kalıba dökceklerdir. Bırakın eyleme geçsinler ve eylem içinde öğrensinler, böylece daha yetenekli hale geleceklerdir. Bu yolla çok sayıda yetenekli insan öne çıkacaktır. «Önümüzdeki canavarlardan ve ardımızdaki kaplanlardan korkma» tutumuyla kadro yaratılmaz. Kısa süreli bir eğitimden sonra geniş kadro gruplarını, yukardan kooperatifleşme hareketine rehberlik etmek ve ona destek olmak üzere köylük bölgelere yollamak gerekir. Ama bu kadrolar çalışmayı öğrenmek için harekete de katılmalıdırlar. İnsan bir eğitim kursuna katıldı ve birkaç noktayı açıklayan bir öğretmeni dinledi diye, mutlaka o işi yapmayı öğrenmiş olmaz.

Kısacası önderlik, hiçbir zaman kitle hareketinin gerisinde kalmamalıdır. Oysa bugünkü durumda kitle hareketi, kendisine ayak uyduramayan önderliğin önünde gitmektedir. Bu durum değişmelidir.

II

Ülke çapındaki kooperatifleşme hareketi şimdi muazzam adımlar atmaktadır; ama biz gene de, «Kooperatifler gelişebilir mi? Sağlamlaştırılabilir mi?» gibi soruları tartışmak zorunda kalıyoruz. Bazı yoldaşlar açısından meselenin özü, şu anda var olan, oldukça küçük, her biri ortalama yirmi ya da biraz daha fazla sayıda köylü ailesini barındıran birkaç yüz bin yarı-sosyalist kooperatifi sağlamlaştırmanın mümkün olup olmadığı konusunda duydukları kuşkuudur. Elbette bunlar sağlamlaştırılmadan gelişme söz konusu değildir. Son birkaç yıl içinde kooperatifleşmenin kaydettiği gelişme bazı yoldaşları hâlâ ikna edememiştir ve onlar bekleyip, işlerin 1955 yılında nasıl gelişeceğini görmek istemektedirler. Hatta bir sonraki yılda da bekleyip görmek isteyebilirler ve ancak 1956'nın sonunda daha fazla kooperatif sağlam bir şekilde kurulursa tarımda kooperatifleşmenin mümkün olduğuna

ve Partimizin Merkez Komitesinin siyasetinin doğru olduğuna gerçekten ikna olacaklardır. Önümüzdeki iki yıldaki çalışmanın çok önemli olmasının nedeni budur.

Tarımda kooperatifleşmenin mümkün olduğunu ve bu konuda Merkez Komitesinin siyasetinin sağlam olduğunu gösterebilmek için ülkemizdeki tarımsal kooperatifleşme hareketinin tarihçesini gözden geçirmek yararlı olabilir.

Daha Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan önceki yirmi iki yıllık devrimci savaşlar sırasında Partimiz köylülere, toprak devriminden sonra, sosyalizmin bazı unsurlarını taşıyan tarım üreticilerinin karşılıklı yardım örgütlerini kurmada rehberlik etme konusunda tecrübe kazanmıştı. O sıralarda Kiangsi Eyaletinde karşılıklı yardım çalışma grupları ve çift sürme ekipleri, Kuzey Şensi'de emek-değişim ve Çin'in Kuzey, Doğu ve Kuzeydoğusundaki çeşitli yerlerde karşılıklı yardım ekipleri vardı. Tek tek bazı durumlarda, yarı-sosyalist ya da sosyalist nitelikte tarım üreticileri kooperatifleri de ortaya çıktı. Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında, örneğin Kuzey Şensi'deki Ansay İlinde, sosyalist nitelikte bir tarım üreticileri kooperatifi kurulmuştu. Ama o sıralarda bu tür kooperatifler geniş ölçüde yayılmamıştı.

Partimizin köylülere, tarım üreticileri karşılıklı yardım ekiplerini daha yaygın bir şekilde kurmak ve bu ekipler temelinde çok sayıda tarım üreticileri kooperatifleri kurulmasını başlatmakta önderlik etmesi ancak Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra olmuştur. Bu konuda aşağı yukarı altı yıldan uzun bir süredir çalışılmaktadır.

15 Aralık 1951'de, Partimizin Merkez Komitesi tarımda kooperatifleşme ve karşılıklı yardım konusundaki ilk karar tasarısını hazırlayıp, çeşitli yerlerde denenmek üzere yerel Parti örgütlerine yolladığında, 300 ya da daha fazla tarım üreticileri kooperatifi vardı. (Bu belge, resmi bir Parti kararı olarak 1953 Mart'ına kadar basında yayımlanmadı). İki yıl sonra, Merkez Komitemiz tarım üreticileri kooperatifleri konusundaki kararı 16 Aralık 1953'te yayınladığında, bu sayı 14 binin üzerine çıkmıştı. Yani iki yıl içinde 46 katına ulaşmıştı.

Bu karar, 1953 kışı ile 1954 güz hasadı arasında tarım üreticileri kooperatiflerinin sayısının 14 binin üzerinden 35 bin 800'ün üzerine

çıkmasını, yani sadece yüzde 150 oranında artmasını öngörüyordu. Ama o yıl içinde sayının 100 bine çıktığı ya da yüzde 600'den fazla bir artış sağlandığı görüldü.

1954 Ekim'inde Partimizin Merkez Komitesi kooperatif sayısının yüzde 500 oranında bir artışla 100 binden 600 bine çıkarılmasını kararlaştırdı. Ama ulaşılan sayı 670 bin oldu. Haziran 1955'te hazırlık niteliğindeki bir yeniden düzenleme ile sayıları 20 bin azaltıldı ve 650 bine indi. Yani planlanan hedefin 50 bin üzerindeydi. Kooperatiflerdeki köylü ailelerinin sayısı 16 milyon 900 bindi ya da her kooperatifte ortalama 26 aile bulunuyordu.

Bu kooperatifler esas olarak daha önce kurtarılmış olan kuzey eyaletlerinde bulunuyordu. Çoğunluğu oluşturan daha sonra kurtarılmış olan eyaletlere gelince, bunların her birinde bir dizi tarım üreticileri kooperatifi vardır. Ancak Anhuy ile Çeciang'ta henüz pek fazla kooperatif yoktur.

Genel olarak kooperatifler küçüktür. Ancak bazıları 70-80 aileyi, bazıları 100 aileyi, bazıları da birkaç yüz aileyi barındıran birkaç daha büyük kooperatif vardır.

Genel olarak bunlar yarı-sosyalisttir, ama birkaçı sosyalist nitelikte ileri kooperatifler haline gelmiştir.

Tarım üretiminde köylülerin kooperatif hareketinin gelişmesiyle birlikte, ülkemizde az sayıda sosyalist devlet çiftliği kuruldu. 1957 yılında 16 milyon 870 bin *mu* toprağı işleyen 3038 devlet çiftliğine sahip olacağız. Bunlardan, hem 1952 yılında var olan, hem de Birinci Beş Yıllık Plan döneminde kurulanları da sayarak 141 tanesi, 7 milyon 580 bin *mu* toprağı işleyecek olan makineleşmiş çiftlik olacaktır. 9 milyon 290 bin *mu* toprağı işleyecek olan 2897 tanesi ise, yerel yönetim altındaki makineleşmemiş devlet çiftliği olacaktır. İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Plan dönemlerinde tarımda devlet sektöründe büyük bir gelişme olacaktır.

1955 yılının ilkbaharında, Partimizin Merkez Komitesi, tarım üreticileri kooperatiflerinin sayısını bir milyona çıkarmaya karar verdi. Bu, var olan 650 bin kooperatife yalnızca 350 bin kooperatif eklenmesi ya da yüzde 50'nin biraz üstünde bir artış sağlanması demektir. Ben-

ce bu sayı biraz azdır. Var olan 650 bin rakamı kabaca iki katına yani 1 milyon 300 bin civarına çıkarılmalıdır ve böylece bazı sınır bölgeleri dışında, ülkemizdeki 200 binden fazla bucağın her birinde, örnek olarak kullanılacak bir ya da birkaç yarı-sosyalist tipte küçük tarım üreticileri kooperatifi olacaktır. Bir iki yıl içinde bu kooperatifler tecrübe kazanacak ve eski kooperatifler haline gelecek ve halk onlardan öğrenecektir. Bugünle 1956 Ekim güz hasadı arasında, on dört ay vardır ve bu süre içinde bu kooperatif kurma planını gerçekleştirmenin mümkün olması gerekir. Çeşitli eyaletlerden ve özerk bölgelerden sorumlu yoldaşların, geri döndüklerinde sorunu inceleyeceklerini, somut koşullara göre uygun planlar geliştireceklerini ve iki ay içinde Merkez Komitesine rapor vereceklerini umuyorum. O zaman sorunu bir kez daha tartışacak ve kesin karara varacağız.

Sorun, kooperatiflerin sağlamlaştırılıp sağlamlaştırılamayacağı sorunudur. Bazıları geçen yılki planda öngörülen 500 bin sayısının çok büyük olduğunu ve aceleci davranıldığını söylüyor ve bu yılki planda öngörülen 350 bin sayısı için de aynı şekilde düşünüyorlar. Bu kadar çok kooperatifin kurulduktan sonra sağlamlaştırılıp sağlamlaştırılamayacağı konusunda kuşku duyuyorlar.

Sağlamlaştırılmaları mümkün müdür?

Gerçekten, ne sosyalist sanayileşme ne de sosyalist dönüşüm kolay değildir. 110 milyon dolayında köylü ailesinin bireysel tarım ekonomisini kolektif tarım ekonomisine dönüştürmek ve ondan sonra tarımın teknik dönüşümünü gerçekleştirmek kuşkusuz birçok güçlüğü içermektedir. Ama Partimizin, bu güçlüklerin üstesinden gelmede kitlelere önderlik etme yeteneğine güvenmeliyiz.

Tarımda kooperatifleşme sorununda, bence emin olmamız gereken iki şey vardır. Birincisi, yoksul köylüler ile eski ve yeni orta köylüler¹ arasındaki aşağı-orta köylüler sosyalist yolu tutmayı hararetle istiyor ve Partimizin kooperatifleşmede çağrısına coşkuyla cevap veriyorlar. Bu, özellikle daha yüksek siyasi bilince sahip olanlar için geçerlidir, çünkü yoksul köylüler ekonomik bakımdan güç durumdadırlar ve aşağı-

1. Tarımın kooperatif dönüşümü sırasında toprak reformundan sonra orta köylü durumuna yükselen eski yoksul köylülere yeni orta köylüler deniyordu. Ekonomik durumu değişmeyen eski orta köylüler ise orta köylülere deniyordu.

ğı-orta köylülerin ekonomik durumları da kurtuluştan öncesine göre daha iyi olmakla birlikte hâlâ o kadar iyi değildir.

İkincisi, Partimiz bütün ülke halkına sosyalizm yolunda önderlik edecek güçtedir. Büyük demokratik halk devrimini zafere ulaştırma ve başında işçi sınıfının bulunduğu demokratik halk diktatörlüğünü kurmuş olan Partimiz aşağı yukarı üç beş-yıllık plan döneminde, sosyalist sanayileşmeyi ve tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü esas olarak gerçekleştirmede hiç kuşkusuz bütün ulusa önderlik edebilir. Bütün diğer alanlarda olduğu gibi tarımda da daha şimdiden bunun güçlü ve ikna edici kanıtları vardır. Bakınız, ilk kurulan 300, daha sonra kurulan 13 bin 700 ve ondan sonra kurulan 86 bin kooperatif, yani toplam 100 bin kooperatif, 1954 güzünden önce kurulmuştu ve o zamandan bu yana hepsi de sağlamlaştırılmıştır. O halde 1954-55 yılında kurulan 550 bin kooperatifle, 1955-56 yılında kurulacak olanlar (henüz nihai olarak onaylanmamış bulunan geçici hedef 350 bindir) neden sağlamlaştırılmasın?

Kitlelere güvenmeliyiz. Partiye güvenmeliyiz. Bunlar iki temel ilkedir. Bu ilkelere kuşku duyarsak, hiçbir şey yapamayız.

III

Köylük bölgelerimizin tümünde kooperatifleştirmeyi adım adım geliştirmek için halen var olan kooperatifleri ciddi bir şekilde gözden geçirmeli ve onları güçlendirmeliyiz.

Kooperatiflerin niteliğine büyük önem vermeli ve kooperatiflerin niteliğini ihmal ederek yalnızca kooperatiflerin ve üyelerin sayısını artırmada yoğunlaşma eğilimine karşı çıkmalıyız. Bu nedenle kooperatiflerin gözden geçirme çalışmasına büyük bir önem vermeliyiz.

Bu gözden geçirme yılda bir kez değil, iki-üç kez yapılmalıdır. Bu yılın ilk yarısında bazı kooperatifler bir gözden geçirme yaptılar (bu çalışma, bazı yerlerde görünüşte ve çok yarım yamalak, herhangi bir büyük çaba sarfetmeden yapıldı). Bu yılın sonbaharında ya da kışında bu kooperatiflerle ikinci, gelecek yılın baharında ya da yazında da üçüncü bir gözden geçirmenin yapılmasını öneririm. Var olan 650 bin

kooperatifin 550 bini yenidir; ya geçen kış ya da bu ilkbaharda kurulmuşlardır ve aralarında oldukça sağlamlaştırılmış bir miktar Birinci Sınıf kooperatif² de vardır. 100 bin eski ve sağlamlaştırılmış kooperatifi de eklersek, şu anda sağlamlaştırılmış olan kooperatiflerin sayısı hiç de az değildir. Bu kooperatifler öteki kooperatiflerin de adım adım sağlamlaştırılmasına yardımcı olabilir mi? Cevap kesinlikle evet olmalıdır.

Köylülerin ve kadroların sosyalizm için gösterdiği her türlü coşku-ya çok değer vermeli ve bu coşkuyu söndürmemeliyiz. Kooperatif üyeleri ve kadrolarıyla, il, ilçe ve bucak kadrolarıyla yürekten birleşmeli ve onların coşkularını söndürmemeliyiz.

Kooperatif üyelerinin tümü ya da hemen hemen tümü vazgeçmekte kesinlikle ısrar etmediği sürece kooperatifleri dağıtmamalıyız. Bazı üyeler vazgeçmekte kararlıysa, bırakın çekilsinler, çoğunluk kalsın ve devam etsin. Eğer çoğunluk vazgeçmek istiyor da azınlık istemiyorsa, bırakın çoğunluk çekilsin, azınlık kalsın ve devam etsin. Böyle bir durum bile o kadar kötü değildir. Hebey Eyaletinde, yalnızca altı ailelik çok küçük bir kooperatifte, üç orta köylü ailesi bu işi sürdürmeyi kesinlikle reddetti ve onların ayrılmasına izin verildi, ama üç yoksul köylü ailesi³ ne pahasına olursa olsun devam edeceklerini söylediler. Onlar kaldılar ve kooperatif devam etti. Aslında bu üç yoksul köylü ailesinin tuttuğu yol, ülkenin 500 milyon köylüsünün tutacağı yoldur. Şimdi bireysel tarım yapan tüm köylüler er geç bu üç yoksul köylü ailesinin kararlılıkla seçtiği yolda ilerleyecektir.

Çeciang'ta «kararlı indirim» denilen siyasetin kabul edilmesiyle (bu, Çeciang Eyalet Parti Komitesinin kararı değildir) eyaletteki 53 bin kooperatifin 400 bin köylü ailesini kapsayan 15 bini bir çırpıda dağıtıldı. Bu, kitleler ve kadrolar arasında büyük bir hoşnutsuzluk yarattı ve böyle yapmak tamamen yanlıştı. Bu«kararlı indirim» siyaseti, telaşa kapılındığı için kararlaştırıldı. Merkez Komitesinin onayı olmadan

2. O sırada iyi durumda olan, orta durumda olan ve kötü durumda olan tarım üreticileri kooperatiflerine, genellikle sırasıyla Birinci Sınıf, İkinci Sınıf ve Üçüncü Sınıf kooperatifler adı veriliyordu.
3. Burada Hebey Eyaleti Anping İli Nanvangçuang köyündeki üç yoksul köylü ailesine, Vang Yukun, Vang Siaoçi ve Vang Siaopang ailelerine değinilmektedir. Onların kurdukları tarım üreticileri kooperatifi, bugünkü Nanvangçuang halk komününün aynı adı taşıyan tugayının öncüsüydü.

böyle önemli bir adım atmak doğru değildi. Üstelik daha 1955 Ni-san'ında Merkez Komitesi şu uyarıyı yayınlamıştı: «1953 yılında oldu-ğu gibi kooperatiflerin kitle halinde dağıtılması hatasını tekrarlamayın, yoksa bir kez daha özeleştiriyi yapmak zorunda kalırsınız.» Ama gene de bazı yoldaşlar bu uyarıya kulak asmamayı yeğ tuttular.

Başarı bence iki kötü eğilime yol açıyor. Birincisi başarıdan başı dönme; bu, kibirliliğe ve «sol» hatalara götürüyor. Bu elbette ki kötü bir şeydir. İkincisi, başarıdan korkmak; bu da «kararlı indirim»e ve sağ hatalara yol açıyor. Bu da aynı derecede kötüdür. Bugün hüküm süren ikinci eğilimdir, çünkü bazı yoldaşlar birkaç yüz bin küçük kooperatifin ortaya çıkması karşısında korkuya kapılmışlardır.

IV

Kooperatifler kurulmadan önce ciddi ve iyi bir şekilde hazırlık çalışması yapılmalıdır.

Daha başlangıçtan itibaren kooperatiflerin niteliğine dikkat edilmelidir; yalnızca niceliğe önem verme eğilimine karşı çıkmalıyız.

Hazırlıksız olduğunuz hiçbir savaşa girişmeyin, kazanacağınıza emin olmadığınız hiçbir savaşa girişmeyin. Bu, devrimci savaşlar sırasında Partimizin ünlü sloganıydı. Bu, sosyalizmin kurulması çalışması sırasında da aynı şekilde geçerlidir. Başarıdan emin olmak için insanın hazırlıklı olması, dahası tamamen hazırlıklı olması gereklidir. Bir eyalet, bölge ya da ilde yeni bir grup tarım üreticileri kooperatifleri kurulmadan önce kapsamlı bir hazırlık çalışması yapılmalıdır. Bu çalışma esas olarak şunlardan oluşmalıdır:

- (1) Yanlış görüşleri eleştirmek ve geçmiş çalışmada kazanılan deneyi özetlemek.
- (2) Köylü kitleleri arasında tarımda, kooperatifleşme konusunda Partinin ilkelerinin, siyasetlerinin ve önlemlerinin sistemli ve sürekli propagandasını yapmak. Bunu yaparken yalnızca kooperatif dönüşümün yararlarını açıklamakla kalmamalı, aynı zamanda köylülerin manevi bakımdan hazırlıklı olmalarını sağlamak amacıyla yol boyunca karşılaşılabilecek güçlükleri de belirtmeliyiz.
- (3) Tarımda kooperatifleşmenin eyalet, bölge, il, ilçe ya da bu-

cak çapında yayılması için somut koşulların ışığında kapsamlı bir plan ve buna uygun yıllık bir plan hazırlamak.

(4) Kısa süreli kurslarla kooperatif kuracak kadroları eğitmek.

(5) Geniş çapta ve çok sayıda tarım üreticileri karşılıklı yardım ekipleri geliştirmek ve mümkün olan her yerde bu ekiplerin birleşmelerini sağlayarak, birleşik karşılıklı yardım ekipleri kurmak, böylece giderek kooperatiflerde birleşmenin temellerini yaratmak.

Bütün bunlar yapıldığı zaman, kooperatiflerin gelişmesinde niteliğın ve niceliğın birliğı sorununu esas olarak çözmek mümkün olacaktır. Ama her kooperatif grubunun kurulmasının ardından hemen bir gözden geçirme çalışmasına girişmek gene de gerekli olacaktır.

Kurulan bir grup kooperatifin sağlamlaştırılıp sağlamlaştırılamayacağı, birincisi hazırlık çalışmasının ne derece iyi yapıldığına, ikincisi daha sonraki gözden geçirme çalışmasının ne derece iyi yapıldığına bağlıdır.

Kooperatiflerin kurulması ve gözden geçirilmesi çalışmasında bu caklardaki Parti ve Gençlik Birliğı kollarına dayanılmalıdır. İşte bu nedenle, her iyi görev, köylük bölgelerde Parti ve Gençlik Birliğı örgütlerinin kurulması ve sağlamlaştırılmasıyla sıkıca birleştirilmelidir.

Gerek kooperatiflerin kurulmasında, gerekse gözden geçirilmesinde köylük bölgelerdeki yerel kadrolar temel güç olmalı, teşvik edilmesi ve sorumluluk almaları istenmelidir. Buna karşılık yukarıdan gönderilen kadrolar yardımcı güç olmalıdır; onların görevi, her şeyi kendi ellerine almak değil, yol göstermek ve yardım etmektir.

V

Tarım üreticileri kooperatifleri üretimde tek tek köylülerden ve karşılıklı yardım ekiplerinden daha fazla ürün almayı başarmalıdırlar. Üretim, tek tek köylülerin ya da karşılıklı yardım ekiplerininkinin düzeyinde kalmamalıdır, çünkü bu başarısızlık demektir; o zaman kooperatif kurmanın anlamı olur mu? Hele üretimin azalmasına hiç izin verilemez. Kurulmuş olan 650 bin tarım üreticileri kooperatifinin yüzde 80'inden fazlası üretimlerini artırmıştır. Bu, üretim konusunda üye-

lerin çok dikkatli olduğunu ve kooperatiflerin, karşılıklı yardım ekiplerinden üstün, hele bireysel tarımdan çok daha üstün olduğunu gösteren mükemmel bir durumdur.

Üretimi artırmak için şunlar gereklidir:

- (1) Gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkesine uymak;
- (2) Yönetimi (üretimin planlanması ve yönetimin ve çalışmanın örgütlenmesi vb.) düzeltmek;
- (3) Tarım tekniklerini (toprağı derin sürme ve yoğun tarım, küçük kümelerde sık ekim, yılda iki-üç kez ürün veren alanları genişletmek, kaliteli tohum kullanmak, yeni tipte tarım araçlarını yaygınlaştırmak ve bitki hastalıklarına ve zararlılara karşı mücadele vb.) iyileştirmek.
- (4) Üretim araçlarını (ekilebilir toprak, gübre, sulama çalışması, koşum hayvanları, tarım araçları vb.) artırmak.

Bunlar kooperatifleri sağlamlaştırmak ve üretimin artmasını güvence altına almak için vazgeçilmez koşullardır.

Gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkelerine uyarken, bugün şu sorunlara dikkat etmeliyiz:

- (1) Koşum hayvanlarını ve büyük tarım araçlarını kooperatif hisselerine dönüştürmek için bir-iki yıl beklemenin daha iyi olup olmadığı, saptanan fiyatların adil olup olmadığı ve mülk sahiplerine yapılacak ödemenin çok uzun bir zaman süresine yayılıp yayılmadığı.
  - (2) Toprak hisselerine yapılan ödeme ile emeğe yapılan ödeme arasında doğru bir orantı olup olmadığı.
  - (3) Kooperatiflerin, ihtiyaç duydukları parayı nereden bulacakları sorunu.
  - (4) Bazı üyelerin, emeklerinin bir bölümünü belli türdeki yan üretimlere ayırıp ayıramayacakları.
- (Şimdi kurmakta olduğumuz tarım üreticileri kooperatifleri genel olarak hâlâ yarı-sosyalist bir nitelikte olduklarına göre, yoksul ve orta köylüler arasındaki karşılıklı yarar ilkesini çiğnemek için bu dört sorunun uygun bir biçimde çözülmesine dikkat edilmelidir; gönüllü katılma yalnızca karşılıklı yarar temeli üzerine gerçekleştirilebilir.)

(5) Üyelere, kendi ihtiyaçlarını karşılamak için ne kadar toprak ayrılacağı,

(6) Kooperatif üyelerinin sınıf bileşimi sorunu.

Ve bunun gibi diğer sorunlar.

Burada kooperatif üyelerinin sınıf bileşimi sorununu ele almak istiyorum. Bence gelecek bir-iki yıl içinde, kooperatifleşme hareketinin henüz yayılmaya başladığı ya da bugün pek çok bölgede olduğu gibi daha yeni yayıldığı yerlerde, önce, aşağıdaki halk kesimleri içindeki faal unsurların örgütlenmelerini sağlamalıyız: (1) Yoksul köylüler, (2) yeni orta köylüler arasındaki aşağı-orta köylüler, (3) eski orta köylüler arasındaki aşağı-orta köylüler. Bununla birlikte onlar arasında şimdilik istek duymayanlar, istekleri dışında kooperatiflere zorla sokulmamalıdır. Siyasi bilinç düzeyleri yükseldiği ve kooperatiflere karşı ilgileri uyandığı zaman grup grup kooperatiflere alınabilirler. Bu kesimlerin ekonomik durumları aşağı yukarı aynıdır. Ya hâlâ zor bir hayat sürüyorlar (yani toprak almalarına ve kurtuluş öncesi günlere göre çok iyi bir durumda olmalarına rağmen insangücü, koşum hayvanları ve tarım araçları yetersizliği nedeniyle zorluk içinde bulunan yoksul köylüler) ya da durumları hâlâ iyi değildir (yani aşağı-orta köylüler). Dolayısıyla onlar kooperatif kurmaya isteklidirler. Ama şu ya da bu nedenle istek dereceleri değişiktir; bazıları çok isteklidir, bazıları şimdilik o kadar istekli değildir, bazıları ise bekleyip görmeyi tercih etmektedirler. Bu nedenle, yoksul köylüler ya da aşağı- orta köylüler söz konusu olsa bile, henüz kooperatife katılmak istemeyen herkesi eğitmek için zaman ayırmalıyız; onlar siyasi bakımdan daha bilinçlenene kadar sabırla beklemeli ve onları istekleri dışında zorla kooperatiflere sokarak gönüllülük ilkesini çiğnememeliyiz.

Yeni ve eski yukarı-orta köylülere, yani ekonomik durumları daha iyi olan orta köylülere gelince, sosyalist yolu tutacak siyasi bilince sahip olan ve gerçekten katılmak isteyenler dışında ötekiler, şimdilik kooperatiflere kabul edilmemeli, hele istekleri dışında hiç zorlanmamalıdır. Bunun nedeni onların henüz sosyalist yolu tutacak siyasi bilince sahip olmamalarıdır; onlar ancak, köylük bölgelerde çoğunluk kooperatiflere katıldıktan sonra ya da kooperatiflerin *mu* başına aldıkları ürün, kendi aldıkları ürüne eşit olduğu ya da hatta kendilerinininkini

geçtiği ve tek başlarına çalışmaya devam etmenin her bakımdan kendi aleyhlerine olduğunu ve kooperatiflere katılmadan çıkarlarını artırımlarının mümkün olmadığını anladıkları zaman kooperatiflere katılmaya karar vereceklerdir.

Böylece yapılacak ilk iş, yoksul ya da durumları o kadar iyi olmayan köylüleri (bunlar birlikte köylük nüfusun yüzde 60 ya da 70'ini oluşturuyorlar) siyasi bilinç düzeylerine göre gruplara ayırmak ve önümüzdeki birkaç yıl içinde onları gruplar halinde kooperatiflerde örgütlemektir; durumları daha iyi olan orta köylüler ancak bundan sonra kooperatiflere alınmalıdır. Bu yolla tepeden inmeciliği önlemiş oluruz.

Önümüzdeki birkaç yıl boyunca, kooperatif dönüşümün esas olarak tamamlandığı bütün bölgelerde toprak ağaları ve zengin köylüler kesinlikle kooperatiflere kabul edilmemelidir. Bununla birlikte, kooperatif dönüşümün esas olarak tamamlandığı bölgelerde sağlamlaştırılmış kooperatifler bazı koşullar altında, uzun bir süreden beri sömürden vazgeçmiş, kollarının gücüyle çalışan ve yasalara uyan eski toprak ağalarını ve zengin köylüleri derece derece ve gruplar halinde kabul edebilir ve bir yandan onları çalışma yoluyla yeniden eğitmeye devam ederken, kolektif çalışmaya katılmalarına izin verebilirler.

VI

Kooperatiflerin gelişmesine gelince, şimdi sorun aceleci ilerlemeyi eleştirmek değildir. Kooperatiflerin bugünkü gelişmesinin «gerçek olanakları aştığını» ya da «kitlelerin siyasi bilinç düzeyini aştığını» söylemek yanlıştır. Durum şudur: Çin'in muazzam bir nüfusu vardır, ekili toprakları ise yetersizdir (bütün ülke çapında, adam başına yalnızca üç *mu* ve güney eyaletlerinin bazı bölgelerinde ortalama bir *mu* ya da hatta daha az), sık sık doğal afetlerle karşılaşılır (her yıl geniş ekili alanlar, selden, kuraklıktan, fırtınadan, dondan, doludan ya da zararlılardan değişik ölçülerde zarar görmektedir) ve tarım yöntemleri geridir. Sonuç olarak, toprak reformundan sonra köylü kitlelerinin yaşam koşulları düzelmiş hatta epeyce düzelmiş olmasına rağmen, pek çoğu hâlâ güç bir durumdadır ya da o kadar iyi bir durumda değildir, durumu iyi olanların sayısı oldukça azdır; işte bu nedenle köylülerin

çoğu sosyalist yolu tutmakta isteklidir. Onların coşkuları Çin'in sosyalist sanayileşmesi ve bunun kazandığı başarılarla sürekli olarak artmaktadır. Onlar için sosyalizm tek çıkar yoldur. Bu köylüler, köylük bölgelerdeki toplam nüfusun yüzde 60-70'ini oluşturmaktadır. Başka bir deyişle, köylülerin büyük çoğunluğu için yoksulluktan kurtulmanın, geçim düzeylerini yükseltmenin ve doğal afetlerle mücadele etmenin biricik yolu birleşmek ve sosyalizmin büyük yolundan ilerlemektir. Bu bilinç, yoksul köylü kitleleri ve durumları o kadar iyi olmayan köylüler arasında hızla yayılıyor. Köylük nüfusun yalnızca yüzde 20-30'unu oluşturan, durumları iyi ya da oldukça iyi olan köylüler yalpalıyor ve bazıları kapitalist yolu tutmak için çok çaba harcıyor. Dediğim gibi, yoksul ya da durumları o kadar iyi olmayan köylüler arasında da, siyasi bilinç düzeyleri düşük olduğu için şimdilik bekle-gör tavrı alan pek çok köylü var. Bunlar da yalpalıyorlar; ne var ki onların sosyalizmi kabul etmeleri, durumları iyi olan köylülerin kabul etmelerinden daha kolaydır. İşte gerçek durum budur. Ama bazı yoldaşlar bu gerçekleri bilmezlikten geliyor ve yeni kurulan birkaç yüz bin küçük yarı-sosyalist tarım üreticileri kooperatifinin «gerçek olanakları aştığını» ya da «kitlelerin siyasi bilinç düzeyini aştığını» düşünüyorlar. Bu, onların, büyük çoğunluğu oluşturan yoksul köylüleri ve durumu o kadar iyi olmayan köylüleri bir yana bırakarak, gözlerini oldukça az sayıdaki durumu iyi olan köylülere diktiklerini gösteriyor. Bu yanlış bir düşünme tarzıdır.

Ayrıca bu yoldaşlar, Komünist Partisi önderliğinin köylük bölgelerdeki gücünü ve köylü kitlelerinin Partiye sağladıkları yürekten desteği küçümsüyorlar. Partinin, halen var olan birkaç yüz bin küçük kooperatifi sağlamlaştırmasının şu anda bile oldukça zor olacağını ve dolayısıyla geniş çaplı bir kooperatifleşmenin tamamen olanaksız olduğunu düşünüyorlar. «Kadroların tecrübe düzeyini aşmıştır» diyerek, Partinin bugün tarımda kooperatifleşmeye önderlik etme çalışmasının karamsar bir tablosunu çiziyorlar. Gerçekten de sosyalist devrim yeni türden bir devrimdir. Önceleri tecrübemiz yalnızca burjuva-demokratik devrimle sınırlıydı ve sosyalist devrim yapma konusunda hiç tecrübemiz yoktu. Ama böyle bir tecrübeyi nasıl kazanabiliriz? Oturup bekleyerek mi? Yoksa sosyalist devrim mücadelesine atılarak

ve süreç içinde öğrenerek mi? Beş Yıllık Planı uygulamadan ve sosyalist sanayileşme çalışmasını ilerletmeden sanayileşme konusunda nasıl tecrübe kazanabiliriz? Beş Yıllık Planın bir bölümü tarımda kooperatifleşmeye ayrılmıştır. Eğer her bucak ya da köyde bir ya da birkaç tarım üreticileri kooperatifi örgütlemeleri için köylülere önderlik etmezsek, «kadroların tecrübe düzeyi» gökten zembille mi inecektir? Nasıl yükselecektir? Tarım üreticileri kooperatiflerinin bugünkü gelişmesinin «kadroların tecrübesini aştığı» görüşü açıkça hatalıdır. Bu da başka bir yanlış düşünce tarzıdır.

Bu yoldaşların sorunları ele alma yolu yanlıştır. Önemli ya da esas yönler bakmıyor, esas olmayan ya da önemsiz şeyleri vurguluyorlar. Bu esas olmayan ya da önemsiz yönlerin göz ardı edilmemesi ve teker teker ele alınması gerektiği de belirtilmelidir. Ama bunlar önemli ya da esas yönler olarak ele alınmamalıdır, yoksa önümüzü göremeyiz.

Birincisi, köylü kitlelerinin Partinin önderliği altında adım adım sosyalist yolu tutmaya istekli olduklarına, ikincisi, Partinin köylülere bu yolu tutmada önderlik edebileceğine güvenmeliyiz. Bu iki nokta meselenin özü ve esas yönüdür. Buna inanmazsak, kabaca üç beş yıllık plan döneminde sosyalizmi esas olarak kurmayı başarmamız olanaksızdır.

VII

Sovyetler Birliği'nin sosyalizmi kurmada kazandığı büyük tarihi tecrübe, halkımıza Çin'de sosyalizmin kurulması konusunda tam bir güven veriyor. Ne var ki, bu uluslararası öneme sahip tecrübe konusunda bile farklı görüşler vardır. Bazı yoldaşlar, Merkez Komitesinin tarımda kooperatifleşmeyi sosyalist sanayileşme ile uyum içinde yürütme siyasetini onaylamıyorlar, oysa böyle bir siyasetin doğruluğu Sovyetler Birliği'nde kanıtlanmıştır. Onlar, bir yandan bugünkü sanayileşme hızının iyi olduğunu söylerken, öte yandan da tarımda kooperatifleşmenin son derece yavaş ilerlemesi gerektiğini ve sanayileşmeye ayak uydurmasına gerek olmadığını ileri sürüyorlar. Bu, Sovyetler Birliği'nin tecrübesini göz ardı etmektir. Bu yoldaşlar sosyalist sanayileşmenin, tarımın kooperatif dönüşümünden kopuk bir şekilde gerçek-

leştirilmesinin mümkün olmayacağını kavrayamıyorlar. Birincisi, herkesin bildiği gibi, Çin'in bugünkü pazar için tahıl üretim düzeyi ile sanayi için hammadde üretim düzeyi düşüktür, oysa devletin bu ürünlere duyduğu ihtiyaç yıldıan yıla artmaktadır ve bu keskin bir çelişme ortaya çıkarmaktadır. Eğer, tarımda kooperatifleşme sorununu aşağı yukarı üç beş-yıllık plan döneminde esas olarak çözemezsek, yani hayvanların koşulduğu tarım araçlarını kullanan küçük çaplı tarımdan, büyük çaplı makineleşmiş tarıma geçemez ve ayrıca devlet tarafından örgütlenen ve makine kullanılarak gerçekleştirilen yaygın bir toprağı ekilebilir hale getirme çalışmasını ( beş-yıllık plan döneminde 400-500 milyon *mu* toprağın tarıma açılması öngörülüyor) gerekleştiremezsek, giderek artan pazar için tahıl ve sanayi hammaddeleri talebiyle, temel ürünlerin genel olarak bugünkü düşük üretim düzeyi arasındaki çelişmeyi çözemez, sosyalist sanayileşmemizde muazzam güçlüklerle karşılaşır ve onu tamamlayamayız. Sosyalizmi kurma süreci sırasında aynı sorunla karşı karşıya kalan Sovyetler Birliği, bu sorunu, tarımın kolektifleştirilmesini planlı bir biçimde yöneterek ve geliştirerek çözmüştür. Biz de kendi sorunumuzu ancak aynı yöntemle çözebiliriz. Bazı yoldaşlarımız şu iki olgu arasındaki bağı, yani sosyalist sanayileşmenin en önemli bir kolu olan ağır sanayinin tarımda kullanmak üzere traktörler, başka tarım araçları, kimyevi gübreler, modern ulaşım araçları, petrol, elektrik gücü vb. rettiğini ve bütün bunların ancak büyük çapta kooperatif çiftçiliğin hüküm srdğu bir tarım temelinde kullanılabileceğini ya da yaygın bir şekilde kullanılabileceğini hiç düşünmüyorlar. Biz şimdi yalnızca toplumsal sistemde, özel mülkiyetten kamu mülkiyetine dnşmede değil, aynı zamanda el sanatlarından geniş çapta modern makine üretimine geçerek teknolojiye de devrim yapıyoruz ve bu iki devrim birbirine bağlıdır. Tarımda bizim ülkemizdeki gibi koşullarda kooperatifleşme, büyük makinelerin kullanılmasından önce gelmelidir (kapitalist ülkelerde tarım kapitalist bir biçimde gelişir). Dolayısıyla hiçbir koşul altında sanayi ile tarımı, sosyalist sanayileşmeyle tarımın sosyalist dönüşümünü birbiriyle ilgisi olmayan ya da ayrı ayrı şeyler olarak görmemeli ve hiçbir koşul altında birine ağırlık verip diğerini göz ardı etmemeliyiz. Bu meselede de Sovyet tecrübesi bize izlenecek yolu gösteriyor, ama bazı yoldaşları-

mız buna hiç dikkat etmiyor ve bu sorunları her zaman birbiriyle ilgisi olmayan ayrı ayrı şeyler olarak görüyorlar. Üçüncüsü, bazı yoldaşlarımız, iki diğer olgu arasındaki bağı, yani hem milli sanayileşmeyi hem de tarımın teknik dönüşümünü gerçekleştirmek için büyük fonlara ihtiyaç olduğunu ve bu fonların önemli bir kısmının tarımdan sağlanabileceğini de hiç düşünmüyorlar. Bu fonlar, yalnızca doğrudan tarım vergisiyle değil, aynı zamanda hafif sanayinin gelişmesiyle de birikiyor; hafif sanayi büyük miktarda, köylülerin ihtiyaç duyduğu tüketim malları üretiyor, bu mallar köylülerin pazar için ürettiği tahılla ve hafif sanayinin kullandığı hammaddelerle değiştiriliyor, böylece hem köylülerin hem de devletin maddi ihtiyaçları karşılanıyor ve devletin ihtiyaç duyduğu fonlar birikiyor. Ayrıca hafif sanayinin büyük çapta büyümesi, yalnızca ağır sanayinin değil tarımın da gelişmesini gerektiriyor. Çünkü bu, küçük köylü ekonomisi temelinde gerçekleştirilemez, büyük çaplı tarıma dayanmak zorundadır; bu da bizim ülkemizde sosyalist kooperatifleşmiş tarım demektir. Yalnızca bu tür bir tarım, köylülere bugün sahip olduklarından daha büyük bir satın alma gücü sağlayabilir. Burada da yine Sovyetler Birliği'nin tecrübesine sahibiz, ama bazı yoldaşlarımız bunu dikkate almıyorlar. Kapitalizme kendiliğinden bir eğilim duyan burjuvazinin, zengin köylülerin ve hali vakti yerinde orta köylülerin tutumunu alarak, daima azınlığın çıkarları açısından düşünüyor ve işçi sınıfının tutumunu alarak bütün ülkenin ve halkın çıkarları açısından düşünmeyi başaramıyorlar.

VIII

Gene bazı yoldaşlar, Çin'de bugünkü tarımın kooperatifleşmesi çalışmamızda, acelecilik ve maceracılık dedikleri şeyin bulunduğunu kanıtlamak için Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihinden kendilerine destek arıyorlar. *Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders*, bize, Sovyetler Birliği'ndeki pek çok yerel Parti örgütünün, belli bir dönemde kolektifleştirmenin hızı sorununda acelecilik ve maceracılık hatası işlediklerini söylemiyor mu? Bu uluslararası tecrübeyi göz önüne almamız gerekmez mi?

Bence, bu Sovyet tecrübesini dikkate almalı ve hazırlık çalışması-na önem vermeyen ve köylü kitlelerinin siyasi bilinç düzeyini göz ardı eden her aceleci ve maceracı görüşe karşı çıkmalıyız, ama bu yoldaş-ların, Sovyet tecrübesini, kendi kaplumbağa hızıyla ilerleme görüşleri-ne kılıf yapmalarına hiçbir şekilde izin vermemeliyiz.

Partimiz Merkez Komitesi Çin'de tarımda kooperatifleşmeyi nasıl gerçekleştirmeye karar vermiştir?

Birincisi, tarımda kooperatifleşmeyi esas olarak on sekiz yılda ta-mamlamayı tasarlamaktadır. 1949 Ekim'inde Çin Halk Cumhuriye-ti'nin kurulmasından 1952 yılının sonuna kadar geçen üç yılı biraz aş-kın dönem, milli ekonominin onarılmasına ayrıldı. Bu dönemde tarım alanında toprak reformunun tamamlanmasının ve üretimin eski haline getirilmesinin yanı sıra eskiden kurtarılmış bölgelerin tümünde tarım üreticileri karşılıklı yardım ekiplerinin örgütlenmesini büyük ölçüde yaygınlaştırdık ve yarı-sosyalist nitelikte tarım üreticileri kooperatifle-ri kurmaya da başladık ve biraz tecrübe kazandık. Ardından 1953 yı-lında başlayan Birinci Beş Yıllık Plan dönemi geldi; o günden bu yana tarımda kooperatifleşme hareketinin ülkenin tümüne yayıldığı ve tec-rübemizin arttığı aşağı yukarı üç yıllık bir süre geçti. Çin Halk Cum-huriyeti'nin kurulmasından Üçüncü Beş Yıllık Planın tamamlanmasına kadar olan dönem on sekiz yılı kapsamaktadır. Bu dönemde, tarımın sosyalist dönüşümüyle birlikte, sosyalist sanayileşmeyi ve el sanatları-nın, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü de esas olarak tamamlamayı tasarlıyoruz. Bu mümkün müdür? Sovyet tecrübesi bize bunun bütünüyle mümkün olduğunu gösteriyor. Sovyetler Birliği'nde İç Savaş 1920 yılında sona erdi ve tarımın kolektifleştirilmesi 1921'den 1937'ye kadar olan on yedi yılda tamamlandı ve bu çalışma-nın esas kısmı 1929-1934 arasındaki altı yılda başarıldı. *Sovyetler Bir-liği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders'in* kaydettiği gibi Sovyetler Birliği'nde bazı yerel Parti örgütlerinin bu dönemde «başarı sarhoşluğuna kapılmalarına» rağmen, hata hızla düzeltildi. Sonunda, Sovyetler Birliği büyük bir çaba harcayarak tarımın tümünün sosyalist dönüşümünü başarıyla tamamladı ve aynı zamanda tarımda teknik ba-kımdan büyük bir yeniden düzenlemeyi de başardı. Sovyetler Birli-ği'nin izlediği yol bize örnek olmalıdır.

İkincisi, tarımın sosyalist dönüşümünde izlediğimiz yöntem, adım adım ilerleme yöntemidir. İlk adım, köylüleri, gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkeleri uyarınca, içinde yalnızca sosyalizmin bazı tohumlarını taşıyan, birkaç aileyi ya da ön civarında aileyi kapsayan tarım üreticileri karşılıklı yardım ekipleri örgütlemeye çağırmaktır. İkinci adım, köylüleri, aynı şekilde gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkele-ri uyarınca bu karşılıklı yardım ekipleri temelinde ve toprak hisseleri-nin birleşmesi ve birleşik yönetimle belirlenen yarı-sosyalist nitelikte küçük tarım üreticileri kooperatifleri örgütlemeye çağırarak oldu. Üçüncü adım, aynı ilkeler uyarınca köylüleri, bu küçük yarı-sosyalist kooperatifler temelinde daha da birleşmeye ve tamamen sosyalist bü-yük tarım üreticileri kooperatifleri kurmaya çağırarak olacaktır. Bu adımlar, köylülerin kendi tecrübeleriyle sosyalist bilinçlerini yavaş ya-vaş yükseltmelerini ve yavaş yavaş hayat tarzlarını değiştirmelerini mümkün kılıyor, böylece ani değişiklik duygusunu hafifletiyor. Genel olarak, bu adımlar ilk birkaç yılda üretimin düşmesini önleyebilir; as-lında her yıl bir artış sağlamalıdır ve bu mümkündür. Var olan 650 bin tarım üreticileri kooperatifinin yüzde 80'inden fazlası üretimini ar-tırmış yüzde 10'dan fazlasında üretim aynı kalmış, yüzde 10'dan azın-da ise üretim düşmüştür. Bu son iki kategoride, özellikle üretimin düş-tüğü en son kategoride, durum kötüdür ve bu kooperatifleri gözden ge-çirmek ve güçlendirmek için büyük bir çaba harcanmalıdır. Koopera-tiflerin yüzde 80'inden fazlası üretimini (yüzde 10-30 arasında) artır-dığına göre, yüzde 10'dan fazlasında ilk yıl içinde ne artış ne de düşme görüldüğüne ve ikinci yıl içinde yapılacak bir gözden geçirme çalışmasından sonra buralarda bir artış sağlanabileceğine göre, üretim-de düşme gösteren yüzde 10'dan az kooperatifte, gözden geçirmeden sonra ikinci yılda bir artış sağlanabileceğine ya da hiç olmazsa üretim aynı kalabileceğine göre, kooperatifleşme hareketimizin bütün olarak sağlıklı bir gelişme gösterdiği ve genel olarak üretimin artmasını sağ-layabileceğimiz ve düşmesini önleyebileceğimiz söylenebilir. Ayrıca bu adımlar kadro eğitimi için mükemmel bir kurs görevi görür. Bu yolla kooperatifler için çok sayıda teknik ve idari personel yavaş ya-vaş eğitilebilir.

Üçüncüsü, her yıl gerçek durumun ışığında tarımda kooperatifleşmenin yaygınlaşması için bir hedef tespit edilmeli ve kooperatifleşme çalışmasının nasıl yürüdüğü yıl içinde birçok kez denetlenmelidir. Böylece her yıl değişen koşullara ve çalışmada kazanılan başarıların derecesine göre kooperatifleşmenin her eyalet, il ve bucakta yaygınlaşması için somut önlemler alınabilir. Yaygınlaşma bazı yerlerde gözden geçirme çalışması yürütmek için bir süre durdurulabilir; diğer yerlerde yaygınlaşma ve gözden geçirme birlikte yürüyebilir. Bazı kooperatiflerde bazı üyelerin çekilmesine izin verilebilir ve özel durumlarda bir kooperatifin geçici olarak dağılmasına bile izin verilebilir. Bazı yerlerde çok sayıda yeni kooperatif kurulmalıdır, buna karşılık başka yerlerde var olan kooperatiflerde köylü ailelerinin sayısını artırmakla yetinilmelidir. Bir eyalet ve ilde, bir grup kooperatif kurulduğu zaman, yeni bir grup kurulmadan önce bir gözden geçirme çalışmasına olanak sağlamak için yaygınlaştırma durdurulmalıdır. Hiç durmamak, hiç ara vermemek görüşü yanlıştır. Kooperatif hareketinin gelişmesinin denetlenmesine gelince, Merkez Komitesi ve eyalet, özerk bölge, şehir ve bölge Parti komiteleri, bu işe sıkıca sarılmalı ve her yıl bir değil, birkaç kez denetleme yapılmasını sağlamalıdırlar. Bir sorun ortaya çıktığı zaman, onu hemen çözün; sorunları biriktirip, ondan sonra bir seferde hepsini birden çözmeye çalışmayın. Eleştiriyi zamanında yapın; yalnızca olay olup bittikten sonra eleştirmek alışkanlığını edinmeyin. Örneğin yalnızca Merkez Komitesi, bu yılın ilk yedi ayında ülkenin çeşitli yerlerinden önder yoldaşlarla köylük bölgelerde kooperatifleşme sorununu tartışmak için bugünkü de dahil olmak üzere üç konferans toplamıştır. Bu, önlemlerimizi yerel koşullara uydurma ve zamanında rehberlik etme yöntemi, çalışmamızda daha az hata yapmamızı ve yapılan hataları hızla düzeltmemizi sağlar.

Bütün bunları göz önüne aldığımızda, Partimiz Merkez Komitesinin tarımda kooperatifleşme konusundaki yönlendirici siyasetinin doğru olduğunu ve dolayısıyla hareketin sağlıklı gelişmesini güvence altına aldığını söyleyemez miyiz? Bence, söyleyebiliriz ve söylemeliyiz; bu siyaseti «maceracı ilerleme» olarak değerlendirmek kesinlikle yanlıştır.

Bazı yoldaşlar, kapitalizme kendiliğinden eğilimli olan burjuvazinin, zengin köylülerin ya da hali vakti yerinde orta köylülerin tutumundan hareket ederek, canalcı işçi-köylü ittifakı sorununa yanlış bir şekilde yaklaşıyorlar. Bugün kooperatifleşme hareketinin çok tehlikeli bir durumda olduğunu düşünüyor ve bugün ilerlediğimiz kooperatifleşme yolunda «hemen attan inmemizi» öğütlüyorlar. «Eğer inmezseniz, işçi-köylü ittifakının bozulması tehlikesi vardır» diye bizi uyarıyorlar. Bizce bunun tam tersi doğrudur. Eğer ata hemen binmezseniz, işçi-köylü ittifakının bozulması tehlikesi doğacaktır. Burada sadece bir tek kelime farklı olduğu halde -biri «in» derken, öteki «bin» diyor-bu, iki çizgi arasındaki farkı göstermektedir. Herkesin bildiği gibi, halen emperyalizme ve feodalizme karşı yürütülen burjuva-demokratik devrimi, toprak ağalarından toprağı alan ve bunu, onları feodal mülkiyetin boyunduruğundan kurtarmak için köylülere dağıtan bir devrim temelinde kurulmuş bir işçi-köylü ittifakına sahibiz. Ama bu devrim tamamlanmış ve feodal mülkiyet ortadan kaldırılmıştır. Bugün köylük bölgelerde yalnızca zengin köylülerin kapitalist mülkiyeti ve geniş bir bireysel köylü mülkiyeti vardır. Herkesin açıkça bildiği gibi, son yıllarda köylük bölgelerde kapitalizmin kendiliğinden güçleri sürekli olarak artmakta, her yerde zengin köylüler ortaya çıkmakta ve hali vakti yerinde orta köylülerin çoğu zengin köylü haline gelmeye çalışmaktadır. Öte yandan pek çok yoksul köylü yeterince üretim aracına sahip olmadığı için yoksulluk içinde yaşamakta, bazıları borca girmekte, bazıları toprağını satmakta ya da kiralamaktadır. Bu eğilim denetim altına alınmazsa, köylük bölgelerdeki kutuplaşma kaçınılmaz olarak günden güne artacaktır. Toprakları kaybeden köylüler ve hâlâ yoksulluk çekenler, onları yıkımdan kurtarmak için hiçbir şey yapmadığımızdan ya da zorlukların üstesinden gelmeleri için onlara yardım etmediğimizden yakınacaklardır. Kapitalist yönde ilerleyen hali vakti yerinde orta köylüler de bizden memnun olmayacaklardır, çünkü kapitalist yolu tutmaya niyetlenmedikçe, onların taleplerini asla karşılayamayız. Bu koşullar altında işçi-köylü ittifakı sağlamlığını koruyabilir mi? Elbette koruyamaz. Bu sorun ancak yeni bir temelde çözülebilir. Ve bu

da, sosyalist sanayileşme ve el sanatlarının, kapitalist ticaret ve sanayinin sosyalist dönüşümüyle birlikte bütün tarımın sosyalist dönüşümünü adım adım gerçekleştirmek demektir, başka bir deyişle, köylük bölgelerdeki bütün halkın durumunu giderek iyileştirmek amacıyla, kooperatifleşmeyi sürdürmek ve zengin köylü ekonomisini ve bireysel köylü ekonomisini ortadan kaldırmak demektir. Biz, bunun işçi-köylü ittifakını sağlamlaştıracak tek yol olduğunu ileri sürüyoruz. Yoksa bu ittifak gerçekten bozulma tehlikesiyle karşılaşacaktır. Bize «attan inmemizi» öğütleyen yoldaşlar, bu sorun konusunda tamamen yanlış düşünüyorlar.

X

Sosyalist dönüşüm dalgasının yakında köylük bölgelerde ülke çapında yükseleceğini artık anlamalıyız. Bu kaçınılmazdır. Birinci Beş Yıllık Plan döneminin son yılının sona erip İkinci Beş Yıllık Plan döneminin ilk yılının başladığı 1958 baharına gelindiğinde yarı-sosyalist nitelikteki kooperatifler, yaklaşık olarak 250 milyon kişiyi, aşağı yukarı 55 milyon köylü ailesini (her biri ortalama dört buçuk kişi) kapsayacaktır, bu da köylük bölgelerdeki nüfusun yarısı demektir. O zamana kadar pek çok il ve bazı eyaletler tarım ekonomisinin yarı-sosyalist dönüşümünü esas olarak tamamlamış ve ülkenin her yanında az sayıda yarı-sosyalist kooperatif, tamamen sosyalist kooperatiflere dönüşmüş olacaktır. 1960 yılına kadar, yani İkinci Beş Yıllık Planın ilk yarısında, tarım ekonomisinin geri kalanının yarı-sosyalist dönüşümünü esas olarak tamamlayacağız. Bu da, köylük bölgelerdeki nüfusun öteki yarısını kapsayacaktır. O zamana kadar yarı-sosyalist kooperatiflerden gelişen tamamen sosyalist nitelikteki kooperatiflerin sayısı artmış olacaktır. Bütün Birinci ve İkinci Beş Yıllık Plan dönemleri boyunca, köylük bölgelerdeki dönüşümde, ilk sırayı toplumsal dönüşüm almaya devam edecek, teknik dönüşüm ikincil olarak kalacaktır; büyük tarım araçlarının sayısı, büyük ölçüde olmamakla birlikte, kuşkusuz artacaktır. Üçüncü Beş Yıllık Plan süresince, köylük bölgelerin toplumsal ve teknik dönüşümü bir arada yürüyecektir; her yıl daha fazla büyük tarım makinaları kullanılacaktır, öte yandan toplumsal dö-

nüşüm alanında, 1960 yılından itibaren yarı-sosyalist nitelikte kooperatifler, grup grup, aşama aşama, giderek tamamen sosyalist kooperatiflere dönüşecektir. Sosyo-ekonomik sistemin dönüşümü kesin olarak tamamlanmadıkça ve teknik alanda, mümkün olan her dalda ve yerde makine kullanılmadıkça, Çin'in toplumsal ve ekonomik çehresi tümüyle değişmiş olmayacaktır. Ülkenin şu ekonomik koşullarında, teknik dönüşüm, toplumsal dönüşümden daha uzun bir süre alacaktır. Ülke çapında tarımın teknik dönüşümünün esas olarak tamamlanmasının aşağı yukarı dört ya da beş beş-yıllık plan dönemini kapsayacağı, yani yirmi-yirmi beş yıl alacağı tahmin edilmektedir. Bütün Parti bu büyük görevin yerine getirilmesi için savaşmalıdır.

XI

Kapsamlı bir planlama ve daha etkili bir önderlik gereklidir.

Kooperatifleşmenin aşama aşama gelişmesi için ülke, eyalet, bölge, il, ilçe ve bucak çapında planlar yapılmalıdır. Ve çalışma ilerledikçe bu planlar, gerçek koşulların ışığı altında sürekli olarak gözden geçirilmelidir. Eyalet, bölge, il, ilçe ve bucak düzeyindeki bütün Parti ve Gençlik Birliği örgütleri, köylük bölgelerdeki sorunlara ciddiyetle eğilmeli ve köy çalışmasındaki önderliklerini ciddi bir şekilde düzeltmelidirler. Çeşitli kademelerdeki yerel Parti ve Gençlik Birliği komitelerinden sorumlu olan önder yoldaşlar tarımda kooperatifleşme çalışmasını incelemeye koyulmalı ve bu konuda uzmanlaşmalıdırlar. Kısacası, pasif kalmayıp inisiyatifi ele almalı, önderliği elden bırakmamalı, tam tersine onu güçlendirmelidirler.

XII

1954 yılının Ağustos ayında Çin Komünist Partisi Heylungciang Eyalet Komitesi şu raporu verdi (tabii artık bu yeni bir haber olmaktan çıkmıştır):

Tarımda kooperatifleşmenin hız kazanması ve yayılmasıyla, köylük bölgelerde çeşitli türden karşılıklı yardım ve kooperatif

örgütleri ve çeşitli halk tabakaları, şu ya da bu ölçüde harekete geçiyorlar. Var olan tarım üreticileri kooperatifleri üyelerinin sayısını artırmayı planlanıyor ve buna hazırlanıyorlar; kooperatif haline gelmeleri programlanan tarım üreticileri karşılıklı yardım ekipleri de daha fazla aile kabul etmeyi planlıyor ve buna hazırlanıyorlar. Öte yandan henüz bu düzeye ulaşmamış olanlarsa, ilerlemek ve daha yüksek bir aşamaya gelmek istiyorlar. Bazı kimseler yeni kooperatiflere, bazıları da var olan kooperatiflere katılmaya hazırlanıyor. Bu yıl kooperatiflere katılmaya hazır olmayanlar karşılıklı yardım ekiplerine katılmayı düşünüyorlar. Hareket son derece büyük boyutlara ulaşmıştır. Bir kitle hareketi ortaya çıkmış durumdadır. Bu, tarımda kooperatifleşmenin büyük gelişmesinde yeni ve çarpıcı bir özelliktir. Bazı il ve ilçelerde yönetici yoldaşların bir kısmı bu yeni duruma ayak uyduramadıkları ve zamanında daha etkili bir şekilde önderlik edemedikleri için, bazı *zun* ve *tun*'larda (Heylungciang Eyaletindeki *zun*, Çin Seddi'nin güneyindeki eyaletlerdeki bucağa tekabül eden bir idari birimdir; bir idari birim olmayan *tun* ise, Çin Seddi'nin güneyindeki eyaletlerdeki köye tekabül eder) bazı sağlıklı olgular ortaya çıkmaya başlamıştır. Örneğin, insanlar arkadaş aradıklarında güçlüler güçlüleri buluyor ve kötü durumdaki köylüleri bir kenara itiyorlar. Kadrolarla üyeler arasında tartışmalar ortaya çıkıyor ve bu da uyumsuzluk yaratıyor, kadrolar da körcesine bir yerde toplanıyorlar ve oldukça güçlü kapitalist eğilimleri olan zengin köylüler ve hali vakti yerinde orta köylüler, bu fırsattan yararlanarak kötü nitelikte karşılıklı yardım ekipleri ya da kendi zengin köylü kooperatiflerini kuruyorlar. Bütün bunlar, tarımda kooperatifleşmenin muazzam bir şekilde büyümesiyle, Parti siyasetini uygulamayı ve harekete rehberlik etmeyi yalnızca yeni kooperatifler kurma açısından düşünmenin yeterli olmadığını açıkça gösteriyor. Bütün *zun* (yani bütün bucak) açısından ve tarımda kooperatifleşme hareketinin bir bütün olarak gelişmesi açısından düşünmek ve hem eski kooperatifleri genişlemesi açısından düşünmek ve hem eski kooperatifleri geliştirmeyi hem de karşılıklı yardım ekiplerini daha yüksek bir aşamaya ulaştır-

mayı, hem bu yıl ne yapıldığını hem de gelecek yıl ya da daha sonraki yıl ne yapılacağını düşünmek gereklidir. Parti siyasetini tam olarak uygulamanın ve tarımda kooperatifleşme hareketinin sağlıklı bir şekilde gelişmesini sağlamanın tek yolu budur.

«Bazı il ve ilçelerde yönetici yoldaşların bir kısmının bu yeni duruma ayak uyduramamış ve zamanında daha etkili bir şekilde önderlik edememiş» olmaları sadece Heylungciang Eyaletinde mi geçerlidir? Bu yalnızca bazı il ve ilçeler için mi geçerlidir? Ülke çapında pek çok yönetici örgütte böyle ciddi bir durumun hüküm sürmesi, yani önderliğin hareketin gerisinde kaldığını simgeleyen insanların bulunması çok muhtemeldir.

Heylungciang Eyalet Parti Komitesinin raporu şöyle devam ediyor:

Şauangçeng İli Siçin bucağı, bütün bucak için, kitlelerin gönüllü katılmasıyla birleşen Parti önderliği temelinde kapsamlı bir plan hazırlamıştır. Bu, kooperatifleşme hareketinin geniş çapta yayılmasına önderlik etme yönteminde bir yeniliktir. Bunun önemi, her şeyden önce, bu tür planlama yoluyla, Partinin sınıf çizgisinin köylük bölgelerde tamamen hayata geçirilmiş, böylece yoksul ve orta köylüler arasındaki birliğin sağlamlaştırılmış ve zengin köylü eğilimine karşı şiddetli bir mücadele verilmiş olmasıdır. Kadrolar tarımda kooperatifleşme hareketinin genel gelişmesine hizmet etmek üzere uygun bir şekilde dağıtılmışlardır. Çeşitli kooperatifler arasındaki ve kooperatiflerle karşılıklı yardım ekipleri arasındaki ilişkiler yeniden düzenlenmiş ve güçlendirilmiş ve sonuç olarak tarımda kooperatifleşme hareketi bütün cephelerde plan uyarınca ilerlemiştir. İkincisi, bu tür planlama yoluyla, tarımda kooperatifleşmeyi geniş çapta yayma görevi özel olarak tabandaki yönetim organlarına ve kitlelere verilmiştir, böylece bucak Parti kolu nasıl önderlik edeceğini, eski kooperatifler nasıl ilerleyeceklerini, yeni kooperatifler nasıl kurulacaklarını ve karşılıklı yardım ekipleri daha da ilerlemek için kendi özel yollarını nasıl bulacaklarını öğrenmişlerdir. Bu yolla bucak Parti kolunun ve kitlelerin inisiyatif ve coşkularının tam olarak harekete geçirilmiş, Parti koluna ve kitlelerin tecrübesine ve bil-

geliğine dayanmak şeklindeki doğru ilke tam olarak uygulanmıştır. Son olarak, bucaktaki gerçek durumu daha iyi kavramamız ve Partinin siyasetini somut bir şekilde ve tam olarak uygulayabilmemiz, bu tür planlama sayesinde mümkün olmuştur. Dolayısıyla bir yandan acelecilik ve maceracı ilerlemeyi, öte yandan tutuculuğu ve yoldan çıkmayı önlemek ve böylece Merkez Komitesinin «faal yönetim ve sürekli ilerleme» siyasetini doğru bir biçimde uygulamak mümkün olmuştur.

Heylungciang Eyalet Parti Komitesinin raporunda belirttiği gibi «bazı sağlıksız olgular»ın üstesinden nasıl gelindi? Rapor bu soruya doğrudan bir cevap vermiyor. Ama Eyalet Parti Komitesinin raporuna eklenen Şuangçeng İli Parti Komitesi Raporu bu soruyu şöyle cevaplandırıyor:

Parti kolunun önderliğini kitlelerin gönüllü katılımıyla birleştirmeye dayanan kapsamlı planlama sonucunda, kooperatifleri, durumu kötü olan köylü ailelerine kapama hatalı eğilimi düzeltilmiş, çok sayıda kadroyu bir yerde toplama uygulamasının önüne geçilmiş, kadrolarla üyeler arasındaki tartışmalar ortadan kalkmış, kooperatiflerle karşılıklı yardım ekipleri arasındaki bağlar sıklaşmış, zengin köylülerin ve hali vakti yerinde orta köylülerin, zengin köylü kooperatifleri ya da kötü nitelikte karşılıklı yardım ekipleri kurma çabaları başarısızlığa uğramış ve Parti kolunun planı esas olarak uygulamaya konmuştur. İki eski kooperatifin üye sayısı yüzde 40 oranında artmış, altı yeni kooperatifin çatısı kurulmuş ve iki karşılıklı yardım ekibi örgütlenmiştir. İşler iyi yürürse, gelecek yıl (yani 1955'te) bütün bucakta kooperatifleşmenin tamamlanacağını tahmin ediyoruz. Şimdi, bu yıla ait tarımda kooperatifleşmenin yaygınlaştırılması planını uygulamak, üretimi artırmak ve iyi bir ürün elde etmek için canla başla çalışılmaktadır. Bucak kadroları arasındaki genel kanı şudur: «İyi ki bütün bunları yaptık, yoksa her şey karmakarışık olacaktı. Yalnızca bu yıl değil, gelecek yıl da karışıklık olacaktı.»

Biz de onlar gibi çalışalım.

Kapsamlı planlama ve daha etkili yönetim -bizim siyasetimiz işte budur.

TARIMIN KOOPERATİF DÖNÜŞÜMÜNDE PARTİ VE BİRLİK ÜYELERİ İLE YOKSUL VE AŞAĞI-ORTA KÖYLÜLERE DAYANALIM*

7 Eylül 1955

Bugün, «(eskiden yoksul köylü olan yeni orta köylüler de dahil olmak üzere) yoksul köylülere dayanalım ve orta köylülerle sıkıca birleşelim» sloganı esas olarak hâlâ doğrudur. Bununla birlikte, (1) hali vakti yerinde olan orta köylüler (yani yukarı orta-köylüler) yeni orta köylülerin arasından çıkmışlardır ve daha yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahip olan bazılarının dışında şimdilik kooperatiflere katılmaya isteksizdirler; (2) eski orta köylüler arasındaki aşağı orta-köylüler genel olarak kooperatiflere katılmaya ilgi duymaktadırlar; çünkü başlangıçta da durumları iyi olmadığı ve toprak devrimi sırasında bazılarının çıkarları gereksiz yere zedelendiği için onların ekonomik durumları, yeni orta köylüler arasındaki aşağı-orta köylülerin ekonomik durumuyla aşağı yukarı aynıdır. İşte bu iki nedenle, kooperatifleşme dalgasının yükselmediği ve hali vakti yerinde orta köylülerin yetersiz bir bilinç düzeyine sahip olduğu her yerde, önce aşağıdaki üç halk kesimini (bilinç düzeylerine göre gruplar halinde ve daha yüksek bilinç düzeyine sahip gruplardan başlayarak) kooperatiflere çekmek uygun olur: (1) Yoksul köylüler; (2) yeni orta köylüler arasındaki aşağı-orta köylüler (Mao Zedung yoldaşın raporunun gözden geçirilmiş nüshasında orta köylüler, yukarı ve aşağı-orta köylüler olmak üzere yalnızca iki kesime ayrılıyor, ayırım yaparken çok ince bir sınıflamadan kaçınmak amacıyla orta-orta köylülerden söz edilmiyor. Şimdi aşağı-orta köylüler olarak tanımlanan kesim aslında yeni orta köylüler arasındaki, ori-

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi için kaleme alınan Parti içi talimat.

jinal metinde aşığı ve orta-orta köylüler olarak tanımlanan kesimleri kapsıyor); (3) eski orta köylüler arasındaki aşığı-orta köylüler. Bütün hali vakti yerinde orta köylüler, yani henüz kooperatife katılmaya istekli olmayan eski ve yeni orta köylüler arasındaki yukarı-orta köylüler, istemedikleri halde zorla kooperatiflere sokulmamalıdır. Şu anda pek çok yerde hali vakti yerinde orta köylülerin koşum hayvanlarını ve tarım araçlarını çok düşük bir fiyatla ve çok uzun süreli ödemelerle ele geçirmeyi hesap ederek onları kooperatiflere katılmaya zorlama olayları görölmektedir. Bu aslında onların çıkarlarına el uzatmak ve «orta köylülerle sıkıca birleşme» ilkesini çiğnemektir. Bu Marksist ilkeyi hiçbir zaman çiğnememeliyiz. Şu anda kooperatiflerin henüz kurulduğu ya da henüz hâkim durumda olmadığı her yerde, köklü burjuva fikirlere sahip hali vakti yerinde orta köylüler kooperatife girmeye zorlanırlarsa ya da kendi çabalarıyla, gerçek bir siyasi bilinç nedeniyle değil de yönetimi ele geçirmek amacıyla sızarlarsa ya da Heylungciang Eyaleti Şuangçeng ilinde olduğu gibi kötü nitelikte kooperatifler kurarlarsa bu, son derece zararlı olur. Bu, yoksul ve orta köylülerin önderliğinin sağlanmasına büyük zarar verir, oysa bütün kooperatiflerde bu önderliği gerçekleştirmek zorunludur. (Elbette, dürüst, yetenekli ve daha yüksek siyasi bilinç düzeyine sahip olan birkaç hali vakti yerinde orta köylü ayırt edilmelidir.) Bazıları «yoksul köylülere dayanılım ve orta köylülerle sıkıca birleşelim» sloganının şimdiki formülümüzde bir yana atıldığını söylüyorlar; bu doğru değildir. Sloganı bir yana atmadık, tersine yeni koşullar ışığında onu daha da somutlaştırdık; yani eski orta köylüler arasındaki aşığı-orta köylülerini dayanılacak bir halk kesimi olarak görüyoruz, ama hali vakti yerinde orta köylüler haline gelen yeni orta köylülere aynı gözle bakmıyoruz. Bu ayırım, onların ekonomik durumlarına ve kooperatifleşme hareketine karşı faal bir tutum takınıp takınmadıklarına bakılarak yapılıyor. Başka bir deyişle biz, yoksul köylülerini ve eski yoksul köylülere tekabül eden aşığı-orta köylülerin iki kesimini dayanılacak kimseler olarak, eski orta köylülere tekabül eden yukarı-orta köylülerin iki kesimini ise sıkıca birleşilecek kimseler olarak görüyoruz ve şu anda onlarla birleşmenin yollarından biri, onları kooperatiflere katılmaya zorlanmaktan ve çıkarlarını zedelemekten kaçınmaktır.

Köylük bölgelerde kime dayanmamız gerektiği meselesine ilişkin

olarak birkaç noktayı daha açıklığa kavuşturmalıyız. Her şeyden önce Parti ve Birlik üyelerine dayanmalıyız. İlçe kademesinden yukarı Parti komitelerimizin ya da köylük bölgelerdeki çalışmayı yönetmek üzere gönderilmiş olan kadroların, öncelikle oradaki Parti ve Birlik üyelerine dayanmamaları ve onları Parti ve Birlik üyesi olmayan kimselerle aynı kefeye koymaları yanlıştır. İkincisi, Partili olmayan kimseler arasında daha faal olan unsurlara dayanmalıyız, bunlar köylük bölgelerdeki nüfusun aşağı yukarı yüzde 5'ini (örneğin 2500 kişilik bir kasabada aşağı yukarı 125 faal unsur vardır) oluşturur. Böyle faal unsurlardan oluşan bir grubu yetiştirmek için elimizden geleni yapmalı ve onları kitlelerle de aynı kefeye koymamalıyız. Üçüncüsü, ondan sonra kitlelere, yoksul köylülere ve aşağı-orta köylülerin iki kesimine dayanmalıyız. Kime nasıl dayanılacağı konusunda berrak bir fikre sahip olmamak, kooperatifleşme hareketinde hatalara yol açacaktır.

TARIMIN KOOPERATİF DÖNÜŞÜMÜ VE BUGÜNKÜ SINIF MÜCADELESİ ÜZERİNE TARTIŞMA*

11 Ekim 1955

Bugünkü toplantımızda iyi bir tartışma olmuştur. Bu tartışma, Partimizin kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemine ilişkin genel çizgisinin tamamen doğru olup olmadığı sorunuyla ilgilidir. Bütün Parti çapındaki bu tartışma, tarımın kooperatif dönüşümüne ilişkin siyasetimiz meselesinden çıkmıştır; sizin tartışmanız da bu meselede yoğunlaşmıştır. Bununla birlikte tartışma tarım, sanayi haberleşme, ulaşım, maliye, para işleri, ticaret, kültür, eğitim, bilim, kamu sağlığı vb. bölümlerinin çalışmalarını, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin dönüşümünü, karşıdevrimcilerin bastırılmasını, silahlı kuvvetler ve dışişleriyle ilgili çok çeşitli konuları kapsamaktadır; kısacası her türlü çalışmamız, Parti, hükümet, silahlı kuvvetler ve halk örgütlerinin çalışmasını ele almaktadır. Böyle geniş bir tartışma yapılmalıdır. Genel çizginin yürürlüğe konulmasından bu yana böyle bir tartışma yapılmamıştır. Her alandaki çalışmamızın, çalışmamızın hızının ve niteliğinin, genel çizginin ortaya koyduğu görevlere uyması ve kapsamlı bir plan dahilinde yerine getirilmesi için hem köylük bölgelerde hem de şehirlerde bu tartışmayı başlatmalıyız.

Şimdi bazı sorunlar üzerinde duracağım.

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Genişletilmiş 6. Genel Toplantısı'nda yapılan kapanış konuşması.

I. TARIMDA KOOPERATİFLEŞME İLE KAPİTALİST SANAYİ VE TİCARETİN DÖNÜŞÜMÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tarımda kooperatifleşme ile kapitalist sanayi ve ticaretin dönüşümü arasındaki ilişki, aşağı yukarı üç beş-yıllık plan dönemi içinde tarımın ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü esas olarak ve aynı zamanda tamamlama görevleri arasındaki ilişkidir; bu da aslında tarımda kooperatifleşme ile burjuvazi arasındaki ilişki demektir.

Şehir burjuvazisiyle köylülük arasındaki bütün bağları koparmanın, burjuvaziyi tamamen tecrit etmenin, kapitalist sanayi ve ticaretin köklü dönüşümünü sağlamanın, ancak işçi-köylü ittifakının tarımın köklü sosyalist dönüşümü süreci içinde yeni bir temelde, sosyalizm temelinde adım adım sağlamlaştırılmasıyla mümkün olacağına inanıyoruz. Tarımın sosyalist dönüşümünü gerçekleştirmekteki amacımız, geniş köylük bölgelerde kapitalizmin kaynağını kurutmaktır.

Tarımda kooperatifleşmeyi henüz tamamlamadık. İşçi sınıfı köylülükle ittifakını henüz yeni bir temelde sağlamlaştırmadı ve ittifak hâlâ istikrarlı değildir. Geçmişte toprak devrimi temelinde köylülerle kurduğumuz ittifak, artık onları tatmin etmemektedir. O ittifaktan elde ettikleri yararları unutmaya başlıyorlar. Artık onlar yeni yararlar sağlanmalıdır, bu da sosyalizm demektir. Köylüler henüz kolektif refaha ulaşamadılar, tahıl ve hammaddeler de yeterli olmaktan uzaktır. Bu koşullar altında burjuvazinin bizi suçlaması ve bu konuda bize saldırması muhtemeldir. Ama birkaç yıl içinde tamamen yeni bir durumda yani işçi sınıfı ile köylülük arasında yeni temelde bir ittifaka, her zamankinden daha sağlam bir ittifaka taraf olacağız.

Toprak ağalarına karşı çıkma, yere' zorbaları devirme ve toprak dağıtma temelinde kurulan eski ittifak, geçici bir ittifaktı; bir istikrar döneminden sonra istikrarsız bir hal almıştır. Toprak devriminden bu

yana köylüler arasında kutuplaşma ortaya çıktı. Eğer onlara yeni bir şey sunmazsak, üretkenliklerini artırmalarına, gelirlerini artırmalarına ve ortak refaha ulaşmalarına yardım etmezsek, yoksul olanlar artık bize güvenmeyecek ve Komünist Partisini izlemede herhangi bir yarar olmadığını düşüneceklerdir. Kendilerine toprak dağıtıldıktan sonra bile yoksul kalıyorlarsa, sizi neden izlesinler? Hali vakti yerinde olanlara yani zengin köylü haline gelenlere ya da durumları çok iyileşenlere gelince, onlar da bize güvenmeyecek ve Komünist Partisinin siyasetlerini kendilerine uygun bulmayacaklardır. Sonuç olarak, yoksul da zengin de bize güvenmeyecek ve işçi-köylü ittifakı çok sallantılı bir hal alacaktır. Bu ittifakı sağlamlaştırmak için köylülere sosyalizm yolunda önderlik ederek onların kolektif refaha kavuşmalarını sağlamalıyız; yalnızca yoksul köylüler değil hepsi refaha kavuşmalı ve dahası, bugünkü hali vakti yerinde köylülerden çok daha iyi bir duruma gelmelidirler. Köylük bölge bir kere kooperatifleşti mi, tüm köylük nüfusun hayatı yıldan yıla gittikçe iyileşecek ve pazar için daha çok tahıl ve daha fazla sanayi hammaddesi olacaktır. O zamana kadar burjuvazi susturulmuş olacak ve kendisini tamamen tecrit olmuş bir durumda bulacaktır.

Şimdi iki ittifakımız var; biri köylülerle, diğeri milli burjuvaziyle. Her ikisi de bizim için vazgeçilmezdir; Cu Enlay yoldaş da bu nokta üzerinde durmuştur. Burjuvaziyle ittifakımızın ne yararı vardır? Bu ittifak, tarım ürünleriyle değiştirilecek daha fazla mamul madde elde etmemizi sağlamaktadır. Ekim Devrimi'nden sonraki belli bir dönemde Lenin'in kafasını meşgul eden işte bu meseleydi. Devletin karşılık olarak vereceği mamul madde olmadığı için köylüler tahıllarını satmayı reddediyor ve kâğıt para kabul etmiyorlardı. Lenin, köylük bölgelerdeki kendiliğinden kapitalist güçlüklerle baş edebilmek üzere daha fazla mamul madde sağlamak amacıyla proleter devlet iktidarının devlet kapitalizmiyle bir ittifak kurmasını tasarlıyordu.¹ Burjuvaziyle ittifak yapmamız ve şimdilik kapitalist işletmelere el koymaktan kaçınarak bunları kullanmak, kısıtlamak ve dönüştürmek siyasetini benimsememiz, köylülerin ihtiyaçlarını karşılamak ve tahıllarını ve hatta bazı sanayi hammaddelerini satmada gösterdikleri isteksizliğin üstesinden

1. V.İ. Lenin, «Ayni Vergi».

gelmek için daha fazla mamul madde elde etme hedefini gütmektedir. Bu, köylülerin tahıllarını satmada gösterdikleri gönülsüzlüğün üstesinden gelmek amacıyla burjuvaziyle yaptığımız ittifaktan yararlanmak demektir. Öte yandan, tahıl ve sanayi hammadelerinin sağlanmasında köylülerle olan ittifakımıza dayanıyoruz. Ve bu şekilde burjuvaziye denetim altında tutuyoruz. Kapitalistler herhangi bir hammaddeye sahip değildiler; oysa devlet sahiptir. Hammadde istiyorlarsa, mamul mallarını devlete satmak ve devlet kapitalizmini kabul etmek zorundadırlar. Bunu yapmayı reddederlerse, onlara hammadde vermeyiz. Her iki durumda da denetim altında tutulmuş olacaklardır. Bu, burjuvazinin izlemek istediği kapitalist yolu kapatacaktır; yani serbest pazarların açılmasını, hammaddelerin serbestçe satın alınmasını ve mamul malların serbestçe satılmasını engelleyecek, ayrıca burjuvaziye siyasi bakımdan tecrit edecektir. Bu iki ittifak işte böyle birbirini etkilemektedir. Bu ikisi arasında köylülerle ittifakımız en önemli, temel ve birincil olandır; öte yandan burjuvaziyle ittifakımız geçici ve ikincildir. Bizimki gibi ekonomik bakımdan geri bir ülke için her ittifak da şu anda vazgeçilmezdir.

Toprak devrimi bizim köylülerle demokrasi temelinde bir ittifak kurmamızı ve onların toprak elde etmelerini sağladı. Köylülerin toprak elde etmesi, kapitalist mülkiyeti ya da bireysel mülkiyeti değil de yalnızca feodal mülkiyeti yıkması bakımından burjuva-demokratik nitelikte bir devrimdi. O ittifak, burjuvazinin ilk kez kendini tecrit edilmiş hissetmesini sağladı. 1950 yılında 3. Genel Toplantıda, dört bir yana yumruk sallanmasına karşı çıkmıştım. Toprak reformu ülkenin geniş bölgelerinde henüz gerçekleştirilmemiş, köylüler de tamamen bizim safımıza geçmemişlerdi. O zaman burjuvaziye ateş açsaydık, bu hatalı olurdu. Toprak reformundan sonra, köylüler tamamen bizim safımıza geçtiği zaman, «üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı mücadele kampanyasını başlatmak bizim için mümkün ve zorunluydu. Tarımda kooperatifleşme, köylülerle ittifakımızı burjuva demokrasisi temelinde değil, proleter sosyalizmi temelinde sağlamlaştırmamızı sağlayacaktır. Bu, burjuvaziye kesin olarak tecrit edecek ve kapitalizmin nihai olarak ortadan kaldırılmasını kolaylaştıracaktır. Bu meselede insafsızız. Bu meselede Marksizm gerçekten acımasız ve merhametsizdir,

çünkü emperyalizmin, feodalizmin, kapitalizmin ve küçük üretimin kökünü kazımaya kararlıdır. Bu konuda fazla insaflı olmamak daha iyidir. Yoldaşlarımızın bazıları çok yumuşaktırlar, yeterince sert değildirler; başka bir deyişle o kadar Marksist değildirler. Çin'de, 600 milyonluk bir ülkede, burjuvaziye ve kapitalizmi yok etmek çok iyi, çok önemli bir şeydir. Bizim amacımız, kapitalizmin kökünü kazımak, onu yeryüzünden silip atmak ve geçmişe ait bir şey haline getirmektir. Tarih içinde ortaya çıkan her şey, ölmeye mahkûmdur. Dünyadaki her şey tarihi bir olgudur; hayat olduğuna göre ölüm de olacaktır. Tarihi bir olgu olarak kapitalizm de ölmek zorundadır ve güzel bir yere, «uyumak» üzere yeraltına gidecektir.

Bugünkü uluslararası durum, geçiş dönemine ilişkin genel görevimizin yerine getirilmesi için elverişlidir. Sosyalist sanayileşmeyi ve sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlamak için üç beş-yıllık plana ihtiyacımız var. Barış içinde inşayı gerçekleştirmek için bu zamanı kazanmaya çalışmalıyız. On beş yılın üç yılı daha şimdiden geçmiştir, geriye kalan on iki yıl ise bu iş için yeterli olacaktır. Bu zamanı kazanmamız mümkün görünüyor, ama bunun için çok çaba harcamalıyız. Dış ilişkilerde ve milli savunmayı kurma çalışmasında çabalarımızı iki katına çıkarmalıyız.

Bu on beş yıllık dönemde yurtiçindeki ve dışındaki sınıf mücadelesi çok yoğun olacaktır. Bunun böyle olduğunu daha şimdiden gördük. Bu mücadelede pek çok zafer kazandık ve kazanmaya devam edeceğiz. Son on iki ayda ülke içindeki sınıf mücadelesinde başlıca dört şey yaptık: Bir, idealizmle savaştık; iki, karşıdevrimcileri bastırdık; üç, tahıl sorununu çözdük ve dört, tarımda kooperatifleşme sorununu çözdük. Bu dört meselede verilen mücadelelerin hepsi de burjuvaziye karşı verilen bir mücadele niteliğindeydi. Burjuvaziye ağır darbeler indirdik ve ezici darbeler indirmeye devam ediyoruz.

Kırmızı Odanın Rüyası sorunuyla başlayan ve *Edebiyat Gazetesi*'nin eleştirisini ve ondan sonra Hu Şih ile Liang Şuming'in eleştirilerini içeren, idealizme karşı mücadele bir yıldır sürüyor. İdealizme karşı etkili bir kampanya yürütmeliyiz; bu mücadeleye üç beş-yıllık plan dönemi ayırmayı düşünüyoruz. Bu mücadele içinde çok sayıda kadro-

nun ve halkın Marksizmin temel teorileriyle silahlandırılabilmesi için Marksizm ve diyalektik materyalizm konusunda ustalaşmış kadrolardan oluşan müfrezeler yaratmalıyız. Karşıdevrimcilerin bastırılmasına gelince; bu yılın geri kalan kısmını ve gelecek yılın tümünü onları devlet fabrikalarından, ticari devlet işletmelerinden, kooperatiflerden ve il, ilçe, bucak düzeyindeki çeşitli örgütlerden ve ordu kadroları ve fabrika işçileri arasından, yani aşağı yukarı on iki milyon kişinin saf-ları arasından temizleme çalışmasına ayırmayı planlıyoruz. Karşıdevrimciler deyince, sanki bunlar pek kalmamış ve ortada pek görünmüyorlarmış gibi gelebilir. Ama meseleyi biraz deştığımız zaman hâlâ var olduklarını görüyoruz ve daha kısa bir süre önce bir grup karşıdevrimciyi gizlendikleri yerden bulup çıkardık. Tahıl sorununda da büyük bir savaş verilmiştir. Burjuvazi bize saldırmak için, tahıl sorununu bahane olarak kullandı, Parti içinde de çeşitli söylentiler ortaya çıktı; dolayısıyla biz de buna karşı eleştiri başlattık. Tarımda kooperatifleşme sorununda pek çok mücadele yürüttük ve bu toplantı da bu konu üzerinde yoğunlaştı. Bu dört konuda büyük mücadeleleri başlattık, burjuvazinin direnişine ve saldırısına karşılık verdik ve inisiyatifi ele geçirdik.

Burjuvazi bu dört meselede ona karşı yürüttüğümüz mücadelelerden ve özellikle karşıdevrimcileri bastırmamızdan korkuyor. Karşıdevrimcileri bastırma işinde başarı kazandık. Bu çalışmada kıstaslara dikkat etmeliyiz, dikkat etmemek çok tehlikeli olur. Yalnızca kıstaslara uyanlar karşıdevrimci olarak sınıflandırılmalıdır; yani karşıdevrimci diye yanlış adamları değil, gerçek karşıdevrimcileri bulup çıkarmalıyız. Gene de böyle yanlışlıkların yapılması olasıdır. Bu olasılığı engellemek çok güçtür. Ama biz böyle olayların çok az olmasını, mümkünse hiç olmamasını istiyoruz. Bulup çıkardığımız karşıdevrimciler, kıstaslara tamamen uygun olan, hiçbir şüpheye yer bırakmayan, tepeden tırnağa karşıdevrimci kişiler olmalıdır; masum insanlara haksızlık yapmamalıyız. Öte yandan bazı gerçek karşıdevrimciler gözümüzden kaçabilir. Bu kez onları tamamen temizleyeceğinizi söylüyorsunuz. Bence bu pek mümkün değildir. Bazılarının gözden kaçmasını önlemek zordur, ama bunların sayısını mümkün olduğu kadar azaltmak için elimizden geleni yapmalıyız.

II. KOOPERATİFLEŞME SORUNUNA İLİŞKİN TARTIŞMANIN ÖZETİ

Kitlelerin yaptığı sayısız yenilikler, tarımda kooperatifleşme konusundaki pek çok hayali ve hatalı görüşü paramparça etmiştir. Bu kez tartışma, birkaç ay önce birçok kimsenin açıkça kavramadığı çok sayıda sorunu çözmüştür.

Birincisi, yaygınlaştırmanın geniş çapta mı, yoksa küçük çapta mı yapılmasının daha iyi olduğu sorunu vardı. Bu, birçok tartışmaya yol açan önemli bir meseleydi ve artık çözülmüş bulunmaktadır. Kitleler yaygınlaştırmanın geniş çaplı olmasını istiyorlar; geçiş dönemine ilişkin genel görev de tarımın kendisini sanayiye uydurmasını gerektiriyor; dolayısıyla küçük çaplı yaygınlaştırmayı savunan görüş yanlıştır.

İkincisi, sonradan kurtarılmış bölgelerde, dağlık bölgelerde, gerek kasabalarda ve doğal afetlerden etkilenen bölgelerde yaygınlaşmanın mümkün olup olmadığı sorunu vardı. Artık bu sorun çözülmüştür. Bu yerlerin tümünde yaygınlaştırma mümkündür.

Üçüncüsü, azınlık milliyetleri bölgelerinde kooperatiflerin kurulup kurulamayacağı sorunu. Koşulların olgunlaştığı her yerde kooperatifler kurulabileceği artık kanıtlanmıştır. Koşulların henüz olgunlaşmadığı Tibet ve Taliang ve Siaoliang Dağlarında kooperatif kurulmamalıdır.

Dördüncüsü, para, araba ve öküz olmadan ya da hali vakti yerinde orta köylüler katılmadan kooperatif kurulup kurulamayacağı sorunu. Artık bunun mümkün olduğu da kanıtlanmıştır.

Beşincisi, «kooperatif kurmak kolaydır, ama onu sağlamlaştırmak zordur» safsatası çürütülmüştür. Bir kooperatif kurmak o kadar kolay olmayabileceği gibi, onu sağlamlaştırmak da mutlaka o kadar zor olmayabilir. Bir kooperatif kurmanın kolay ama sağlamlaştırmanın zor olduğunda diretiyorsanız, aslında çok az sayıda kooperatif kurulmasını ya da hiç kurulmamasını savunuyorsunuz demektir.

Altıncısı, tarım makineleri olmadan kooperatiflerin kurulup kurulamayacağı sorunu. Kooperatif kurulmadan önce makineler olması gerektiği görüşü artık yaygın değildir ama hâlâ yaşamaktadır. Bu safsata da çürütülebilir.

Yedincisi, kötü işletilen kooperatiflerin tümünün dağıtılıp dağıtılmaması sorunu. Elbette kesinlikle devam edemeyecek durumda olan birkaçı tekrar karşılıklı yardım ekibi haline getirilebilirler, ama genel olarak, kötü işletildiği söylenen kooperatifler dağıtılmamalıdır; çünkü bir gözden geçirmeden sonra düzeltilebilirler.

Sekizincisi, «hemen attan inmezseniz, işçi-köylü ittifakının bozulması tehlikesi doğacaktır» cümlesi olasılıkla Merkez Komitesi Köy Çalışması Bölümünden yayılan bir «iddia» dır. Bu bölüm yalnızca söylentiler uydurmakla kalmıyor, bir sürü «iddia»da üretiyor. Bence bu cümle, esas olarak «doğrudur» yalnızca bir tek sözcüğün değişmesi gerekiyor, yani «inmek» sözcüğü yerine «binmek» konulmalıdır. Köy Çalışması Bölümündeki yoldaşlar, cesaretiniz kırılmasın, bakın hemen hemen bütün söylediklerinizi kabul ettim, sadece bir tek sözcüğü değiştirdim. Aramızdaki ayrılık tek bir sözcükten ibarettir, bir tek sözcük üzerinde tartışıyoruz; siz attan inmek isterken, ben binmek istiyorum. «Hemen ata binmezseniz, işçi köylü ittifakının bozulması tehlikesi doğacaktır»; evet gerçekten de tehlike doğacaktır.

Dokuzuncusu, «öküzlerin kaybedilmesinden kooperatifler sorumludur» suçlaması gerçeği pek yansıtmamaktadır. Öküzlerin kaybedilmesinin esas nedeni kooperatifler değil, seller, öküz derisi fiyatlarının yüksek olması, hayvan yemi sıkıntısının çekilmesidir. Öte yandan bazı öküzler çok yaşlıdırlar ve kesilmeleri gerekmektedir.

Onuncusu, köylük bölgelerdeki gergin durumun temel nedeni, «çok fazla sayıda kooperatif kurulmuş olmasıdır» demek yanlıştır. Geçen bahar, köylük bölgelerdeki gergin durumun esas nedeni tahıl sorunu ydu. Bu sözüm ona tahıl yetersizliği çoğu durumda hayal ürünüydü. Bu gürültü, toprak ağaları, zengin köylüler ve hali vakti yerinde orta köylüler tarafından koparıldı. Buna karşı koymak için köylü kitleleri arasında yaygın bir eğitim yapacak zamanımız yoktu; ayrıca tahılla ilgili çalışmamızda yetersizlikler vardı. O sırada satın almamız gereken uygun tahıl miktarını doğru saptayamadığımızdan, geçen yıl 7 milyar *kati* daha fazla tahıl satın aldık. Şimdi bir düzenleme yapıyoruz ve 7 milyar *kati* daha az tahıl satın almayı planlıyoruz. Bu yılki iyi mahsulle birleştiğinde bu önlem, köylük bölgelerdeki gergin durumun yumuşamasına yol açacaktır.

On birincisi, ortada dolaşan başka bir söz daha vardır. «Koo-peratiflerin üstünlüğü yalnızca üç yıl sürebilir»; bu karamsar bir görüşür. Benim görüşüme göre, onların üstünlüğü, kesinlikle üç yıllla sınırlı olmayacaktır, çünkü sosyalizm çok uzun bir süre yaşayacaktır. Gelecekte, sosyalizm artık üstünlüğü temsil etmediği zaman, onun yerini daha üstün olan komünizm alacaktır.

On ikincisi, yakın gelecekte bir miktar ileri tipte kooperatif kurmalı mıyız? Geçmişte insanlar bu sorun konusunda açık bir görüşe sahip değildiler ve sorun bu toplantıda ele alındı. Belli sayıda böyle koo-peratif kurulmalıdır. Sayısına gelince, bunu düşünmek size kalmıştır.

On üçüncüsü, «takalarla, at arabalarıyla hiçbir kooperatif kurulmaz» demek de yanlıştır. Takalarla ve at arabalarıyla taşımacılık yapan milyonlarca emekçi halkın da kooperatiflerde örgütlenmesinin gerekli olduğu artık anlaşılmıştır.

Bütün bu sorunları tartışmalarımız ışığında çözdük. Bu, Merkez Komitesinin bu genel toplantısı açısından muazzam bir başarıdır.

III. KAPSAMLI PLANLAMA VE DAHA ETKİLİ ÖNDERLİK SORUNU ÜZERİNE

Kapsamlı planlama, birincisi kooperatifler için bir planı, ikincisi tarım üretimi için bir planı ve üçüncüsü genel bir ekonomik planı içermelidir. Köylük bölgeler için yapılan genel ekonomik plan, hem yan üretimi, el sanatlarını, çeşitli ekonomik girişimleri, çok hedefli girişimleri, çevredeki toprağı tarıma elverişli hale getirmeyi, nüfus hareketlerini, ikmal ve pazarlama kooperatiflerini, kredi kooperatiflerini, bankaları ve tekniğı yaygınlaştırma istasyonlarını vb. hem de çıplak dağların ve köylerin ağaçlandırılmasını kapsar. Bence kuzeydeki çıplak dağlar özellikle ağaçlandırılmalıdır ve kuşkusuz ağaçlandırılabilir. Kuzeyli yoldaşlar, bunu yapacak cesaretiniz var mı? Güneydeki pek çok yerin de ağaçlandırılmaya ihtiyacı var. Birkaç yıl içinde kuzeydeki ve güneydeki çeşitli yerlerin ağaçlandırıldığını görebilirse, bu iyi bir şey olur. Bu, tarıma, sanayiye ve öteki alanlara yararlı olur.

Başka hangi planlar yapılmalıdır? Bir kültür ve eğilim planı. Plan, cehaleti ortadan kaldırmayı, ilkokullar açmayı, köylük bölgelerin ihti-

yaçlarına uygun ortaokullar kurmayı, ortaokulların ders programına birkaç tarım dersi eklemeyi, köylülerin ihtiyaçlarına uygun ve herkesin anlayabileceği broşürler ve kitaplar yayımlamayı, köylük bölgelerde radyo yayın şebekeleri ve film projeksiyon ekipleri kurmayı, kültür ve eğlence faaliyetlerini düzenlemeyi vb. kapsamalıdır. Parti ve Gençlik Birliği örgütlerinin kurulması ve sağlamlaştırılması, kadınlarla ilgili çalışma ve karşıdevrimcilerin bastırılması için de planlar yapılmalıdır. Kapsamlı bir planın içinde, bütün bunlar yer almalıdır.

Şu planlar yapılmalıdır: (1) Köy kooperatifi planı. Ne kadar küçük olursa olsun her kooperatif bir plan yapmalı ve nasıl yapılacağını öğrenmelidir. (2) Bütün bucağı kapsayacak bir plan. Ülkemizde 220 binden fazla bucak vardır; her birinin bir planı olmalıdır. (3) Bütün ili kapsayacak bir plan. Her ilin bir plan yapacağını umuyoruz. Bazı iller daha şimdiden ilgiyle okunan iyi planlar yapmışlardır. Oradaki yoldaşların kafaları açıktır; yeryüzüne ve gökyüzüne meydan okuyorlar, hiçbir engel tanımıyorlar ve planları dinamiktir. (4) Eyaletin tümünü (ya da özerk bir bölge veya eyalet düzeyinde bir şehrin dış mahallelerini) kapsayan bir plan. Burada bütün bir bucağı ya da bütün bir ili kapsayan planlara ağırlık verilmelidir. Bu iki halka kavranmalı ve derhal belli sayıda bu tür plan hazırlanmalıdır. Örneğin, her eyalette üç-dört il için planlar yapılmalı ve örnek olarak dağıtılmalıdır.

Kooperatifleşme planları farklı bölgelerdeki farklı gelişme organlarını belirtmelidir. Üç tür bölge vardır. Birincisi, köylük bölgelerimizin en geniş kesimini kapsar; ikincisi, köylük bölgelerimizin daha küçük kesimini; üçüncüsü ise geri kalan bölgeleri kapsar. Köylük bölgelerimizin daha büyük kesiminde gelişme üç dalga halinde, yani üç kış ve üç baharda gerçekleştirilmelidir. Bu üç dalga, bu kış ve gelecek bahar, gelecek kış ve gelecek bahar, ondan sonraki kış ve ondan sonraki bahardan oluşacaktır. Üç kış ve üç bahar, birbirini izleyen üç dalgayı oluşturur ve her dalgadan sonra bir ara olmalıdır. İki dağ arasında bir vadi ve iki dalga arasında bir çukur vardır. Birinci tür bölge, 1958 baharına kadar yarı-sosyalist kooperatif dönüşümü esas olarak tamamlayacaktır. İkinci tür bölge, örneğin Kuzey Çin, Kuzeydoğu ve şehir merkezleri dışında kalan bazı yerler için, iki kış ve iki bahar ya da iki dalga yeterli olacaktır. Onların arasından birkaçı gelecek bahara kadar esas olarak kooperatifleşecektir ve böylece hedefe yalnızca bir dalga-

da ulaşacaklardır. Üçüncü tür bölge, yani köylük bölgelerimizin daha küçük kesiminin geri kalanlarının dört, beş, hatta altı kış ve bahara ihtiyacı olacaktır. Bu, bazı azınlık milliyetleri bölgelerinin yani Taliang, Siaoliang Dağları, Tibet ve koşulların henüz olgunlaşmadığı öteki azınlık milliyetleri bölgelerini kapsamıyor, buralarda hiç kooperatif kurulmamalıdır. Yarı-sosyalist kooperatifleşmenin esas olarak tamamlanmasından ne anlıyoruz? Bu, köylük nüfusun yüzde 70-80'inin yarı-sosyalist kooperatiflere katılması demektir. Burada biraz esneklik tanınabilir; yüzde 70 iyidir, yüzde 75 ya da 80 ya da yüzde 80'in biraz üstü de iyidir. Yarı-sosyalist kooperatifleşmenin esas olarak tamamlanması dediğimiz şey işte budur. Köylük bölgelerdeki nüfusun geri kalan kesimi, daha sonra kooperatifleşecektir. Ne çok yavaş olmak, ne de çok aceleci olmak iyi değildir, her ikisi de oportünist bir tutumdur. İki tür oportünizm vardır: yavaş olmak ve aceleci olmak. Meseleyi bu şekilde koymak sıradan insanların anlamasını kolaylaştıracaktır.

Eyalet (şehir ya da özerk bölge), bölge ve il; bu üç kademe, hareketin gelişmesinden sürekli olarak haberdar olmalı ve ortaya çıkan sorunları çözmelidir. Çözmeye girişmeden önce sorunların birikmesini beklemeyin; bu, iş işten geçtikten sonra hareket etmek olur. Geçmişte çalışmamızın çoğu bu şekilde yapılıyordu; ortaya çıktıkları anda sorunları çözmek yerine, sorunlar biriktiriliyor ve neden sonra işe girişiliyor ya da eleştiri yapılıyordu. Bazı yoldaşlar «üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı mücadele kampanyaları sırasında bu hatayı işlediler. Her şey olup bittikten sonra eleştiriye girişmeyin. Elbette olaydan sonra eleştiriler yapılmalıdır, ama en iyisi hata ortaya çıkmaya başladığı zaman eleştiri yapmaktır. Olaydan sonra eleştiriye girişmek ve değişen koşullara göre rehberlik edememek iyi değildir. İşler kötüye giderse ne yapılmalıdır? Böyle bir şey olduğunda hemen fren yapın ya da başka bir deyişle durun. Bu, otomobil kullanmak gibidir, dik bir yokuştan aşağı inerken herhangi bir tehlikeyle karşılaştığımız zaman hemen frene basarız. Eyalet, bölge ve il yetkililerinin hepsinin frene basma yetkisi vardır. «Sol» sapmaya karşı önceden önlem almaya dikkat edilmelidir. "Sol" sapmaya karşı önlem almak oportünizm değil Marksizmdir. Marksizmde «solculuk» yapılacak diye bir şey yoktur ve «sol» oportünizm Marksizm değildir.

Kooperatifler kurarken bundan böyle hangi konuda yarışacağız? Nitelik ve normlara uyma konusunda. Nicelik ya da hız bakımından daha önce belirlediklerimiz yeterlidir ve şimdi esas önemli olan nitelik yarışıdır. Niteliğin ölçütleri nelerdir? Bunlar, üretimin artması ve çiftlik hayvanlarının hiç kayba uğramamasıdır. Üretim nasıl artırılır ve çiftlik hayvanlarının kaybı nasıl önlenir? Bu amaçla gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkelerine uymak, kapsamlı planlar hazırlamak ve esnek bir şekilde rehberlik yapmak gereklidir. Bu koşullar sağlandığı zaman bence, kooperatifler daha iyi bir nitelik kazanabilecek, üretimi artıracak ve çiftlik hayvanlarının kaybını önleyecektir. Bir zamanlar Sovyetler Birliği'nde yapılan ve çok sayıda çiftlik hayvanının kesilmesine yol açan hatayı işlememeliyiz. Önümüzdeki iki yıl ve özellikle önümüzdeki beş ay, yani bu kış ve gelecek bahar belirleyici olacaktır. Buradaki yoldaşlardan, bu Kasım'dan itibaren gelecek yılın Mart ayına kadar ciddi bir karışıklığın ve öküz kaybının meydana gelmemesine dikkat etmelerini istiyorum. Pek az sayıda traktörümüz olduğundan öküzler çok değerlidir, tarım üretiminin başlıca araçlarıdır.

Önümüzdeki beş ay içinde eyalet, bölge, il, ilçe ve bucak kademelerindeki önder kadrolar ve hepsinden önce de Parti sekreterleri ve sekreter yardımcıları, kendilerini kooperatifler sorununa vermeli ve kooperatiflere bağlı çeşitli sorunları iyice öğrenmelidirler. Zaman çok mu kısadır? Eğer ciddi bir çaba harcarsanız, bence beş ay yeterlidir. Elbette eyalet kademesindeki yoldaşların bunu yapmaları çok önemlidir, ama özellikle il, ilçe ve bucak kademesindeki yoldaşlar bu soruna eğilmezler ve çok sayıda kooperatifin kurulduğu bir sırada onlar hakkında hemen hiçbir şey bilmezlerse, bu çok tehlikeli olur. Eğer bir yoldaş bu işi başaramazsa ne yapılmalıdır? Ona başka bir görev verilmelidir. Merkez Komitesi olasılıkla beş ay sonra, yani gelecek Mart'tan sonra bunun gibi bir konferans daha toplayacaktır. O zamana kadar nitelikte bir yarışma olacak ve konferansta söz alacak konuşmacıların bugünkü konuşmalarını yinelemeleri beklenmeyecektir; çünkü yeni bir şeylerin söylenmesi, yani kapsamlı planlama, yönetim ve önderlik yöntemleri sorunlarına ağırlık verilmesi gerekecektir. Daha çok ve daha iyi kooperatifi daha hızlı kurmanın etkili yöntemleri üzerinde konuşacaklardır. Başka bir deyişle konuşmacıların nitelik sorunu üzerinde durmaları gerekecektir.

Önderlik yöntemleri çok önemlidir. Hatalardan kaçınmak için bu yöntemlere dikkat edilmeli ve önderlik güçlendirilmelidir. Burada önderlik yöntemleriyle ilgili bazı öneriler var, onların uygulanabilir olup olmadıklarını araştırın. Bu önerilerden biri, şimdi yaptığımız gibi, güncel olayları çözmek için yılda birkaç büyük ve küçük toplantı düzenlemektir. Bir sorun ortaya çıktığı zaman, o özel durumda neyin evrensel olduğunu görebilmelisiniz. «Küçük olmasına rağmen serçe bütün hayati organlara sahiptir» gerçeğini kanıtlamadan önce bütün serçeleri yakalamanız ve parçalara ayırmanız gerekmez. Hiçbir bilim adamı hiçbir zaman böyle davranmamıştır. Birkaç kooperatifi incelediğiniz zaman doğru sonuçlar çıkarabilirsiniz. Toplantılar yapma yönteminin yanı sıra, telgraf ve telefonu kullanabilir, inceleme gezilerine çıkabilirsiniz; bunlar da çok önemli önderlik yöntemleridir. Ayrıca her eyalet, yayın işlerini iyi yürütmek için bu işe uygun kadrolar seçmeli ve tecrübelerin hızla yaygınlaştırılmasını sağlamak için yayınlar düzenlemelidir. Burada uygulamanızı istediğim bir başka öneri var. On bir günde 120'den fazla rapor okudum, düzeltmeler yaptım ve onlara notlar yazdım. Bu yolla «bütün krallıklara seyahat ettim» ve Yunnan ve Sinkiang'ı bile «gezerek», Konfüçyus'tan da daha ötelere gittim.² Belki her eyalet ve özerk bölge, her yıl ya da her altı ayda bir her ilden bir makale alarak bir kitap derleyebilir, böylelikle bütün iller arasında tecrübe alışverişi yapılmış olur; bu, kooperatifleşme hareketinin hızlı bir şekilde yayılmasını kolaylaştıracaktır. Başka bir yöntem de bültenler yayınlamaktır. İl Parti komitesi bölge Parti komitesine, bölge Parti komitesi eyalet ya da özerk bölge Parti komitesine, bunlar da Merkez Komitesine, kurulan kooperatiflerin sayısını ve ortaya çıkan sorunları bildiren bültenler sunmalıdırlar. Çeşitli yönetim kademeleri bu bültenler yoluyla durumu öğrenecek ve sorunlar ortaya çıktıkça çözüm bulabileceklerdir. Burada bulunan yoldaşlar, önderlik yöntemleriyle ilgili bu birkaç öneri üzerinde düşünmelidirler.

2. Burada Mao Zedung yoldaş tarafından derlenen *Tarım Üretimcileri Kooperatifleri Nasıl Yönetilmelidir*'e değinilmektedir. Mao Zedung çeşitli yörelerden gönderilen tarımda kooperatifleşme konusundaki raporları okuduktan sonra bu derlemeye girişmiştir. Bkz. bu ciltte «Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişi'ne Önsözler», s. 251-257.

IV. İDEOLOJİK MÜCADELE ÜZERİNE

Bütün geçmiş tecrübe bir noktayı ortaya koymuştur: İdeolojik mücadele hedefe vurmalıdır. Son günlerde, epey yaygın olan bir deyimle, fikirler çatışmalıdır. Dövüşte olduğu gibi, siz kılıcınızla bana saldırıyorsunuz, ben de karşılık veriyorum; bu durumda iki kılıç birbirine çarpar; işte bu, çatışmadır. Fikir çatışması olmazsa, berraklık ve derinlik sağlanamaz ve bu iyi bir şey değildir. Bu toplantıda çatışma oldu, böylece düşüncemiz berraklık ve derinlik kazandı. Bu yöntemin birinci yararı, yoldaşların çoğunun sorunları berrak bir şekilde kavramasına, ikincisi, hata yapmış yoldaşların hatalarını düzeltmelerine yardımcı olmasıdır.

Bence hata yapmış yoldaşlar için yalnızca iki nokta söz konusudur: Bir, kendilerinin devrim yapmak istiyor olmaları; iki, öteki insanların onların devrim yapmalarına izin vermeleri. Devrim yapmaya devam etmek istemeyen bazı kimseler' vardır, örneğin Cen Dusiyu, Çang Kuotao, Kao Kang, Cao Şuşih devrim yapmak istemediler, ama bu kimseler yalnızca bir avuçtur. Çoğu kimse devrim yapmaya devam etmek istemektedir. Sonra diğer nokta vardır: Onların devrim yapmasına izin verilmelidir. Ne *Ah Ku'nun Gerçek Hikâyesi*'nde Ah Ku'nun devrime katılmasını yasaklayan sahte yabancı şeytan gibi davranmalı, ne de *Suyun Kıyısında* romanındaki diğer insanların devrime katılmasını yasaklayan beyaz elbiseli bilgin Vang Lun'u³ örnek almalıyız. Kim başkalarının devrime katılmasını yasaklarsa, kendini çok tehlikeli bir durumda bulacaktır. Başkalarının devrime katılmasını yasaklayan beyaz elbiseli bilgin Vang Lun sonunda canından olur. Kao Kang başkalarının devrime katılmasını yasakladı ve o da sonunda hayatını kaybetmedi mi?

Tarihi tecrübe, dogmatizm ve deneycilik (ampirizm) hataları yapmış çok kimsenin bunları düzeltebileceğini gösteriyor. Ama bu, bir

3. *Suyun Kıyısında* adlı klasik Çin romanında Vang Lun (lakabı «beyaz elbiseli bilgin»), Liangşan Dağını ele geçirdikleri zaman ayaklanan köylülerin başı olur ve önder olarak kalmak ister. Başkent garnizonunun başeğitmeni Lin Çung, hükümete karşı ayaklanmak zorunda kalıp Liangşan Dağına sığınmak istediği zaman, Vang Lun önce onu vazgeçirmek ister, sonra da işleri güçleştirir. Daha sonra bir asi köylü önderi olan Çao Kay ve izleyicilerinin, güçlerini Liangşan Dağı asileriyle birleştirmelerine izin vermez. Sonunda Vang Lun, Lin Çung tarafından öldürülür.

yandan ciddi eleştiri yapmayı, diğer yandan sabırlı olmayı gerektirir. Sabırlı olmamak iyi değildir, çünkü bu, doğal olmayan ilişkilere yol açar. Şu ya da bu şekilde hata işlemeyen kimse var mıdır? İstisnasız herkes hata yapar, yalnızca bazıları büyük hatalar, bazıları ise küçük hatalar yapar. Ama Cen Dusiyu, Çang Kuotao, Kao Kang, Cao Şuşih ve Çen Kuang ile Tay Çiying gibi düzelmesi mümkün olmayan kişilerin sayısı çok azdır.

Onlara benzer birkaç kişi dışında, hata yapmış olanların hepsi kurtarılabilir ve yoldaşlarının yardımıyla hatalarını düzeltebilirler. Böyle davranmalı ve güven duymalıyız. Öte yandan hata yapmış kimseler de güven duymalıdır.

Merkez Komitesinin Köy Çalışması Bölümündeki bazı yoldaşlar ve esas olarak Teng Zuhuy yoldaş hatalar yapmıştır. Onun bu kez yaptığı hatalar sağcı ve deneyci niteliktedir. Teng Zuhuy yoldaş bir özeleştiri yaptı. Grup toplantılarında bazı yoldaşların bunu yeterince kapsamlı bulmamalarına rağmen biz Siyasi Büro üyeleri ve diğer yoldaşlar özeleştiriye tartıştık ve bir bütün olarak tatmin edici bulduk. Bugün için, gösterdiği kavrayış yeterlidir. Teng Zuhuy yoldaşın uzun devrimci mücadele sırasında çok çalışma yaptığı ve katkıda bulunduğu kabul edilmelidir. Ama o, katkılarının kendisine bir engel haline gelmesine izin vermemelidir. Kıdemliliğiyle bir ölçüde kibirlendiğini söyleyerek bunu kendi de kabul etmiştir. İnsan alçakgönüllü olmalıdır. Teng Zuhuy yoldaşın, alçakgönüllü olması ve yoldaşlarının yardımını kabul etmeye hazır olması koşuluyla hatalarını düzeltebileceğine inanıyoruz.

Teng Zuhuy yoldaş bir zamanlar, işadamlarına (yani burjuvaziye) ve «dört büyük özgürlüğe» dayanmayı savunan programsal bir formülasyon ileri sürmüştür. Bu formülasyon yanlış ve nitelik bakımından gerçek burjuva program, kapitalist bir programdı; proleter bir program değildi ve Yedinci Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantısının burjuvazinin sınırlandırılmasını öngören kararına aykırıydı. Şimdi hem şehir burjuvazisini, hem de köy burjuvazisini (zengin köylüleri) sınırlama siyaseti izliyoruz. Dolayısıyla, ücretli işçi çalıştırmaya, ticarete, tefeciliğe ve toprak kiralamaya hiçbir kısıntı koymayan «dört büyük özgürük» kabul edilmemelidir. Ben «dört küçük özgürlük» olduğunu söyleyeceğim. Burada ayrım, büyük ile küçük arasındadır. Kısıtlamalar dolayısıyla burjuvazinin bu özgürlüklerin küçük bir kısmına, çok

küçük bir kısmına sahiptir. Bu küçük özgürlükleri de burjuvazinin elinden almanın koşullarını hazırlamalıyız. Şehir burjuvazisine karşı ondan yararlanma, onu kısıtlama ve dönüştürme siyasetini benimsiyoruz. Burjuvaziden yararlanmalıyız, ama aynı zamanda onun milli ekonomiye ve halkın geçim koşullarına zararlı yönünü kısıtlamalıyız. Böyle bir siyaset ne «sol» ne de sağdır. Hiçbir kısıtlama koymamak çok sağa kaymak anlamına gelecektir. Burjuvazinin ne olursa olsun herhangi bir girişimde bulunmasını yasaklayan aşırı kısıtlama ise, çok «sola» kaymak demek olacaktır. Lenin, milyonlarca ve milyonlarca küçük üretici hâlâ varlığını sürdürürken, bir siyasi partinin kapitalizmi bir darbede yok etmeye çalışmasının yalnızca budalalık değil intihar demek olacağını söylemişti.⁴ Ama Teng Zuhuy yoldaşın formülasyonu, kısıtlamadan hiç söz etmemesi nedeniyle hatalıydı ve Merkez Komitesinin ve 2. Genel Toplantının formülasyonundan farklıydı.

Bazı yoldaşlar, sanki onları hiç okumamışlar ya da duymamışlar gibi Parti kararlarına ve Partinin uzun süreden beri savunduğu siyasetlere hiç dikkat etmiyorlar; nedenini bilmiyorum. Örneğin karşılıklı yardım ve kooperatifleşme hareketi, merkezi devrimci üs bölgesinde, Yenan'da ve üs bölgelerinin her birinde pek çok yıl boyunca sürdürüldü, ama gel gör ki bu yoldaşlar onun hakkında hiçbir şey görmemiş ve duymamış gibi davranıyorlar. Merkez Komitesi 1951 kışında, tarım üretiminde karşılıklı yardım ve kooperatifleşme üzerine bir karar kabul etmişti, bu yoldaşlar aynı şekilde onu da önemsemediler. 1953 yılında bile, hâlâ temel meselelerden konuşmuyorlar ve ufak yardımlarda bulunmaktan zevk duyuyorlardı. Temel meselelerden konuşmamak derken, sosyalizmden hiç söz etmemelerini, ufak yardımlardan zevk almak derken de, «dört büyük özgürlüğü» vermekten zevk duyduklarını kastediyoruz. Bu, bazı yoldaşlar Parti kararlarına ve Partinin uzun süreden beri savunduğu bazı siyaset ve programlarına hiç dikkat etmiyorlar demektir; onun yerine kendi bildiklerini okuyorlar. Benzer nitelikte sorunların daha önce tartışılıp tartışılmadığını ve nasıl tartışıldığını öğrenmek zahmetine katlanmıyorlar. Bazı tarihçiler kazılarda ele geçirilen çok eskiden kalma fal kemiklerini, tunç üzerine kazılmış yazıtları, taş kitabeleri ve öteki kalıntıları incelemek için uğraşıp didini-

4. V İ. Lenin, «Ayni Vergi».

yorlar, oysa bu yoldaşlar yakın geçmişimize bile en küçük bir şekilde dikkat etmiyor ve incelemek için hiç çaba harcamıyorlar. Kısacası yakın çevrelerini dışında olup biten her şeyi tamamen görmezlikten geliyor ve yalnız kendi bildikleri gibi yazıp konuşuyorlar; örneğin «dört büyük özgürlük» hakkında gevezelik edip durdular, sonunda da kafalarını duvara vurdular.

Diğer bazı yoldaşlar ise her zaman ademi merkezizetiçiliğı yeğ tutuyor, bağımsızlıklarını ilan ediyor ve hatta diktatörlük çok hoşlarına gittiğı için bağımsız krallıklar bile kuruyorlar. Başlangıçta, krallıklar kurmalarının ve kendilerini kral ilan etmelerinin amacı rahat etmektir. Peki sonuç ne oldu? Sonunda eleştiriye uğradıkça kendilerini çok rahatsız bir durumda buldular. *Tahta Çıkma* adlı operayı hatırlıyor musunuz? Suèn Pingkuey kral olmakla ne kadar büyük bir rahata kavuşmuştu değil mi? Çünkü o günlerde özeleştirisi yoktu. Bu iyi bir şey değildi. Pek çok kimse, başkalarına danışmaya her zaman isteksizdir. Pek çok yoldaş kolektif önderliğe sahte bir bağlılık gösteriyor, ama aslında onlar sanki diktatörce davranmazlarsa yöneticiye benzemeyeceklermiş gibi, kişisel diktatörlükten çok hoşlanıyorlar. Bir kimsenin önder olmak için diktatörce davranmasına gerek yoktur, bunu bilmiyor musunuz? Burjuvazinin burjuva demokrasisi vardır, sınıf diktatörlüğüne ağırlık verir. Proletarya ve Komünist Partisi de aynı şekilde sınıf diktatörlüğü uygulamalıdır, kişisel diktatörlük uygulamak kötüdür. Ortaya bir sorun çıktığı zaman, başkalarına danışmak, sorunun kolektif bir şekilde çözülmesini sağlamak ve çoğunluğun bilgeliğini birleştirmekte daima yarar vardır; bu daha iyi bir yoldur.

Burada el alınması gereken başka bir nokta daha var. Pek çok yoldaş, büro çalışmasına gömölüp sorunları incelemiyor. Büro çalışmasıyla ilgilenilmemeli midir? Kesinlikle ilgilenilmelidir. Bu tür çalışmayı göz ardı etmek olmaz, ama sorunları incelemekten tamamen bu işle ilgilenmek tehlikeli olur. Eğer kadroların ve kitlelerin arasına gitmiyor ya da onların arasındayken, «Benim görüşlerim hakkında ne düşünüyorsunuz? Lütfen bana görüşlerinizi söyleyiniz» diyerek onlara danışmak ve görüş alışverişinde bulunmak yerine onları daima azarlıyorsanız, siyasi havayı sezemezsiniz, burnunuz koku alamaz bir hale gelir ve siyasi bakımdan nezle olursunuz. Burnunuz bir tıkanı mı be-

lirli bir zamanda havanın nasıl olduğunu bilemezsiniz. Çen Yi yoldaş bugün, bir şeyi daha filiz halindeyken kavrayabilmek gerektiğini söyledi. Bir insan apaçık ortada bulunan şeyleri göremiyorsa, zaten son derece kıt bir kavrayışa sahip demektir. Bu duruma dikkat etmek gerekir., Herhangi bir kimsenin, sorunları inceleyecek, kitlelerin ve kadroların arasına gidecek ve onlara danışacak yerde büro çalışmasına batması çok kötü bir şeydir.

V. DİĞER SORUNLAR

Şimdi ele alacağım sorunların pek çoğu buradaki yoldaşlar tarafından ortaya atılmıştır.

Birincisi, hali vakti yerinde orta köylüleri kooperatiflerdeki yönetici mevkilerden alma konusunda atılacak adımlara ve kullanılacak yöntemlere dikkat etmek gerekir; onların tümünü birden görevden almayınız. Onlar yönetici olmak için uygun olmamakla birlikte gene de emekçi kimselerdir. Bir kimsenin görevini nasıl yaptığına bakılarak her durum somut olarak değerlendirilmelidir. Bazı hali vakti yerinde orta köylüler görevden alınmalıdır, çünkü görevlerine devam etmelerine kesinlikle izin verilemez. Ama hem kitlelere (örneğin kooperatif üyelerine), hem de ilgili hali vakti yerinde orta köylülere, bir yönetici olarak görev yapmaya gerçekten uygun olmadığı kavratılmalıdır. Başka bir koşul daha vardır, yani daha ehliyetli bir kimse onun yerini almaya hazır olmadıkça ya da onun yerini almak üzere eğitilmedikçe, o hali vakti yerinde orta köylü görevinden alınmamalıdır. Hali vakti yerinde orta köylülerin bazıları özeleştiriyaptıktan ve hatalarını düzelttikten sonra görevlerine devam edebilirler; bazıları da yönetici yardımcısı ya da komite üyesi yapılabilirler. Elbette, görevlerini iyi bir şekilde yapanlar, hali vakti yerinde orta köylüler olsalar bile, görevlerinden alınmamalıdır. Hali vakti yerinde orta köylüleri zengin köylü olarak değerlendirmeyin, onlar zengin köylü değildir. Tümünü birden görevden almayın. Bu sorun dikkatli bir şekilde ele alınmalı ve uygun bir şekilde çözülmelidir. Eyaletlerden ve yörelerden, yukarıda belirtilen çeşitli yöntemlerin uygulanabilir olup olmadığını düşünmeleri istenmektedir.

İkincisi şimdi, aşağı-orta köylülerle yukarı-orta köylülerin iki farklı toplumsal kesim olduğunu söylememizin nedenini Parti kollarına ve kitlelere kavratmalıyız. Bunun nedeni, sınıf durumunu yeniden tanımlamamız değil, farklı toplumsal kesimlerin kooperatif dönüşüm karşısında farklı tutumlar almaları, bazılarının aktif, bazılarının pasif bir tutum takınmaları ve aynı kesimdeki bireyler arasında da bunu gibi farklı tutumların bulunmasıdır. Örneğin, yoksul köylüler arasında bile şimdilik kooperatiflere katılmak istemeyen kimseler vardır. Bu gerçek, hali vakti yerinde orta köylüleri ikna etmede kullanılabilir: «Bakın! Yoksul ve aşağı-orta köylüler arasında da oldukça pasif kimseler var. Onlar girmek istemiyorlar, biz de katılmalarını talep etmeyeceğiz. Siz, hali vakti yerinde orta köylüler şimdi katılmak istemediğinize göre siz de kooperatiflerin dışında kalabilirsiniz.» Önce katılmaya hevesli olanları almalıyız, sonra ikinci grup arasında, onlar katılmaya istekli hale gelinceye kadar propaganda yapmalıyız, ondan sonra üçüncü grup arasında propaganda yapmalıyız. Bu iş, aşama aşama ve grup grup yapılmalıdır. Zamanla hepsi kooperatiflere katılacaklardır. Dolayısıyla bu, sınıf durumunun yeniden tanımlanmasıyla ilgili bir sorun değildir.

Üçüncüsü, toprak ağalarının ve zengin köylülerin kooperatiflere katılması sorunu konusunda, belki şu yolu deneyebiliriz: İli, bir birim olarak bucakla birlikte ele alın (birim olarak yalnızca ili almak yeterli değildir, çünkü bir il esas olarak kooperatifleşmiş olabilir, buna karşılık bazı bucaklarda da hâlâ hiçbir kooperatif kurulmamış olabilir). Bir il ve bucak esas olarak kooperatifleştiğinde, yani köylü ailelerinin yüzde 70-80'i kooperatiflere katıldığında, sağlamlaştırılmış kooperatifler toprak ağalarıyla zengin köylüleri, davranışlarına göre, grup grup ve aşama aşama ele almaya başlayabilirler. Tutumu iyi olanlara, dürüst olup yasaya uyanlara kooperatif üyeliği tanınabilir. Ötekiler, kooperatiflere üye olmadan, aslında aday üye olarak, kooperatifte kolektif çalışmaya katılabilir ve emeklerinin karşılığını alabilirler; eğer iyi bir tutum gösterirlerse onlar da üye olabilirler ve böylece gelecekte umacak bir şeyleri olur. Üçüncü gruptakilerin şimdilik kooperatiflere katılmalarına izin verilmeyecek, sorun daha sonra ele alınacak ve tek tek herkesin durumuna göre çözülecektir. Kooperatiflere kabul edilen top-

rak ağalarından ya da zengin köylülerden hiçbiri yönetici görevlere getirilmeyecektir. Toprak ağası ya da zengin köylü ailelerden gelen, bir ölçüde sınanmış, eğitim görmüş genç kimselere köylerde okumayazma öğretmenliği gibi görevler verilemez mi? Onların dışında çok az aydının bulunduğu yerlerde, Parti kolunun ve kooperatif yönetim komitesinin yönetimi ve denetimi altında onların okumayazma öğretmenleri olarak hizmet etmelerine ihtiyaç vardır. Bugün ilkokul öğretmenleri arasında hâlâ böyle eğitim görmüş çok sayıda genç insan vardır. Toprak ağası ya da zengin köylü ailelerden gelen bu genç insanlar yalnızca on yedi-on sekiz yaşlarındadırlar ve ilkokulu ya da ortaokulu henüz bitirmişlerdir; onların okumayazma öğretmenleri olarak hizmet etmelerine bile izin vermemek bence gereksiz bir katılıktır. Cehaletin kökünü kazımak için, köylülere okumayazma öğretmek üzere onlardan yararlanabiliriz. Lütfen bunun uygunabilir olup olmadığını düşünün. Bununla birlikte onlara muhasebecilik gibi bir iş vermek oldukça riskli olur.

Dördüncüsü, ileri tipte kooperatifler kurmanın koşullarına ve kaç tane kurulacağına gelince; bugün için hiçbir şey söyleyemem, ama siz yoldaşlardan bu koşulları incelemenizi rica ediyorum; ondan sonra gelecek yıl bu meseleyi tartışabiliriz. Farklı yöreler somut koşullara göre davranabilirler. Kısacası, bu tür kooperatifler koşulların olgunlaşmış olduğu yerlerde kurulabilir, aksi halde kurulmamalıdır. Yalnızca birkaç tane kurarak işe başlayabilirsiniz ve daha sonra adım adım sayılarını artırabilirsiniz.

Beşincisi, kooperatiflerin ne zaman kurulacağı sorunuyla ilgili olarak her yıl kışın ve baharda yoğunlaşmanın gerekip gerekmediği ve aslında bazı yerlerde daha şimdiden yapıldığı gibi, yazın ya da sonbaharda da bir miktar kooperatif kurulup kurulamayacağı üzerinde düşünseniz iyi olur. Ama iki dalga arasında dinlenmek ve sağlamlaştırmak için bir ara verilmesi gerektiği ve bir grup kooperatif kurulduktan sonra, daha fazla kooperatif kurulmadan önce bir gözden geçirme ve sağlamlaştırma çalışması yapılması gerektiği belirtilmelidir. Bu, savaş yapmak gibidir ve iki çarpışma arasında dinlenmek ve sağlamlaştırmak için ara verilmelidir. Bunların olmaması, yani hiç ara vermemek ve hiç soluk alma zamanı tanımamak tamamen yanlıştır. Bir zamanlar

orduda dinlenmeden ve sağlamlaştırmadan vazgeçilebileceği, dinlenme zamanının gerekli olmadığı, gerekli olanın her zaman ilerlemek ve savaşmak olduğu görüşü vardı; aslında bu mümkün değildir. İnsanlar uyumak zorundadır. Eğer bugün yaptığımız toplantı sona ermese ve sonsuza kadar devam etse, buna ben de dahil olmak üzere herkes karşı çıkardı. İnsanların her gün uzun bir dinlenmeye ve takviyeye -gün boyunca daha kısa dinlenme sürelerini hesaba katmayarak, yedi ya da sekiz ya da hiç olmazsa beş ya da altı saatlik uykuya- ihtiyaçları vardır. Kooperatifler kurmak gibi bu kadar önemli bir meselede dinlenme ve sağlamlaştırmaya gerek olmadığını söylemek en büyük saflıktır.

Altıncısı, «Kooperatifleri çalışkanlık ve tutumlulukla yönetmek» çok güzel bir slogandır. Bu, tabandaki insanlar tarafından ortaya atılmıştır. Sıkı bir tutumluluk uygulamak ve savurganlıkla savaşmak gerekir. Şimdi şehirlerde ve köylerde savurganlığa karşı şiddetli bir kampanya başlatılmıştır. Evi yönetmede, kooperatifi yönetmede ve ülkeyi inşa etmede çalışkanlığı ve tutumluluğu teşvik etmeliyiz. Ulusumuz birincisi çalışkan, ikincisi tutumlu olmalıdır; tembel ve savurgan olmamalıyız. Tembellik çürümeye götürür; iyi değildir. Kooperatifleri çalışkanlık ve tutumlulukla yönetmek için emeğin üretkenliğini artırmak, sıkı tutumluluk uygulamak, üretim maliyetlerini düşürmek, iyi bir muhasebe tutmak ve savurganlıkla savaşmak gereklidir. Muhasebe tutmaya gelince, bu yavaş yavaş ele alınmalıdır. Kooperatiflerin hacmi büyüdükçe, muhasebe tutmadan idare edemezler; adım adım bunu yapmasını öğrenmelidirler.

Yedincisi, hiç kimsenin devlet çiftlikleri konusunda konuşmaması bu toplantının zaaflarından biridir. Hem Merkez Komitesi Köy Çalışması Bölümünün, hem de Tarım Bakanlığının bu sorunu inceleyeceğini umuyorum. Gelecekte devlet çiftliklerinin oranı yıldan yıla artacaktır.

Sekizincisi, Han şovenizmine karşı çıkmaya devam etmeliyiz. Bu, bir burjuva ideolojisidir. Han halkının sayısı o kadar fazladır ki, azınlık milliyetlerine tepeden bakmaları ve onlara bütün yürekleriyle yardım etmemeleri mümkündür; dolayısıyla Han şovenizmi ile amansız bir biçimde mücadele etmeliyiz. Elbette, azınlık milliyetleri arasında dar milliyetçilik eğilimi ortaya çıkabilir; buna da karşı çıkılmalıdır.

Ama bu ikisi arasında esas olan ve birinci olarak karşı çıkılması gereken Han şovenizmidir. Han milliyetinden yoldaşlar azınlık milliyetlerine karşı doğru bir tavır alırlarsa ve onlara gerçekten adil bir şekilde davranırlarsa, izledikleri milliyetler siyaseti ve milliyetler arasındaki ilişkiler meselesindeki tutumları burjuva bakış açısını yansıtmayıp tümüyle Marksist olursa, yani kendilerini Han şovenizminden kurtarırlarsa, azınlık milliyetleri arasındaki dar milliyetçi görüşlerin üstesinden gelmek nispeten kolay olur. Şu anda hâlâ önemli ölçüde Han şovenizmi vardır; bu, örneğin, azınlık milliyetlerinin işlerini tekeline almak, onların alışkanlıklarına ve milli geleneklerine saygı göstermemek, kendini yüksek görmek, onlara tepeden bakmak ve ne kadar geri olduklarını söylemek şeklinde ortaya çıkmaktadır. Geçen Mart ayında Partimizin Milli Konferansında, Çin'in azınlık milliyetleri olmadan edemeyeceğini söyledim. Çin'de çok sayıda milliyet vardır. Azınlık milliyetlerinin yaşadıkları bölgeler, Han milliyetinin yaşadığı bölgelerden daha geniştir ve her türden maddi kaynak açısından zengindir. Milli ekonomimizin azınlık milliyetlerinin ekonomisine ihtiyacı vardır.

Dokuzuncusu, cehaletin kökünü kazıma kampanyasına gelince, bence bunu başlatsak iyi olacak. Bazı yerlerde bu kampanyanın kökü kazınmıştır. Bu, iyi bir şey değildir. Kooperatif dönüşüm sürecinde kökünün kazınması gereken, kampanya değil cehalettir; yani biz cehaleti yok etmeliyiz, yoksa onu yok edecek kampanyayı değil!

Onuncusu, bazı kimseler «sol» ve sağ sapmadan neyin kastedildiğini soruyorlar. Daha önce de söylediğimiz gibi her şey zaman ve mekân içinde hareket eder. Burada esas olarak zaman sorununu ele alacağım. Eğer şeylerin hareketi hakkındaki gözlemlerinizi gerçeğe uymuyorsa, değerlendirmeniz zamanın ilerisindeyse bu bir «sol» sapma, değerlendirmeniz zamanın gerisindeyse bu bir sağ sapmadır. Örnek olarak kooperatifleşme hareketini alalım. Kitlelerin coşkusu, karşılıklı yardım ekiplerinin yaygın bir biçimde var olması ve Parti önderliği gibi koşullar daha şimdiden olgunlaşmış olduğu halde bazı yoldaşlar bunu inkâr ediyorlar. Kooperatifleşme hareketinin büyük ölçüde gelişmesi artık mümkünken (birkaç yıl önce değil, şu anda) onlar

hâlâ bunun imkânsız olduğunu söylüyorlar. Bütün bunlar sağ sapmadır. Öte yandan köylülerin siyasi bilinç düzeyi ve Parti önderliği gibi koşullar henüz olgunlaşmadığı halde, bütün milletin yüzde 80'inin çok kısa bir zamanda kooperatifleşmesini talep etmek bir «sol» sapmadır. Eski Çin atasözlerinin dediği gibi, «Olgunlaşmış kavun sapında durmaz» ve «Akan su kendine yol açar». Somut koşullara göre hareket etmeli ve amaçlarımıza zorlama ile değil, doğal bir şekilde ulaşmalıyız. Örnek olarak doğum olayını alalım. Bu, dokuz ay gerektirir. Eğer doktor yedinci ayda müdahale ederek çocuğu zorla doğurtmaya kalkarsa iyi olmaz ve bu bir «sol» sapma olur. Öte yandan eğer çocuk anasının karnında dokuz ayını doldurduğu ve artık dışarı çıkmayı çok istediği halde hâlâ bunu engelliyorsanız, bu da bir sağ sapma olur. Kıcasası her şey zaman içinde hareket eder. Bir şeyin yapılmasının vakti geldiği zaman o şey yapılmalıdır. Yapılmasına izin vermezseniz, bu bir sağ sapma olur. Zamanı gelmediği halde bir şeyi zorla yapmaya kalkıyorsanız, bu da bir «sol» sapma olur.

On birincisi, bazı kimseler, «sol» sapmacı hataların ortaya çıkması mümkün değil midir diye soruyorlar. Cevabımız, tamamen mümkün olduğu yolundadır. İster bir bucak Parti kolu ya da ilçe, il, bölge ya da eyalet Parti komitesi olsun, belirli bir yöredeki önderlik, kitlelerin siyasi bilinç düzeyini ve karşılıklı yardım ekiplerinin gelişmesini dikkate almaz ve planlar yapmak, denetim uygulamak, kooperatifleri aşama aşama ve grup grup kurmak yerine, yalnızca niceliğe önem verip niteliği göz ardı ederse ciddi «sol» sapmacı hatalar kesinlikle ortaya çıkar. Kitlelerin coşkusu kabardığı ve herkes kooperatife katılmak istediği zaman akla gelebilecek her türlü güçlüğü ve her türlü elverişsiz koşulu düşünmek, bunları açıkça kitlelere anlatmak ve kitlelerin meseleyi enine boyuna düşünmesine fırsat vermek zorunludur. Korkmuyorlarsa kooperatife katılabilirler; korkuyorlarsa katılmak zorunda değildirler. Elbette insanları korkutup kaçırmamalıyız. Umarım bugün sizi korkutup kaçırmam, çünkü kaç gündür toplantı yapıp duruyoruz. İnsanların sabrını taşırmamak için zamanında içlerine su serpmek gerekir.

Sınırsız bir kaygıya, sayısız tabu ve kurala karşıyız. Bu, hiçbir kaygı duymamalıyız anlamına mı gelir? Tek bir tabu bile olmayacak mı?

Elbette olacaktır. Tek bir kural bile olmasın mı? Hiç kaygı duymayan, kaçınılmaz olarak kaygı duymayan, haklı olarak kaygı duymayan insan var mıdır? Gerekli tabularımız ve kurallarımız da olmalıdır. Birkaç tabu olmadan, birkaç kural olmadan nasıl devam edebiliriz? Gerekğinde kaygı duymak, gerekli tabulara ve kurallara sahip olmak ve gerektiğinde soluk almak, ara vermek, fren yapmak ve durmak tamamen doğrudur.

İşte bir yöntem: İnsanlar kibirlenmeye, kendilerini beğenmeye başlamak üzereyken, onlara yeni bir görev verilmelidir, böylece kibirlenecek fırsat bulamazlar, buna zamanları olmaz (örneğin şimdi nitelik açısından bir yarışma önerdik ve gelecek yıl buraya geldiğiniz zaman, sonuçlar karşılaştırılacaktır; o zaman nicelik sorunu ikincil bir hale gelmiş olacaktır). Bu yöntemi daha önce de denedik. Bir ordu birliği bir çarpışma kazandığı ve bazı yoldaşlar bunu etraflarına zevk duyarak anlatmaya başladıkları ve çok kendini beğenmiş bir hale geldikleri zaman, onlara yeni bir görev verirsiniz, başka bir çarpışmaya girerler. Yeni bir görev verilir verilmez onlar bu görevin gerektirdiği sorunları düşünmeye başlamak ve hazırlık yapmak zorundadırlar; böylece kendilerini beğenmeyi bırakırlar ve kibirlenecek zamanları olmaz.

Ort ikincisi, bazı yoldaşlar, il düzeyinde yüzde onluk bir manevra payı tanınabileceğini ileri sürdüler. Kooperatiflerin kurulmasını ele alalım, bu sayı yüzde on aşağı ya da yüzde on yukarı olabilir. Bence bu öneri benimsenebilir, iyi bir öneridir; işleri çok katı bir şekilde ele almayın. Lütfen bu mesele üzerinde daha fazla düşünün.

On üçüncüsü, kararımızı tersine çevirmek isteyen kimseler yok mu? Oldukça çok sayıda böyle insan var. Kooperatiflerin hiçbir sonuç vermeyeceğini ve yaptığımız şeyin tamamen tersine çevrileceğini düşünüyor ve bizim Marksist değil oportünist olduğumuzu söylüyorlar. Ama benim görüşüme göre, genel eğilimin gösterdiği gibi, bu karar değiştirilemez.

On dördüncüsü, bazı kimseler gelecekte gelişmenin ne yönde olacağını soruyorlar. Üç beş-yıllık plan dönemi içinde hem sosyalist sanayileşme, hem de tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümü esas olarak tamamlanacaktır. Benim görebildi-

ğim kadarıyla gelişme bu yönde olacaktır. Ayrıca şu da eklenebilir ki Partimizin geçen Milli Konferansında belirttiğim gibi aşağı yukarı elli ile yetmiş beş yıl içinde yani on-on beş beş-yıllık plan döneminde Çin'i güçlü bir sosyalist ülke haline getirebileceğiz.

Bu, elli-yetmiş beş yıl içinde hiç kuşkusuz yurtdışında, yurtiçinde ve Parti içinde pek çok ciddi ve karmaşık çatışmalar ve mücadeleler olacak ve zorunlu olarak pek çok güçlkle karşı karşıya kalacağız. Kendi tecrübemiz sırasında silahlı, barışçı, kanlı kansız sayısını bilemediğim çatışmalar yaşadık; dolayısıyla gelecekte hiçbir çatışma olmayacağını nasıl garanti edebilirsiniz? Kesinlikle çatışma olacaktır, hem de az sayıda değil çok sayıda çatışma olacaktır. Bir dünya savaşı çıkacak, kafamıza atom bombaları düşecek ve Berialar, Kao Kanglar, Çang Kuotaolar ve Cen Dusiyular ortaya çıkacaktır. Pek çok şey şimdiden görülemez. Ama biz Marksistler mutlaka güçlüklerin üstesinden gelineceğini ve güçlü bir sosyalist Çin'in ortaya çıkacağını görüyoruz. Bu kesin midir? Bence kesindir. Marksizme göre kesindir. Burjuvazi kendi mezar kazıcısını yaratmıştır. Mezar hazırdır. Burjuvazinin ölmesi mümkün müdür? İşte, kabaca, gelişme yönü budur.

On beşincisi, iki belgenin, kararın ve yönetmeliğin gözden geçirilmesi için pek çok öneride bulundunuz. Bu çok iyi bir şeydir. Üzerinde düşünmek için önerilerinizi toplayacağız. Karar bugün kabul edildikten sonra tekrar gözden geçirilecek ve birkaç gün içinde Siyasi Büro tarafından yayınlanacaktır. Yönetmeliğin yayınlanması daha uzun bir zaman alacaktır. Demokrat kişilere de danışılması ve yasama kurallarına uyulması gereklidir. Ya da Yasa Taslağında olduğu gibi, yönetmelik önce tartışılmak üzere Milli Halk Kongresinin Daimi Komitesi-ne gönderilebilir ve sonra görüşlerin toplanması için, yayınlanmak üzere Devlet Konseyine gönderilebilir. Deneme kabilinden ve bir süre için yöreler, gelecek yıl benimsenmek üzere Milli Halk Kongresine gönderilinceye kadar, yönetmeliği uygulayabilirler.

Son olarak, sırası gelmişken, yazı yazmaya dikkat etmenizi isteyeceğim. Burada bulunan herkesin «kompozisyon öğretmenleri» olacağını umuyorum. Makaleleriniz, belki bir-iki kusuru dışında, iyi bir şekilde yazılmıştır. Başkalarının yazma biçimlerini düzeltmelerine yar-

dımcı olmaya dikkat göstermelisiniz. Pek çok yoldaşın yazdığı makalelerden bazıları uzun ve özden yoksun, ama böyle makalelerin sayısı oldukça az. Başlıca kusurlar, klasik Çincenin aşırı bir biçimde kullanılması ve yarı-edebi, yarı-günlük konuşma tarzına çok yer verilmesidir. Makale yazarken mantık tutarlılığına dikkat edilmelidir. Yani, bir konuşma ya da makalenin bütün olarak yapısına dikkat edilmeli ve yazının başı, ortası ve sonu arasında belli bir ilişki, belli bir iç ilişki olmalı ve bu üçü birbiriyle çelişkili olmamalıdır. Dilbilgisi kurallarına da dikkat edilmelidir. Pek çok yoldaş, atlanmaması gerektiği yerde cümlenin öznesini ve nesnesini atlamak ya da zarfları fiil olarak kulanmak, hatta fiilleri atlamak eğilimindedir. Bütün bunlar dilbilgisi kurallarına uygun değildir. Konuşma sanatına ve nasıl daha canlı bir şekilde yazılacağına da dikkat edilmelidir. Kısacası, mantıklı olmak, dilbilgisi kurallarına uymak ve konuşma sanatına daha iyi hâkim olmak -yazarken aklınızda tutmanızı istediğim üç nokta işte bunlardır.

ÇİN KÖYLERİNDE SOSYALİZMİN İLERLEYİŞİNE ÖNSÖZLER

Eylül ve Aralık 1955

BİRİNCİ ÖNSÖZ

25 Eylül 1955

Çin Komünist Partisi'nin kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemine ilişkin genel çizgisi; tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümüyle birlikte Çin'in sanayileştirilmesini esas olarak tamamlanmasıdır. Bu geçiş dönemi aşağı yukarı on sekiz yıl, yani üç yıllık yeniden onarım dönemine ek olarak üç beş-yıllık plan süresini kapsayacaktır. Görünüşte, genel çizginin bu formülasyonu ve zaman süresi konusunda Partimizde fikir birliği olmasına rağmen, aslında görüş ayrılıkları vardır. Şu anda bu ayrılıklar esas olarak tarımın sosyalist dönüşümü ya da tarımda kooperatifleşme sorununda kendini göstermektedir.

Bazı kimseler, son birkaç yıldır tarımda kooperatifleşmede belirli bir kuralın işler görüldüğünü, yani kışın yaygınlaştırmanın teşvik edildiğini, ama baharda bazı kimseler tarafından maceracı ilerleme olarak buna kesinlikle karşı çıkıldığını söylüyorlar. Bu, bazı temellere dayanıyor; çünkü onlar pek çok durumda bu sözüm ona maceracı ilerlemeye karşı çıkıldığını tanık olmuşlardır. Örneğin 1952 kışında bir yaygınlaşma olmuş, ama 1953 baharında buna maceracı ilerleme diye karşı çıkılmıştır; gene 1954 kışında bir yaygınlaşma olmuş, buna da ertesi baharda maceracı ilerleme diye bir kez daha karşı çıkılmıştır. Bu sözüm ona maceracı ilerlemeye karşı muhalefet, yalnızca kooperatiflerin yaygınlaşmasını durdurmak anlamına gelmiyor, aynı zamanda halen kurulmuş olan kooperatiflerin zorunlu olarak dağıtılması (ya da «budanması») anlamına geliyor, dolayısıyla kadrolar ve köylü kitleleri

arasında hoşnutsuzluk yaratıyordu. Bazı köylülerin canı o kadar sıkılmıştı ki yemek yemeyi reddettiler ya da yataktan çıkmadılar ya da arka arkaya on iki gün işe gelmediler. «Bize kooperatif kurmamızı siz söylediniz, şimdi de onları dağıtmamızı istiyorsunuz» dediler. Kooperatiflerin dağıtılması, hali vakti yerinde orta köylüleri sevindirdi, ama yoksul köylüleri üzdü. Kooperatiflerin yaygınlaştırılmasının durdurulduğu ya da kooperatiflerin dağıtıldığı haberi Hupeh Eyaletindeki yoksul köylülere ulaşınca, onlar «donup kaldılar» ama bazı orta köylüler «Bu, Mulan Tepesine kutsal bir ziyaret yapmak kadar iyi bir şeydir» dediler. (Hupeh Eyaleti Huangpi İlının Mulan Tepesinde Mulan Tapınağı vardır, köylüler burasını kutsal bir yer olarak ziyaret etmeyi severler.)

Çoğu kimse bunu tamamen gereksiz bulurken bu yoldaşlar neden yalpalıyorlar? Çünkü onlar bazı orta köylülerin etkisi altında kalmışlardır. Kooperatifleşme hareketinin başlangıç aşamasında orta köylülerin bazıları, özellikle kapitalizme güçlü bir eğilimleri olan hali vakti yerinde orta köylüler, sosyalist dönüşüme karşıydılar. Burada önemli olan, Partinin kooperatifleşme hareketinde orta köylülere karşı izlediği siyaset ve çalışma yöntemidir. Pek çok orta köylü, esas olarak durumları o kadar iyi olmayan ve daha yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahip olan yeni ve eski aşağı-orta köylüler, -biz, her iki kesime de, yani yalnızca yoksul köylülere değil, hem yoksul hem de orta köylülere yarar sağlayan bir siyaset izler ve iyi bir çalışma yöntemine sahip olursak00-kooperatiflere katılmaya istek duyuyorlar. Bununla birlikte biz bu siyaseti izlese bile bazı orta köylüler şimdilik hâlâ kooperatiflere girmemeyi ve «yalnızca bir-iki yıl için bile olsa serbest kalmayı» yeğ tutacaklardır. Bu tamamen anlaşılabilir bir şeydir, çünkü kooperatifleşme, köylülerin üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetinde ve bütün yönetim biçiminde bir değişiklik anlamına gelmektedir, bu onlar için temel bir değişikliktir; dolayısıyla, doğal olarak meseleyi dikkatli bir şekilde düşünmek istiyorlar ve bir süre için karar vermek onlara zor gelebilir. Bazı yoldaşlarımız sorunları, partinin siyaseti ve çalışma yöntemi uyarınca çözemediler ve hali vakti yerinde orta köylülerin şikâyetleriyle karşılaştıkları ve çalışmamızda bazı aksaklıklar olduğu zaman paniğe kapıldılar, «maceracı ilerleme» diye feryadı bastılar ve kooperatifleri, sanki habis tümörlermiş de hemen alınmazlarsa öldürü-

cü olacaklarmış gibi canlarının istediği gibi «budadılar». Ama durum hiç de böyle değildir. Çalışmamızda eksiklikler vardır ama hareket, bir bütün olarak sağlıklıdır. Yoksul ve aşağı-orta köylü kitleleri kooperatifleri sevinçle karşılıyorlar. Eğer bazı orta köylüler bekleyip görmek istiyorlarsa, buna izin vermeliyiz. Hali vakti yerinde orta köylülere gelince, katılmak isteyenlerin dışında onlara bekleyip görmeleri için daha da uzun bir zaman tanınmalıyız. Şu anda hareketin esas hatası, pek çok yerde Parti yönetiminin harekete ayak uyduramaması, sorumlu yoldaşların bütün hareketin yönetimini kendi ellerine almamaları, eyalet, il, ilçe ya da bucak için genel bir plan yapmamaları, meseleyi bir bütün olarak ele almamaları, inisiyatiflerinin, coşkularının, heveslerinin ve enerjilerinin olmamasıdır. Böylece büyük bir sorun ortaya çıkmıştır. Hareketin tabanda geniş bir biçimde yayılması, ama yukarıdan yetersiz bir ilgi görmesi sonucu doğal olarak bazı karışıklıklar doğuyor. Bu karışıklıklar karşısında yoldaşlarımız daha güçlü bir önderlik sağlamak ve daha iyi bir planlama yapmak yerine, olumsuz bir tutum takınıyorlar ve hareketin ilerlemesini durdurmaya çalışıyorlar ya da aceleyle birtakım kooperatifleri «buduyorlar». Elbette ki bu yanlıştır ve kesinlikle daha çok karışıklığın doğmasına yol açacaktır.

Tarım Üreticileri Kooperatifleri Nasıl Yönetilmelidir adlı bir kitap derlemiş bulunuyoruz.¹ Kitap çeşitli eyaletlere, şehirlere ve özerk bölgelere ait somut örnekleri, toplam olarak 120'den fazla makaleyi içermektedir. Kitabın önemli kısmı Ocak-Ağustos 1955 dönemini, geri kalan kısmı ise 1954 yılının ikinci yarısını kapsamaktadır. Makalelerin çoğu eyaletlerin, şehirlerin ya da özerk bölgelerin Parti içi yayınlarından, bazıları gazetelerden alınmıştır, ötekiler Parti komitelerinin ya da daha üst kademelerdeki Parti komitelerinde çalışan görevlilerin raporlarıdır ve biri de Pekin'e davet edilen bir kooperatif yöneticisinin yaptığı konuşmanın tutanağıdır. Kitaptaki metinlerin özgün içeriğine dokunmadan yalnızca bazı sözcükleri değiştirdik. Bazı makalelerle ilgili notlar yazdık. Kendi görüşlerimizi esas metinlerin yazarlarının görüşlerinden ayırmak için, bizimkileri «Yayımcının Notu» başlığı altına koyduk. Biz, yazarların metinlerde dile getirdikleri görüşlerin doğru ya

1. Kitap yayımlandığı zaman adı, *Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişi* olarak değiştirilmişti.

da esas olarak doğru olduğuna inanıyoruz. Okur bu metinlerden ülke-
deki kooperatifleşme hareketinin kapsamını ve yönelimini ve olası ge-
lişme olanaklarını görecektir. Metinler, hareketin sağlıklı olduğunu
gösteriyor. Yalnızca Parti komitelerinin doğru bir şekilde rehberlik
edemedikleri yerlerde sorunlar olmuştur. Ama kendilerini toparlayıp
Partimizin Merkez Komitesinin siyaseti uyarınca doğru bir şekilde reh-
berlik ettikleri zaman sorun hemen çözülmüştür. Metinler son derece
ikna edicidir; şimdiye kadar harekete karşı pasif bir tutum almış olanla-
rı harekete geçirebilir; kooperatifi nasıl yöneteceklerini hâlâ bilmeyen-
lere, bunun yöntemlerini öğrenmede yardımcı olabilir; dahası, canları
istediği zaman kooperatifleri «budamaya» düşkün olanları susturabilir.

Birkaç yüz milyon köylü arasında tarımın sosyalist dönüşümünü
sürdürmek gerçekten muazzam bir görevdir. Hareket ülke çapında
başlatılalı henüz az bir zaman geçmiştir ve kazandığımız tecrübe hâlâ
yetersizdir. Özellikle bütün Partide henüz yaygın ve etkili bir propa-
ganda yürütülmemiştir; sonuç olarak pek çok yoldaş konuya hiç dik-
kat etmemiştir ve hareketin ilkelerini, siyasetlerini ve önlemlerini an-
lamamaktadır. Dolayısıyla Parti içinde hâlâ irade birliği eksikliği var-
dır. Partimiz Merkez Komitesinin 6. Genel Toplantısı, konuyu tartış-
mak üzere yakında toplanacak ve yeni bir karar alacaktır. Tüm Parti
içinde irade birliğini sağlamak amacıyla karar uyarınca yaygın ve etki-
li bir propaganda yapmaya başlamalıyız. Bu kitabın yayımlanması
propaganda çalışmamızda yararlı olabilir.

İKİNCİ ÖNSÖZ

27 Aralık 1955

Bu, köylük bölgede çalışan kimseler için hazırlanmış bir kaynaktır.
Eylül'de bu kitaba bir önsöz² yazılmıştı. Şimdi, üzerinden üç ay geç-
tikten sonra bu önsöz eskimiştir ve yeni bir önsöz hazırlamak gerekli
olmuştur.

Olaylar şöyle gelişmiştir. Kitap biri Eylül'de, diğeri Aralık'ta ol-
mak üzere iki kez derlenmiştir. Birinci derleme 121 makaleyi içeriyor-

2. Burada «Birinci Önsöz»e değinilmektedir.

du. Bu makalelerin çoğu 1955 yılının ilk yarısının, birkaç tanesi de 1954 yılının ikinci yarısının koşullarını yansıtıyor. Kitabın örnek nüshaları, Çin Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesinin 4-11 Ekim 1955 tarihleri arasında yapılan 6. Genel (Genişletilmiş) Toplantısına katılan eyalet, şehir, özerk bölge ve bölge Parti komitelerinden sorumlu yoldaşların fikirlerini almak için dağıtılmıştır. Bu yoldaşlar kitaba eklemeler yapılması gerektiğine karar verdiler. Toplantıdan sonra eyaletlerin, şehir ve özerk bölgelerin çoğu ek malzeme yolladılar. Bunların çoğu 1955 yılının ikinci yarısındaki durumu yansıtıyordu. Dolayısıyla kitabı yeniden derlemek gerekli oldu. İlk 121 makalenin 30'unu çıkardık, 91 makaleyi muhafaza ettik, buna yeni malzemeden 85 makale ekledik ve işte elinizdeki 900 000 sözcük ve toplam 176 makaleden oluşan kitap böylece ortaya çıktı. Kitabın yayımlanmasından sorumlu yoldaşlar bütün metinleri okudular, bazı sözcükleri değiştirdiler, zor terimlere notlar eklediler ve bir konu endeksi hazırladılar. Ayrıca, bazı hatalı görüşleri eleştirip ya da bazı öneriler ileri sürerek, bazı makalelerle ilgili notlar yazdık. Kendi görüşlerimizi esas metinlerin yazarlarının görüşlerinden ayırmak için, bizimkileri «Yayımcının Notu» başlığı altına koyduk. Görüşlerimizin bazıları Eylül, bazıları da Aralık ayında yazıldığı için doğal olarak bazı küçük farklar olmuştur.

Burada önemli olan yalnızca metinler değildir. Mesele şudur; Çin'deki durum 1955 yılının ikinci yarısında temel bir değişiklik geçirmiştir. Şimdiye kadar (1955 Aralık sonu) Çin'in 110 milyon köylü ailesinin 70 milyonundan fazlası (yüzde 60'ın üzerinde) Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin çağrısına uyarak yarı-sosyalist tarım üreticileri kooperatiflerine katılmıştır. Tarımda kooperatifleşme üzerine 31 Temmuz 1955 tarihli raporumda, kooperatiflerdeki köylü ailelerinin sayısını 16 milyon 900 bin olarak vermiştim, ama birkaç ay içinde bu sayı 50 milyonun üzerine çıkmıştır. Bu muazzam bir olaydır. Bu olay, tarımda yarı-sosyalist kooperatifleşmeyi esas olarak tamamlamak için yalnızca 1956 yılına ihtiyacımız olduğunu bize açıkça gösteriyor. Önümüzdek üç-dört yıl içinde, yani 1959-1960'a kadar yarı-sosyalist kooperatiflerin tamamen sosyalist kooperatiflere dönüşmesini esas olarak tamamlayabiliriz. Bu olay, genişleyen tarımın ihtiyaçlarını kar-

şılamak için, Çin'in el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretinin sosyalist dönüşümünü vaktinden önce tamamlamaya çalışmamız gerektiğini bize açıkça gösteriyor. Ve bu olay, Çin'in sanayileşmesinin ve bilim, kültür, eğitim, sağlık hizmetleri vb'nin gelişmesinin artık tam olarak daha önce öngörülen ölçüde ve hızda ilerleyemeyeceğini, uygun bir şekilde genişletilmesi ve hızlandırılması gerektiğini bize açıkça göstermektedir.

Artık böyle hızlı bir tempoyla ilerleyen tarımda kooperatifleşme, sağlıklı bir yönde gelişiyor mu? Kesinlikle evet. Parti örgütleri her yerde harekete her yönüyle önderlik ediyorlar. Köylüler bütün yürekleriyle ve son derece düzenli bir şekilde harekete katılıyor. Üretim konusunda gösterdikleri coşku görülmemiş bir ölçüde yükseliyor. Geniş kitleler kendilerini nasıl bir geleceğin beklediğini ilk kez açıkça görüyorlar. Üç beş-yıllık plan dönemi tamamlandığı zaman yani 1967'de tahıl ve pek çok başka ürünlerin üretimi olasılıkla, Halk Cumhuriyeti kurulmadan önceki en yüksek yıllık üretimin iki ya da üç katına çıkmış olacaktır. Oldukça kısa bir süre içinde diyelim ki yedi ya da sekiz yıl içinde cehaletin kökü kazınacaktır. Şistosomiasis* gibi daha önce-leri tedavisinin mümkün olmadığı düşünülen son derece zararlı pek çok hastalık artık tedavi edilebilmektedir. Kısacası, kitleler daha şimdiden önlerinde uzanan büyük geleceği görüyorlar.

Bütün Partinin ve halkın karşı karşıya bulunduğu sorun, artık tarımın sosyalist dönüşümünün hızı konusundaki sağ tutucu görüşleri eleştirmek değildir. Bu sorun çözülmüştür. Sorun bütün kapitalist sanayi ve ticaretin, sektör sektör, devletin ve özel sermayenin ortak işletmelerine dönüştürülmesinin hızı da değildir. Bu sorun da çözülmüştür. El sanatlarının sosyalist dönüşümünün hızı 1956 yılının ilk yarısında tartışılmalıdır. Bu sorun da kolayca çözülebilir. Bugünkü sorun bunların hiçbirisiyle ilişkili değildir, başka bir yeredir. Sorun tarım üretiminde; (devlet sanayisi, devletin ve özel sermayenin ortak sanayisi ve kooperatif sanayi de dahil olmak üzere) sanayi üretiminde; el sanatları üretiminde; sanayi, haberleşme ve ulaşım alanında temel insanın ölçüsü ve hızında; ticaretin, ekonominin diğer dallarıyla eşgüdümlü hale getirilmesinde, bilim, kültür, eğitim ve sağlık alanlarındaki çalışmanın

*Bir tür parazit hastalığı. (Y.N.)

çeşitli ekonomik faaliyetlerimizle eşgüdümlü hale getirilmesinde vb. yatmaktadır. Bütün bu alanlarda durum olduğundan daha kötü değerlendirilmektedir; eğer çalışmamızın, durumun bir bütün olarak gelişmesiyle uygun adım ilerlemesini istiyorsak bu hata eleştirilmeli ve düzeltilmelidir. İnsanlar düşüncelerini değişen koşullara uydurmak zorundadırlar. Elbette hiç kimse gerçeği bir yana atıp kendini hayallere kaptırmamalı, nesnel duruma uymayan eylem planları yapmamalı ya da imkânsız olana ulaşmaya çalışmamalıdır. Bununla birlikte, bugün sorun, tutucu sağ düşüncenin hâlâ pek çok alanda mesele yaratması ve çalışmamızın, nesnel duruma ayak uydurmasını engellemesidir. Bugün sorun, biraz kendini zorlamayla başarılabilecek şeylerin çoğu kimse tarafından imkânsız olarak görülmesidir. Dolayısıyla, gerçekten var olan tutucu sağ görüşleri eleştirmeye devam etmek tamamen gereklidir.

Bu kitap köylük bölgelerde çalışan yoldaşlar için hazırlanmıştır. Kitabı şehir halkı da okuyabilir mi? Okuyabilirler, üstelik okumaları da gerekir. Bu yeni bir şeydir. Şehirlerde sosyalizmin inşasında her gün, her an yeni bir şey meydana geldiği gibi, köylük bölgelerde de aynı şey oluyor. Köylüler ne yapıyorlar? Köylülerin yaptığı şeylerle, işçi sınıfının, aydınların ve bütün yurtsever kişilerin yaptığı şeyler arasındaki bağ nedir? Bunu kavramak için köylük bölgeler hakkında yazılanları okumak yararlı olacaktır.

Daha çok sayıda insanın köylük bölgelerdeki durumu kavramasını sağlamak için, kitabın, 176 makalenin 44'ünü içeren ya da 270 000 sözcükten oluşan kısaltılmış baskısını hazırlıyoruz; böylece kitabın tamamını okuyamayanlar konu hakkında fikir edinebileceklerdir.

ÇİN KÖYLERİNDE SOSYALİZMİN İLERLEYİŞİ'NE YAYIMCININ NOTLARI*

Eylül ve Aralık 1955

1

Kitabın başında yer alan bu güzel makale, okura öncelikle okunmak üzere salık verilecek değerdedir. Makalenin başında belirtildiği gibi, ülkenin pek çok kısmında kooperatifler hakkında bilgisi olmadığı ve soru sorulmasından korktuğu için hâlâ «kooperatiflerden uzak duran» oldukça çok sayıda kimse vardır. «Kararlı indirim», yani kooperatiflerin emirle toptan dağıtılması da aynı şekilde «kooperatiflerden uzak durmanın» bir göstergesidir. Aradaki tek fark, pasif bir geri dur-

* Mao Zedung yoldaş, *Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişi*'ni basıma hazırlarken 104 not yazmış, bunların 43 tanesi buraya alınmıştır. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosunun 1958 Mart'ında Çengtu'da yapılan genişletilmiş toplantısında bu notların bir kısmı yeniden yayımlandı. 19 Mart 1958'de Mao Zedung yoldaş bir açıklama yazdı. Açıklamanın tam metni şöyledir.

Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerleyişi adlı kitapta yer alan bu notlar 1955 yılının Eylül ve Aralık ayında yazılmıştır. Bazıları bugüne kadar önemlerini kaybetmediler. Bununla birlikte notlarda, 1955 yılının, sosyalizmin kapitalizme karşı verdiği belirleyici savaşta temel zaferin kazanıldığı yıl olduğu yolunda bir cümle vardı; meseleyi bu şekilde koymak doğru değildir. Meselâ şu şekilde konmalıdır: 1955 yılı, üretim ilişkilerinde mülkiyet bakımından temel bir zaferin kazanıldığı bir yıl oldu, öte yandan hem üretim ilişkilerinin diğer yönleri, hem de üstyapının bazı yönleri bakımından, yani ideolojik ve siyasi cephelerde ya temel bir zafer kazanılmadı ya da kazanıldıysa bile, bu zafer tam bir zafer değildi ve daha fazla çabayı gerektiriyordu. 1956 yılında ne dünyada böylesine büyük bir fırtınanın patlak vereceğini, ne de aynı yıl ülkemizde «maceracı ilerlemeye karşı çıkma» kampanyasının, kitlelerin coşkusunu söndüren bir kampanyanın ortaya çıkacağını bekliyorduk. Her iki olay sağcılar, azgın saldırılar başlatmada önemli ölçüde teşvik etti. Dolayısıyla şu dersi çıkarabiliriz: Ne sosyalist devrim, ne de sosyalist inşa düz bir yoldur; yurt içinde ve dışında ortaya çıkabilecek pek çok büyük güçlüğün üstesinden gelmeye hazır olmalıyız. Hem uluslararası alanda hem de ülke içinde genel durum elverişlidir, buna güvenebiliriz; ama pek çok ciddi güçlük mutlaka ortaya çıkacaktır ve bunların üstesinden gelmeye hazır olmalıyız.

ma tutumu almak yerine bu kimselerin çok faal bir tutum almaları ve bir darbede çok büyük sayıda kooperatifi (kendi deyimleriyle) «budama»larıdır. Elllerinde balta «budama»ya girişiyorlar ve böylece can sıkıcı sorunlardan kurtulmuş oluyorlar. Kooperatiflerin yöneltmesinde, akla hayale gelmeyen binbir türlü güçlüklerle karşılaşıldığını söylüyorlar. Bununla birlikte ülke çapında onların iddialarını yalanlayan sayısız örnek vardır. Böyle bir örnek olarak Hopey Eyaleti Zunhua ilinin deneyini sayabiliriz. 1952 yılında orada bir kooperatifin nasıl yönetileceğini hiç kimse bilmiyordu. Bu sorun, nasıl yönetileceğinin öğrenilmesiyle çözülecekti. Onların sloganı şuydu: «Parti sekreteri işe girer ve bütün Parti üyeleri de kooperatifin yürütülmesine yardımcı olur.» Sonuç, «hiçbir şey bilinmezken çok şeyin öğrenilmesi», «çok az kişi bilirken çok kişinin öğrenmesi» ve «kooperatifleri ilçe kadroları yönetirken kitlelerin yönetmesi» oldu. 1952-1954 yılları arasındaki üç yıl içinde Hopey Eyaleti Zunhua ilinin Onuncu ilçesindeki on bir bucak, 4343 köylü ailesinin yüzde 85'inin kooperatiflere çekilmesiyle yarı-sosyalist kooperatifleşmeyi esas olarak tamamlandı. 1952 yılıyla karşılaştırıldığında bu ilçedeki tarım, ormancılık ve hayvancılık, 1954 yılında şu gelişmeyi gösterdi: Tarım üretimi yüzde 76, kerestelik ağaç yüzde 56,4, meyve ağaçları yüzde 62,87 ve koyun üretimi yüzde 463,1 oranında arttı.

Artık şu soruyu sormak için her türlü neden mevcuttur: Burada yapılabilen şey, başka yerde neden yapılmasın? Yapılamayacağını söylüyor-sanız, kanıtlarınız nedir? Ben yalnızca bir tek neden görebiliyorum: Zahmete katlanmada isteksizlik, daha açık söylersek, sağ oportünizm. «Kooperatiflerden uzak durmak», Parti sekreterlerinin işe girişmemesi ve bütün Parti üyelerinin kooperatifin yürütülmesine yardımcı olmaması, hiçbir şey bilinmezken hiçbir şey bilmemeye devam edilmesi, işin nasıl yürütüleceğini çok az kişi bilirken gene çok az kişinin bilmeye devam etmesi, kooperatifleri ilçe kadroları yönetirken gene yalnızca ilçe kadrolarının yönetmeye devam etmesi, hep bu yüzdendir. Ya da baltayı ele alıp güçlük çıkaran her kooperatifi budamak! Bu mantık hâkim olursa hiçbir şey başarılamaz. «Faal yönetim ve sürekli ilerleme» ve «kapsamlı planlama ve daha etkili bir önderlik» gibi sloganları ortaya attık ve Zunhua ilinden yoldaşların ortaya attığı son derece doğru bir

slogan olan «Parti sekreteri işe girer ve bütün Parti üyeleri kooperatiflerin yürütülmesine yardımcı olur» sloganını kabul ettik. Zunhua ilindeki «faal yönetim ve sürekli ilerleme» gerçekleşmemiş midir? «Kapsamlı planlama ve daha etkili bir önderlik» yok mudur? Elbette vardır. Bu tehlikeli midir? Bu «maceracı ilerleme» midir? Eğer bir tehlike varsa bu, «kooperatiflerden uzak durmak»tır ve Zunhua ilinden yoldaşlar bunun üstesinden gelmişlerdir. «Maceracı ilerlemeye» karşı çıkma bahanesiyle kooperatifleri toptan «budama» da tehlikelidir, ama Zunhua ilinde böyle bir şey olmamıştır. Eğer iddia edildiği gibi «kooperatiflerin gelişmesi, kitlelerin siyasi bilinç düzeyini ve kadroların önderlik yeteneğini aşmışsa» Zunhua ilinde olanlar neyle açıklanabilir? Oradaki kitleler kooperatifleşmede directtiler ve kadrolar da hiçbir şey bilmezken çok şey öğrendiler. Herkesin gözleri vardır, hiç kimse Zunhua ilinde herhangi bir tehlike görüyor mu? Onların adım adım kooperatifleşmeyi tamamladıkları üç yıl içinde, tarım üretimi yüzde 76, kerestelik ağaç yüzde 56.4, meyve ağaçları yüzde 62,87 ve koyun üretimi yüzde 463,1 oranında artmıştır. Bu, tehlike olarak görülebilir mi? Buna «maceracı ilerleme» denilebilir mi? Bu, «kitlelerin siyasi bilinç düzeyi ve kadroların önderlik yeteneğini aşmak» olarak kabul edilebilir mi?

Zunhua ilindeki kooperatifleşme hareketinde, bir zamanlar 23 yoksul köylü ailesi yalnızca bir eşeğin «üç ayağına» sahip olduğu için «yoksullar kooperatifi» olarak bilinen, Vang Kuofan Kooperatifi vardır. Bu kooperatifin üyeleri kendi güçlerine dayanarak, üç yıl içinde üretim araçlarının büyük kısmını «dağlardan sağladılar»¹, bu başarı birçok ziyaretçinin gözlerini yaşarttı. Bence bütün ülkemizin görünümü budur. Neden 600 milyon yoksul, otuz-kırk yıl içinde kendi gücüne dayanarak güçlü ve müreffeh bir sosyalist ülke yaratamasın? Toplumun zenginliklerini işçiler, köylüler ve emekçi aydınlar yaratır. Onlar kendi kaderlerini kendi ellerine alır, Marksist-Leninist bir çizgi izler ve meselelerin üzerine gitmekten kaçmak yerine bunları faal bir şekilde çözmeye giri-

1. Vang Kuofan Kooperatifi ilk günlerinde acınacak derecede üretim aracı sıkıntısı çekiyordu. Devletten kredi isteyecek yerde kooperatif üyelerini örgütledi ve otuz li kadar uzaktaki dağlardan odun toplamalarını sağladı; satılan odunların parasıyla satın aldığı üretim araçlarının karşılığını ödedi. Bundan dolayı kooperatif üyeleri, üretim araçlarının büyük bir bölümünü «dağlardan sağladıklarını» söylüyorlardı.

şirlerse, dünyada yenemeyecekleri hiçbir güçlük yoktur.

Son olarak, yazarının kim olduğu belirtilmeyen bu makalenin yazarına teşekkür etmek isterim. Coşkuyla dolup taşan yazar, canlı bir biçimde, bir ilçedeki kooperatifleşme sürecini ayrıntılı olarak anlatmaktadır. Bu tüm ülkenin kooperatifleşmesine büyük bir katkıda bulunacaktır. Her eyalet, bölge ve ilden bir ya da birkaç tane böyle makale geleceğini umuyoruz.

(«Parti Sekreteri İşe Girişir ve Bütün Parti Üyeleri Kooperatiflerin Yürütülmesine Yardımcı Olur» adlı yazıya not)

2

Çin'de pek çok kimse için 1955 yılı boş inançların yıkıldığı bir yıl oldu. Yılın ilk yarısında pek çok kimse bazı sorunlarla kendi inançlarına hâlâ inatla sarılıyordu. Ama yılın ikinci yarısında bunu yapamadılar ve yeni olana inanmak zorunda kaldılar. Örnekler şöyledir: Onlar, kitlelerin talep ettiği gibi, «kooperatif dönüşümün üç yıl içinde tamamlanmasının» yalnızca boş bir hayal olduğunu; kooperatifleşmenin kuzeyde daha çabuk başarılabilceğini ama güneyde başarılamayacağını; geri kasabalarda, dağlık bölgelerde, azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerde, birçok milliyetin yaşadığı bölgelerde ve doğal afetlere uğrayan bölgelerde kooperatifleri yürütmenin imkânsız olduğunu; bir kooperatifi kurmanın kolay olduğunu ama onu sağlamlaştırmanın zor olduğunu; köylülerin çok yoksul olduğunu, sermaye biriktirmelerine imkân olmadığını; köylülerin okumayazma bilmediklerini ve muhasebecilerin bulunmadığını; daha çok kooperatifin daha çok sorun çıkaracağını; kooperatiflerin gelişmesinin kitlelerin siyasi bilinç düzeyini ve kadroların tecrübesini aştığını; Partinin, tahıl alımında ve pazarlamasında izlediği devlet tekeli siyasetinin ve kooperatifleşme siyasetinin, köylülerin üretim coşkusu söndürdüğünü; Komünist Partisi kooperatifleşme meselesinden hemen vazgeçmezse, işçi-köylü ittifakının bozulması tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını; kooperatif dönüşümün büyük bir işgücü fazlası yaratacağını ve bundan hiçbir şekil-

de yararlanılamayacağını iddia ediyorlardı. Bunlar gibi daha pek çok örnek sayılabilir. Kısacası, bunların tümü de boş inançlardı. Çin/Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesinin 1955 Ekim'inde yapılan 6. Genel (Genişletilmiş) Toplantısında eleştirildikten sonra bunların hepsi yerle bir oldu. Köylük bölgelerde sosyalist dönüşüm dalgası her yarıyı kaplamıştır ve kitleler sevinç içindedirler. Bu, bütün komünistler için büyük bir ders olmuştur. Köylüler işte böylesine bitmez tükenmez bir sosyalist coşkuya sahiptirler. Yönetici örgütlerin çoğu nasıl olup da birkaç ay önce buna karşı bu kadar duygusuz kalabiliyorlar ya da bu kadar az bir duyarlılık gösterebiliyorlardı? Bazı yöneticilerin kafasında olanla kitlelerin kafasında olan arasında neden bu kadar büyük bir fark vardı? Bu dersin ışığında, bu gibi sorunları ve durumları gelecekte nasıl ele almalıyız? Bunun bir tek cevabı vardır. Kitlelerden kopmayın; tersine kitlelerin coşkusunun özünü kavramayı öğrenin.

(«Geri Bir Köy Mutlaka Her Bakımdan Geri Değildir» adlı yazıya not)

3

Tek tek her bölgenin, üç yıl içinde kooperatifleşmenin alt aşamasını başarmasının (üç yıl içinde kooperatifleşme, kitlelerin ortaya attığı ve oportünistlerin eleştirdiği bir slogandı) imkânsız olduğuna inanan herkes, daha sonra kurtarılan bölgelerin daha önce kurtarılan bölgelerle aynı zamanda kooperatifleşmesinin imkânsız olduğuna inanan herkes, lütfen Ciangsu Eyaletinde Kunşan İlindeki bu bucağa bir baksın! Burada kooperatif dönüşüm, üç yılda değil iki yılda gerçekleşmiştir. Bu eskiden kurtarılmış bir bölge değil, yüzde yüz yeni kurtarılmış bir bölgedir. Ve pek çok eskiden kurtarılmış bölgeden de ilerdedir. Bu konuda ne yapacaksınız? Onu geri mi çekeceksiniz? Elbette hayır. Oportünistlerin yenilgiyi kabul etmekten başka çaresi yoktur. Kitleler bitip tükenmeyen bir sosyalist coşkuya sahiptirler. Devrimci dönemlerde bile alışıl gelmiş yolu sürdürmekten başka bir şey bilmeyenlerin bu coşkuyu görebilmeleri tamamen imkânsızdır. Bunlar kördür ve her şey onlara karanlık gözükür. Bazen doğru ile yanlış birbirine karıştı-

racak ve her şeyi ters yüz edecek kadar ileri giderler. Böylelerini az mı gördük. Yalnızca alışlagelmiş yolda yürümesini bilenler halkın coşkusunu kaçınılmaz olarak küçümserler. Ortaya yeni bir şey çıkmaya görsün, onu hiçbir zaman beğenmezler ve hemen ona karşı çıkarlar. Daha sonra yenilgiyi kabul edip, biraz özeleştiri yaparlar. Ama yeni bir şey daha ortaya çıktı mı gene aynı şeyleri tekrarlarlar ve bu böyle sürüp gider. Onların yeni olan her şey karşısında davranışları daima budur. Böyle kimseler daima pasiftir ve canalcı anlarda tamamen hareketsiz kalırlar, dürtüklenmeden bir adım bile atmazlar. Bu insanların kendiliğinden harekete geçmeyi ve düzgün bir şekilde yürümeyi başarabilmeleri kaç yıl alacaktır? Bu tür hastalığa yakalananlar için tek tedavi yolu vardır: Biraz zaman ayırın ve kitlelerin arasına gidin, onların ne düşündüklerini öğrenin, ne yaptıklarını görün, onların ileri tecrübesini öğrenin ve yayın. Bu, müzmin sağ oportünizmin tedavisi için etkili bir reçetedir ve bu hastalığa tutulanlara bir kere denemeleri tavsiye edilir.

(«Bu Kasaba İki Yılda Kooperatifleşti» adlı yazıya not)

4

Bu iyi bir makaledir. Onu okurken insan, Uygur köylülerinin kooperatifleşme yoluna koyulmaya çok istekli olduklarını görüyor. Yarı-sosyalist kooperatif dönüşüm için ihtiyaç duydukları kadroları daha şimdiden eğitmişlerdir. Bazı kimseler azınlık milliyetleri arasında kooperatifleşmenin başarı kazanamayacağını iddia ediyorlar. Oysa durum böyle değildir. Moğol, Huy, Uygur, Miao, Çuang ve öteki azınlık milliyetlerin tek başlarına ya da birkaç milliyetten halkın ortaklaşa işlettikleri çok sayıda kooperatif gördük ve hepsi çok başarılıydılar. Bu olgu, azınlık milliyetlere yukardan bakarak onları bütünüyle horgörenlerin yanlış görüşlerini yansıtıyor.

(«Bucak ve Köy Kadroları Kooperatiflerin Kurulmasına Önderlik Etme Yeteneğine Sahiptir» adlı yazıya not)

Bu, pek çok insanı ikna edecek mükemmel bir makaledir. Buradaki Parti örgütü kooperatifleşme sorununda asla yalpalamamıştır. Bu Parti örgütü, hali vakti yerinde olmayan köylülerin kooperatif örgütlenme talebini bütün gücüyle destekledi, bunun sonucunda bu köylüler hali vakti yerinde köylülerle yaptıkları yarışta kazandılar, küçük bir kooperatifi büyük bir kooperatif haline getirdiler, üretimi her yıl artırdılar ve üç yıldan kısa bir süre içinde bütün köy kooperatifleşti. Hali vakti yerinde orta köylüler, «İşte bakın şu yoksullar kooperatif kurabileceklerini sanıyorlar. Tavuk tüylerinin cennete uçtuğunu hiç duydunuz mu?» diye alay etmişlerdi. Ama ne var ki tavuk tüyleri bu işi başardılar. Bu, iki yol arasındaki, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki mücadeledir. Çin'de zengin köylü ekonomisi çok zayıftır (toprak reformu sırasında zengin köylülerin topraklarının yarı-feodal bir biçimde işlenen kısmına el konmuştu; eski zengin köylülerin çoğu artık işgücü kiralamıyorlar ve toplumsal bakımdan itibarları son derece düşmüştür) ama köylük bölgelerdeki nüfusun yüzde 20-30'unu oluşturan hali vakti yerinde ve hali vakti oldukça yerinde orta köylüler gerçekten güçlüdürler. Çin'in köylük bölgelerinde iki yol arasındaki mücadelenin önemli yönlerinden biri kendisini, yoksul ve aşağı-orta köylüler ile hali vakti yerinde orta köylüler arasındaki barış içinde yarışta gösteriyor. İki-üç yıl içinde üretimi kim artırabilir, kendi başlarına çalışan hali vakti yerinde orta köylüler mi, yoksa kooperatiflerde hep birlikte çalışan yoksul ve aşağı-orta köylüler mi? Başlangıçta yarış, kooperatiflerde örgütlenmiş birkaç yoksul ve aşağı-orta köylüyle kendi başlarına çalışan hali vakti yerinde orta köylüler arasında sürüyordu, yoksul ve aşağı-orta köylülerin çoğu durumu seyrediyorlardı; bu, iki taraf arasında, kitleleri kazanmak için yapılan bir yarıştı. Hali vakti yerinde orta köylülerin arkasında, onları bazen açık, bazen de gizli bir şekilde destekleyen toprak ağaları ve zengin köylüler vardı. Kooperatiflerin safında ise, kooperatifleri desteklerken, Anyang ili Nanzuyçuang köyündeki komünistler gibi kararlı olmaları gereken Komünist Partisi üyeleri vardı. Ama ne yazık ki bütün köylük bölge Parti kolları o kadar kararlı olmadılar ve onların kararlı olmadıkları yerlerde karışıklık

ortaya çıktı. Birincisi, tavuk tüylerinin cennete uçup uçamayacakları konusunda kamuoyu yaratılması sorunu vardı. Bu elbette çok önemli bir sorundur. Binlerce yıl boyunca tavuk tüylerinin cennete uçtuğunu gören var mıydı? Bu, olacak iş değil gibi gözüküyordu. Eğer Parti bu görüşü çürütmeseydi pek çok yoksul ve aşağı-orta köylünün kafası karışırdı. İkincisi, kadro, üçüncüsü de kredi gibi maddi kaynaklar konusunda Parti ve devlet yardıma gelmeseydi, kooperatifler büyük güçlüklerle karşılaşırđı. Hali vakti yerinde orta köylülerin «tavuk tüyleri cennete uçamaz» teranesini yaymaya cesaret etmelerinin nedeni, kooperatiflerin üretimlerini artırmamış, yoksul kooperatiflerin zengin kooperatifler haline gelmemiş ve az sayıdaki kooperatifin yüz binlerce kooperatife dönüşmemiş olmasıydı. Buna cesaret ettiler, çünkü Parti henüz kooperatiflerin yararları konusunda ülke çapında etkin bir propaganda yapmamış ve «tavuk tüyleri cennete uçamaz» teranesinin sosyalizm çağında artık geçerli olmadığını berrak bir şekilde ortaya koymamıştı. Yoksullar, kendi geçmişlerini tersine çeviriyorlar. Eski sistem ölüyor, yeni bir sistem doğuyor. Tavuk tüyleri gerçekten cennete uçuyorlar. Sovyetler Birliği'nde bu, daha şimdiden gerçekleşmiştir. Çin'de ise şimdi gerçekleşmektedir. Ve bütün dünyada da gerçekleşecektir. Hali vakti iyi olmayan köylülerin güçlü bir şekilde desteklenmesinden yalnızca yerel Parti örgütlerimizin çoğu sorumlu değildir; çünkü daha yukarlarda, henüz oportünist fikirlere öldürücü darbeler indirilmemiş, kooperatif dönüşümü ilerletmek için kapsamlı planlar yapılmamış ve harekete ülke çapında daha etkili bir şekilde önderlik edilmemişti. 1955 yılında bütün bunları yaptık ve birkaç ay içinde durum tamamen değişti. Daha seyirci durumunda olan çok sayıda insan gruplar halinde kooperatiflerin safına geçti. Hali vakti yerinde orta köylülerin havaları da değişti. Bazıları kooperatiflere katılmak üzere başvurdular, diğerleri de bunu yapmaya hazırlanıyorlar. Aralarında en inatçı olanlar bile artık, tavuk tüylerinin cennete uçup uçmayacağı hakkında konuşmaya cesaret edemiyor. Toprak ağalarının ve zengin köylülerin burnu tamamen sürtülmüştür. Halk Hükümetinin, kamu düzenini bozan ve kooperatifleşmeyi baltalamaya çalışan birkaç karşıdevrimciyi cezalandırması da bunda rol oynadı. Kısacası 1955 yılının ikinci yarısında, ülkemizdeki sınıf güçleri dengesinde temel bir değı-

şiklik meydana geldi. Sosyalizm hızla yükseldi ve kapitalizm hızla geriledi. 1956 yılında bir yıllık zorlu çalışmayla, geçiş dönemindeki sosyalist dönüşümün temeli esas olarak atılacaktır.

(«Tavuk Tüylerinin Cennete Uçamayacağı Kim demiş?» adlı yazıya not)

6

Yoksul ve aşağı-orta köylü kitlelerinin kooperatifleşme yolunu tutmalarını engelleyen, Partinin içinde hemen her yerde var olan sağ oportünistler, toplumumuzdaki kapitalist güçlerle uyum içinde hareket ediyorlar. Bu makale, durumu çok iyi ortaya koyuyor. Yazar, oportünistlere büyük bir öfkeyle saldırıyor ve halî vakti iyi olmayan köylülere savunuyor. Bazı kimseler sözüm ona komünist, ama şimdi yüklenilmesi gereken sosyalist görevlere hemen hiç ilgi göstermiyorlar. Coşkun kitleleri desteklemek yerine, onların coşkularını söndürüyorlar. 1955 yılı Çin'de sosyalizm ile kapitalizm arasındaki mücadelede belirleyici bir yıl olmuştur. Kesin savaş her şeyden önce Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Mayıs, Temmuz ve Ekim aylarında topladığı üç konferansta başlatıldı. 1955 yılının birinci yarısında hava kötüydü ve kara bulutlar dolaşıyordu. Ama yılın ikinci yarısında tam bir değişiklik oldu ve hava tamamen değişti; Merkez Komitesinin çağrısına uyan on milyonlarca köylü ailesi harekete geçti ve kooperatifleşti. Bu satırları yazdığımız sırada, 60 milyonun üstünde aile ülkenin her yerinde kooperatiflere katılmış durumdadır. Bu, bütün şeytanları ve canavarları süpürüp atan coşkun bir dalgadır. Toplumumuzdaki her türlü insanın ne olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Bu, Parti için de geçerlidir. Bu yılın sonuna kadar sosyalizmin zaferi büyük ölçüde güvence altına alınacaktır. Elbette önümüzde daha pek çok savaş vardır ve savaşı sürdürmek için daha fazla çaba harcamak gereklidir.

(«Oportünizmin Kötü Rüzgârı Ölüyor, Sosyalizmin İyi Rüzgârı Yükseliyor» adlı yazıya not)

Bu da ilginç bir makale. Suların kabarışını önlemeye çalışan oportünistlere her yerde rastlanır, ama suların kabarıışı hiçbir zaman önlenemez; sosyalizm her yerde zaferle ilerlemekte ve tüm engelleri yıkıp geçmektedir. Toplum her gün işte böyle ilerler ve özellikle devrimde bir yükseliş olduğu zamanlar, insanların düşüncesi bu süreç içinde dönüşüme uğrar.

(«İşçi Aileleri Kooperatifleşme Konusunda Çok Hevesli» adlı yazıya not)

Bu makalede çok etkileyici bir öykü anlatılıyor. Umarız, dikkatle okunur. Özetle köylü kitlelerin sosyalist yolu tutmaya hevesli olduklarına inanmayan yoldaşlar ve kooperatifleri «budamak» için derhal baltaya sarılan yoldaşlar, bu makaleyi dikkatle okumalıdır. Köylük bölgelerin dört bir yanında sosyalist etkenler her gün, her saat artıyor, köylü kitleleri kooperatiflerin kurulması için baskı yapıyorlar ve halk arasından çok sayıda akıllı, yetenekli, sağduyulu ve coşkulu önderler doğuyor. Bu gerçekten son derece yüreklendirici bir durumdur. En ciddi başarısızlık, Parti önderlerinin birçok yerde onlara ayak uydurmak üzere harekete geçmemiş olmalarıdır. Bugünkü görevimiz, çeşitli kademelerdeki yerel Parti komitelerinin Marksist-Leninist tutuma uygun olarak bu konuda inisiyatifi ele almalarını, tarımın kooperatifleştirilmesinin tüm sorumluluğunu üstlenmelerini ve bu hareketi sıcak bir coşkuyla, hevesle ve gayretle ilerletmelerini sağlamaktır. Ejderleri sevdiğini söyleyen Yeh Ağanın öyküsü tekrarlanmamalıdır; insan yıllarca sosyalizmin lafını ettikten sonra, sosyalizm kapıyı çaldığı zaman korkudan sapsarı kesilmemelidir.

(«Önderliğin İsteklerine Aykırı Olarak Kitleler Tarafından Kendiliğinden Kurulan Bir Kooperatif» adlı yazıya not)

Daha şimdiden beş tarım üreticileri kooperatifine, yedi birleştirilmiş karşılıklı yardım ekibine, üç kalıcı karşılıklı yardım ekibine ve on dört geçici karşılıklı yardım ekibine sahip olan bu bucakta doğru çizgi izlenmektedir. Bu demektir ki, katılanların toplamı, örgütlenmesi gereken köylü ailelerinin yüzde 98,4'ünü bulmaktadır. Aralık 1954'ten önce, bu bucaktaki Parti kolu, karşılıklı yardım ve kooperatifleşme hareketine önderlik etmeye önem vermiyor ve Parti üyeleri karşılıklı yardım ekiplerine önderlik etmenin güçlüklerinden korkuyordu. Bu Parti kolu, «Parti sekreterinin işe girişi ve bütün Parti üyelerinin kooperatiflerin yürütülmesine yardımcı olması» yerine, (aslında tepeden gönderilen) çalışma ekibine sırtını dayıyordu. Bütün ülkede, tarımın kooperatifleştirilmesi konusunda böylesine zayıf ve yetersiz pek az köylük bölge Parti kolu vardır. Bu Parti kolları dışında, daha yüksek bazı Parti komitelerinin de aynı durumda olmaları mümkündür. Pürüz buradadır. Tarımın sosyalist dönüşümünün ülkenin sanayileştirilmesine ayak uydurup uyduramayacağı ve kooperatifleşme hareketinin asgari eksiklikle ve üretim artışını güvence altına alarak sağlıklı bir biçimde gelişip gelişmeyeceği, çeşitli kademelerdeki yerel Parti komitelerinin önderliklerinin ağırlık noktasını hızla ve doğru bir biçimde tarımın kooperatifleştirilmesi meselesine kaydırıp kaydıramalarına bağlıdır. Çalışma ekipleri gönderilmeli, ama aynı zamanda bunların yerel Parti örgütlerinin yerini almaya ve onları işsiz ve tamamen bağımlı bir duruma sokmaya değil, onlara sadece yardımcı olmaya gönderildikleri açık seçik belirtilmelidir. Kveyçov Eyaletindeki bu bucak, Aralık 1954'te önderliğin çalışma konusundaki tutumunu değiştirmesinden sadece aşağı yukarı beş ay sonra gözle görülür bir başarı elde etmiştir. Önderlik, çalışma ekibine bağımlı olmaktan vazgeçerek kendisi de kolları sıvamış ve Parti üyeleri güçlüklerden korkmayı bir yana bırakmışlardır. Bu tür bir değişiklik en başta ve en çok bütün kademelerdeki, eyalet ve özerk bölge, bölge ve aynı düzeydeki özerk bölge, il ve özerk il ve ilçe kademelerindeki Parti komitelerinin sekreterlerine ve aynı zamanda Parti kolu sekreterlerine bağlıdır. Tarımın kooperatifleştirilmesinde onlar tam bir sorumluluk üstlenmelidir.

ler. Aksaklık ve güçlüklerden korkmak ve bu büyük görevle yüz yüze gelindiğinde kolları sıvayıp işe sarılmayı reddederek işi Partinin köylük bölgelerdeki çalışma bölümlerine ya da çalışma ekiplerine bırakmak gibi bir tutum, yalnızca görevin yerine getirilmesini imkânsız kılmakla kalmaz, aynı zamanda bir yığın aksaklığa yol açar.

(«Fengkang İli Çungşin Bucağı, Parti Kolunun Önderliğinde Karşılıklı Yardım ve Kooperatifleşme Hareketini Nasıl Başlattı?» adlı yazıya not)

10

Bu makalenin yazarı, bu kooperatifin, ancak ildeki kooperatif yöneticilerinin ortak bir toplantısından sonra ara sıra sözleşme yapmak yerine, mevsimlik sözleşmeler uygulamasına geçtiğini söylemektedir. Bundan da, il önderliğinin çok önemli olduğu anlaşılmaktadır. Umarız, Çin'in iki binin epey üzerindeki ilinden her birinin önder organı, kendi kooperatifleşme hareketinin gelişmesini yakından izler, sorunları saptar, bu sorunlara çözümler getirir, bütün kooperatiflerinin ya da seçeceği kooperatiflerinin yöneticileriyle zamanında toplantılar yapar, kararlar alır ve bu kararları hızla uygular. Sorunları çözmek için, onların birikip bir sürü aksaklığa yol açmalarını beklemeyin. Önderler hareketin önünde yürümeli, gerisinde kalmamalıdır. Her ilde, önderliği esas olarak il Parti komitesi yerine getirmelidir.

(«Mevsimlik Sözleşmeler» adlı yazıya not)

11

Bu belge son derece ikna edici. Bir yöredeki kooperatif dönüşümün sağlıklı olması, Partinin siyasetlerine ve çalışma yöntemlerine bağlıdır. Eğer Partimizin kooperatif dönüşüme ilişkin siyasetleri doğruysa, eğer Partimizin kitleleri kooperatiflere katılmaya seferber ederken uyguladığı çalışma yöntemi tepeden inmeci ve kolaycı bir yöntem

değil de, meseleleri kitlelere açıklayan, tahlil eden ve tamamen kitlelerin inisiyatifine ve gönüllülüğüne dayanan bir yöntemse, o zaman kooperatif dönüşümü gerçekleştirmek ve üretimi artırmak çok güç olmaz. Hopey Eyaletindeki Singtay ilinin Tungçuanku köyü, eskiden kurtarılmış bir bölgededir. Köydeki yetmiş ailenin hepsi de 1952'den önce karşılıklı yardım ekiplerine katılmış bulunuyorlardı ve güçlü bir Parti koluna ve Vang Çihçi gibi, kitlelerin güvenini kazanmış bir öndere sahiptiler. Bütün koşullar olgunlaşmıştı. Bu yüzden, köy 1952 yılında yarı-sosyalist kooperatif dönüşümü yalnızca bir ayı aşkın bir sürede gerçekleştirerek bir kooperatif kurdu. Peki, koşulların bu köydeki kadar olgunlaşmadığı yerler ne olacak? Oralarda mesele koşulların yaratılması meselesidir ve bu iş birkaç ayda, bir yılda ya da biraz daha uzun bir sürede yapılabilir. Gerekli koşullar çalışma sürdürülürken yaratılabilir. Birkaç küçük kooperatif kurmak, bütün köyün, bütün bucağın ve bütün ilçenin kooperatif dönüşümü için gerekli koşulları yaratmak demektir. Tungçuanku'yla ilgili bu belge, aynı zamanda bir Parti kolunun kitleler arasında propaganda ve eğitim çalışmasını nasıl yürütmesi gerektiğini ve kooperatifler kurarken kitlelerin kendi inisiyatifine ve gönüllülüğüne nasıl dayanması gerektiğini de ayrıntılı bir biçimde açıklamaktadır. Bu köyde kullanılan «ters propaganda»² yöntemi de oldukça dikkate değer bir yöntemdir. Belgede, kooperatifin, çalışmanın örgütlenmesi ve denetlenmesi sorunlarının üstesinden gelirken nasıl dolambaçlı bir yol izlediği ve sonunda üretimi yıldan yıla artırarak nasıl büyük bir başarıya ulaştığı anlatılmaktadır. Gerçekler bu kooperatifin sağlam olduğunu kanıtlamıştır. Bir kooperatifin sağlam olup olmadığını anlamanın esas ölçüsü, üretiminin artıp artmaması ve artıyorsa ne kadar arttığıdır.

(«Bütün Köy Yalnızca Bir Ayı Aşkın Bir Sürede Kooperatifleşti» adlı yazıya not)

2. Burada «ters propaganda»yla, yararların ve elverişli koşulların tanıtılmasının yanı sıra, kitlelere kooperatiflerin kurulmasında karşılaşılabilecekleri güçlüklerin ve tersliklerin anlatılması kastedilmektedir. Bu, kitleler tamamen uyanıp büyük kitleler halinde kooperatiflere üye olmak için başvurduklarında, meseleyi enine boyuna tartıp kendi istekleriyle katılabilmelerini sağlamak için yapıliyordu.

Bu belgede karışık bir durumda bulunan her kooperatifin düzene sokulabileceğine işaret ediliyor. Kooperatif üyelerinin hepsi de emekçi köylüler olduklarından, çeşitli kesimler arasındaki ayrılıklar ne olursa olsun önünde sonunda giderilebilir. Bir süre gerçekten de bazı kooperatifler karışıklık içindeydi. Bunun tek nedeni, siyasetlerini ve önlemlerini kitlelere açıklamayan Partinin, kooperatiflere önderlik etmemesiydi. «Bir kooperatif kurmanın iyi bir şey olduğunu biliyoruz. Ama bir kooperatif kurduğumuz zaman hiç kimse bizimle ilgilenmedi; ne il Parti komitesi, ne ilçe Parti komitesi, ne de yerel Parti kolu. Belki de bizim yoksul köyümüzü pek fazla önemsemiyorlardı, burada iyi yi-yip iyi yaşamaları olanaksızdı, bu yüzden de «yolları hiç bizim köye düşmedi.» İşte var olan karışıklığın biricik nedeni budur. Partinin önderliği olmazsa, karışıklık baş göstermesi doğaldır. Önderlik edildiği anda, karışıklık son bulacaktır. Bu belgede, ayrıca, geri köylerde de kooperatiflerin kurulup kurulamayacağı meselesi ele alınmaktadır. Cevap, «evet»tir. Yazarın anlattığı kooperatif de geri bir köyde kurulmuştur. Çin köylerinin kabaca yüzde 5'i geridir; bu köylerin hepsinde kooperatifler kurmalı ve bu mücadele sürecinde bu köylerin geriliğine son vermeliyiz.

(«Karışıklık İçindeki Bir Kooperatif
Düzene Sokuldu» adlı yazıya not)

Bu, sık rastlanan ama ciddi bir meseledir. Bütün kademelerdeki Parti komiteleri ve köylük bölgelerdeki kooperatif dönüşüm çalışmasına rehberlik etmeye gönderilen yoldaşlar, bu meseleye büyük bir dikkat göstermelidirler. Bir kooperatifin önder organında, bugünkü yoksul köylüler ve yeni aşağı-orta köylülerin hâkim durumda, eski aşağı-orta köylüler ve yeni ve eski yukarı-orta köylülerin de yardımcı güç durumunda olmalarını sağlamak zorunludur; yoksul köylüler ile orta

köylüler arasındaki birliğin sağlanması, kooperatiflerin sağlamlaştırılması, üretimin artırılması ve sosyalist dönüşümün bütün köylük bölgelerde Partinin siyaseti doğrultusunda doğru bir biçimde gerçekleştirilmesi ancak böyle mümkün olabilir. Bu koşul yerine getirilmezse orta köylüler ile yoksul köylüler arasında birlik sağlanamaz. kooperatifler sağlamlaştırılmaz, üretim artırılamaz ve sosyalist dönüşüm bütün köylük bölgelerde gerçekleştirilemez. Birçok yoldaş bu noktayı kavramıyor. Bu yoldaşlar, yoksul köylülerin hâkim durumda olmalarını sağlamanın toprak reformu döneminde zorunlu olduğunu, çünkü o dönemde köylük bölgelerdeki nüfusun yüzde 56 ya da 60-70'ini meydana getiren yoksul köylülerin henüz orta köylü durumuna yükselmemiş olduklarını, buna karşılık orta köylülerin toprak reformu konusunda yalpaladıklarını, dolayısıyla da böyle bir zorunluluğun o sıralar gerçekten var olduğunu ileri sürüyorlar. Bugünse tarımın sosyalist dönüşümü döneminde bulunduğumuzu, eski yoksul köylülerin çoğunun artık yeni orta köylüler durumuna geldiklerini ve dahası, orta köylülerin üretim araçlarının çoğuna sahip olduklarını ve onlar katılmadıkça kooperatiflerin, üretim araçları eksikliğinin üstesinden gelmesinin mümkün olmadığını söylüyorlar. Dolayısıyla bu yoldaşlar, artık yoksul köylülere dayanma ya da yoksul köylülerin hâkim durumda olmalarını sağlama sloganını atmamamız gerektiğini ve bu sloganın kooperatifleşme hareketine zarar verdiğini savunuyorlar. Biz bu görüşün yanlış olduğu inancındayız. Eğer işçi sınıfı ve Komünist Partisi, bütün köylük bölgelerde üretim araçları üzerindeki küçük köylü özel mülkiyetini sosyalist ruha ve sosyalist sisteme uygun olarak kapsamlı bir biçimde dönüştürecekse, bunu bir ölçüde pürüzsüzce başarabilmesi ancak yoksul köylü kitlelerine, daha önceki yarı-proleterlere dayanmakla mümkün olabilir, yoksa bu iş son derece güçleşir. Çünkü köylük bölgelerdeki yarı-proletarya üretim araçları üzerindeki küçük köylü özel mülkiyetine sarılmakta o kadar inatçı değildir, sosyalist dönüşümü benimsemeye daha açıktır. Artık bunların çoğu yeni orta köylü durumuna gelmiştir, ama hali vakti yerinde köylü durumuna gelmiş olan bir kesim dışında yeni orta köylülerin çoğunluğu eski orta köylülerden

daha yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahiptirler çünkü geçmişteki sefaletlerini henüz unutmuş değildirler. Sonra bir de eski aşağı orta köylüler vardır; bunlar iktisadi durumları ve siyasi tutumları bakımından yeni aşağı-orta köylülere az çok benzemekte, ama yeni ve eski yukarı-orta köylülerden, yani hali vakti yerinde ya da hali vakti oldukça yerinde, orta köylülerden ayrılmaktadırlar. Dolayısıyla, kooperatif dönüşüm sırasında sosyalist dönüşümü benimsemeye daha açık olan şu üç kesime dikkat göstermeliyiz: (1) Hâlâ güçlükler içinde bulunan yoksul köylüler, (2) yeni aşağı-orta köylüler ve (3) eski aşağı-orta köylüler. Kooperatiflere grup grup ve aşama aşama ilk kazanılması gerekenler bunlar olmalıdır; bunların daha yüksek bir siyasi bilince ve daha yüksek bir örgütlenme yeteneğine sahip olan bir bölümü, kooperatiflerin önderliğinin temel direği olarak seçilmeli ve yetiştirilmeli ve bunların da bugünkü yoksul köylüler ve yeni aşağı-orta köylüler arasından seçilmesine özel bir dikkat gösterilmelidir. Bu, köylük bölgelerde yeni bir sınıf durumu saptaması yapılacak demek değildir; bu, kooperatif dönüşüm süreci içinde. Parti kolları ve çalışmaya rehberlik etmeleri için köylük bölgelere gönderilen yoldaşlar tarafından titizlikle izlenmesi gereken bir siyasettir. Bu siyaset, köylü kitlelerine yaygın bir biçimde açıklanmalıdır. Hali vakti yerinde orta köylülerin kooperatiflerin dışında tutulması gerektiğini de söylemek istemiyoruz. Bizim söylemek istediğimiz, onların öküzlerine ve çiftlik araçlarına göz dikilmesi ve istemedikleri halde kooperatiflere katılmaya zorlanmaları değil, ancak sosyalist bilinçlerini yükselttikleri, kooperatiflere katılmaya ve (bugünkü yoksul köylüler ve bir zamanlar yoksul köylü olan bütün yeni aşağı orta köylüler de dahil olmak üzere) yoksul köylülerin önderliğini benimsemeye istekli oldukları zaman alınmalarıdır. Şimdiden kooperatiflere girmiş bulunanlar isterlerse kalabilirler. Önce ayrılmak isteyip de sonradan fikir değiştirmeye ikna edilmiş olanlar da kalabilirler. Yoksul ve aşağı-orta köylülerin kurduğu birçok kooperatif tarafından kanıtlandığı gibi, pek az üretim aracıyla bile kooperatif kurulabilir. Üstelik, hali vakti yerinde orta köylülerden hiçbirinin kooperatif kadrosu olarak hizmet görmesine izin verilmemesi gerektiğini

de söylemiyoruz. Daha yüksek bir sosyalist bilinç düzeyine, açık fikir-
liliğe ve becerikliliğe sahip oldukları için kooperatif üyelerinin çoğun-
luğunun, haklarında iyi şeyler düşündüğü birkaç hali vakti yerinde or-
ta köylü kadro olarak hizmet görebilir. Ne var ki, kooperatiflerde yok-
sul köylülerin hâkim durumda olmalarını sağlamak zorunludur (bunla-
rın bugünkü yoksul köylüleri ve bir zamanlar yoksul köylü olan bütün
yeni aşağı-orta köylüleri de kapsadığını ve hep birlikte köylük bölge-
lerdeki nüfusun çoğunluğunu ya da ezici çoğunluğunu oluşturduğunu
bir kere daha belirtelim.) Önder organın bileşimine, gelince, bunun üç-
te iki kadarını yoksul köylüler oluşturmali, (eski aşağı-orta köylüler ve
yeni ve eski yukarı-orta köylüler de dahil olmak üzere) orta köylüler
ise aşağı yukarı üçte birini meydana getirmelidir, daha fazlasını değil.
Yol gösterici ilkeye gelince, kooperatifler hem yoksul köylülerin, hem
de orta köylülerin yararına siyasetler izlemeli, gerek yoksul köylüle-
rin, gerek orta köylülerin çıkarlarına zarar veren siyasetler izlememeli-
dir. Yoksul köylülerin hâkim durumda olmalarının sağlanması bu yüz-
den de gereklidir. Orta köylülerin hâkim durumda bulundukları koo-
peratiflerde genellikle yoksul köylüler bir kenara itilmekte ve çıkarları
çiğnenmektedir. Hunan Eyaletindeki Çangşa ilinin Kaoşan bucağının
tecrübesi, yoksul köylülerin hâkim durumda olmalarını sağlamanın ve
böyle orta köylülerle sağlam bir biçimde birleşmenin zorunlu ve
mümkün olduğu ve böyle yapmamanın ne kadar tehlikeli olabileceğini
açıkça göstermektedir. Bu makalenin yazarı, Parti çizgisini derinliğine
kavramaktadır. Ve izlenen yol da, yani her şeyden önce üretimi artır-
ma acil görevinin yerine getirilmesi ve ondan sonra yoksul köylülerin
önderlikte hâkim duruma getirilmesi de doğrudur. Bunun sonucunda,
yoksul köylüler başarılı olmuşlar ve bundan orta köylüler de etkilen-
miştir. Ayrıca yazar bize çok önemli bir şey daha anlatmaktadır. Karı-
şık bir durumda bulunan bir kooperatifi dağıtmak mı daha iyidir, yok-
sa onu iyice bir sarsarak karışıklıktan kurtulmasına ve sağlam bir te-
mele oturmasına yardımcı olmak mı? Böyle bir kooperatifi düzene
sokmak ve sağlamlaştırmak mümkün müdür? Üçüncü Sınıf koopera-
tifleri dağıtmak yerine, düzene sokmaya koyulmamız gerektiğini, ya-

zar bize son derece inandırıcı bir biçimde anlatmaktadır. Böyle bir çaba gösterdikten sonra, Üçüncü Sınıf kooperatiflerin Birinci Sınıf kooperatifler haline gelmesi tamamen mümkündür. Bu tecrübe ülkenin daha başka birçok yerinde de yaşanmıştır ve yalnızca Çangş ilinin Kaoşan bucağına özgü bir tecrübe değildir.

(«Çangşa İlinin Kaoşan Bucağındaki Vutang Tarım Üreticileri Kooperatifinde Hâkimiyet Orta Köylülerden Yoksul Köylülere Nasıl Geçti» adlı yazıya not)

14

Burada ele alınan sorun genel bir önem taşımaktadır. Orta köylülerle birleşmek zorunludur, birleşmemek yanlıştır. Peki, işçi sınıfı ve Komünist Partisi, orta köylülerle birleşmek ve bütün köylük bölgelerde sosyalist dönüşümü gerçekleştirmek için köylük bölgelerde kime dayanmalıdır? Hiç kuşkusuz, yoksul köylülere. Geçmişte toprak devrimini gerçekleştirmek üzere toprak ağalarına karşı mücadele verildiği sırada durum buydu ve bugün de tarımda sosyalist dönüşümü gerçekleştirmek üzere zengin köylülere ve öteki kapitalist unsurlara karşı mücadele verilirken durum budur. Bu iki devrimci dönemde de orta köylüler başlangıçta yalpaladılar. Orta köylüler, ancak rüzgârın ne tarafa estiğini açıkça gördükleri ve devrimin zaferi iyice görüldüğü zaman devrim saflarına katılırlar. Devrimin her geçen gün yayılarak nihai zafere ulaşabilmesi için yoksul köylüler, orta köylüleri etkilemek ve onları kendi saflarına kazanmak zorundadırlar. Bugünkü tarım üreticileri kooperatiflerinin yönetim komiteleri, tıpkı geçmişteki köylü dernekleri gibi, eski aşağı-orta köylüleri ve bu kesimi temsil eden ve nispeten yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahip olan bazı yeni ve eski yukarı-orta köylüleri saflarına çekmelidirler; ama bunların komitedeki sayısı çok fazla olmamalıdır, üçte birlik bir oran aşağı yukarı yeterlidir. Geri kalan üçte iki, yoksul köylülerden (bugünkü yoksul köylüler ve daha önce yoksul köylü olan yeni aşağı-orta köylüler de dahil)

oluşmalıdır. Genellikle, kooperatifteki kilit mevkiler yoksul köylülerin (bunlara bugünkü yoksul köylülerin ve daha önce yoksul köylü olan bütün yeni aşağı orta köylülerin de dahil olduğunu bir kere daha tekrarlayalım) elinde olmalıdır, ama bu gibi mevkilere aynı zamanda yüksek bir siyasi bilinç düzeyine sahip bulunan ve gerçekten akli başında ve becerikli olan eski aşağı-orta köylüler ve bazı yeni ve eski yukarı-orta köylüler de getirilebilir. Fukcien Eyaletinin Fuan ilinde, yoksul köylülerin önderliğindeki bir kooperatif ile orta köylülerin önderliğindeki bir kooperatif, sosyalizm davası karşısında farklı tutumlar takınmaktadır; bu her yerde böyledir ve tek başına bir olay olarak görülmemelidir.

(«Fuan İlinde Bir 'Orta Köylü Kooperatifi'nin Bir 'Yoksul Köylü Kooperatifi' ile Yan Yana Yaşamasından Çıkarılan Bir Ders» adlı yazıya not)

15

Bu belge yararlıdır ve herkes tarafından dikkatle okunmalıdır. Köylük bölgelerdeki çeşitli kesimler arasındaki eğilimleri anlatmaktadır. Kooperatif dönüşüm konusunda en hevesli olanlar, yoksul köylülerdir. Orta köylülerin birçoğu, esas olarak üretim araçlarını kooperatiflere yatırdıkları zaman zararlı çıkıp çıkmayacaklarını anlamak amacıyla, «bir süre bekleyip görmek» istemekte ve «dışarıda kalıp serbest olmayı» yeğ tutmaktadır; her iki tarafa da kayabilirler. Birçok hali vakti yerinde orta köylü kooperatifleşmeye oldukça karşıdır; bunlar arasındaki en kötü unsurlar üretim araçlarını satıp elden çıkarmakta, paralarını gizlice başka yerlere göndermekte ya da sahte kooperatifler kurmakta ve küçük bir bölümü de toprak ağaları ve zengin köylülerle işbirliği yapmaktadır. Umarız, köylük bölgelerdeki çalışmalara katılan bütün yoldaşlar kendi yörelerindeki çeşitli kesimler arasındaki eğilimleri dikkatle gözlemleyip tahlil edecek ve bunun sonucunda koşullara uygun siyasetler benimseyeceklerdir. Bu belgede, kooperatiflere karşılıklı yardım ekiplerini ihmal edecek ölçüde önem verme şeklindeki hatalı eğilime değinilmekte ve genel bir planlama yapılması ve çok

yönlü düşünülmesi salık verilmektedir ki, bu doğrudur. Hem kooperatifleri, hem de karşılıklı yardım ekiplerini dikkate alan «karşılıklı yardım ve kooperatifleşme ağı» düşüncesi iyi bir düşüncedir; böylece kooperatifler karşılıklı yardım ekiplerine ve kendi başlarına çalışan köylülere üretimde karşılaştıkları güçlükleri çözme konusunda gerçekten yardım sağlayacaklardır. Köylerde hemen yoksul köylü fonları oluşturulmalıdır. Henüz kooperatiflere katılmamış olan yoksul köylülere, kooperatiflere katılır katılmaz bu fonlardan para çekebilecekleri anlatılmalıdır.

(«Yeni Durum ve Yeni Sorunlar» adlı yazıya not)

16

Bu kooperatifin tutumu doğrudur. Bütün kooperatifler aynını yapmalıdır. Eyaletler, kooperatif dönüşüm meselesine ilişkin karar ve talimatlarında, bütün kooperatiflerin, işgücünden yoksun olan dılların, öksüzlerin ve öteki kimsesiz üyelerin (bunların kooperatiflere alınması yerinde bir davranıştı) ve aynı zamanda işgücüne sahip olmakla birlikte büyük güçlükler içinde bulunan üyelerin karşılaştıkları zorlukları çözmelerine yardımcı olmakla yükümlü olduklarını belirtmelidirler. Şu anda, muhtaç ailelere yardım etme sosyalist ruhundan yoksun bulunan ve hatta yoksul köylüleri dışarıda bırakan epeyce kooperatif vardır; bu son derece yanlış bir davranıştır. Hükümet, yoksul köylülerin öküz ve çiftlik aracı sorunlarını çözmelerine yardımcı olabilecek bir yoksul köylü fonu kurmuş bulunmaktadır; ama bu fon henüz, işgücü sıkıntısı çeken bazı yoksul köylü ailelerinin sorunlarını çözememekte ya da yeni hasattan önce yiyecek sıkıntısı çeken diğer bazı ailelerin sorunlarını bütünüyle çözememektedir. Bu sorunlar ancak kooperatiflerdeki kitlelerin gücüne dayanılarak çözülebilir.

(«Siangtan İlinin Çingfeng Bucağındaki Parti Kolu, Kötü Durumdaki Kooperatif Üyelerine Güçlüklerini Çözmeleri İçin Yardım Ediyor» adlı yazıya not)

Bu, çok ilginç bir olaydır. Yeni bir şey olan sosyalizm ancak eski olana karşı amansız mücadeleden geçerek doğar. Bir dönemde toplumun bir kesimi, inatla alışageldikleri yolda yürürler, Başka bir dönemdeyse aynı insanlar, tutumlarını pekâlâ değiştirip yeni alandan yana çıkabilirler. 1955 yılının ilk yarısında hali vakti yerinde orta köylülerin çoğu kooperatifleşmeye hâlâ karşı çıkıyordu, aynı yılın ikinci yarısında bazıları kooperatiflerin önderliğini ele geçirmeyi umarak böyle yapmış olsalar bile, hali vakti yerinde orta köylülerin bir bölümü fikrini değiştirdi ve kooperatiflere katılma isteğinde olduğunu belirtti. İkinci bir grup büyük ölçüde yalpaladı, bunlar katılmak istediklerini söylediler, ama gerçekte isteksizdiler. Üçüncü bir grupsa inat ediyor ve hâlâ bekleyip görmek istiyordu. Bu konuda köylük bölgelerdeki Parti örgütleri bu kesime karşı sabırlı olmalı ve zaman tanınmalıdır. Hali vakti yerinde orta köylülerden bazılarının kooperatiflere biraz geç katılmaları, önder organlarda yoksul ve yeni aşağı-orta köylülerin hâkim durumda olmalarının sağlanması açısından yararlı bile olabilir.

(«Kararlılıkla Kooperatifleşme Yolu-
lunu Seçiyorlar» adlı yazıya not)

Siyasi çalışma, bütün iktisadi çalışmanın can damarıdır. Bu, toplumsal ve iktisadi düzenin köklü bir değişikliğe uğradığı dönemlerde özellikle geçerlidir. Tarımda kooperatifleşme hareketi, daha başından, şiddetli bir ideolojik ve siyasi mücadele olmuştur. Böyle bir mücadeleden geçilmeden hiçbir kooperatif kurulamaz. Eski toplum düzeninin yeri üzerinde yeni bir toplum düzeninin inşa edilebilmesi için o yerin iyice temizlenmesi gerekir, Eski düzeni yansıtan eski düşüncelerin kalıntıları insanların kafalarında mutlaka uzun bir süre varlığını sürdürür ve kolay kolay silinmezler. Bir kooperatif kurulduktan sonra sağlam-

laşabilmek için daha birçok mücadeleden geçmek zorundadır. Sağlam-
laştıktan sonra bile, eğer çabalarını gevşetecek olursa yıkılabilir. Bu-
nun bir örneği, sağlamlaştıktan sonra sürekli çaba gösterilmediği için
çöküşün eşiğine gelen Şansi Eyaletinin Siehyu ilindeki Sanluzu Koo-
peratifidir. Buradaki bunalımın giderilmesi ve kooperatifin yeniden
gelişebilecek duruma gelmesi, ancak kooperatif Parti kolunun kendi
hatalarını eleştirmesinden, kooperatif üyeleri arasında sosyalizmden
yana ve kapitalizme karşı eğitime yeniden başlamasından ve siyasi ça-
lışmasını yeniden canlandırmasından sonra mümkün olabilmişti. İfa-
desini bencillikte bulan kapitalizm doğrultusundaki kendiliğinden eği-
limlere karşı çıkmak ve her türlü söz ve eylemi değerlendirmenin öl-
çütü olarak kolektifin çıkarıyla bireysel çıkarların bütünleştirilmesi il-
kesini öngören sosyalist ruhu güçlendirmek; işte dağınık bir küçük
köylü ekonomisinden geniş çapta bir kooperatif ekonomisine adım
adım geçişin ideolojik ve siyasi güvenceleri bunlardır. Bu da olağa-
nüstü bir sıkı çalışmayı gerektirir; ama kaba ve aşırı basitleştirilmiş bir
tarzda değil, köylülerin kendi tecrübelerinin ışığında somut ve kılı
kırk yaran bir çalışmayı. Bu çalışma, iktisadi çalışmadan kopuk bir bi-
çimde değil, onunla birlikte yürütülmelidir. Bugün bu tür çalışma ko-
nusunda ülke çapında oldukça zengin bir tecrübeye sahibiz. Bu kitap-
taki hemen her makale bunu ortaya koymaktadır.

(«Ciddi Bir Ders» adlı yazıya not)

19

Bu makalenin bakış açısı doğrudur. Kooperatifler, siyasi çalışma-
nın iyi yapılmasına önem vermelidirler. Siyasi çalışmanın temel gere-
ği, köylü kitlelerini sürekli olarak sosyalist bir ideolojiyle donatmak
ve kapitalist eğilimleri eleştirmektir.

(«Çangkuoçuang Kooperatifinde
Siyasi Çalışma» adlı yazıya not)

Bu, dikkate değer bir durumdur. Hali vakti yerinde köylüler arasında kapitalizm yönünde ciddi eğilimler vardır. Sadece kooperatif dönüşüm sırasında değil, ondan sonraki çok uzun bir dönem boyunca da, köylüler arasında siyasi çalışmayı en ufak bir şekilde ihmal edersek, bu eğilimler alır başını gider.

(«Kapitalist Eğilimlere Karşı Kararlı Bir Mücadele Verelim» adlı yazıya not)

Burada bir kooperatifin nasıl sağlamlaştırılması gerektiği çok iyi bir biçimde anlatılmaktadır ve okunması tavsiye edilir. Yeni bir toplumsal sistemin doğuşu sırasında kaçınılmaz olarak biraz patırdı gürültü olacak, yani yeni sistemin üstünlüğünün propagandası yapılacak ve eskinin geriliği eleştirilecektir. 500 milyon Çin köylüsünün sosyalist dönüşümü gerçekleştirmesini sağlamak gibi yeri göğü sarsan bir görev sessiz sakin bir hava içinde yerine getirilemez; dolayısıyla biz komünistlere, eski sistemin yükü altında ezilen köylü kitleleri arasında sabırlı, canlı ve kolayca anlaşılır bir propaganda ve eğitim çalışması yürütmek düşmektedir. Şimdi bu, ülkenin dört bir yanında yapılmaktadır ve köylük bölgelerde çalışan yoldaşlardan birçoğu iyi birer propagandacı olduklarını kanıtlamışlardır. Bu yazıda anlatılan «dört karşılaştırma ve beş hesap yapmak»³ şeklindeki yöntem, köylülere, hangi sistemin iyi, hangisinin kötü olduğunu kolay anlaşılan bir biçimde açıklamak için iyi bir yöntemdir. Bu yöntemin büyük bir ikna gücü

- 3- Dört karşılaştırma, hangisinin daha iyi olduğunun görülmesi için, (1) kooperatif ile karşılıklı yardım ekibi ya da köylülerin bireysel olarak çalışmasının karşılaştırılması; (2) sosyalizm ile kapitalizmin karşılaştırılması; (3) sömürü sistemi ile sömürden arınmış bir sistemin karşılaştırılması; (4) kişinin zenginleşmesi ile ortak refahın karşılaştırılmasıydı. Dört hesap ise, kooperatiflerin üstünlüğünün şu açılardan hesaplanmasına deniyordu: (1) Doğal afetlerle baş etme; (2) yan üretimin geliştirilmesi yoluyla gelirin artırılması; (3) çalışma hevesi uyandırılarak çalışma puanlarının artırılması; (4) yoksul ve orta köylülerin karşılıklı yarar temelinde işbirliği yapması sonucu üretimin artırılması; (5) üretim ve geçime ilişkin güçlüklerin alt edilmesi.

vardır. Bu yöntem, söyleyecek ikna edici bir şey bulamadıkları için sadece «Ya Komünist Partisinin yolundan gidersiniz, ya da Çan Kayşek'in yolundan» demekle yetinen ve yafta yapıştırma tehdidiyle dinleyicileri bastırmaya çalışan, propaganda çalışmasında başarısız yoldaşların yönteminden tamamen farklıdır. Bu yöntem, oradaki köylülerin kendi tecrübelerinden yararlanmakta ve onlara ayrıntılı bir tahlil sunmaktadır; işte ikna gücü de buradan gelmektedir.

(«Bir Kooperatifin Sağlamaştırılmasından Çıkarılan İyi Tecrübeler» adlı yazıya not)

22

Kooperatifleşme hareketinin karşıdevrimciler tarafından baltalanması sadece Kveyçov Eyaletinin Tuyun ilinin Beşinci ilçesine özgü bir şey değil, sık sık karşılaşılan bir olaydır; ancak diğer eyaletlerin benzer yayınlarında bu konuda çok az şey yazılmaktadır. Köylük bölgelerde çalışan bütün yoldaşlar, kooperatif dönüşüm sırasında karşıdevrimcilerin yıkıcı faaliyetlerine karşı verilen mücadeleye önemle eğilmelidirler. Tuyun ilinin bir ilçesinde olduğu gibi, kooperatiflerde, belkemiğini Parti ve Gençlik Birliği üyelerinin oluşturduğu güvenlik birimleri kurulmalıdır. İl Parti komitesinin önderlik ve denetimindeki İlçe Parti komitesinin durumu incelemesi, gerek Parti içindeki gerekse Parti dışındaki insanlara propaganda yapması ve meseleleri anlatması, kitleleri karşıdevrimcilerin yıkıcı faaliyetlerine karşı uyarması ve sonra da kooperatiflerin yönetim organlarına sızmış olan karşıdevrimcileri ve diğer kötü unsurları izlemesi, temizlemesi ve cezalandırması kesinlikle zorunludur. Ne var ki, sadece yeminli karşıdevrimciler ve kötü unsurlar temizlenmeli, iyi kişiler ya da sadece bazı zaafları olan kişiler kötü unsur diye damgalanmamalıdır. Özellikle, verilen cezalar uygun olmalı ve il yetkilileri tarafından onaylanmalıdır.

(«Karşıdevrimci Sabotaja Karşı Kararlı Bir Mücadele Verin» adlı yazıya not)

Kadın kitlelerini üretim faaliyetine katılmak üzere harekete geçirmek, büyük bir sosyalist toplum kurmak için son derece önemlidir. Erkekler ve kadınlar üretimde eşit işe eşit ücret almalıdır. Kadın erkek arasında gerçek eşitlik ancak, bir bütün olarak toplumun sosyalist dönüşümü süreci içinde gerçekleştirilebilir.

(«Kadınlar Şimdi Emek Cephesinde» adlı yazıya not)

Bu, bütün yerel birimlerin bilgi edinmek için başvurabileceği mükemmel bir yazıdır. Gençler, toplumdaki en faal ve en hareketli güçtür. Öğrenmeye herkesten daha istekli, düşüncülerinde ise herkesten daha az tutucudurlar ve bu, özellikle sosyalizm döneminde böyledir. Her yerdeki Parti örgütlerinin, gençliğin değerini ve bu niteliklerini görmezlikten gelmeyeceğini ve Gençlik Birliği örgütleriyle el ele çalışarak gençliğin enerjisini bütünüyle harekete geçirmeye dikkat edeceğini umuyoruz. Kuşkusuz, gençler daha yaşlı olanlardan öğrenmeli ve yararlı işler yaparken olanaklar elverdiği ölçüde onların onayını almaya çalışmalıdırlar. Tutucu fikirlerin etkisi yaşlılar üzerinde daha fazladır ve yaşlılar çoğu kez gençlerin ilerici faaliyetlerini engellerler; gençlerin yaptıkları şey başarıya ulaşınca kadar ikna olmazlar. Bütün bunlar yazıda gayet iyi bir şekilde anlatılıyor. Tabii, tutucu fikirlerle uzlaşmamalıdır. O halde bir deneyelim; eğer başarılı olursak, bunu onlar da onaylayacaktır.

(«Çungşan İli Sinping Bucağındaki, Dokuzuncu Tarım Üreticileri Kooperatifinin Gençlik Yıldırım Tugayı» adlı yazıya not)

Bütün birimlerin bilgi edinmek için yararlanabileceği iyi bir yazı daha. Ortaokul öğrencilerinin ve ilkokul mezunlarının kooperatif hare-

ketine katılmasının örgütlenmesinden söz ediyor. Bu özellikle önemlidir. Gidip köylük bölgelerde çalışabilecek olan böyle eğitilmiş gençlerin hepsi, bunu yapmaktan kıvanç duymalıdır. Köylük bölgeler, çok iş yapılabilecek olan koskocaman bir dünyadır.

(«Bir Bucakta, Sosyalist Dönüşümün Planlanmasından Çıkan Tecrübeler» adlı yazıya not)

26

Bu da bir başkası: Çen Suehmeng. Onun gibi kahramanlar Çin'de efsane haline gelmiştir, ama ne yazık ki yazarlarımız onları bulup çıkarmıyorlar. Kooperatif hareketini yönlendirmek için köylük bölgelere gidenlere gelince, birçok şey görmelerine rağmen çok az şey yazıyorlar.

(«Çen Suehmeng, Kooperatif Dönüşümün Öncüsü» adlı yazıya not)

27

Çok iyi yazılmış olan bu yazı, il ve ilçe düzeyindeki bütün Parti ve Gençlik Birliği komitelerine ve Partinin ve Gençlik Birliğinin bütün bucak kollarına tavsiye edilir. Bütün kooperatifler burada anlatılan örneği izlemelidirler. Yazar, Partinin çizgisini kavırıyor ve can alıcı noktayı yakalıyor. Yazının dili iyi ve rahatça okunuyor, basmakalıp Parti yazılarının havasını da taşıyor. Burada, yoldaşlarımızdan birçoğunun basmakalıp Parti yazılarına meraklı olduklarına ve yazdıkları yazıların canlı ve açık olmadığına, okuyucunun başını ağrıttığına dikkat çekmek istiyoruz. Cümle yapısına ve sözcük seçimine dikkat etmiyorlar, edebiyatla konuşma dilinin bir karışımı olan süslü püslü bir üslup kullanıyor, okuyucuya eziyet etmek istercesine zaman zaman boş ve karmaşık, zaman zaman da anlaşılmaz ve eski bir dille yazıyorlar. Bu kitap için seçilen 170'in üzerinde yazının oldukça büyük bir kısmında basmakalıp Parti yazılarının epey etkisi görülüyordu. Ancak birkaç kez üzerinden geçildikten sonra biraz okunabilir hale geldiler. Buna rağmen, birkaç tanesi hâlâ bu-

lanık ve zor anlaşılır durumdadır. Sırf içerikleri açısından kitaba alındılar. Böyle başımızı ağrıtan basmakalıp Parti yazılarını daha ne kadar okumak zorunda kalacağız? Bu meseleye dikkatle eğilmek, yazı verenlerden daha anlaşılır ve canlı bir biçimde yazmalarını istemek ve bizzat müsveddeleri düzeltmek, gazetelerimizde ve dergilerimizde yazışlarıyla sorumlu olan yoldaşlara düşmektedir.

(«Kooperatiflerde Siyasi Çalışma» adlı yazıya not)

28

Burada tanıtılan kooperatif, Vang Kuofan'ın önderliğindeki «yoksullar kooperatifi»dir. Çalışkanlık ve tutumluluk, sadece bütün tarım üreticileri kooperatiflerimizin değil, aynı zamanda bütün ekonomik işletmelerimizin yönetilmesindeki ilke olmalıdır. Fabrikaların, mağazaların, bütün devlete ait işletmelerin, kooperatiflerin ve diğer işletmelerin yönetiminde de çalışkanlık ve tutumluluk ilkesine uyulmalıdır. Her işte çalışkanlık ve tutumluluk ilkesine uyulmalıdır. Bu tasarruf ilkesidir, sosyalist ekonominin temel ilkelerinden biridir. Çin büyük bir ülke olmasına rağmen, hâlâ çok yoksuldur. Çin'in zenginleşmesi için otuz-kırk yıla ihtiyaç vardır. Çalışkanlık ve tutumluluk ilkesine o zaman da uymak gerekecektir, ama özellikle önümüzdeki yirmi-otuz yıl içinde, yani birkaç beş-yıllık planı kapsayan dönem boyunca çalışkanlığı ve tutumluluğu önemle vurgulamak ve tasarrufa özel bir önem göstermek zorunlu olacaktır. Şu anda birçok kooperatif tasarruf ilkesine önem vermiyor; bu derhal düzeltilmesi gereken sağlıksız bir eğilimdir. Çalışkanlık ve tutumluluk ilkesine uygun olarak yönetilen kooperatifler her eyalette ve her ilde vardır ve herkesin örnek alması için bunlar tanıtılmalıdır. Çalışkan ve tutumlu olan, en yüksek verimi sağlayan ve her alanında başarılı olan kooperatifler övülmeli, savurgan, çok düşük verim sağlayan ve her alanda başarısız olanlar ise eleştirilmelidir.

(«Kooperatifi Çalışkanlık ve Tutumlulukla Yönetelim» adlı yazıya not)

Bu, kasabadaki bin kadar haneyi kapsayacak olan büyük bir kooperatif (onlar kolektif çiftlik diyorlar, ama aslında kooperatiftir) için hazırlanmış uzun vadeli, yedi yıllık bir plandır. Bütün birimler bu plandan yararlanabilirler. Bu yazı okunduğu zaman, böyle uzun vadeli bir planın neden gerekli olduğu anlaşılacaktır. İnsanlığın gelişmesi yüz binlerce yıllık bir geçmişe dayanır, ama Çin'de ekonomimizin ve kültürümüzün planlı gelişmesi için koşullar ancak şimdi gerçekleşmiştir. Bu koşullar altında ülkemizin çehresi yıldan yıla değişecektir. Her beş yıl içinde önemli değişiklikler meydana gelecek, birkaç beş yıllık dönemin sonunda meydana gelecek olan değişiklik ise çok daha büyük olacaktır.

(«Kızıl Yıldız Kolektif Çiftliği İçin Uzun Vadeli Plan» adlı yazıya not)

İyi bir yazı. Herkes bu yazıyı okumalıdır ve her yerdeki kooperatifler kendi uzun vadeli planlarını hazırlarken ondan yararlanabilirler. Yazarın çok güzel bir şekilde belirttiği gibi, «Bir üretim planının hazırlanması sürecinin tümü, ileri ve tutucu düşünce tarzları arasındaki mücadele sürecidir». Tutucu düşünceler her yerde mesele çıkarmaktadır. Bu meselelerin üstesinden gelmek ve üretici güçler ile üretimi büyük ölçüde ilerletmek için bütün yerel birimler ve kooperatifler kendi uzun vadeli planlarını hazırlamalıdır.

(«Bir Kooperatifin Üç Yıllık Üretim Planı» adlı yazıya not)

Bu bucak, kooperatif dönüşümü gerçekleştirmek, üretimi artırmak, sulama işlerini düzenlemek, Parti ve Gençlik Birliği örgütlerini sağ-

lamlaştırmak, kültür ve eğitim çalışmasını güçlendirmek vb. için iki yıllık bir plan hazırlamıştır; Çin'deki bütün bucaklar da aynı şeyi yapmalıdırlar. Bazıları plan yapmanın zor olduğunu söylüyorlar, peki o halde bu bucak nasıl yaptı? 1956 yılında, ülkemizdeki her il, her ilçe ve her bucak, yukardaki plandan daha fazla konuyu içeren, yan üretim, ticaret, maliye, ağaçlandırma ve sağlık gibi konuları içeren kapsamlı bir plan hazırlamalıdır. Plan biraz kaba olabilir ve gerçek koşullara tamamen uymayabilir, ama gene de bu, hiçbir planın olmamasından daha iyidir. Eğer her eyalette birkaç il, ilçe ve bucak, oldukça iyi birer plan hazırlayabilirse, bunlar derhal tanıtılabilir ve başka iller, ilçeler ve bucaklar için birer örnek oluşturabilir. Planlamanın zor bir iş olduğu söyleniyor, ama aslında o kadar zor değildir.

(«Yitao Bucağının Kapsamlı Planı» adlı yazıya not)

32

Bu çok yararlı bir yazı ve bütün iller bu yazıdan yararlanabilirler. Bütün iller genel planlamalarında su işlerini düzenlemek için uygun bir plan hazırlamalıdırlar. Su işlerinin düzenlenmesi, tarımsal üretimin artırılmasında önemli bir tedbirdir. Her il, ilçe, bucak ve kooperatif küçük projeleri rahatlıkla gerçekleştirebilir; dolayısıyla olağanüstü ve önlenmesi olanaksız kuraklık ve su baskınları dışında, kuraklık olduğunda sulama yapmak, su baskını olduğunda ise drenaj yapmak için, birkaç yıl içinde aşama aşama gerçekleştirilmek üzere planlar hazırlamak son derece gereklidir. Bu, kesinlikle gerçekleştirilebilir. Kooperatiflerde örgütlenen kitlelerin muazzam bir gücü vardır. Binlerce yıldır çözülemeyen olağan sel ve kuraklık afetleri şimdi birkaç yıl içinde çözülebilecektir.

(«Herkesin Bir *Mu* Sulanabilir Toprağı Olsun» adlı yazıya not)

Domuz üretimi; gübre, et ve ihracat yoluyla döviz elde edilmesi ile doğrudan ilişkili önemli bir meseledir; dolayısıyla bütün kooperatifler domuz üretimini planlarına almalıdırlar. Kuşkusuz eyaletler, bölgeler, iller ve ilçeler de bu konuda kendi planlarını hazırlamalıdırlar. Domuzlar için yem kolayca bulunur; bazı ot ve yaprak türleri, tatlı patates ve yaprakları domuz yemi olarak kullanılabilir. Domuzları beslemek için ille tahıl kullanmak, hele hele büyük miktarlarda kullanmak hiç gerekli değildir. Kooperatiflerin kolektif bir biçimde domuz yetiştirmesinin yanı sıra, her köylü ailesinin de bir ya da birkaç domuz beslemesi salık verilmelidir ve bu da birkaç yıl içinde adım adım gerçekleştirilebilir. Domuz yetiştirmenin haram olduğu bazı azınlık milliyeti toplulukları ve dini nedenlerle domuz yetiştirmeye karşı çıkan bazı aileler kuşkusuz bunun dışında bırakılmalıdır. Domuz üretimini ödüllendirmek için çeşitli yollar bulunmalıdır; bütün yerel birimler, Çeciang Eyaletindeki Şanghua Kooperatifinin tecrübesinden yararlanabilirler.

(«Burada Çok Domuz Yetiştiriliyor» adlı yazıya not)

Tarımda sosyalist dönüşümün gerçekleştirilmesinden önce, işgücü fazlası, ülkenin birçok yöresinde sorun yaratıyordu. O zamandan bu yana birçok kooperatif işgücü sıkıntısı çekmeye başladı ve daha önce tarlada çalışmayan kadın kitlelerini emek cephesinde yerlerini almak üzere seferber etme ihtiyacı ortaya çıktı. Bu birçok kişiyi şaşırtan önemli bir gelişmeydi. Genellikle kooperatifleşmenin ardından bir işgücü fazlasıyla karşılaşılacağı bekleniyordu. Şimdi zaten işgücü fazlası var, ya daha sonra bu artarsa? Birçok yerde kooperatifleşmenin pratiğe uygulanmasıyla bütün bu tereddütler giderildi, çünkü sorun işgücü fazlası değil işgücü sıkıntısıydı. Bazı yerlerde, kooperatifleşmeden sonra da bir süre işgücü fazlası oldu, ama bunun nedeni o yerlerde üretimin henüz genişletilmemiş olması, çeşitli ekonomik girişimlerin

yapılmaması ya da yoğun tarıma henüz başlanmamış olmasıydı. Birçok yerde, üretimin kapsamı genişledikçe, girişimlerin sayısı arttıkça, doğayı yeniden yaratma çabaları yaygınlaşıp yoğunlaştıkça ve çalışmalar daha dikkatli bir biçimde yürütüldükçe işgücü sıkıntısı gözle görülür hale gelmektedir. Bu, sadece bir başlangıçtır ve yıllar birbirini izledikçe daha da belirgin hale gelecektir. Tarımın makineleştirilmesinden sonra da aynı şey olacaktır. Önümüzdeki günlerde, daha önce hayal bile edemediğimiz her türden işletmeler ortaya çıkacak ve tarım üretimi bugünkü düzeyinin birkaç kat, on kat, belki de otuz-kırk kat üstüne çıkacaktır. Sanayinin, ulaşımın ve değişimin gelişmesi, geçmiş kuşakların rüyalarında bile göremeyecekleri boyutlara ulaşacaktır. Bilim, kültür, eğitim ve sağlık konusunda da aynı şey olacaktır. Çin kadınları büyük bir işgücü kaynağıdır. Büyük bir sosyalist ülke kurmak için verilen mücadelede bu kaynaktan yararlanılmalıdır. Kadınların üretim faaliyetine katılmasını teşvik etmek için erkek-kadın ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmalıdır. Bütün kooperatifler, Çeciang Eyaletindeki Çienteh ilinin tecrübesinden yararlanabilirler.

(«Kadınları Üretime Katılmaya Seferber Ederek İşgücü Sıkıntısının Giderilmesi» adlı yazıya not)

35

Bu da çok rastlanan bir sorundur. Bu iki kooperatifin tecrübesi, bugünkü üretim koşullarında daha şimdiden aşağı yukarı üçte bir oranında bir işgücü fazlası olduğunu göstermektedir. Geçmişte üç kişi tarafından yapılan bir iş, kooperatif dönüşümünden sonra iki kişi tarafından yapılabilmektedir ki, bu da sosyalizmin üstünlüğünü göstermektedir. Üçte bir oranındaki ya da daha fazla olan bu işgücü fazlasından nerede yararlanılabilir? Büyük ölçüde, gene köylük bölgelerde. Sosyalizm sadece emekçi halkı ve üretim araçlarını eski toplumun zincirlerinden kurtarmakla kalmamış, aynı zamanda doğanın, eski toplumun kullanamadığı sınırsız kaynaklarını da açığa çıkarmıştır. Kitlelerin sınırsız bir yaratıcı gücü vardır. Kitleler, enerjilerini tam olarak ortaya

koyabilecekleri alanlarda ve işkollarında çabalarını yoğunlaştırmak, üretimi genişliğine ve derinliğine geliştirmek ve kendi refahları için çok daha fazla girişimde bulunmak üzere kendilerini örgütleyebilirler. Şu ana dek, tarımın makineleştirilmesine daha hiç başlamadık. Makineleşmeyle daha da çok işgücü tasarrufu sağlanabilir. Bu işgücü fazlasından yararlanılabilecek midir? Evet, bazı makineleşmiş devlet çiftliklerinin tecrübesi bundan da yararlanılabileceğini göstermektedir. Üretimin kapsamı genişledikçe, işletmelerin sayısı arttıkça ve çalışma daha yoğun bir şekilde yapıldıkça, işgücünün kullanılamamasından korkmak için bir neden yoktur.

(«İşgücü Fazlasından Yararlanmak İçin Bir Yol Bulundu» adlı yazıya not)

36

Ülkemizdeki durumu, köylerdeki işgücü fazlasından yararlanmak için bir yol bulunabileceğini de göstermektedir. Yönetim düzeldiği ve üretimin kapsamı genişlediği ölçüde çalışacak durumda olan her erkek ve kadın yılda daha fazla işgünü çalışabilecektir. Bu yazıda anlatıldığı gibi erkekler yılda yüz gün, kadınlar ise sadece otuz-kırk gün değil, erkekler yılda iki yüz günden fazla, kadınlar ise yüz günden fazla çalışabileceklerdir. Ülkenin başka yörelerindeki bazı kooperatifler bu düzeye daha şimdiden ulaşmışlardır. Yan üretimin gelişigüzel bir biçimde gelişmemesi, güvence altına alınmış bir pazara sahip olması görüşü doğrudur. Ülkeyi bir bütün olarak ele alırsak, köylük bölgelerdeki yan üretimin büyük kısmı köylük bölgelere hizmet eder, ama gelecekte artması beklenen önemli bir bölümü de şehirlere hizmet etmek ve ihracat ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır. Burada önemli olan, devletin, gelişigüzel gelişmeyi giderek ortadan kaldırabilmek için birleştirilmiş bir plana sahip olması gerektiğidir.

(«Siangying İli İşgücü Fazlasından Yararlanmak İçin Bir Yol Buldu» adlı yazıya not)

Bu çok iyi bir yazı; burada anlatılanlar bütün yerel birimler tarafından örnek alınmalıdır. «Muhasebeci bulamıyoruz.» Kooperatifleşmenin hızla ilerlemesine karşı olanların ortaya attığı bahanelerden biri de budur. Bütün ülkeye yayılan tarım kooperatiflerinin gerektirdiği birkaç milyon muhasebeciyi nereden bulacağız? Aslında, çok sayıdaki ilk ve ortaokul mezununu bu işi yapmak üzere seferber edebileceğimizden, istenen işgücüne sahibiz. Burada yapılması gereken, onları hızla eğitmek ve çalışma sırasında okuryazarlık düzeylerini yükseltmek ve mesleki yeteneklerini artırmaktır. Her ilçedeki üretici, ikmal ve pazarlama ve kredi kooperatiflerinin muhasebecilerini, birer muhasebeci yardımlaşma ağı içinde örgütleyin; bu, onların okuryazarlık düzeylerini ve mesleki yeteneklerini yükseltmek için iyi bir yoldur. Çangvu ilinin Üçüncü ilçesinde kurulan bu tür bir ağ, muhasebecilerin düzeyinin her iki yönden de yükseltilmesine yardımcı olmuş ve ayrıca birçok siyasi ve ekonomik iş de başarmıştır. İl ve ilçe düzeyindeki Parti örgütleri burada sözü edilen çalışmayla ilgilenmeli ve ona rehberlik etmelidir.

(«Tarım Üreticileri, İkmal ve Pazarlama ve Kredi Kooperatiflerinin Muhasebecilerini Bir Muhasebeci Yardımlaşma Ağında Örgütlenme Konusunda Kazanılan Tecrübe» adlı yazıya not)

Bu yazıda ele alınan tecrübeler geniş bir şekilde tanıtılmalıdır. Lenin, «cahillerle dolu bir ülkede komünist toplumun kurulamayacağını» söylemişti.⁴ Bizim ülkemizde okumayazma bilmeyenlerin sayısının bu kadar çok olmasına rağmen, sosyalizmi kurmak için cehaletin tamamen ortadan kaldırılmasını bekleyemeyiz; dolayısıyla da keskin bir çelişme doğmaktadır. Bugün ülkemizde, sadece okul çağındaki çok sayıda çocuk değil, yaşı daha büyük olan çok sayıdaki genç de gi-

4. V.İ. Lenin, «Gençlik Birliklerinin Görevleri».

decek okul bulamamaktadır, tabii, büyükleri hiç hesaba katmıyoruz. Bu ciddi sorun tarımda kooperatifleşme süreci içinde çözülmelidir ve ancak o şekilde çözülebilir. Kooperatiflerin kurulmasıyla, köylüler ekonomik zorunluluklar nedeniyle okumayazma öğrenmeye büyük ihtiyaç duymaktadır. Kooperatiflerin kurulmasıyla köylüler kolektif bir güce sahip olmakta, durum tamamen değişmekte ve köylüler kendi okumayazma kurslarını örgütleyecek duruma gelmektedirler. Birincisi, çalışma puanlarını kaydedebilmek için köylerindeki ya da kasabalarındaki insanların ve yerlerin adlarını, tarım aletlerinin adlarını, tarıma ilişkin çeşitli işlerle ilgili terimleri ve diğer gerekli sözcükleri, toplam iki ya da üç yüz sözcüğü yazabilmeleri gerekmektedir. Bundan sonra da daha büyük bir sözcük hazinesine sahip olmaları gerekmektedir. Dolayısıyla iki tür okuma kitabına ihtiyaç vardır: Birincisi bir yerdeki eğitim görmüş kişiler tarafından kooperatif çalışmasına önderlik eden yoldaşların da yardımıyla, o yerdeki kooperatifin ihtiyaçları göz önünde tutularak hazırlanmalıdır. Her yerel birim kendi okuma kitabını hazırlamalıdır, her yerde kullanılacak tek bir kitabın hazırlanmasına gerek yoktur. Bu kitabın daha üst düzeydeki yetkililer tarafından onaylanması gerekmez. Gene birkaç yüz sözcüğü içerecek ve aynı şekilde hazırlanacak olan ikinci okuma kitabı ise, nispeten dar bir alanda (örneğin bir il ya da bölge) kullanılan şeyleri ve deyimleri, ayrıca eyalette (ya da şehir veya özerk bölgede) ve bütün ülke çapında kullanılan bazı şeyleri ve deyimleri temel almalıdır. Bu tür okuma kitabının da her yerde aynı olması gerekmez, ancak ilin, bölgenin ya da eyaletin (ya da şehrin veya özerk bölgenin) eğitim yetkilileri bu kitabı derhal incelemelidir. Bu iki iş yapıldıktan sonra üçüncü bir adım daha atmak gerekecektir; bu, her eyaletin (ya da şehrin veya özerk bölgenin) eğitim sorumlularının, herkes tarafından kullanılacak üçüncü bir kitap hazırlamasını gerektirecektir. Daha ileri düzeydeki ders kitapları daha sonra hazırlanacaktır, Ulusal düzeydeki kültür ve eğitim sorumluları bu konuda gereken rehberliği yapmalıdırlar. Şantung Eyaleti Çunan ilinin Kaoçialiuku köyündeki Gençlik Birliği kolu yaratıcı bir çalışma yaptı. Oradaki gelişmeler insana kıvanç veriyor. Kasabanın ilkokulundan mezun olanlar arasından öğretmenler buldular. Hızlı bir ilerleme kaydedildi ve 100'den fazla genç ve yetişkin iki buçuk aylık bir süre içinde 200'ün üzerinde sözcük öğrendi. Şimdi kendi çalışma puanları-

nı kendileri kaydedebiliyorlar, aralarından bazıları ise bütün kooperatifin çalışma puanı kâtipliğine getirildiler. «Çalışma puanı kaydetme kursu» - bu da yerinde bir isimdir. Bu tür kurslar her yerde açılmalıdır. Bütün kademelerdeki Gençlik Birliği örgütleri bu çalışmaya rehberlik etmeli ve bütün Parti ve hükümet örgütleri de onu desteklemelidir.

(«Çunan İli Kaoçialiuku Köyü Gençlik Birliği Kolunun Çalışma Puanı Kaydetme Kursu Açma Konusundaki Tecrübesi» adlı yazıya not)

39

Bu yazıda Li Şunta'nın yönettiği Altın Yıldız Tarım, Ormancılık ve Hayvancılık Üretim Kooperatifi anlatılmaktadır. Bu kooperatif, kuruluşundan bu yana geçen üç yıl içinde 283 haneyi içeren büyük bir kooperatif haline gelmiştir. Kooperatif Tayhang Dağlarının çorak bir kesiminde bulunmaktadır, ama sırf herkesin sıkı bir biçimde çalışması sonucunda bu üç yılda yeni bir görünüm kazanmaya başlamıştır. Şu andaki işgücünden yararlanma oranı, Japonya'ya karşı savaş öncesindeki bireysel tarım döneminden yüzde 110,6, kooperatifin kurulmasından önceki karşılıklı yardım ekipleri döneminden ise yüzde 74 daha yüksektir. Kooperatifin sağladığı birikim, kuruluşunun ilk yılında 120 yuan iken şimdi 11 bin yuana çıkmıştır. 1955 yılında her kooperatif üyesi 884 *kati* tahıl aldı; bu, Japonya'ya karşı savaş öncesinden yüzde 77, karşılıklı yardım ekipleri döneminden ise yüzde 25,1 daha fazladır. Bu kooperatif beş-yıllık bir plan hazırladı, ama daha üçüncü yılın sonunda toplam üretimin değeri, plan hedefinin yüzde 100,6'sına ulaşmıştır. Bu kooperatifin tecrübesi karşımıza şu soruyu çıkarmaktadır: Eğer doğal koşulların iyi olmadığı yerlerde büyük üretim artışları sağlanabiliyorsa, doğal koşulların iyi olduğu yerlerde niçin daha da iyi sonuçlar alınamamıştır?

(«Kooperatifi Çalışkanlık ve Tutumlulukla Yönetelim, Dağlık Bölgeleri Geliştirelim» adlı yazıya not)

Bu, iyi yönetilen bir kooperatiftir. Bu kooperatifin değerli tecrübelerinden çok şey öğrenilebilir. Çufu ili Konfüçyus'un doğduğu şehirdir ve herkesin bildiği gibi ihtiyar burada uzun yıllar bir okul yönetmiş ve çok sayıda yetenekli mürit yetiştirmişti. Ne var ki halkın yaşamının ekonomik yönleriyle pek ilgilenmedi. Müritlerinden biri olan Fan Çih toprağın nasıl işleneceğini sorduğu zaman, Konfüçyus ona cevap vermekten kaçındı, üstelik «alt kesimlerden» olduğunu söyleyerek Fan Çih'i aşağıladı.⁵ Şimdi de onun doğduğu şehrin halkı sosyalist kooperatifler kurdular. İki bin yıldan beri yoksulluk ve sefalet içinde olan halkın ekonomik ve kültürel yaşamı, kooperatiflerin kurulduğu son üç yıl içinde değişmeye başlamıştır. Bu da, günümüz sosyalizminin gerçekten tarihte bir eşi olmadığını kanıtlamaktadır. Sosyalizm, Konfüçyus'un «eserler»inden bin kat üstündür. Konfüçyus'un Mabedini ve Türbesini ziyaret etmek isteyenlere, burada tanıtılan kooperatife de bir uğramalarını öneririm.

(«Bir 'Tarım Üreticileri Kooperatifi' Üretimi Üç Yılda Yüzde 67 Artırdı» adlı yazıya nôt)

Çok iyi yazılmış ve okunmaya değer bir yazı. Şu anda kurulmuş bulunan yarı-sosyalist kooperatiflerin çoğu, her biri yirmi ya da otuz haneyi içeren küçük kooperatiflerdir, çünkü kurulması kolay olan bu büyüklükteki kooperatifler, kadrolara ve üyelere hızla tecrübe kazanma olanağı sağlamaktadır. Ne var ki, az sayıda üyesi, küçük bir toprağı ve sınırlı kaynakları olan küçük kooperatifler büyük çapta üretim yapamaz ve tarım makineleri kullanamazlar. Bu kadar küçük kooperatifler üretici güçlerin gelişmesini engellemeye devam eder; dolayısıyla bu aşamada uzun süre kalmamalı, giderek birleşmelidirler. Bazı yerlerde bir tek kooperatif bütün bir bucağı, birkaç yerde de birkaç bucağı kapsayabilir; ama kuşkusuz çoğu yerde de bir bucakta birden fazla

5. Konfüçyus'un Seçme Sözleri, Kitap XIII, «Zu Lu».

kooperatif bulunabilir. Büyük kooperatifler hem dağlık bölgelerde, hem de ovalarda kurulabilir. Anhuy Eyaletindeki Futzuling baraj gölünün yakınındaki bucağın çevresi kilometrelerce uzanan tepelerle doludur. İşte burada, kapsamlı bir biçimde tarım, ormancılık ve hayvancılık yapan büyük bir kooperatif kurulmuştur. Kuşkusuz kooperatifler adım adım, üyelerin onayı alınarak ve uygun kadrolar bulunduğu zaman birleştirilmelidir.

(«Büyük Kooperatiflerin
Üstünlüğü» adlı yazıya not)

42

Haynan Adasındaki Kızıl Bayrak Kooperatifinin tecrübesi, büyük kooperatiflerin ve ileri tipteki kooperatiflerin yararlarını bir kere daha ortaya koymuştur. Bu kooperatif, kuruluşundan sadece bir yıl sonra, ileri aşamaya geçmeye hazır duruma geldi. Tabii ki bu, bütün kooperatifler aynı şeyi yapmalı, demek değildir, çünkü birleşmek ve ileri aşamaya geçmek için önce koşulların olgunlaşıp olgunlaşmadığına bakmak gerekir. Fakat genel olarak, aşağı yukarı üç yıllık bir dönem yeterlidir. Burada önemli olan, köylülere izleyecekleri örnekler göstermektir. Köylüler, büyük kooperatiflerin ve ileri tipteki kooperatiflerin küçük ve ilkel kooperatiflerden daha çok yarar sağladığını gördükleri zaman, kooperatiflerini birleştirmek ve ileri aşamaya geçmek isteyeceklerdir.

(«Çiungşan İlinin Birinci İlçesindeki Kızıl
Bayrak Tarım Üreticileri Kooperatifi Doğal
Afetlere ve Kapitalist İdeolojiye Karşı
Mücadele İçinde Güçleniyor» adlı yazıya not)

43

Üretici güçlerini ve üretimlerini daha da geliştirmek için, koşullar olgunlaştığı zaman ilkel kooperatifleri ileri kooperatifler haline getirmeyi düşünmek gerekir. İlkel kooperatifler yarı-özel mülkiyet sistemi-

ni⁶ koruduklarından zamanla bu, üretici güçlerin gelişmesini engelle-
yecek ve insanlar mülkiyet sisteminin değiştirilmesini istemeye başla-
yacaklar ve böylece kooperatif, üretim araçlarının mülkiyetinin tama-
men ortak olduğu, kolektif yönetim altındaki bir ekonomik birim hali-
ne gelecektir. Üretici güçler daha da özgürleşince, üretim daha da ge-
nişleyecektir. Bazı yerlerde bu değişiklik oldukça hızlı bir şekilde ya-
pılacak, diğer bazı yerlerde ise belki biraz daha yavaş hareket etmek
gerekecektir. İlkel kooperatifler üç yıl kadar faaliyet gösterdikten son-
ra esas olarak gerekli koşullara sahip olacaklardır. Bütün eyaletlerde-
ki, merkeze bağlı şehirlerdeki ve özerk bölgelerdeki Parti örgütleri bu
meseleye eğilmeli, hazırlık yapmalı ve 1956-1957 yıllarında kitlelerin
onayını alarak ileri tipte bir dizi deneysel kooperatif kurmalıdırlar.
Kooperatifler bugün genel olarak küçüktür ve ileri aşamaya geçtikle-
rinde, birçok küçük kooperatif, kitlelerin onayıyla birleştirilerek bü-
yük kooperatifler haline getirilmelidir. Eğer 1956 ve 1957 yıllarında
her ilçe bu kooperatiflerden bir ya da birkaç tane kurar ve bunların il-
kel kooperatiflerden üstün olduğu kitlelere açıkça gösterilirse, önü-
müzdeki yıllarda kooperatiflerin birleştirilmesi ve ileri aşamaya geç-
mesi için elverişli koşullar yaratılmış olacaktır. Bu çalışma, üretimi ar-
tırmak için yapılan genel planla uyumlu hale getirilmelidir. Halk, bü-
yük kooperatiflerin ve ileri tipteki kooperatiflerin küçük ve ilkel koo-
peratiflerden daha yararlı olduğunu, uzun vadeli planlamanın çok daha
yüksek bir maddi düzeyi ve çok daha zengin bir kültür yaşamını bera-
berinde getirdiğini gördüğü zaman, kooperatiflerini birleştirmeyi ve
ileri aşamaya geçmeyi kabul edecektir. İleri aşamaya geçiş, şehirlerin
hemen dışındaki bölgelerde çok daha hızlı olacaktır. Pekin'deki bu ko-
operatifin tecrübesi benzer koşullara sahip olan diğer kooperatifler
için yararlı olacaktır.

(«İlkel Aşamadan İleri Aşamaya Geçen
Bir Kooperatif» adlı yazıya not)

6. Toprak hisselerinin birleştirilmesi ve birleşik yönetimle belirlenen ilkel kooperatifler yarı-sosyalist nitelikteydi. Bu kooperatifler, üyelerinin toprak, çift hayvanları ve bü-
yükçe tarım aletleri gibi üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetlerini korumalarına
izin veriyor ve bunların kullanılması karşılığında üyelerine bir «pay» ödüyordu. Bu
nedenle ilkel kooperatiflerin yarı-özel mülkiyeti sürdürdükleri söyleniyordu.

TARIMA İLİŞKİN ON YEDİ MADDELİK BELGE KONUSUNDA GÖRÜŞ İSTEĞİ*

21 Aralık 1955

Mao Zedung yoldaşın Hangçov ve Tıancin'de on dört eyaletin ve İç Moğolistan Özerk Bölgesi'nin Parti komitesi sekreterleri ile yaptığı görüşmelerden sonra, on yedi maddelik bu belge bu yılın Kasım ayında kabul edilmişti. Merkez Komitesi, belgenin 1956 planına alınıp ciddiyetle uygulanmaya başlanabilmesi için, Merkez Komitesi tarafından 10 Ocak 'ta toplantıya çağrılacak olan eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitesi sekreterleri konferansında onaylanması gerektiği görüşündedir. Bu nedenle, bu mesajı alır almaz, sorumluluğunuz altındaki bütün bölge Parti komitesi sekreterlerini ve bazı il Parti komitesi sekreterlerini, aşağıdaki meseleleri ayrıntılı bir biçimde incelemek üzere toplantıya çağırın:

(1) Bütün maddelerin mi, yoksa sadece bazı maddelerin mi uygulanabileceği ve her maddenin uygulanabilmesi için koşulların yeterli olup olmadığı;

(2) On yedi maddeye herhangi bir ekleme yapılmasının gerekli olup olmadığı (uygulanması mümkün olan maddeler eklenebilir);

(3) On yedi maddeyi 1956 planınıza alıp hemen uygulamaya geçip geçemeyeceğiniz.

Lütfen bu meselelerin incelenmesini tamamlayıp görüşlerinizi 3 Ocak 1956 gününden önce hazır edin.

On yedi madde şunlardır:

1. Tarımda kooperatif dönüşümün hızı konusunda, ilkel tipte kooperatiflerin kurulmasıyla ilgili çalışmalar esas olarak 1956 yılının ikin-

* Bu yazı, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınıp Şanghay Bürosuna ve eyalet ve özerk bölge Parti Komitelerine gönderilen bir genelgedir.

ci yarısında tamamlanmış olmalıdır ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölgelerin (Sinkiang dışında) köylü ailelerinin yüzde 75'ini kooperatiflere üye yapmayı hedef almaları ve alt kademelerin hedefi biraz aşarak yaklaşık olarak 80-85'e ulaşmalarına izin vermeleri iyi olur.

Daha üst aşamadaki kooperatifleşmeye gelince; bunu esas alarak 1960 yılında, hatta mümkünse bir yıl önce, yani 1959 yılında tamamlamaya çalışmalısınız. Bunun için, illerin ve daha da iyisi ilçelerin 1956 yılında her ilde ya da her ilçede (her biri 100'ün üzerinde aileyi kapsayan) ileri tipte bir ya da birden fazla büyük kooperatif kurmak için doğrudan doğruya işi ele alması, 1957 yılında da ikinci bir grup kooperatif daha kurması zorunludur. Bu iki grup kooperatif, köylü ailelerinin yaklaşık olarak yüzde 25'ini kapsamalı ve birer örnek olmalıdır. Bu mümkün müdür, değil midir? Küçük kooperatifler büyük bir kooperatifte birleştirildiğinde kooperatifin büyüklüğü ne kadar olmalıdır? Bir bucağı oluşturan birkaç kooperatif, bir bucağı oluşturan tek bir kooperatif ya da birkaç bucağı içeren tek bir kooperatif -bu biçimlerin hepsi de uygulanabilir mi? Ülkedeki kooperatiflerin toplam sayısının 300 bin mi, ya da 400 bin mi, yoksa 500 bin mi olması daha uygun olur? Bu sayı Sovyetler Birliği'nde 100 bindir; bu sayının 300 binin ya da 400 binin üzerinde olması bizim için daha mı uygun olur? Ayrıca, şunlardan hangisi daha iyi olur: Kooperatifleri önce birleştirip ondan sonra üst aşamaya çıkarmak mı, birleştirmeyi ve üst aşamaya çıkarmayı aynı zamanda yapmak mı, yoksa önce üst aşamaya çıkarıp ondan sonra birleştirmek mi? Lütfen bu meseleler üzerinde de durun.

2. Toprak ağalarının ve zengin köylülerin kooperatiflere alınmasına gelince, 1956'da belki Anhuy, Şansi ve Heylunckiang Eyaletlerinin önerisini uygulayabilir, yani davranışları iyi olanların katılmasına izin verebilir, davranışları ne iyi ne de kötü olanların üyeliğe alınmadan kooperatifin üretimine katılmasına izin verebilir, davranışları kötü olanları ise kooperatiflerin denetimi altında üretime katılmaya zorlayabilirsiniz. Bu yöntem, güçlü kadroları olan bütün eski kooperatifler tarafından benimsenebilir. Bunun birçok yararları olmakla birlikte bir de kötü yanı vardır: Henüz kooperatife katılmak istemeyen hali vakti yerinde orta köylüler kaçınılmaz olarak kendilerini katılmak zorunda hissedecekler ve üstelik utandırmamak için onları toprak ağalarından

ve zengin köylülerden önce almak zorunda kalacağız. Bu iyi bir şey midir, değil midir? Yoksa, yukardaki yöntemi bir yıl, yani 1957'ye kadar ertelememiz daha mı iyi olur? Bunlardan hangisinin daha iyi olduğunu lütfen düşünün.

3. Bir kooperatifteki önderliğin bileşimine gelince, önderliğin üçte ikisi şimdiki yoksul köylülerle eskiden yoksul köylü olan bütün yeni aşağı-orta köylülerden, kalan üçte biri ise eski aşağı-orta köylülerle eski ve yeni yukarı-orta köylülerden oluşmalıdır.

4. Üretimi artırmanın koşulları: (a) Birkaç temel önlemin yürürlüğe konması (bunların ayrıntılarının görüşülmesi gerekiyor; çeşitli yerlerde bazı farklılıklar olmasına izin verilebilir); (b) ileri tecrübenin tanıtılması (her yıl, örneklerle ilgili malzeme toplanmalı ve her eyalet tarafından bir kitap halinde yayımlanmalıdır.)

5. 1956 yılında her eyalet, bölge, il, ilçe ve bucak bütün gerekli maddeleri içeren uzun vadeli ve kapsamlı bir plan yapmalı, il ve bucak planlarına ağırlık vermelidir. Yılın ilk yarısında bir taslak hazırlanmalı, ikinci yarısında ise, ilerde değişiklik yapılabileceği kaydıyla plana son şekli verilmelidir. Plan en az üç yıllık, tercihan yedi ve hatta mümkünse on iki yıla kadar uzayan bir dönemi kapsamalıdır. Bu, zaman kaybedilmeden yapılmalıdır. Bu konuda herhangi bir düzenleme yaptınız mı? Tecrübesizlik nedeniyle planlardan birçoğu kaba saba olacaktır, ama birkaç ilin ve bucağın örnek gösterilebilecek daha gerçekçi planlar hazırlamasını sağlamaya çalışmalısınız.

6. Sığır, at, katır, eşek, domuz, koyun, tavuk ve ördek üretimi ve korunması, özellikle de genç hayvanların korunması için genel bir plan yapın. Hayvan üretme planları ele alınacaktır, dolayısıyla görüşleriniz hazır olsun.

7. Irmak havzaları için yapılacak planlarla uyumlu olarak, yedi yıl içinde olağan selleri ve kuraklıkları esas olarak denetim altına almak için küçük çaplı sulama projeleri geniş ölçüde inşa edilmelidir.

8. Bir düzine kadar zararlı böcek türü ve ürünlere zarar veren bitki hastalığı yedi yıl içinde ortadan kaldırılmalıdır.

9. Kullanılmayan toprakların ve engebeli arazinin büyük kısmını on iki yıl içinde üretken hale getirilmeli ve belirlenen ihtiyaçlara göre

mümkün olan her yerde, yani her evin ve her köyün çevresinde, yol kenarlarında ve su kenarlarında, ayrıca çorak topraklarda ve tepelerde ağaçlandırma yapılmalıdır.

10. İhtiyaç duyulan gübrenin birçok yörede yüzde 90'ı, bazı yörelerde ise yüzde 100'ü on iki yıl içinde yerel birimlerin ve kooperatiflerin kendileri tarafından sağlanmalıdır.

11. On iki yıl içinde, Sarı Irmağın, Çinling Dağlarının, Paylung Irmağının kuzeyindeki yörelerle Sarı Irmağın Çinghay Eyaletinin içinden geçen kısımlarına *mu* başına 400 *kati*, Sarı Irmağın güneyiyle Huay Irmağının kuzeyinde kalan yörelerde *mu* başına 500 *kati*, Huay Irmağı, Çinling Dağları ve Paylung Irmağının güneyinde kalan yörelerde ise 800 *kati* verim sağlanmalıdır. Pamuk, yağlı bitkiler, soya fasulyesi, ipek, çay, jüt, şeker kamışı, meyve ve diğer maddelere göre ince, lütfen bu ürünlerden her biri için tartışmak üzere bir hedef önerin.

12. Yedi yıl içinde, şistosomiasis, filariasis*, veba, beyin iltihabı, sığır vebası ve domuz kolerası gibi insanlara ve hayvanlara en çok zarar veren hastalıkların kökünü esas olarak kazıyın. Eyaletinizdeki salgın hastalıklardan hangilerinin yedi yıl içinde esas olarak ortadan kaldırılabilirliğini, hangilerinin daha uzun bir süreyi gerektireceğini ve hangilerinin bugünkü koşullarda yok edilemeyeceğini inceleyin.

13. Dört zararlı hayvanı yok edin, yani yedi yıl içinde fareleri (ve diğer zararlı hayvanları), serçeleri (ve ürünlere zarar veren diğer kuşları, ancak kargaları yok etmenin gerekip gerekmediği incelenmelidir), sinekleri ve sivrisinekleri esas olarak ortadan kaldırın.¹

14. Yedi yıl içinde, 1500-2000 sözcük yazmayı öğrenmeyi hedef alarak cehaleti esas olarak ortadan kaldırın.

15. Yedi yıl içinde, eyaletlerde, bölgelerde, illerde, ilçelerde ve bucaklarda ihtiyaç duyulan farklı türden yolları (anayol, yol ve patikalar), belirlenmiş ölçütlere uygun olarak inşa edin.

16. Yedi yıl içinde, yayınları her bucağa ve her kooperatife ulaştırabilecek şekilde telli yayın şebekeleri kurun.

* Bağırsak parazitlerinin yol açtığı bir hastalık-Y.N.

1. Başkan Mao'nun Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına 1960 Mart'ında kaleme aldığı, sağlık çalışmalarına ilişkin talimatta şöyle denmekteydi: «Başka bir mesele daha var. Serçeleri öldürmeye son verin; bunun yerine tahtakurularını yok edin. Sloganımız, 'Fareleri, tahtakurularını, sinek ve sivrisinekleri yok edin' olmalıdır.»

17. Yedi yıl içinde, bucakları ve büyük kooperatifleri birbirine bağlayan telefon şebekelerinin kurulmasını tamamlayın.

Lütfen diğer ilgili yoldaşlarla birlikte yukarıdaki noktaları ele alın ve 3 Ocak'a kadar hazırlıklarınızı tamamlayın. Merkez Komitesi, bu meseleleri birkaç gün incelemek ve 10 Ocak'ta yapılacak olan konferansa öneriler getirmek için önce 4 Ocak sıralarında bazı eyalet Parti komitelerinin sekreterlerini toplantıya çağırabilir.

EL SANATLARININ SOSYALİST DÖNÜŞÜMÜNÜ HIZLANDIRIN*

5 Mart 1956

1. Bence, bağımsız el sanatlarının sosyalist dönüşümü biraz yavaş oluyordu. Bu yılın Ocak ayında, eyalet ve merkeze bağlı şehir Parti komitesi sekreterleri konferansında bunu belirttim. 1955 yılının sonunda ancak 2 milyon zanaatkâr örgütlenebilmiş durumdaydı. Ne var ki, bu yılın ilk iki ayında 3 milyon zanaatkâr daha örgütlendi, dolayısıyla çalışma bu yıl esas olarak tamamlanabilecektir; bu iyi bir şeydir. Üç beş-yıllık planı kapsayan bir dönem içinde el sanatları üretiminin toplam değerini yılda ortalama yüzde 10,9 oranında artacağını hesaplıyorsunuz; bu oran biraz düşük görünüyor. Birinci Beş Yıllık Planda hedefi biraz düşük koyduk ve bunun sonucunda biraz zarara uğradık; şimdi bunu değiştirmeye gerek yoktur, ama bu konuda sağduyunuzu kullanmalısınız.

2. El sanatları kooperatiflerinin ne büyüklükte olması gerektiğine gelince; genel olarak, her kooperatifte yüz kişinin bulunması uygundur; ancak bazılarında birkaç yüz, bazılarında ise yirmi otuz kişi de olabilir.

3. Köy köy gezerek tarım aletlerini onaran ve tarım üretimine hizmet eden demircileri ve marangozları kooperatiflerde örgütlemek iyi bir fikirdir; köylüler bunu kesinlikle iyi karşılayacaktır. Çin'de zanaatkârlar bu işi binlerce yıldan beri yapıyorlar. Kooperatiflerde örgütlendikleri zaman zanaatkârlar yeteneklerini geliştirebilir ve köylülere daha iyi hizmet edebilirler.

* Bu, Devlet Konseyine bağlı ilgili daireler el sanatlarıyla ilgili çalışmaları konusunda rapor sundukları zaman, Başkan Mao'nun verdiği talimatların bir bölümüdür.

4. Onarım ve hizmet işkollarında üretim merkezileştirildiği ve el sanatlarının dönüşümü doruğuna ulaştığı sırada birçok onarım atölyesi kapandığı için kitlelerin hoşnutsuzluk duyduğunu söylediniz. Aman ne kötü olmuş! Şimdi ne yapmak gerekiyor? «Gökkubbenin altında genel eğilim uzun bir bölünme döneminden sonra birleşmenin, uzun bir birleşme döneminden sonra da bölünmenin kaçınılmaz olmasıdır.»

5. Makineleşmiş ya da yarı yarıya makineleşmiş üretimdeki en yüksek emek verimliliği, el sanatları üretimindeki en düşük emek verimliliğinin otuz katından fazladır. Kişi başına üretim değeri, modernleştirilmiş devlet sanayisinde yılda 20-30 bin yuan, makineleşmiş ya da yarı yarıya makineleşmiş kooperatiflerde yılda 5 bin yuan, yüzden fazla zanaatkârın çalıştığı büyük kooperatiflerde yılda 2 bin yuan, küçük kooperatiflerde yılda 1500 yuan ve bağımsız zanaatkârlar içinse yılda 800-900 yuandır. Emek verimliliğindeki farklara baktığınız zaman, el sanatlarının ve yarı yarıya makineleşmiş üretim yönünde geliştirilmesinin ve emeğin verimliliğinin yükseltilmesinin zorunlu olduğunu göreceksiniz.

6. Bütün el sanatları yararlı bir hizmet yapmaktadır. Yiyecek, giyecek ve günlük yaşamımızda kullanılan diğer eşyaları sağlıyorlar. Ayrıca, bölmeli emaye işleri ya da «Çang ailesinin evde kalmış beş kızı»¹ tarafından şişirilen camdan üzümler gibi sanat eserleri de yapıyorlar. Üstelik, Pekin usulü ördek kızartması ihraç edilebiliyor. Bazı hizmet işkollarında çalışan insanlar sokak sokak, köy köy dolaşıyor ve *Vang Teyzenin Çömleklerini Onarıyoruz* adlı oyunda olduğu gibi, çeşit çeşit eşyayı onarıyorlar; bu insanlar çok dolaştıkları için çok şey bilirler. Pekin'deki Doğu Şafağı Pazarında altı binden fazla çeşit eşyanın satıldığını görebilirsiniz.

Ama sakın, güzel el sanatları ürünlerimizin bir kenara atılmasına izin vermeyin. Çiçek bozuğu Vang'ın ve Çang Siaoçuan'ın mutfak bıçakları ve makasları, hiçbir zaman, bundan on bin yıl sonra bile bir kenara atılmamalıdır. Bir kenara atılmış olan iyi ve Çin özellikleri taşıyan her şey korunmalı, hatta geliştirilmelidir.

7. El sanatlarının kalitesini yükseltmek ve yaşlı usta sanatkârların

1. Burada, yaptıkları cam üzümlerle tanınan, Çang Ustanın ailesindeki beş kadına değinilmektedir.

geçimiyle ilgilenmek iyi bir şeydir; buna hemen başlayın ve çalışmayı hızlandırın. Örgütler kurabilir, okullar açabilir, toplantılar düzenleyebilirsiniz. Fildişinden heykeller oyan Yang-Şihhuy, aslında büyük bir sanatçıdır. Bir keresinde onunla birlikte aynı masada yemek yedik ve o sırada bana bakıp heykelimi yapabildi. Ona birkaç gün baksaydım bile resmini yapamazdım.

8. Devletin kooperatiflere ayırdığı malzeme ve aletlerin fiyatları devletin normal satış fiyatları üzerinden değil, daha uygun fiyatlar üzerinden saptanmalıdır. Kooperatifler devlet işletmeleriyle aynı şey değildir ve sosyalist kolektif mülkiyet ile bütün halkın sosyalist mülkiyeti arasında fark vardır. Ekonomik temelleri ilk başta yeterince sağlam olmayan kooperatifler devletin yardımına ihtiyaç duyarlar. Devletin, yerine yenileri konan eski makineleri ve özel fabrikaların, devletle özel sermayenin ortaklaşa yönettiği işletmelerde birleştirilmesi sonucu açığa çıkmış olan makine ve fabrika binalarını düşük fiyatlar üzerinden kooperatiflere satması iyi bir fikirdir. «Alabilmek için verin». Kooperatiflerin temelleri yeterince sağlamlaşınca devlet onlardan daha çok vergi alacak ve hammaddelerin fiyatlarını da artıracaktır. O zamana gelindiğinde, kooperatifler biçimsel olarak kolektifin mülkiyetinde, aslında ise bütün halkın mülkiyetinde olacaktır.

Devlet, kooperatiflerin yarı yarıya makineleşmiş ya da makineleşmemiş hale gelmesine yardımcı olmalı, kooperatifler de bu hedefi gerçekleştirmeye çalışmalıdırlar. Makineleşmenin hızı ne kadar çok olursa, el sanatları kooperatiflerinizin ömrü de o kadar kısalmır. «Krallığınız» ne kadar küçülürse, bu, ortak davamız için o kadar iyi olur. Makineleşmeyi hızlandırmak için vargücünüzle çalışmalı ve devlete daha büyük bir katkıda bulunmalısınız.

9. El sanatlarının üretim değeri, ülkenin toplam sanayi üretimi değerinin dörtte birini oluşturduğu halde, el sanatlarının hammadde ihtiyacının karşılanması ve el sanatları üretimi ile satışları neden devlet planının kapsamına alınmamıştır? El sanatlarının ulaştığı büyük boyutlar, bunların devlet planının kapsamına alınmasını zorunlu kılmaktadır.

10. Bazı yerlerdeki Parti komiteleri başka görevlerin içine o kadar batmışlardır ki, el sanatlarını gündeme almamaktadırlar. Bu iyi bir şey

değildir. Bazı kadrolar bu işe girişmeyi neden istemiyorlar? Ben kendi hesabıma, çok önemli olan bu işi üstlenmeyi isterdim.

11. 60 binin üzerindeki el sanatları kooperatifleri arasından olağanüstü örnekleri seçmeli, bunların tipik tecrübelerini derlemelisiniz. Örnekler her bölgeden ve her işkolundan seçilmeli ve hem iyi hem kötü, hem büyük hem küçük, hem yoğun hem dağınık ve yarı yarıya makineleşmiş ve tamamen makineleşmiş kooperatifleri içermelidir. Bunlar *Çin Köylerinde Sosyalizmin İlerliyişi* gibi, bir kitap halinde yayımlanmalıdır.

ON BAŞLICA İLİŞKİ ÜZERİNE*

25 Nisan 1956

Son aylarda Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, merkezin yönetimi altındaki otuz dört sanayi, tarım, ulaşım, ticaret, maliye ve diğer dairelerin çalışma raporlarını dinledi ve bu raporlarda, sosyalist inşa ve sosyalist dönüşümle ilgili bir dizi mesele saptadı. Sonuçta bunların tümü on meseleye ya da başlıca on ilişkiye indirgenebilir.

Bu on meselenin ortaya konmasının amacı, bir temel siyaset üzerinde, sosyalizm davasına hizmet etmek için içerdeki ve dışardaki bütün olumlu etkenleri harekete geçirmek temel siyaseti üzerinde yoğunlaşmaktadır. Geçmişte bu siyaseti emperyalizmin, feodalizmin ve bürokrat-kapitalizmin egemenliğine son vermek ve demokratik halk devrimini zafere ulaştırmak için uyguladık. Bugün ise aynı siyaseti sosyalist devrimi sürdürmek ve sosyalist bir ülke inşa etmek için uyguluyoruz. Ne var ki çalışmamızda, tartışılması gereken bazı meseleler vardır. Özellikle önem verilmesi gereken bir konu, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşası sürecinde yapılan bazı hataların ve eksiklerin son zamanlarda gün ışığına çıkması olgusudur. Onların yaptıkları hataları tekrarlamak istiyor musunuz? Geçmişte bazı hatalardan kaçınabilmemiz, onların tecrübesinden dersler çıkarmamızla mümkün olmuştu; bugün ise ders çıkarmamız için çok daha fazla neden vardır.

İçerdeki ve dışardaki olumlu etkenler nelerdir? İçerde, işçiler ve köylüler temel güçtür. Orta güçler ise kazanılabilecek olan güçlerdir.

* Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosunun bir genişletilmiş toplantısında yapılan konuşma. Mao Zedung yoldaş, Sovyetler Birliği tecrübesinden çıkarılan dersleri göz önünde tutarak Çin'in tecrübesini özetledi, sosyalist devrim ve sosyalist inşadaki on başlıca ilişkiyi ele aldı ve sosyalizmi daha büyük, daha hızlı, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar alarak kurmak şeklindeki genel çizginin, yani ülkemiz koşullarına uygun bir çizginin temelini oluşturan düşünceleri ortaya koydu.

Gerici güçler olumsuz bir etkindir, ama öyle olsa bile biz iyi çalışmalı ve bu olumsuz etkeni mümkün olduğu kadar olumlu bir etkene dönüştürmeliyiz. Uluslararası alanda birleşilebilecek bütün güçlerle birleşmeliyiz; tarafsız olmayan güçler bizim çabalarımızla tarafsızlaştırılabilirler ve hatta gerici güçler bile bölünerek onlardan yararlanılabilir. Kısacası, dolaylı ya da dolaysız bütün güçleri harekete geçirmeli ve Çin'i güçlü bir sosyalist ülke haline getirmek için çaba harcamalıyız.

Şimdi on meseleyi ele alacağım.

1. AĞIR SANAYİ İLE HAFİF SANAYİ VE TARIM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ülkemizin inşasında ağırlık, ağır sanayidedir. Üretim araçlarının üretimine öncelik verilmesi gerektiği konusunda herkes hemfikirdir. Ama bundan, geçim araçları üretiminin, özellikle tahıl üretiminin ihmal edilebileceği sonucu kesinlikle çıkmaz. Yeterli gıda maddesi ve diğer günlük ihtiyaç maddeleri olmazsa en başta işçilerin geçimini sağlamak mümkün olmaz, o zaman da ağır sanayiye geliştirmekten söz etmenin ne anlamı kalır? İşte bu yüzden, ağır sanayi ile hafif sanayi ve tarım arasındaki ilişkinin doğru bir şekilde ele alınması gerekir.

Bu ilişkiyi ele alırken ilke hataları yapmadık. Sovyetler Birliği ve bir dizi Doğu Avrupa ülkesine göre daha başarılı olduk. Sovyetler Birliği'nin, Ekim Devrimi öncesindeki en yüksek tahıl üretimi düzeyine bir türlü ulaşamaması ve bazı Doğu Avrupa ülkelerinde ağır sanayi ile hafif sanayinin gelişmesi arasındaki belirgin eşitsizliğin yol açtığı ciddi sorunlar, bizim ülkemizde yoktur. Onların tek yanlı bir şekilde ağır sanayiye ağırlık vererek tarımı ve hafif sanayiye ihmal etmeleri, mal darlığına ve paralarının istikrarsız olmasına yol açmaktadır. Biz ise tarıma ve hafif sanayiye daha fazla önem veriyoruz. En başından itibaren tarıma önem verdik, onu geliştirdik ve sanayinin gelişmesi için gerekli olan tahıl ve hammadde ikmalini önemli ölçüde gerçekleştirebildik. Günlük ihtiyaç maddelerimiz oldukça boldur ve fiyatlar ile paramızın durumu da istikrarlıdır.

Şimdi önümüzdeki mesele, tarım ve hafif sanayide, daha büyük bir gelişme sağlamak amacıyla ağır sanayi yatırımları ile tarım ve hafif

sanayi yatırımları arasındaki oranı doğru bir şekilde ayarlamaktır. Bu, artık ağır sanayiye öncelik verilmediği anlamına mı gelir? Hayır, öncelik hâlâ ağır sanayidedir ve yatırımlarımızda hâlâ ona ağırlık verilmelidir. Ama tarım ve hafif sanayinin yatırım oranı bir miktar artırılmalıdır.

Bu artışın sonuçları ne olacaktır? Birincisi, halkın günlük ihtiyaçları daha iyi karşılanacaktır; ikincisi sermaye birikimi hızlanacak ve böylece ağır sanayiye daha büyük ve daha iyi sonuçlarla geliştirmek mümkün olacaktır. Ağır sanayi de sermaye birikimi sağlayabilir, ama bugünkü ekonomik koşullarda hafif sanayi ve tarım daha çok ve daha hızlı bir şekilde sermaye birikimi sağlayabilir.

Burada şu soru ortaya çıkmaktadır: Ağır sanayiye geliştirme isteğiniz samimi mi yoksa sahte mi, güçlü mü zayıf mı? Eğer isteğiniz sahte ya da zayıfsa, o zaman tarıma ve hafif sanayiye darbe vurur ve onlara daha az yatırım yaparsınız. Eğer isteğiniz samimi ve güçlüyse, o zaman daha fazla tahıl ve hafif sanayi için daha fazla hammadde elde edilmesi ve daha hafif sermaye birikimi sağlanması amacıyla tarıma ve hafif sanayiye önem verirsiniz. Böylece ilerde ağır sanayiye daha fazla sermaye yatırılması olanağı doğar.

Şimdi ağır sanayimizi geliştirme konusunda iki yaklaşım vardır: Birisi, tarımı ve hafif sanayiye daha az geliştirmek, diğeri ise onları daha fazla geliştirmektir. Uzun vadede birinci yaklaşım ağır sanayinin daha az ve daha yavaş gelişmesine ya da en azından onun daha zayıf bir temele oturmasına yol açacaktır ve bundan yirmi-otuz yıl sonra işin genel muhasebesi yapıldığında bu yaklaşımın kârlı olmadığı ortaya çıkacaktır. İkinci yaklaşım ise ağır sanayinin daha fazla ve daha hızlı gelişmesine yol açacak ve halkın geçimini güvence altına aldığı için ağır sanayinin daha sağlam bir temel üzerinde gelişmesini sağlayacaktır.

2. KIYI BÖLGELERDEKİ SANAYİ İLE İÇ BÖLGELERDEKİ SANAYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Geçmişte sanayimiz kıyı bölgelerde yoğunlaşmıştı. Kıyı bölgeler derken Liaoning, Hopey, Pekin, Tiansin, Doğu Honan, Şantung, Anhuy, Ciangsu, Şanghay, Çeciang, Fukcien, Gvantung ve Gvangsi'yi kastediyorum. Hem ağır hem de hafif, bütün sanayimizin yüzde 70'i

kıyı bölgelerinde toplanmıştır; yalnızca yüzde 30'u iç bölgelerdedir. Bu akıl dışı durum, tarihin bir ürünüdür. Kıyı bölgelerdeki sanayi temelinden sonuna dek yararlanmak gerekir, ama sanayinin gelişme süreci içinde eşit bir şekilde dağılımını sağlayabilmek için iç bölgelerdeki sanayinin geliştirilmesine çalışmalıyız. İkisi arasında önemli hatalar yapmadık. Ne var ki son yıllarda kıyı bölgelerdeki sanayiye bir ölçüde ihmal ettik ve gelişmesine yeteri kadar özen göstermedik. Bu durum değişmelidir.

Geçmişte Kore'de savaş vardı ve uluslararası durum oldukça gergindi; bu, ister istemez kıyı bölgeler sanayisi konusundaki tutumumuzu etkiliyordu. Şimdi, Çin'e karşı yeni bir saldırı savaşının olması ya da yakın gelecekte yeni bir dünya savaşının patlak vermesi pek olası gözükmüyor ve on yıl ya da daha fazla süreli bir barış dönemi olması mümkündür. Bu yüzden kıyı bölgelerin fabrika kapasitesinden ve teknik güçlerinden sonuna kadar yararlanmamak doğru olmaz. On değil beş yılımız bile olsa, kıyı bölgelerdeki sanayiye geliştirmek için dört yıl çalışmalı ve beşinci yılda savaş patlak verdiği zaman oraları boşaltmalıyız. Eldeki bilgilere göre, hafif sanayide bir fabrikanın kurulması ve onun sermaye biriktirmesi genellikle hızla ilerlemektedir. Bütün fabrika üretime geçtikten sonra dört yıl içinde kendi yatırım masraflarını çıkardıktan başka üç ya da iki ya da bir yeni fabrika ya da bir fabrikanın yarısını kurtarmaya yetecek kadar sermaye biriktirebilir. Niçin böyle kârlı şeyler yapmayalım? Atom bombasının tepemizde sallandığını ve üzerimize düşmesinin bir an meselesi olduğunu düşünmek gerçeklere uymayan bir hesap yapmaktır ve bu bahaneyle kıyı bölgelerdeki sanayi konusunda olumsuz bir tutum takınmak yanlış olur.

Bunlardan, bütün yeni fabrikaların kıyı bölgelerinde kurulması gerektiği sonucu çıkmaz. Hiç kuşkusuz yeni sanayinin daha büyük bölümü iç bölgelerde toplanmalı ve böylece giderek sanayinin eşit dağılımı sağlanmalıdır. Ayrıca bu, savaşa karşı hazırlıklarımıza da yardımcı olacaktır. Ama bazı yeni fabrikalar ve madenler, hatta büyük olanlarından bazıları bile kıyı bölgelerinde kurulabilir. Buralarda zaten var olan ağır ve hafif sanayinin genişletilmesi ve yeniden inşası meselesine gelince, geçmişte bu konuda epey çalışma yaptık, gelecekte çok daha fazlasını yapacağız.

Kıyı bölgelerdeki sanayiden iyi yararlanmak ve bu sanayinin kapasitesini artırmak, iç bölgelerdeki sanayiye geliştirmek ve desteklemek konusunda daha güçlü durumda olmamızı sağlar. Bu konuda olumsuz bir tutum takınmak, iç bölgelerdeki sanayinin hızlı gelişmesini önlemek anlamına gelir. Dolayısıyla bu da, iç bölgelerdeki sanayiye geliş-tirme isteğinin samimi olup olmadığı meselesidir. Eğer bu istek sahte değil de samimiye, kıyı bölgelerdeki sanayiden, özellikle hafif sanayiden daha etkin bir şekilde yararlanmalı ve onu geliştirmeliyiz.

3. EKONOMİK İNŞA İLE SAVUNMANIN İNŞASI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Milli savunma vazgeçilmez bir şeydir. Savunma gücümüz şimdi belli bir düzeye ulaşmıştır. Amerikan saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme savaşının ve uzun yıllar süren eğitim ve sağlamlaştırmanın sonucu olarak silahlı kuvvetlerimiz güçlenmiştir ve şimdi, Sovyet Kızıl Ordusu'nun İkinci Dünya Savaşı öncesinde olduğundan daha güçlü durumdadır. Silahlanma konusunda da gelişme olmuştur. Savunma sanayimiz kurulmaktadır. Pan Ku yerle göğü birbirinden ayırdığından* bu yana ne uçak ne de otomobil yapamamıştık; şimdi yapmaya başlıyoruz.

Henüz atom bombasına sahip değiliz. Ama eskiden uçağımız ve topumuz da yoktu. Japon emperyalistlerini ve Çan Kayşek'i tüfek ve akdarıyla yendik. Şimdi eskiden olduğumuzdan daha da güçlüyüz ve ilerde daha güçlü olacağız. Yalnızca daha fazla uçağa ve ağır topa sahip olmakla kalmayacak, aynı zamanda atom bombasına da sahip olacağız. Günümüz dünyasında bize zorbalık taslanmasını istemiyorsak atom bombasından vazgeçemeyiz. Peki öyleyse ne yapmak gerekir? Güvenilir yollardan biri askeri ve idari harcamaları uygun oranda kısarak ekonomik inşa konusundaki harcamaları artırmaktır. Ancak ekonomik inşanın daha hızlı gelişmesi sağlanırsa savunmanın inşası konusunda daha fazla gelişme kaydedilebilir.

Daha Partimizin Yedinci Merkez Komitesinin 1950 yılındaki 3. Genel Toplantısında devlet aygıtını basitleştirmek ve askeri ve idari

* Eski Çin inancına göre dünyanın başlangıcı.-Y.N.

harcamaları kısmak meselesini ortaya atmış ve bu tedbiri mali ve ekonomik durumumuzda köklü bir düzelme sağmalamanın üç önkoşulundan biri olarak görmüştük. Birinci Beş Yıllık Plan döneminde askeri ve idari harcamalar devlet bütçesindeki toplam harcamaların yüzde 30'unu oluşturmaktaydı. Bu oran çok yüksektir. İkinci Beş Yıllık Plan döneminde, daha fazla fabrika kurmayı ve daha fazla makine üretmeyi sağlamak için daha fazla fon ayrılabilmesi amacıyla bu oranı yüzde 20'ye indirmeliyiz. Bir süre sonra yalnızca çok sayıda uçağa ve topa sahip olmakla kalmayacak, aynı zamanda büyük bir olasılıkla kendi atom bombamıza da sahip olacağız.

Burada da gene aynı mesele ortaya çıkmaktadır: Atom bombası konusundaki isteğiniz samimi ve güçlü mü, yoksa o kadar samimi ve güçlü değil mi? Eğer isteğiniz samimi ve güçlüyse, o zaman askeri ve idari harcamaların oranını kısar ve ekonomik inşaya daha fazla fon ayırırsınız. Eğer isteğiniz o kadar samimi ve güçlü değilse, o zaman eski yolda yürümeye devam edersiniz. Bu bir stratejik siyaset meselesidir ve Askeri Komisyonun bunu tartışacağını umarım.

Şimdi bütün birliklerimizi terhis etmek doğru olur mu? Hayır olmaz. Çünkü hâlâ düşmanlarımız vardır ve onlar bizi kuşatmakta, bize zorbalık taslamaktadırlar. Milli savunmamızı güçlendirmeliyiz ve bu amaçla öncelikle ekonomi konusundaki çalışmamızı güçlendirmeliyiz.

4. DEVLET, ÜRETİM BİRİMLERİ VE ÜRETİCİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hem devlet ile fabrikalar ve tarım kooperatifleri arasındaki, hem de fabrikalar ve tarım kooperatifleri ile üreticiler arasındaki ilişki doğru bir şekilde ele alınmalıdır. Bu amaçla yalnızca bir yanı değil her üçünü de, yani devleti, kolektifi ve bireyi göz önünde tutmalıyız; ya da eskiden dediğimiz gibi, «hem orduyu hem de halkı göz önünde tutmalı» ve «hem kamu çıkarını hem de özel çıkarı göz önünde tutmalıyız». Sovyetler Birliği'nin ve kendi tecrübemizin ışığında bundan sonra bu meselenin çok daha iyi bir şekilde çözülmesini sağlamalıyız.

Örneğin işçileri ele alalım. İşçilerin emek üretkenlikleri arttıkça çalışma koşullarında ve kolektif refahlarında adım adım bir ilerleme

olmalıdır. Her zaman sade yaşamak, sıkı çalışmak ilkesini savunduk ve kişisel maddi çıkarları her şeyin üstünde tutmaya karşı çıktık; aynı zamanda her zaman kitlelerin geçim durumuyla ilgilenmeyi savunduk ve onların geçim durumuna kayıtsız kalan bürokrasiye karşı çıktık. Bir bütün olarak ekonomimiz geliştikçe ücretler de uygun bir şekilde ayarlanmalıdır. Son zamanlarda ücretleri; esas olarak düşük düzeydeki ücretleri, işçilerin ücretlerini bir dereceye kadar yükseltmeyi ve böylelikle onlarda daha yukarı düzeydekiler arasındaki farkı azaltmayı kararlaştırdık. Genel olarak ücretler yüksek değildir, ama işçilerimizin eski hayatlarıyla karşılaştırıldığında büyük ölçüde ilerleme kaydedilmiştir; çünkü başka şeylerin yanı sıra daha fazla insan iş sahibidir ve fiyatlar da düşük ve istikrarlıdır. Proletarya rejimi altında işçilerimiz şaşmaz bir şekilde yüksek siyasi bilinç ve coşkunluk göstermişlerdir. Geçen yılın sonunda Merkez Komitesi sağ tutuculuğa karşı mücadele çağrısında bulunduğu zaman işçi kitleleri bu çağrıya sıcak bir şekilde karşılık verdiler ve olağanüstü bir şekilde yılın ilk dört ayı için sapta-nan plan hedeflerini, sıkı çalışarak üç ayda gerçekleştirdiler. Sıkı çalışma konusundaki bu coşkunluğu teşvik etmeye çalışmalı ve aynı zamanda onların çalışma ve günlük hayat içinde karşılaştıkları acil sorunları çözmeye daha büyük önem vermeliyiz.

Burada, birleşik önderlik altındaki fabrikaların bağımsızlığı konusuna değinmek isterim. Ben fabrikaları tamamen yetkisiz bırakacak, onları bağımsız eylem alanından yoksun kılacak ve onlara hiç kâr bırakmayacak şekilde her şeyi merkezi ya da eyalet ve merkeze bağlı şehir yetkililerinin eline vermenin doğru olmadığını düşünüyorum. Yetkileri ve kâr merkez, eyalet ve merkeze bağlı şehir otoriteleri ile fabrikalar arasında paylaştırmak konusunda fazla tecrübemiz yok ve bu konuyu incelemeliyiz. İlke olarak, merkeziyetçilik ve bağımsızlık zıtların birliğini oluşturduğuna göre hem merkeziyetçilik hem de bağımsızlık olmalıdır. Şimdi bir toplantı yapıyoruz, bu merkeziyetçilik demektir; toplantıdan sonra bazılarımız yürüyüşe çıkacak, bazılarımız kitap okuyacak, bazılarımız da yemeğe gidecektir ki, bu da bağımsızlık demektir. Toplantıya bir son vermez ve herkese belli bir bağımsızlık tanımaz da toplantıyı durmadan sürdürürsek, bu bizim sonumuz olmaz mı? Bu, bireyler için olduğu kadar fabrikalar ve diğer

Üretim birimleri için de geçerlidir. Her retim biriminin daha canlı bir şekilde gelişmesi için merkezizetiliğin tamamlayıcısı olarak bağımsızlığa sahip olması gerekir.

şimdi köylülere gelem. Köylülerle ilişkimiz her zaman iyi olmuştur, ama tahıl meselesinde bir hata yaptık. 1954 yılında su baskınları ülkemizin bazı bölgelerinde üretim azalmasına yol açtı, ama biz gene de 7 milyar *kati* daha fazla tahıl satın aldık. Üretimde bir azalma ve alımda artış -bu durum, geçen baharda tahıl meselesini herkesin ağzından düşürmediği bir konu haline getirdi ve hemen her aile tahılın devlet tarafından pazarlanmasını konuşmaya başladı. Köylülerin canı sık-kın durumdaydı ve hem Parti içinde hem de dışında birçok şikyetler oldu. Oldukça çok sayıda kişi kasıtlı olarak meseleyi abartıp bundan bize saldırmak için yararlandıysa da, bizim hatamız olmadığı söylene-mez. Yetersiz inceleme ve durumu iyi değerlendiremem 7 milyar *kati* daha fazla tahıl satın almamıza yol açtı; bu bir hataydı. Bunu kavradık-tan sonra 1955 yılında 7 milyar *kati* daha az satın aldık ve tahıl reti-mi, alımı ve pazarlaması konusunda sabit bir kota sistemi¹ getirdik, s-telik de iyi bir hasat oldu. Üretimde artış ve alımda azalma ile birlikte köylülerin elinde 20 000 *kati* daha fazla tahıl kaldı. Böylece eskiden şikâyetleri olan köylüler bile, «Komünist Partisi gerçekten iyidir» de-meye başladılar. Bütün Parti bu dersi aklından çıkarmamalıdır.

Sovyetler Birliği köylüleri çok sıkıntıya sokan tedbirler almıştır. Zorunlu satıř² adını verdiği sistem ve diğer tedbirler aracılığıyla köy-llerden çok düşük fiyatla çok fazla şey almaktadır. Bu tür bir serma-ye biriktirme yöntemi köylülerin üretim konusundaki hevesini ciddi ölçüde kırmıştır. Tavuğun daha fazla yumurtlamasını istiyorsunuz

1. Tahıl retimi, alımı ve pazarlaması konusunda sabit bir kota sistemi 1955 ilkbaharın-da yürürlüğe kondu. O yıl saptanan üretim kotaları, normal yıllardaki *mu* başına tahıl üretimine dayanıyordu. Üretimde bunun üzerinde sağlanacak artışlar üç yıl boyunca devlete daha fazla tahıl satılmasını gerektirmeyecekti. Alım konusundaki sabit kotay-la, devletin, köylü ailelerinin elindeki tahıl fazlasının sabit bir oranını satın alması kastediliyordu. Pazarlama konusundaki sabit kotayla ise, devletin, tahılı kendilerine yetmeyen ailelere verdiği tahıl miktarı kastediliyordu. Bu sistem, köylüleri üretimi artırmaya teşvik etmek amacıyla benimsenmişti.
2. Sovyetler Birliği'nde 1933-1957 yılları arasında uygulanan zorunlu satış sistemi, dev-letin tarım ürünleri alımında uyguladığı başlıca yöntemdi. Bu sistemde kolektif-çift-likler ve kendi başına çalışan köylü aileleri, tarım ürünlerini her yıl devlete, devlet ta-rafından saptanan miktarlar ve fiyatlar üzerinden satmak zorundaydılar.

ama ona yem vermiyorsunuz, atın daha hızlı koşmasını istiyorsunuz ama onun otlamasına izin vermiyorsunuz. Bu ne biçim mantıktır?

Köylüler konusundaki siyasetimiz Sovyetler Birliği'ndekinden farklıdır ve hem devletin hem de köylülerin çıkarlarını dikkate alır. Tarımsal vergimiz her zaman nispeten düşük olmuştur. Tarım ürünleriyle sanayi ürünlerinin değişiminde fiyat farklarını azaltan bir siyaset, eşit ya da hemen hemen eşit değerlerin değişimi siyasetini güdüyoruz. Köylüler bir kayba uğramadığı zaman da devlet tarım ürünlerini sabit fiyatlar üzerinden satın alır ve üstelik alım fiyatlarımız giderek yükselmektedir. Köylülere mamul maddeler sağlamak konusunda ise, küçük bir kârla daha fazla şey satmak ve bunların fiyatlarını da istikrarlı hale getirmek ya da uygun bir şekilde düşürmek siyaseti güdüyoruz. Tahıl darlığı olan bölgelerdeki köylülere tahıl sağlanmasında bu gibi satışların parasını genellikle belli ölçüde biz karşılıyoruz. Gene de dikkatli olmazsak şu ya da bu türden hatalar ortaya çıkacaktır. Sovyetler Birliği'nin işlediği vahim hataları göz önünde tutarak daha dikkatli olmamız ve devlet ile köylüler arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde ele almamız gerekir.

Aynı şekilde kooperatif ile köylüler arasındaki ilişki de iyi bir şekilde ele alınmalıdır. Bir kooperatifin gelirinin ne kadarının devlete, ne kadarının kooperatife ve ne kadarının köylülere gideceği ve bunun hangi biçimde olacağı doğru bir şekilde belirlenmelidir. Kooperatife giden bölüm doğrudan köylülere hizmet amacıyla kullanılmaktadır. Üretim masrafları izah gerektirmeyen bir şeydir, yönetim masrafları da gereklidir, birikim fonu genişletilmiş yeniden üretim için ve kamu refahı fonu da köylülerin refahı için kullanılır. Ne var ki köylülerle birlikte bunlar arasında uygun oranlar bulmalıyız. Üretim ve yönetim masraflarında ciddi bir şekilde tasarruf yapmalıyız. Birikim ve refah fonları da sınırlandırılmalıdır; bütün iyi şeylerin bir tek yılda gerçekleşmesini beklememeliyiz.

Olağanüstü doğal afetler durumu dışında, tarım üretiminin artması koşuluyla, kooperatif üyelerinin yüzde 90'ının gelirinde belli bir artış olmasını ve diğer yüzde 10'un da her yılı zararsız kapatması sağlanmalıdır ve bu sonuncuların geliri düşerse meseleyi zamanında çözmenin yolları bulunmalıdır.

Kısacası, ister devlet ve fabrika, devlet ve işçi, fabrika ve işçi, devlet ve kooperatif, devlet ve köylü ya da kooperatif ve köylü olsun, bir tek yöne değil her iki yöne de önem vermeliyiz. Hangisine olursa olsun yalnızca bir tek yöne önem vermek, sosyalizme ve proletarya diktatörlüğüne zarar verir. Bu, 600 milyon insanı ilgilendiren büyük bir meseledir ve bütün Parti ile bütün ulusun tekrar tekrar eğitilmesini gerektirmektedir.

5. MERKEZİ OTORİTELER İLE YEREL OTORİTELER ARASINDAKİ İLİŞKİ

Merkezi otoriteler ile yerel otoriteler arasındaki ilişki de bir diğer çelişmeyi oluşturmaktadır. Bu çelişmeyi çözebilmek için şimdi dikkatimizi, yerel otoritelerin yetkilerini bir dereceye kadar nasıl genişleteceğimiz, onlara nasıl daha fazla bağımsızlık tanıyacağımız ve daha fazla şey yapmalarını sağlayacağımız konusu üzerinde toplamalıyız; bütün bunlar ancak, merkezi otoritelerin birleşik önderliği sağlamlaştırıldığı takdirde gerçekleşebilir. Bu, güçlü bir sosyalist ülke yaratma görevimize hizmet edecektir. Ülkemiz öylesine geniş, nüfusumuz öylesine büyük, koşullar da öylesine karmaşıktır ki, inisiyatifin yalnızca bir tek kaynaktan gelmesindense, hem merkezi hem de yerel otoritelerden gelmesi çok daha iyidir. Sovyetler Birliği örneğini, her şeyi merkezi otoritelerin elinde toplama, yerel otoritelerin elini kolunu bağlama ve onlara bağımsız hareket etme hakkını tanımama şeklindeki örneği izlememeliyiz.

Merkezi otoriteler sanayiye geliştirmek istiyorlar, yerel otoriteler de aynı şeyi istiyor. Doğrudan merkezi otoritelerin önderliği altındaki sanayi dalları bile yerel otoritelerin yardımına ihtiyaç duymaktadır. Tarım ve ticaretle bu daha da fazladır. Kısacası sosyalist inşayı ilerletmek istiyorsak, yerel otoritelerin inisiyatifini harekete geçirmek zorundayız. Merkezi otoriteleri güçlendirmek istiyorsak bölgelerin çıkarlarını göz önünde tutmalıyız.

Şu anda bölgelere bir sürü el uzanmakta ve onların işini güçleştirmektedir. Bir bakanlık, kurulduğu anda devrim yapmak istiyor ve emirler yayınlamaya başlıyor. Çeşitli bakanlıklar bunları eyalet Parti

komitelerine ve halk meclislerine iletmeyi doğru bulmuyorlar ve eyalet ve Merkeze bağılı şehirlerdeki ilgili daire ve bürolarla doğrudan ilişki kurarak her gün emirler yağdırıyorlar. Bu emirlerin tümünün merkezi otoritelerden geldiğı varsayıldığı halde ne Parti Merkez Komitesi ne de Bakanlar Kurulunun bunlardan haberi vardır ve bu emirler yerel otoriteler üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktadır. Öylesine bir istatistik formları seli var ki bunlar baş belası haline gelmektedir. Bu durum değıştirilmelidir.

Ele alınacak konular hakkında yerel otoritelere danışma ilkesinin uygulandığı çalışma tarzını teşvik etmeliyiz. Yerel otoritelere danışmak Parti Merkez Komitesinin öteden beri uyguladığı bir şeydir; hiçbir zaman önceden danışmadan aceleyle emirler yayınlamaz. Merkezi önderlik altındaki çeşitli bakanlıklar ve dairelerin buna dikkat edeceklerini ve bölgeleri ilgilendiren bütün konularda ilkönce onlara danışacaklarını ve tam anlamıyla bir danışma olmadan herhangi bir emir yayımlamayacaklarını umuyoruz.

Merkezi otoriteler iki kategoriye ayrılabilir. Birinci kategoride olanlar ta işletmelere kadar önderlik uygularlar, ama bölgelerdeki yönetim büroları ve işletmeleri aynı zamanda yerel otoritelerin de denetimi altındadır. İkinci kategoride olanlar ise, yönlendirme ilkelerini sap-tamak ve çalışma planlarını yapmakla görevlidir; buna karşılık sorumluluğı üstlenen ve ilke ve planları uygulamaya koyan yerel otoritelerdir.

Bizimki gibi büyük bir ülkede ve büyük bir Partide merkezi otoriteler ile yerel otoriteler arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde çözmek canalcı bir meseledir. Bazı kapitalist ülkeler de, bu meseleye çok önem verirler. Onların toplumsal sistemleri bizimkinden temelden farklı olmakla birlikte, gene de gelişme tecrübelerini incelemeye değer. Kendi tecrübemizi alalım, Cumhuriyetin ilk yıllarında benim-senen daha büyük idari bölgeler sistemi o zaman bir zorunluluktu, ama ne var ki eksikleri vardı ve bunlar daha sonra Kao Kang-Cao Şuşih Parti düşmanı ittifakı tarafından kullanıldı. Sonraları daha büyük idari bölgeleri lağvederek çeşitli eyaletleri doğrudan merkezi önderliğe bağlama kararı alındı; bu, doğru bir karardı. Ama iş, bölgeleri gerekli bağımsızlıktan yoksun bırakmaya vardığında sonuç pek iç açıcı olma-

dı. Anayasamıza göre bütün yasama yetkileri merkezi otoritelerin elinde toplanmıştır. Ama yerel otoriteler de, kendi somut koşulları ve çalışmalarının ihtiyaçları ışığında, merkezi otoritelerin siyasetlerinin çiğnenmemesi koşuluyla, kurallar ve önlemler saptayabilirler; Anayasa bunu hiçbir şekilde yasaklamamıştır. Biz hem birlik istiyoruz hem de kişilik sahibi olunmasını istiyoruz. Güçlü bir sosyalist ülke inşa edebilmek için güçlü ve birleşik bir merkezi önderlik, birleşik planlama ve ülke çapında disiplin zorunludur; bu vazgeçilmez birliğin bozulmasına izin verilemez. Aynı zamanda yerel otoritelerin inisiyatifini tam olarak harekete geçirmek ve her bölgenin, kendi bölgesel koşullarına uygun bir kişilik taşımasına izin vermek de gereklidir. Bu kişilik, Kao Kang tipi bir kişilik değil, bütünün çıkarları için ve milli birliğin güçlendirilmesi için gerekli bir kişiliktir.

Aynı zamanda farklı yerel otoriteler arasındaki ilişki meselesi vardır; burada sözünü ettiğim şey daha üst ve daha aşağı kademedeki yerel otoriteler arasındaki ilişkidir. Eyaletlerin ve merkeze bağlı şehirlerin merkezi daireler hakkında şikâyetleri olması bölge, il, ilçe ve bucakların eyaletler ve merkeze bağlı şehirlerden hiç şikâyetleri olmadığı anlamına mı gelir? Merkezi otoriteler eyalet ve merkeze bağlı şehirlerin inisiyatif kullanmasına olanak tanımalı, buna karşılık onlar da bölge, il, ilçe ve bucaklara aynı şekilde davranmalıdırlar. Her iki durumda da aşağı kademeler cendere içine sokulmamalıdır. Elbette ki, aşağı kademelerdeki yoldaşlar merkeziyetçiliğin gerekli olduğu konulardan haberdar edilmeli ve bu konularda kendi bildiklerini okumamalıdırlar. Kısacası, merkeziyetçilik, mümkün ve gerekli olduğu zaman uygulanmalı, aksi halde ise zorla uygulanmamalıdır. Eyaletler, merkeze bağlı şehirler, bölgeler, iller, ilçeler ve bucaklar gerekli bağımsızlığa, haklara sahip olmalı ve onlar için mücadele etmelidirler. Bir bölge dairesinin değil de bütün ulusun çıkarlarına olan bu tür haklar için mücadele etmek, bölgecilik ya da haksız bir bağımsızlık talebi olarak adlandırılmaz.

Eyaletler ile merkeze bağlı şehirler arasındaki ilişki de, bölgeler arasındaki ilişkinin bir türüdür ve bu da doğru bir şekilde ele alınmalıdır. Genel çıkarı gözetmeyi ve karşılıklı yardım ve dayanışmayı savunmak bizim öteden beri savunduğumuz bir ilkedir.

Merkezi ve yerel otoriteler arasındaki ve farklı yerel otoriteler arasındaki ilişkiyi ele alma konusundaki tecrübemiz hâlâ yeterli ve olgun olmaktan uzaktır. Bu konuyu ciddi bir şekilde ele alıp tartışacağınızı ve başarılar kazanılmasını hızlandırmak ve eksiklerin üstesinden gelmek için, zaman zaman tecrübelerinizi özetleyeceğinizi umuyoruz.

6. HAN MİLLİYETİ İLE AZINLIK MİLLİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Han milliyeti ile azınlık milliyetleri arasındaki ilişki konusunda siyasetimiz nispeten sağlamdır ve azınlık milliyetlerinin desteğini kazanmıştır. Biz ağırlığı Han şovenizmine karşı çıkmaya veriyoruz. Yerel milliyet şovenizmine de karşı çıkılmalıdır, ama genel olarak ağırlık verdiğimiz şey bu değildir.

Ülkemizdeki azınlık milliyetlerinin nüfusu az olmakla birlikte kapladıkları alan geniştir. Han halkı nüfusun yüzde 94'ünü, yani büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Eğer onlar Han şovenizmine kapılıp da azınlık halklarına karşı ayırım yapsalardı, bu çok kötü olurdu. Hem kimin toprağı daha çoktur? Ülke topraklarının yüzde 50 ile 60'ını kaplayan azınlık milliyetlerinin. Çin'in toprakları geniş, kaynakları zengin ve nüfusu büyük bir ülke olduğunu söylüyoruz; aslında nüfusu çok olan Han milliyeti, toprakları geniş ve kaynakları zengin olan ya da en azından toprak altındaki kaynakları zengin olan da azınlık milliyetleridir.

Azınlık milliyetlerinin tümü Çin'in tarihinin yaratılmasına katkıda bulunmuştur. Muazzam Han nüfusu, uzun yıllar boyunca birçok milliyetin birbirine karışmasının sonucudur. Çağlar boyunca özellikle Han milliyetinden gerici yöneticiler çeşitli milliyetlerimiz arasında düşmanlık tohumları ekmişlerdir ve azınlık milliyetlere zulmetmişlerdir. Bunun yol açtığı etkileri emekçi halk arasında bile kısa zamanda gidermek kolay değildir. Dolayısıyla hem kadroları hem de kitleleri milliyetler konusundaki proleter siyasetimizle eğitmek için geniş ve ısrarlı bir çaba harcamalı ve Han milliyeti ile azınlık milliyetleri arasındaki ilişkiyi sık sık gözden geçirmeyi alışkanlık haline getirmeliyiz. İki yıl önce böyle bir gözden geçirmede bulunmuştuk, şimdi de yeniden aynı

şeyi yapmalıyız. Eğer ilişkinin normal olmadığı ortaya çıkarsa, bunu yalnızca lafta değil gerçekten ciddi bir şekilde ele almalıyız.

Azınlık milliyetlerinin oturduğu bölgelerde en uygun ekonomik yönetim ve maliye sistemlerinin hangileri olduğunu saptamak için kapsamlı bir inceleme yapmalıyız.

Ekonomi ve kültürlerini geliştirmeleri için azınlık milliyetlerine samimi ve etkin bir şekilde yardım etmeliyiz. Sovyetler Birliği'nde Rus milliyeti ile azınlık milliyetleri arasındaki ilişki son derece anormaldir; biz bu durumdan ders çıkarmalıyız. Atmosferdeki hava, yeryüzündeki ormanlar ve yeraltındaki zenginlikler sosyalizmin inşası için hep önemli etkenlerdir, ama hiçbir maddi etken insan etkeni olmadan işlenemez ve kullanılamaz. Han milliyeti ile azınlık milliyetleri arasında iyi ilişkileri geliştirmeli ve yüce sosyalist anavatanımızı inşa etme ortak çabası içinde bütün milliyetlerin birliğini pekiştirmeliyiz.

7. PARTİ İLE PARTİLİ OLMAYANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hangisi daha iyidir, bir tek parti mi, yoksa birçok parti mi? Şu anda gördüğümüz gibi belki de birçok partinin olması daha iyidir. Bu, geçmiş için olduğu kadar gelecek için de doğru olabilir; uzun vadeli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim anlamına gelir.

Ülkemizdeki, esas olarak milli burjuvazi ve onun aydınlarından oluşan çok sayıdaki demokratik parti Japonya'ya karşı direnme ve Çan Kayşek'e karşı mücadele sırasında ortaya çıkmış ve varlıklarını bugüne dek sürdürmüşlerdir. Bu açıdan Çin, Sovyetler Birliği'nden farklıdır. Biz bilinçli olarak demokratik partilerin varlıklarını sürdürmelerine izin verdik, onlara görüşlerini açıklama fırsatı tanıdık ve onlara karşı hem birlik hem mücadele siyaseti uyguladık. Bizi iyi niyetle eleştiren bütün demokrat kişilerle birleşiriz. Guomintang ordusu ve hükümeti içinden Vey Lihuang ve Veng Venhao gibi yurtsever olan kişilerin coşkusunu harekete geçirmeye devam etmeliyiz. Hatta Lung Yun, Liang Şuming ve Peng Yihu gibi bize sövüp sayan kişilerin bile geçimini sağlamalı ve bize sövüp saymalarına izin vererek saçmalıklarını red-

detmeli, ama söylediklerinde akla yakın şeyler varsa onları kabul etmeliyiz. Bu Parti için, halk için ve sosyalizm için daha yararlıdır.

Çin'de sınıflar ve sınıf mücadelesi var olduğuna göre, şu ya da bu biçimde bir muhalefetin var olması da kaçınılmazdır. Bütün demokratik partiler ve partili olmayan demokratlar Çin Komünist Partisi'nin önderliğini kabul ettiklerini açıkladıkları halde, bunların birçoğu aslında farklı derecelerde muhalefet halindedir. «Devrimi sonuna kadar sürdürmek», Amerikan saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme, toprak devrimi gibi konularda bunlar hem bize karşı çıktılar, hem de çıkmadılar. Karşıdevrimcilerin bastırılması konusundaki itirazlarını bugüne kadar korumuşlardır. Ortak Programın mükemmel olduğunu söyleyerek sosyalist tipte bir anayasa istemediler, ama gene de Anayasa Taslağı hazırlandığında tümü ellerini kaldırıp bunu onayladı. Şeyler sık sık kendi karşıtlarına dönüşürler ve bu demokratik partilerin birçok konudaki tutumu için de geçerlidir. Onlar genellikle muhalefette olmaktan muhalefette olmamaya doğru yol alarak hem muhalefetteler, hem de değildirler.

Komünist Partisi de, demokratik partiler de hep tarihin ürünleridir. Tarihte ortaya çıkan gene tarihte ortadan kaybolur. Bu yüzden Komünist Partisi de günün birinde ortadan kaybolacaktır, demokratik partiler de. Bu kötü bir şey mi olacaktır? Bana sorarsanız çok iyi bir şey olacaktır. Bence günün birinde Komünist Partisini ve proletarya diktatörlüğünü ortadan kaldırabilmemiz güzel bir şeydir. Bizim görevimiz bunların ortadan kalkmasını hızlandırmaktır. Bu mesele hakkında defalarca konuştuk.

Ama bugün proletarya partisi ve proletarya diktatörlüğü olmadan edemeyiz, üstelik bunların daha da güçlendirilmeleri zorunludur. Yoksa karşıdevrimcileri bastırmamız, emperyalistlere karşı direnmemiz ve sosyalizmi inşa etmemiz mümkün olmazdı ya da inşa etsek bile sağlamlaştıramazdık. Lenin'in proletarya partisi ve proletarya diktatörlüğü konusundaki teorisi bazılarının iddia ettiği gibi «modası geçmiş» bir teori değildir. Proletarya diktatörlüğü kaçınılmaz olarak büyük ölçüde zorlayıcı olacaktır. Gene de bürokrasiye ve hantal bir aygıtı karşı çıkmalıyız. Parti ve hükümet organlarının tepeden tırnağa basitleştirilmesi ve hiç kimsenin ölmemesi ya da çalışmanın durmaması koşu-

luyla buralarda çalışanların üçte iki oranında azaltılmasını öneriyorum.

Ne var ki Partiyi ve hükümet organlarını basitleştirmek, demokratik partileri ortadan kaldırmak anlamına gelmez. Onlarla olan ilişkilerimizi geliştirmek üzere, birleşik cephe çalışmamıza önem vermenizi ve onların sosyalizm davası için coşkularını seferber etme yönünde elden gelen çabayı göstermenizi öneriyorum.

8. DEVRİM İLE KARŞIDEVRİM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Karşıdevrimciler ne tür etkenlerdir? Onlar olumsuz, yıkıcı etkenlerdir, olumlu etkenlerin karşısındadırlar. Karşıdevrimcilerin değişmeleri mümkün müdür? Hiç kuşkusuz iflah olmazlar asla değişmeyeceklerdir. Ne var ki ülkemiz koşullarında karşıdevrimcilerin çoğu önünde sonunda, şu ya da bu ölçüde değişeceklerdir. İzlediğimiz doğru siyaset sayesinde birçoğu artık devrime karşı çıkmayan insanlara dönüşmüşler, birkaçı ise yararlı işler bile yapmışlardır.

Şu noktalar kabul edilmelidir:

Birincisi, 1951-52 yıllarındaki karşıdevrimcileri bastırma hareketi gerekliydi. Bu hareketi yürütmemizin gerekli olmadığı şeklinde bir görüş vardır. Bu yanlıştır.

Karşıdevrimcilere şu şekillerde muamele edilebilir: İdam, hapis, gözetim altında tutma ve serbest bırakma. İdamın ne olduğunu herkes biliyor. Hapisle, karşıdevrimcileri hapse atarak çalışma yoluyla düzeltmeyi kastediyoruz. Gözetim altında tutmak demekle, onları toplum içinde bırakıp kitlelerin gözetimi altında düzelmelerini sağlamayı kastediyoruz. Serbest bırakmak deyimiyle de, tutuklamakla tutuklamamak arasında kesin bir tercih yapamadığımız durumlarda, genellikle tutuklamamayı ya da iyi halleri görülen tutukluları serbest bırakmayı kastediyoruz. Farklı karşıdevrimcilere her somut duruma göre farklı muamele edilmesi zorunludur.

Şimdi özel olarak idam konusu üzerinde duralım. Yukarıda sözünü ettiğimiz, karşıdevrimcileri bastırma hareketi sırasında bazı kişileri idam ettiğimiz doğrudur. Ama ne çeşit insanları? Onlar, birçok kişiyi öldürmüş olan ve kitlelerin şiddetle nefret ettiği karşıdevrimcilerdi.

600 milyon kişiyi kucaklayan büyük bir devrimde, «Doğu Despotu» ve «Batı Despotu» gibi yerel zorbaları öldürmeseydik kitleler ayaklanmazdı. Bastırma hareketi sırasında bugünkü yumuşak siyasetimizi uygulasaydık kitleler bunu kabul etmezdi. Şimdi bazıları Stalin'in hatalı bir şekilde bazı insanları ölüme mahkûm ettiğini duyunca derhal o karşıdevrimci grubunu öldürmenin de yanlış olduğu sonucunu çıkarıyorlar. Hayır, bu doğru değildir. Bugün o karşıdevrimcileri idam etmenin tamamen doğru olduğunu kabul etmenin acil bir önemi vardır.

İkinci olarak, sayıları çok azaldığı halde karşıdevrimcilerin hâlâ var olduğunu kabul etmek gerekir. Hu Feng olayı su yüzüne çıktıktan sonra karşıdevrimcileri bulup çıkarmak zorunlu oldu. Gizlenmiş olanları temizleme çalışması sürdürülmelidir. Şu ya da bu türden karşıdevrimci baltalama faaliyeti yürüten az sayıda karşıdevrimcinin bulunduğu kabul edilmelidir. Örneğin, sığırları öldürüyor, ekinleri yakıyor, fabrikalara zarar veriyor, haber sızdırıyor ve gerici afişler asıyorlar. Sonuç olarak, karşıdevrimcilerin tamamen ortadan kaldırıldığını ve dolayısıyla başımızı yastığa gömüp uykuya dalabileceğimizi söylemek doğru değildir. Çin'de ve dünyada sınıf mücadelesi var olduğu sürece asla uyanıklığı elden bırakmamalıyız. Ne var ki, hâlâ çok sayıda karşıdevrimci bulunduğunu söylemek de aynı şekilde yanlıştır.

Üçüncüsü, bundan sonra genel olarak toplumda karşıdevrimcilerin bastırılmasında daha az tutuklama ve idam olmalıdır. Onlar halkın can düşmanlarıdır ve halkın derin nefretini kazanmışlardır, bu yüzden küçük bir kısmı idam edilmelidir. Ama çoğunluğu tarım kooperatiflerine gönderilmeli ve gözetim altında çiftlik çalışmasına katılarak çalışma yoluyla düzeltilmelidirler. Gene de bundan sonra artık idamlar olmayacağını ilan edemeyiz ve idam cezasını da kaldırmamalıyız.

Dördüncüsü, Parti ve hükümet organlarındaki, okullardaki ve ordu birliklerindeki karşıdevrimcileri temizlemede Yenan'da başlattığımız, «kimseyi öldürmemek ve pek az kimseyi tutuklamak» şeklindeki siyasetimize bağlı kalmalıyız. Karşıdevrimci olduğu saptananlar, bağlı oldukları örgütler tarafından soruşturulmalıdır; kamu güvenliği organları bunları tutuklamamalı, savcılık organları herhangi bir kovuşturmayla girişmemeli ve mahkemele de bunları yargılamamalıdır. Her yüz karşıdevrimcinin doksanından fazlasına bu şekilde davranılmalıdır.

«Pek az kimseyi tutuklamak» derken işte bunu kastediyoruz. İdama gelince, kimseyi öldürmek yok.

İdam etmediğimiz kişiler kimlerdir? Hu Feng, Pan Hannien, Cao Şuşih ya da hatta İmparator Pu Yi ve Kang Ze gibi savaş suçlularını bile idam etmiyoruz. Onları öldürmememizin nedeni, idam cezasını hak etmemiş olmaları değil, böyle idamların yarar sağlamamasıdır. Bir kere böyle bir suçlu öldürüldü mü, bir ikincisinin, derken üçüncüsünün suçları da onunla kıyaslanacak bir sürü kafa kesilmeye başlanacaktır. Birinci nokta budur. İkincisi, insanlar haksız yere öldürülmüş olabilirler. Kafa bir kere kesildi mi, tarih onun bir daha geri gelmediğini göstermiştir; kafalar pırasaya benzemez, kesildikten sonra yenisinden büyümeyiz. Yanlışlıkla bir kafayı kestiniz mi isterseniz bile hatayı düzeltmeniz mümkün olmaz. Üçüncü olarak da bu durumda bir delil kaynağını yok etmiş olursunuz. Karşıdevrimcileri bastırmak için delile ihtiyaç vardır. Genellikle bir karşıdevrimci bir diğeri için canlı bir delil kaynağıdır ve onun bilgisine başvurmak isteyeceğimiz durumlar olabilir. Eğer onu ortadan kaldırmışsanız daha fazla delil elde etme olanağınız kalmaz. Bu da devrimin değil, karşıdevrimin yararına olur. Dördüncü nokta da bu karşıdevrimcilerin öldürülmesi (1) üretimi artırmaz, (2) ülkenin bilimsel düzeyini yükseltmez, (3) dört zararlıının yok edilmesine yardımcı olmaz, (4) milli savunmayı güçlendirmez ya da (5) Tayvan'ın geri alınmasına hizmet etmez. Yalnızca size tutsakları öldürme ünü sağlar ki, bu da insanlar için her zaman kötü bir ün olmuştur. Bir diğer nokta da Parti ve hükümet organları içindeki karşıdevrimcilerin, genel olarak toplumdaki karşıdevrimcilerden farklı olmalarıdır. İkinciler kitlelere zorbalık uyguladıkları halde, Parti ve hükümet organlarındakiler az çok kitlelerden uzak oldukları için özel olarak değil genel olarak düşman edirlirler. Onları öldürmemekten ne zarar gelir? Fiziki bakımdan kol emeğine uygun olanlar çalışma yoluyla düzeltilmeli, uygun olmayanların ise geçimleri sağlanmalıdır. Karşıdevrimciler değersizdirler, iğrenç yaratıklardır, ama elinizde oldukları sürece onların halka bazı hizmetlerde bulunmalarını sağlayabilirsiniz.

Peki, öyleyse Parti ve hükümet organlarındaki hiçbir karşıdevrimcinin idam edilmeyeceğini belirten bir yasa çıkaracak mıyız? Bizim si-

yasetimiz, parti içinde dikkate alınacak olan, ama kamuya açıklanması gerekmeyen bir şeydir; yapmamız gereken tek şey, bunu pratikte mümkün olduğu kadar uygulamaktır. Birinin bu binaya bir bomba attığını, buradaki herkesi öldürdüğünü ya da burada bulunanların yarısını ya da üçte birini öldürdüğünü düşünelim; ne dersiniz idam edilmeli mi, yoksa edilmemeli mi? Hiç kuşkusuz idam edilmelidir.

Parti ve hükümet organlarındaki karşıdevrimcileri ayıklarken hiç kimseyi öldürmemek siyasetini benimsemek hiçbir şekilde bizi onlara karşı kesin bir tavır almaktan alıkoymaz. Tam tersine bu onarılmayacak hataların yapılmasına karşı bir korunma aracı görevini görür ve hatalar yapıldığı takdirde de onları düzeltebilme fırsatı verir. Böylece birçok kimse gönül rahatlığına kavuşacak ve Parti içindeki yoldaşlar arasında güvensizliğin önüne geçilmiş olacaktır. Karşıdevrimciler öldürülmeyecekse karınlarının doyurulması gerekir. Bütün karşıdevrimcilere geçimlerini sağlama olanağı tanınmalı ve böylece yeni bir başlangıç yapmaları sağlanmalıdır. Bu, halkın davası için yararlı olacak ve dünyada iyi karşılanacaktır.

Karşıdevrimcilerin bastırılması hâlâ sıkı bir çalışmayı gerektirmektedir. Gevşememeliyiz. Gelecekte toplumda karşıdevrimcilerin bastırılması sürdürülmekle kalmamalı, aynı zamanda Parti ve hükümet organları, okullar ve ordu birlikleri içinde gizlenmiş bütün karşıdevrimciler de açığa çıkarılmalıdır. Kendimizle düşman arasında kesin bir sınır çekmeliyiz. Eğer düşmanın saflarımıza ve hatta yönetim organlarımıza sızmasına izin verilirse, bunun sosyalizm davası ve proletarya diktatörlüğü için ne kadar büyük bir tehdit oluşturacağını çok iyi biliyoruz.

9. DOĞRU İLE YANLIŞ ARASINDAKİ İLİŞKİ

İster Parti içinde ister dışında olsun doğru ile yanlış arasında berak bir ayrım yapılmalıdır. Hata yapan insanlara karşı tavır önemli bir meseledir. Onlara karşı doğru tavır, «gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarma ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirme» siyasetini benimsemek ve onların hatalarını düzeltmelerine yardım ederek devrime katılmalarına izin vermektir. Vang Ming'in

başını çektiği dogmacıların elinde olduğu sırada Partimiz, Stalin'in çalışma tarzının kötü yanını ele alarak bu konuda hata yaptılar. Dogmacılar toplumdaki ara güçleri reddettiler. Parti içinde ise insanların hatalarını düzeltmelerine ve devrime katılmalarına izin vermediler.

Ah Ku'nun Gerçek Öyküsü güzel bir öyküdür. Daha önce okumuş olan yoldaşların onu yeniden okumalarını, hiç okumamış olanların ise dikkatle okumalarını tavsiye ederim. Bu öyküsünde Lü Sun, esas olarak geri ve siyasi bakımdan uyanmamış bir köylüyü anlatmaktadır. Bütün bir bölümü, «Devrime Katılması Yasaklanmış», sahte bir yabancı şeytanın nasıl Ah Ku'yu devrimden alıkoyduğunu anlatmaya ayırır. Aslında Ah Ku'nun devrimden anladığı, tıpkı diğer bazıları gibi, kendisi için bir iki şey elde etmektir. Ama bu tür bir devrim için bile sahte yabancı ona izin vermez. Bence bu açıdan bazı kişiler o sahte yabancı şeytana pek benziyorlar. Onlar hata yapmakla karşıdevrim arasında hiçbir ayırım yapmadan hata yapmış olanların devrime katılmasını yasakladılar ve hatta işi, yalnızca hatalar işlemiş olan bazı kişileri öldürmeye kadar vardırıdılar. Bu dersi çok iyi bellemeliyiz. Hem Parti dışındaki insanların devrime katılmasını yasaklamak, hem de Parti içindeki hata yapmış yoldaşların hatalarını düzeltmelerine izin vermemek; ikisi de kötüdür.

Hata yapmış yoldaşlar konusunda bazıları onları gözlemlememiz ve hatalarını düzelterip düzeltmeyeceklerini görmemiz gerektiğini söylüyorlar. Bence yalnızca gözlemlemek yetmez, aynı zamanda hatalarını düzeltmelerine de yardımcı olmalıyız. Bunun anlamı şudur: Önce gözlemde bulunmalı, sonra da yardım etmeliyiz. Herkesin yardıma ihtiyacı vardır; hata yapmamış olanların da ihtiyacı vardır, hata yapmış olanların daha fazla ihtiyacı vardır. Herhalde hiç kimse hatalardan arınmış değildir, yalnızca bazıları daha fazla, bazıları da daha az hata yapar ve bir kere hata yaptılar mı da yardıma ihtiyaçları olur. Yalnızca gözlemde bulunmak pasif bir şeydir; hata yapanların kendilerini düzeltmelerine yardımcı olmanın koşulları yaratılmalıdır. Doğru ile yanlış arasında kesin bir ayırım yapılmalıdır, çünkü Parti içindeki ilke tartışmaları, toplumdaki sınıf mücadelesinin Parti içindeki yansımasıdır ve bu konuda belirsizliğe göz yumulmamalıdır. Somut duruma uygun olarak, hata yapan yoldaşlara doğru ve bir temele dayanan eleştiriler yöneltmek ve

hatta onlara karşı gerekli mücadeleyi vermek normaldir; bu, onların hatalarını düzeltmelerine yardım eder. Onlara yardım etmeyi reddetmek ve daha da kötüsü hatalarından sevinç duymak sekterliktir.

Devrim için daima daha fazla insanın olması daha iyidir. Hatalarından vazgeçmeyen ve tekrar tekrar nasihat edildiği halde kendini düzeltmeyen bir avuç kişi dışında hata yapanların çoğunluğu hatalarını düzeltebilirler. Tifo geçirenler bu hastalığa karşı bağışıklık kazanırlar; aynı şekilde hata yapanlar da, ders çıkarmasını bilmeleri koşuluyla, ilerde daha az hata yapacaklardır. Öte yandan hiç hata yapmamış olanların kibire kapılmaları daha kolay olduğundan hata yapmaya eğilimlidirler. Hepimiz dikkatli olmalıyız, çünkü hata yapmış olanları köşeye kısıtıranlar çoğu zaman kendilerini köşeye kısılmış bulurlar. Kao Kang başkalarına atmak üzere bir taşı kaldırdı, ama taşın altında kalan yalnızca kendisi oldu. Hata yapanlara iyi niyetle davranmak genellikle iyi karşılanacak ve halkı birleştirecektir. Hata yapan yoldaşlara karşı yardımcı bir tutum ya da düşmanca bir tutum; işte bu, kişinin iyi niyetli mi yoksa kötü niyetli mi olduğunu ortaya koyan bir ölçüttür.

«Gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirme» siyaseti, bütün Partiyi birleştirme siyasetidir. Bu siyasete bağlı kalmalıyız.

10. ÇİN İLE DİĞER ÜLKELER ARASINDAKİ İLİŞKİ

Diğer ülkelerden öğrenme sloganını ortaya attık. Bence bu doğru bir şeydir. Bugün bazı ülkelerin yöneticileri bu sloganı ortaya atmaktan çekiniyor, hatta korkuyorlar. Bunu yapmak biraz yürek işidir; çünkü iddialı pozların bir yana bırakılmasını gerektirir.

Her ulusun kendi güçlü yanları olduğu kabul edilmelidir. Öyle olmasaydı varlıklarını nasıl sürdürürlerdi? Nasıl ilerleyebilirlerdi? Öte yandan her ulusun zayıf yanları da vardır. Bazıları sosyalizmin hiç kumsuz, mükemmel olduğunu sanıyorlar. Bu doğru olabilir mi? Her zaman iki yönün, güçlü noktaların ve zayıf noktaların bulunduğu kabul edilmelidir. Parti kollarımızın sekreterleri ordumuzun bölük komutanları ve takım komutanları çalışma tecrübelerini özetlerken cep defterlerine her iki yönü de, hem zayıf noktaları hem de güçlü noktaları not

etmeyi öğrenmişlerdir. Hepsi de her şeyin iki yanı olduğunu bilirler. Öyleyse biz neden bir tek yanı belirtiyoruz? Her zaman, bundan on bin yıl sonra bile iki yan olacaktır. Geçmişte ya da gelecekte olsun, her çağın iki yanı vardır, her bireyin de iki yanı vardır. Kısacası yalnızca bir değil, iki yan vardır. Yalnızca bir tek yanın olduğunu söylemek, yalnızca bir yönün farkında olmak diğerinin ise farkında olmamak demektir.

Siyasetimiz, bütün ulusların ve bütün ülkelerin güçlü yanlarından öğrenmek, siyasi, ekonomik, bilimsel ve teknolojik alanlarda ve sanat ve edebiyat alanında gerçekten iyi olan her şeyden öğrenmektir. Ama körü körüne değil, tahlilci ve eleştirici bir gözle öğrenmeli ve hiç ayırım yapmadan kopya etmemeli ve mekanik bir şekilde olduğu gibi aktarmamalıyız. Doğal olarak onların zayıf noktalarını ve eksiklerini benimsememeliyiz.

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin tecrübesinden öğrenirken de aynı tutumu almalıyız. Bazılarımız eskiden bu konuda berak değil diler ve onların zayıf yanlarını bile örnek aldılar. Onlar örnek aldıkları şeyle övünüp dururken o şey o ülkelerde bir yana atılmaya başlanmış oluyordu; sonuç olarak Maymun Sun Vukung gibi bir takla atmak zorunda kalıyorlardı. Örneğin, Sovyetler Birliği'ndeki gibi bir Sinema-Film Bakanlığı ve bir Kültür Bürosu kurmak yerine bir Kültür Bakanlığı ve Sinema-Film Bürosu kurduğumuz için bizi eleştirenler vardı. Kısa bir zaman sonra Sovyetler Birliği'nin bir değişiklik yaparak bizim gibi bir Kültür Bakanlığı kuracağını hiç beklemiyorlardı. Bazı kişiler hiçbir zaman tahlil etmek zahmetine katlanmazlar, yalnızca esen «rüzgâr»a kapılırlar. Bugün kuzey rüzgârı eserken «kuzey rüzgârı» okuluna katılırlar; yarın batı rüzgârı estiğinde «batı rüzgârı» okuluna geçiverirler; daha sonra yeniden kuzey rüzgârı esmeye başladığında «kuzey rüzgârı» okuluna geri dönerler. Kendilerine ait bağımsız bir görüşleri yoktur ve genellikle bir aşırı uçtan diğerine giderler.

Sovyetler Birliği'nde bir zamanlar Stalin'i göklere çıkaranlar şimdi onu bir hamlede cehenneme gönderiyorlar. Burada, Çin'de de bazıları aynı örneği izliyor. Merkez Komitesinin görüşü, Stalin'in hatalarının, bütünün yalnızca yüzde 30'unu, başarılarının ise yüzde 70'ini oluşturduğu ve bir bütün olarak değerlendirildiğinde her şeye karşın Stalin'in

büyük bir Marksist olduğu yönündedir. «Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübesi Üzerine» adlı yazıyı bu değerlendirme temelinde yazdık. Stalin'in hatalarının yüzde 30, başarılarının yüzde 70 olduğu yolundaki bu değerlendirme, aşağı yukarı doğrudur. Stalin Çin'le ilgili olarak bazı hatalı şeyler yaptı. İkinci Devrimci İç Savaş döneminin sonlarında Vang Ming'in izlediği «sol» maceracılık ve Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı'nın başlarında gene onun düştüğü sağ oportünizm, Stalin'e bağlanabilir. Kurtuluş Savaşı sırasında Stalin, önce iç savaş alevlendiği takdirde Çin ulusunun yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını öne sürerek bizim devrime hız vermemize izin vermedi. Sonra savaş gerçekten patladığı zaman da bize karşı yarı-ciddi, yarı kuşkulu bir tavır aldı. Savaşı kazandığımız zaman Stalin, zaferimizin Tito tipi bir zafer olduğundan kuşku duydu ve 1949 ile 1950 yıllarında üzerimizdeki baskı gerçekten çok büyüktü. Öyle olduğu halde onun hatalarının yüzde 30, başarılarının yüzde 70 olduğunu söylüyoruz. Haklı olan da budur.

Sosyal bilimler ve Marksizm-Leninizmde doğru olduğu her yerde Stalin'i dikkatle incelemeliyiz. Evrensel olarak geçerli olanı incelemeli ve bu incelemenin Çin gerçeğine bağlı olmasını sağlamalıyız. Marks'ınki bile olsa tek tek her cümle izlenseydi karmakarışık bir durum ortaya çıkardı. Bizim teorimiz Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğinin Çin devriminin somut pratiği ile kaynaştırılmasıdır. Bir zamanlar Partimizdeki bazı kişiler dogmatizme kapıldılar ve biz bunu eleştirdik. Ne var ki dogmatizm bugün hâlâ vardır. Akademik çevrelerde ve ekonomik çevrelerde hâlâ varlığını sürdürmektedir.

Doğal bilimlerde oldukça geriyiz ve bu konuda yabancı ülkelere öğrenmeye özel bir çaba harcamalıyız. Ama gene de körü körüne değil, eleştirci bir gözle öğrenmeliyiz. Teknoloji alanında birçok konuda bence önce başkalarını izlemeliyiz ve böyle yapmak bizim için daha iyi olacaktır; çünkü şu anda teknolojide geriyiz ve bu konuda pek az bilgimiz var. Ne var ki berrak bir bilgi sahibi olduğumuz durumlarda en ince noktasına kadar başkalarını izlememeliyiz.

Yabancı ülkelerdeki bütün yoz burjuva sistemlerini, ideolojileri ve hayat tarzlarını kararlılıkla reddetmeli ve eleştirmeliyiz. Ama bu hiçbir şekilde, bizi, kapitalist ülkelerin ileri bilim ve tekniğinden ve işlet-

melerinin yönetiminde bilimsel olan her şeyden yararlanmaktan alıkoymamalıdır. Sanayi bakımından gelişmiş ülkelerde işletmeleri daha az kişiyle ve daha fazla verimlilikle işletmesini ve nasıl iş yapılacağını biliyorlar. Çalışmamızı ilerletebilmemiz için bütün bunları, kendi ilkelimize uygun bir şekilde, iyi öğrenmeliyiz. Bugünlerde İngilizce öğrenenler artık eskisi kadar sıkı çalışmıyorlar ve araştırma raporları da diğer ülkelerle değişilmek üzere İngilizce, Fransızca, Almanca ya da Japoncaya çevrilmiyor. Bu da bir tür körü körüne önyargıdır. Bilimsel, teknik ya da kültürel olsun, ne yabancı olan her şeyin hiç ayırım yapılmadan reddedilmesinin, ne de yukarıda belirtildiği gibi hiç ayırım yapılmadan kopya edilmesinin Marksist tutumla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur ve bunlar devamıza yarar getirmez.

Bence Çin'in iki zayıf noktası vardır; bunlar aynı zamanda iki güçlü noktasıdır.

Birincisi, geçmişte Çin bir emperyalist devlet değil sömürge ve yarı-sömürge bir ülkeydi ve başkalarının zulmü altındaydı. Çin'in sanayi ve tarımı gelişmemiştir ve bilimsel ve teknik düzeyi düşüktür. Geniş toprakları, zengin kaynakları, büyük nüfusu, uzun tarihi, edebiyatta *Kırmızı Odanın Rüyası* ve benzeri şeyler dışında Çin birçok alanda diğer ülkelerden daha aşağı durumdadır ve dolayısıyla kibire kapılması için hiçbir neden yoktur. Ne var ki bazı kimseler, çok uzun süredir köle oldukları için her konuda aşağılık duygusuna kapılıyorlar ve yabancılar karşısında başlarını dik tutamıyorlar. Onlar tıpkı, *Famen Tapınağı* operasındaki, oturması istendiği zaman huzurda ayakta durmaya alıştığını söyleyerek bunu reddeden Çia Kuey³ gibidirler. Bu konuda harekete geçmeli, kendi kendimize olan güvenimizi geliştirmeli ve Amerikan saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketi sırasında geliştirdiğimiz «Amerikan emperyalizmine meydan okuma» ruhunu teşvik etmeliyiz.

İkincisi, bizim devrimimiz geç oldu. Çing imparatorunu deviren 1911 Devrimi Rus devriminden önce olduysa da o sırada Komünist Partisi yoktu ve devrim başarısızlığa uğradı. Halk devrimi 1949 yılında, Ekim Devrimi'nin üzerinden 30'dan fazla yıl geçtikten sonra zafere

3. *Famen Tapınağı* adlı Pekin operasında Çia Kuey, Ming Hanedanının bir haremağası olan Liu Çin'in güvenilir adamlarından biriydi.

ulaştı. Bu açıdan da kibire kapılacak bir durumda değiliz. Sovyetler Birliği ülkemizden, birinci olarak, Çarlık Rusyasının emperyalist bir devlet olması ve ikinci olarak da, Ekim Devrimini gerçekleştirmesi açısından farklıdır. Sonuç olarak Sovyetler Birliği'nde birçok kimse kibirli ve küstaktır.

Bizim iki zaafımız aynı zamanda güçlü noktalarımızdır. Daha önce de başka bir yerde söylediğim gibi, biz birinci olarak «yoksul», ikinci olarak da «boş»uz. «Yoksul» demekle, sanayimizin gelişmemiş, tarımımızın da geri olduğunu kastediyorum. «Boş» deyimiyle ise, boş bir sayfaya benzediğimizi ve bilimsel ve teknik düzeyimizin yüksek olmadığını kastediyorum. Olanaklar açısından bu durum kötü değildir. Yoksullar devrim ister, buna karşılık zenginlerin devrim istemesi zordur. Yüksek bir bilim ve teknik düzeyine sahip olan ülkeler kibire kapılırlar. Biz ise boş bir sayfa gibiyiz; boş sayfa, üzerine yazmaya çok elverişlidir.

Dolayısıyla «yoksul» ve «boş» olmak bizim yararımızdır. Günün birinde ülkemiz güçlü ve zengin olsa bile devrimci tutuma bağlı kalmalı, alçakgönüllü ve temkinli olmaya devam etmeli, başka ülkelerden öğrenmeli ve kendimizi kibire kapılmaktan alıkoymalıyız. Yalnızca Birinci Beş Yıllık plan döneminde değil, birçok beş-yıllık plan tamamlandıktan sonra da başka ülkelerden öğrenmeye devam etmeliyiz. Bundan on bin yıl sonra bile öğrenmeye hazır olmalıyız. Bu kötü bir şey midir?

Toplam olarak on noktayı ele aldım. Bu on ilişkinin tümü de birer çelişmedir. Dünya çelişmelerden oluşur. Çelişmeler olmasaydı dünya yok olurdu. Görevimiz bu çelişmeleri doğru bir şekilde ele almaktır. Pratikte bu çelişmelerin bizim isteğimiz gibi çözülüp çözülmeceği meselesine gelince, biz her iki olasılığa karşı da hazırlıklı olmalıyız. Dahası, bu çelişmelerin çözümü süreci içinde yeni çelişmelerle, yeni meselelerle karşılaşmamız kaçınılmazdır. Ama sık sık belirttiğimiz gibi, önümüzdeki yol dolambaçlı olsa bile gelecek parlaktır. Hem Parti içindeki hem de dışındaki, hem ülke içindeki hem de dışındaki, hem dolaylı hem de dolaysız, bütün olumlu etkenleri harekete geçirmek için elimizden geleni yapmalı ve Çin'i güçlü bir sosyalist ülke haline getirmeliyiz.

ABD EMPERYALİZMİ KÂĞITTAN KAPLANDIR*

14 Temmuz 1956

Birleşik Amerika, başka ülkelere saldırıda bulunmak için her yerde komünizm düşmanlığı bayrağını kaldırıyor.

Birleşik Amerika'nın herkese borcu var. Birleşik Amerika sadece Latin Amerika, Asya ve Afrika ülkelerine değil, aynı zamanda Avrupa ve Okyanusya ülkelerine de borçludur. İngiltere de dahil olmak üzere bütün dünya Birleşik Amerika'dan nefret ediyor. Halk kitleleri ondan nefret ediyor. Amerika Birleşik Devletleri Japonya'yı ezdiği için, Japonya ondan nefret ediyor. Birleşik Amerika'nın saldırısına hedef olmayan hiçbir Doğu ülkesi yoktur. Birleşik Amerika bizim Tayvan Eyaletimizi işgal etti. İçlerinden bazılarının Birleşik Amerika'nın mütefiki olmasına rağmen, Japonya, Kore, Filipinler, Vietnam ve Pakistan ABD saldırısına hedef olmaktadır. Halk ve bazı ülkelerin yönetimleri hoşnutsuzluk duymaktadır.

Bütün ezilen ülkeler bağımsızlık istiyor.

Her şey değişir. Büyük çürüyen güçler yerlerini küçük yeni doğan güçlere bırakacaktır. Küçük güçler değişecek ve büyük güçler haline gelecektir, çünkü insanların çoğunluğu bu değişikliği istemektedir. ABD emperyalizminin güçleri büyük güçler olmaktan çıkarak küçük güçler haline gelecektir, çünkü Amerikan halkı da kendi hükümetinden hoşnut değildir.

Ben de kendi hayatımda böyle değişikliklere tanık oldum. Aramızdan bazıları Çing Hanedanı zamanında, diğer bazıları ise 1911 Devrimi'nden sonra doğdular.

Çing Hanedanı çok eskiden devrildi. Onu kim devirdi? Halkla birlikte Sun Yatsen'in önderlik ettiği parti. Sun Yatsen'in kuvvetleri o ka-

* İki Latin Amerikalı şahsiyetle yapılan bir görüşmenin bir bölümü.

dar küçüktü ki, Çing yöneticileri onu ciddiye almadılar. Sun Yat-sen, hepsi de yenilgiyle sonuçlanan birçok ayaklanmaya önderlik etti. Ama sonunda Çing Hanedanını deviren Sun Yatsen oldu. Büyüğün korkulacak bir yanı yoktur. Büyük küçük tarafından alaşağı edilir. Küçük, büyük haline gelir. Sun Yatsen, Çing Hanedanını devirdikten sonra yenilgiye uğradı. Çünkü halkın toprak ve emperyalizme karşı mücadele gibi taleplerini karşılayamadı. O sırada elini kolunu sallayarak gezen karşıdevrimcileri bastırmak gerektiğini de kavrayamadı. Daha sonraları, Kuzeyli savaş ağalarının şefi Yuan Şihkay tarafından yenilgiye uğratıldı. Yuan Şihkay'ın kuvvetleri Sun Yatsen'inkilerden daha büyüktü. Ne var ki, burada da gene şu yasa geçerliliğini korudu: Halkla bağları olan küçük kuvvetler güçlenir, halka karşı olan büyük kuvvetler ise zayıflar. Nitekim daha sonraları Sun Yatsen'in burjuva-demokrat devrimcileri biz komünistlerle işbirliği yaptılar ve onlarla birlikte Yuan Şihkay'ın geride bıraktığı savaş ağası güruhunu yenilgiye uğrattık.

Çan Kayşek'in Çin'deki iktidarı bütün ülkelerin hükümetleri tarafından tanınıyordu ve yirmi iki yıl sürdü; üstelik onun kuvvetleri herkesinkinden büyüktü. Bizim kuvvetlerimiz ise küçüktü; başlangıçtaki 50 bin Parti üyesi karşıdevrimi bastırma harekâtlarından sonra birkaç bin kişiye inmişti. Düşman her yerde karışıklık çıkarıyordu. Burada da gene şu yasa geçerliliğini korudu: Halktan kopuk olduğu için büyük ve güçlü olan sonunda yenilgiye uğrarken, küçük ve zayıf olan, halkla bağları olduğu ve halkın çıkarları için çalıştığı için zafer kazanır. İşte sonuçta olan budur.

Japonya'ya karşı savaş sırasında, Japonya çok güçlüydü, Guomindang birlikleri geri bölgelere sürülmüştü ve Komünist Partisinin önderliğindeki silahlı kuvvetler ancak düşman hatlarının gerisindeki köylük bölgelerde gerilla savaşı verebiliyorlardı. Japonya; Pekin, Tientsin, Şanghai, Nancing, Vuhan ve Kanton gibi büyük Çin şehirlerini işgal etmişti. Buna rağmen, Almanya'nın Hitleri gibi Japon militaristleri de aynı yasa uyarınca birkaç yıl içinde yerle bir oldular.

Biz sayısız güçle karşılaştık ve güneyden kuzeye sürüldük; kuvvetlerimizin sayısı ise birkaç yüz binden yirmi-otuz bine düştü. On bin kilometrelik Uzun Yürüyüşün sonunda sadece 25 bin askerimiz kalmıştı.

Partimizin tarihinde birçok hatalı «sol» ve sağ çizgi ortayı çıktı. Bunların en tehlikeli olanları, Cen Dusiyu'nun sağcı çizgisiyle Vang Ming'in «solcu» çizgisiydi. Ayrıca Çang Kuotao, Kao Kang ve diğerlerinin sağ sapma hataları da vardı.

Hataların bir de iyi yanı vardır, çünkü halkı ve Partiyi eğitirler. Olumsuz örnek olarak bizi eğiten Japonya, Birleşik Amerika, Çan Kayşek, Cen Dusiyu, Li Lisan, Vang Ming, Çang Kuotao ve Kao Kang gibi birçok iyi öğretmenimiz oldu. Olumsuz örnek olarak bizi eğiten bu öğretmenlerden öğrenmek için çok yüksek bir fiyat ödedik. Geçmişte İngiltere bize birçok kez savaş açtı. İngiltere, Birleşik Amerika, Japonya, Fransa, Almanya, İtalya, Çarlık Rusyası ve Hollanda bizim ülkemizle çok yakından ilgileniyorlardı. Onlar, olumsuz örneklerle bizi eğiten öğretmenlerimiz, biz ise onların öğrencileriydik.

Direnme Savaşı sırasında, birliklerimiz Japonya'ya karşı savaşa savaşa büyüdü ve 900 bin kişilik bir güce ulaştı. Arkasından Kurtuluş Savaşı geldi. Guomindang'ın silahları bizimkilerden üstündü. O sıralarda Guomindang'ın 4 milyon askeri vardı, ama üç yıl savaşarak onların toplam 8 milyon askerini yok ettik. ABD emperyalizminden yardım almasına rağmen Guomindang bizi yenemedi. Büyük ve güçlü olan zafer kazanamaz, kazanan daima küçük ve zayıf olandır.

ABD emperyalizmi şimdi oldukça güçlüdür, fakat aslında güçlü değildir. Halk kitlelerinden kopuk olduğu ve Amerikan halkı da dahil olmak üzere herkesin nefretini kazandığı için siyasi bakımdan çok zayıftır. Çok güçlü görünmesine rağmen aslında hiç de korkulacak bir şey değildir, sadece kâğıttan bir kaplandır. Dıştan bakıldığında kaplan gibi görünür, fakat kâğıttan yapılmıştır ve ne yağmura ne de rüzgâra dayanabilir. Ben, Birleşik Amerika'nın kâğıttan bir kaplandan başka bir şey olmadığına inanıyorum.

Güçlü olan, yerini zayıf olana bırakmak zorundadır; bir bütün olarak tarih, sınıflı toplumun binlerce yıllık tarihi bunu kanıtlamıştır. Bu, Amerika kıtası için de geçerlidir.

Ancak emperyalizm ortadan kaldırıldıktan sonra barış olabilir. Kâğıttan kaplanların yok edileceği gün gelecektir. Fakat onlar kendi istekleriyle yok olup gitmeyeceklerdir; rüzgâr ve yağmur tarafından parçalanmaları gerekecektir.

ABD emperyalizminin kâğıttan kaplan olduğunu stratejik açıdan söylüyoruz. Bir bütün olarak ele aldığımızda onu küçümsemeliyiz. Ama tek tek parçaları ele aldığımızda, onu ciddiye almalıyız, Pençeleri ve keskin dişleri vardır. Onu parça parça yok etmeliyiz. Örneğin, eğer on diş varsa, bunlardan birini kırdığınız zaman geriye dokuz diş kalır, bir tanesini daha kırdığınız zaman geriye sekiz tane kalır. Bütün dişlerini kırdığınız zaman da hâlâ pençeleri olacaktır. Onunla adım adım ve ciddi bir biçimde mücadele edersek, sonunda kesinlikle zafer bizim olur.

Stratejik bakımdan ABD emperyalizmini tamamen küçümsemeliyiz. Taktik bakımdan ise onu ciddiye almalıyız. Birleşik Amerika bugün güçlüdür, fakat daha geniş bir bakış açısıyla, bütünlük içinde ve uzun dönemde ele alındığında kitlelerin desteğinden yoksun olduğu, halkı ezdiği ve sömürdüğü için siyasetlerinin halkın nefretini kazandığı görülecektir. Bu nedenle kaplan yok olmaya mahkûmdur Dolayısıyla korkulacak bir tarafı yoktur ve küçümsenebiler. Ne var ki, bugün Birleşik Amerika'nın hâlâ gücü vardır; yılda 100 milyon tondan fazla çelik üretmekte ve her tarafa saldırmaktadır. İşte bu nedenle ona karşı mücadeleyi sürdürmeli, vargücümüzle savaşmalı ve mevzilerini teker teker ele geçirmeliyiz. Bu da zaman ister.

Kuzey ve Güney Amerika, Asya ve Afrika ülkelerinin, Birleşik Amerika ile sonuna kadar, yağmur ve rüzgâr kâğıttan kaplanı yiyip bitirinceye kadar çatışmak zorunda kalacakları anlaşılıyor.

ABD emperyalizmine karşı mücadelede, Latin Amerika ülkelerindeki Avrupa kökenli halk, o ülkelerin yerlisi olan Kızılderililerle birleşmelidir. Avrupa'dan gelen beyaz göçmenler yönetenlerden ve yönetilenlerden oluşan iki gruba ayrılabilir. Dolayısıyla ezilen beyaz halkın yerli halka yaklaşması kolaylaşır, çünkü her ikisinin de durumu aynıdır.

Latin Amerika, Asya ve Afrika'daki dostlarımızın durumu bizimkinin aynıdır ve onlar da aynen bizim yaptığımız şeyi yapıyorlar, emperyalizmin halk üzerindeki zulmünü hafifletmek için halka hizmet ediyorlar. Eğer başarısak, emperyalist zulmün kökünü kazıyabiliriz. Bu noktada, bizler yoldaşız.

Emperyalist zulme karşı koymamız açısından sizinle aynı niteliklere sahibiz, sadece coğrafi durum, milliyet ve dil bakımından sizden ayrılıyor. Ama biz, emperyalizmden nitelik olarak farklıyız, emperyalizmin surati bile midemizi bulandırmaya yetiyor.

Emperyalizme ne gerek var? Ne Çin halkı ne de dünyadaki diğer halklar onu istiyor. Emperyalizmin varlığı için hiçbir neden yoktur.

PARTİNİN BİRLİĞİNİ SAĞLAMLAŞTIRALIM VE PARTİNİN GELENEKLERİNİ İLERİ GÖTÜRELİM*

30 Ağustos 1956

Bugün, 8. Milli Kongre için hazırlık toplantısına başlıyoruz. Toplantı aşağı yukarı on beş gün sürecektir ve yapacağı başlıca işler şunlardır: (1) Kongre belgelerinin kaleme alınması, (2) Merkez Komitesi için bir önseçim yapılması, (3) kongrede okunacak konuşmaların hazırlanması.

Şimdi birkaç noktayı ele almak istiyorum.

Birincisi, kongrenin hedefleri ve amaçlarıyla ilgilidir. Bu kongrenin hedefleri ve çözmesi gereken sorunlar nelerdir? Kısaca, 7. Kongreden bu yana kazanılan tecrübelerin özetlenmesi, bütün Partinin birleştirilmesi ve büyük bir sosyalist Çin yaratma mücadelesinde ülke içinde ve dışında birleşilebilecek bütün güçlerle birleşmenin sağlanması.

Tecrübenin özetlenmesi konusunda. Çok zengin bir tecrübe hazinemiz olmasına rağmen, sadece bir sürü olguyu art arda sıralamakla yetinmemeli, özü kavrayarak, gerçeklerden yola çıkarak ve Marksist bir bakış açısıyla tecrübeleri özetlemeliyiz. Bu şekilde yapılan bir özetleme, bütün Partimize canlılık kazandıracak ve işimizi daha iyi yapmamıza olanak sağlayacaktır.

Partimiz, büyük, şanlı ve doğru bir Partidir; bu, bütün dünyanın kabul ettiği bir gerçektir. Geçmişte, başka ülkelerden bazı yoldaşlar çalışmalarımızı kuşkuyla karşılıyordu. Birçoğu milli burjuvaziye karşı izlediğimiz siyaseti kavramadıkları gibi, düzeltme hareketimiz konusunda da berrak bir fikre sahip değillerdi. Bugün ise bunları kavrayan-

* Çin Komünist Partisi 8. Milli Kongresi Hazırlık Toplantısının Birinci Oturumu'nda yapılan konuşma.

ların sayısının daha fazla olduğunu ve çoğunluğun böyle bir kavrayışa sahip olduğunu söyleyebilirim. Kuşkusuz hâlâ kavrayamayanlar da var. Ülkede ve Parti içinde bile bunları kavrayamayan ve 7. Kongreden bu yana izlediğimiz çizginin mutlaka doğru olması gerekmediğini söyleyenler var. Fakat gerçekler ortadadır. İki devrim yaptık; iktidarı ele geçirmek için burjuva-demokratik devrimi, sosyalist dönüşümü gerçekleştirmek ve sosyalist bir ülke inşa etmek için de proleter-sosyalist devrimi yaptık. 7. Kongrenin toplanmasından bu yana geçen on bir yılda bütün ülkenin ve bütün dünyanın kabul ettiği büyük başarılar kazandık. Başka ülkelerin burjuvazisi bile bu başarıları kabul etmek zorunda kalmıştır. Bu iki devrim, Merkez Komitesinin 7. Kongreden bu yana izlediği çizginin doğru olduğunu kanıtlamaktadır.

Ekim Devrimi burjuvaziyi devirdi; bu dünya tarihinde eşi görülmemiş bir olaydı. Bütün ülkelerin burjuvazisi bu devrime kara çalmak için veryansın ediyor, onun hakkında tek bir iyi şey söylemiyordu. Rusya'daki burjuvazi karşıdevrimci bir sınıftı; o sırada devlet kapitalizmini reddediyor, işi yavaşlatma ve sabotaj eylemleri örgütlüyor ve silaha sarılıyordu. Rusya proletaryası için burjuvazinin işini bitirmekten başka çare yoktu. Bu, başka ülkelerin burjuvazisini kızdırdı ve onların saldırgan bir dil kullanmasına yol açtı. Çin'de ise biz, milli burjuvazimize karşı nispeten daha yumuşak davrandık; onlar kendilerini biraz daha rahat hissediyor ve siyasetimizde bazı iyi şeylerin olduğuna inanıyorlar. Eisenhower ve Dulles, Amerikalı gazetecilerin Çin'e gelmesini yasaklamakla, şimdi siyasetimizde iyi şeyler bulunduğunu kabul etmiş oldular. Eğer burada berbat bir durum olsaydı, bunun sadece kötüleyici bazı yazıların yazılmasına yol açacağını bildikleri için gazetecilerinin buraya gelmesine izin verirlerdi. Onların en korktuğu şey, yazıların sadece küfürle dolu olmayıp, arada birkaç iyi laf da içermesi ve onları zor durumda bırakmasıdır.

Çin, geri bir ekonomisi ve geri bir kültürü olan pis, top oyunlarında ve yüzme yarışlarında başarısız, kadınların ayaklarının bağlandığı, erkeklerin uzun saçlarını ördüğü, hâlâ haremağalarının bulunduğu ve ayın bile yabancı ülkelerdeki kadar iyi olmadığı, oralandaki kadar parlamadığı «kötürüm olmuş bir imparatorluk», «Doğu Asya'nın hasta adamı» olarak hor görülürdü. Kısacası, Çin'de kötü olan pek çok şey

vardı. Ne var ki dönüşümü sağlamak için altı yıl çalıştık ve Çin'in çehresini değiştirdik. Kimse kazandığımız başarıları inkâr edemez.

Partimiz, devrimci davamızı ilerleten önder çekirdek güçtür. Tecrübeleri özetlerken, kongre her şeyden önce bütün Partide daha büyük bir birlik sağlamayı hedef almalıdır. Haziran ayına kadar Parti üyelerinin sayısı 10 milyon 730 bin civarındaydı. Halk içindeki önder çekirdek güç olma görevini daha iyi yerine getirebilmeleri için bu 10 milyondan fazla Parti üyesini eğitmek, aydınlatmak ve birleştirmek amacıyla büyük bir çaba harcanmalıdır. Tek başına Parti yeterli değildir; o sadece bir çekirdektir ve kitle desteğine ihtiyaç duyar. Sanayi, tarım, ticaret, kültür ve eğitim de dahil olmak üzere bütün alanlarda, işlerin yüzde 90'ı Parti üyeleri tarafından değil Partili olmayan kişiler tarafından yürütülmektedir. Bu nedenle, kitlelerle birleşmek için elimizden geleni yapmalı, birleşilebilecek herkesle birleşmeli ve birlikte çalışmalıyız. Geçmişte Parti içinde birliği sağlamak ve Partili olmayan insanlarla birleşmek için yaptığımız çalışmalarda birçok hata vardı. Bu konudaki çalışmalarımızın büyük ölçüde düzeltilmesi için kongre sırasında ve kongreden sonra propaganda ve eğitim yapmalıyız.

Uluslararası alanda, başta Sovyetler Birliği, kardeş Partiler, kardeş ülkeler ve bu ülkelerin halklarıyla ve aynı zamanda barışsever ülkeler ve halklarla, yani dünyada birleşilebilecek olan bütün güçlerle birleşmeli ve yararlı olabilecek bütün güçlerin desteğini sağlamalıyız. 50'den fazla ülkedeki Komünist Partilerin delegeleri kongremize katılacaktır ve bu çok iyi bir şeydir. Geçmişte, iktidarı ele geçirmemiş ya da iki devrimde zafer kazanmamıştık, inşa konusunda da sözü edilecek bir zafer kazanmamıştık. Şimdi ise durum tamamen farklıdır. Başka ülkelere yoldaşların gözünde oldukça yüksek bir itibarımız vardır.

Parti içindeki ve dışındaki ve ülke içindeki ve dışındaki birleşilebilecek bütün güçlerle neden birleşiyoruz? Büyük bir sosyalist ülke inşa etmek için. Bizim ülkemiz gibi bir ülke «büyük» diye tanımlanabilir ve tanımlanmalıdır da. Partimiz büyük bir Parti, halkımız büyük bir halk, devrimimiz büyük bir devrimdir ve inşa çalışmamız da büyüktür. Yeryüzünde 600 milyon nüfusa sahip olan tek ülke Çin'dir. Geçmişte başkalarının bizi hor görmesi için nedenler vardı. Çünkü başka-

larına katkıda bulunacak pek bir şeyimiz yoktu; çelik üretimimiz yılda sadece birkaç yüz bin tonu buluyordu ki o da Japonların elindeydi. Çan Kayşek Guomindangının yirmi iki yıl süren istibdat yönetimi altında, çelik üretimi, yılda topu topu yirmi-otuz bin tonu buluyordu. Şimdi hâlâ fazla çeliğimiz yok, ama iyi bir başlangıç yapılmıştır. Üretim bu yıl dört milyon tonu aşacak, gelecek yıl beş milyon tona ulaşacak, İkinci Beş Yıllık Planın bitiminden sonra 10 milyon tondan fazla olacak ve Üçüncü Plandan sonra da büyük bir olasılıkla 20 milyon tona ulaşacaktır. Bu hedefe ulaşmak için sıkı çalışmalıyız. Dünyada yüzden fazla ülke var, fakat yılda 20 milyon tondan fazla çelik üretenlerin sayısı çok azdır. Dolayısıyla, bir kere inşa edildikten sonra, Çin büyük bir sosyalist ülke haline gelecek ve yüz yıldan uzun süren, horlandığı, gerilik ve sefalet içinde olduğu durumu kökünden değiştirecektir. Üstelik dünyanın en güçlü kapitalist ülkesi olan Birleşik Amerika'ya yetişebilecektir. Birleşik Amerika'nın nüfusu sadece 170 milyondur, dolayısıyla bizim nüfusumuz onunkinden birkaç kere daha büyük olduğuna, ülkemizin kaynakları onunkiler kadar zengin olduğuna ve aşağı yukarı aynı iklime sahip olduğumuza göre, Birleşik Amerika'ya yetişmemiz mümkündür. Ona yetişmemiz gerekmez mi? Kesinlikle gerekir. 600 milyon insanımız neyle uğraşıyor? Uyukluyorlar mı? Hangisi doğrudur; çalışmak mı, yoksa uyuklamak mı? Eğer çalışmak diyorsanız, o zaman niçin onlar 170 milyonluk bir nüfusla 100 milyon ton çelik üretebiliyorken, siz 600 milyon insanınızla 200 ya da 300 milyon ton çelik üretemeyesiniz? Eğer onlara yetişemezseniz, haklı olduğunuzu kanıtlayamayacaksınız ve hiç de öyle şanslı ve büyük olmayacaksınız. Birleşik Amerika'nın sadece 180 yıllık bir tarihi vardır ve 60 yıl geri kalmışız. 50 ya da 60 yılda Birleşik Amerika'yı kesinlikle geçmemiz gerekir. Bu, boynumuzun borcudur. O kadar büyük bir nüfusa, o kadar geniş bir ülkeye ve o kadar zengin kaynaklara sahip olduğunuz ve üstelik üstün olduğu iddia edilen sosyalizmi inşa ettiğiniz söylendiği halde, 50 ya da 60 yıl çaba harcadıktan sonra Birleşik Amerika'yı hâlâ geçememişseniz, yazıklar olsun size! O zaman yeryüzünde ne işiniz var? O halde, Birleşik Amerika'yı geçmek sadece mümkün değil, aynı zamanda kesinlikle zorunlu ve şarttır. Eğer bunu

gerçekleştiremezsek, Çin ulusu olarak biz, dünya uluslarını hayal kırıklığına uğratmış ve insanlığa pek bir katkıda bulunmamış oluruz.

İkincisi, partinin geleneklerinin ileri götürülmesi konusunda. Kongre, Partimizin ideoloji ve çalışma tarzı konusundaki iyi geleneklerini ileri götürmelidir. Kongre öznelciliğe ve sekterliğe karşı etkili bir mücadele vermeli ve aynı zamanda bürokrasiye karşı koymalıdır. Bürokrasi meselesine bugün girmeyecek, sadece öznelciliği ve sekterliği ele alacağım. Bir kere alt edilseler bile, öznelcilik ve sekterlik yeniden ortaya çıkarlar ve yeniden alt edilmeleri gerekir.

Hata yapmak derken, öznelci hataları, yanlış bir biçimde düşünmeyi kastediyoruz. Elimize geçen, Stalin'in hatalarını eleştiren pek çok yazı bu meseleye pek dokunmamakta ya da bununla ilgili olarak hiçbir şey söylememektedir. Stalin niçin hata yaptı? Çünkü onun birçok meseledeki öznelci düşünceleri nesnel gerçeklere uymuyordu. Bu gibi şeylere bugün bizim çalışmamızda da sık sık rastlanmaktadır. Öznelcilik, nesnel gerçekler ve gerçekte olması mümkün olan şeyler yerine öznel isteklerden yola çıkmak demektir. Kongre belgelerinde ortaya koyacağımız ve ele alacağımız şeyler, olanaklar elverdiği ölçüde Çin gerçeklerine uygun ya da yakın olmalıdır. Aynı zamanda, kazandığımız tecrübelerin ışığında gerçeklere aykırı olan görüşleri eleştirmeli, öznelciliği eleştirmeli ve onunla mücadele etmeliyiz. Bu görevi yıllarca önce saptamıştık. Bugün, öznelciliğin sosyalist devrim ve sosyalist inşada karşılaşılan biçimleriyle mücadele ediyoruz. Demokratik devrim sırasında uzun bir süre öznelcilik başımıza bela kesildi ve bunun bedelini, üs bölgelerimizin hemen hemen tümünü ve devrimci kuvvetlerimizin yüzde 90'ından fazlasını yitirerek çok pahalıya ödedikten sonradır ki, aklımızı başımıza toplamaya başladık. Sorun, araştırma, inceleme ve gerçekçi bir yaklaşıma ağırlık veren Yenan'daki düzeltme hareketine kadar çözülmedi. Marksizmin evrensel gerçeğini Çin devriminin somut pratiğiyle birleştirmeliyiz, yoksa olduğumuz yerde sayarız. Diğer bir deyişle, teoriyle pratik birleştirilmelidir. Teoriyle pratiğin birleştirilmesi Marksizmin temel ilkelerinden biridir. Diyalektik materyalizme göre, düşünce, gerçeği yansıtmalıdır ve ancak nesnel pratik tarafından sınanıp doğrulandıktan sonra gerçek olarak kabul edilmelidir, yoksa gerçek olarak kabul edilemez. Son birkaç yılda ba-

şarılı olmamıza rağmen, öznelciliğe her yerde rastlanmaktadır. Öznellik, bugün olduğu gibi gelecekte de var olacaktır. Bundan on bin, hatta yüz milyon yıl sonra bile, insanlık yok olmadıkça, öznelcilik daima var olmaya devam edecektir. Öznelciliğin bulunduğu her yerde hatta da olur.

Bir de sekterlik denen bir olgu vardır. Her bölgenin kendi genel çıkarı, her ulusun başka bir genel çıkarı, dünyanın ise gene ve başka bir genel çıkarı vardır. Yerküreden dışarıya seyahat için yollar henüz açılmadığından, şimdilik kendi gezegenimiz dışındaki meselelere girmeyeceğim. Eğer bir gün Marsta ya da Venüs'te insanların yaşadığı anlaşılırsa, o zaman onlarla birleşme ve bir birleşik cephe kurma meselesini de tartışırız. Bugün için konumuzu Partide, ülkede ve dünyada birlik meselesiyle sınırlı tutacağız. Bizim ilkemiz, ister başka ülkelerin komünistleri olsunlar ister başka ülkelerdeki Partili olmayan kişiler olsunlar, dünya barışına ve insanlığın ilerlemesi davasına yararı dokunabilecek olan herkesle birleşmektir. Hepsinden önce, çok sayıdaki Kümünist Partilerle ve Sovyetler Birliği'yle birleşmeliyiz. Sovyetler Birliği'nde yapılan bazı hatalara ve bu hatalarla ilgili olarak ileri geri bir sürü konuşma ve dedikodu yapılmasına bakarak, bunların berbat hatalar olduğu sanılabilir. Bu yanlış bir görüştür. Hiçbir ulus hatasız değildir; Sovyetler Birliği dünyanın ilk sosyalist ülkesi olduğu ve yıllar boyunca başından bir sürü şey geçtiği için hata yapmaması mümkün değildi. O halde, Sovyetler Birliği'nin hatalarını, örneğin Stalin'in hatalarını nasıl değerlendirmemiz gerekir? Bu hatalar kısmi ve geçicidir. Bazı şeylerin yirmi yıldan beri sürüp gittiğini duyuyoruz, ama bunlar gene de kısmi ve geçici niteliktedir ve düzeltilebilir. Sovyetler Birliği'nde esas akım, esas yön ve gelişmenin büyük bir kısmı doğrudur. Rusya Leninizmi yarattı ve Ekim Devrimi'yle dünyanın ilk sosyalist ülkesi oldu. Sosyalizmi inşa etti, faşizmi yenilgiye uğrattı ve güçlü bir sanayi ülkesi haline geldi. Sovyetler Birliği'nden öğrenebileceğimiz çok şey vardır. Kuşkusuz Sovyetler Birliği'nin geri tecrübelerini değil, ileri tecrübelerini örnek almalıyız. Baştan beri, ileri Sovyet tecrübelerinden yararlanma sloganını savunduk. Sovyetler Birliği'nin geri tecrübelerini örnek almanızı size kim söyledi? Bazıları ayırım yapmaktan o kadar acizler ki, Rusların osuruğunun bile güzel koktuğunu söy-

luyorlar. Bu da öznelciliktir. Ruslar kendileri osuruklarının pis koktuğunu söylüyorlar. Demek ki, tahlilci olmamız gerekiyor. Başka bir yerde söylediğimiz gibi, Stalin'i yüzde 70 başarılı, yüzde 30 hatalı olarak değerlendirmeliyiz. Sovyetler Birliği'nin durumunu ele aldığımızda da, iyi ve yararlı olan şeyler esas ve büyük kısmı, hatalı olan şeyler ise küçük kısmı oluşturmaktadır. Bizde de iyi olmayan şeyler var; başka ülkelerin bunları örnek almasını önlemek bir yana, kendimiz de bunlardan arınmalıyız. Kötü şeyler de bir bakıma tecrübe sayılır ve iyi amaçlara hizmet edebilir. Cen Dusiyou, Li Lisan, Vang Ming, Çang Kuctao, Kao Kang ve Cao Şuşih gibi öğretmenlerin oldu. Sadece bunlar değil, başkaları da var. Ülke içinde bu öğretmenlerin en iyisi Çan Kayşek'ti. Bizim bir türlü ikna edemediklerimiz, Çan Kayşek kendilerine ders vermeye girişir girişmez derhal ikna oluyorlardı. Çan Kayşek nasıl ders veriyordu? Makineli tüfek, tank ve uçakla. 600 milyon halkımızı eğiten bir diğer öğretmen de, emperyalizmdir. Çeşitli emperyalist devletler tarafından yüz yıldan fazla ezildik ve bu da bir çeşit eğitim oldu. Dolayısıyla, kötü şeyler de eğitim amacına hizmet edebilir ve gözlemlerimizi açabilir.

Sekterliğe karşı mücadelede özellikle bir noktaya dikkat edilmelidir; size karşı mücadele etmiş olanlarla birleşmelisiniz. Hiç de o kadar kötü olmadığınız halde, sizinle yumruk yumruğa geldiler, sizi yere yıktılar, acı çekmenize ve itibarınızı yitirmenize neden oldular, sizi «resmen» oportünist diye «damgaladılar». Eğer haklı olarak dayak yediyseniz, oh olsun. Eğer oportünistin biriysen, niçin yumruklara hedef olmayacakmışsın? Ben, haksız yumruklardan ve mücadelelerden söz ediyorum. Size darbe indirenler tutumlarını değiştirdikleri, size haksız yere saldırdıklarını, sizi oportünistlerin «şahı» ilan etmelerinin yanlış bir şey olduğunu kabul ettikleri zaman, meseleyi uzatmayın. İçlerinden birkaçı haksız olduğunu kabul etmezse, biraz bekleyemez misiniz? Bekleyebilirsiniz herhalde. Birlik derken, sizinle görüş ayrılıkları olan, size yukardan bakan ya da pek saygı göstermeyen, sizinle görülecek bir hesabı olan ya da size karşı mücadele etmiş olanlarla ve size acı çektirenlerle birleşmeyi kastediyoruz. Sizinle aynı fikirde olanlara gelince, bunlarla zaten birlik halinde olduğunuz için birlik diye bir mesele söz konusu değildir. Burada mesele, henüz birleşmemiş oldu-

ğunuz, sizden farklı görüşleri ya da önemli zaafı olanlarla ilgili olarak ortaya çıkmaktadır.' Örneğin bugün Partimizde, Partiye ideolojik olarak değil, sadece örgütsel olarak katılmış olan pek çok kişi vardır. Bunlar sizinle yumrulaşmamış ya da çatışmamış olabilirler, fakat Partiye ideolojik olarak katılmamış oldukları için yaptıkları işler kaçınılmaz olarak yetersiz ya da hatalı olabilir, hatta bunlar bazı kötü şeyler de yapabilirler. Bu gibileriyle birleşmeli, onları eğitmeli ve onlara yardım etmeliyiz. Daha önce de söylediğim gibi, zaafı olan ya da hata yapmış herkesle ilişkilerimizde, sadece hatalarını düzelterip düzeltmediklerini anlamak için onları gözlemlemekle yetinmemeli, aynı zamanda hatalarını düzeltmeleri için onlara yardım etmeliyiz. Başka bir deyişle, birinci olarak onları gözlemlemeli, ikinci olarak da yardım etmeliyiz. Sadece gözlemlemek demek, bir kenarda durup nasıl davrandıklarını izlemek demektir. Eğer başarılılarsa, ne âlâ, yok eğer başaramazlarsa, bırakın cezalarını çeksinler. Bu olumlu bir tutum değil, pasif bir tutumdur. Marksistler olumlu bir tutum takınmalı, yani hem gözlem yapmalı hem de yardım etmelidirler.

Üçüncüsü, Merkez Komitesinin seçimi meselesi. Deng Siaoping yoldaş biraz önce Sekizinci Merkez Komitesinde 150 ile 170 arasında üye bulunacağını söyledi. Bu sayı, 77 üyeli Yedinci Merkez Komitesinin iki katından biraz fazladır ve muhtemelen uygun bir sayıdır. Birkaç yıl, diyelim ki beş yıl süreyle, Merkez Komitesini daha fazla genişletmemek daha doğru olacaktır. Bugün büyük yararlılıklar gösteren çok sayıda yetenekli insan Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında yetişti ve bunlar «38 tipi kadrolar» diye adlandırılmaktadır. Bugün bu kadrolar çalışmalarımızın temel direğini oluşturmaktadır; onlar olmazsa bir şey yapamayız. Ne var ki, bunların sayısı çok olduğundan hepsini Merkez Komitesine alacak olsak, Merkez Komitesinin sayısı birkaç yüze ulaşır. Bu nedenle, bu sefer böyle bir düzenleme yapmayacağız. Buradaki yoldaşlardan, Merkez Komitesi tarafından önerilen 150-170 sayısının uygun olup olmadığını, eğer uygun değilse, Merkez Komitesinin kaç üyeden oluşması gerektiğini düşünmelerini istiyorum.

Bugünkü Merkez Komitesi üyelerinin iyi çalıştığını ve 7. Kongrenin güvenine layık olduklarını kanıtladıklarını kabul etmeliyiz. Geride bıraktığımız on bir yılda Çin'de demokratik devrime, sosyalist devri-

me, sosyalist inşaya, ağır hatalar yapmadan doğru bir biçimde önderlik ettiler, oportünizmin her türüne ve hatalı şeylere karşı mücadele ederek devrimin ve insanın önüne dikilen bütün olumsuz etkenlerin üstesinden geldiler. Daha önce hata yapmış olan yoldaşlardan bazıları da dahil olmak üzere, başarılı oldular. Burada bir bütün olarak Merkez Komitesinden söz ediyorum. Bu değerlendirme belli yoldaşlar için geçerli değildir. Özellikle Vang Ming için geçerli değildir. Vang Ming 7. Kongrede, durumu idare edebilmek için Merkez Komitesinin çizgisinin doğru olduğunu kabul eden, Merkez Komitesinin 7. Kongreye sunduğu raporu benimseyen ve Merkez Komitesinin kararlarına uymak istediğini belirten bir belge sundu. Ama bir müddet sonra onunla konuştuğumda, yazdıklarını unutarak yüzgeri etti. Ertesi gün, biraz düşündükten sonra, yazdığı metinle hatalarını kabul etmiş olduğunu söyledi. Öyle olsa bile, ona eğer şimdi hatalarını reddetmek istiyorsa, o yazılı açıklamasını geri alabileceğini söyledim. Ama öyle yapmadı. Daha sonra, 2. Genel Toplantıda, hatalarından söz etmesini beklediğimizi söyledik, ama o konuyu saptırdı ve hatalarından söz edecek yerde, bize övgüler düzmeye girişti. Bunları kısa kesip, kendisinin, yani Vang Ming'in hataları üzerinde durması gerektiğini söylediğimizde oralı bile olmadı. Toplantıdan sona özeleştirisini yazmaya söz verdi. Fakat daha sonra hastalandığını ve fikri çalışma yapamadığını, yazmaya başlar başlamaz hastalığının nüksettiğini söyledi. Kesinlikle bilemiyoruz ama, belki de bütün bunları uyduruyordu. Kendini pek iyi hissetmiyor ve bu kongreye katılamayacak. Onu seçelim mi? Ya Li Lisan yoldaşı? Li Lisan'ın affedilmesinden yana olan yoldaşların sayısı, Vang Ming'in affedilmesini isteyenlerinkinden daha azdır. Deng Siaoping yoldaşın da belirttiği gibi onları seçmemiz 7. Kongrede seçilmeleri ile aynı anlamı taşıyacaktır. O kongrede delegelerden birçoğu onları seçmek istemiyordu (sadece Vang Ming'i değil, diğer birçok yoldaşı da). O zaman onları seçmeme siyaseti izlersek hata yapmış olacağımızı söyledik. Hata yapanları seçmemek niçin yanlış olurdu? Çünkü o zaman, onların örneğini izlemiş olurduk. Onların yöntemi, gerçekten hata yapmış olsun olmasın, bir kere oportünist diye damgaladıkları herkesi reddetmekti. Eğer böyle yapmış olsaydık, onların çizgisini, yani Vang Ming çizgisini ya da Li Lisan çizgisini izlemiş olurduk. Böyle bir şeyi asla

yapamaz, yani hiçbir koşul altında Vang Ming ya da Li Lisan çizgisini izleyemezdik. Bunların parti içi ilişkilerdeki tutumları, hata yapmış ve kendilerine karşı mücadele etmiş ya da kendilerini oportünist olmakla suçlamış olan herkesi reddetmekti. Kendileri su katılmamış Bolşevikler olarak geçiniyorlardı, ama sonunda su katılmamış oportünistler oldukları ortaya çıktı. Oysa, Marksizmi belli ölçüde kavrayanlar, onların bir zamanlar oportünist diye damgaladıklarıydı.

Burada meselenin özü, bunların birbirlerinden kopuk birkaç birey olmayıp, küçük burjuvazinin önemli bir bölümünü temsil etmeleridir. Çin'de büyük bir küçük burjuva kitlesi vardır. Küçük burjuvazinin önemli bir bölümü yalpalar. Örneğin, hali vakti yerinde orta köylülerin şaşmaz bir şekilde bütün devrimlerde yalpaladıkları ve kararlı bir tutum takınmadıkları, moralleri yüksek olduğu zaman havalarda uçup, karamsarlığa kapıldıklarında üzüntüyle kendi içlerine kapandıkları herkesçe bilinir. Gözleri, çoğu kez birkaç öküz, bir kağıt ve birkaç dönüm toprağı aşmayan o paha biçilmez mülklerinden başka bir şeyi görmez. Kâr ve zarar hesaplarından başka bir şey düşünmezler ve bu malları yitirmemek için ellerinden geleni yaparlar. Bunlar, yoksul köylülerden farklıdır. Yoksul köylüler Kuzey Çin'de köylük bölgelerdeki nüfusun yüzde 50'sini, güney Çin'de ise yüzde 70'ini oluşturmaktadır. Sınıf bileşimi bakımından Partimiz, esas olarak işçilerden ve yoksul köylülerden, yani proletarya ve yarı-proletaryadan oluşmaktadır. Yarı-proletarya da küçük burjuvadır, fakat orta köylülerden çok daha kararlıdır. Partimiz, belli sayıda aydını da saflarına kabul etmiştir; on milyondan fazla üyemiz arasındaki yüksek, orta ve aşağı düzeydeki aydınların sayısı yaklaşık olarak bir milyondur. Bunların, emperyalizmi ya da toprak ağası sınıfını, bürokrat-kapitalist sınıfı ya da mili burjuvaziyi temsil ettiklerini söylemek doğru olmaz; doğru olan, bunları küçük burjuva sınıflamasına sokmaktır. Esas olarak, bunlar küçük burjuvazinin hangi kesimini temsil etmektedir? Şehir ve köy küçük burjuvazisinin daha fazla üretim aracına sahip olan kesimini, örneğin hali vakti yerinde orta köylüleri. Parti üyelerimiz arasındaki aydınlar «önlerinde canavarların, arkalarında ise kaplanların» olduğu korkusu içindedirler, sürekli olarak yalpalarlar, oldukça güçlü bir öznelciliğin ve küçümsenmeyecek bir sekterliğin etkisi altındadır'ar. Vang Ming

ve Li Lisan çizgilerini temsil eden bu iki kişiyi seçmemiz ne anlama gelir? Bu, ideolojik hatalar yapmış olanları, karşıdevrimcilerden ve bölücülerden (Cen Dusiyu, Çang Kuotao, Kao Kang ve Cao Şuşih gibileri) ayırt ettiğimizi gösterir. Vang Ming ve Li Lisan, insanlara kendi siyasi programlarını kabul ettirmek için açık açık ve büyük bir yaygarayla öznellik ve sekterlik yaptılar. Vang Ming'in kendi siyasi programı vardı, Li Lisan'ın da öyle. Kuşkusuz, Cen Dusiyu'nun da bir siyasi programı vardı, ama o Troçkistlerin yolunu tuttu, bir bölünme yaratmaya çalıştı ve Partiye karşı dışardan faaliyetlere girişti. Çang Kuotao komploculuk ve bölücülük yaptı ve sonunda Guomintang'a katıldı. Bu nedenle Vang Ming ve Li Lisan meselesi sadece iki bireyle ilgili bir mesele değildir; burada önemli olan temelde yatan toplumsal nedenlerin bulunmasıdır. Çok sayıda üyenin canalıcı anlarda yalpalaması, bu toplumsal nedenlerin Partimiz içindeki yansımalarından biridir. Bu yalpalayan unsurlar oportünist niteliktedir. Yani bu gibi insanlar, bir çıkar umdukları zaman bir şey, başka yerden bir çıkar umdukları zaman ise dönüp başka bir şey yaparlar. Belli ilkelere, belli kullardan ve belli bir yönelimden yoksundurlar, bugün bu tarafa, yarın o tarafa giderler. Örneğin Vang Ming tıpkı böyledir. Önceleri aşırı «solcu»ydu, daha sonra ise aşırı sağcı oldu.

7. Kongrede birçok yoldaşı ikna ederek Vang Ming'le Li Lisan'ın seçilmesini sağladık. Aradan geçen on bir yılda, bunun sonucu olarak herhangi bir kayba uğradık mı? Hayır, hiçbir kayba uğramadık. Devrimde başarısızlığa uğramadık ve Vang Ming ile Li Lisan'ı seçtik diye zafer birkaç ay gecikmedi.

Onların seçilmesi, hata yapanların teşvik edilmesi anlamına mı gelir? «Hata yapanlar Merkez Komitesine girdiler, öyleyse biz de hata yapalım, o zaman bizim için de seçilme olasılığı doğar!» Böyle mi olacak? Hayır, olmayacak. İşte bakın, yetmiş bilmem kaç Merkez Komitesi üyemizden hiçbiri yeniden seçilebilmek için birkaç hata yapmaya çalışmadı. Gelelim Merkez Komitesi üyesi olmayanlara; devrime ister 1938 yılından önce, ister 1938 yılında, isterse daha sonra katılmış olsunlar, Vang Ming ve Li Lisan'ın izinden giderek, sırf Merkez Komitesine seçilmek amacıyla ortaya iki yeni çizgi mi -toplam dört eder çıkaracaklar? Hayır çıkarmayacaklar; hiç kimse böyle bir şey yapma-

yacaktır. Tam tersine, yoldaşlarımız hatalarından dersler çıkaracak ve daha uyanık olacaklardır.

Bir nokta daha var. Geçmişte, «devrime erken katılmaktansa geç katılmak daha iyidir, hatta en iyisi hiç katılmamaktır» gibi sözler duyulurdu. Şimdi de Vang Ming ve Li Lisan'ın seçilmesi Partide, doğru yolda olmaksızın hata yapmak, küçük hatalar yapmaksızın büyük hatalar yapmak daha iyidir diye bir izlenim yaratır mı? Parti çizgisine ilişkin hatalar yapan Vang Ming ve Li Lisan şimdi Merkez Komitesi'ne seçilecek olurlarsa, hata yapmamış olan ya da sadece küçük hatalar yapmış olan yoldaşlar iki üyeliği onlara bırakmak zorunda kalacaklardır. Bu, dünyanın en haksız şeyi değil midir? Bu açıdan bakıldığında, gerçekten de bu haksız bir şeydir. Çünkü, doğru bir biçimde davranmış olan ya da sadece küçük hatalar yapmış olanlar, yerlerini büyük hatalar yapmış olanlara bırakmak zorunda kalmaktadırlar. Bunun haklılıkla hiçbir ilgisinin olmadığı, tamamen haksız bir şey olduğu apaçık ortadadır. Eğer bu açıdan bir karşılaştırma yapılacak olursa, doğru olmaksızın hatalı olmanın, küçük hatalar yapmaksızın büyük hatalar yapmanın daha iyi olduğunu kabul etmek gerekir. Fakat başka bir açıdan bakıldığında zaman, mesele tamamen farklıdır. Onların Parti çizgisi konusundaki hataları bütün ülkede ve bütün dünyada bilinmektedir ve işte onları seçmemizin nedeni de bu kadar ünlü olmalarıdır. Elden ne gelir? Onlar böyle isim yapmış olduğu halde, hata yapmamış ya da sadece küçük hatalar yapmış olan sizler onlar kadar ünlü değilsiniz. Bizimki gibi küçük burjuvazinin sayıca çok kalabalık olduğu bir ülkede, onlar birer örnek oluşturmaktadır. Eğer onları seçersek, çok kişi, «Komünist Partisi onları karşı sabırlı davranmaya devam ediyor ve düzelecekleri umuduyla onlara iki üyelik vermeye hazır» diyecektir. Düzeliş düzelmeyecekleri ayrı bir meseledir ve sadece kendilerini ilgilendirdiği için de önemli değildir. Burada önemli olan, bizim toplumumuzda küçük burjuvazinin sayıca çok kalabalık olması, Partimiz içinde çok sayıda küçük burjuva kökenli yalpalayan unsurun bulunması ve aydınlar arasında da böyle yalpalayan unsurların çok sayıda var olmasıdır; bunların hepsi de bu iki olayın nasıl gelişeceğini merak etmektedir. Bu iki örneğin hâlâ orada durduğunu görünce, rahat edecekler, iyi uyuyacaklar ve memnun kalacaklardır. Eğer bu iki örneği ala-

şığı ederseniz, paniğe kapılabilirler. Dolayısıyla mesele, Vang Ming ile Li Lisan'ın doğru yola gelip gelmeyecekleri meselesi değildir; bu o kadar önemli değildir. Önemli olan, yalpalamaya açık küçük burjuva kökenli milyonlarca Parti üyesinin, özellikle de aydınların Vang Ming ve Li Lisan'a karşı nasıl bir tutum takındığımızı izlemekte olmalarıdır. Bu, toprak devrimi sırasında zengin köylülere karşı takındığımız tutuma benzer; zengin köylülere dokunmadığımız zaman orta köylülerin içi ferahladı. 8. Kongrede, bu iki adama karşı 7. Kongrede takındığımız tutumun aynısını takınırsak, Partimiz bundan kazançlı çıkacak, yarar sağlayacaktır; yani bütün ülkede küçük burjuva kitlelerini yeniden kalıba dökme görevimizin yerine getirilmesi kolaylaşmış olacaktır. Bu, dünya çapında da etki yapacaktır. Hata yapanlara karşı bizim davrandığımız gibi davranan pek az ülke vardır, hatta hiçbir ülke yoktur denebilir.

Kongre için hazırlık toplantısı, bugünden başlayarak, sadece on beş gün sürecektir; fakat gene de doğru bir düzenleme yaparsak hazırlıkları başarıyla tamamlayabiliriz. Kongrenin başarıya ulaşacağına ve delegelerin bilinç düzeylerinin bu başarıyı sağlayacağına eminiz. Fakat hepimiz titiz bir çalışma yürütmeli ve elimizden geleni yapmalıyız.

PARTİMİZİN BAZI TARİHİ TECRÜBELERİ*

25 Eylül 1956

ABD emperyalizmi hem sizin hem de bizim ve dünya halklarının düşmanıdır. ABD emperyalizmi için bizim işlerimize karışmak sizin işlerinize karışmaktan daha zordur. Bir kere, Birleşik Amerika bizden uzaktır. Ama ABD emperyalizmi gene de Tayvan Eyaletimize, Japonya'ya, Güney Kore'ye, Güney Vietnam'a, Filipinlere vb. kadar pençelerini uzattı. Birleşik Amerika; İngiltere'de, Fransa'da, İtalya'da, İzlanda'da ve Batı Almanya'da asker bulundurduğu gibi, Kuzey Afrika'da ve Yakın ve Ortadoğu'da da askeri üsler kurmuştur. O pençelerini dünyanın dört bir yanına uzatmıştır. O dünya çapında emperyalizmdir. ABD emperyalizmi bütün ülkelerin halklarını olumsuz örnek olma yoluyla eğiten bir öğretmendir. Dünya halkları birleşmeli ve birbirlerine yardım ederek ABD emperyalizminin kollarını, uzandıkları her yerde koparıp atmalıdırlar. Onun kollarını teker teker koparıp attıkça biraz daha rahatlayacağız.

Eskiden Çin de emperyalizm ve feodalizm tarafından ezilen bir ülkedi, dolayısıyla sizinle oldukça benzer koşullara sahibiz. Köy nüfusunun kalabalık olması ve feodal güçlerin bulunması bir ülke için kötüdür, ama geniş köylü kitleleriyle ittifak yapabilmemizi sağladıklarından proletaryanın önderliğindeki devrim için yararlıdır. Rusya'da Ekim Devrimi'nden önce feodalizm güçlüydü ve Bolşevik Partisi devrimi, köylü kitlelerinin desteği ile zafere ulaştırabildi. Çin'de bu daha da belirgindi. Bizim ülkemiz, 500 milyondan fazla insanın köylük bölgelerde yaşadığı bir tarım ülkesidir. Geçmişte savaşırken esas olarak köylülere dayandık. Şimdi de, şehirlerdeki burjuvazimiz, köylüler ör-

* Bu, Başkan Mao'nun bazı Latin Amerika Komünist Partilerinin temsilcileriyle yaptığı bir görüşmenin bir bölümüdür.

gütlü olduğu ve tarımımız kooperatifleştirildiği için sosyalist dönüşüme çabucak boyun eğdi, İşte, Partinin köylüler arasında yaptığı çalışmanın önemi burada yatmaktadır.

Bence, feodalizmin güçlü olduğu ülkelerde proleteryanın siyasi partisi köylük bölgelere giderek köylülerle ilişki kurmalıdır. Aydınlar, köylülerle ilişki kurmak üzere köylük bölgelere gittiklerinde, doğru bir tutum takinmazlarsa, köylülerin güvenini kazanamazlar. Şehirli aydınlar, köylük bölgelerin meselelerini, köylülerin ruh halini pek bilmezler ve köylülerin meselelerini hiçbir zaman tam gerektiği gibi çözemezler. Tecrübelerimiz zaferi, ancak uzun bir süre geçtikten ve köylülerle gerçekten birleşip onları gerçekten kendi çıkarları için savaştığımızıza inandırdıktan sonra kazanabileceğimizi göstermiştir. Köylülerin bize hemen güven duyacaklarını sanmayın. Onlara biraz yardım eder etmez hemen bize güveneceklerini sanmayın.

Köylüler proletaryanın temel müttefikidir. Başlangıçta bizim Partimiz de köylüler arasında çalışmanın önemini kavramadı ve şehirlerdeki çalışmaya öncelik verdi, köylük bölgelerdeki çalışmayı ise ikincil bir şey olarak gördü. Bana kalırsa, Hindistan ve Endonezya gibi bazı Asya ülkelerindeki Partiler, köylük bölgelerdeki çalışmada pek başarılı olamadılar.

Başlangıçta Partimiz köylüler arasındaki çalışmada pek başarı gösteremedi. Aydınların belli bir tavrı, aydınca bir tavrı vardır. Dolayısıyla, küçük gördükleri köylük bölgelere gitmek istemiyorlardı. Köylüler ise aydınlara kuşkuyla bakıyorlardı. Bunun yanı sıra, Partimiz de köylük bölgeleri anlamamanın yolunu henüz bulamamıştı. Daha sonra köylük bölgelere tekrar gittiğimiz zaman bunun yöntemini bulduk, köylük bölgelerdeki çeşitli sınıfları tahlil ettik ve köylülerin devrimci taleplerini kavradık.

Birinci dönemde, köylük bölgeler hakkında açık bir fikrimiz yoktu. Cen Dusiyyu'nun sağ oportünist çizgisinin etkisiyle temel müttefikimiz olan köylüler terk edildi. Yoldaşlarımızdan birçoğu köylük bölgeleri bir oylum (hacim) olarak değil, bir düzlem (satıh) olarak görüyordu, yani köylük bölgelere sınıf bakış açısıyla nasıl bakılacağını bilmiyorlardı. Ancak Marksizmi kavramaya başladıktan sonra, köylük bölgelere sınıf bakış açısıyla bakmaya başladılar. O zaman köylük

bölgelerin bir düzlem olmadığını, zengin ve yoksul, çok yoksul, tarım işçileri, yoksul köylüler, orta köylüler, zengin köylüler ve toprak ağaları diye katmanlara ayrılmış olduğu görüldü. Bu dönemde köylük bölgeleri inceledim ve birkaç dönem çalışan köylü hareketi enstitüleri açtım. Biraz Marksizm bilgisine sahip olmama rağmen, köylük bölgeler konusundaki kavrayışım pek derin değildi.

İkinci dönemde, yetenekli öğretmenimiz Çan Kayşek'in çok yararını gördük. Bizi köylük bölgelere sürdü. Bu uzun bir dönem, on yıl süren bir iç savaş dönemi idi ve biz bu savaşta ona karşı mücadele ederken köylük bölgeleri incelemek zorunda kaldık. İlk birkaç yılda köylük bölgeler konusundaki kavrayışımız hâlâ pek o kadar derin değildi, ama giderek sağlamlaştı ve derinleşti. Bu dönemde sırasıyla Çu Çiu-pay, Li Lisan ve Vang Ming'in temsil ettiği ve üç «sol» oportünist çizgi Partiyeye büyük kayıplar verdirdi ve özellikle Vang Ming'in «sol» oportünist çizgisi Partimizin köylük bölgelerdeki üs bölgelerinden birçoğunun çökmesine yol açtı.

Daha sonra üçüncü döneme, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı dönemine girdik. Japon emperyalistleri Çin'i işgal edince Guomindang'a karşı savaşılmaya son verip Japon emperyalizmine karşı savaştık. Yoldaşlarımız o sırada Guomindang bölgelerindeki şehirlere açıkça girebiliyorlardı. Daha önce «sol» oportünist bir çizgi savunarak hata yapan Vang Ming bu sefer de sağ oportünist bir çizgiyi savunarak hata yaptı. İlkönce Komünist Enternasyonal'in aşırı sol siyasetini izlerken, bu sefer de aşırı sağ bir siyaset izledi. Vang Ming de olumsuz örnek olarak Partimizi eğiten öğretmenlerden biriydi. Olumsuz örnek olma yoluyla bizi eğiten öğretmenlere bir örnek de Li Lisan'dır. Bunların o sıradaki esas hatası dogmatizm, yani başka ülkelerin tecrübesini kopya etmekte, Partimiz onların hatalı çizgilerini tasfiye etti ve Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğini Çin'in somut koşullarıyla birleştirmenin yolunu gerçekten buldu. Bunun sonucu olarak, dördüncü dönemde Çan Kayşek bize karşı saldırıya geçtiği zaman onu devirmemiz ve Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurmamız mümkün oldu.

Çin devriminin tecrübesi, yani köylük bölgelerde üs bölgelerinin kurulması, şehirlerin köylük bölgelerden kuşatılması ve en sonunda şehirlerin ele geçirilmesi ülkelerinizden birçoğu için tamamen geçerli

olmayabilir ama bunlardan yararlanabilirsiniz. Lütfen Çin tecrübesini mekanik bir biçimde aktarmayın. Herhangi bir yabancı ülkenin tecrübesinden sadece yararlanılabilir, fakat bu asla bir dogma olarak alınmamalıdır. Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeği ve kendi ülkelerinizin somut koşulları; işte bu ikisi kaynaştırılmalıdır.

Köylüleri kazanmak ve onlara dayanmak istiyorsanız, köylük bölgelerde araştırma yapmalısınız. Bunun yöntemi, bir ya da daha fazla köyde araştırma yapmak ve köylük bölgelerdeki sınıf güçleri, ekonomik durum, yaşam koşulları vb. konusunda açık bir fikir edinebilmek için orada birkaç hafta geçirmektir. Partinin genel sekreteri gibi birinci sıradaki önderleri bu işi bizzat yapmalı ve birkaç köylü tanımalıdırlar; bu iş için zaman ayırmaya çalışmalıdırlar, çünkü bu, harcanacak çabaya değer. Çok sayıda serçe vardır, ama tek tek bütün serçeleri kesip incelemeye gerek yoktur; bir ya da ikisini incelemek yeterlidir. Partinin genel sekreteri bir ya da birkaç köyde araştırma yaptıktan ve bir kavrayışa ulaştıktan sonra, yoldaşlarının köyleri tanımasına ve oradaki somut koşullar konusunda açık seçik bir fikre sahip olmalarına yardımcı olabilecektir. Bana öyle geliyor ki, birçok ülkede Parti genel sekreterleri, birkaç «serçe»yi kesip incelemeyi önemli bir şey olarak görmüyorlar; kuşkusuz, köylük bölgeler konusunda belki bir bilgileri var, ama bu bilgi yeterince derin olmadığı için yayınladıkları talimatlar, köylük bölgelerdeki koşullara tamamen uymuyor. Aynı şekilde, Partinin merkez, eyalet ve il düzeyindeki yönetici organlarındaki yoldaşlar da bizzat birkaç köyde araştırma yapmalı ya da birkaç «serçe»yi kesip incelemelidirler. Buna «anatomi» bilimi denir.

Araştırma iki şekilde yapılır, bunlardan birincisi çiçekleri at sırtından seyretmek, ikincisi ise onlara bakmak için attan aşağı inmektir. Bir sürü çiçek olduğu için, çiçeklere at sırtından bakarsanız, sadece üstünkörü bir izlenim edinirsiniz. Latin Amerika'dan Asya'ya geldiniz ve çiçeklere at sırtından bakıyorsunuz. Kendi ülkelerinizde de o kadar çok çiçek var ki, onlara sadece bir-iki kere bakıp geçmek yeterli değildir; dolayısıyla ikinci yolu benimsemeniz, yani atınızdan inerek çiçeklere bakmanız, onları yakından gözlemlemeniz, «çiçek»lerden birini alıp tahlil etmeniz ya da bir «serçe»yi kesip incelemeniz gerekir.

Emperyalizm tarafından ezilen ülkelerde iki tür burjuvazi vardır:

Milli burjuvazi ile komprador burjuvazi. Sizin ülkelerinizde de bu iki tür burjuvazi var mı? Herhalde vardır.

Komprador burjuvazi daima emperyalizme uşaklık eder ve devrimin hedeflerinden biridir. Komprador burjuvazinin çeşitli grupları, Birleşik Amerika, İngiltere ve Fransa gibi çeşitli emperyalist ülkelerdeki tekeli kapitalist gruplara bağlıdır. Çeşitli komprador gruplara karşı mücadelede, önce içlerinden birini hedef alarak ve ilkönce vurulması gereken başdüşmana vurarak, emperyalist ülkeler arasındaki çelişmelerden yararlanmak gerekir. Örneğin, geçmişte Çin komprador burjuvazisi, İngiliz taraftarı, ABD taraftarı ve Japonya taraftarı gruplardan oluşuyordu. Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında, bir yandan İngiltere ile ABD arasındaki, diğer yandan da onlarla Japonya arasındaki çelişmelerden yararlanarak, önce Japon saldırganlarını ve onlara bağlı olan komprador gruplarını yerle bir ettik. Daha sonra da dönüp ABD'nin ve İngiltere'nin saldırı güçlerine darbeler indirdik ve ABD taraftarı ve İngiliz taraftarı komprador gruplarını alaşağı ettik. Toprak ağası sınıfı da farklı hiziplerden oluşur. En gerici toprak ağalarının sayısı azdır ve darbe indirirken, yurtsever olan ve emperyalizme karşı savaşılmasından yana olanları onlarla aynı kefeye koymamak gerekir. Ayrıca, büyük ve küçük toprak ağaları arasında da ayırım yapılmalıdır. Aynı anda birçok düşmana birden değil, sadece birkaç tanesine vurun ve büyük toprak ağalarına vururken bile darbelerinizi bir avuç en gerici toprak ağasına yöneltin. Herkese birden vurmak çok devrimci bir şeymiş gibi görünebilir, ama aslında büyük zararlara yol açar.

Milli burjuvazi bizim hasmımızdır. Çin'de çok kullanılan bir söz vardır: «Hasımlar daima birbirleriyle buluşurlar.» Çin devriminden çıkan tecrübelerden biri de, milli burjuvaziye karşı dikkatli olunması gerektiğidir. Milli burjuvazi hem işçi sınıfına, hem de emperyalizme karşıdır. Esas görevimiz, emperyalizme ve feodalizme karşı savaşmak olduğuna ve bu iki düşman yıkılmadıkça halk kurtulamayacağına göre, ne yapıp yapıp milli burjuvaziye emperyalizme karşı mücadelenin safalarına kazanmalıyız. Milli burjuvazi, toprak ağası sınıfıyla sıkı sağıları olduğu için feodalizme karşı mücadeleyle ilgilenmez. Üstelik, işçileri ezer ve sömürür. Bu nedenle, ona karşı mücadele etmeliyiz. Ama milli

burjuvazinin bizimle birlikte emperyalizme karşı savaşmasını sağlamak için, mücadeleyi nereye kadar sürdüreceğimizi bilmeliyiz, yani mücadelemizin haklı bir zemini, faydası ve sınırı olmalıdır. Diğer bir deyişle, vereceğimiz mücadelede haklı nedenlere dayanmamız, zaferi kazanacağımızdan emin olmamız ve belli ölçülerde zafer kazandıktan sonra durmasını bilmemiz gerekir. İşte bu nedenle, hem işçilerin hem de kapitalistlerin durumunu araştırmak gereklidir. Eğer sadece işçileri tanır da kapitalistleri tanımazsak, kapitalistlerle görüşmelerde bulunamayız. Bu açıdan da tipik örnekleri araştırmak ya da bir iki «serçe»yi kesip incelemek gereklidir. Her iki yöntem, hem çiçekleri at sırtından seyretme yöntemi, hem de onlara yakından bakmak için attan aşağı inme yöntemi kullanılmalıdır.

Emperyalizme ve feodalizme karşı mücadele tarihi döneminin tümünde, emperyalizme karşı halkın safını tutmasını sağlamak için milli burjuvaziyi kazanmalı ve onunla birleşmeliyiz. Emperyalizme ve feodalizme karşı koyma görevi esas olarak tamamlandıktan sonra da, belli bir süre için milli burjuvazi ile ittifakımızı sürdürmeliyiz. Bu, emperyalist saldırının üstesinden gelmek, üretimi artırmak, pazara istikrar kazandırmak, burjuva aydınlarını kazanmak ve onları yeniden kalıba dökmek bakımından yararlı olacaktır.

Henüz iktidarı ele geçirmediğiniz, ama bunun için hazırlık yapıyorsunuz. Milli burjuvaziye karşı «hem birlik hem mücadele» siyaseti benimsenmelidir. Emperyalizme karşı ortak mücadelede onlarla birleşin ve onların bütün antiemperyalist söz ve eylemlerini destekleyin, fakat bir yandan da onların gerici, işçi sınıfına ve komünizme düşman söz ve eylemlerine karşı uygun bir mücadele verin. Tek yanlılık yanlıştır; birleşmeksizin mücadele etmek «sol» sapmadır, mücadele etmeksizin birleşmek ise sağ sapmadır. Partimizde bu hataların her ikisi de ortaya çıktı ve biz bu hatalardan acı dersler çıkardık. Daha sonra bu iki tür tecrübeyi özetledik ve o günden bugüne «hem birlik hem mücadele» siyasetini, yani gerektiği zaman mücadele etme ve olanak bulduğumuz zaman birleşme siyasetini benimsedik. Mücadelenin amacı, milli burjuvazi ile birleşmek ve emperyalizme karşı mücadelede zafer kazanmaktır.

Emperyalizm ve feodalizmi tarafından ezilen ülkelerde proletarya-

nın siyasi partisi milli bayrağı yükseltmeli ve emperyalizmin uşakları dışında birleşilebilecek bütün güçlerle birleşmek için bir milli birlik programına sahip olmalıdır. Komünist Partisinin ne kadar yurtsever ve barışsever olduğunu, milli birliğin gerçekleşmesini ne kadar çok istediğini bütün ulusa gösterin. Bu, hem emperyalizm ve uşaklarının, hem de toprak ağası sınıfı ile büyük burjuvazinin tecrit edilmesine yardım edecektir.

Komünistler hata yapmaktan kormamalıdır. Hataların ikili bir niteliği vardır. Bir yanıla Partiye ve halka zarar verirler, diğer yanıla ise hem Partiyi hem de halkı iyi bir biçimde eğiten mükemmel birer öğretmen görevi yaparlar ki, bu da devrim için yararlıdır. Başarısızlık, başarının anasıdır. Hiçbir iyi tarafı olmasaydı, başarısızlık başarının anası olabilir miydi? Çok fazla hata yapıldığında, işlerde iyiye doğru bir değişimin başlaması kaçınılmazdır. Bu, Marksizmdir. «Bir şey son haddine vardığında karışına dönüşür»; hatalar üst üste yığıldığında, aydınlık yakın demektir.

DR. SUN YATSEN'İN ANISINA*

12 Kasım 1956

Büyük devrimci öncümüz Dr. Sun Yatsen'i saygıyla anıyoruz!

Onu, demokratik devrimimizin hazırlık döneminde, Çinli reformculara karşı devrimci bir Çin demokratinin kesin tutumuyla verdiği şiddetli mücadeleden dolayı saygıyla anıyoruz. Bu mücadelede Dr. Sun Yatsen, Çin'deki devrimci demokratların bayraktarlığını yaptı.

Onu, 1911 Devrimi döneminde, imparatorluğun yıkılıp cumhuriyetin kurulmasında halka önderlik ederek yaptığı büyük katkı dolayısıyla saygıyla anıyoruz.

Onu, Guomintang ile Komünist Partisi arasındaki birinci işbirliği döneminde eski Üç Halk İlkesini geliştirip yeni Üç Halk İlkesi haline getirerek büyük bir katkıda bulunması dolayısıyla saygıyla anıyoruz.

Siyasi düşünce alanında Dr. Sun Yatsen bize birçok yararlı şey miras bıraktı.

Bir avuç gerici dışında, bugün bütün Çin halkı, Dr. Sun Yatsen'in kendisini adadığı devrimci davanın ardıllarıdır.

Dr. Sun Yatsen'in yarım bıraktığı demokratik devrimi tamamladık ve onu geliştirerek sosyalist devrime dönüştürdük. Şimdi bu devrimin ortasındayız.

Her şey sürekli olarak ilerliyor. 1911 Devrimi'nden bu yana sadece kırk beş yıl geçmiş olmasına rağmen, Çin'in çehresi tamamen değişmiştir. Bir kırk beş yıl daha geçtikten sonra, yani 21. yüzyılın başında, 2001 yılında Çin daha da değişmiş olacaktır. Güçlü bir sosyalist sanayi ülkesi haline gelecektir. Zaten böyle olması gerekir, 9 milyon 600 bin kilometrekarelik bir yüzölçümü ve 600 milyonluk bir nüfusu olan

* Bu yazı, Mao Zedung yoldaş tarafından Dr. Sun Yatsen'in 90. doğum yıldönümünü kutlamak için yazılmıştır.

Çin'in insanlığa daha büyük katkılarda bulunması gerekir. Ama geçmişte uzun bir süre bu katkı gerektiğinden çok azdı. Bu, bizi üzen bir durumdur.

Ne var ki, alçakgönüllü olmalıyız; sadece şimdi değil, bundan kırk beş yıl sonra da ve aslında daima alçakgönüllü olmalıyız. Uluslararası ilişkilerde Çin halkı büyük devlet şovenizmini kararlılıkla, sonuna kadar, toptan ve bütünüyle yok etmelidir.

Dr. Sun alçakgönüllü bir insandı. Birçok konuşmasını dinledim ve karakterinin gücünden etkilendim. Gerek Çin'in geçmişini ve bugünü, gerekse Sovyetler Birliği de dahil olmak üzere başka ülkeleri incelemeye önem vermesinden açık fikirli bir insan olduğunu anlamıştım.

Çin'i dönüştürmek için vargücüyle çalıştı ve bütün ömrünü bu davaya adadı; son nefesini verene dek bu uğurda elinden geleni yaptığı ve hiçbir fedakârlıktan kaçınmadığı rahatça söylenebilir.

En ön safta yer alıp olayların gelişmesine yön veren tarihteki birçok büyük bir insan gibi Dr. Sun'un da zaafları vardı. İnsanların kavrayabilmesi için bu zaaflar, tarihi koşulların ışığında açıklanmalıdır; öncüllerimize yersiz eleştirilerde bulunmamalıyız.

ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ
SEKİZİNCİ MERKEZ KOMİTESİNİN
2. GENEL TOPLANTISINDA KONUŞMA

15 Kasım 1956

Dört mesele üzerinde duracağım: Ekonomi, uluslararası durum, Çin-Sovyet ilişkileri ve büyük ve küçük demokrasi meselesi.

I

Bir sorunu doğru bir biçimde çözebilmek için, önce onu kapsamlı bir şekilde tahlil etmemiz gerekir. İlerlemek mi yoksa geriye çekilmek mi gerektiği, ata binmek mi yoksa attan inmek mi gerektiği, diyalektiğe uygun olarak kararlaştırılmalıdır. Bu dünyada attan inmenin de ata binmenin de, ilerlemenin de gerilemenin de gerekli olduğu durumlarla sürekli olarak karşılaşırız. Hiç inmeden bütün gün hep at sırtında gitmek mümkün müdür? Yürüdüğümüz zaman iki ayağımızı da aynı anda ileriye atmayız, daima önce bir ayağımızı ondan sonra öbür ayağımızı ileriye atarız. Adım atarken, bir ayağımız ileriye giderken diğeri geride kalır, sonra da gerideki ayak ileriye gider ve önce ileriye gitmiş olan ayağı geride bırakır. Sinemaya gittiğimizde, perdedeki görüntülerin sürekli olarak hareket ettiğini görürüz, fakat filmi incelediğimiz zaman her karedeki görüntünün hareketsiz olduğunu anlarız. Çuang Zu'daki *Gök Kubbenin Altında* adlı denemede «Uçmakta olan bir kuşun gölgesi hareket etmez» deniliyor. Bütün şeyler aynı anda hem hareket halindedirler, hem de hareket halinde değildirler; işte dünyamızın diyalektiği budur. Saf hareketsizlik diye bir şey olmadığı gibi saf hareket diye de bir şey yoktur. Hareket mutlak, hareketsizlik ise geçici ve şartlıdır.

Bizim planlı ekonomimiz de, aynı anda hem dengededir, hem de dengede değildir. Denge geçici ve şartlıdır. Geçici olarak denge sağlandıktan sonra değişiklikler meydana gelir. Yılın ilk yarısındaki denge durumu, yılın ikinci yarısında dengesizlik durumuna dönüşür. Bu yılki denge durumu gelecek yıl dengesizlik durumuna dönüşür. Dengenin hiç bozulmadan sürüp gitmesi mümkün değildir. Biz Marksistler, dengesizliğin, çelişmenin, mücadelenin ve gelişmenin mutlak, denge ve hareketsizliğin ise göreceli olduğunu savunuruz. Göreceli demek, geçici ve şartlı demektir. Bu açıdan bakıldığında, ekonomimiz ilerliyor mu, yoksa geriliyor mu? Kadrolara ve kitlelere, ekonomimizin hem ilerlediğini, hem de gerilediğini, fakat esas olarak ilerlediğini ancak düz bir çizgi izleyerek değil, dalgalar halinde ilerlediğini söylemeliyiz. Bazen attan indiğimiz de oluyor, ama genel olarak daha çok atıyoruz. Bütün kademelerdeki Parti komitelerimiz, çeşitli merkezi bölümler ve bütün kademelerdeki yönetimler ilerlemeye mi, yoksa gerilemeye mi hizmet ediyorlar? Esas olarak ilerlemeye hizmet ediyorlar. Toplum daima ilerliyor, çünkü genel eğilim ilerlemek, gelişmektir.

Birinci Beş Yıllık Plan doğru mudur? Ben, planın ilk dört yılındaki uygulamasından açıkça görüldüğü gibi, esas olarak doğru olduğu görüşüne katılıyorum. Bazı hataların yapıldığı doğrudur, ama tecrübemiz olmadığı için bunlar kaçınılmazdı. İlerde, birkaç beş-yıllık plandan sonra tecrübe kazandığımız zaman da hâlâ hata yapacak mıyız? Evet, yapacağız. Tecrübe kazanmanın sonu yoktur. Bundan on bin yıl sonra planlama konusunda hiç hata yapmamak mümkün olacak mıdır? On bin yıl sonra olacak şeylerin artık bizimle bir ilgisi olmayacaktır, ama o zaman bile hata yapılacağı kesindir. Gençler hata yapacaktır, peki yaşlılar yapmayacak mıdır? Konfüçyus, yetmiş yaşında yaptığı her şeyin nesnel yasalara uygun olduğunu söylüyordu¹, ama ona inanmıyorum, bana kalırsa sadece böbürleniyordu. Birinci Beş Yıllık Planımızdaki normları aşan inşaat projelerinden bazılarını bizim için Sovyetler Birliği hazırladı, fakat bunların çoğunun planlarını biz kendimiz yap-

1. Burada Konfüçyus'un şu sözüne değinilmektedir: «Yetmiş yaşındayım ve doğru olanın dışına çıkmadan canımın istediğini yapabilirim.» *Konfüçyus'un Seçme Sözleri*, Kitap II, «Vey Çeng».

tık. Sizce Çinliler yeteneksiz midir? Hiç de değil, biz de yetenekliyiz. Ne var ki, henüz o kadar yetenekli olmadığımızı da kabul etmeliyiz, çünkü projelerden bazılarının planlarını hâlâ kendimiz çizemiyoruz. Son birkaç yılda inşa çalışmamızda bir sorun ortaya çıktı. Bazı yoldaşların dediği gibi, sadece «kemikler»le ilgilenildi, «et»e ise pek fazla dikkat edilmedi. Fabrika binaları kurulup makine ve teçhizatla donatıldı, ama bunların gerektirdiği şehir altyapı inşaatı ve belediye hizmet tesisleri yapılmadı; bu ilerde büyük bir sorun yaratacaktır. Bence bunun etkileri Birinci Beş Yıllık Plan döneminde değil, İkinci, hatta belki de Üçüncü Beş Yıllık Plan döneminde duyulacaktır. Birinci Beş Yıllık Planın doğru olup olmadığına gelince, şimdi kısmi bir sonuç, gelecek yıl da gene kısmi bir sonuç çıkarabiliriz, fakat bana kalırsa kapsamlı bir değerlendirme için İkinci Beş Yıllık Planın son aşamasına kadar beklememiz gerekecektir. Planlamada belli ölçüde bir öznelciliği önlemek olanaksızdır. Birkaç hata yapmak o kadar da kötü bir şey değildir. Başarının da, hatanın da ikili bir niteliği vardır. Başarı insanlara şevk verir fakat aynı zamanda başlarını da döndürebilir; hatalar insanları karamsar yaptıkları ve endişelendirdikleri için hem düşman, hem de aynı zamanda iyi bir öğretmendirler. Bir bütün olarak bakıldığında, Birinci Beş Yıllık Planda bugüne dek ciddi bir şekilde ya da temelden yanlış olan bir şeye rastlanmamıştır.

Kadroların ve kitlelerin coşkunu korumalı, onların coşkunu söndürmemeliyiz. Bir zamanlar bazıları tarımın sosyalist dönüşümünün başından aşağı bir kova su döktüler ve o zaman, deyim yerindeyse, bir «gerilemeyi teşvik komitesi» vardı. Daha sonra buna, soğuk su dökmenin doğru olmadığını söyleyerek bir ilerlemeyi teşvik komitesiyle karşılık verdik. İlk plana göre mülkiyetin sosyalist dönüşümü esas olarak on sekiz yılda tamamlanacaktı, fakat ilerlemeyi teşvik etmemiz sayesinde bu süreç çok hızlandırıldı. Tarımsal Gelişme Program Taslağı, daha üst düzeydeki tarımsal kooperatifleşmenin 1958 yılında tamamlanmasını öngörüyordu, ama şimdi bu hedefi bu kış ya da gelecek ilkbaharda gerçekleştirebileceğimiz anlaşılıyor. Bu süreçte bazı aksaklıklar olabilir, ama bu, o gerilemeyi teşvik komitesinden daha iyidir; köylülerin keyfi yerindedir ve tarım üretiminde artış olmuştur. Bu kooperatif dönüşüm olmasaydı, bu kadar şiddetli doğal afet karşı-

sında, bu yıl tahıl üretiminde 20 milyar *katılık* bir artış sağlanamazdı. Kooperatiflerin kurulmuş olması, afet bölgelerindeki yardım çalışmalarına da üretim yoluyla yardımcı olmaktadır. Gerek kadroların ve kitlelerin zaafı, gerekse kendi zaaflarımız, onların coşkunluğunun korunmasına dikkat edilerek eleştirilmelidir, bu onları büyük ölçüde teşvik edecektir. Kitleler, o anda yapılması mümkün olmayan bir şeyin yapılmasını istedikleri zaman, mesele onlara açıkça anlatılmalıdır. Bu kesinlikle mümkündür.

Yıllık devlet bütçesi kabul edilmeden önce üç tur tartışma yapılmalıdır. Yani, Merkez Komitemizdeki yoldaşlarla diğer ilgili yoldaşlar, bütçeyi tartışmak için üç toplantı yapmalı ve ondan sonra karar vermelidirler. Bu, bütçenin içeriğinin hepimiz tarafından kavranmasını sağlayacaktır. Yoksa, sadece iş başındaki yoldaşlar bütçe konusunda sağlam bir fikre sahip olur, bizse elimizi kaldırmaktan başka bir şey yapmayız. Peki, içerik konusunda hiç mi bir şey bilmiyoruz? Ben- ce hem biliyoruz, hem de bilmiyoruz; pek fazla bir şey bilmiyoruz. Üç kere tartıştıktan sonra karar alma yöntemini uygularsak bütçenin içeriğini iyi bileceğimiz söylenebilir mi? Hiç sanmam; bizimle işin başında ki yoldaşlar arasında o zaman da büyük bir fark olacaktır. Onlar, şarkı söylemesini bilen sahnedeki opera sanatçıları gibidirler; bizse şarkı söylemesini bilmeyen seyircilere benzeriz. Fakat sık sık operaya gidersek aşağı yukarı doğru bir şekilde iyi sanatçılarla kötü 'sanatçıları ayırt etmesini öğreniriz. Ne de olsa, bir sanatçının oyununu değerlendirmek seyirciye düşer. Ve sanatçı da seyircinin yardımıyla hatalarını düzeltir. İşte seyircinin üstünlüğü burada yatar. Eğer insanlar tekrar tekrar görmek isterlerse, opera, gösterilerine devam eder. Halkın pek beğenmediği operalar değiştirilir. Dolayısıyla, Merkez Komitemiz içinde uzmanlarla uzman olmayanlar arasında bir çelişme vardır. Hem uzmanların, hem de uzman olmayanların güçlü oldukları noktalar vardır. Uzman olmayanlar doğruyla yanlış ayırt edebilirler.

1956 devlet bütçesinin raporunda «emniyetle güvenilir» şeklinde bir deyim kullanılıyordu; bundan böyle bu deyim «tamamen güvenilir» olarak değiştirilmesini öneriyorum. Geçen Ocak ayında aydınlar sorunuyla ilgili olarak yapılan toplantıda «tamamen güvenilir» deyimini kullandım. «Emniyetle» ve «güvenilir» birbirini tekrarlayan şey-

lerdir. «Güvenilir»i nitelemek için «emniyetli»yi kullanmak hiçbir şeyi nitelemediği gibi, anlama da bir şey katmaz. Bir niteleme sıfatı, hem bir tanımlama yapar hem de bir nitelemede bulunur. Bir şeyin «tamamen güvenilir» olduğunu söylemek güvenilirliğin derecesini nitelemektir; yani o şeyin yalnızca genel anlamda değil, tam anlamıyla güvenilir olduğunu belirtmektir. Şeylerin tamamen güvenilir olmasını sağlamak kolay değildir. Bütçe, geçen Hazirandaki Milli Halk Meclisi'nde kabul edildiği zaman, herkes onun güvenilir olduğunu söylemişti. Ama şimdi bütçenin bir bölümünün, yüzde 10'undan daha küçük bir bölümünün güvenilir olmadığı anlaşılmaktadır; çünkü bazı kalemlere gerekli öncelik tanınmazken bazılarına çok fazla para ayrılmış durumdadır. Dolayısıyla gelecekte, bütçedeki kalemlere tanınacak önceliğe dikkat etmeliyiz. Önceliklerin doğru dağıtılıp dağıtılmadığına uzmanların dikkat etmesi gerekir, ama bizim de ve özellikle eyalet düzeyindeki yoldaşların da buna dikkat göstermesi zorunludur. Elbette, herkes buna dikkat göstermelidir.

Hem biz, hem de eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti Komiteleri maliye ve planlama ile ilgilenmelidir. Geçmişte bazı yoldaşlar bunu ciddi bir biçimde yapamadılar. Yoldaşlar, tahıl, domuz, yumurta, sebze vb. sorunlarına dikkatinizi çekmek isterim; çünkü bunlar epey büyük bir sorun oluşturmaktadır. Geçen kıştan başlayarak çabalarımızı, yan ürünleri ve sanayi bitkilerini ihmal etmek pahasına, tahıl üzerinde yoğunlaştırmıştık. Bu sapma şimdi düzeltilmiş ve çabalarımız ihmal edilen yan ürünlere kaydırılmıştır. Özellikle pamuk, yemeklik yağ, domuz eti ve tütün gibi yirmi-otuz kadar maddenin fiyatları ile tahıl fiyatı arasında sabit oranlar saptandığından beri, köylüler tahılın aleyhine yan ürünlere ve sanayi bitkilerine büyük bir ilgi göstermeye başladılar. Hatalı bir şekilde, önce tahıla, daha sonra da yan ürünlere ve sanayi bitkilerine ağırlık verilmesi, tahıl fiyatlarının düşük saptanması köylülere zarar verir; şimdi tahıl fiyatlarını bu kadar düşük tuttuğunuz için, köylüler de tahıl yetiştirmekten vazgeçeceklerdir. Bu meselenin üzerine dikkatle eğilmek gerekmektedir.

Ülkeyi çalışkanlık ve tutumlulukla inşa etmeli, gösteriş ve savurganlıkla savaşmalı, sıkı çalışmayla sade yaşamayı ve kitlelerin sevincini ve acısını paylaşmayı teşvik etmeliyiz. Bazı yoldaşlar fabrika yö-

neticileriyle okul ve yüksekokul müdürlerinin barakalarda yaşamalarını önerdiler ki, bence bu, özellikle zor günler için iyi bir fikirdir. Uzun Yürüyüşte bataklıkları geçerken oralarda tek bir ev bile yoktu ve biz nerede kafamızı koyacak bir yer bulursak orada yatıyorduk. Başkomutan Cu De de bataklıklardan geçerken kırk gün boyunca öyle yaptı. Hepimiz sapasağlam kurtulduk. Askerlerimiz yiyecek bir şey bulamıyor, ağaç kabuklarını ve yapraklarını yiyorlardı. Halkın acılarını ve sevincini paylaşmak -biz bunu geçmişte yaptık, şimdi niçin yapamayalım? Bunu yaptığımız sürece, halka yabancılaşamayız.

Gazetelere ilgi göstermeliyiz. Gazete yayımlanan her yerde Merkez Komitesi ve bütün kademelerdeki Parti komiteleri gazetelerin yönetimini en önemli meselelerden biri olarak ele almalıdırlar. Bu yılın başından beri basında halkın geçim koşullarının düzeltilmesi konusunda tek yanlı ve gerçekçi olmayan bir propaganda sürdürülüyor, fakat ülkeyi çalışkanlık ve tutumlulukla inşa etme, gösteriş ve savurganlıkla savaşıma, sıkı çalışmayla sâde yaşamayı ve kitlelerin sevincini ve acılarını paylaşmayı teşvik etme konusunda çok az yayın yapılıyor; oysa bundan böyle, basın yoluyla yaptığımız propaganda bunlar üzerinde yoğunlaşmalıdır. Radyo istasyonlarının yayınlarının kaynağı da herhalde gazeteler. Bu nedenle, muhabirlerle, gazetelerle ve radyo istasyonlarında çalışanlarla toplantılar yaparak onlarla görüş alışverişinde bulunmak ve onlara propaganda çalışmamıza yön veren ilkeleri anlatmak gerekmektedir.

Burada başka bir meseleye, karşıdevrimcilerin bastırılması meselesine değinmek istiyorum. İğrenç suçlar işlemiş olan yerel zorbalar, mütegalibe, zalimler ve karşıdevrimciler idam edilmeli midir? Evet, idam edilmelidir. Bazı demokrat kişiler bunların idam edilmesinin kötü bir şey olduğunu, biz ise iyi bir şey olduğunu söylüyoruz; farklı telden çalışıyoruz, bütün mesele budur. Bu meselede demokrat kişilerle hiçbir zaman aynı telden çalamayız, idam ettiklerimiz, «küçük birer Çan Kayşek'ti». İmparator Pu Yi, Vang Yaovu ve Tu Yuming gibi «büyük Çan Kayşeklere» gelince, bunlardan hiçbirini idam etmeyeceğiz. Eğer «küçük Çan Kayşekleri» ortadan kaldırmasaydık, ayağımızın altındaki toprak her gün sallanacak, üretici güçler özgürlüğe kavuşamayacak ve emekçi halk da kurtulamayacaktı. Üretici güçler iki et-

kenden, emekçilerden ve aletlerden oluşur. Eğer karşıdevrimcileri bastırmasaydık, bu emekçilerin hoşuna gitmeyecekti. Ayrıca, öküzleri, çapayı ve toprağı kullanan köylüler mutsuz olacağı için, öküzlerin, çapanın ve hatta toprağın bile rahatı kaçacaktı. Bu nedenle bazı karşıdevrimcilerin idam edilmesi, bazılarının tutuklanması, diğer bazılarının ise kamu gözetimi altında bulundurulması gerekmektedir.

II

Uluslararası durum genel olarak mükemmeldir. Birkaç emperyalist devlet var, ama bundan ne çıkar? Bunların sayısı birkaç düzine daha fazla olsaydı bile, bunda korkacak bir şey olmazdı.

İki bölgede, Doğu Avrupa'da ve Ortadoğu'da şimdi bazı meseleler ortaya çıktı. Polonya'da ve Macaristan'da² karışıklıklar oldu ve İngiltere ve Fransa Mısır'a karşı bir silahlı saldırıya giriştiler. Bence bu kötü şeyler, aynı zamanda iyi şeylerdir. Bir Marksistin bakış açısına göre, kötü bir şeyin ikili bir niteliği vardır; bir yandan kötü, diğer yandan ise iyidir. Birçok kişi «şey» sözcüğünün önünde «kötü» sözcüğünü görür görmez bunda kötüden başka bir şey olmadığını sanıyor. Ama biz meselenin başka bir yönünün olduğunu söylüyoruz, yani kötü bir şey aynı zamanda iyi bir şeydir ve «başarısızlık başarının anasıdır» sözünün anlamı da işte budur. Belli koşullarda her başarısızlık, her gerileme ve her hata iyi sonuçlar verebilir. Polonya ve Macaristan'da ateş olduğuna göre, er geç yangın çıkacaktır. Yangın çıkmasına izin vermek mi yoksa vermemek mi daha iyidir? Ateş, kâğıda sarılıp sarmalanamaz. Şimdi yangınların çıkması iyidir. Macaristan'da çok sayıda karşıdevrimci böylece açığa çıkmış oldu. Macaristan olayı hem Macar halkını, hem de Sovyetler Birliği'ndeki bazı yoldaşlarla biz Çinlileri eğitti. Beria'nın açığa çıkarılması çok sarsıcı bir olaydı. Sosyalist bir ülke nasıl olur da Beria gibi birisini yaratabilirdi? Kao Kang'ın açığa çıkarılması da başka bir büyük sarsıntı yarattı. İşte böyle olgular sayesinde öğreniriz. Bunlar şeylerin özünde vardır ve daima olacaktır.

Gelecekte dünyadaki bütün emperyalistler yıkıldıktan ve sınıflar

2. Burada, 1956 Haziranı'nda Polonya'nın Poznan şehrinde meydana gelen ayaklanmaya ve aynı yılın Ekim ayında Macaristan'da patlak veren karşıdevrimci isyana değiniliyor.

ortadan kaldırıldıktan sonra da hâlâ devrimler olacak mıdır, ne dersiniz? Bence, o zaman da devrim gerekli olacaktır. Toplumsal sistemin değiştirilmesine hâlâ gerek olacak ve «devrim» sözcüğü hâlâ kullanılacaktır. Kuşkusuz o zaman devrimler, sınıf mücadelesi çağındaki devrimlerle aynı nitelikte olmayacaktır. Fakat o zaman da hâlâ, üretim ilişkileriyle üretici güçler arasında ve üstyapıyla ekonomik temel arasında çelişmeler olacaktır. Üretim ilişkileri uygun olmaktan çıkınca, bunları yıkmak gerekecektir. Eğer üstyapı (ideoloji ve kamuoyu dahil) halkın hoşlanmadığı üretim ilişkilerini koruyorsa, halk onu değiştirecektir. Üstyapının kendisi başka türden toplumsal ilişkileri oluşturur. Üstyapı ekonomik temelin üstünde yükselir. Ekonomik temelden, üretim ilişkilerini, esas olarak da mülkiyeti anlıyoruz. Üretici güçler en devrimci etkidir. Üretici güçler geliştiği zaman devrim kaçınılmaz olur. Üretici güçler iki etkenden oluşur: Bunlardan biri insandır, diğeri de aletler. Aletleri insanlar yapar. Aletler devrim istedikleri zaman, bunu, eski üretim ilişkilerini, eski toplumsal ilişkileri ortadan kaldıracak olan insanların, emekçilerin ağzından dile getirirler. «Bir beyefendi yumruklarını değil dilini kullanır»; meseleleri tartışarak çözmek en iyi yöntemdir. Ama tatlı söze kulak asılmıyorsa o zaman silahların konuşması gerekli olur. Peki ya silah yoksa ne olacak? Emekçilerin ellerinde aletleri vardır, aleti olmayanlar da taşları kullanabilirler, savuracak taş bile bulunamıyorsa, insanın her zaman kullanabileceği yumrukları vardır.

Devlet organlarımız, proletarya diktatörlüğünün organlarıdır. Örneğin mahkemelerin işlevi karşıdevrimcilerle uğraşmaktır, ama hepsi bu kadar değil; çünkü mahkemeler ayrıca halk içinde çıkan çok sayıda meseleyi de çözmek zorundadırlar. Bundan on bin yıl sonra da mahkemelerin gerekli olacağı anlaşılıyor. Çünkü sınıflar ortadan kaldırıldıktan sonra da hâlâ ileri olan ile geri olan arasında çelişmeler olacak, hâlâ halk içinde mücadeleler ve dövüşler çıkacak ve hâlâ çeşitli karışıklık olacaktır. Mahkemeler olmasa ne kadar berbat bir durum ortaya çıkardı! Ama o zamanki mücadelelerin niteliği sınıf mücadelesinden farklı olacaktır. Mahkemelerin niteliği de farklı olacaktır. Üstyapı o zaman da bozulabilir. Örneğin, bizim gibi insanlar hata yapabilir, mücadelede yenik düşebilir ve görevden uzaklaştırılabilir ve bir Gomulka

ya da bir Cao Şuşih onların yerine oturtulabilir. Bu gibi şeylerin olmayacağını söyleyebilir misiniz? Bence, bundan bin ya da on bin yıl sonra bile olacaktır.

III

Dünyadaki her şey bir zıtların birliği durumudur. Zıtların birliğinden, nitelikleri farklı olan karşıt şeylerin birliğini anlıyoruz. Örneğin, su iki öğenin, hidrojenle oksijenin bileşimidir. Eğer oksijen olmasaydı da sadece hidrojen olsaydı ya da tam tersine hidrojen olmayıp sadece oksijen olsaydı su oluşmazdı. Daha şimdiden bir milyonun üzerinde bileşiğin tanımlandığı söyleniyor; henüz tanımlanamayanların sayısını ise Allah bilir. Bütün bileşikler farklı nitelikteki zıtların birer birliğidir. Toplumdaki şeyler de bunun gibidir. Gerek merkezle yerel yönetimler arasındaki ilişki, gerekse ayrı iki bölüm arasındaki ilişki zıtların birer birliğidir.

İki ülke arasındaki ilişki de bir zıtların birliği durumudur. Çin ve Sovyetler Birliği sosyalist ülkelerdir. Bu iki ülke arasında farklılıklar var mıdır? Evet, vardır. Milliyet bakımından farklıdırlar. Ekim Devriminin üzerinden otuz dokuz yıl geçti, oysa biz ülke çapında iktidarı ele geçireli sadece yedi yıl oldu. Bu iki ülkenin yaptığı şeyler de birçok bakımdan farklıdır. Örneğin, bizim ülkemizde tarımın kolektifleştirilmesi onlarınkinden farklı olarak birkaç aşamadan geçti; bizim kapitalistlere ilişkin siyasetimiz, pazar fiyatları siyasetimiz, tarım ve hafif sanayi ile ağır sanayi arasındaki ilişkiyi ele alışıımız ve ordu ve Parti sistemlerimiz de onlarınkinden farklıdır. Onlara şunu söyledik: Yaptığınız bazı şeyler konusunda aynı görüşte değiliz, meseleleri ele alırken kullandığınız bazı yöntemleri de onaylamıyoruz.

Bazı yoldaşlar diyalektiğe hiç dikkat etmiyorlar ve tahlilci değiller. Sovyetlerde yapılan her şeyin iyi olduğunu söylüyor ve bunları körü körüne kopya ediyorlar. Aslında, ister Çin'de ister başka ülkelerde yapılsın her şey tahlil edilebilir ve bu tahlil sonucunda bazılarının iyi, bazılarının ise kötü olduğu ortaya çıkar. Bu, her eyalette yapılan işler için de geçerlidir; orada da hem başarı hem de zaafılar vardır. Bu aynı zamanda tek tek her birimiz için de geçerlidir, çünkü hepimizin sade-

ce bir değil iki yanımız, güçlü ve zayıf yanlarımız vardır. Her şeyin sadece tek bir yönünün olduğu şeklindeki öğreti en eski zamanlardan beri var olagelmıştır; her şeyin iki yönünün olduğu yolundaki öğreti de öyle. Bunlardan birincisine metafizik, ikincisine de diyalektik denir. Eski zamanlarda yaşamış olan bir Çinli şöyle demişti. «*Yin* ve *yang* Tao'yu oluşturur.»³ *Yang* olmadan *yin*'in olması ya da *yin* olmadan *yang*'ın olması mümkün değildir. Bu, iki yön olduğunu doğrulayan çok eski zamanlardaki bir öğretiydi. Metafizik, sadece bir yönün varlığını kabul eden bir öğretiler ve önemli sayıda yoldaşımız arasında hâlâ varlığını sürdürmektedir. Bunlar şeylere tek yanlı bir bakış açısıyla bakıyor, Sovyet olan her şeyin iyi olduğunu düşünerek, buraya getirilmemesi gereken birçok şeyi ayırım yapmaksızın kopya ediyorlar. Yanlış bir biçimde ülkemize aktarılan ve bizim ülkemize uymayan şeyler değiştirilmelidir.

Şimdi, «yabancı ülkelerle yasadışı ilişkiler» meselesine değineceğim. Ülkemizde, Merkez Komitesinin haberi olmadan yabancılara bilgi veren insanlar var mıdır? Bence vardır. Kao Kang bunun bir örneğidir. Birçok olgu bunu kanıtlamıştır.

24 Aralık 1953'te, Merkez Komitesi Siyasi Bürosunun Kao Kang'ın maskesini düşürmek için yaptığı bir genişletilmiş toplantısında, Pekin şehrinde iki karargâh bulunduğunu, bunlardan şimdi burada hazır bulunan bizleri kapsayan birinci karargâhın açık bir rüzgâr estirdiğini ve açık bir ateş yaktığını, yeraltında yuvalanmış olan ikincisinin ise bir fesat rüzgârı estirdiğini ve bir fesat ateşi yaktığını söyledim. Eski bir Çin romanındaki kahramanlardan biri olan Lin Tayyu şöyle demişti: «Ya doğu rüzgârı batı rüzgârına üstün gelir ya da batı rüzgârı doğu rüzgârına». Bugüne gelince, ya açık rüzgâr ve açık ateş, fesat rüzgârıyla fesat ateşine üstün gelir ya da fesat rüzgârı ve fesat ateşi açık rüzgârla açık ateşe üstün gelir. Bir fesat rüzgârı estiren ve bir fesat ateşi yakan öbür karargâhın amacı, açık rüzgârı etkisiz hale getirmek ve açık ateşi söndürmek, yani çok sayıda insanı devirmektir.

Üst ve orta kademelerdeki kadrolarımız arasında, yabancı ülkelerle yasadışı ilişkiler sürdüren birkaç kişi (çok değil) vardır. Yoldaşların, hem merkezi bölümlerin yönetici Parti gruplarında ve Parti komitele-

rinde, hem de eyaletlerin, merkeze bağılı şehirlerin ve özerk bölgelerin Parti komitelerinde yer alan herkese, bu gibi işlere bir son verilmesi gerektiğini açıkça anlatmalarını dilerim. Sovyetler Birliği'nde yapılan bazı şeyleri onaylamıyoruz ve Merkez Komitesi bunu Sovyet yöneticilerine birkaç kere bildirmiştir; şimdi değinmediğimiz bazı meseleler daha sonra ele alınacaktır. Eğer bu meseleler ele alınacaksa, bunun Merkez Komitesi tarafından yapılması gerekir. Başkalarına bilgi aktarmaya çalışmayın. Bu bilgilerin hiçbir yararı yoktur, sadece zarar verir. Bunlar iki Parti ve iki ülke arasındaki ilişkileri zayıflatır. Üstelik bu gibi faaliyetlere girişenler kendilerini de güç duruma sokarlar. Bu işleri Partinin haberi olmadan yaptıkları için kendilerini daima suçlu hissederler. Başkalarına bilgi vermiş olanlar bütün suçlarını açıklayıp kendilerini kurtarmalıdır, yoksa bir soruşturma yapıldığında suçlu oldukları anlaşılırsa gereken cezaya çarptırılacaklardır.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi ile ilgili olarak birkaç şey söylemek istiyorum. Bence iki tane «kılıç» var; biri Lenin, diğeri Stalin. Ruslar şimdi Stalin kılıcını attılar. Gomulka ve Macaristan'daki bazı kişiler, Sovyetler Birliği'ni yaralamak ve sözüm ona Stalinizme Karşı koymak için bu kılıcı ellerine aldılar. Birçok Avrupa ülkesindeki Komünist Partileri de Sovyetler Birliği'ni eleştiriyor; onların başını da Togliatti çekiyor. Halkı kılıçtan geçirmek için emperyalistler de bu kılıcı kullanıyorlar. Örneğin Dulles uzun süreden beri ona sarılmış durumdadır. Bu kılıç ödünç verilmemiş, kaldırılıp atılmıştır. Biz Çinliler o kılıcı atmadık. Birinci olarak Stalin'i koruyoruz, ikinci olarak da onun hatalarını eleştiriyoruz ve «Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübesi Üzerine» adlı yazıyı yazdık. Biz, Stalin'e kara çalmaya ve onu yıkmaya çalışan bazı kişilerin tersine, nesnel gerçeklere uygun olarak davranıyoruz.

Lenin kılıcı da bazı Sovyet yöneticileri tarafından bir dereceye kadar terk edilmemiş midir? Bence önemli ölçüde terk edilmiştir. Ekim Devrimi hâlâ geçerli midir? Hâlâ bütün ülkelerin izlemesi gereken bir örnek midir? Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresinde okuduğu raporunda Kruşçev iktidarın parlamenter yoldan ele geçirilebileceğini, yani bütün ülkelerin Ekim Devrimi'nden ders çıkarmaları-

nın artık gerekli olmadığını söyledi. Bu kapı bir kez açıldı mı, Leninizm büyük ölçüde kaldırılıp atılmış demektir.

Leninizm öğretisi Marksizmi geliştirdi. Hangi açılardan geliştirdi? Birinci olarak, dünya görüşü, yani materyalizm ve diyalektik alanında; ikinci olarak da, devrimci teori ve taktikler, özellikle sınıf mücadelesi, proletarya diktatörlüğü ve proletaryanın siyasi partisi meselelerinde geliştirdi. Bunun dışında bir de Lenin'in sosyalist inşa konusundaki öğretileri vardır. 1917 Ekim Devrimi'yle başlayan inşa çalışması devrimle iç içe sürdürüldü ve böylece yedi yıl boyunca Lenin inşa konusunda pratik tecrübe kazandı, oysa Marks bundan yoksun kalmıştı. İşte biz Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri konusunda bunları öğrendik.

Hem demokratik devrimimizde hem de sosyalist devrimimizde kitleleri sınıf mücadelesine seferber ettik ve bu mücadele içinde halkı eğittik. Sınıf mücadelesi vermeyi Ekim Devrimi'nden öğrendik. Ekim Devrimi'nde, şehirlerdeki ve köylerdeki kitleler bütünüyle sınıf mücadelesine seferber edilmişlerdi. Sovyetler Birliği'nin şimdi uzman olarak çeşitli ülkelere gönderdiği kişiler Ekim Devrimi sırasında çocuk ya da çiçeği burnunda gençlerdi ve bunlardan birçoğu bu pratiği unutmuş durumdadır. Bazı ülkelerdeki yoldaşlar Çin'in kitle çizgisinin doğru olmadığını söylüyorlar ve baba rolü oynamaya can atıyorlar. Eğer böyle yapmak istiyorlarsa, onlara engel olamayız; ne olursa olsun, biz içişlerine karışmama ve karşılıklı saldırmazlık da dahil olmak üzere Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesine bağlıyız. Kendi ülkemizden, yani Çin Halk Cumhuriyeti'nden başka hiçbir ülkeye önderlik etmeye niyetimiz yok.

Bazı Doğu Avrupa ülkelerinin temel sorunu, sınıf mücadelesini başarıyla sürdürmemeleri ve bu kadar çok sayıda karşıdevrimcinin ortada dolaşmasına göz yummalarıdır; aynı zamanda kendi proletaryalarının, halk ile düşman, doğru ile yanlış, materyalizm ile idealizm arasında açık seçik bir ayırım yapmayı öğrenmesine yardımcı olmak için onu sınıf mücadelesi içinde eğitmediler. Bu belayı başlarına kendileri sardılar ve şimdi ektiklerini biçiyorlar.

Elinizdeki bütün sermaye nedir? Sadece Lenin ve Stalin. Şimdi de Stalin'i ve üstelik Lenin'in hemen hemen tümünü terk ettiniz; Lenin'in

ayakları gitti ya da sadece kafası kaldı ya da ellerinden biri kesilip atıldı. Bize gelince, biz Marksizm-Leninizmi incelemeye ve Ekim Devrimi'nden öğrenmeye devam ediyoruz. Gerek Marks, gerekse Lenin bize birçok yazı bıraktılar. Kitlelere güvenmek ve kitle çizgisini izlemek; işte onlardan bunu öğrendik. Sınıf mücadelesi vermek için kitlelere güvenmemek ve halkla düşman arasında açık bir ayrım yapmamak ise çok tehlikeli bir şey olurdu.

IV

Bölüm ya da büro şefi kademesindeki aydın kökenli birkaç yoldaş, küçük demokrasinin yeterince doyurucu olmadığını söylüyor ve büyük demokrasiyi savunuyorlar. Onların «büyük demokrasi»leri, batıdaki burjuva parlamenter sistemin benimsenmesi ve «parlamenter demokrasi», «basın özgürlüğü» ve «söz özgürlüğü» gibi Batı mallarının taklit edilmesi anlamına gelir. Marksist bir bakış açısından, sınıf bakış açısından yoksun oldukları için onların savundukları şey yanlıştır. Buna rağmen, büyük demokrasi ve küçük demokrasi deyimleri oldukça canlı bir benzetme olduğundan bunları ödünç aldık.

Demokrasi bir yöntemdir ve her şey onun kime uygulandığına ve ne amaçla uygulandığına bağlıdır. Biz büyük demokrasiden yanayız. İstedığımız şey, proletaryanın önderliğinde büyük demokrasidir. Çan Kayşek'le savaşmak için kitleleri harekete geçirdik ve yirmi yıldan fazla süren bir mücadeleden sonra onu yere çaldık. Toprak reformu hareketi sırasında köylü kitleleri toprak ağası sınıfına karşı ayaklandılar ve üç yıllık bir mücadeleden sonra toprağa kavuştular. Bunlar büyük demokrasinin örnekleriydi. «Üç kötülüğe» karşı mücadele hareketi, burjuvazinin yozlaştırdığı görevlilerimize karşı bir mücadeleydi. «Beş kötülüğe» karşı mücadele hareketi burjuvaziye karşı verilen bir mücadeleydi. Her iki hareket sırasında da amansız darbeler indirildi. Bunların hepsi de canlı kitle hareketleri ve büyük demokrasi örnekleriydi. Birkaç gün önce halk kitleleri, Mısır'ın İngiliz-Fransız saldırısına karşı direnişini desteklemek için, Çin'deki İngiliz işgüderinin bürosunun önünde bir gösteri yaptı, ayrıca birkaç yüz bin kişi de Pekin'deki Tien An Men Meydanında yapılan büyük bir mitinge katıldı.

Bu da, emperyalizmi hedef alan bir büyük demokrasi örneğiydi. Bu büyük demokrasiyi niçin canımız gibi sevmeyelim? Aslında seviyoruz. Bu büyük demokrasi kimi hedef almaktadır? Emperyalizmi, feodalizmi, bürokrat-kapitalizmi ve kapitalizmi hedef almaktadır. Özel sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümü kapitalizmi hedef alıyordu. Küçük üreticilerin özel mülkiyetini ortadan kaldırmayı amaçlayan tarımın sosyalist dönüşümü de, tabiatı gereği kapitalizmi hedef alıyordu. Kitle hareketini kullanarak köylüleri, önce esas olarak yoksul ve aşağı-orta köylüleri harekete geçirdik ve örgütlenmelerini sağladık; böylece tarımın sosyalist dönüşümünü gerçekleştirdik. Öyle ki, yukarı-orta köylüler bu durumu kabul etmek zorunda kaldılar. Kapitalistlerin sosyalist dönüşümü davul zurnayla karşılamalarına gelince, bunun nedeni, köylük bölgelerde sosyalizmin ilerlemesi ve işçi kitlelerinin tabandan gelen baskısı karşısında başka bir seçeneklerinin bulunmamasıydı.

Şimdi büyük demokrasinin tekrar uygulanması gerekiyorsa, ben varım. Siz, kitlelerin sokağa dökülmesinden korkuyorsunuz, ama ben korkmuyorum, hatta yüz binlerin sokağa dökülmesinden bile. «Bin bıçak darbesiyle öldürülmekten korkmayan, imparatoru atından alaşağı etmeyi göze alabilir». Bu söz, eski bir Çin romanındaki kahramanlardan biri olan, Vang Sifeng'e, diğer adıyla Feng Ablaya aittir. Bu sözü söyleyen işte odur. Proletaryanın harekete geçirdiği büyük bir demokrasi sınıf düşmanlarını hedef alır. Milletın düşmanları da (ki bunlar emperyalistlerden ve yabancı tekelci kapitalistlerden başkası değildir) sınıf düşmanlarıdır. Büyük demokrasi bürokratları da hedef alabilir. Biraz önce, bundan on bin yıl sonra da hâlâ devrimlerin olacağını söylemiştim, buna göre büyük demokrasinin o zaman da uygulanması gerekebilecektir. Eğer bazı insanlar uyuşuklaşıp bürokratlaşırlarsa, kitlelerle karşı karşıya geldiklerinde, onlara tek bir iyi söz söylemeyip sadece hot zot ederlerse ve kitlelerin karşılaşabilecekleri sorunları çözmeye yanaşmazlarsa, bunların alaşağı edilmesi kaçınılmaz olur. Bu tehlike şimdi vardır. Eğer kitlelerden kopar ve onların sorunlarını çözemezseniz, köylüler yabalarına sarılır, işçiler sokak gösterileri yapar ve öğrenciler de karışıklıklar çıkarır. Böyle şeyler olursa, bunları her

şeyden önce iyi bir şey olarak ele almak gerekir; ben bu meseleyi böyle görüyorum.

Birkaç yıl önce Honan Eyaletinin bir yerinde bir havaalanı inşa edilecekti, fakat orada yaşayan ve bölgeyi terk etmek zorunda kalan köylüler için önceden doğru dürüst bir düzenleme yapılmadığı gibi köylülere yeterli bir açıklamada da bulunulmadı. O köyde yaşayan köylüler, elinize bir sopa alıp yuvalarını bozmaya kalkışsanız kuşlar bile biraz feryat eder, dediler. Deng Siaoping, senin de bir yuvan var. Şimdi ben tutup da onu bozsam, sen de biraz feryat etmez misin? İşte orada yaşayan halk üç savunma hattı kurdu: Birinci hat çocuklardan, ikinci hat kadınlardan ve üçüncü hat da güçlü kuvvetli delikanlılardan oluşuyordu. Oraya ölçüm yapmaya gidenler sürülüp çıkarıldılar ve sonunda köylüler üstün geldiler. Daha sonra, yeterli açıklamalar ve düzenlemeler yapınca taşınmayı kabul ettiler ve havaalanı da inşa edildi. Buna benzer çok sayıda örnek vardır. Şimdi bazıları, iktidar ele geçirildiğine göre hiçbir şeyi dert edinmeden rahatça uyuyabileceklerini ve kitlelere istedikleri gibi zorbalık edebileceklerini düşünüyorlar. Kitleler bu gibilerine karşı koyacak, onları taşılayacak, sopalayacak ve böylece onlar belalarını bulmuş olacaklardır ki bu da beni son derece memnun edecektir. Ayrıca, bazen bir sorunu çözmenin tek yolu savaşmaktır. Komünist Partisi'nin bir derse ihtiyacı vardır. Öğrencilerin ve işçilerin sokaklara dökülmesini siz yoldaşlar iyi bir şey olarak görmelisiniz. Çengtu'dan yüzü aşkın öğrenci bir dilekçe vermek için Pekin'e gelmek istiyordu, fakat bunlardan bir trende seyahat edenler Seçuan Eyaletindeki Kuangyuan İstasyonunda durduruldular, başka bir trende seyahat edenler ise Loyang'a kadar gidebildiler, ama Pekin'e ulaşamadılar. Ben de, başkan Cu da, öğrencilerin Pekin'e gelmelerine ve ilgili bölümleri ziyaret etmelerine izin verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. İşçilerin grev yapmasına ve kitlelerin gösterilerde bulunmasına izin verilmelidir. Yürüyüş ve gösterilerin Anayasamızda yeri vardır. İlerde Anayasamız gözden geçirildiği zaman, işçilerin grev yapabilmeleri için, grev yapma özgürlüğünün Anayasaya eklenmesini öneriyorum. Bu, devlet ve fabrika yöneticileriyle işçi kitleleri arasındaki çelişmelerin -ki bunlar çelişmeden başka bir şey değildir- çözülmesine yardımcı olacaktır. Dünya çelişmelerle doludur. Demokratik devrim; emperya-

lizm, feodalizm ve bürokrat-kapitalizmle aramızdaki çelişmeleri çözdü. Milli kapitalizm ve küçük üretimle aramızdaki mülkiyete ilişkin çelişmelerin esas olarak çözülmüş olduğu şu anda, başka konulardaki çelişmeler ön plana gelmiş ve yeni çelişmeler ortaya çıkmıştır. Ülkenin kaderini ellerinde tutan, il Parti komitesi ve daha üst kademelerdeki yoldaşların sayısı birkaç yüz bindir. Eğer bunlar başarılı olmaz, kitlelerden kopar ve sade yaşayıp sıkı çalışmazlarsa, işçiler, köylüler ve öğrenciler haklı olarak onları kınayacaktır. Bürokratik bir çalışma tarzı geliştirmemeye ve halktan kopuk bir aristokrat zümre haline gelmeye dikkat etmeliyiz. Kitleler, bürokrasi uygulayanları, kitlelerin sorunlarını çözmek için hiçbir çaba harcamayanları, onları azarlayanları, onlara zorbalık yapanları ve hiçbir zaman hatalarını düzeltmeye yanaşmayanları haklı olarak görevden alacaktır. Bence bu gibi insanların uzaklaştırılması iyi bir şeydir ve bunlar görevden alınmalıdır.

Şimdi demokratik partiler ve burjuvazi, proletarya büyük demokrasisine karşı çıkıyorlar. «Beş kötülüğe» karşı ikinci bir hareket başlatacak olsak, bundan hoşlanmayacaklardır. Büyük demokrasi uygulanırsa demokratik partilerin ortadan kaldırılacağından ve uzun süre varlıklarını sürdüremeyeceklerinden çok korkuyorlar. Profesörler büyük demokrasiden hoşlanır mı? Buna cevap vermek pek kolay değil, ama bence onlar da tedirginler ve proletaryanın büyük demokrasisinden korkuyorlar. Eğer burjuvazinin büyük demokrasisini uygulamak istiyorlarsa, ben bir düzeltme hareketi, yani ideolojik bakımdan bir yenisinden kalıba dökme hareketi öneriyorum. Bütün öğrenciler onları eleştirmek üzere harekete geçirilecektir ve meselenin kapanmış olduğunun kabul edilebilmesi için bütün okullarda eğer benzetme yerindeyse, her birinin geçmek zorunda olacağı bir kontrol noktası kurulacaktır. Dolayısıyla profesörler de proletaryanın büyük demokrasisinden korkmaktadırlar.

Şimdi başka bir konuya, Dalay' meselesine değineceğim. Buda'nın ölümünün üzerinden iki bin beş yüz yıl geçtiği halde, Dalay ve izleyicileri şimdi ona saygılarını sunmak için Hindistan'a gitmek istiyorlar. Gitmesine izin verelim mi, vermeyelim mi? Merkez Komitesi gitmesine izin vermenin daha iyi olacağı görüşündedir. Dalay birkaç güne kadar yola çıkacak. Uçakla gitmesini önerdik, fakat o otomobille, çeşitli

Ülkelerin casusları ve Guomindang ajanlarıyla dolu olan Kalimpong⁴ üzerinden gitmeyi tercih ederek önerimizi reddetti. Dalay'ın geri dnmeyebileceği, hatta bunun yanı sıra, «komünistler Tibet'i iřđal etti» türünden iddialar ortaya atarak bize her gün kfredebileceği ve Hindistan'da «Tibet'in bağımsızlığı»nı ilan edecek kadar ileri gidebileceği beklenmelidir. Bir yandan bizi sürüp çıkarmak umuduyla Tibetli gericilerin üst kesimini büyük karışıklıklar çıkarılması yolunda çağrılar yapmaya kışkırtırken, diğer yandan da sorumluluğu üstünden atmak için Tibet'te bulunmadığını söyleyebileceği de beklenmelidir. En kötü olasılıkla böyle olur. Bu kötü durum meydana gelse bile, ben gene de memnun olurum. Çalışma Komitemiz ve Tibet'teki birliklerimiz hazırlık yapmalı, müstahkem mevkiiler inşa etmeli ve çok miktarda yiyecek ve su depolamaladırlar. Orada sadece birkaç askerimiz var; gene de her iki taraf da istediğini yapmakta özgürdür. Eğer siz savaşmak isterseniz biz hazırlıksız yakalanmayacağız; bize saldırırsanız, kendimizi savunacağız. Hiçbir zaman ilkönce biz saldırmamalı, onların saldırmasını beklemeliyiz; onlar saldırdıktan sonra da karşısaldıırıya geçerek saldırganları amansız darbelerle ezeceğiz. Bir Dalay katı diye üzüntüye mi kapılacağım? Hiç bile. Hatta dokuz Dalay daha ekleyip, kaçan Dalayların sayısını ona çıkarsanız da zlmem. ang Kuotao'nun kaçmasının, sonunda hiç de kötü bir şey olmadığını biz tecrübeyle yaşadık. Karıkoca olsunlar diye bir adamla kadını birbirlerine bağlayamazsınız. Eğer birisi sizden memnun değilse ve gitmek istiyorsa, bırakın, gitsin. Onun çekip gitmesi bize ne gibi bir zarar verir? Hiçbir zarar vermez. Olsa olsa bize sver. Otuz beş yıldan beri Komünist Partimize sövüp duruyorlar. Hem de bu küfürler, Komünist Partisi'nin «son derece vahşi» olduğu, «malları ve kadınları ortaklaşa kullandığı» ve «zalim ve kıyıcı» olduğu şeklindeki adi yalanlardan oluşuyordu. Kfrbazlara, bir Dalay ya da bir başkası eklense bundan ne çıkar? Bize bir otuz beş yıl daha svlse, bu topu topu yetmiş yıl eder. Bir insanın kendisine svlmesinden çekinmesinin iyi bir şey olmadığını düşünüyorum. Bazıları gizli bilgilerin açıklanmasından çekiniyorlar. ang

4. Kalimpong, Çin'in Tibet Eyaletindeki Yatung'un yakınılarında bulunan, Kuzeydoğu Hindistan'daki bir sınır kasabasıdır.

Kuotao da bir sürü gizli şey bilmiyor muydu? Çang Kuotao gizli bilgileri açıkladı diye işlerimizin ters gittiğini hiç duymadım.

Partimizin milyonlarca tecrübeli kadrosu vardır. Bunların çoğu, bu topraklarda doğup büyümüş, kitlelerle bağları olan ve uzun süren mücadelelerde sınanmış, iyi kadrolardır. Koskoca bir kadro ordumuz var; bu ordu, Partiye kuruluş döneminde katılanlardan, Kuzey Seferi sırasında katılanlardan, Toprak Devrimi Savaşı sırasında katılanlardan, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında katılanlardan, Kurtuluş Savaşı sırasına katılanlardan ve bütün ülkenin kurtarılmasından sonra katılanlardan oluşmaktadır. Bunların hepsi ülkemiz için değerlidir. Bazı Doğu Avrupa ülkelerinin durumunun pek o kadar istikrarlı olmamasının belli başlı nedenlerinden biri de, bu ülkelerin böyle tecrübeli bir kadro ordusundan yoksun olmalarıdır. Devrimin çeşitli dönemlerinde sınanmış böyle kadrolarımız olduğu için, «fırtınaya ve kabaran dalgalara rağmen, kayığın içinde rahatça oturabiliyoruz». Kendimize güvenimiz olmalıdır. Emperyalizmden bile korkmadığımıza göre büyük demokrasiden niye korkalım? Öğrencilerin sokaklara dökülmesinden niçin korkalım? Ne var ki, Parti üyelerimiz arasında, büyük demokrasiden korkanlar var ve bu iyi bir şey değildir. Büyük demokrasiden korkan o bürokratlar ciddi bir biçimde Marksizmi incelemeli ve kendilerini düzeltmelidirler.

Gelecek yıl bir düzeltme hareketi başlatacağız. Üç kötü eğilimin düzeltilmesi gerekiyor: (1) Öznellik, (2) sekterlik, (3) bürokrasi. Merkez Komitesinin karar almasından sonra, önce çeşitli meselelerin sıralanacağı bir genelge yayınlanacaktır. Örneğin bürokrasi, şunlardan oluşmaktadır: Kadrolarla ve kitlelerle ilişki kurmama, aşağıya inip alt kademelerin durumunu öğrenmeme, kitlelerin acısını ve sevincini paylaşmama ve yozlaşma, savurganlık vb. Eğer genelge yılın ilk yarısında yayınlanırsa, düzeltme hareketi aradan birkaç ay geçtikten sonra yılın ikinci yarısında başlamalıdır. Devlet parasını zimmetine geçirenler bu arada suçlarını itiraf etmeli ve parayı geri vermeli ya da bunu daha sonra taksit taksit ödemelidirler; taksitle bile ödeyemiyorlarsa, parayı ödeme yükümlülüklerinin kaldırılması gerekecektir. Her üç yöntem de uygulanabilir. Fakat ne olursa olsun, zimmetine para geçiren kişi hatasını ortaya koymalı ve kendiliğinden aldığı paranın miktarını belirtme-

lidir. Bu, sözgelişi adım adım aşağıya inebilmesi için ona bir merdiven uzatmak gibi bir şeydir. Başka hatalarla ilgili olarak da bu yöntem benimsenmelidir. «Önceden uyarmadan cezalandırmak» yerine, önceden bir açıklama yapılır ve belirlenen zamanda düzeltme hareketi başlatılır; bu, küçük demokrasi uygulamanın bir yöntemidir. Bazıları, eğer bu yöntem benimsenirse, yılın ikinci yarısında düzelterek pek bir şey kalmaz diyorlar. İşte bizim elde etmeyi umduğumuz sonuç da budur. Düzeltme hareketinin resmen başladığı tarihte öznellik, sektirlik ve bürokrasinin büyük ölçüde azalmış olacağını umuyoruz. Düzeltme hareketinin etkili bir yöntem olduğu tarihimizde kanıtlanmıştır. Bundan böyle halk içindeki ve Parti içindeki bütün meseleler, zor kullanılarak değil, düzeltme yoluyla, eleştiri özeleştirisi yoluyla çözülecektir. Biz «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» yönteminden yanayız ve pek az durumda işlerin biraz sertleşmesi kaçınılmaz olmakla birlikte, genel olarak amaç, hastalığı iyileştirip hastayı kurtarmak ve bu sonuca lafta değil, gerçekten ulaşmaktır. Birinci ilke bir insanı korumak, ikinci ilke ise onu eleştirmektir. Bir karşıdevrimci olmadığı için önce korunması gerekir. Bunun anlamı, birlik isteğinden yola çıkmak ve eleştiri özeleştirisi yoluyla yeni bir temelde yeni bir birliğe ulaşmaktır. Halkın saflarında, hata yapmış olan bir insanı hem korumak hem eleştirmek yöntemini benimserseniz, insanların gönlünü kazanır, bütün halkı birleştirebilir ve sosyalizmi inşa etmek için 600 milyonluk halk içindeki bütün olumlu etkenleri harekete geçirebiliriz.

Barış zamanında, orduda çalışan kadrolarla ordu dışında çalışan kadroların ücretleri arasındaki farkın giderek azaltılması gerektiği görüşünden yanayım, fakat bu mutlak eşitlikçilik demek değildir. Daima ordunun sade yaşıyıp sıkı çalışması ve örnek olması gerektiği görüşünü benimsedim. 1919 yılında burada yapılan bir toplantıda generallerimizden biri orduda ücretlerin yükseltilmesini önerdi ve yoldaşlardan birçoğu da bu öneriyi destekledi, fakat ben karşı çıktım. Bir kapitalistin beş kap yemek yediğini, oysa bir Halk Kurtuluş Ordusu askerinin sadece tuzlu su ve lahana turşusuyla karnını doyurduğunu örnek göstererek bunun yeterli olmadığını ileri sürdü. Bense, tam tersine bunun iyi bir şey olduğunu söyledim. Biz sade turşuyla karnımızı doyururken, onlar beş kap yemek yiyorlardı. Bu turşuda siyaset vardı, herkese

örnek olacaktı. Kuşkusuz başka etkenler de vardı, ama Halk Kurtuluş Ordusu işte bu turşu sayesinde halkın kalbini kazandı. Şimdi ordudaki yemekler düzeldi ve sadece turşuyla karın doyurulan günlerdekinden oldukça farklı bir hale geldi. Ne var ki, bizim için önemli olan, siyasi niteliğimizin özünde var olan sade yaşamayı ve sıkı çalışmayı savunmaktır. Çinçov bölgesinde elma yetiştirilir. Liaosi harekâtı sonbaharda yapılmıştı ve köylülerin evlerinde çok elma vardı, fakat savaşçılarımız tek bir elmaya bile el sürmediler. Bunu okuduğum zaman çok duygulandım. Burada bizzat savaşçılar, halka ait olan bu elmaları yememenin soylu, yemenin ise alçakça bir davranış olacağının bilincindeydiler. Bizim disiplinimiz işte bu bilince dayanır. Bu, partimizin önderliğinin ve eğitiminin bir sonucudur. İnsan dediğinde biraz ruh olmalıdır ve proletaryanın devrimci ruhu da işte bu bilinçten kaynaklanır. Bir elma yemedi diye açlıktan ölen oldu mu? Olmadı, çünkü akdarıyla turşu vardı. Zorunlu olduğu zaman, siz burada toplanmış olan yoldaşlar, barakalarda yaşamak zorunda kalacaksınız. Bataklıkları geçtiğimiz zaman, içinde uyuyacak barakalarımız da yoktu ama gene de idare ettik. Şimdi barakalarımız olduğuna göre, neden onların içinde yaşayamayalım? Ordudakiler son birkaç gündür, toplantı halindeydiler ve candan bir şekilde ve coşkuyla fedakârlık ve tasarruf yapmaya hazır olduklarını belirttiler. Şimdi ordu böyle yaptığına göre, ordu dışındakilerin sade yaşayıp sıkı çalışmaları daha da zorunlu hale gelmiştir. Yoksa ordudakiler, diğerlerini yarışta geride bırakır. Burada hem siviller hem de askerler var, öyleyse bırakalım askerler sivilleri yarışa çağırınsın. Halk Kurtuluş Ordusu iyi bir ordu ve benim çok hoşuma gidiyor.

Siyasi çalışma güçlendirilmelidir. Kadroların ve kitlelerin siyasi düzeyinin yükseltilebilmesi için, gerek siviller ve ordudakiler arasında, gerek fabrikalarda, köylerde, dükkânlarda, okullarda ve askeri birliklerde, gerekse Parti içinde ve hükümet organlarıyla halk örgütlerinde, bütün alanlarda siyasi çalışmanın büyük ölçüde güçlendirilmesi gerekmektedir.

EYALET, MERKEZE BAĞLI ŞEHİR VE ÖZERK BÖLGE PARTİ KOMİTESİ SEKRETERLERİ KONFERANSINDA KONUŞMALAR

Ocak 1957

I. 18 OCAK KONUŞMASI

Bu konferansta başlıca üç mesele ele alınacaktır: İdeolojik eğilimler meselesi, köylük bölgeler meselesi ve ekonomik mesele. Bugün, ideolojik eğilimler meselesi üzerinde duracağım.

Burada ilk mesele olarak ele aldığım ideolojik eğilimleri denetim altında bulundurmaliyiz. Bunlarla ilgili olarak şimdi gerek Parti içinde gerekse genel olarak toplumda ortaya çıkmış olan bazı sorunların üzerine önemle eğilmemiz gerekmektedir.

Bu sorunlardan biri kendi saflarımız içinde ortaya çıkmaktadır. Örneğin, şimdi bazı kadrolar ün ve servet peşinde koşuyor ve sadece kişisel kazanç sağlamaya bakıyorlar. Kadroların derecelendirilmesi sırasında, bazı kadroların bir derece yükseltilmekten hoşnut kalmadıkları, hatta iki derece yükseltildikleri zaman bile üzüntüden yataklara düşüp yataktan kaldırılabilirmeleri için üç derece birden terfi ettirilmelerinin gerektiği durumlara rastlandı. Kopardıkları gürültü patırtı meseleyi halletti. Bu kadroları derecelendirme işi artık kapansın! Bazı ufak farklılıklar dışında ücretler kabaca eşitlenmelidir. Eski günlerde, Kuzeyli savaş ağaları hükümetinin Tahg Şaoyi adında bir başbakanı vardı. Yıllar sonra bu adam Kvantung Eyaletinin Çungşan ilinde yargıç oldu. Eski toplumun bir başbakanı, bir il yargıcısı olarak hizmet edebiliyorken, bizim bakanlarımız aynı şeyi niçin yapamam? Bence, derecelerinin indirilmesine tahammül edemeyip hep yükseltilmesini isteyerek kademelerini mesele haline getirenler bu eski mandarinden daha

geridirler. Birbirleriyle sade yaşama, daha çok çalışma ve daha az rahat etme konusunda yarışacak yerde, daha fazla lüks, daha yüksek rütbe ve paye kazanmak için yarışıyorlar. Bugün Partimizde bu tür düşünce tarzı önemli ölçüde artmıştır ve bu meseleyi ele almamız gerekmektedir.

Tarımda kooperatifleşmenin geleceği parlak mı, değil mi? Koope-ratif ekonomi mi, yoksa bireysel ekonomi mi daha iyi? Bu mesele yе-niden ortaya atıldı. Geçen yıl, iyi ürün alınan yerlerde ve ciddi doğal afetlerin olduğu bölgelerde bu meseleyle karşılaşılmanın, sadece pek ciddi olmayan doğal afetlere uğrayan ya da belli bir ürün almakla beraber çok iyi bir ürün elde edemeyen kooperatiflerde böyle bir mesele ortaya çıkmıştı. Bu kooperatiflerde çalışma puanları karşılığında elde edilen nakit para söz verilenden daha az olmuş, kooperatif üyelerinin geliri artacak yerde düşmüştü. Bunun sonucunda «Kooperatifler hâlâ bir işe yarıyor mu, acaba onları yaşatmaya değer mi?» gibi sözler edilmeye ve bu sözler bazı Parti kadroları arasında da yankı bulmaya başladı. Bazıları, kooperatiflerin hiçbir yönden üstün olmadığını söylüyorlar. Bazı bakanlar köylük bölgelere kısa bir ziyaret yapıp Pekin'e geri döndükten sonra, köylülerin huzursuz olduğunu ve toprağı işlemeye pek gönüllü olmadıklarını söyleyerek, sanki kooperatifler çöküşün ve yok olmanın eşiğindeymişler gibi, etrafı telaşa veren görüşler yaymaya giriştiler. Bazı kooperatif yöneticileri, sağdan soldan saldırıya uğradıkları, üst kademelerin ve basının eleştirilerine hedef oldukları için başlarını dik tutamıyorlar. Parti komitelerinin propaganda bölümlerinden bazılarının yöneticileri, kooperatiflerin üstünlüğü konusunda propaganda yapmaya çekiniyorlar. Aynı zamanda Parti Merkez Komitesi Köy Çalışması Bölümünün Başkan Yardımcısı da olan Tarım Bakanı Liao Luyen, gerek kendisinin, gerekse ona bağlı olarak çalışan sorumlu kadroların cesaretlerinin kırıldığını, ne yapılırsa yapılsın kooperatiflerin başarılı olamayacağını ve kırk maddelik Tarımsal Kalkınma Programının artık geçerli olmadığını söylemeye getiriyor. Cesareti kırılan bir adama ne yapmalıyız? Çok basit. Eğer bir adam cesaretini yitirmişse, ona biraz cesaret pompalarız. Gazeteler şimdi propagandalarında farklı telden çalışıyor, uzun uzun kooperatiflerin üstünlü-

ğü üzerinde duruyor ve onları kötüleyecek yerde övüyorlar. Biraz cesaret vermek için bunu birkaç ay sürdürün.

İki yıl önce bir sağ sapmaya, geçen yıl da başka bir sağ sapmaya yol açan «aceleci ilerlemeye» karşı mücadele edildi. Burada, sosyalist devrim ve esas olarak da köylük bölgelerdeki sosyalist dönüşüm konusundaki sağ sapmayı kastediyorum. Kadrolarımız arasında kasırga şiddetinde bir rüzgârın estiğine özellikle dikkat edilmelidir. Bakanlarımızın, bakan yardımcılarımızın, bölüm ya da büro başkanlarımızın ve ayrıca eyalet düzeyindeki kadrolarımızın önemli bir bölümü toprak ağası, zengin köylü ve hali vakti yerinde orta köylü ailelerinden gelmektedir ve bunlardan bazılarının babaları hâlâ oy hakkından yoksun olan toprak ağalarıdır. Bu kadrolar ailelerini ziyaret ettiklerinde, evdekilerden kooperatiflerin kötü olduğu ve uzun zaman devam etmeyeceği yolunda olumsuz şeyler duymaktadırlar. Hali vakti yerinde orta köylüler yalpalayan bir toplumsal kesim oluştururlar; kendi başına buyruk olma eğilimi bunlar arasında yeniden yükselmekte, içlerinden bazıları kooperatiflerden ayrılmak istemektedir. Kadrolarımız arasında esen rüzgâr, bu sınıfların ve tabakaların ne düşündüklerini göstermektedir.

Tarım kooperatifleri kesinlikle başarıya ulaşacaktır, ama tam başarı bir-iki yılda sağlanamaz. Bu gerçek, Parti, hükümet, ordu ve halk örgütlerindeki yoldaşlara açıkça kavratılmalıdır. Çoğu bir ya da bir buçuk yıl önce kurulan kooperatifler daha çok yenidir ve tecrübeden yoksundur. Hayatlarının büyük bir bölümünü devrim için çalışarak geçiren insanlar hâlâ hata yaparken, daha sadece bir ya da bir buçuk yıldan beri işin başında olanların hiç hata yapmamasını nasıl istersiniz? Biraz rüzgâr ve yağmurla karşılaşır karşılaşmaz kooperatiflerin başarılı olamayacağını söylemek başlı başına büyük bir hatadır. İşin aslına bakarsanız, kooperatiflerin çoğu ya başarılı ya da oldukça başarılıdır. Başarılı bir biçimde yönetilen tek bir kooperatifi örnek vererek, kooperatiflere karşı ileri sürülen bütün saçma fikirleri yerle bir edebilirsiniz. Bu kooperatif iyi çalıştığına göre diğerleri neden çalışmasın? Bu kooperatif üstün olduğunu ortaya koyabiliyorsa, diğerleri bunu neden ortaya koyamasın? Gittiğiniz her yerde bu kooperatifin tecrübesini yayın. Her eyalet böyle örneklerden en az bir tane bulabilmelidir. Eski-

den çok az ürün elde eden ve çok yoksul olan, elverişsiz bir arazi de dahil olmak üzere en kötü koşullara sahip bir kooperatifi seçin. Baştan beri iyi koşullara sahip bir kooperatifi seçmeyin. Bir sürü örnek varsa, kuşkusuz bu 'iyi bir şeydir, ama tek bir kooperatifin bile iyi çalışmasını sağlayabilirsiniz, başarıya ulaştınız demektir.

Okul ve yüksekokullarda da meseleler var ve birçok yerde öğrenciler karışıklık çıkardılar. Şihciaçuang'taki bir okulun son sınıfındaki öğrencilerden bazıları için geçici olarak iş bulunamadı ve bunlar bir yıl daha okumak zorunda kaldılar. Bu durum onların hoşnutsuzluğuna yol açtı. Bir avuç karşıdevrimci ajitasyon yapmak, bir gösteri düzenlemek ve Şihciaçuang radyo istasyonunu işgal ederek bir «Macaristan» yaratıldığını ilan etmek için bu fırsattan yararlandı. Bir sürü afiş yapıştırdılar; bunlardan en çarpıcı olanı şu üç sloganı taşıyordu: «Kahrolsun faşizm!», «Barış değil, savaş istiyoruz!» ve «Sosyalizm hiçbir şekilde üstün değildir!» Bunlara göre, Komünist Partisi faşistti ve bizim gibilerin devrilmesi gerekiyordu. Attıkları sloganlar o kadar gericiydi ki; işçileri, köylüleri ve her türlü meslekten insanı kendilerinden soğuttular. Pekin'de Zinghua Üniversitesi'nden bir öğrenci açıkça şunu ilan etti: «Bir gün gelecek binlerce, on binlerce insanı kurşuna dizdireceğim!» Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetinin uygulanmaya başlamasından beri, bu «düşünce» bile açıkça ortaya çıktı. Deng Siaoping yoldaş üniversiteye giderek bir konuşma yaptı. Eğer siz binlerce, on binlerce insanı kurşuna dizmek istiyorsanız, o zaman biz de diktatörlük uygulamak zorunda kalacağız dedi.

Pekin'de yapılan bir araştırma, yüksekokul öğrencilerinin çoğunun toprak ağalarının, zengin köylülerin, burjuvaların ve hali vakti yerinde orta köylülerin çocukları olduğunu, işçi sınıfından ve yoksul ve aşağı-orta köylü ailelerinden gelen öğrencilerin oranının ise yüzde 20'den az olduğunu göstermiştir. Herhalde ülkenin başka yerlerinde de durum aşağı yukarı böyledir. Bu durum değişmelidir, fakat bunun için zamana ihtiyaç vardır. Gomulka, Tito ve Kardelj bizim yüksekokul öğrencilerimizden birçoğu tarafından pek tutuluyordu. Diğer yandan, köylük bölgelerdeki toprak ağalarının ve zengin köylülerin, şehirlerdeki kapitalistlerin ve demokratik parti üyelerinin birçoğu daha iyi bir biçimde davranarak, karışıklık çıkarmaya ya da binlerce, on binlerce in-

sanı öldürme tehditleri savurmaya kalkışmadılar. Ama onların bu davranışını tahlilci bir şekilde ele almak gerekir. Çünkü bunların siyasi sermayeleri tükenmiştir, işçiler, yoksul ve aşağı-orta köylüler onları dinlememektedir ve bunlar, üzerinde duracak bir zeminden yoksundurlar. Acaba, Pekin ve Şanghay'ın atom bombalarıyla havaya uçması gibi bir olay olsa, bu insanlar değişmezler mi? Değişmeyecekleri konusunda emin olamazsınız. Böyle bir şey olduğu takdirde, toprak ağaları, zengin köylüler, burjuvazi ve demokratik partilerin üyeleri bir yenden saflaşma sürecine gireceklerdir. Bunların hayat tecrübeleri var, birçoqları da fırsat kolluyor. Bunların çocukları, yani o öğrenciler ise tecrübeden yoksunlar; «Binlece on binlerce insanı kurşuna dizdireceğim» ya da «Sosyalizm hiçbir şekilde üstün değildir» gibi masalları ortaya dökenler de işte bunlardır.

Bazı profesörlerden de, Komünist Partisinin ortadan kaldırılması gerektiği, Komünist Partisinin kendilerine önderlik edemeyeceği, sosyalizmin iyi bir şey olmadığı vb. yolunda çatlak sesler çıkıyor. Önceleri bu fikirleri kendilerine saklıyorlardı, ama yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetinin kendilerine konuşma fırsatı vermesinden beri bu sözler ortaya dökülmeye başladı. *Vu Sün'ün Hayatı* adlı filmi gördünüz mü? Orada, «ilim irfan sahiplerini» simgeleyen on-on beş metre boyundaki bir yazı fırçasını gösteren bir sahne vardı. O fırçanın bir darbesi korkunç olurdu. Şimdi, belki de bizi süpürüp atma umudu içinde ortalığa dökülüyorlar. Aslında bunlar eski düzeni geri getirmeye çalışmıyorlar mı?

Geçen yıl dünyada birkaç tane fırtına çıktı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi'nde Stalin'e büyük bir saldırı yönelttiler. Bunun ardından emperyalistler komünizme karşı iki fırtına çıkarttılar, ayrıca uluslararası komünist hareket içinde iki fırtınalı tartışma oldu. Bu fırtınalar karşısında, Avrupa ve Kuzey ve Güney Amerika'daki Komünist Partilerinden bazıları oldukça büyük sarsıntılar geçirdiler ve büyük kayıplar verdiler, Asya'daki Komünist Partileri ise daha az zarar gördü. Stalin'i en çok göklere çıkaranlar, SBKP 20. Kongresi toplanınca onu yerin dibine batırdılar. Bence bu insanlar Marksizm-Leninizme bağlı değiller, meselelere tahlilci bir gözle bakmıyorlar ve devrimci ahlaktan yoksunlar. Marksizm-Leninizm prole-

taryanın devrimci ahlakını içerir. Daha önceleri Stalin'i bütünüyle desteklediğinize göre, şimdi en azından yaptığınız bu keskin dönüşü açıklamamız gerekir. Gerçekte eskiden Stalin'i bütünüyle desteklediğiniz halde, şimdi sanki hayatınızda onu hiç desteklememiş gibi böyle aniden yüzgeri etmenizin nedenlerini açıklamıyorsunuz. Stalin meselesi bütün uluslararası komünist hareketin meselesidir ve bütün ülkelerin Komünist Partilerini ilgilendirir.

Partimiz kadrolarının çoğu SBKP 20. Kongresi'nden memnun değiller ve bu kongrede Stalin'e çok fazla saldırıldığını düşünüyorlar. Bu duygu ve tepkiler doğaldır. Ne var ki, bazı yoldaşlar yalpalamaya başladılar. Büyük bir kasırga çıkacağı zaman karıncalar deliklerinden çıkarlar, bu karıncaların çok keskin «burun»ları vardır, hava durumunu iyi bilirler. SBKP 20. Kongresi'nin kasırgası başlar başlamaz, Çin'de de böyle birkaç karınca deliklerinden çıktı. Bunlar, ne zaman bir şeyler olsa yalpalamaya başlayan Parti içindeki kararsız unsurlardır. Stalin'in baştan aşağı reddedildiğini duyunca bundan hoşlandılar ve yüzgeri edip bayram yapmaya, Kruşçev'in her bakımdan haklı olduğunu, kendilerinin de ta baştan beri aynı fikirde olduklarını söylemeye başladılar. Daha sonra emperyalistler birkaç darbe indirip, uluslararası komünist hareket içinden de birkaç darbe gelince Kruşçev bile biraz başka telden çalmaya başladı ve bizimkiler de tekrar yüzgeri edip bu tarafa geçtiler. Karşı konulmaz bir akıma çattıkları için yüzgeri etmekten başka çareleri de yoktu. Duvarın tepesindeki ot rüzgârda sağa sola sallanır. Yalpalayanların esas amacı, bizim tarafa değil, öbür tarafa geçmektir. Parti içindeki ve dışındaki bazı insanların Polonya ve Macaristan'daki olaylara övgüler düzmeleri iyi bir şeydir. Ağızlarını açar açmaz Poznan'dan ve Macaristan'dan söz etmeye başlıyorlardı. Böyle yaptıkları için de kendilerini ele veriyorlardı. Karıncalar deliklerinden çıktılar, tosbağalar ve bütün aşağılık yaratıklar gizlendikleri yerlerden dışarıya uğradılar. Gomulka'nın davulunun sesine uyarak oynamaya başladılar. Gomulka büyük demokrasiden söz edince, ses verdiler. Şimdi durum değiştiği için seslerini çıkarmıyorlar. Fakat istedikleri bu değil. Aslında konuşmak istiyorlar.

Bir kasırga çıktığı zaman, ona göğüs geremeyen kararsız unsurlar yalpalamaya başlarlar. Bu bir yasadır. Bu yasaya dikkatinizi çekmek

isterim. Bazıları birkaç kez yalpaladıktan sonra tecrübe kazanırlar ve yalpalamaktan vazgeçerler. Fakat sonuna kadar yalpalamaya devam eden insanlar da vardır. Bunlar, sapları ince olduğu için en hafif rüzgârda bile sallanmaya başlayan bazı bitkiler, örneğin çeltik gibidirler. Sapları daha sağlam olan süpürge darısı ve mısır, bunlardan daha iyidir. Sadece büyük ağaçlar kaya gibi dimdik dururlar. Her yıl doğada kasırga çıktığı gibi, ülke içinde ve dışında da ideolojik ve siyasi kasırgalar çıkar. Bu, toplumdaki doğal olgulardandır. Bir siyasi parti; bir tür dernek, bir tür siyasi dernektir. Siyasi partiler ve siyasi gruplar, siyasi derneklerin birinci kategorisini oluştururlar. Siyasi parti bir sınıf örgütüdür. Çin Komünist Partimiz de, esas olarak işçi sınıfından ve yarı-proleter yoksul köylü kökeninden gelen insanların oluşturduğu bir proleter siyasi partidir. Fakat toprak ağası, zengin köylü ve kapitalist ailelerden gelen ya da hali vakti yerinde orta köylü ve şehir küçük burjuvası kökenli birçok Parti üyesi de bulunmaktadır. Uzun yılların zorlu mücadelelerinde çelikleşmiş olmakla birlikte, bunlardan birçoğu Marksizmi hâlâ pek kavrayamamışlardır, dolayısıyla da ideolojik olarak ya da kafa yapısı olarak rüzgâr çıkınca çeltik sapları gibi yalpalayabilmektedirler.

Birçok sınavdan başarıyla geçen birçok parti üyesi, sosyalizm sınavından geçmekte güçlük çekmektedir. Sueh Sun buna tipik bir örnektir. Bu kadın eskiden, Hopey Eyalet Parti Komitesi Sekreter Yardımcısı ve aynı eyaletin Vali Yardımcısıydı. Ne zaman yalpalamaya başladı? O sırada tahıl alım satımında devlet tekeli ilk olarak kuruluyordu. Bu, sosyalizmin uygulanabilmesi için alınması gereken önemli bir önlemdi. Fakat Sueh Sun buna tamamen karşıydı ve elinden geldiğince direndi. Çin İkmal ve Pazarlama Kooperatifleri Federasyonu Başkan Yardımcısı Meng Yungçien de başka bir örnektir. O da bir dilekçe yazarak bu devlet tekeline şiddetle karşı çıktı. Tarımda kooperatifleşme uygulanmaya başlandığı zaman gene Parti içindeki bazı kişiler buna karşı çıktılar. Kısacası, yalpalayan ve sosyalizm sınavını veremeyen ileri gelen Parti kadroları var. Bu durum sona ermiş midir? Hayır, ermemiştir. Bundan on yıl sonra bu insanlar kararlı hale gelip sosyalizme gerçekten inanacaklar mı? Orası pek belli olmaz. On yıl sonra

bir mesele çıktığında, ben bunu zaten çok önceden söylemiştim diyebilirler.

Burada, ordudaki bazı kadrolar arasındaki ideolojik eğilimleri gösteren, buradaki yoldaşlara dağıtılmak üzere hazırlanmış bazı belgeler var. Bunların arasında, örneğin bazı kadroların ücretlerinin çok yüksek olduğu ve köylülerin bundan hoşlanmadıkları gibi bazı geçerli görüşler bulunmakla birlikte bu eğilimlerin genel tutumu pek o kadar doğru değil, izledikleri temel çizgi ise yanlış. Partimizin köylük bölgelerdeki siyasetlerinin «sol», şehirlerdeki siyasetlerinin ise sağ olduğunu söyleyerek eleştiriyorlar. Koskoca 9 milyon 600 bin kilometrekarelik yüzölçümüne rağmen Çin; sadece iki ana unsurdan, şehir ve köylerden oluşmaktadır. Bunların söylediğine göre, biz her ikisinde de hatalıymışız.

Köylük bölgelerdeki siyasetimizin «sol»a saptığını söylerken, köylülerin gelirinin çok düşük, işçilerinkinden daha az olduğunu kastediyorlar. Burada, sadece gelire bakarak karar vermeyip, tahlil yapmak gerekir. İşçilerin gelirinin genel olarak köylülerinkinden daha yüksek olduğu doğrudur, ama hem işçilerin ürettiği değer daha büyüktür, hem de işçiler günlük ihtiyaçları için daha fazla para harcamak zorundadırlar. Köylülerin geçim düzeylerinin düzelmesi, esas olarak üretimi artırmak için kendi gösterecekleri çabalara bağlıdır. Hükümet de, sulama projelerini gerçekleştirerek, tarım kredileri vererek vb. onlara yardım etmek için birçok şey yapmaktadır. Yan ürünler de dahil olmak üzere tarım ürünlerinden aldığımız vergi, köylülerin yaptığı toplam üretimin yaklaşık olarak yüzde 8'ini oluşturmaktadır, ayrıca birçok yan üründen vergi alınmamaktadır. Devlet sabit fiyatlar üzerinden tahıl satın almaktadır. Üstelik devlet, köylülerden tarım ürünleri alır ve karşılığında onlara sanayi ürünleri satarken sadece çok küçük bir kâr elde etmektedir. Sovyetler Birliği'nde uygulanan zorunlu satış sistemini uygulamıyoruz. Sanayi ürünleriyle tarım ürünlerinin değişiminde Sovyetler Birliği'nde yapılanın tersine fiyat farkını ayarlamaya çalışıyoruz.. Bizim siyasetimizle Sovyetler Birliği'ninki arasında dünyalar kadar fark vardır. Dolayısıyla, köylük bölgelerdeki siyasetimizin «sol»a saptığı söylenemez.

Ordumuzdaki bazı yüksek rütbeli kadrolar, memleketlerini ziyaret ettiklerinde ya da kendilerini ziyaret eden akrabalarından duymuş ola-

bilecekleri, hali vakti yerinde orta köylülerin, zengin köylülerin ve toprak ağalarının sözlerinin etkisinde kalarak köylüler adına şikâyetlerde bulunuyorlar. 1955 yılının ilk yarısında birçok Parti üyesi, Liang Şuming ve şürekâsının korosuna katılarak, sanki sadece bu iki çevrenin adamları köylüleri savunup onların acılarını anlayabilirmiş gibi, bu türden şikâyetlerde bulundular. Onların gözünde ne Merkez Komitemiz, ne Eyalet Parti komiteleri, ne de Parti üyelerinin çoğunluğu, köylüleri temsil etmemektedir. Ciangsu Eyaletinde yapılan bir araştırma, bazı yerlerde il, ilçe ve bucak kademesindeki kadroların yüzde 30 kadarının köylüler adına şikâyetlerde bulunduklarını göstermektedir. Araştırma ayrıca bunların çoğunun satacak tahıl fazlasına sahip hali vakti oldukça yerinde orta köylü ailelerinden geldiklerini de göstermektedir. Bunların "acı çekmek" dedikleri şeyin, tahıl fazlası olduğu anlaşıyor. «Köylülere yardım etmek» ya da «köylülerle ilgilenmek» dediklerinde ise, tahıl fazlasının devlete satılmamasını kastediyorlar. Bu homurdananlar kimi temsil ediyor? Köylü kitlelerini değil, az sayıda hali vakti yerinde orta köylüyü.

Şehirlerdeki siyasetinizin sağa saptığı şeklindeki suçlamaya gelince, kapitalistlerin geçimini sağlamaya ve yedi yıllık bir süre için onlara sabit bir faiz ödemeye söz verdiğimiz için, bunun doğru olduğu söylenebilir.¹ Yedi yılın sonunda ne yapılmalıdır? Buna, o zamanın koşullarına göre karar verilecektir. Bu meseleyi açık bırakmak, yani onlara sabit bir faiz ödemeye devam etmek daha iyidir. Bu küçük fiyatı ödeyerek bu sınıfı satın alıyoruz. Merkez Komitesi bu siyaseti çok dikkatli bir şekilde ele aldı. Bir bütün olarak ele alındığında, kapitalistlerin ve onlarla ilişkili olan demokratların ve aydınların kültür ve teknik bilgi düzeyleri daha yüksektir. Bu sınıfı satın alarak hem siyasi sermayelerini ellerinden aldık hem de ağızlarını kapadık. Siyasi sermayelerini ellerinden alınanın yolu, onları satın almak ve onlara iş bulmak için düzenlemeler yapmaktır. Böylece siyasi sermaye onların

1. Oranı sabit tutulan bir faizin ödenmesi devletin, sosyalist dönüşüm sırasında üretim araçları için milli burjuvaziye tazminat ödeme siyasetini uygularken başvurduğu bir yöntemdi. Kapitalist sanayinin ve ticaretin 1956 yılında tümüyle devletin ve özel sermayenin ortak işletmeleri haline getirilmesinden sonra, devlet, milli burjuvaziye belli bir süre için sermayelerinin parasal değeri üzerinden hesaplanan yıllık bir sabit faiz ödemeye başladı. Bu faiz, özünde, hali vakti yerinde köylülerin sömürü biçimiydi.

değil, bizim elimizde olacaktır. Tek bir kırıntısı bile kalmayınca ya kadar bütün siyasi sermayelerini ellerinden almaya devam etmeliyiz. Dolayısıyla, şehirlerdeki siyasetimizin sağa kaydığı da söylenemez.

Köylük bölgelerdeki siyasetimiz de, şehirlerdeki siyasetimiz de doğrudur. Macaristan'daki gibi ülke çapında karışıklıklar işte bu nedenle burada meydana gelemez. Olsa olsa birkaç kişi şurada ya da burada karışıklık çıkarabilir ve sözde büyük demokrasi çılgınlıkları atar. Büyük demokrasinin korkulacak hiçbir tarafı yoktur. Bu konuda, büyük demokrasi karşısında korkuya kapılmış gibi görünen aranızdaki bazı yoldaşlarla aynı görüşte değilim. Bence, büyük demokrasi gerçekleştiği takdirde, birinci olarak ondan korkmamalı, ikinci olarak da onu savunanların sözlerini ve davranışlarını tahlil etmelisiniz. Bu kötü unsurlar, sözüm ona büyük demokrasilerini tezgâhlamaya çalışırken kaçınılmaz olarak, kendilerini açığa çıkaracak ve tecrit edecek yanlış bir şey yapacak ya da söyleyeceklerdir. «Binlerce, on binlerce insanı kurşuna dizdirmek»- halk içindeki çelişmeleri çözmenin yolu bu mudur? Halkın büyük çoğunluğu böyle bir şeyden hoşlanır mı? «Kahrolsun faşizm» ve «Sosyalizm hiçbir şekilde üstün değildir»; bunlar açıkça Anayasaya aykırı değil midir? Komünist Partisi ve onun önderliğindeki devlet iktidarı devrimcidir ve sosyalizm üstün bir sistemdir: Bütün bunlar Anayasada yazılıdır ve bütün millet tarafından da onaylanmıştır. «Barış değil, savaş istiyoruz»; peki, öyle olsun! Savaş istiyorsunuz ama topu topu, eğitim görmüş subaylardan yoksun bir avuç adamdan oluşan küçük bir çeteden başka bir şey kuramıyorsunuz. Bu çocuklar gerçekten çıldırmış! Şihciaçuang'taki o okulda yukarıda sözünü ettiğim üç slogan üzerine bir tartışma açıldığında yetmiş temsilciden sadece bir düzinesi bu sloganları destekledi, elliden fazlası ise onlara karşı çıktı. Sloganlar daha sonra 4 bin öğrenci tarafından tartışıldı. Bunlardan bir tanesi bile onları desteklemediği için bu on iki kişi tecrit oldu. Bu sloganları ortaya atıp savunanlar sadece bir avuç aşırı gericiydi. Eğer büyük demokrasiye sarılıp bu afişleri her tarafa asmasalardı, bunların çevirdiği karanlık işleri bilemeyecektik. Büyük demokrasi diye ısrar edince yakalandılar. Macaristan olayının tek iyi yanı, Çin'deki bu karıncaları yuvalarından dışarı uğratması oldu.

Macaristan'da büyük demokrasi bir kere harekete geçtikten sonra Partiyi, hükümeti ve orduyu alaşağı etti. Çin'de böyle bir şey olmayacaktır. Bir avuç okul çocuğunun zora başvurarak Partimizi, hükümetimizi ve ordumuzu devirebilmesi için hepimizin mankafa olması gerekir. Dolayısıyla büyük demokrasiden korkmayın. Eğer bir karışıklık çıkarsa, bu için için işleyen yaranın iyileşmesine yarar ki, bu da iyi bir şeydir. Geçmişte emperyalizmden korkmadık, şimdi de korkmuyoruz. Çan Kayşek'ten de hiçbir zaman korkmadık. Şimdi büyük demokrasi-den mi korkacağız? Ben korkmamamız gerektiğini söylüyorum. Eğer biri çıkıp da sosyalist sisteme karşı koymak ve Komünist Partisi'nin önderliğine son vermek için büyük demokrasi diye bir şey uygulamaya kalkışırsa, biz de onun üzerinde proletarya diktatörlüğü uyguluyoruz.

Aydınlar meselesine gelince, bugün, aydınlara iş bulmaya fazla önem veren, onların yeniden kalıba dökülmesini ise ihmal eden bir eğilim var; birincisine gereğinden çok yer veriliyor, ikincisine ise gerektiği kadar yer verilmiyor. Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetinin uygulanmaya başlamasından beri aydınları yeniden kalıba dökme konusunda belli bir çekingenlik görülüyor. Kapitalistleri yeniden kalıba dökerken çekingen davranmadığımıza göre aydınları ve demokrat kişileri yeniden kalıba dökerken niçin çekingen davranalım?

Yüz çiçek açsın; bence buna izin vermeye devam etmeliyiz. Bazı yoldaşlar sadece güzel kokan çiçeklerin açmasına izin verilmesini, zehirli otların yaşamasına ise izin verilmemesini savunuyorlar. Bu yaklaşım, yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetinin iyi kavranmadığını gösteriyor. Genel olarak, karşıdevrimci görüşlerin dile getirilmesi kuşkusuz yasaklanacaktır. Fakat bu görüşler karşıdevrimci bir biçimde değil de, devrimci bir kılığa bürünerek ileri sürüldüğünde, buna izin vermeniz gerekir. Bu sayede bu sözlerin gerçek niteliğini kavrayacak ve onlara karşı mücadele edebileceğiz. Tarlalarda iki tür bitki yetişir: Tahıl ve otlar. Otların her yıl, hatta yılda birkaç kez ayıklanması gerekir. Sadece güzel kokan çiçeklerin açmasına izin vereceğinizi, zehirli otların büyümesine ise izin vermeyeceğinizi söylerseniz, bu, tarlalarda sadece tahılın boy atmasına izin verip tek bir otun büyümesine bile izin vermeyeceğinizi söylemek gibi bir şey olur. Siz

istediğiniz kadar öyle söyleyin, tarlalara gitmiş olan herkes, otları ayıklamadığınız sürece orada diz boyu ot bittiğini bilir. Bir bakıma otların da yararı vardır; tarla sürüldüğü zaman gübre haline gelirler. Hiçbir yararlarının olmadığını mı söylüyorsunuz? Yararsız bir şey de yararlı bir şey haline getirilebilir. Nasıl ki köylüler tarlalarındaki otlara karşı her yıl mücadele etmek zorundalarsa, Partimizin, yazarları, sanatçıları, eleştirmenleri ve profesörleri de ideolojik alandaki otlara karşı aynı şekilde mücadele etmelidirler. Bir şeyin çelikleştiğini söylediğimiz zaman, o şeyin mücadeleden geçtiğini kastederiz. Tarlada ot bittiği zaman koparır atarız. Çelişmedeki bu karşıt yön sürekli olarak kendini gösterir. Bundan on bin yıl sonra da otlar bitmeye devam edeceğine göre, on bin yıl mücadele etmeyi göze almalıyız.

Kısacası 1956 olaylı bir yıl oldu. Bu, uluslararası alanda Kruşçev ve -Gomulka'nın fırtınalar çıkardığı, ülke içinde ise sosyalist dönüşümün çok yoğun olduğu bir yıldır. Ve hâlâ da olaylı geçmeye devam ediyor. Her tür fikir ortaya dökülmeye devam edecektir. Yoldaşların gözlerini dört açacaklarını umuyorum.

II. 27 OCAK KONUŞMASI

Şimdi birkaç nokta üzerinde durmak istiyorum.

Birinci olarak, başarılarımızı gerektiği gibi değerlendirmeliyiz. Bazı hatalar ve zaafılar da bulunmakla birlikte, başarılar, devrimimizin ve inşamızın esasını oluşturmaktadır. Ne kadar çok başarı kazanmış olursak olalım, başarılarımızı abartmamalıyız, fakat bunların küçümsenmesi de hatalara, hatta belki büyük hatalara yol açar. Bu mesele Sekizinci Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantısında halledilmişti; ama bu konferansta sık sık söz konusu edilmesinden, bazı yoldaşların hâlâ ikna olmadıkları anlaşılıyor. Özellikle demokrat kişilerin şöyle dedikleri duyuluyor: «Siz hep başarıların temel olduğunu söylüyorsunuz. Ama bu hiçbir meseleyi çözmiyor. Başarıların temel olduğunu herkes bilir, ama zaafılardan ve hatalardan ne haber?» Buna rağmen gerçekten de temel olan başarılardır. Bu kabul edilmediği zaman insanların hevesi kırılır. Kooperatif dönüşüm konusunda hayal kırıklığına uğrayanlar olmadı mı?

İkinci olarak, herkesin ihtiyaçlarının karşılanması için, genel planlama yapmak ve bütünü dikkate almak gerekir. Biz tutarlı bir şekilde bu siyaseti izledik. Yenan'dayken siyasetimiz buydu. 1944 Ağustos'unda *Ta Kung Pao* gazetesi «Aynı tencere kaynatmayın» diye bir başyazı yayımladı. Çungking görüşmeleri sırasında ta *Kung Pao*'yu yöneten adama, Başkomutan Çan Kayşek'in yemeklerimizi temin etmesi koşuluyla, kendisiyle aynı fikirde olduğumu, ama bu yapılmadığı takdirde ayrı bir tencere kaynatmaktan başka bir şey yapamayacağımızı söyledim. O zaman Çan Kayşek'in karşısına, herkesin ihtiyaçlarının karşılanması sloganıyla çıktık. Şimdi ülkeyi biz yönetiyoruz. Bugün de siyasetimiz, herkesin ihtiyaçlarının karşılanması için genel planlama yapmak ve bütünü dikkate almaktır. Bu, Guomindang'tan geriye kalan bütün ordu ve hükümet görevlilerinin ihtiyaçlarının karşılanmasını da içerir. Tayvan'a kaçanlar bile geriye dönebilirler. İdam edilmeleri gerekmeyen bütün karşıdevrimciler yeniden kalıba dökülecek ve hayatlarını kazanmaları için kendilerine fırsat tanınacaktır. Demokratik Partiler uzun bir süre korunacak ve bizimle bir arada yaşamalarına izin verilecektir, üyelerinin ihtiyaçları da karşılanacaktır. Kısacası, ülkemizdeki 600 milyon insandan her birinin ihtiyaçları karşılanacaktır. Örneğin, tahıl alımı ve pazarlamasındaki devlet tekeli sayesinde bütün şehir nüfusunu ve köylük bölgelerdeki tahıl sıkıntısı çeken bütün aileleri besliyoruz. Ya da örneğin, şehirlerdeki gençliği ele alalım. Bunlar için şu ya da bu şekilde düzenlemeler yapmak gerekmektedir; isterlerse okula gidebilir ya da bir çiftlikte, fabrikada ya da sınır bölgesinde çalışabilirler. Ailedeki bütün bireylerin işsiz olduğu durumlarda, bu ailelere yardım yapılacaktır; burada ilkemiz, kimsenin açlıktan ölmesine izin vermemektir. Bunların hepsi de, genel planlama yapma ve bütünü dikkate alma siyasetinin kapsamına girer. Bu nasıl bir siyasettir? Bu, sosyalizmi inşa etmek için bütün olumlu etkenleri harekete geçirme siyasetidir. Stratejik bir siyasettir. Bu siyasetin izlenmesi daha iyidir ve onu izlediğimiz zaman daha az zorlukla karşılaşırız. Bu genel planlama yapma ve bütünü dikkate alma fikri, herkese iyice kavratılmalıdır.

Ko Çingsih yoldaş, her türlü olanaktan yararlanmamız gerektiğini söyledi. Bu iyi bir ifadedir, çünkü güçlüklerin üstesinden gelmek için bütün olanaklardan yararlanmalıyız. Bu sloganı yaymalıyız. Karşılaş-

tığımız güçlükler o kadar büyük değildir! Şimdi durum, karlı dağları aşmak ve bataklıklardan geçmek zorunda olduğumuz Uzun Yürüyüş-tekinden daha iyi değil mi? Uzun Yürüyüş sırasında Tatu Irmağını geçtiğimiz zaman, ne yana gideceğimiz meselesiyle karşılaşmıştık. Kuzeyde, çok az insanın yaşadığı yüksek dağlardan başka bir şey yoktu. O zaman, binbir yola başvurarak ve binbir türlü olanaktan yararlanarak güçlüklerin üstesinden gelme çağrısı yaptık. Binbir yol ve binbir türlü olanaktan neyi kastediyoruz? Binbir yol, bin yoldan bir fazlası, binbir olanak da, bin olanaktan bir fazlası demektir. Şu ana kadar çok az yol önerdiniz. tek tek bütün eyaletler ve merkezi bölümler kaç yola ve kaç olanağa başvurabilir? Bütün yolları araştırırsanız, güçlüklerin alt edildiğini göreceksiniz.

Üçüncü olarak, uluslararası durum. Ortadoğu'da şu Süveyş kanalı olayı çıktı. Nasır adındaki bir adam kanalı millileştirdi, Eden adındaki bir başkası bir işgal ordusu gönderdi, onun hemen ardından da, İngilizleri sürüp, oraya tek başına kendisi hâkim olmak isteyen Eisenhower adındaki bir üçüncü adam geldi. Eski bir dalavere ve manevra ustası olan İngiliz burjuvazisi, tam zamanında uzlaşmasını bilen bir sınıftır. Fakat bu sefer işi yüzüne gözüne bulaştırdı ve Ortadoğu'nun Amerikalıların eline geçmesini önleyemedi. Ne kadar büyük bir hata! İngiliz burjuvazisinin tarihinde böyle büyük hatalardan çok var mıdır? Nasıl oldu da, bu sefer kendini kaybedip böyle bir hataya düştü? Çünkü Birleşik Amerika'nın baskısı çok fazlaydı ve İngiliz burjuvazisi Birleşik Amerika'nın yolunu kesip Ortadoğu'yu tekrar ele geçirmenin telaşı içinde kendini kaybetti. İngiltere esas olarak Mısır'ı mı hedef alıyordu? Hayır. Nasıl Birleşik Amerika İngiltere'yi hedef alıyorsa, İngiltere de Birleşik Amerika'yı hedef alıyordu.

Bu olaya bakarak, bugün dünyadaki mücadelenin odak noktasını saptayabiliriz. Emperyalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasındaki çelişme kuşkusuz son derece keskindir. Ne var ki, emperyalist ülkeler şimdi komünizme karşı çıkma yaftası altında çeşitli bölgelerin denetimini ele geçirmek için birbirleriyle rekabet etmektedirler. Hangi bölgeler için rekabet ediyorlar? Bir milyar insanın yaşadığı Asya ve Afrika'daki bölgeler için. Şu sırada bu rekabetin odak noktası, büyük bir stratejik önem taşıyan Ortadoğu ve özellikle Mısır'ın Süveyş Kanalı

bölgesidir. Ortadoğuda iki tür çelişme ve üç tür güç çatışma halindedir. İki tür çelişme şunlardır: Birincisi, çeşitli emperyalist devletler arasında, yani Birleşik Amerika ile İngiltere ve Birleşik Amerika ile Fransa arasındaki çelişmeler, ikincisi de emperyalist devletler ile ezilen uluslar arasındaki çelişmeler. Üç tür güç ise şunlardır: Birincisi, en büyük emperyalist devlet olan Birleşik Amerika, ikincisi, ikinci dereceden emperyalist devletler olan İngiltere ve Fransa ve üçüncüsü, ezilen uluslar. Asya ve Afrika bugün, emperyalist rekabetin sürdüğü esas alanlardır. Milli bağımsızlık hareketleri bu bölgelerde doğdu. Birleşik Amerika bazen şiddete dayanan bazen de şiddete dayanmayan yöntemler kullanmaktadır ve işte Ortadoğu'da oynadığı oyun da böyle bir oyundur.

Onların birbirlerine düşmeleri bizim için yararlıdır. Sosyalist ülkeler olarak biz kendimizi sağlamlaştırma siyaseti izlemeli, kimseye tek bir karış toprak bile vermemeliyiz. Toprağımızı elimizden almaya kalcan herkese karşı mücadele edeceğiz. Bu sınırın ötesinde birbirleriyle kapişmalarına kapişmayız. O halde sesimizi çıkaracak mıyız, yoksa çıkarmayacak mıyız? Evet, çıkaracağız. Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının mücadelesini ve bütün dünya halklarının devrimci mücadelelerini kesinlikle destekleyeceğiz.

Emperyalist ülkelerle aramızdaki ilişkilere gelince, «onlar bizim içimizde, biz onların içindeyiz». Biz onların ülkelerindeki halk devrimini destekliyoruz, onlar da bizim ülkelerimizde yıkıcı faaliyetlerde bulunuyorlar. Bizim, onların içinde adamlarımız var, yani onların ülkelerindeki komünistler, devrimci işçiler, köylüler, aydınlar ve ilerici'ler var. Onların da bizim içimizde adamları var; örneğin Çin'de, bizim içimizde burjuvaziden, demokratik partilerden ve ayrıca toprak ağası sınıfından birçok adamları var. Bu adamları şu anda uslu duruyor gibi görünüyorlar ve pek mesele çıkarmıyorlar. Ama Pekin'e bir atom bombası atılırsa ne yaparlar? İsyan etmezler mi? İşte o hiç belli olmaz. Özellikle çalışma yoluyla eğitimden geçen suçluların, Şihciaçuang'taki o okulda karışıklık çıkaran elebaşların ve binlerce, on binlerce kişiyi kurşuna dizdirmek isteyen Pekin'deki o öğrencinin ne yapacağı belli olmaz. Bunları içimizde eritmeli, toprak ağalarıyla kapita-

listleri emekçiler haline getirmeliyiz. Bu da stratejik bir siyasettir. Sınıfların ortadan kaldırılması çok uzun sürer.

Kısacası, bizim uluslararası durum konusundaki değerlendirmemiz hâlâ, sömürgeler için birbiriyle rekabet eden emperyalist devletler arasındaki kapışmanın daha büyük çelişmeyi oluşturduğu şeklindedir. Bizimle olan çelişmelerini abartarak, kendi aralarındaki çelişmeleri örtbas etmeye çalışıyorlar. Onların kendi aralarındaki çelişmelerden yararlanabiliriz; bu konuda birçok şey yapılabilir. Bu, bizim dış siyasetimiz açısından büyük önem taşımaktadır.

Şimdi de Çin-Amerikan ilişkileri konusunda birkaç söz söyleyeceğim. Eisenhower'ın Çan Kayşek'e gönderdiği mektubu çoğaltıp size dağıttık. Bence bu mektup esas olarak Çan Kayşek'in kafasından aşağı bir kova soğuk su döküp, sonra da ona biraz cesaret vermek için yazılmıştır. Mektup, soğukkanlı olmanın ve düşünmeden hareket etmemenin gereğinden söz ediyor; yani savaşa başvurmayıp Birleşmiş Milletlere güvenmek gerektiğini söylüyor. Bu, bir kova soğuk su dökmektir. Gerçekten de Çan Kayşek düşünmeden hareket etmeye başlamıştır. Çan Kayşek'e cesaret vermek üzere ise Eisenhower komünistlere karşı sertlik siyasetini sürdüreceğini söylüyor ve bizim içimizde karışıklık çıkmasına bel bağlıyor. Eisenhower'e göre karışıklık çıkmaya başlamıştır ve komünistlerin bunları önlemesi olanaksızdır. Eh, herkesin kendine göre bir görüşü vardır.

Ben hâlâ, Birleşik Amerika'yla diplomatik ilişkiler kurulmasının birkaç yıl ertelenmesinin daha iyi olacağı görüşündeyim. Bu bizim için daha yararlıdır. Sovyetler Birliği Birleşik Amerika'la Ekim Devrimi'nden on yedi yıl sonra diplomatik ilişki kurdu. 1929 yılında, 1933'e kadar süren dünya çapında bir ekonomik bunalım başladı. 1933 yılında Almanya'da Hitler, Birleşik Amerika'da ise Roosevelt iktidara geldi. Sovyetler Birliği'yle Birleşik Amerika arasında diplomatik ilişkiler ancak ondan sonra kuruldu. ~~Bizim~~ Birleşik Amerika'yla diplomatik ilişki kurmamız herhalde Üçüncü Beş Yıllık Planımızdan sonra, yani kurtuluştan on sekiz yıl ya da daha fazla bir süre sonra olacaktır. Nasıl Birleşik Amerika'yla diplomatik ilişki kurmakta acele etmiyorsak, Birleşmiş Milletlerdeki yerimizi almakta da acele etmiyoruz. Bu siyaseti, Birleşik Amerika'nın siyasi sermayesini mümkün olduğu kadar elin-

den almak ve onu haksız bir duruma düşürerek tecrit etmek için benimsiyoruz. Bizi Birleşmiş Milletlere sokmuyor ve bizimle diplomatik ilişki kurmak istemiyorsunuz; pekâlâ, ama bunu ne kadar uzatırsanız, bize olan borcunuz da o kadar artacaktır. Ne kadar uzatırsanız o kadar haksız bir duruma düşecek ve gerek kendi ülkenizde gerekse dünya kamuoyunda o kadar tecrit olacaksınız. Bir keresinde Yenan'da bir Amerikalıya, Birleşik Amerika'nın bizi tanımamakta yüz yıl direnebileceğini, fakat yüz birinci yılda da bunu sürdürebileceğinden kuşkulu olduğumu söylemiştim. Birleşik Amerika önünde sonunda bizimle diplomatik ilişki kurmak zorunda kalacaktır. O zaman Amerikalılar Çin'e gelip etraflarına baktıklarında, artık pişman olmak için çok geç olduğunu görecektirler. Çünkü bu Çin diyarı o zaman çok değişmiş, her yer silinip süpürülmüş ve «dört zararlı hayvan» yok edilmiş olacaktır; burada pek dost bulamayacak ve etrafa birkaç mikrop saçsalar bile bir şey tutturamayacaklardır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan beri kapitalist ülkeler son derece istikrarsız bir durumda ve büyük bir karışıklık içindedirler ve bu ülkelerin halkları arasında yaygın bir huzursuzluk vardır. Çin de dahil olmak üzere bütün ülkelerde huzursuzluk vardır. Ama ne de olsa burada daha az. Bir bakın bakalım, aslında kim kimden korkuyor; emperyalist ülkeler sosyalist ülkelere mi, yoksa sosyalist ülkelere mi? Bana kalırsa, her iki taraf da korkuyor. Mesele hangisinin daha fazla korktuğudur. Bence emperyalistler daha fazla korkuyorlar. Böyle bir şey söylemek tehlikeli olabilir, yani bunun üzerine bizimkiler sırtüstü yatıp üç gün deliksiz uyuyabilirler. Dolayısıyla her iki olasılığı göz önünde bulundurmalıyız. Olumlu olasılığın yanında bir de olumsuz olasılık vardır; bu da emperyalistlerin çılgınca bir şey yapmasıdır. Emperyalistler daima karanlık emeller besler ve karışıklık çıkarmaya çalışırlar. Kuşkusuz, bugün yeni bir dünya savaşı çıkarmaları, bunun sonuçlarını hesaba katmak zorunda oldukları için, o kadar kolay değildir.

Şimdi de, Çin-Sovyet ilişkileri konusunda birkaç şey söyleyeceğim. Bence sürtüşme kaçınılmazdır. Kimse Komünist Partileri arasında sürtüşme olmadığını sanmasın. Şu yaşadığımız dünyada sürtüşme olmaması mümkün müdür? Marksizm, çelişmelerle ve mücadelelerle

uğraştığından içinde sürtüşmeyi barındıran bir ideolojidir. Her zaman çelişme vardır ve çelişmenin bulunduğu her yerde de mücadele vardır. Şimdi, Çin ile Sovyetler Birliği arasında bazı çelişmeler var. Onların düşünceleri, meseleleri ele alışları ve geleneksel alışkanlıkları bizimkilerden farklıdır. Dolayısıyla onlara yardım etmeye çalışmalıyız. Ben daima yoldaşlarımıza yardım etmeye çalışmamız gerektiğini söylerim. Bazıları, onlar da komünist olduklarına ve dolayısıyla en azından bizim kadar iyi olduklarına göre yardım etmeye ne gerek var diyorlar. İnsanlara yardım etmek, birleşik cephe çalışması yapmak, demokrat kişilere yardım etmek demektir, komünistlere yardım etmeye ne gerek var? Meseleye bu şekilde bakmak yanlıştır. Komünist Partisinin içinde de farklı görüşler vardır. Bazı kişiler partiye örgütsel bakımdan katıldılar, ama ideolojik bakımdan hâlâ düzeltilmeleri gerekiyor. Hatta kıdemli kadrolar arasında bile bizimle aynı dili konuşmayanları var. Dolayısıyla, insanların düşüncelerini düzeltmelerine yardımcı olmak için çoğu kez onlarla açık açık konuşmak, tek tek ya da toplu halde fikir alışverişinde bulunmak ve birkaç kez toplantı yapmak gerekir.

Kanımcı olgular bireylerden, hatta yüksek mevkilerdeki görevlilerden de daha güçlüdür. Sovyetler Birliği'ndeki o iflah olmaz unsurlar büyük devlet şovenizmi tutumunu sürdürmekte ısrar ederlerse, o tutumla herhangi bir şey elde etmeleri mümkün olmayacaktır. Bizim siyasetimiz hâlâ onlarla karşı karşıya oturup meseleleri tartışarak onlara yardım etmeye çalışmaktır. Son defasında heyetimiz Moskova'ya gittiğinde birçok konuda doğrudan doğruya meseleye girdik. Telefonda Cu Enlay yoldaşa, elde ettikleri maddi kazançlardan dolayı bu adamların gözlerinin kararmış olduğunu, en iyisinin onları bir güzel haşlamak olacağını söyledim. Nedir bu elde ettikleri maddi kazançlar? Topu topu 50 milyon ton çelik, 400 milyon ton kömür ve 80 milyon ton petrol. Bu çok bir şey midir? Hiç de değil. Bu kadarcık bir şeyi görür görmez başları döndü. Şu komünistlere bakın! Şu Marksistlere bakın! Bütün bu kazançları 10'la çarpın, hatta 100'le çarpın, bence gene de pek bir şey etmez, Yerin dibinden bir şeyler çıkarmış, onu çelik haline getirmiş, birkaç otomobil, uçak filan yapmış olursunuz, o kadar. Bunda o kadar önemsenecek ne var? Ama siz bunu sırtınızda o kadar ağır bir yük haline getiriyorsunuz ki, devrimci ilkeleri bile bir kenara atıyorusu-

nuz. Bu, maddi kazançlar karşısında başı dönmek değil de nedir? Bir insanın, yüksek bir göreve geldiği zaman da maddi kazançtan başı dönebilir. Birinci sekreter olmak da bir tür maddi kazançtır ve bu da insanın başını döndürebilir. Bir adamın burnu çok büyüdüğü zaman, onu şu ya da bu şekilde iyice sarsmak gerekir. Cu Enlay yoldaş bu sefer Moskova'da merasimi bir kenara bırakıp, üstlerine gittiği için bağırıp çağırmaya başladılar. Yüz yüze gelip meseleleri halletmek iyi bir şeydir. Onlar bizi etkilemeye çalıştılar, biz de onları. Ne var ki, biz her konuda doğrudan doğruya meseleye girmedik, bütün kozlarımızı oynamadık, bazılarını sakladık. Çelişmeler her zaman var olacaktır. İşler tamamen çığırından çıkmadıkça, görüş ayrılıklarını daha sonra ele alınmak üzere saklı tutabilir ve ortak bir zemin arayabiliriz. İlle kendi istediklerinin olmasında ısrar ederlerse, önünde sonunda her şeyi ortaya dökmek zorunda kalacağız.

Bize gelince, biz de dış propagandamızda fazla büyük konuşmamalıyız. Her zaman alçakgönüllü ve temkinli olmalı, deyim yerindeyse, kuyruğumuzu bacaklarımızın arasına sıkıştırmalıyız. Sovyetler Birliği'nden öğrenmeye devam etmeliyiz. Ancak bunu yaparken seçici olmalı, geri olan şeyleri değil sadece ileri olan şeyleri öğrenmeliyiz. Geri olan şeyler konusunda bir öğrenme yöntemi daha vardır: hiç öğrenmemek. Onların hatalarına gelince, bu hataları bilirsek, onları tekrarlamaktan kaçınabiliriz. Onlardaki bize yararlı olan şeyleri ise kesinlikle öğrenmeliyiz. Dünyanın bütün ülkelerinin yararlı şeylerini öğreneceğiz. Bilgiyi her yerde aramak gerekir. Tek bir yerde aramak sıkıcı olur.

Dördüncü olarak, yüz çiçeğin açmasına ve yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasına izin verin. Bu siyaset, karşıdevrimci Hu Feng kliğinin mahkûm edilmesinden sonra ileri sürülmüştü ve bence, diyalektikçe uygun olduğu için hâlâ doğrudur.

Diyalektikle ilgili olarak Lenin şöyle demişti: «Sözün kısası, diyalektik, zıtların birliği öğretisi olarak tanımlanabilir. Bu diyalektiğin özünü ortaya koyar, ama açıklanması ve geliştirilmesi gerekir.»² Bu öğretiyi açıklamak ve geliştirmek bize düşen bir görevdir. Açıklanması gerekiyor ve biz bugüne kadar çok az şey yaptık. Ve geliştirilmesi

gerekiyor; zengin devrim tecrübemizle bu öğretiyi geliştirmeliyiz. Lenin şunu da söylemişti: «Zıtların birliği (uygunluğu, özdeşliği, eşit et-kisi) şartlı, geçici, geçişli, görelidir. Birbirini karşılıklı olarak dışarda bırakan zıtların mücadelesi ise, tıpkı gelişme ve hareket gibi mutlak-tır.»³ Bu kavrayıştan yola çıkarak, yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbi-riyle yarışsın siyasetini ortaya attık.

Gerçek, yalanın karşıtıdır ve onunla mücadele içinde gelişir. Gü-zel, çirkinin karşıtıdır ve onunla mücadele içinde gelişir. Aynı şey iyiyle kötü için de geçerlidir, yani yapılan iyi işler ve iyi insanlar, kötü işlerin ve kötü insanların karşıtıdırlar ve onlarla mücadele içinde geli-şirler. Kısacası, güzel kokulu çiçekler, zehirli otların karşıtıdırlar ve onlarla mücadele içinde gelişirler. İnsanların yalanla, kötüyle, düş-manca şeylerle, idealizm ve metafizikle ve Konfüçyus, Lao Zu ve Çan Kayşek'in saçmalıklarıyla karşı karşıya gelmesini yasaklamak tehlikeli bir siyasettir. Bu siyaset insanların zihnen gerilemesine, sadece tek yönlü düşünmelerine, hayata ve güçlüklerle karşı hazırlıklı olmamala-rına yol açar.

Felsefede, materyalizm ve idealizm zıtların birliğini oluştururlar ve birbirleriyle mücadele ederler. Aynı şey başka bir çift karşıtlık için, di-yalektikle metafizik için de geçerlidir. Bu iki çift zıtlık olmadan felse-feden söz edemeyiz. Şimdi Sovyetler Birliği'nde böyle «çift»leri ağız-larına bile almıyor, sadece «tek»lerle ilgileniyorlar; sosyalist bir ülke-de, idealizmin ve metafiziğin var olabileceğini reddederek ülkelerinde hiç zehirli ot bulunmadığını, sadece güzel kokulu çiçeklerin yetiştiğini söylüyorlar. Aslında idealizm, metafizik ve zehirli otlar vardır. Sov-yetler Birliğinde birçok zehirli ot güzel kokulu çiçek kılığında boy gösteriyor, birçok saçma sapan söz de materyalizm ya da sosyalist gerçekçilik etiketini taşıyor. Biz, materyalizmle idealizm, diyalektikle metafizik ve zehirli otlarla güzel kokulu çiçekler arasındaki mücadele-yi açıkça kabul ediyoruz. Bu mücadele sonsuza dek sürecek ve her aşamada bir adım ileri gidecektir.

Yoldaşlar, eğer siz materyalizm ve diyalektiği zaten biliyorsanız, biraz da bunların karşıtlarını, yani idealizm ve metafiziği inceleyerek bu bilginizi tamamlamanızı öğütlerim. Hepsi de olumsuz şeyler olan

3. V. İ. Lenin, *Diyalektik Meselesi Üzerine*.

Kant ve Hegel'i, Konfüçyus'u ve Çan Kayşek'i okumalısınız. Eğer idealizm ve metafizik hakkında hiçbir şey bilmiyorsanız, eğer onlara karşı hiç mücadele etmemişseniz, materyalizminiz ve diyalektiğiniz sağlam olmaz. Parti üyelerimizden ve aydınlarımızdan bazılarının eksikliği işte bu olumsuz şeyler konusunda çok az şey bilmeleridir. Marks'ın birkaç kitabını okuyunca, orada okuduklarını tekrarlayıp duruyor ve oldukça sıkıcı oluyorlar. Yaptıkları konuşmalar ve yazdıkları yazılar ikna edici olmuyor. Olumsuz şeyleri incelemezseniz, onları çürütmeniz de mümkün olmaz. Ne Marks, ne Engels, ne de Lenin böyle değillerdi. İster kendi zamanlarında ister geçmişte yazılmış olsun, her türlü şeyi okumak ve incelemek için büyük bir çaba harcar, başkalarına da aynı şeyi yapmalarını söylerlerdi. Marksizmin üç temel unsuru; klasik Alman felsefesi, klasik İngiliz ekonomi politiği ve Fransız hayalci sosyalizmi gibi burjuva şeylerin incelenmesi sürecinde ve bunlara karşı verilen mücadele içinde doğdu. Bu açıdan Stalin onlar kadar başarılı değildi. Örneğin, Stalin'in zamanında klasik Alman idealist felsefesi, Alman soylularının Fransız devrimine karşı bir tepkisi olarak tanımlandı. Bu yargı, klasik Alman idealist felsefesini tamamen inkâr etmektedir. Stalin, Alman askerlik biliminin artık hiçbir işe yaramadığını ve Almanlar yenilgiye uğratıldığına göre, Clausewitz'in⁴ kitaplarının artık okunmaması gerektiğini söyleyerek, Alman askerlik bilimini inkâr etti.

Stalin'de önemli ölçüde, metafizik vardı ve birçok kişiye metafiziği izlemelerini öğretti. Stalin *Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Kısa Ders*'te Marksist diyalektiğin dört ana özelliğinin olduğunu söylüyor. Stalin, birinci özellik olarak şeylerin birbirleriyle olan ilişkilerini ele alırken, bundan, sanki şeyler nedensiz olarak birbirleriyle ilişkilymiş gibi söz ediyor. Peki o zaman birbiriyle ilişkili olan nedir? Birbiriyle ilişkili olan, bir şeyin birbiriyle çelişen iki yönüdür. Her şeyin birbiriyle çelişen iki yönü vardır. Diyalektiğin dördüncü özelliği ile ilgili olarak da, bütün şeylerde var olan iç çelişmeden söz ediyor ama sonra da, zıtların birliğinden hiç söz etmeksizin, sadece zıtların mücadelesini ele alıyor. Diyalektiğin temel yasası olan zıtların

4. Karl von Clausewitz (1780-1831) ünlü Alman burjuva askerlik bilimcisi, *Savaş Üzerine* başlıca eserlerinden biridir. Stalin'in Clausewitz hakkında söyledikleri için bkz. Stalin, «Razin Yoldaşa Cevap».

birliğine göre, hem birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakan, hem de birbirleriyle ilişkili olan ve belli koşullarda birbirlerine dönüşen karşıtlar arasında, hem mücadele, hem de birlik vardır.

Stalin'in bakış açısı, Sovyetler Birliği'nde derlenen Kısa Felsefe Sözlüğü'nün dördüncü baskısındaki «özdeşlik» maddesine de yansımıştır. Orada şöyle deniyor: «Savaş ile barış, burjuvazi ile proletarya, hayat ile ölüm ve buna benzer diğer olgular arasında özdeşlik olamaz, çünkü bunlar temelden birbirlerinin karşıtıdır ve birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakırlar». Başka bir deyişle, birbirlerine temelden karşıt olan bu olgular arasında Marksist anlamda özdeşlik yoktur; tersine bunlar sadece birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakırlar, birbirleriyle ilişkili değildir ve belli koşullarda birbirlerine dönüşmezler. Bu yorum tamamen yanlıştır.

Onlar göre, savaş savaştır, barış da barış; bu ikisi birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakırlar, birbirleriyle hiçbir şekilde ilişkili değildir ve savaş barışa, barış da savaşa dönüşmez. Lenin, Clausewitz'den şu alıntıyı yapmıştı: «Savaş, siyasetin başka yollarla sürdürülmesidir.»⁵ Barış zamanındaki mücadele siyasettir; bazı özel yollara başvurulmasına rağmen savaş da öyledir. Savaş da, barış da hem birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakırlar, hem de birbirleriyle ilişkilidirler ve belli koşullarda birbirlerine dönüşürler. Eğer savaş, barış zamanında için için kaynamasa, nasıl olur da birdenbire patlak verir? Eğer barış, savaş sırasında için için gelişmese, nasıl olur da birdenbire bir olgu haline gelebilir?

Eğer hayat ve ölüm birbirlerine dönüşemiyorsa, o zaman söyleyin bakalım yaşayan şeyler nereden gelir? Başlangıçta yeryüzünde sadece cansız maddeler vardı, yaşayan şeyler ise çok sonraları, cansız maddeden, yani ölü maddeden dönüşerek ortaya çıktılar. Bütün yaşayan şeyler bir değişim sürecinden geçerler: Büyür, ürer ve yok olurlar. Hayat sürdüğü sürece hayatla ölüm sürekli olarak birbirleriyle mücadele ederler ve sürekli olarak birbirlerine dönüşürler.

Eğer burjuvazi ile proletarya birbirlerine dönüşemezlerse, nasıl oluyor da devrim yoluyla proletarya yöneten, burjuvazi ise yönetilen durumuna gelebiliyor? Örneğin biz, Çan Kayşek'in Guomindangının

5. V İ. Lenin, *Savaş ve Devrim*.

tam karşıtıydık. Birbirine karşı olan iki tarafın birbiriyle mücadele etmesi ve birbirlerini karşılıklı olarak dışarda bırakması sonucu, hem onların hem de bizim durumumuzda bir değişiklik oldu, yani onlar yönetenken yönetilen, bizse yönetilenken yöneten haline geldik. Tayvan'a kaçanlar Guomindang'ın sadece onda birini, Kıta Çin'inde kalanlar ise onda dokuzunu oluşturunuyordu. Çin'de kalanları biz yeniden kalıba döküyoruz; bu, yeni koşullar altında zıtların birliğine bir örnektir. Tayvan'a gidenlere gelince, bizim onlarla olan ilişkimiz de hâlâ bir zıtların birliğidir ve onlar da mücadele yoluyla dönüştürülecektir.

Stalin, zıtların mücadelesiyle zıtların birliği arasındaki bağı görmedi. Sovyetler Birliği'ndeki bazı insanlar o kadar metafizik ve o kadar katı bir biçimde düşünmektedir ki, zıtların birliği diye bir şey olduğunu kabul etmeyi reddederek bir şeyin sadece şu ya da bu olması gerektiğini düşünüyorlar. Dolayısıyla siyasi hatalar yapılıyor. Biz, zıtların birliği kavramına bağlıyız ve yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetini benimsiyoruz. Güzel kokulu çiçekler açarken, zehirli otların da kaçınılmaz olarak yeşerdiğini göreceksiniz. Bunda kokulacak bir şey yoktur, hatta belli koşullarda onlar bile iyi bir şeye dönüştürülebilir.

Bazen belli olguların meydana gelmesi önlenemez; ama bunlar ortaya çıktıktan sonra, onlarla başa çıkmak için bir yol bulunur. Örneğin, geçmişte tiyatrodan oynanacak eserler katı bir denetimden geçiriliyor ve şu ya da bu eserin oynanması yasaklanıyordu. Yasaklar kaldırılınca, *Lanetli Kara Havuzun Öyküsü* ve *Gökgürültüsü Tanrısının İntikamı* gibi hortlaklar ve canavarlarla ilgili bir sürü oyun sahneye kondu. Bu olguya ne dersiniz? Bence bunların sahnede boy göstermesinin yararı vardır. Birçok kişi sahnede hiç hortlak ve canavar görmemişti ve bu çirkin görüntülerle karşılaşınca, sahneye konmaması gereken şeylerin oynandığını kavrayacaktı. Ondan sonra da bu oyunlar eleştirilecek, değiştirilecek ya da yasaklanacaktı. Bazılarının dediğine göre, bazı yerel operalar o kadar kötüymüş ki, yerel bölgelerdeki halk bile onları beğenmiyormuş. Ben, bunlardan bazılarının sahneye konulabileceği görüşündeyim. Bu oyunların sürdürülüp sürdürülmeyeceklerine ve ne kadar seyirci çekeceklerine bırakalım pratik karar versin; o halde bunları yasaklamak için fazla acele etmeyin.

Hem Partililerin hem de Parti dışındaki halkın okuyabilmesi için *Haber Bülteni*'nin tirajını şimdi 2 binden 400 bine çıkarmaya karar verdik. Bu, Komünist Partisi'nin emperyalizm için bir gazete yayımlaması demektir, çünkü bunun içinde bize saldıran gerici yazılar bile yer almaktadır. Bunu niçin yapıyoruz? Amacımız, zehirli otları ve Marksist olmayan, Marksizme karşı olan şeyleri yoldaşlarımızın, kitlelerin ve demokrat kişilerin önüne koymak ve çelikleşebilmelerini sağlamaktır. Bu gibi şeylerin üstünü kapatmayın, yoksa tehlikeli olurlar. Bu açıdan bizim yaklaşımımız Sovyetler Birliği'ninkinden farklıdır. Aşılınmak niçin gereklidir? Bağışıklık kazanması için insan vücuduna yapay olarak bir mikrop sokulur ve vücudun ona karşı «mikrop savaşı» vermesi sağlanır. *Haber Bülteni*'nin ve diğer olumsuz eğitim malzemesinin yayımlanması, kadroların ve kitlelerin siyasi bağışıklığını artırmak için yapılmış bir «aşılama»dır.

Zararlı sözler sert bir şekilde ve zamanında çürütülmelidir. *Halkın Gazetesi*'nde yayımlanan «Kaçınılmazlık Üzerine» adlı yazı buna iyi bir örnektir: Bu yazıda, çalışmalarımızdaki hataların kaçınılmaz olmadığı ve «kaçınılmaz» sözcüğünü hatalarımızı temize çıkaracak bir bahane olarak kullandığımız belirtiliyordu. Böyle söylemek zararlıdır. Belki de o yazı hiç yayımlanmamalıydı. Yayımlandığına göre de, bu yazıyı zamanında çürüterek gelecek eleştirileri karşılamak için hazırlık yapılmalıydı. Geçmiş tecrübelerin de gösterdiği gibi, bizim devrimimizde ve inşamızda bazı hataların yapılması gerçekten de kaçınılmazdır. «Bir Kere Daha Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübesi Üzerine» adlı yazı da işte böyle önemli bir kaçınılmazlık durumunu ele almaktadır. Hangi yoldaşımız hata yapmak ister? Hatalar ancak yapıldıktan sonra fark edilir ve başlangıçta herkes yüzde yüz bir Marksist olduğunu sanır. Kuşkusuz, hatalar kaçınılmazdır diye, birkaç hata yaparsak bundan bir şey çıkmayacağını sanmamalıyız. Ne var ki, çalışmamızda hiç hata yapmamak gibi bir şeyin kesinlikle olanaksız olduğunu da kabul etmeliyiz. Mesele, daha az ve daha küçük hatalar yapmaktır.

Toplumdaki kötü eğilimler kesinlikle alt edilmelidir. İster Parti içinde, ister demokrat kişiler, isterse de öğrenciler arasında olsun, kötü eğilimler, yani birkaç bireyin hataları değil de gelişerek kötü eğilim

haline gelen hatalar kesinlikle alt edilmelidir. Bunun yöntemi tartışmaktır. Tartışma ikna edici bir biçimde yapılırsa, kötü eğilimleri alt etmek mümkün olur. Yok eğer ikna edici olmaz ve sadece suçlama yapmak için birkaç söz söylemekle yetinilirse, kötü eğilimler daha da berbat bir hale gelirler. Önemli meseleler söz konusu olduğu zaman eksiksiz bir hazırlık yapılmalı, başarı kesin olduğu zaman tamamen ikna edici yazılar yayımlanmalı ve hatalı görüşler çürütülmelidir. Parti sekreterleri gazeteleri bizzat denetlemeli ve yazı yazmalıdırlar.

Bir birliğin birbirleriyle mücadele eden iki karşıt yönünden biri esas, diğeri ise ikincil yönü olmak zorundadır. Bir proletarya diktatörlüğü olan bizim devletimizde zehirli otların alabildiğine yayılmasına kuşkusuz izin verilmemelidir. Gerek Parti içinde gerek ideolojik çevrelerde, gerekse edebiyat ve sanat çevrelerinde güzel kokulu çiçeklerin ve Marksizmin baş köşede yer almasını ve hâkim bir durumda olmasını sağlamaya çalışmalıyız. Zehirli otlarla Marksist olmayan ya da Marksizme düşman olan şeyler ise tabi durumda tutulmalıdır. Bu ikisi arasındaki ilişki bir bakıma, bir atomun içindeki çekirdek ile elektronlar arasındaki ilişkiye benzetilebilir. Bir atom iki kısımdan oluşur: Çekirdek ve elektronlar. Çekirdek çok küçük fakat çok ağırdır. Elektronlar ise çok hafiftir; aslında en hafif çekirdek bir elektrondan yaklaşık olarak 1800 defa ağırdır. Bir atomun çekirdeği de bölünebilir, ancak çekirdeği bir arada tutan güç çok daha büyüktür. Elektronlarda biraz «liberalizm» hatası vardır; bazıları gider bazıları gelir. Bir atomun çekirdeği ile elektronları arasındaki ilişki de bir zıtların birliğidir; bunlardan biri esas, diğeri ise ikincildir. Bu açıdan bakıldığında, yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyaseti zararlı değil, yararlı bir siyasettir.

Beşinci olarak, karışıklık çıkarma meselesi. Sosyalist bir toplumda, az sayıda insan tarafından karışıklık çıkarılması, üzerinde durulması gereken yeni bir sorundur.

Toplumdaki her şey zıtların birliğinden ibarettir. Sosyalist toplumda, bir zıtların birliğidir; bu zıtların birliği durumu hem halkın saflarında hem de bizimle düşman arasında vardır. Az sayıda insanın ülkemizde hâlâ karışıklık çıkarmasının temel nedeni, toplumumuzda hâlâ gerek olumlu gerekse olumsuz her türlü karşıt yönün ve birbirine kar-

şıt sınıfların, birbirlerine karşıt insanların ve birbirine karşıt fikirlerin bulunmasıdır.

Üretim araçlarının mülkiyetinin sosyalist dönüşümünü esas olarak tamamladık, ama burjuvazi, toprak ağaları, zengin köylüler, yerel zor-balar ve karşıdevrimciler yok olmuş değildir. Bunlar mülksüzleştirilmiş olan ve bizim tarafımızdan ezilen sınıflardır, yürekleri nefretle doludur ve ilk fırsatta birçoğu içindeki zehiri dışarı kusacaktır. Macaristan olayları sırasında bunlar Macaristan'ın ve hatta daha iyisi Çin'in de büyük bir kargaşalığa sürükleneceğini umuyorlardı. Bu, onların sınıf içgüdüdür.

Bazı demokrat kişilerin ve bazı profesörlerin tuhaf açıklamaları da bizim fikirlerimize karşıdır. Onlar idealizmi, bizse materyalizmi savunuyoruz. Onlar, Komünist Partisi'nin bilimi yönlendiremeyeceğini, sosyalizmin hiçbir şekilde üstün olmadığını ve kooperatif dönüşümün çok kötü bir şey olduğunu; bizse Komünist Partisinin bilimi yönlendirme yeteneğine sahip olduğunu, sosyalizmin üstün olduğunu ve kooperatif dönüşümün mükemmel bir şey olduğunu söylüyoruz.

Öğrenciler arasında da bize karşı olanların sayısı az değildir. Bugün yüksekokula giden öğrencilerin çoğu sömürücü sınıflara mensup ailelerden geldiği için, bunlardan bazılarının bize karşı olmasında şaşılacak bir şey yoktur. Bu gibilerini Pekin'de, Şihciaçuang ve başka yerlerde bulabilirsiniz.

Toplumdaki bazı kişiler Eyalet Parti komitelerimizi «mumya» diye karalıyorlar. Eyalet Parti komitelerimiz gerçekten birer «mumya» mıdır? Bence, ölü değildirler, öyleyse nasıl mumya olabilirler? Bu adamlar Eyalet Parti komitelerimizi «mumya» diye karalıyorlar, biz mumya olmadıklarını söylüyoruz; bu iki fikir birbirine karşıttır.

Birbirine karşıt görüşlere Partimiz içinde de rastlanmaktadır. Örneğin, bir vuruşta Stalin'in işini bitiren SBKP 20. Kongresi konusunda, biri bunu onaylayan, diğeri ise karşı çıkan iki karşıt görüş vardır. Parti içinde sürekli olarak görüş ayrılıkları çıkmaktadır; bir konuda fikir birliğine varılmasının üstünden bir ya da iki ay geçmeden yeni görüş ayrılıkları ortaya çıkmaktadır.

İnsanların düşünüş şekillerini ele aldığımızda, öznelcilik ve gerçekleri olgularda aramak birbirine karşıt iki şeydir. Bence öznelcilik

daima var olacaktır. Bundan on bin yıl sonra öznelciliğin zerresine bile rastlanmayacak mı? Hiç sanmam.

Bir fabrikada, bir tarım kooperatifinde, bir okulda, bir örgütte ya da ailede, kısacası her yerde ve her zaman birbirine karşıt iki yan vardır. Dolayısıyla toplum içinde az sayıda insanın çıkardığı karışıklıklar her yıl olacaktır.

O halde, karışıklıklardan korkmamalı mıyız, yoksa korkmamalı mıyız? Biz komünistler, emperyalizm, Çan Kayşek'in Guomindangı, toprak ağası sınıfı ya da burjuvazi karşısında hiçbir zaman korkuya kapılmadık ve şimdi kalkıp da öğrencilerin karışıklık çıkarmasından ya da bir kooperatifte köylülerin kavga çıkarmasından korkarsak bu çok tuhaf olur! Kitlelerin karışıklık çıkarmasından sadece Tuan Çicuy ve Çan Kayşek korkardı. Macaristan ve Sovyetler Birliği'ndeki bazı kişiler de korkuyorlar. Az sayıda insanın çıkardığı karışıklıklar karşısında pasif değil, aktif bir tutum takınmalıyız, yani onlardan korkmamalı, onlara karşı hazırlıklı olmalıyız. Korkunun ecele faydası yoktur. Ne kadar çok korkarsan hayaletler de sana o kadar çok görünür. Eğer karışıklıklardan korkmaz ve onlara karşı fikren hazırlıklı olursanız, kendinizi savunmak durumunda kalmazsınız. Bence büyük olaylara hazır olmalıyız. Eğer böyle hazırlıklı olursanız, bu türden olaylar önlenbilir, ama hazırlıklı olmazsanız, karışıklık çıkar.

Bir şeyin gelişmesinde, iyi ya da kötü, sadece iki olasılık olabilir. Uluslararası meseleleri ya da ülke içindeki meseleleri ele alırken her iki olasılık da hesaba katılmalıdır. Bu yılın bir barış yılı olacağını söylüyorsunuz; evet, belki de gerçekten öyle olur. Ne var ki, çalışmalarınızı bu tahmine değil, en kötü şeylerin olabileceği varsayımına dayandırmalısınız. Uluslararası alanda olabilecek en kötü şey, bir dünya savaşının çıkması ve atom bombalarının atılmasıdır. Yurdumuzda ise, bütün ülkede ayaklanmaların patlak vermesi ya da birkaç milyon insanın bize karşı ayaklandığı, birkaç yüz ili ele geçirdiği ve Pekin'e doğru ilerlemeye başladığı bir «Macaristan olayı»nın meydana gelmesidir. O zaman bizim için yapılacak tek şey, gerisin geri Yenan'a dönmek olurdu. Yedi yıldan beri Pekin'de yaşıyoruz; sekizinci yılda Yenan'a geri dönmemizi isterlerse bundan ne çıkar? Ağıt yakıp, gözyaşı mı dökeriz? Kuşkusuz, şimdi Yenan'a dönmek, «bir aldatmaca yaparak geri

çekilmek» niyetinde değiliz. 7. Kongrede, on yedi güçlüğe karşı hazırlıklı bulunmamız gerektiğini söylemiştim; bunların arasında binlerce lılık yakılıp yıkılmış arazi, ciddi doğal afetler, kıtlık ve bütün il merkezlerinin kaybedilmesi vardı. Bütün bunları dikkate aldığımız için inisiyatif daima bizim elimizde oldu. Şimdi iktidara geldiğimize göre, gene en kötü olasılıkları hesaba katmalıyız.

Az sayıda insanın çıkardığı karışıklıklar, bazı durumlarda, önderliğin bürokrasi ve öznelcilik hatasından ve siyasi ve ekonomik siyasetlerimizdeki hatalardan kaynaklanıyordu. Diğer bazı durumlarda bunlar, siyasetlerimizin yanlış olmasından değil, çok katı olan çalışma tarzımızdaki hatalardan kaynaklanıyordu. Karşıdevrimcilerin ve kötü unsurların varlığı da diğer bir etkendi. Az sayıda insanın karışıklık çıkarmasını tamamen önlemek olanaksızdır. İşte bu da, kaçınılmazlıkla ilgili başka bir örnektir. Ancak, siyasi çizgimizde büyük hatalar yapmadığımız sürece, ülke çapında büyük karışıklıklar çıkmaz. Bu gibi hatalar nedeniyle böyle karışıklıklar çıksa bile, bunlar bence hızla sönecek ve ülke çapında bir yıkıma yol açmayacaktır. Kuşkusuz, işimizi iyi yapmazsak, tarihin yolunu biraz değiştirmesi ve biraz geriye doğru gitmesi gene de mümkündür. 1911 Devrimi yenilgilere uğradı; bu devrim imparatoru devirdikten sonra başka bir imparator, daha sonra da savaş ağaları sahneye çıktı. Sorunlar devrime yol açar, devrimden sonra ise başka sorunlar ortaya çıkar. Eğer ülke çapında büyük karışıklıklar çıkarsa kitlelerin ve onların önderlerinin, bu belki biz, belki de başkaları olur, ileriye atılıp durumu düzelteceklerinden eminim. Bu türden büyük bir karışıklıktan ülkemiz, çıbanın patlamasından sonra, daha da güçlenmiş olarak çıkacaktır. Ne olursa olsun, Çin ilerlemeye devam edecektir.

Az sayıda insanın karışıklık çıkarmasını birinci olarak teşvik etmeyiz; ikinci olarak da eğer bazı kimseler ille karışıklık çıkaracağız derlerse, o zaman bırakın çıkarsınlar. Anayasamız yürüyüş ve gösteri özgürlüğüne yer vermektedir ve grev yapma özgürlüğü Anayasamız tarafından tanınmamakla birlikte aynı zamanda yasaklanmadığı için, grev yapmak Anayasaya aykırı değildir. Eğer bazı insanlar grev yapmak ya da bir dilekçe vermek istiyorlar ve siz inatla onları engelleme-

ye çalışıyorsanız, bu iyi bir şey olmaz. Bana sorarsanız, isteyen istediği kadar, bir ay, bir ay yetmezse iki ay süreyle karışıklık çıkarabilir; kısacası, kurtlarını dökünceye kadar bu meselenin üstü kapatılmamalıdır. Eğer meselenin üstünü çok erken kapatırsanız, er ya da geç yeniden karışıklık çıkar. Öğrenciler karışıklık çıkardığı zaman okulu tatil etmeyin, tam tersine çok eskiden Çihpi Muharebesinde olduğu gibi o meselede sonuna kadar mücadele edin. Bunun yararı ne olur? Herkesin çelikleşmesine ve yola gelmeyen o kötü unsurların yenilgiye uğratılması için sorunların olduğu gibi ortaya konmasına ve doğruyla yanlış arasında kesin bir ayırım yapılmasına yardım eder.

Bu önderlik sanatını öğrenmelisiniz. Daima her şeyin üstünü kapatmaya çalışmayın. Ne zaman insanlar acayip şeyler söylese, grev yapmaya ya da bir dilekçe vermeye kalkışsalar onları bir vuruşta geri püskürtmeye çalışıyor, böyle şeylerin hiç olmaması gerektiğini düşünüyorsunuz. Peki ama olmaması gereken bu gibi şeyler neden hâlâ oluyor? Bu gerçeğin kendisi de bunların olması gerektiğini kanıtlamaktadır. İnsanların grev yapmasını, dilekçe vermesini ve hoşunuza gitmeyen sözler söylemesini yasaklıyorsunuz, her durumda hemen baskı uygulamaya girişirsiniz ve bir gün bakarsınız ki siz de bir Rakosi olup çıkmışsınız. Bu, hem Parti içinde hem de Parti dışında böyledir. Kuşkulu sözlere, tuhaf olaylara ve çelişmelere gelince, en iyisi bunları açığa çıkarmaktır. Çelişmeler önce açığa çıkarılmalı, ondan sonra çözülmelidir.

Karışıklıklar birkaç kategoriye ayrılmalı ve bu sınıflamaya uygun olarak ele alınmalıdır. Bu kategorilerden birinde haklı olarak çıkarılmış karışıklıklar vardır; bunlarla karşılaştığımız zaman hatalarımızı kabul etmeli ve düzeltmeliyiz. Haksız olarak çıkarılan karışıklıklar diğer bir kategoriye girer, bunları ise geri püskürtmeliyiz. Haklı nedenlere dayanan karışıklıklar çıkmalıdır; temelsiz olanlar başarılı olamaz. Gene başka bir kategoriye giren karışıklıklar ise kısmen haklı, kısmen de haksızdır ve biz de haklı olan kısmını kabul etmeli, haksız olan kısmı eleştirmeliyiz; bu gibi durumlarda, ilkeleri tamamen bir kenara bırakarak her adımda ödün vermemeli, istenen her şeyi yapmaya söz vermemeliyiz. Silahlı bastırmayı gerektiren, gerçek ve büyük bir karşıdevrimci isyan durumu dışında hemen zora başvurmayın ya da hal-

kın üzerine ateş açmayın. Tuan Çicuy, kendi tertiplediği 18 Mart Katliamında⁶ halkın üzerine ateş açtırdı ve sonunda kendisi devrildi. Onun izinden yürümemeliyiz.

Karışıklıklara katılanlar arasında başarılı bir çalışma yürüterek onları bölmeli, çoğunluğu azınlıktan ayırt etmeliyiz. Giderek değişebilmeleri için çoğunluğa doğru bir rehberlik ve eğitim sağlamalı ve onların canını yakmamalıyız. Her iki kutupta yer alanların sayısı az, ortadakilerinki ise çoktur; bunun her yerde geçerli olduğuna inanıyorum. Orta kesimdekileri adım adım kazanırsak üstünlüğü ele geçiririz. Karışıklıklara önderlik edenleri tahlil etmeliyiz. Karışıklıklara önderlik etmeye cesaret edenlerden bazıları eğitilirse, yararlı kişiler haline gelebilirler. Bir avuç kötü unsura gelince, en ağır suçları işlemiş olanlar dışında bunları tutuklamaya, hapsedmeye ya da atmaya gerek yoktur. Bunları kendi birimlerinde bırakalım ama siyasi sermayelerini ellerinden alalım, tecrit edelim ve birer olumsuz öğretmen olarak kullanalım. Deng Siaoping yoldaş Zinghua Üniversitesine gittiği zaman, binlerce hatta on binlerce insanı öldüreceğini söyleyen öğrenciye öğretmenlik yapmasını önerdi. Silahı, hatta bir tabancası bile olmayan onun gibi bir adamdan korkmanız için neden var mı? Onu okuldan atarsanız temizlik yapmış olursunuz, ama bu herkes tarafından onaylanmaz. Siz onu attığınız zaman, başka bir yerde kendine iş bulmak zorunda kalacaktır. Bu nedenle onun gibi adamları aceleyle atma iyi bir yöntem değildir. Böyleleri gerici sınıfların temsilcileridir ve bu sadece birkaç bireyle ilgili bir mesele değildir. Bu gibileri çok kaba bir biçimde ele alırsanız onlardan kurtulmuş olursunuz, ama onlardan olumsuz bir öğretmen olarak gerektiği gibi yararlanamazsınız. Sovyetler Birliği'nde yüksekokul öğrencileri olay çıkardığı zaman, elebaşlarından birkaçını

6. 1926 Mart'ında, Feng Yusiang'ın Milli Ordusuyla Kuzeyli savaş ağası Çang Zolin arasındaki savaşta Japon emperyalistleri, Taku limanında üstlenmiş olan Feng'in birliklerine saldırmakta olan Çang'ın birliklerini korumak için pervasızca savaş gemilerini gönderdiler. Bu girişimleri başarısızlığa uğrayınca, aralarında İngiltere ve Birleşik Amerika'nın da bulunduğu yedi ülkeyle el altından işbirliği yapan Japon emperyalistleri Çin hükümetine bir nota göndererek, Taku limanındaki savunma tesislerinin sökülmesi gibi küstah isteklerde bulundular. Binlerce Pekinli işçi, öğrenci ve halk 18 Mart'ta Tien An Men Meydanında bir protesto toplantısı düzenleyerek gösterilere başladılar. Göstericiler hükümet binasına varıp, sekiz devlet tarafından gönderilen notanın reddedilmesini isteyince, Kuzeyli savaş ağaları hükümetinin başı Tuan Çicuy muhafızlara göstericilerin üzerine ateş açmalarını emretti ve kılı kıpırdamadan göstericileri katletti.

okuldan atıyorlar ve kötü şeylerden de eğitim malzemesi olarak yararlanılabileceğini kavramıyorlar. Kuşkusuz, Macaristan olaylarında olduğu gibi karşıdevrimci isyanlar çıkaran çok az sayıda insan üzerinde diktatörlük uygulanmalıdır.

Demokrat kişilerin karşıt görüşlerle bize karşı çıkmalarına izin vermeli ve bizi eleştirmelerine yardım etmeliyiz. Yoksa biraz Guomindang gibi oluruz. Guomindang'ın eleştiriden ödü kopuyordu ve Siyasi Konsey ne zaman toplansa ecel terleri döküyordu. Demokrat kişilerin eleştirileri sadece iki türden olabilir; yanlış eleştiriler ve yanlış olmayan eleştiriler. Yanlış olmayan eleştiriler zaaflarımızı gidermemize yardımcı olabilir, yanlış eleştirileri ise reddetmeliyiz. Liang Şuming, Peng Yihu ve Çang Nayçi gibilerine gelince, eğer osurmak isterlerse bırakın osursunlar. Bu bizim yararımızdır, çünkü herkes çıkan kokunun güzel mi, pis mi olduğuna kendisi karar verebilir ve tartışma yoluyla çoğunluğu kazanmak ve bu tipleri tecrit etmek mümkün olur. Eğer mesele çıkarmak istiyorlarsa, bırakın istedikleri kadar çıkarsınlar. Çok haksızlık yapanlar, kendi kendilerini mahvederler. Ne kadar sahtekârca şeyler söyler ve ne kadar büyük hatalar yaparlarsa, o kadar iyidir, o ölçüde tecrit olur ve olumsuz örnek olarak halkı o kadar çok eğitirler. Demokrat kişilerle hem birleşmeli hem de mücadele etmeli ve koşullara göre, bazen kendi inisiyatifimizle onların arasında çalışmalı, bazen de, ilk olarak biz harekete geçmeden önce kendi kendilerini açığa çıkarmalarını beklemeliyiz.

Burjuva ideolojisine, kötü adamlara ve kötü şeylere karşı verilen mücadele, onlarca yıl, hatta yüzyıllar boyunca sürecektir. İşçi sınıfı, emekçi halkın diğer kesimleri ve devrimci aydınlar mücadele içinde tecrübe kazanacak, çelikleşeceklerdir ve bu da büyük bir avantajdır.

Kötü bir şeyin ikili bir niteliği vardır; hem iyi hem de kötüdür. Bu konuda birçok yoldaşın kafası hâlâ karışıktır. Kötü bir şeyin içinde iyi etkenler de vardır. Kötü insanları ve kötü şeyleri sadece kötü olarak görmek, meselelere tek yanlı, metafizik bir biçimde yaklaşmak demektir; bu diyalektik bir yaklaşım ya da Marksist bir bakış açısı değildir. Kötü insanlar ve kötü şeyler, bir yandan kötüdürler, ama diğer yandan da iyi bir rol oynayabilirler. Örneğin, Vang Ming gibi kötü bir

adam olumsuz öğretmen olarak iyi bir rol oynar. Aynı şekilde, iyi bir şey de kötü etkenleri içerir. Örneğin, kurtuluştan bu yana geçen yedi yılda kazandığımız muazzam zaferler, özellikle de geçen yıl kazandığımız zaferler, bazı yoldaşların başını döndürdü, onları kibirli yaptı ve bu yoldaşlar birdenbire az sayıda insanın çıkardığı karışıklıklarla karşılaşınca hazırlıksız yakalandılar.

Gerek karışıklıklar karşısında korkuya kapılmanın, gerekse bunları kaba bir biçimde ele almanın temel nedeni, sosyalist toplumun, içinde çelişmeleri, sınıfları ve sınıf mücadelesini barındıran bir zıtların birliği olduğunu kavramamakta direnmektir.

Stalin, sosyalist sistemde üretim ilişkileriyle üretici güçler arasında ve üstyapıyla ekonomik temel arasında çelişmeler olduğunu uzun süre reddetti. Sosyalist sistemde üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki çelişmeden ilk olarak ölümünden bir yıl önce, «SSCB'de Sosyalizmin Ekonomik Sorunları» adlı yazısında tereddütlü bir şekilde söz etti ve hatalı siyasetlerle yanlış düzenlemelerin ilerde mesele çıkaracağını kabul etti. Gene de, sosyalist sistemde üretim ilişkileriyle üretici güçler arasında ve üstyapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmeler meselesini en önemli mesele olarak ele almadı, bunların sosyalist toplumu ileriye götüren temel çelişmeler olduğunu da kavramadı. Kendi yönetiminde her şeyin yolunda gittiğini sanıyordu. Biz, yönetimimiz altında her şeyin yolunda gittiğini sanmamalıyız; bir yandan yolunda gitmektedir, ama bir yandan da yolunda gitmemektedir.

Diyalektiğe göre, insanların bir gün ölmesi nasıl kaçınılmaz bir şeyse, sosyalist sistem de tarihi bir olgu olarak bir gün sona erecek, komünist sistem tarafından inkâr edilecektir. Sosyalist sistemin ve sosyalist sistemdeki üretim ilişkileriyle üstyapının ortadan kalkmayacağını söylemek ne türden bir Marksizmdir? Bunu söylemek, Tanrının sonsuza kadar varlığını sürdüreceğini söyleyen bir dini inancı ya da dinbilimi savunmakla aynı şey değil midir?

Sosyalist toplumda halkla düşman arasındaki çelişmelerin ve halk içindeki çelişmelerin nasıl ele alınacağı, dikkatle incelenmesi gereken bir bilim dalıdır. Ülkemiz koşullarında bugün sınıf mücadelesi kısmen halkla düşman arasındaki çelişmeleri kapsamaktaysa da, ifadesini yaygın bir şekilde halk içindeki çelişmelerde bulmaktadır. Şu sırada az sa-

yıda insanın çıkardığı karışıklıklar bu durumun bir yansımasıdır. Dünya bundan on bin yıl sonra yok olup gidecek olursa, en azından bu on bin yıl boyunca karışıklıklar çıkmaya devam edecektir. Ne var ki, on bin yıl gibi uzak bir gelecekte olacak şeyler bizi ilgilendirmez. Bize düşen, birkaç beş-yıllık plan süresi içinde bu sorunun ele alınmasında tecrübe kazanmak için ciddi bir çaba harcamaktır.

Çalışmamızı güçlendirelim ve hatalarımızın ve zaaflarımızın üstesinden gelelim. Hangi çalışmayı güçlendirmeliyiz? Sanayi, tarım, ticaret, kültür ve eğitim alanlarındaki ve ordu, hükümet ve Parti içindeki siyasi ve ideolojik çalışmayı. Hepinizin kafası meşleki görevlerinizle, ekonomiye, kültür ve eğitime, milli savunmaya ve Partiye ilişkin konulardaki günlük çalışmayla meşgul, ama eğer siyasi ve ideolojik çalışmayı ihmal ederseniz bu çok tehlikeli bir şey olur. Partimizin Genel Sektereri Deng Siaoping yoldaş şimdi bizzat Zinghua Üniversitesine gidip orada bir konuşma yaptı; hepinizin de sıkı bir çalışmaya girmenizi istiyorum. Merkez Komitesindeki ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitelerindeki önder yoldaşlar siyasi ve ideolojik çalışmayı bizzat üstlenmelidirler. İkinci Dünya Savaşından sonra Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve bazı Doğu Avrupa Partileri, Marksizmin temel ilkeleriyle artık ilgilenmemeye başladılar. Sınıf mücadelesiyle, proletarya diktatörlüğüyle, Parti'nin önderliğiyle, demokratik merkezîyetçilikle ve Partinin kitlelerle olan bağlarıyla artık ilgilenmediler ve ortada siyasi bir ortam kalmadı. Macaristan olayı bunun sonucudur. Marksizmin temel teorisine bağlı kalmalıyız. Her eyalet, her merkeze bağlı şehir ve her özerk bölge teorik çalışmaya girişmeli ve düzenli bir biçimde Marksist teorisyenler ve eleştirmenler yetiştirmelidir.

Örgütlerimizi düzene sokalım. Devlet, sınıf mücadelesinin bir aracıdır. Bir sınıf, hâkim durumda olan sınıfa mensup belli sayıda insanın (az sayıda insanın) oluşturduğu devletle özdeşleştirilmemelidir. Büro işleri için belli sayıda insana ihtiyaç vardır, ama bu sayı ne kadar az olursa o kadar iyidir. Bugün, birçok daire hiçbir iş yapmamakta ve birçok insan bürolarında aylak aylak oturmaktadır; devlet aygıtı şişirilmiş durumdadır. Bu sorunun hemen çözülmesi gerekmektedir. Birinci olarak, görevlilerin sayısını azaltın; ikinci olarak gerekli düzenlemele-

ri yapın ve görevlerinden alınanların gidecekleri bir yer bulunmasını sağlayın. Yukarıda söylediklerim, Parti, hükümet ve ordu için aynı derecede geçerlidir.

Tabana gidin ve oradaki sorunları inceleyin. Merkez Komitesindeki yoldaşların ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölgelerle merkezi dairelerin yönetimindeki bütün önder yoldaşın bunu yapacaklarını umuyorum. Birçok önder yoldaşın artık böyle yapmadığını duydum ki, bu iyi bir şey değildir. Merkezi organlar, hiçbir şey hakkında bilgi alınamayan kasvetli yerlerdir. Eğer bilgi edinmek istiyorsanız, bunu büronuzda oturarak yapamazsınız. Bilginin gerçek kaynakları fabrikalar, kooperatifler ve işyerleridir. Eğer büronuzda otursanız, fabrikaların, kooperatiflerin ve işyerlerinin nasıl yönetildiği konusunda hiçbir zaman berrak bir fikir edinemezsiniz. Büronuz ne kadar üst kademedeyse, elde edebileceğiniz bilgi de o kadar azdır. Sorunların üstesinden gelebilmek için ya siz kendiniz aşağıya inmelisiniz ya da aşağıdakilerin size gelmesi için onları davet etmelisiniz. Eğer ne kendiniz aşağıya iner, ne de başkalarını yukarıya davet etmezseniz, hiçbir sorunu çözemezsiniz. Eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitelerinin sekreterlerinin aynı zamanda bir il Parti komitesini ya da bir fabrika ve ya okul Parti komitelerinin sekreterliğinin yapmalarını, bölge ya da il Parti komitelerinin sekreterlerini de aynı şekilde daha alt kademedeki bir birimin Parti komitesi sekreterliğini yapmalarını öneriyorum. Böylece genel yol göstericilik konusunda tecrübe kazanabilirler.

Kitlelerle sıkı bağlar kurun. Kitlelerden kopmak ve bürokrasi, kesinlikle insanın başına bela açar. Macaristan'daki yöneticiler, araştırma ve inceleme yapmadıkları için kitlelerin durumu konusunda hiçbir şey bilmiyorlardı ve büyük çapta karışıklıklar patlak verdiği zaman işlerin neden kötü gittiğini anlayamadılar. Son zamanlarda bazı merkezi dairelerimiz ve eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitelerimizin önderlerinin kitleler içindeki ideolojik eğilimleri izlemedikleri, bazı kişilerin kışkırttığı karışıklıklardan ve isyanlardan tamamen habersiz oldukları ve dolayısıyla bir şey olduğu zaman ne yapacaklarını bilemedikleri durumlar oldu. Bu durum bizim için uyarıcı olmalıdır. Merkez Komitesindeki yoldaşlarla eyaletleri, merkeze bağlı şehirleri, özerk bölgeleri ve merkezi daireleri yöneten önder yoldaşlar

fabrikalar, tarım kooperatifleri, atölyeler ve okullar gibi tabandaki birimleri ziyaret etmek için her yıl biraz zaman ayırmalı ve kitlelerin siyasi durumu, ne kadarının ileri, geri ya da bu ikisinin arasında olduğunu ve kitle çalışmamızın başarısını anlamak için araştırma ve inceleme yapmalı, böylece durum konusunda berrak bir fikir edinmelidirler. İşçi sınıfına, yoksul ve aşağı-orta köylülere ve ileri unsurlara dayanın, çünkü birisine dayanmak şarttır. Macaristan'daki gibi olaylar ancak böyle önlenabilir.

Altıncı olarak, hukuk sistemi sorunu. Üç noktaya değineceğim: Yasaya uyulmalıdır; karşıdevrimciler temizlenmelidir ve karşıdevrimcileri temizleme konusundaki başarılarımız kabul edilmelidir.

Yasaya uyulmalı ve devrimci hukuk sistemi zayıflatılmamalıdır. Yasalar üstyapının bir parçasıdır. Bizim yasalarımız emekçi halkın kendisi tarafından yapılmıştır. Devrimci düzeni sürdürmeyi ve emekçi halkın çıkarlarını, sosyalist ekonomik temeli ve üretici güçleri korumayı amaçlarlar. Sadece demokrat kişilerin değil, herkesin devrimci hukuk sistemine saygılı olmasını isteriz.

Karşıdevrimciler temizlenmelidir. Bu görevin planlanan şekilde tamamen yerine getirilmediği yerlerde bu iş bu yıl tamamlanmalı, eğer hâlâ sonuca bağlanmamış noktalar kalmışsa, iş gelecek yıl kesinlikle bitirilmelidir. Bazı birimler karşıdevrimcileri temizleme kampanyasına katıldılar, ama yapılan çalışma yeterince titiz olmadı; dolayısıyla mücadele içinde giderek bütün karşıdevrimcileri ayıklayıp atmak zorunludur. Kabul etmek gerekir ki, geride kalan karşıdevrimcilerin sayısı pek fazla değildir. Karışıklık çıkan yerlerde kitleler karşıdevrimcilerin peşinden gitmeyecektir, gidenlerin sayısı azdır ve bunlar da ancak bir süre için böyle yapmaktadırlar. Diğer yandan, karşıdevrimcilerin hâlâ var olduğunu ve onları temizleme çalışmasının henüz bitmediğini de kabul etmek gerekir.

Karşıdevrimcileri temizleme konusunda kazandığımız başarılar kabul edilmelidir. Bunlar büyük başarılardır. Hatalar da yapılmıştır ve bunlar da kuşkusuz ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. Karşıdevrimcileri temizleme çalışmasını yürüten kadroları desteklemeli ve bazı demokrat kişilerin bize kara çalması yüzünden tutumumuzu yumuşatmamalıyız. Bu adamlar, durmadan böyle yapıyorlar; karınlarını iyice doyurduktan sonra insanları karalamaktan başka yapacak bir şey bulamıyor-

lar. Bırakın bildiklerini okusunlar. Bence ne kadar çok söverlerse o kadar iyidir; zaten istedikleri kadar sövsünler, burada ele aldığım üç noktayı değiştiremezler.

Komünist Partisine ne kadar sövüldüğünü ancak allah bilir. Guomintang bize «komünist eşkıyalar» diye kara çaldı ve insanlar bizimle en küçük bir temasa bile gelseler «eşkıyalarla ilişki kurmakla» suçlanırlardı. Sonunda, «eşkıyalar»ın «eşkıya olmayanlar»dan daha iyi oldukları ortaya çıktı. En eski zamanlardan beri ilerici olan şeyler hiçbir zaman başlangıçta iyi karşılanmamış ve ilerici olan her şeye daima önce sövülmüştür. Marksizm ve Komünist Partisi en başından itibaren karalanmıştır. Bundan on bin yıl sonra da ilerici şeyler başlangıçta karalanacaktır.

Karşıdevrimcileri temizleme çalışmasını sürdürün ve onları bulduğunuz yerde yok edin. Hukuk sistemine saygı gösterilmelidir. Yasalara uygun davranmak eli kolu bağlı oturmak demek değildir. Eli kolu bağlı oturmak ve karşıdevrimcileri bulundukları yerde temizlememek yanlıştır. Hem yasalara uygun hem de serbest bir şekilde hareket etmeye dikkat edin.

Yedinci olarak, tarım meselesi. Bu yıl iyi bir ürün almaya çalışmalıyız. Bu yıl iyi bir ürün alınması insanlara güven verecek ve kooperatifleri önemli ölçüde sağlamlaştıracaktır. Sovyetler Birliği'nde ve bazı Doğu Avrupa ülkelerinde tarımın kolektifleştirilmesi hep birkaç yıl süreyle tahıl üretiminin düşmesine yol açtı. Bizde de birkaç yıldan beri tarımda kooperatifleşme var ve geçen yıl büyük bir atılım yaptık; ancak tahıl üretimi bizde, düşmek şöyle dursun, arttı. Bu yıl da iyi bir ürün alırsak, hem tarımda kooperatifleşme hareketinin tarihinde, hem de uluslararası komünist hareketin tarihinde böyle bir şeye ilk kez rastlanmış olacaktır.

Bütün Parti tarıma büyük bir önem vermelidir. Milli ekonomide ve halkın refah düzeyinde tarımın canalıcı bir önemi vardır. Buna dikkat edin, çünkü tahıl üretimini kavramamak çok tehlikelidir. Bu gözardı edilirse, bir gün büyük karışıklıklar çıkar.

(1) Köylük bölgelerde yaşayan 500 milyon nüfus için tahıl, et, yemlik yağ ve üretildiği yerde tüketilen ve her gün kullanılan diğer tarım ürünlerinin sağlanması açısından tarım can alıcı bir önem taşır.

Köylüler tarafından üretildiği yerde tüketilen tarım ürünleri bütün içinde çok büyük bir oran tutmaktadır. Örneğin, geçen yıl 360 milyar *katiden* fazla tahıl üretildi; devlete teslim edilen tahıl da dahil olmak üzere pazar için üretilen tahıl bunun sadece 85 milyar *katisini*, yani toplam tahıl üretiminin dörtte birinden azını oluşturunuyordu; geri kalan dörtte üçü ya da daha fazlası ise köylülere gitti. Eğer tarım iyi durumdaysa ve köylüler kendi kendilerini geçindirebiliyorlarsa, 500 milyon insan güven içinde olur.

(2) Tarım, şehirlerde, sanayi ve madencilik bölgelerinde yaşayan halkın yiyecek ihtiyacının karşılanmasında canalcı bir öneme sahiptir. Sanayide çalışan halkın ihtiyaçları ancak pazar için tarım üretimi artırıldığı zaman karşılanabilir ve sanayi de ancak o zaman geliştirilebilir. Tarım üretimi arttıkça, pazara gelen tarım ürünlerinin, özellikle de pazar için üretilen tahılın oranını giderek artırmalıyız. Herkes düzenli olarak yemek yiyebildiği zaman artık bir avuç adamın okullarda ve fabrikalarda karışıklık çıkarmasından korkmamız için bir neden kalmaz.

(3) Hafif sanayinin başlıca hammadde kaynağı tarımdır; köylük bölgeler ise, hafif sanayi için önemli bir pazar durumundadır. Hafif sanayi kendisine yetecek kadar hammaddeye ve ürettiği ürünler için büyük bir pazara, ancak tarım geliştiği zaman kavuşabilir.

(4) Köylük bölgeler, ağır sanayi için de önemli bir pazar durumundadır. Örneğin, suni gübre, her türden tarım makineleri ve elektrik enerjimizin, kömürümüzün ve petrolümüzün bir bölümü köylük bölgelere gitmekte, demiryollarımız, karayollarımız ve büyük sulama şebekelerimiz hep tarıma hizmet etmektedir. Şimdi sosyalist bir tarım ekonomisi kurduğumuz için, köylük bölgeler gelişmekte olan ağır ve hafif sanayilerimiz için muazzam bir pazar haline gelmektedir.

(5) Şu anda ihracatımızın çok büyük bir bölümünü tarım ürünleri oluşturmaktadır. Bunların getirdiği dövizle çeşitli türden sanayi makineleri ithal ediyoruz.

(6) Tarım, önemli bir birikim kaynağıdır. Geliştirildiği zaman sanayinin geliştirilmesi için daha fazla mali olanak sağlayabilir.

Bu nedenle, bir bakıma tarımın kendisinin de sanayi olduğunu söyleyebiliriz. Sanayi ile ilgilenen daireleri, köylük bölgelere eğilmeye ve

tarımı desteklemeye ikna etmeliyiz. Eğer sanayileşme gerçekleştirilecekse, bunun yapılması zorunludur.

Kooperatiflerin kazancından tarım için ayrılacak birikim miktarıyla, devletin tarımdan alacağı birikim miktarının oranı ne olmalıdır? Lütifen bu meselenin üzerinde düşünün ve doğru oranı hesaplayın. Burada amaç, tarımdaki yeniden üretimin geliştirilmesine, sanayi için daha büyük bir pazar ve daha büyük bir birikim kaynağı haline gelmesine olanak sağlamaktır. Birinci olarak, tarımın kendisi için daha fazla birikim sağlayabilmesine imkân tanıyın, çünkü tarım ancak o zaman sanayi için de daha fazla birikim sağlayabilir. Tarım sadece sanayi için birikim yapar, kendisine çok az bir şey ayırır ya da hiç ayırmazsa, bu «bütün balıkları yakalamak için havuzun suyunu boşaltmak» olur ve sanayinin gelişmesine de sadece zarar verir.

Kooperatif için birikimle, kooperatif üyelerinin gelirleri arasındaki oran üzerinde de durulmalıdır. Birikimi azar azar artırmak için kooperatifler değer yasasından yararlanmalı, masrafları azaltmalı, dikkatli ve tutumlu bir biçimde yönetilmelidirler. Bu yıl iyi ürün alınırsa, kooperatiflerin birikimi geçen yıldakinden biraz fazla olmalı, ancak çok fazla olmamalıdır, çünkü önce köylülerin daha fazla doymasını sağlamak daha iyidir. İyi ürün alınan yıllarda daha çok birikim yapılmalı, kötü ürün alınan ya da hiç ürün alınamayan yıllarda ise daha az yapılmalı ya da hiç yapılmamalıdır. Başka bir deyişle, birikim dalga dalga ya da helezonlar halinde ilerler. Dünyadaki her şey bir çelişme, zıtların birliği olduğundan, dalgalar halinde hareket eder ya da gelişir. Güneşin çıkardığı ışıklara ışık dalgaları, radyo istasyonlarının yayınladığı dalgalara radyo dalgaları denir ve ses de ses dalgaları tarafından taşınır. Su, su dalgalarıyla, ısı da ısı dalgalarıyla hareket eder. Bir bakıma yürümek de dalgalar halinde olur, burada atılan adımlar dalgaları oluşturur. Şarkılar da dalgalar halinde söylenir; şarkıcı dizeleri birbiri ardından söyler, hiçbir zaman yedi-sekiz dizeyi birden söylemez. Yazı da dalgalar halinde yazılır, çünkü insanlar bir kalem darbesiyle birkaç yüz kelimeyi birden yazmazlar, tek tek birbiri ardı sıra yazarlar. Her şeyin içinde var olan, karşıtların hareketindeki dalgalar halinde ilerleme özelliği işte budur.

Kısacası, diyalektiğe uygun olarak davranmalıyız. Deng Siaoping

yoldaş bunu söyledi. Bence bütün Parti diyalektiği incelemeli ve diyalektiğe uygun bir şekilde davranmayı savunmalıdır. Bütün Parti ideolojik ve teorik çalışmaya önem vermeli, Marksist teorisyenler müfredeleri inşa etmeli ve Marksist teorinin incelenmesi ve propagandasının yapılması konusunda daha çok çaba harcamalıdır. Marksist zıtların birliği teorisi, sınıf çelişmesi ve sosyalist toplumda sınıf mücadelesi konusunda ve uluslararası mücadele konusunda ortaya çıkan yeni meselelere uygulanmalıdır.

HALK İÇİNDEKİ ÇELİŞMELERİN DOĞRU ELE ALINMASI ÜZERİNE*

27 Şubat 1957

Genel olarak konumuz, halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınmasıdır. Daha kolay olması için konuyu on iki arabaşlık altında tartışalım. Bizimle düşman arasındaki çelişmelere değinilse bile, bu tartışma, esas olarak halk içindeki çelişmeler üzerinde yoğunlaşacaktır.

1. NİTELİK BAKIMINDAN FARKLI İKİ TÜR ÇELİŞME

Ülkemiz hiçbir zaman bugün olduğu gibi birleşmemiştir. Burjuva demokratik devriminin ve sosyalist devrimin zaferi ve sosyalist inşada kazandığımız başarılar, eski Çin'in çehresini hızla değiştirmiştir. Anayurdumuzun önünde daha da parlak bir gelecek uzanıyor. Halkın nefret ettiği milli bölünme ve kargaşa dolu günler bir daha geri gelmek üzere sona ermiştir. İşçi sınıfının ve Komünist Partisinin önderlik ettiği 600 milyonluk halkımız, tek bir yumruk gibi birleşerek, sosyalizmin inşası yüce görevine sarılmıştır. Ülkemizin birleştirilmesi, halkımızın birliği ve çeşitli milliyetlerimizin birliği davamızın kesin zafere girmenin temel güvenceleridir. Ne var ki, bu, toplumumuzda artık çelişmelerin var olmadığı anlamına gelmez. Hiçbir çelişmenin olmadığını düşünmek, nesnel gerçeğe aykırı safça bir düşüncedir. İki tür toplumsal çelişmeyle karşı karşıyayız: Bizimle düşman arasındaki çelişmeler ve halk içindeki çelişmeler. Bu ikisi tamamen farklı nitelikte çelişmelerdir.

* Yüksek Devlet Konferansının 11. (Genişletilmiş) Toplantısında konuşma. Mao Zedung yoldaş, *Halkın Gazetesi*'nin 19 Haziran 1957 tarihli sayısında yayımlanmadan önce bu konuşmanın steno tutanaklarını gözden geçirerek bazı eklemeler yaptı.

Bu iki ayrı tür çelişmeyi doğru olarak kavramak için önce «halkla» ne kastedildiğini, «düşmanla» ne kastedildiğini açıklığa kavuşturmak zorundayız. «Halk» kavramının içeriği, çeşitli ülkelere göre ve belli bir ülkenin farklı tarihsel dönemlerine göre değişir. Örneğin kendi ülkemize bakalım. Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında, Japon saldırısına karşı çıkan bütün sınıflar, kesimler ve toplumsal gruplar halk sınıflamasına giriyordu, öte yandan Japon emperyalistleri, Çinli hainler, Japon taraftarı unsurlar ise hep halkın düşmanlarıydı. Kurtuluş Savaşı sırasında, ABD emperyalistleri ve onların uşakları -bürokrat kapitalistlerle toprak ağaları ve bu iki sınıfı temsil eden Guomindang gerici- halkın düşmanlarıydı, bu düşmanlara karşı çıkan bütün diğer sınıflar, kesimler ve toplumsal gruplarsa halk sınıflamasına giriyordu. Bugünkü aşamada, yani sosyalizmin inşası döneminde, sosyalist kuruluş davasından yana olan, onu destekleyen ve onun için çalışan bütün sınıflar, kesimler ve toplumsal gruplar halk sınıflamasına girer, öte yandan sosyalist devrime karşı direnen, sosyalist inşaya karşı düşmanlık güden ve onu baltalayan bütün toplumsal güçler ve gruplar halkın düşmanlarıdır.

Bizimle düşman arasındaki çelişmeler, uzlaşmaz çelişmelerdir. Halkın saflarında, emekçi halk içindeki çelişmeler, uzlaşabilir çelişmelerdir; öte yandan sömürülen sınıflarla sömüren sınıflar arasındaki çelişmelerin ise hem uzlaşmaz hem de uzlaşabilir bir yönü vardır. Halk içinde her zaman çelişmeler vardır, ama bu çelişmelerin içeriği, devrimin her döneminde ve sosyalist kuruluş döneminde farklıdır. Çin'in bugünkü koşullarında halk içindeki çelişmeler şunları kapsar: İşçi sınıfı içindeki çelişmeler, köylülük içindeki çelişmeler, aydınlar içindeki çelişmeler, işçi sınıfıyla köylülük arasındaki çelişmeler, işçiler ve köylüler ile aydınlar arasındaki çelişmeler, işçi sınıfı ve emekçi halkın öteki kesimleri ile milli burjuvazi arasındaki çelişmeler, milli burjuvazi içindeki çelişmeler vb. Bizim halk hükümetimiz, halkın çıkarlarını gerçekten temsil eden bir hükümettir, halka hizmet eden bir hükümettir. Ne var ki, hükümetle halk arasında hâlâ bazı çelişmeler, vardır. Bu çelişmeler şunları kapsar: Devletin ve kolektifin çıkarları ile bireyin çıkarları arasındaki çelişmeler; demokrasi ile merkeziyetçilik arasındaki çelişmeler; önderlik edenler ile önderlik edilenler ara-

sındaki çelişmeler; bazı hükümet görevlilerinin kitlelerle olan ilişkilerinde uyguladıkları bürokratik çalışma tarzından doğan çelişmeler. Bütün bunlar da halk içindeki çelişmelerdir. Genel olarak, halk içindeki çelişmeleri belirleyen, halkın çıkarlarının temelde özdeş olmasıdır.

Ülkemizde, işçi sınıfıyla milli burjuvazi arasındaki çelişme, halk içindeki çelişmeler sınıflamasına girer. Genel olarak, ikisi arasındaki sınıf mücadelesi, halkın saflarındaki bir sınıf mücadelesidir, çünkü Çin milli burjuvazisinin ikili bir niteliği vardır. Burjuva demokratik devrimi döneminde, milli burjuvazi hem devrimci hem de uzlaşmacı bir niteliğe sahipti. Sosyalist devrim döneminde, milli burjuvazinin, kâr amacıyla işçi sınıfını sömürmesi onun niteliğinin bir yanını, buna karşılık Anayasayı desteklemesi ve sosyalist dönüşümü kabul etmesi de diğer yanını oluşturur. Milli burjuvazi, emperyalistlerden, toprak ağalarından ve bürokrat-kapitalistlerden farklıdır. Milli burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki çelişme sömürenle sömürülen arasındaki bir çelişmedir ve niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir. Ama Çin'in somut koşullarında, iki sınıf arasındaki bu uzlaşmaz çelişme, doğru bir biçimde ele alınırsa, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçı yöntemle çözülebilir. Ama işçi sınıfıyla milli burjuvazi arasındaki çelişmeyi doğru bir biçimde ele almaz ve milli burjuvaziyle birleşme, onu eleştirme ve eğitme siyasetini izlemezsek ya da milli burjuvazi bizim bu siyasetimizi kabul etmezse, bu çelişme bizimle düşman arasındaki bir çelişme haline gelecektir.

Bizimle düşman arasındaki çelişmeler ile halk içindeki çelişmeler farklı nitelikte olduklarına göre, farklı yöntemlerle çözülmeleri gerekir. Kısacası, birincide sorun, bizimle düşman arasına kesin bir çizgi çekme sorunu, ikincide ise doğruyla yanlış arasına kesin bir çizgi çekme sorunudur. Bizimle düşman arasındaki ayrımın da aynı zamanda bir doğru ve yanlış sorunu olduğu, elbette bir gerçektir. Örneğin, kimin haklı olduğu, bizim mi, yoksa iç ve dış gericilerin, emperyalistlerin, feodallerin ve bürokrat kapitalistlerin mi haklı oldukları sorunu da bir doğru yanlış sorunudur, ama bu, halk içindeki doğru ve yanlış sorunlarından ayrı bir sınıflamaya girer.

Bizim devletimiz, işçi sınıfı önderliğinde, işçi köylü ittifakına dayanan bir demokratik halk diktatörlüğüdür. Bu diktatörlük ne işe ya-

rar? Onun birinci görevi ülke içindeki bir görevdir; gerici sınıflarla unsurları ve sosyalist devrime karşı direnen sömürücüleri bastırmak, sosyalist inşamızı yıkmaya çalışanları bastırmak ya da başka bir deyişle, bizimle iç düşman arasındaki çelişmeleri çözmektir. Örneğin, bazı karşıdevrimcileri tutuklamak, yargılamak ve cezalandırmak, belirli bir süre için toprak ağalarıyla bürokrat kapitalistlerin oy ve söz haklarını ellerinden almak -bunların hepsi diktatörlüğümüzün uygulama alanına girer. Kamu düzenini sürdürmek ve halkın çıkarlarını korumak için, hırsızlar, dolandırıcılar, kundakçılar, zimmetine para geçirenler, katiller, cinayet çeteleri ve kamu düzenini ciddi ölçüde bozan diğer alçaklar üzerinde diktatörlük uygulamak zorunludur. Bu diktatörlüğün ikinci görevi, ülkemizi dış düşmanların yıkıcılığından ve olası saldırısından korumaktır. Böyle bir durum ortaya çıktığında, bu diktatörlüğün görevi düşmanla aramızdaki dış çelişmeyi çözmektir. Bu diktatörlüğün amacı tüm halkımızı korumak ve böylece halkın gönül rahatlığıyla kendini çalışmaya verebilmesini ve Çin'i modern bir sanayi, tarım, bilim ve kültüre sahip sosyalist bir ülke haline getirmesini sağlamaktır. Bu diktatörlüğü kim uygulayacaktır? Elbette işçi sınıfı ve onun önderliğindeki bütün halk. Halkın saflarında diktatörlük uygulanmaz. Halk kendi üzerinde diktatörlük uygulayamaz, halkın bir kesimi de başka bir kesimini ezmemelidir. Halk içindeki yasayı çiğneyen unsurlar yasaya göre cezalandırılacaktır, ama bu, halk düşmanlarını bastırmak için diktatörlük uygulanmasından ilkede farklıdır. Halk içinde demokratik merkezîyetçilik uygulanır. Anayasamız, Çin Halk Cumhuriyeti yurttaşlarının söz, basın, toplanma, örgütlenme, gösteri ve yürüyüş ve dini inanç özgürlüğüne sahip olduklarını belirtir. Anayasamız, devlet organlarının demokratik merkezîyetçiliği uygulamalarını, kitlelere dayanmalarını ve devlet görevlilerinin halka hizmet etmelerini de şart koşar. Bizim sosyalist demokrasimiz, hiçbir kapitalist ülkede bulunmayan, en geniş anlamda demokrasidir. Bizim diktatörlüğümüz, işçi sınıfı önderliğinde, işçi köylü ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğüdür. Başka bir deyişle, halkın saflarında demokrasi işler, öte yandan yurttaşlık haklarına sahip herkesle ve en başta köylülükle birleşen işçi sınıfı, gerici sınıflar ve unsurlarla, sosyalist dönüşüme

karşı direnen ve sosyalist kuruluşa karşı çıkan herkes üzerinde diktatörlük uygular. Yurttaşlık hakları derken, siyasi olarak, özgürlük ve demokrasi haklarını kastediyoruz.

Ne var ki, bu özgürlük, önderliği olan bir özgürlük, bu demokrasi de, merkezi yönlendirme altında bir demokrasidir, anarşi değildir. Anarşi, halkın çıkarlarına da, isteklerine de uymaz.

Ülkemizde bazı kimseler Macaristan olaylarından sevinç duydular. Benzer bir şeyin Çin'de de olacağını, binlerce insanın sokaklarda Halk Hükümetine karşı gösteri yapacağını umdular. Onların umutları kitlelerin çıkarlarına aykırıydı ve bu nedenle kitlelerin desteğini kazanması mümkün değildi. Macaristan'da, halkın iç ve dış gericiler tarafından aldatılan bir kesimi, Halk Hükümetine karşı şiddet eylemlerine başvurma hatasını işlediler, bundan hem devlet, hem de halk zarar gördü. Birkaç hafta süren karışıklıkların ülke ekonomisine verdiği zararı onarmak uzun bir zaman alacaktır. Ülkemizde, dünyadaki olayların gerçek durumunu bilmedikleri için Macaristan olayları sorunu karşısında yalpalayan diğer bazıları da oldu. Halk demokrasimizde çok az özgürlük olduğunu, Batılı parlamenter demokrasilerde ise daha çok özgürlük olduğunu düşünüyorlar. Batıdaki gibi, bir partinin iktidarda, ötekinin muhalefette olduğu iki-partili sistemi istiyorlar. Ama bu çözüm ona iki partili sistem, burjuvazinin diktatörlüğünü sürdürmesinin bir aracından başka bir şey değildir; emekçi halka asla özgürlük sağlayamaz. Aslında, demokrasi ve özgürlük soyut olarak değil, yalnızca somut olarak vardır. Sınıf mücadelesinin var olduğu bir toplumda, eğer sömürücü sınıfların emekçi halkı sömürme özgürlüğü varsa, emekçi halkın sömürülmeme özgürlüğü yoktur; burjuvazi için demokrasi varsa, proletarya ve öteki emekçi halk için demokrasi yoktur. Bazı kapitalist ülkelerde, Komünist Partisinin yasal varlığına burjuvazinin temel çıkarlarını tehlikeye düşürmediği ölçüde izin veriliyor; bunun ötesinde izin verilmiyor. Soyut bir demokrasi ve özgürlük isteyenler, demokrasiyi bir araç olarak değil bir amaç olarak görüyorlar. Demokrasi bazen bir amaç gibi görünür, ama aslında yalnızca bir araçtır. Marksizm bize, demokrasinin üstyapının bir parçası olduğunu ve siyaset alanına girdiğini öğretir. Başka bir deyişle, son tahlilde, demokrasi ekonomik temele hizmet eder. Aynı şey özgürlük için de geçerlidir.

Demokrasi de, özgürlük de mutlak değil, görelidir ve belli tarihsel koşullarda ortaya çıkar ve gelişirler. Halkın saflarında, demokrasi merkezîyetçilikle, özgürlük disiplinle iç içedir. Onlar tek bir bütünün iki karşıt yönüdür, çelişmeli oldukları kadar birlik halindedirler ve tek yanlı bir biçimde bir yanını göz ardı edecek şekilde diğer yanını vurgulamamalıyız. Halkın safları içinde, özgürlük olmadan yapamayız, ama disiplin olmadan da yapamayız; demokrasi olmadan yapamayız, ama merkezîyetçilik olmadan da yapamayız. Demokrasiyle merkezîyetçiliğin, özgürlükle disiplinin bu birliği, demokratik merkezîyetçiliğimizi oluşturur. Bu düzende halk geniş bir demokrasi ve özgürlükten yararlanır, ama aynı zamanda sosyalist disiplinin sınırları içinde kalmaları gerekir. Kitleler bütün bunları çok iyi kavlıyor.

Önderliği olan özgürlüğü, merkezi yönlendirme altında demokrasiyi savunurken, halk içindeki ideolojik sorunları ya da doğru ile yanlış arasındaki ayrıma ilişkin sorunları çözmek için zorlayıcı önlemlerin alınmasını hiçbir şekilde kastetmiyoruz. İdeolojik sorunları ya da doğru-yanlış sorunlarını idari emirlerle ve zorlayıcı önlemlerle çözme çabaları hiçbir işe yaramadığı gibi zararlıdır da. Dini, idari emirlerle ortadan kaldıramayız ya da insanları dine inanmamaya zorlayamayız. İnsanları idealizmden vazgeçmeye zorlayamayacağımız gibi, Marksizmi kabul etmeye de zorlayamayız. İdeolojik sorunları ya da halk içindeki tartışmalı sorunları çözmenin yolu, zorlama ya da baskı yöntemi değil, sadece demokratik yöntem, tartışma, eleştiri, ikna ve eğitime yöntemidir. Halk, üretimi ve eğitimi etkili bir biçimde sürdürebilmek ve huzur içinde yaşabilmek için hükümetinin, üretimden sorumlu olanların, kültür ve eğitim kurumları sorumlularının, yaptırım gücüne sahip uygun emirler yayınlamasını ister. Bunlar olmadan kamu düzeninin korunamayacağını herkes bilir. İdari emirler ile ikna ve eğitim yöntemi, halk içindeki çelişmeleri çözmede birbirini tamamlayan iki şeydir. Aslında kamu düzenini korumak için yapılan idari yönetmelikler de ikna ve eğitimle birlikte uygulanmalıdır, çünkü çoğu kez yönetmelikler tek başına işe yaramaz.

Halk içindeki çelişmeleri çözmenin bu demokratik yöntemi, 1942 yılında «birlik-eleştiri-birlik» formülüyle özetlenmişti. Daha da açarsak bu, birlik isteğinden yola çıkmak, eleştiri ya da mücadele yoluyla

çelişmeleri çözmek ve yeni bir temelde yeni bir birliğe varmak demektir. Bizim tecrübemize göre, halk içindeki çelişmeleri çözmenin doğru yöntemi budur. 1942 yılında biz bu yöntemi, Komünist Partisi içindeki çelişmeleri, yani dogmacılarla üyelerin büyük çoğunluğu arasındaki, dogmatizmle Marksizm arasındaki çelişmeleri çözmek için kullandık. «Sol» dogmacılar Parti içi mücadelede «amansız mücadele ve acımasız darbeler» yöntemine başvurmuşlardı. Bu yöntem yanlıştı. «Sol» dogmatizmi eleştirirken, bu eski yöntemi kullanmadık ve yeni bir yöntem benimsedik, yani birlik isteğinden yola çıkılmasını, eleştiri ya da mücadele yoluyla doğruyla yanlış arasında ayrım yapılmasını ve yeni bir temelde yeni bir birliğe varılmasını sağlayan bir yöntem kullandık. 1942 yılında, düzeltme hareketi sırasında kullanılan yöntem buydu. Böylece birkaç yıl içinde, 1945 yılında Çin Komünist Partisi'nin 7. Milli Kongresi toplanana kadar, bütün Partide birlik sağlanmış ve bunun sonucu olarak halk devriminde büyük zafer kazanılmıştı. Esas sorun birlik isteğinden yola çıkmaktır. Bu birlik isteği olmazsa, mücadelenin kargaşaya yol açması ve çığrından çıkması kaçınılmazdır. Bu da, «amansız mücadele ve acımasız darbeler»le aynı şey olmaz mıydı? Ortada Parti birliği diye bir şey kalır mıydı? İşte bu tecrübe bizi «birlik-eleştiri-birlik» formülünü benimsemeye götürdü. Ya da başka bir deyişle, «gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek». Bu yöntemi Partimizin dışında da uyguladık. Bu yöntemi, Japonya'ya karşı üs bölgelerinde, önderlikle kitleler, orduyla halk, subaylarla askerler, ordunun değişik birimleri ve farklı kadro grupları arasındaki ilişkileri ele alırken büyük bir başarıyla uyguladık. Bu yöntemin, Partimizin tarihinde daha eski dönemlerde de uygulandığı görülebilir. Bu yöntem, 1927 yılında devrimci silahlı kuvvetlerimizin ve güneyde üs bölgelerinin kurulmasından beri, Partiyle kitleler, orduyla halk, subaylarla askerler arasındaki ilişkileri ve halk içindeki diğer ilişkileri ele almada kullanılmaktaydı. Aradaki tek fark, Japonya'ya karşı savaş sırasında bu yöntemi daha da bilinçli bir biçimde uygulamamızdı. Ülkenin tümünün kurtarılmasından bu yana da, bu «birlik-eleştiri-birlik» yöntemini, demokratik partilerle, sanayi ve ticaret çevreleriyle olan ilişkilerimizde kullandık. şimdi görevimiz bu yöntemi

yaygınlaştırmaya devam etmek ve halkın saflarında daha da iyi bir biçimde uygulamaktır; bütün fabrikalarımızın, kooperatiflerimizin, işyerlerimizin, okullarımızın, hükümet dairelerimizin ve halk örgütlerimizin, tek kelimeyle 600 milyonluk halkımızın, kendi aralarındaki çelişmeleri çözerken bu yöntemi kullanmalarını istiyoruz.

Olağan koşullarda, halk içindeki çelişmeler uzlaşmaz çelişmeler değildir. Ama bunlar doğru bir biçimde ele alınmazsa ya da uyanıklığımızı gevşetir ve tetikte olmazsak, uzlaşmazlık doğabilir. Sosyalist bir ülkede böyle bir gelişme genellikle yalnızca mevzi ve geçici bir olaydır. Bunun nedeni, insanın insan tarafından sömürülmesi düzeninin ortadan kaldırılmış olması ve halkın çıkarlarının temelde özdeş olmasıdır. Macaristan olayları sırasında oldukça geniş çapta kendini gösteren düşmanca eylemler, hem iç, hem de dış karşıdevrimci unsurların faaliyetlerinin sonucuydu. Bu, hem özel, hem de geçici bir olaydı. Bu, sosyalist bir ülkedeki gericilerin emperyalistlerle işbirliği halinde, halk içindeki çelişmelerden yararlanarak gizli emellerine ulaşmaya, bölücülük tohumları saçmaya ve karışıklık çıkarmaya kalkıştıkları bir durumdu. Macaristan olaylarından çıkan bu ders dikkatle incelenmelidir.

Pek çok kimse, halk içindeki çelişmeleri çözerken demokratik yöntemin kullanılmasının yeni bir şey olduğunu sanıyor. Aslında öyle değildir. Marksistler her zaman, proletaryanın davasının halk kitlelerine dayanması gerektiğini ve komünistlerin emekçi halk içinde çalışırken demokratik ikna ve eğitim yöntemini kullanmaları ve tepeden inmeciliğe ya da baskı yoluna asla başvurmamaları gerektiğini savunmuşlardır. Çin Komünist Partisi bu Marksist-Leninist ilkeye yürekten bağlıdır. Biz daima tutarlı olarak demokratik halk diktatörlüğü altında, iki ayrı tür çelişmeyi -bizimle düşman arasındaki çelişmelerle, halk içindeki çelişmeleri- çözmek için, biri diktatörlüğe dayanan öteki ise demokratik, iki farklı yöntemin kullanılması gerektiğini savunduk. Bu görüş, Parti belgelerimizde ve pek çok sorumlu Parti önderinin konuşmalarında tekrar tekrar açıklanmıştır. 1949 yılında yazılan «Demokratik Halk Diktatörlüğü Üzerine» adlı makalemde şöyle demiştim: «Bu iki yönün, yani halk için demokrasi ile gericiler üzerinde diktatörlüğün birleşmesi demokratik halk diktatörlüğüdür.» Şunu da

belirtmiştim: «Halkın saflarındaki sorunları çözmek için kullandığımız yöntem, demokratiktir, zorlama değil ikna yöntemidir.» Yine, 1950 yılının Haziranı'nda Halk Siyasi Danışma Konferansı Birinci Milli Komitesinin 2. Toplantısında yaptığım konuşmada şöyle dedim:

Demokratik halk diktatörlüğü iki yöntem kullanır. Düşmana karşı diktatörlük yöntemini kullanır; yani gerektiği kadar uzun bir dönem boyunca onların siyasi faaliyete katılmalarına izin vermez ve onları Halk Hükümetinin yasalarına boyun eğmeye ve çalışmaya zorlar ve bu çalışma içinde yeni insanlar haline gelmelerini sağlar. Halka karşı ise, tam tersine, zorlama yöntemini değil, demokrasi yöntemini kullanır; yani halkın siyasi faaliyete katılmasına izin vermek zorundadır, ama halkı şunu ya da bunu yapmaya zorlamaz, tam tersine halkı eğitmek ve ikna etmek için demokrasi yöntemini kullanır. Bu eğitim halkın kendi kendini eğitmesidir ve bunun temel yöntemi de eleştiri-özeleştirmedir.

Görüldüğü gibi birçok kez halk içinde çelişmeleri çözmek için demokrasi yönteminin kullanılmasını tartıştık; üstelik esas olarak bunu çalışmamızda uyguladık ve pek çok kadro ve diğer birçok kişi bu yöntemi pratikte gördü. Peki o zaman neden bazı kişiler bunu yeni bir şey sanıyorlar? Çünkü geçmişte, bizimle hem iç, hem de dış düşman arasındaki mücadele öylesine keskindi ki, halk içindeki çelişmeler bugün olduğu kadar dikkat çekmiyordu.

Oldukça çok sayıda insan, bu iki farklı tür çelişme, bizimle düşman arasındaki çelişmelerle halk içindeki çelişmeler arasında berrak bir ayrım yapamıyor .ve ikisini birbirine karıştırıyor. Bunların bazen kolayca karıştırılabileceği kabul edilmelidir. Geçmişte, çalışmamızda bunların birbirine karıştırıldığı oldu. Karşıdevrimcilerin bastırılması sırasında, iyi insanlar bazen kötülerle karıştırılırdı ve böyle şeyler bugün de oluyor. Hatalarımızın sınırlı olmasını sağlayabiliyoruz, çünkü bizim siyasetimiz düşmanla aramıza kesin bir çizgi çekmek ve farkına vardığımız zaman hataları düzeltmektir.

Marksist felsefe, zıtların birliği yasasının, evrenin temel yasası ol-

duğunu savunur. Bu yasa, ister doğada, ister insan toplumunda, isterse de insanın düşüncesinde olsun, evrensel olarak geçerlidir. Bir çelişmenin karşıtları arasında aynı anda hem birlik, hem de mücadele vardır, şeyleri hareket etmeye ve değişmeye zorlayan da budur. Çelişmeler her yerde vardı, ama farklı şeylerin farklı niteliğine uygun olarak bunların niteliği de değişir. Belli bir şeyde zıtların birliği, şartlı, geçici ve geçişli, dolayısıyla da görelidir; buna karşılık zıtların mücadelesi mutlaklıdır. Lenin bu yasayı çok berrak bir şekilde açıkladı. Ülkemizde her gün daha çok insan bunu anlamaya başlamıştır. Ne var ki, pek çok insan açısından, bu yasayı kabul etmek başka bir şeydir, sorunları ele alır ve incelerken bunu uygulamak ise bambaşka bir şey! Pek çok insan, ülkemizde hâlâ halk içinde çelişmeler olduğunu açıkça kabul etmeye cesaret edemiyor, oysa ülkemizi ileriye götüren tam da bu çelişmelerdir. Pek çok kimse sosyalist bir toplumda çelişmelerin var olmaya devam ettiğini kabul etmiyor ve bunun sonucunda toplumsal çelişmelerle karşı karşıya gelince kararsız ve pasif kalıyor. Çelişmelerin kesintisiz bir süreç içinde, doğru bir biçimde ele alınması ve çözülmesiyle sosyalist toplumun daha da birleşeceğini ve sağlamlaşacağını anlamıyorlar. Dolayısıyla, sosyalist bir toplumdaki çelişmeleri anlamalarını ve bu çelişmeleri ele almada doğru yöntemleri uygulamayı öğrenmelerini sağlamak için, halkımıza ve öncelikle kadrolarımıza meseleleri anlatmalıyız.

Sosyalist bir toplumdaki çelişmeler, eski toplumlardaki, örneğin kapitalist toplumdaki çelişmelerden temelden farklıdır. Kapitalist toplumda çelişmeler, keskin sınıf mücadelesinde, keskin uzlaşmazlıklar ve çatışmalarda ifadesini bulur; bunlar, kapitalist sistemin kendisi tarafından çözülemez; yalnızca sosyalist devrimle çözülebilirler. Sosyalist toplumdaki çelişmeler ise tamamen farklıdır, bunlar tam tersine uzlaşmaz değildir ve sosyalist sistemin kendisi tarafından sürekli olarak çözülebilir.

Sosyalist toplumdaki temel çelişmeler, hâlâ üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki ve üstyapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmelerdir. Ne var ki bunlar, eski toplumdaki üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki, üstyapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmeler-

den nitelik bakımından temelden farklıdır ve farklı özelliklere sahiptir. Ülkemizin bugünkü toplumsal sistemi, eski günlerdekinden kat kat üstündür. Böyle olmasaydı, eski sistem devrilmez ve yeni sistem kurulamazdı. Sosyalist üretim ilişkilerinin, üretici güçlerin gelişmesine eski üretim ilişkilerinden daha uygun olduğunu söylerken, onların, üretici güçlerin eski toplumda ulaşamayacak bir hızla gelişmesini sağladığını ve böylece üretimin, halkın sürekli olarak artan ihtiyaçlarını durmadan ve gittikçe daha fazla karşılayacak şekilde genişlemesine yol açtığını kastediyoruz. Emperyalizmin, feodalizmin ve bürokrat-kapitalizmin hâkimiyeti altında, eski Çin'in üretici güçleri çok yavaş gelişti. Kurtuluştan önce elli yılı aşkın bir süre boyunca, Çin, kuzey-doğu eyaletlerinin üretimini hesaba katmazsak, yılda yalnızca 30-40 bin ton çelik üretiyordu. Bu eyaletler de dahil edilirse, en yüksek yıllık çelik üretimi, yalnızca 900 bin tonun biraz üstündeydi. 1949 yılında milli çelik üretimi 100 bin tonun biraz üstündeydi. Ama bugün, ülkemizin kurtuluşundan yalnızca yedi yıl sonra, çelik üretimi daha şimdiden dört milyon tonu aşmaktadır. Eski Çin'de, otomobil ve uçak sanayisinden geçtim, makine sanayisi bile hemen hemen hiç yoktu; şimdi üçüne de sahibiz. Halk emperyalizmin, feodalizmin ve bürokrat kapitalizmin hâkimiyetini yıktığı zaman, pek çok kimse, Çin'in hangi yöne, kapitalizme mi, yoksa sosyalizme mi yöneleceğini açık bir şekilde göremiyordu. Bunun cevabını gerçekler verdi: Çin'i yalnızca sosyalizm kurtarabilir. Sosyalist sistem ülkemizin üretici güçlerinin hızla gelişmesini sağlamıştır; bu, dış düşmanlarımızın bile kabul etmek zorunda kaldıkları bir gerçektir.

Ne var ki sosyalist sistemimiz daha yeni kurulmuştur; tamamen kurulmuş ve tamamen sağlamlaştırılmış değildir. Devletle özel sermayenin ortak sanayi ve ticaret işletmelerinde, kapitalistler sermayeleri karşılığında oranı sabit tutulmuş bir faiz alıyorlar, yani sömürü hâlâ vardır. Mülkiyet biçimine gelince, bu işletmeler henüz tamamen sosyalist nitelikte değildir. Bazı tarım ve el sanatları üreticileri kooperatiflerimiz hâlâ yarı-sosyalisttir; bütünüyle sosyalist kooperatiflerde bile çözülecek bazı somut mülkiyet sorunları vardır. Üretim ile değişim arasında sosyalist ilkelere uygun ilişkiler, ekonomimizin çeşitli dalların-

da yavaş yavaş kurulmakta ve gittikçe daha uygun biçimler bulunmaya çalışılmaktadır. Gerek sosyalist ekonominin her iki sektörünün-üretim araçlarının bütün halkın mülkiyetinde olduğu ve üretim araçlarının kolektifin mülkiyetinde olduğu sektör- kendi içlerinde, gerekse bu iki sektör arasında, doğru birikim ve tüketim oranının saptanması karmaşık bir sorundur; dolayısıyla kısa sürede tamamen akılcı bir çözüm bulmak kolay değildir. Özetlersek, sosyalist üretim ilişkileri kurulmuştur ve bunlar üretici güçlerin gelişmesiyle uyum halindedir, ama hâlâ mükemmel olmaktan uzaktır ve bu eksiklik üretici güçlerin gelişmesiyle çelişme halindedir. Üretim ilişkileriyle üretici güçlerin gelişmesi arasındaki uyum ve çelişme dışında, üstyapıyla ekonomik temel arasında da hem uyum, hem çelişme vardır. Devlet sistemi, demokratik halk diktatörlüğünün yasaları ve Marksizm-Lenin'in rehberliğindeki sosyalist ideolojiden oluşan üstyapı, sosyalist dönüşümün zafarini ve emeğin sosyalist tarzda örgütlenmesini kolaylaştıran olumlu bir rol oynuyor; bu sosyalist ekonomik temel, yani sosyalist üretim ilişkileri ile uyum içindedir. Ama burjuva ideolojisinin varlığı, devlet organlarımızda görülen belli bir bürokratik çalışma tarzı, devlet kurumlarımızın bazı halkalarındaki yetersizlikler, sosyalist temelle çelişme halindedir. Bütün bu çelişmeleri somut koşullarımız ışığında çözmeye devam etmeliyiz. Elbette, bu çelişmeler çözüldükçe, yeni sorunlar ortaya çıkacaktır. Yeni çelişmeleri çözmek için daha fazla çaba gerekecektir. Örneğin, uzun bir süre nesnel bir gerçeklik olarak kalacak olan, üretimle toplumun ihtiyaçları arasındaki çelişmeyi çözmek için, devlet planlaması yoluyla sürekli bir yeniden düzenleme süreci gereklidir. Ülkemiz her yıl, birikimle tüketim arasında doğru bir oran kurmak, üretimle ihtiyaçlar arasında bir denge sağlamak için ekonomik bir plan yapıyor. Denge, zıtların geçici ve göreceli birliğinden başka bir şey değildir. Her yıl sonunda bu denge bütün olarak ele alındığında zıtların mücadelesi tarafından bozulur; birlik değişime uğrar, denge durumu dengesizliğe, birlik durumu birlik olmama durumuna dönüşür ve bir kere daha, gelecek yıl için bir denge ve birlik durumu yaratmak zorunlu olur. Planlı ekonomimizin üstünlüğü işte buradadır. Aslında bu denge, bu birlik, her ay ya da her dört ayda bir kısmen bozulur ve

kısmi yeniden düzenlenmeler gerekli olur. Zaman zaman, bizim öznel düzenlemelerimiz nesnel gerçekliğe uymadığı için çelişmeler doğar ve denge bozulur. İşte hata yapmak dediğimiz şey budur. Çelişmelerin sürekli olarak ortaya çıkması ve sürekli olarak çözülmesi, şeylerin diyalektik gelişme yasasıdır.

Bugün durum şudur: Devrim dönemlerinin özelliği olan, kitlelerin büyük ve şiddetli sınıf mücadeleleri esas olarak sona ermiştir, ama sınıf mücadelesi hiçbir şekilde tamamen sona ermemiştir. Kitleler, yeni düzeni sevinçle karşılamakla birlikte ona henüz tamamen alışmamışlardır: Hükümet görevlilerinin yeterli tecrübesi yoktur ve somut siyasetler konusunda daha fazla inceleme yapmak zorundadırlar. Başka bir deyişle, sosyalist sistemimizin yerleşmesi ve sağlamlaşması, halk kitlelerinin yeni düzene alışmaları; hükümet görevlilerinin eğitilmeleri ve tecrübe kazanmaları için zaman gereklidir. Bu nedenle bu dönüm noktasında, ülkemizin bütün milliyetlerden halkını, yeni bir savaşa, doğaya karşı savaşa girmek, ekonomi ve kültürümüzü geliştirmek, tüm ulusun bu geçiş dönemini nispeten sarsıntısız bir biçimde aşmasını sağlamak, yeni düzenimizi sağlamlaştırmak ve yeni devletimizi inşa etmek üzere birleştirmek için, hem halk içindeki çelişmeleri bizimle düşman arasındaki çelişmelerden ayırma sorununu, hem de halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınması sorununu ortaya atmamız şarttır.

II. KARŞIDEVRİMCİLERİN TEMİZLENMESİ SORUNU

Karşıdevrimcilerin temizlenmesi sorunu karşıtlar arasındaki, bizimle düşman arasındaki bir mücadeledir. Halk içinde bu soruna biraz farklı bir şekilde bakanlar var. İki tip insan, bizden farklı görüşler savunuyor. Sağcı düşüncelere sahip olanlar, bizimle düşman arasında hiçbir ayırım yapmıyor ve düşmanı halkla karıştırıyorlar. kitlelerin düşman saydığı kimseleri, dost sayıyorlar. «Sol»cu düşüncelere sahip olanlarsa, düşmanla bizim aramızdaki çelişmeleri, halk içindeki bazı çelişmeleri düşmanla bizim aramızdaki çelişmeler olarak görecektir kadar genişletiyor ve aslında karşıdevrimci olmayan insanları karşıdev-

rimci olarak görüyorlar. Her iki görüş de yanlıştır. Bu görüşlerin hiçbirisi, karşıdevrimcilerin temizlenmesi sorununun doğru bir biçimde ele alınmasını ya da bu çalışmanın doğru bir değerlendirilmesinin yapılmasını sağlamaz.

Karşıdevrimcileri temizleme çalışmamızın doğru bir değerlendirmesini yapmak için, Macaristan olaylarının Çin'de nasıl yankılandığına bakalım. Bu olaylardan sonra, aydınlarımızın bir kesimi içinde bazı huzursuzluklar başgösterdi, ama hiçbir karışıklık çıkmadı. Neden? Kabul etmek gerekir ki, bu nedenlerden biri, karşıdevrimcileri adamakıllı temizlemeyi başarmış olmamızdır.

Elbette, devletimizin sağlamlaştırılması her şeyden önce karşıdevrimcilerin temizlenmesine bağlı değildir. Bu her şeyden önce, yirmi otuz yıllık devrimci mücadeleler içinde çelikleşmiş bir Komünist Partimiz, bir Kurtuluş Ordumuz ve bir emekçi halkımız olmasına bağlıdır. Partimiz ve silahlı kuvvetlerimiz, kitleler içinde kök salmış, uzun süreli bir devrimin ateşi içinde çelikleşmiştir ve savaşma yeteneğine sahiptir. Halk Cumhuriyetimiz akşamdan sabaha kurulmadı, devrimci üs bölgelerinden adım adım gelişti. Bazı demokrat kişiler de mücadele içinde değişik ölçülerde çelikleştiler ve bizimle birlikte zor günlerden geçtiler. Bazı aydınlar, emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadele içinde çelikleştiler; kurtuluştan bu yana bunların pek çoğu, düşmanla bizim aramızda berrak bir ayırım yapmalarını sağlamayı amaçlayan bir ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülme sürecinden geçtiler. Ayrıca devletimizin sağlamlaştırılması ekonomik önlemlerimizin esas olarak doğru olmasına, halkın geçiminin güvence altına alınmış ve sürekli olarak düzeliyor olmasına, milli burjuvazi ve öteki sınıflara karşı izlediğimiz siyasetlerin doğru olmasına vb. bağlıdır. Ne var ki, karşıdevrimcileri temizleme konusunda kazandığımız başarı, hiç kuşkusuz devletimizin sağlamlaşmasının önemli bir nedenidir. Bütün bu nedenlerle, birkaç istisna dışında, üniversite öğrencilerimiz, çoğu emekçi ailelerden gelmemekle birlikte yurtseverdirler ve sosyalizmi desteklemektedirler ve bu yüzden Macaristan olayları sırasında huzursuzluğa yol açmadılar. Aynı şey milli burjuvazi için de geçerlidir; temel kitlelerden, işçi ve köylülerden söz etmeye gerek bile yoktur.

Kurtuluştan sonra, belli sayıda karşıdevrimcinin kökünü kazıdık. Bazıları büyük suçlar işledikleri için ölüme mahkûm oldular. Bu, kesinlikle gerekli bir şeydi ve kitlelerin talebiydi; bu, kitleleri karşıdevrimcilerin ve her türden yerel zorbanın uzun yıllar süren zulmünden kurtarmak, başka bir deyişle, üretici güçleri özgürleştirmek için yapıldı. Bunu yapmasaydık, kitleler başlarını kaldıramazlardı. 1956'dan beri durumda köklü bir değişiklik oldu. Ülkenin tümünde karşıdevrimcilerin çoğu temizlendi. Temel görevimiz, üretici güçleri özgürleştirmek olmaktan çıkarak onları, yeni üretim ilişkileri çerçevesinde korumak ve genişletmek haline geldi. Bazı kimseler, bugünkü siyasetimizin bugünkü duruma, eski siyasetimizin de eski duruma uygun olduğunu kavramadıkları için, bugünkü siyasetimizi, eskiden alınmış kararları iptal etmek ve karşıdevrimcileri temizlemede kazandığımız büyük başarıyı inkâr etmek için kullanmak istiyorlar. Bu tamamen yanlıştır ve kitleler buna izin vermeyecektir.

Karşıdevrimcileri temizleme çalışmamızın esas yönü kazanılan başarılarıdır, ama hatalar da yapılmıştır. Bazı durumlarda aşırılıklar yapıldı, bazı durumlarda ise karşıdevrimcilerin elimizden kurtulduğu oldu. Siyasetimiz, «karşıdevrimcilerin bulundukları yerde temizlenmesi, hataların da fark edilir edilmez düzeltilmesi»dir. Karşıdevrimcileri temizleme çalışmasında izlediğimiz çizgi, kitle çizgisidir. Elbette, kitle çizgisi izlense bile çalışmamızda hatalar olabilir, ama daha az hata yapılır ve bunların düzeltilmesi de daha kolay olur. Kitleler mücadele yoluyla tecrübe kazanırlar. Doğru yapılan şeylerden, nasıl doğru davranılacağı konusunda tecrübe kazanırlar; yanlış yapılan şeylerden ise, nasıl hata yapıldığı konusunda tecrübe kazanırlar.

Karşıdevrimcileri temizleme çalışmamızda hata yaptığımızı fark eder etmez, bunları düzeltmek için adımlar atılmıştır ya da atılmaktadır. Henüz fark edilmeyenler de ortaya çıkar çıkmaz düzeltilecektir. Temize çıkarma ve eski haklarını geri verme kararları da, ilk baştaki yanlış kararlar kadar yaygın bir biçimde açıklanmalıdır. Bu yıl ya da gelecek yıl tecrübeyi özetlemek, adil davranılmasını teşvik etmek ve haksız saldırılara karşı çıkmak için karşıdevrimcileri temizleme çalışmamızın kapsamlı bir şekilde yeniden gözden geçirilmesini öneririm.

Bu gözden geçirme, ülke çapında, Milli Halk Meclisi Daimi Komitelerinin ve Halk Siyasi Danışma Konferansı Daimi Komitesinin sorumluluğunda, yerel olarak ise, eyalet ve merkeze bağlı şehirlerin halk konseyleri ve Halk Siyasi Danışma Konferansı komitelerinin sorumluluğunda olmalıdır. Bu gözden geçirme sırasında, çalışmaya katılmış olan çok sayıda kadro ve faal unsura yardım etmeli ve onların heveslerini kırmamalıyız. Onların heveslerini kırmak doğru olmaz. Bununla birlikte hatalar fark edilir edilmez düzeltilmelidir. Bütün kamu güvenlik organlarının, kovuşturma büroları ile adli bölümlerin, çalışma yoluyla suçluların düzeltilmesinden sorumlu hapishanelerin ve kurumların tutumu bu olmalıdır. Milli Halk Meclisi Daimi Komitesi üyelerinin, Halk Siyasi Danışma Konferansı üyelerinin ve halk temsilcilerinin mümkün olan her yerde bu gözden geçirme hareketine katılacaklarını umuyoruz. Bu, hukuk sistemimizin mükemmelleştirilmesine ve karşıdevrimciler ile ve öteki suçluların doğru bir şekilde ele alınmasına yardımcı olacaktır.

Karşıdevrimcilere ilişkin bugünkü durumu şöyle tanımlayabiliriz: Karşıdevrimciler hâlâ vardır ama sayıları çok değildir. Birinci olarak, karşıdevrimciler hâlâ vardır. Bazı kimseler hiç karşıdevrimci kalmadığını, her şeyin yolunda gittiğini, dolayısıyla başımızı yastığa gömüp uykuya dalabileceğimizi söylüyorlar. Ama işler böyle değildir. Aslında karşıdevrimciler hâlâ vardır (elbette bu, onları her yerde ve her örgütte bulabilirsiniz demek değildir) ve onlarla savaşmaya devam etmeliyiz. Hâlâ temizlenmemiş olan gizli karşıdevrimcilerin durumu kolay kolay kabullenmeyeceklerini, tam tersine, karşıklık çıkarmak için her fırsattan yararlanacaklarını kavramalıyız. ABD emperyalistleri ve Çan Kayşek kliği, sürekli olarak, yıkıcı faaliyetlerde bulunmak üzere gizli ajanlar yolluyor. Bütün karşıdevrimciler temizlendikten sonra bile yenileri ortaya çıkabilir. Uyanıklığı elden bırakırsak, fena halde aldatılır ve büyük zarar görürüz. Karışıklık çıkardıkları her yerde, karşıdevrimcilerin kökü kararlılıkla kazınmalıdır. Ne var ki ülkeyi bütün olarak ele aldığımız zaman karşıdevrimcilerin sayısı kuşkusuz çok değildir. Çin'de hâlâ çok sayıda karşıdevrimci olduğunu söylemek yanlış olur. Bu görüşün kabul edilmesi de karışıklığa yol açar.

III. TARIMDA KOOPERATİF DÖNÜŞÜM SORUNU

500 milyonun üstünde bir köylük nüfusumuz var, dolayısıyla köylülerimizin durumunun, ekonomimizin gelişmesinde ve iktidarımızın sağlamlaşmasında çok önemli bir yeri vardır. Bence durum esas olarak iyidir. Tarımın kooperatif dönüşümü başarıyla tamamlanmış ve bu, ülkemizdeki, sosyalist sanayileşme ile bireysel köylü tarımı arasındaki büyük çelişmeyi çözmüştür. Tarımın kooperatif dönüşümü öylesine hızlı bir şekilde tamamlandı ki, bazı kimseler telaşa kapıldılar ve bir terslik ortaya çıkacak diye kaygılandılar. Gerçekten bazı hatalar vardır, ama bereket versin ki bunlar ciddi değildir ve hareket, bir bütün olarak sağlıklıdır. Köylüler hevesle çalışıyorlar ve geçen yıl, en kötü su baskınları, kuraklıklar ve kasırgalar meydana geldiği halde tarım üretimi artmıştır. Şimdi ufak çapta bir kasırga yaratan bazı kimseler var; bunlar kooperatifleşmenin iyi bir şey olmadığını, hiçbir üstünlüğünün bulunmadığını söylüyorlar. Kooperatifleşme üstün müdür, değil midir? Bugünkü toplantıda dağıtılan belgeler arasında, Hopey Eyaleti'nin Zunhua ilindeki Vang Kuofang Kooperatifine ilişkin bir belge var, okumanızı salık veririm. Bu kooperatif, eskiden çok yoksul olan ve yıllarca Halk Hükümetinin verdiği tahıl yardımına dayanan, dağlık bir bölgede kurulmuş bir kooperatiftir. 1953 yılında bu kooperatif ilk kurulduğunda, halk ona «yoksullar kooperatifi» adını takmıştı. Ne var ki, yıldan yıla gelişti ve şimdi, dört yıllık zorlu bir mücadeleden sonra, üyelerinin çoğu tahıl fazlasına sahip. Bu kooperatifin yapabildiğini, olağan koşullarda, diğer kooperatifler de, aynı sürede ya da biraz daha uzun bir sürede yapabilmelidirler. O halde tarımda kooperatifleşmenin yolunda gitmediğini söylemek için hiçbir neden yoktur.

Kooperatifler kurmanın zorlu bir mücadeleyi gerektirdiği de açıktır. Yeni şeyler gelişirken her zaman güçlüklerle ve gerilemelerle karşılaşılır. Sosyalizm davasının güçlüklerle ve gerilemelerle karşılaşmadan ya da büyük çabalar harcanmadan dümdüz ilerleyeceğini ve kolayca başarıya ulaşacağını sanmak ham hayaldir.

Kooperatifleri faal bir şekilde destekleyenler kimlerdir? Köylük nüfusun yüzde 70'inden fazlasını oluşturan yoksul ve aşağı orta köylülerin büyük çoğunluğu. Geri kalanların çoğu da umutlarını kooperatiflere

bağlamıştır. Gerçekten memnun olmayanlar, yalnızca küçük bir azınlıktır. Çok sayıda insan bu durumu tahlil edemedi ve kooperatiflerin başarıları ve eksiklikleri ve bu eksikliklerin nedenleri konusunda bütünsel bir inceleme yapmadı; bunun yerine parçayı bütünün yerine koymak yoluna gittiler ve bunun sonucunda kooperatiflerin üstün olmadığını iddia eden bazı kimseler arasında küçük çapta bir kasırga baş gösterdi.

Kooperatifleri sağlamlaştırmak ya da üstün olmadıkları konusundaki bu safsataları sona erdirmek ne kadar zaman alacaktır? Çok sayıda kooperatifin gelişmesinin tecrübesine bakılırsa, muhtemelen beş yıl ya da biraz daha uzun bir süre gerekecektir. Kooperatiflerimizin çoğunun bir yılı biraz aşkın bir geçmişleri olduğu düşünülürse, onlardan çok şey beklemek mantıksızlık olur. Bence, onları Birinci Beş Yıllık Plan döneminde kurduktan sonra, İkinci Beş Yıllık Plan döneminde sağlamlaştırabilirsek, yeterince başarılı bir iş yapmış oluruz.

Kooperatifler şimdi adım adım sağlamlaşma süreci içindedir. Devletle kooperatifler arasındaki ve bizzat kooperatifin içindeki ve kooperatifler arasındaki çelişmeler gibi, çözülecek bazı çelişmeler vardır.

Bu çelişmeleri çözmek için, üretim ve dağıtım sorunlarına sürekli olarak dikkat etmeliyiz. Üretim sorununu ele alalım. Kooperatif ekonomisi bir yandan devletin birleşik ekonomik planlamasına bağımlı olmalı, diğer yandan da devletin birleşik planına, onun yasalarına ve kurallarına karşıt olmayan belli bir esnekliğe ve bağımsızlığa sahip bulunmalıdır. Aynı zamanda kooperatifteki her aile, kendi ihtiyaçlarını karşılamak için işlediği toprak ve diğer bireysel ekonomik girişimler konusunda kendisi gerekli bulduğu planları yapsa bile, mensup olduğu kooperatifin ya da üretim ekibinin bütünsel planına uymak zorundadır. Bölüşüm konusunda, devletin, kolektifin ve bireyin çıkarlarını göz önüne almalıyız. Devlet tarım vergisi, kooperatif birikim fonu ve köylülerin kişisel gelirleri arasındaki üç yönlü ilişkiyi doğru bir biçimde ele almalı ve bunlar arasındaki çelişmeleri çözmek için sürekli olarak yeniden düzenlemeler yapmaya dikkat etmeliyiz. Birikim, hem devlet hem de kooperatif için zorunludur, ne var ki her iki durumda da aşırı olmamalıdır. Köylülerin olağan yıllarda ve artan üretim temelinde, yıldan yıla kişisel gelirlerini artırabilmeleri için elimizden geleni yapmalıyız.

Pek çok kimse köylülerin zor koşullarda yaşadığını söylüyor. Bu doğru mudur? Bir anlamda doğrudur. Yani emperyalistler ve ajanları bizi yüz yılı aşkın bir süredir ezdikleri ve sömürdükleri için bizim ülkemiz yoksul bir ülkedir ve yalnızca köylülerimizin değil işçilerimizin ve aydınlarımızın da hayat düzeyi hâlâ düşüktür. Bütün halkımızın hayat düzeyini adım adım yükseltebilmek için birkaç on yıllık yoğun bir çabaya ihtiyacımız var. Bu anlamda, köylülerin «zor koşullarda» yaşadığını söylemek doğrudur. Ama başka bir anlamda doğru değildir. Kurtuluştan bu yana geçen yedi yılda, yalnızca işçilerimizin yaşama koşullarının düzeldiği, köylülerimizinkinin ise düzelmediği şeklindeki iddiaya değiniyoruz. Aslında, birkaç istisna dışında, hem işçilerimizin, hem de köylülerimizin hayatında bazı düzelmeler oldu. Kurtuluştan bu yana köylüler toprak ağası sömürsünden kurtuldular ve yıldan yıla üretimleri arttı. Tahıl üretimine bakalım: 1949 yılında ülkenin tahıl üretimi 210 milyar *katiyi* biraz aşıyordu. 1956 yılında 360 milyar *kati*-nin üstüne çıktı; bu, aşağı yukarı 150 milyar *katilik* bir artıştı. Devlet tarım vergisi ağır değildir, yalnızca yılda 30 milyar *kati* dolayındadır. Devletin sabit fiyatlarla köylülerden aldığı tahıl, yalnızca yılda 50 milyar *katinin* biraz üstündedir. Bu ikisi birlikte 80 milyar *kati* eder. Dahası, bu tahılın yarıdan fazlası köylere ve yakınlarındaki kasabalara geri satılır. Açıktır ki, köylülerimizin yaşamında hiçbir düzelme olmadığını kimse söyleyemez. Tarımı geliştirmek ve kooperatifleri sağlamlaştırmak için, gelecek birkaç yıl içinde, toplam yıllık tahıl vergisiyle devlet tahıl alımlarını aşağı yukarı 80 milyar *kati* dolayında sabit tutmaya hazırlanıyoruz. Bu yolla, köylük bölgelerde hâlâ bulunabilecek olan, tahıl sıkıntısı çeken az sayıda aile, artık açık vermeyecek ve bütün köylü aileleri, sanayi ürünleri yetiştiren bazılarının dışında, tahıl stoklarına sahip olacak ya da en azından kendilerine yeterli bir hale geleceklerdir; köylük bölgelerde artık hiç yoksul köylü kalmayacak ve bütün köylülüğün hayat düzeyi orta köylü düzeyine yükselecek ya da onu geçecektir. Bir köylünün ortalama yıllık geliri ile bir işçinin ortalama yıllık geliri arasında basit bir karşılaştırma yaparak derhal birinin çok düşük, ötekinin de çok yüksek olduğu sonucuna varmak doğru değildir. İşçilerin emek üretkenliği köylülerinkinden çok daha yüksek, köylülerin geçim harcamaları, şehirdeki işçilerin harcamalarından çok

daha düşük olduğuna göre, işçilerin devletten özel ayrıcalıklar aldıkları söylenemez. Ne var ki çok az sayıda işçinin ve bazı devlet görevlilerinin ücretleri gerçekten biraz yüksektir ve köylülerin bundan hoşnutsuz olmakta hakları vardır; bu nedenle somut koşullara göre bazı uygun düzenlemeler yapmak gereklidir.

IV SANAYİCİLER VE İŞADAMLARI SORUNU

Toplumsal düzenimizdeki dönüşüme ilişkin olarak, 1956 yılı, özel mülkiyet altındaki ticaret ve sanayi işletmelerinin, devletle özel sermayenin ortak işletmelerine dönüşmesine, ayrıca tarım ve el sanatlarının kooperatif dönüşümüne tanık oldu. Bu dönüşümün hızla ve pürüzsüz bir biçimde gerçekleşmesi, işçi sınıfıyla milli burjuvazi arasındaki çelişmeyi, halk içindeki bir çelişme olarak ele almamızla sıkı sıkıya bağlıydı. Bu sınıf çelişmesi tamamen çözülmüş müdür? Hayır, henüz çözülmemiştir. Bu oldukça uzun bir süre alacaktır. Ne var ki bazı kimselere göre, kapitalistlerin yeniden kalıba dökülmesi o noktaya varmıştır ki, artık işçilerden pek bir farkları kalmamıştır ve daha fazla yeniden kalıba dökülmelerine gerek yoktur. Bazıları ise, kapitalistlerin işçilerden daha bile iyi olduklarını söyleyecek kadar ileri gidiyorlar. Bazıları da, mademki yeniden kalıba dökülmek gerekli, öyleyse bu neden işçi sınıfı için de gerekli olmasın diyorlar. Bu görüşler doğru mudur? Elbette değildir.

Sosyalist toplumun kurulması sırasında, herkesin -sömürücülerin ve aynı zamanda halkın- yeniden kalıba dökülmeye ihtiyacı vardır; buna ihtiyacı olmadığını kim söylüyor? Elbette, sömürücülerin yeniden kalıba dökülmesi, emekçi halkın yeniden kalıba dökülmesinden nitelik bakımından farklıdır ve bu ikisi birbirine karıştırılmamalıdır. İşçi sınıfı, sınıf mücadelesi ve doğaya karşı mücadele içinde bütün toplumu yeniden kalıba döktüğü gibi kendisini de yeniden kalıba döker. İşçi sınıfı çalışma süreci içinde durmaksızın öğrenmeli, adım adım eksikliklerinin üstesinden gelmeli ve bu tutumunu hiçbir zaman elden bırakmamalıdır. Örneğin, burada bulunanları ele alalım. Her yıl çoğumuz belli ölçüde ilerleme gösteriyor, yani her yıl kendimizi yeniden kalıba döküyoruz. Beni alalım; eskiden bir sürü Marksist olmayan

görüŖe sahiptim, Marksizmi kavramam epey sonra oldu. Kitaplardan biraz Marksizm öğrendim ve böylece ideolojimi yeniden kalıba dökme konusunda ilk adımları atmış oldum, ama yeniden kalıba dökülmem esas olarak yıllar boyunca sınıf mücadelesine katılmam sonucunda gerçekleşti. Ve eğer daha da ilerleyeceksem, öğrenmeye devam etmeliyim, yoksa geride kalırım. Kapitalistlerin artık yeniden kalıba dökülmeye ihtiyaç göstermeyecek kadar iyi olmaları mümkün müdür?

Bazı kimseler, Çin burjuvazisinin niteliğinin artık iki yönü olmadığını, tek yönü olduğunu ileri sürüyorlar. Bu doğru mudur? Hayır. Burjuva unsurlar bir yandan devletle özel sermayenin ortak işletmelerinde idari görevler almışlardır ve sömürücü durumundan çıkarak kendi emeğiyle yaşayan insanlar haline gelmektedirler; diğer yandan, ortak işletmelerdeki sermayeleri üzerinden hâlâ sabit bir faiz almaktadırlar, yani sömürüyle olan bağlarını henüz koparmamışlardır. Onlarla işçi sınıfı arasında ideoloji, duygular ve hayat tarzı bakımından önemli bir ayrılık vardır. Burjuvazinin niteliğinin artık iki yönünün olmadığı nasıl söylenebilir? Sabit faiz gelirlerini almadıkları ve üzerlerindeki «burjuva» etiketi kaldırıldığı zaman bile, uzun bir süre ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmeleri gerekecektir. Eğer ileri sürüldüğü gibi burjuvazinin artık ikili bir niteliği kalmamışsa, kapitalistlerin artık kendilerini inceleme ve yeniden kalıba dökme görevleri de kalmamış demektir.

Bu görüşün, sanayicilerimizin ve işadamlarının bugünkü durumuna, ayrıca birçoğunun da arzusuna uymadığı söylenmelidir. Son birkaç yıldır onların çoğu inceleme yapmak konusunda gönüllü davrandı ve büyük bir ilerleme gösterdiler. Onların bütünüyle yeniden kalıba dökülmesi yalnızca çalışma süreci içinde gerçekleştirilebilir. İşletmelerdeki memur ve işçilerle birlikte çalışmalı ve işletmeleri, kendilerini yeniden kalıba dökcekleri başlıca yerler olarak görmelidirler. Ama aynı zamanda bazı eski görüşlerini inceleme yoluyla değiştirmeleri de önemlidir. Böyle bir inceleme gönüllü olmalıdır. İnceleme gruplarına birkaç hafta katıldıktan sonra birçok sanayici ve işadamı, işletmelere geri döndüklerinde, işçilerle ve devlet temsilcileriyle daha iyi anlaştıklarını ve dolayısıyla birlikte çalışma açısından daha iyi olanaklara sahip olduklarını görüyorlar. Onlar kendi tecrübeleriyle incelemeye ve

kendilerini yeniden kalıba dökmeye devam etmenin kendileri için iyi bir şey olduğunu biliyorlar. İncelemenin ve kendini yeniden kalıba dökmenin gerekli olmadığı görüşü, sanayici ve işadamlarının çoğunluğu tarafından değil, yalnızca küçük bir azınlığı tarafından savunulmaktadır.

V. AYDINLAR SORUNU

Ülkemizdeki halk içindeki çelişmeler, aydınlar arasında da ifadesini buluyor. Eski toplum için çalışmış olan milyonlarca aydın, yeni topluma hizmet eder hale gelmiştir ve burada sorun onların yeni toplumun ihtiyaçlarına nasıl cevap verecekleri ve bizim de onlara bu konuda nasıl yardım edebileceğimiz sorunudur. Bu da halk içindeki bir çelişmedir.

Aydınlarımızın çoğu son yedi yıl içinde büyük bir ilerleme kaydetti. Sosyalist düzenden yana olduklarını ortaya koydular. Çoğu ciddiyetle Marksizmi inceliyor, bazıları da komünist oldu. Komünist olanların sayısı hâlâ az olmakla birlikte sürekli olarak artıyor. Elbette, sosyalizm konusunda kuşkusu olan ya da sosyalizmi onaylamayan bazı aydınlar hâlâ vardır, ama bunlar azınlıktadır.

Çin büyük sosyalist inşa görevini gerçekleştirebilmek için mümkün olduğu kadar çok sayıda aydının hizmetine ihtiyaç duymaktadır. Sosyalizm davasına gerçekten hizmet etmek isteyen aydınlara güvenmeli, onlarla olan ilişkilerimizi köklü bir biçimde düzeltmeli ve yeteneklerini tam olarak kullanabilmeleri için çözülmesi gereken her sorunu çözmelerine yardımcı olmalıyız. Birçok yoldaşımız aydınlarla birleşme konusunda başarılı değil. Aydınlara karşı katı bir tutum alıyor, onların çalışmalarına saygı göstermiyor ve bilimsel ve kültürel çalışmada müdahale etmenin gereksiz olduğu bazı meselelere müdahale ediyorlar. Bütün bu eksikliklerin üstesinden gelmeliyiz.

Çok sayıda aydın ilerleme göstermiştir, ama bunlar durumlarından hoşnut olmamalıdır. Kendilerini yeniden kalıba dökmeye devam etmeli, adım adım burjuva dünya görüşünü terk ederek proleter, komünist dünya görüşünü benimsemelidirler; böylece yeni toplumun ihtiyaçlarına tam olarak cevap vermeleri, işçilerle ve köylülerle birleşme-

leri mümkün olacaktır. Dünya görüşünün değişmesi temeldir ve bugüne kadar aydınlarımızın çoğunun bunu başardığını söyleyemeyiz. Aydınların ilerlemeye devam edeceklerini ve çalışma ve inceleme süreci içinde, adım adım komünist dünya görüşünü benimseyeceklerini, Marksizm-Leninizmi kavrayacaklarını ve işçiler ve köylülerle bütünleşeceklerini umuyoruz. Yarı yolda durmayacaklarını ya da daha kötüsü geri gitmeyeceklerini umuyoruz, çünkü geri gitmek onlara hiçbir şey kazandırmayacaktır. Ülkemizin toplumsal sistemi değiştiğine ve burjuva ideolojisinin ekonomik temeli esas olarak yıkıldığına göre, çok sayıda aydınımızın dünya görüşünü değiştirmesi yalnızca gerekli değildir, aynı zamanda bunu yapmaları olanağı da vardır. Ne var ki, dünya görüşünün bütünüyle değişmesi çok uzun bir süre alır; onlara yardım etmek için elimizden geleni yapmalı ve sabırlı olmalıyız. Aslında ideolojik bakımdan, Marksizm-Leninizmi ve komünizmi kabul etme konusunda gönülsüz davranan kişiler her zaman bulunacaktır. Onlardan çok fazla şey istememeli ve devletin koşullarına uydukları ve yasal işlerle uğraştıkları sürece, onlara kendilerine uygun çalışma olanakları tanınmalıdır.

Son zamanlarda öğrencilerle aydınlar arasındaki ideolojik ve siyasi çalışmada bir gerileme olmuş ve bazı sağlıksız eğilimler başgöstermiştir. Öyle görünüyor ki, bazı kimseler artık siyasetle, anayurtlarının geleceğiyle ve insanlığın idealleriyle ilgilenmeyi gereksiz buluyorlar. Öyle görünüyor ki, bir zamanlar pek moda olan Marksizm şimdi o kadar gözde değildir. Bu eğilimlere karşı koymak için ideolojik ve siyasi çalışmamızı güçlendirmeliyiz. Hem öğrenciler, hem aydınlar çok çalışmalıdırlar. Kendi uzmanlık konularını incelemelerinin yanı sıra, hem ideolojik hem de siyasi bakımdan ilerleme kaydetmeli, yani Marksizmi, günlük olayları ve siyaseti incelemelidirler. Doğru bir siyasi bakış açısına sahip olmamak, ruhsuz olmaya benzer. Geçmişte yürütülen ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülme gerekliydi ve olumlu sonuçlar vermiştir. Ne var ki bu oldukça kaba bir biçimde yürütüldü ve bazı kimselerin duyguları incitildi; bu iyi bir şey değildi. Gelecekte böyle hatalardan kaçınmalıyız. Bütün bölümler ve örgütler ideolojik ve siyasi çalışmada kendilerine düşen sorumluluğu omuzlamalıdırlar. Bu, Komünist Partisi, Gençlik Birliği, bu çalışmayla görev-

li hükümet daireleri ve özellikle eğitim kurumlarının yöneticileri ve öğretmenler için geçerlidir. Eğitim siyasetimiz, eğitim gören herkesin ahlaksal, zihinsel ve bedensel gelişmesini ve sosyalist bilince ve kültüre sahip bir işçi olmasını sağlamalıdır. Ülkemizi çalışkanlık ve tutumlulukla kurma görüşünü yaymalıyız. Ülkemizin hâlâ çok yoksul bir ülke olduğunu, bu durumu kısa bir süre içinde kökten değiştiremeyeceğimizi, Çin'in ancak kendi kollarının gücüyle çalışan genç kuşağın ve bütün halkımızın ortak çabalarıyla otuz-kırk yıl içinde müreffeh ve güçlü bir ülke haline gelebileceğini bütün gençlerimize kavratmalıyız. Sosyalist düzenimizin kurulması, geleceğin ideal toplumuna giden yolu açmıştır, ama bu ideali gerçeğe dönüştürmek için çok çalışmak gerekiyor. Bazı gençlerimiz, sosyalist toplum bir kere kurulduktan sonra her şeyin mükemmel olması ve kendilerinin de bu uğurda hiç ter dökmeden mutlu bir hayata kavuşmaları gerektiğini düşünüyorlar. Bu gerçekçi bir tutum değildir.

VI. AZINLIK MİLLİYETLERİ SORUNU

Ülkemizdeki azınlık milliyetlerinin nüfusu 30 milyonun üstündedir. Toplam nüfusun yalnızca yüzde 6'sını oluşturmalarına rağmen, Çin'in toplam yüzölçümünün yüzde 50-60'ını oluşturan geniş bölgelerde yaşıyorlar. Dolayısıyla Han halkıyla azınlık milliyetleri arasında iyi ilişkiler geliştirmek zorunludur. Bu sorunun anahtarı Han şovenizminin üstesinden gelmektir. Aynı zamanda, azınlık milliyetleri arasında da karşılaşıldığı her yerde yerel-milliyet şovenizminin üstesinden gelmek için çaba harcanmalıdır. Gerek Han şovenizmi, gerekse yerel-milliyet şovenizmi, milliyetlerin birliğine zarar verir; bu, halk içindeki, çözülmesi gereken bir tür çelişmedir. Bu alanda daha şimdiden bazı çalışmalar yaptık. Azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerin çoğunda, milliyetler arasındaki ilişkilerde önemli bir gelişme olmuştur, ama çözülecek bazı sorunlar hâlâ vardır. Bazı bölgelerde hâlâ ciddi ölçüde hem Han şovenizmini, hem de yerel-milliyet şovenizmi vardır ve bunun üzerine dikkatle eğilmek gerekir. Son birkaç yıldır bütün milliyetlerden halkın çabaları sonucu, azınlık milliyetlerin yaşadığı bölgelerin çoğunda demokratik reformlar ve sosyalist dönüşüm esas olarak ta-

mamlanmıştır. Koşullar olgunlaşmadığı için Tibet'te demokratik reformlar henüz yapılmamıştır. Merkezi Halk Hükümetiyle Tibet yerel hükümeti arasında yapılan on yedi maddelik anlaşmaya göre, toplumsal düzendeki reform kesinlikle yapılacaktır, ama bu, ancak Tibet halkının büyük çoğunluğu ve önde gelen yöneticileri bunu uygun bulduğu zaman yapılacaktır; sabırsız olunmamalıdır. Şimdi, İkinci Beş Yıllık Plan döneminde Tibet'te demokratik reformların yapılmamasına karar verilmiştir. Bu reformların Üçüncü Beş Yıllık Plan döneminde yapılıp yapılmayacağına, ancak o günkü duruma bakarak karar verilecektir.

VII. BÜTÜNÜ DİKKATE ALMA VE UYGUN DÜZENLEMELER YAPMA

Bütünü dikkate almak derken ülkemizin 600 milyonluk halkının çıkarlarını dikkate almayı kastediyoruz. Planlar yaparken, işleri ele alırken ya da sorunlar üzerinde düşünürken, Çin'in 600 milyonluk bir nüfusa sahip olduğu gerçeğinden hareket etmeli ve bu gerçeği asla unutmamalıyız. Neden bunun üzerinde duruyoruz? Hâlâ 600 milyonluk nüfusumuz olduğunun farkında olmayan insanların olması mümkün müdür? Evet, herkes bunu biliyor, ama iş uygulamaya gelince, bazı kimseler bunu tamamen unutuyorlar ve insanlar ne kadar az, çevre ne kadar dar olursa o kadar iyi olurmuş gibi davranıyorlar. Bu «dar çevre» zihniyetine sahip olanlar, sosyalist toplumu kurma yüce davasına hizmet etmeleri için bütün olumlu etkenleri harekete geçirmek, birleşilebilecek herkesle birleşmek ve olumsuz etkenleri olumlu etkenlere dönüştürmek için elden gelen her şeyi yapmak gerektiği şeklindeki görüşe karşı çıkıyorlar. Bu kimselerin daha geniş bir bakış açısına sahip olacaklarını ve 600 milyonluk bir nüfusumuz olduğunu, bunun nesnel bir olgu ve bizim için değerli bir şey olduğunu gerçekten kavrayacaklarını umuyorum. Nüfusumuzun fazla olması iyi bir şeydir, ama elbette bazı güçlükleri de beraberinde getirmektedir. Kurtuluş bütün cephelerde canlılıkla ve büyük bir başarıyla ilerliyor, ama muazzam bir toplumsal değişimin meydana geldiği bugünkü geçiş döneminde hâlâ pek çok güç sorun vardır. İlerleme ve aynı za-

manda güçlükler; bu bir çelişmedir. Bununla birlikte bu çelişmelerin çözülmesi hem zorunlu hem de mümkündür. Bize yol gösteren ilke, bütünü dikkate almak ve uygun düzenlemeler yapmaktır. Sorun ne olursa olsun -ister yiyecek, doğal afetler, iş, eğitim, aydınlar, bütün yurtsever güçlerin birleşik cephesi, azınlık milliyetleri ya da başka herhangi bir şey- her zaman bütün halkı kapsayan bütünü dikkate alma görüşünden hareket etmeli ve belli bir zamanda ve yerde yapılması mümkün olanın ışığında ve bütün ilgili çevrelere danıştıktan sonra, uygun düzenlemelere girişmeliyiz. Hiçbir koşul altında, çok fazla insan olduğu için, başkaları geri olduğu için, işler sıkıntılı ve zor olduğu için yakınmamalı ve sorunları rafa kaldırmamalıyız. Bu, hükümetin tek başına herkesle ve her şeyle ilgilenmesi gerektiği anlamına mı gelir? Elbette gelmez. Birçok durumda sorunlar doğrudan doğruya kamu örgütlerine ya da kitlelere bırakılabilir -bunların her ikisi de sorunların ele alınmasında birçok yararlı yöntem bulma konusunda tamamen yeteneklidir. Bu da bütünü dikkate alma ve uygun düzenlemeler yapma ilkesinin alanına girmektedir. Bu konuda, her yerdeki kamu örgütlerine ve halka yol göstermeliyiz.

VIII. «YÜZ ÇİÇEK AÇSIN, YÜZ DÜŞÜNCE BİRBİRİYLE YARIŞSIN» VE «UZUN SÜRELİ BİR ARADA YAŞAMA VE KARŞILIKLI DENETİM» ÜZERİNE

«Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın» ve «uzun süreli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim» sloganları nasıl ortaya atıldı? Bu sloganlar Çin'in somut koşullarının ışığında, sosyalist bir toplumda çeşitli tipte çelişmelerin hâlâ var olduğunun kabul edilmesi temelinde ve ülkemizin ekonomik ve kültürel gelişmesinin hızlandırılması acil ihtiyacına cevap olarak ortaya konmuştur. Yüz çiçeğin açmasına ve yüz düşünce akımının birbiriyle yarışmasına izin verme siyaseti, ülkemizde sanatın ve bilimin ve zengin bir sosyalist kültürün geliştirilmesi siyasetidir. Farklı sanat biçim ve türleri serbestçe gelişmeli ve çeşitli düşünce akımları serbestçe yarışmalıdır. Belirli bir sanat biçimini ya da düşünce akımını zorla kabul ettirmek ve ötekini yasaklamak için idari önlemlere başvurmanın sanatın ve bilimin gelişmesine zararlı ol-

duğunu düşünüyoruz. Sanat ve bilim alanındaki doğru ve yanlış sorunu, sanat ve bilim çevrelerindeki serbest tartışmalarla ve bu alanlarda yapılacak pratik çalışmayla çözülmelidir. Bu sorunlar çok basitleştirilerek çözülmemelidir. Bir şeyin doğru ya da yanlış olduğuna karar vermek için çoğunlukla bir deneme dönemine ihtiyaç vardır. Tarih boyunca doğru ve yeni şeyler başlangıçta çoğu kez halkın çoğunluğu tarafından tanınmamış, mücadele içinde dolambaçlı bir biçimde gelişmek zorunda kalmıştır. Çoğu kez doğru ve iyi şeyler önceleri güzel kokulu çiçekler olarak değil, zehirli otlar olarak görülmüştür. Kopernik'in güneş sistemi ve Darwin'in evrim teorisi bir zamanlar hatalı görülerek bir yana bırakılmış ve şiddetli bir muhalefeti alt etmek zorunda kalmışlardır. Çin tarihinde de benzer pek çok örnek vardır. Sosyalist bir toplumda yeni şeylerin gelişmesi için gerekli koşullar, eski toplumdakinden kökten farklı ve çok üstündür. Gene de yeni, yükselen güçlere set çekildiği ve sağlam fikirlerin boğulduğu sık sık oluyor. Ayrıca yeni şeylerin gelişmesi, kasıtlı bir bastırma olmasa bile, sırf kavrayış eksikliği nedeniyle de engellenebilir. İşte bu nedenle bilim ve sanat alanında doğru ve yanlış sorunları konusunda dikkatli olmak, serbest tartışmayı teşvik etmek ve aceleci sonuçlardan kaçınmak gereklidir. Böyle bir tutum, bilim ve sanatın nispeten pürüzsüz bir biçimde gelişmesine yardımcı olacaktır.

Marksizm de mücadele yoluyla gelişmiştir. Başlangıçta Marksizm her türlü saldırıyla karşı karşıya kaldı ve zehirli bir ot olarak görüldü. Dünyanın pek çok yerinde durum hâlâ budur. Marksizm sosyalist ülkelerde farklı bir duruma sahiptir. Ama Marksist olmayan hatta Marksizme karşı ideolojiler bu ülkelerde bile vardır. Çin'de mülkiyet sistemi bakımından sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlandığı ve daha önceki devrimci dönemlere özgü, geniş çaplı ve fırtınalı kitlesel sınıf mücadeleleri esas olarak sona erdiği halde, devrilmiş toprak ağası sınıfının ve komprador sınıfının kalıntıları hâlâ vardır, burjuvazi hâlâ vardır, küçük burjuvazinin yeniden kalıba dökülmesi ise henüz başlamıştır. Sınıf mücadelesi, asla sona ermiş değildir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi, çeşitli siyasi güçler arasındaki sınıf mücadelesi, proletarya ile burjuvazi arasında ideolojik alandaki sınıf mücadelesi uzun ve zorlu olmaya devam edecek ve hatta zaman zaman çok

keskinleşecektir. Proletarya dünyayı kendi dünya görüşüne göre değiştirmeye çalışmaktadır, burjuvazi de öyle yapmaktadır. Bu açıdan sosyalizmin mi, kapitalizmin mi kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmemiştir. Marksistler hem tüm nüfusun içinde hem de aydınlar arasında hâlâ azınlıktadır. Dolayısıyla Marksizm hâlâ mücadele yoluyla gelişmek zorundadır. Marksizm yalnızca mücadele yoluyla gelişebilir ve bu yalnızca geçmiş ve bugün için değil, zorunlu olarak gelecek için de doğrudur. Doğru olan, her zaman yanlış olanla mücadele içinde gelişir. Doğru, güzel ve iyi, daima yanlışın, çirkinin ve kötünün karşıtı olarak var olur ve bunlarla mücadele içinde gelişir. İnsanlık belli bir yanlış reddettiği ve belli bir doğruyu kabul ettiği anda, yeni doğrular yeni yanlışlarla mücadeleye koyulur. Bu mücadeleler asla sona ermeyecektir. Bu, doğrunun, doğal olarak da Marksizmin gelişme yasasıdır.

Ülkemizde sosyalizm ile kapitalizm arasındaki ideolojik mücadelede kimin kazanacağı oldukça uzun bir süre içinde ortaya çıkacaktır. Çünkü burjuvazinin ve eski toplumdan gelen aydınların etkisi, onların sınıf ideolojisini oluşturan da bu etkidir, ülkemizde daha uzun bir süre varlığını sürdürecektir. Eğer bu yeterince kavranmazsa ya da hiç kavranmazsa en ağır hatalar işlenir ve ideolojik alanda mücadele vermenin gerekliliği göz ardı edilir. İdeolojik mücadele öteki mücadele biçimlerine benzemez. Bu mücadelede kullanılacak biricik yöntem, kaba baskı yöntemi değil, sabırlı ikna yöntemidir. Bugün sosyalizm ideolojik mücadelede elverişli bir durumdadır. Temel iktidar proletaryanın önderliğindeki emekçi halkın elindedir. Komünist Partisi güçlüdür ve büyük bir saygınlığa sahiptir. Çalışmamızda hatalar ve eksiklikler olmasına rağmen, sağduyu sahibi herkes, bizim halka bağlı olduğumuzu, halkla birlikte ülkemizi inşa etmeye kararlı olduğumuzu ve bunu yapabileceğimizi, daha şimdiden büyük başarılar kazandığımızı ve daha da büyük başarılar kazanacağımızı görebilir. Burjuvazinin ve eski toplumdan gelen aydınların büyük çoğunluğu yurtseverdir ve gelişen anayurtlarına hizmet etmek istemektedirler; sosyalizm davasına ve Komünist Partisinin önderliğindeki emekçi halka sırt çevirirlerse dayanacak hiçbir şeyleri kalmayacağını ve parlak bir geleceklerinin olmayacağını biliyorlar.

Marksizm, ülkemizdeki halkın çoğunluğu tarafından yol gösterici ideoloji olarak kabul edildiğine göre eleştirilip eleştirilemeyeceğini soranlar olabilir. Elbette eleştirilebilir. Marksizm bilimsel bir doğrudur ve eleştiriden korkmaz. Eleştiriden korksaydı ve eleştiri tarafından yıkılabilseydi, değersiz bir şey olurdu. Aslında idealistler Marksizmi her gün ve her yönden eleştirmiyorlar mı? Burjuva ve küçük burjuva görüşlere sahip olanlar ve bunları değiştirmek istemeyenler de Marksizmi her yönden eleştirmiyorlar mı? Marksistler nereden gelirse gelsin eleştiriden korkmamalıdır. Marksistlerin, tam tersine, şiddetli eleştiri ortamı ve fırtınalı mücadeleler içinde kendilerini çelikleştirmeye, geliştirmeye, yeni mevziler kazanmaya ihtiyaçları vardır. Hatalı görüşlere karşı mücadele etmek aşı olmaya benzer. Aşı olan kimse mikroba karşı daha büyük bir bağışıklık kazanır. Limonlukta yetişen bitkiler dayanıklı olmazlar. Yüz çiçeğin açmasına ve yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasına izin verme siyaseti, ideolojik alanda Marksizmin önder durumunu zayıflatmak bir yana, onu güçlendirecektir.

Marksist olmayan görüşlere karşı siyasetimiz ne olmalıdır? Kesinlikle karşıdevrimciler ve sosyalizm davasını baltalayanlar söz konusu olduğu zaman, sorunu çözmek kolaydır: Onların konuşma özgürlüğünü ellerinden alırız. Ama halk içindeki hatalı görüşler tamamen farklı bir şeydir. Böyle görüşleri yasaklayıp, onlara hiçbir ifade olanağı tanımazlık edebilir miyiz? Hiç kuşkusuz hayır. Halk içindeki ideolojik sorunları ele alırken, insanın düşünsel dünyası ile ilgili sorunları ele alırken, kaba yöntemler kullanmak yalnızca yararsız değil, aynı zamanda son derece zararlıdır. Yanlış görüşlerin dile getirilmesini yasaklayabilirsiniz, ama bu görüşler varlıklarını sürdürecektir. Öte yandan, eğer doğru görüşler limonlukta yetiştirilirse, hayatın fırtınalarıyla karşı karşıya kalmazlarsa ve hastalığa karşı bağışıklık kazanmazlarsa, hatalı görüşlere karşı zafer kazanamazlar. Bu nedenle doğru görüşleri yalnızca tartışma, eleştiri ve ikna yöntemiyle gerçekten geliştirebilir, hatalı görüşlerin üstesinden gelebilir ve sorunları gerçekten çözebiliriz.

Burjuvazi ve küçük burjuvazi kaçınılmaz olarak kendi ideolojilerini dile getireceklerdir. Onların, siyasi ve ideolojik meselelerde her yola başvurarak inatla üste çıkmaya çalışmaları kaçınılmazdır. Başka

türlü davranmalarını bekleyemezsiniz. Onlara karşı bastırma yöntemi-ne başvurarak fikirlerini dile getirmelerini önlememeli, tersine fikirle-rini ortaya koymalarına izin vermeli, aynı zamanda onlarla tartışmalı ve onları uygun bir biçimde eleştirmeliyiz. Elbette her çeşit yanlış fik-ri eleştirmeliyiz. Eleştiriden kaçınmak, yanlış düşüncelerin sınırsız bir biçimde yayılmasına seyirci kalmak ve ortalığa hâkim olmasına izin vermek elbette doğru olmaz. Hatalar eleştirilmeli ve zehirli otlara kar-şı yeşerdikleri her yerde mücadele edilmelidir. Bununla birlikte bu eleştiri dogmatik olmamalı, metafizik yöntem kullanılmamalı, tam ter-sine diyalektik yöntemin uygulanması için her türlü çaba harcanmalı-dır. Gerekli olan, bilimsel tahlil yapmak ve ikna edici görüşler ortaya koymaktır. Dogmatik eleştiri hiçbir şeyi çözmez. Her türlü zehirli ota karşıyız, ama gerçek zehirli otlarla gerçek kokulu çiçekler arasında dikkatli bir ayırım yapmalıyız. Halk kitleleriyle birlikte, bu ikisi arasın-da dikkatli bir ayırım yapmasını ve zehirli otlarla mücadele etmek için doğru yöntemler kullanmasını öğrenmeliyiz.

Dogmatizmi eleştirirken aynı zamanda dikkatimizi revizyonizmi eleştirmeye yöneltmeliyiz. Revizyonizm ya da sağ oportünizm, dog-matizmden de tehlikeli bir burjuva düşünce akımıdır. Revizyonistler yani sağ oportünistler, Marksizme sözde bağlıdırlar; onlar da «dogmatizmi» eleştirirler. Ama aslında saldırdıkları şey Marksizmin özüdür. Materyalizme ve diyalektiğe karşı çıkarlar ya da onları çarpı-tırlar; demokratik halk diktatörlüğüne ve Komünist Partisinin önder rolüne karşı çıkarlar ya da onları zayıflatmaya çalışırlar. Sosyalist dö-nüşüme ve sosyalist inşaya karşı çıkarlar ya da onları zayıflatmaya ça-lışırlar. Ülkemizde sosyalist devrimin esas olarak zafere ulaşmasından sonra bile boş yere kapitalist düzeni geri getirmeyi umanlar ve işçi sı-nıfıyla ideolojik cephe de dahil olmak üzere her cephede mücadele edenler hâlâ olacaktır. Revizyonistler bu mücadelede onların sağ kolu-dur.

İlk bakışta bu iki sloganın -yüz çiçek açsın ve yüz düşünce birbi-riyle yarışsın- hiçbir sınıf karakteri yoktur. Proletarya da bu sloganları kullanabilir, burjuvazi de, başka kimseler de. Ama farklı sınıf, kesim ve toplumsal grupların her birinin, nelerin kokulu çiçekler ve nelerin

zehirli otlar olduğu konusunda kendi görüşleri vardır. O zaman, kitleler açısından, bugün kokulu çiçekleri zehirli otlardan ayırmanın ölçütleri ne olmalıdır? Halkımız, siyasi faaliyetlerinde, bir kimsenin söz ve davranışlarının doğru mu, yanlış mı olduğunu nasıl değerlendirecektir? Anayasamızın ilkelerine ve halkımızın ezici çoğunluğunun iradesine, siyasi parti ve gruplarımızın çeşitli durumlar karşısında açıkladıkları ortak siyasi tavırlara dayanarak, ölçütlerin ana hatlarıyla şunlar olacağını düşünüyoruz:

- 1) Sözler ve davranışlar, bütün milliyetlerden halkımızı bölmeye değil birleştirmeye hizmet etmelidir.
- 2) Sosyalist dönüşüm ve sosyalist inşaya zararlı değil yararlı olmalıdır.
- 3) Demokratik halk diktatörlüğünü baltalamaya ya da zayıflatmaya değil sağlamlaştırmaya hizmet etmelidir.
- 4) Demokratik merkeziyetçiliği baltalamaya ya da zayıflatmaya değil sağlamlaştırmaya hizmet etmelidir.
- 5) Komünist Partisinin önderliğini yok etmeye ya da zayıflatmaya değil güçlendirmeye hizmet etmelidir.
- 6) Uluslararası sosyalist birliğe ve barışsever dünya halklarının birliğine zararlı değil yararlı olmalıdır.

Bu altı ölçütten en önemlileri sosyalist yola ve parti önderliğine ilişkin olanlarıdır. Bu ölçütler, halk içindeki sorunların özgürce tartışılmasını engellemek için değil, geliştirmek için ortaya konulmuştur. Bu ölçütleri uygun bulmayanlar da kendi görüşlerini ortaya koyabilirler ve davalarını savunabilirler. Bununla birlikte halkın çoğunluğu açık seçik tanımlanmış ölçütlere sahip olduğuna göre, eleştiri ve özelleştiri doğru bir şekilde yapılabilir ve bu ölçütler, insanların söz ve davranışlarının doğru olup olmadığını, bunların kokulu çiçekler mi, yoksa zehirli otlar mı olduğunu belirlemekte kullanılabilir. Bunlar siyasi ölçütlerdir. Elbette, bilimsel teorilerin geçerliliğini değerlendirmek ve sanat eserlerinin estetik değerlerini belirlemek için daha başka ölçütler de gereklidir. Ama bu altı siyasi ölçüt, sanat ve bilim alanla-

rındaki bütün faaliyetlere uygulanabilir. Bizimki gibi sosyalist bir ülkede bu siyasi ölçütlere ters düşen herhangi bir yararlı sanatsal ya da bilimsel faaliyet olabilir mi?

Yukarıda ortaya konan görüşler, Çin'in somut tarihi koşullarına dayanmaktadır. Farklı sosyalist ülkelerin ve farklı Komünist Partilerinin koşulları farklıdır. Bu nedenle, öteki ülkelerin ve Partilerin Çin örneğini kesinlikle izlemeleri gerektiğini söylemiyoruz.

«Uzun süreli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim» de Çin'in somut tarihi koşullarının bir ürünüdür. Bu bir anda ortaya atılmış bir slogan değildir, uzun yıllar boyunca olgunlaştırılmıştır. Uzun süreli bir arada yaşama görüşü, uzun zamandan beri bizim aramızda yaşamaktaydı. Geçen yıl sosyalist sistem esas olarak kurulduktan sonra, bu slogan berrak bir biçimde ortaya kondu. Burjuva ve küçük burjuva demokratik partilerin işçi sınıfının partisiyle uzun bir süre yan yana yaşamasına neden izin veriliyor? Çünkü sosyalizm davası için halkı birleştirme görevine gerçekten bağlı ve halkın güvenine sahip olan bütün siyasi partilere karşı uzun süreli bir arada yaşama siyasetini benimsemek için herhangi bir neden yoktur. Daha 1950 Haziran'ında Halk Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesinin 2. Toplantısında sorunu şu şekilde ortaya koymuştum:

Halkın ve onun hükümetinin, bir kimseyi reddetmesi ya da ona geçimini sağlama ve ülkeye hizmet etme fırsatı tanımaması için hiçbir neden yoktur, yeter ki o kimse halka gerçekten hizmet etmek istesin, halk güçlüklerle karşılaştığı zaman gerçekten yardım etmiş ve iyi bir iş yapmış ve yarı yolda durmaksızın iyi bir iş yapmaya devam ediyor olsun.

Burada, çeşitli partilerin uzun süre bir arada yaşamasının siyasi temelinden söz ediyordum. Çeşitli siyasi partilerle uzun bir süre yan yana yaşamak, Komünist Partisinin hem arzusu, hem de siyasetidir. Ama bu demokratik partilerin uzun süre var olup olmayacakları yalnızca Komünist Partisinin arzusuna bağlı değildir; bu partilerin görevlerini iyi yapıp yapmadıklarına ve halkın güvenine sahip olup olmadıklarına

bağlıdır. Çeşitli partiler arasında karşılıklı denetim de, birbirlerine danışmaları ve birbirlerini eleştirmeleri anlamında, uzun süreden beri var olan bir olgudur. Karşılıklı denetim elbette tek yanlı bir mesele değildir; Komünist Partisinin demokratik partiler üzerinde denetim uygulayabilmesi ve onların da Komünist Partisini denetleyebilmesi demektir. Demokratik partilerin Komünist Partisi üzerinde denetim uygulamasına niçin izin verilmelidir? Herhangi bir kimse gibi, bir partinin de kendisinininkinden farklı görüşleri dinlemeye büyük bir ihtiyacı vardır. Komünist Partisi üzerinde esas olarak emekçi halk ve parti üyeleri tarafından denetim uygulandığını hepimiz biliriz. Ama demokratik partilerin varlığı da bizim yararımızdır. Elbette Komünist Partisi ile demokratik partiler arasındaki görüş alışverişi ve karşılıklı eleştiri, sadece yukarıda belirtilen altı siyasi ölçüte uyduğu zaman, olumlu bir denetleyici rol oynayacaktır. Böylece yeni toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek için bütün demokratik partilerin ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmeye önem vereceklerini ve Komünist Partisiyle uzun süreli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim için çaba harcayacaklarını umuyoruz.

IX. AZ SAYIDA İNSAN TARAFINDAN ÇIKARILAN KARIŞIKLIKLAR SORUNU ÜZERİNE

1956 yılında bazı yerlerde az sayıda işçi ve öğrenci greve gitti. Bu kargaşanın dolaysız nedeni, onların bazı maddi taleplerinin karşılanmamış olmasıydı. Bu taleplerin bazıları yerine getirilmeliydi ve getirilebilirdi, bazılarıysa yersiz ya da aşırıydı ve bu nedenle o sırada yerine getirilmesi mümkün değildi. Ne var ki daha da önemli bir neden önderlerin bürokratlığıydı. Bazı durumlarda bu bürokratik hataların sorumluluğu daha yüksek yetkililerdedir ve alt kademelerdekilere yüklenemez. Bu karışıklıkların başka bir nedeni işçiler ve öğrenciler arasında siyasi ve ideolojik eğitim eksikliğidir. Aynı yıl tarım kooperatiflerinin bazı üyeleri de karışıklık çıkarttılar; burada da temel nedenler önderliğin bürokratlığı ve kitleler arasındaki eğitim çalışmasının eksikliğidir.

Kitleler arasındaki bazı kimselerin acil, kısmi ve kişisel çıkarlara önem verdiği, uzun vadeli, milli ve kolektif çıkarları anlamadığı ya da

yeterince anlamadığı kabul edilmelidir. Birçok genç, siyasi ve toplumsal tecrübeleri olmadığı için eski Çin'le yeni Çin arasındaki zıtlığı görememektedir; bunlar, halkımızın, emperyalistlerin ve Guomindang gericilerinin baskısından kurtulma mücadelesinde ne kadar büyük güçlüklerle göğüs gerdiğini ve mutlu bir sosyalist toplumun kurulabilmesi için ne kadar uzun ve zorlu bir çalışmanın gerektiğini tam olarak kavramada güçlük çekmektedirler. İşte bu nedenle kitleler arasında canlı ve etkili bir siyasi eğitim yürütmeli, onlara her zaman ortaya çıkacak güçlükler hakkında gerçeği söylemeli ve bu güçlüklerin üstesinden nasıl gelineceğini onlarla tartışmalıyız.

Biz karışıklıkları onaylamıyoruz, çünkü halk içindeki çelişmeler, «birlik-eleştiri-birlik» yöntemiyle çözülebilir, ayrıca karışıklıklar zorunlu olarak bazı kayıplara yol açar ve sosyalizmin ilerlemesine yararlı değildir. Halk kitlelerinin sosyalizmi desteklediğine, bilinçli olarak disipline uyduğuna, sağduyu sahibi olduğuna ve sebepsiz yere karışıklık çıkarmayacaklarına inanıyoruz. Ama bu, artık ülkemizde kitlelerin karışıklık çıkarma olasılığının bulunmadığı anlamına gelmez. Bu soruna ilişkin olarak şu noktalara dikkat etmeliyiz: (1) Karışıklıkların nedenlerinin kökünü kazımak için, kararlılıkla bürokrasinin üstesinden gelmeli, ideolojik ve siyasi eğitimi büyük ölçüde geliştirmeli ve bütün çelişmeleri doğru bir biçimde ele almalıyız. Bunlar gerçekleştirilirse, genel olarak, hiçbir karışıklık çıkmaz. (2) Bizim kötü çalışmamız sonucu karışıklıklar çıkarsa bunlara katılanlara doğru yolu göstermeli, bu karışıklıkları, çalışmalarımızı düzeltmek ve kadrolarla kitleleri eğitmek için özel bir araç olarak kullanmalı ve daha önce çözülmemiş olan sorunlara çözümler bulmalıyız. Herhangi bir karışıklığı ele alırken sabırla çalışmalı ve aşırı basitleştirilmiş yöntemler uygulamamalı ya da meselenin kapandığını açıklamada aceleci davranmamalıyız. Cezalandırılması gereken suçlular ve faal karşıdevrimciler dışında, karışıklık çıkaranların elebaşları aceleyle görevlerinden alınmamalıdır. Bizimki gibi büyük bir ülkede, az sayıda insanın karışıklık çıkarmasında telaşa kapılacak bir şey yoktur, tersine böyle karışıklıklar bürokrasiden kurtulmamıza yarar.

Toplumumuzda kamu çıkarını hiçe sayarak bile bile yasayı çiğneyen ve suç işleyen bir avuç insan da vardır. Bunlar, siyasetlerimizden

yararlanmaya ve onları çarpıtmaya, kitleleri kışkırtmak için kasten mantıksız talepler ileri sürmeye ya da karışıklık çıkarmak ve kamu düzenini bozmak için kasten söylentiler yaymaya eğilimlidirler. Bu insanların istediklerini yapmalarına izin vermek niyetinde değiliz. Tersine onlar hakkında gerekli yasal işlem yapılmalıdır. Böyle kimselerin cezalandırılması kitlelerin talebidir; onları cezalandırmamak kitlelerin iradesine karşı çıkmak olur.

X. KÖTÜ ŞEYLER İYİ ŞEYLERE DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR Mİ?

Dediğim gibi, toplumumuzda kitlelerin karışıklık çıkarması kötü bir şeydir ve bunu onaylamıyoruz. Ama karışıklıklar, meydana geldikleri zaman, ders çıkarmamızı, bürokrasinin üstesinden gelmemizi ve kitlelerle kadroları eğitmemizi sağlarlar. Bu anlamda, kötü şeyler iyi şeylere dönüştürülebilir. Dolayısıyla karışıklıkların ikili bir niteliği vardır. Her karışıklık böyle değerlendirilebilir.

Macaristan olayının iyi bir şey olmadığını herkes biliyor. Ama o olayın da ikili bir niteliği vardır. Macar yoldaşlarımız , bu olay sırasında doğru önlemler aldıkları için, kötü bir şey, sonunda iyi bir şeye dönüştü. Macaristan şimdi eskisine göre daha sağlamlaşmış durumdadır ve sosyalist kamptaki bütün ülkeler de bundan ders çıkarmışlardır.

Aynı şekilde 1956 yılının ikinci yarısında komünizme ve halklara karşı dünya çapında başlatılan kampanya da elbette kötü bir şeydir. Ama bütün ülkelerin Komünist Partilerini ve işçi sınıflarını eğitmeye ve çelikleştirmeye hizmet etmiş ve böylece iyi bir şeye dönüşmüştür. Pek çok ülkede, bu dönemin fırtınası ve baskısı altında bazı kimseler Komünist Partilerini terk etmişlerdir. Partiden ayrılmak, Parti üyelerinin sayısını azaltır ve elbette kötü bir şeydir. Ama bunun iyi bir yanı da vardır. Daha ileri gitmek istemeyen yalpalayan unsurlar Partiden ayrılmış, ama kararlı parti üyeleri olan büyük çoğunluk mücadele içinde daha da sağlam bir biçimde birleşmiştir. Bu neden iyi bir şey olmasın?

Özetlersek, sorunları her yönüyle ele almayı, şeylerin bir yüzünü değil, öteki yüzünü de görmeyi öğrenmeliyiz. Belli koşullar altında kötü bir şey iyi sonuçlar, iyi bir şey kötü sonuçlar doğurabilir. İki bin

yılı aşkın bir süre önce Lao Zu şöyle demişti: «Talihsizliğin içinde talih, talihin içinde de talihsizlik vardır.»¹ Japonlar Çin'in içlerine girdikleri zaman buna zafer dediler. Çin'in geniş toprakları işgalcilerin eline geçince, Çinliler buna yenilgi dediler. Ne var ki Çin'in yenilgisi, içinde zaferin tohumlarını taşıırken, Japonya'nın zaferi, içinde yenilginin tohumlarını taşıyordu. Tarih bunun doğruluğunu kanıtlamadı mı?

Dünyanın dört bir yanındaki insanlar şimdi üçüncü bir dünya savaşının patlak verip vermeyeceğini tartışıyorlar. Bu olguya karşı manevi bakımdan hazırlıklı olmalı ve biraz tahlil yapmalıyız. Biz kesinlikle barıştan yanayız ve savaşa karşıyız. Ama emperyalistler yeni bir savaş çıkarmakta diretirlerse, savaştan korkmamalıyız. Bu sorun konusundaki tutumumuz, herhangi bir karışıklık karşısındaki tutumumuzla aynıdır. Birincisi savaşa karşıyız. İkincisi savaştan korkmuyoruz. Birinci Dünya Savaşı'nı, 200 milyon nüfuslu Sovyetler Birliği'nin doğuşu izledi. İkinci Dünya Savaşı'nı ise 900 milyon nüfuslu sosyalist kampın doğuşu izledi. Emperyalistler üçüncü bir dünya savaşı çıkarmakta diretirlerse, hiç kuşkusuz birkaç yüz milyon insan daha sosyalizme yönelecek ve emperyalistlere yeryüzünde pek yer kalmayacaktır; bütün emperyalist yapının tamamen çökmesi de mümkündür.

Belli koşullar altında bir çelişmenin iki karşıt yönünden biri, aralarındaki mücadele sonucu kaçınılmaz olarak zıddına dönüşür. Burada esas olan koşullardır. Belirli koşullar olmadan iki karşıt yönden hiçbirisi zıddına dönüşemez. Dünyadaki bütün sınıflar içinde proletarya, kendi durumunu değiştirmeye en fazla istekli olan sınıftır, ondan sonra yarı- proletarya gelir; çünkü proletarya hiçbir şeye sahip değildir, yarı-proletarya ise ondan ancak biraz daha iyi bir durumdadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin Birleşmiş Milletler'de çoğunluğu denetim altında tuttuğu ve dünyanın birçok yerinde hâkimiyetini sürdürdüğü bugünkü durum geçicidir ve er geç değişecektir. Uluslararası alanda haklarından yoksun bırakılan ve yoksul bir ülke olan Çin'in durumu da değişecektir: Yoksul ülke zengin ülke, haklarından yoksun bırakılan ülke haklarına sahip bir ülke haline gelecek, yani şeyler zıtlarına dönüşecektir. Burada belirleyici koşullar, sosyalist sistem ve birleşmiş bir halkın ortak çabalarıdır.

1. Lao Zu, Bölüm 58.

XI. TUTUMLU OLMAK ÜZERİNE

Burada kısaca tutumlu olmak üzerinde durmak istiyorum. Geniş çaplı bir inşa sürdürmek istiyoruz, ama ülkemiz hâlâ çok yoksuldur -burada bir çelişme vardır. Bu çelişmeyi çözenin bir yolu, her alanda tutumlu olma konusunda sürekli bir çaba sarf etmektir.

1952 yılında «üç kötülüğe» karşı hareket sırasında, ağırlığı yiyiciliğe karşı mücadeleye vererek, yiyiciliğe, savurganlığa ve bürokrasiye karşı mücadele ettik. 1955 yılında ağırlığı, altyapıya ilişkin verimli olmayan projeler için gereğinden yüksek standartlar saptanmasına karşı mücadeleye ve sanayi üretiminde hammaddelerin tutumlulukla kullanılmasına vererek tutumlu olmayı savunduk ve bu alanda büyük başarılar kazandık. Ama o sırada tutumlu olmak, ne milli ekonominin bütün dallarında, ne de hükümet dairelerinde, ordu birliklerinde, okullarda ve genel olarak halk örgütlerinde ciddi bir biçimde uygulanan yol gösterici ilke değildi. Bu yıl, bütün ülkede her alanda savurganlığın ortadan kaldırılması ve tutumlu davranılması çağrısını yapıyoruz. Kuruluş çalışmasında hâlâ tecrübesiziz. Son birkaç yıl içinde büyük başarılar kazanıldı, ama savurganlık da yapıldı. Sanayimizin başlıca dayanağını oluşturacak bazı büyük çapta modern işletmeleri adım adım kurmalıyız; bunlar kurulmadan, önümüzdeki yirmi-otuz yıl içinde ülkemizi güçlü ve modern bir sanayi ülkesine dönüştüremeyiz. Ama işletmelerimizin çoğunluğu o kadar büyük çapta olmamalıdır; daha fazla küçük ve orta çapta işletme kurmalı ve eski toplumdan devraldığımız sanayi temelinden sonuna kadar yararlanmalı, böylece mümkün olan en büyük tasarrufu sağlamalı ve az parayla daha çok şey yapmalıyız. 1956 Kasım'ında, Çin Komünist Partisi Sekizinci Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısında tutumlu olma ve savurganlıkla mücadele ilkesinin daha da vurgulanarak ortaya konmasından sonra, son birkaç ay içinde iyi sonuçlar alınmaya başladı. Bugünkü tutumluluk kampanyası köklü ve kesintisiz bir biçimde sürdürülmelidir. Bütün diğer hata ya da eksikliklerin eleştirilmesinde olduğu gibi, savurganlığa karşı mücadele de insanın yüzünü yıkamasına benzetilebilir. İnsanlar her gün yüzlerini yıkamazlar mı? Çin Komünist Partisi, demokratik partiler, partili olmayan demokratlar, aydınlar, sanayiciler, işadamları, işçiler,

köylüler ve zanaatkârlar, kısacası ülkemizin 60 milyonluk halkının tümü, üretimin artırılması ve tutumlu davranılması için çaba harcamalı, savurganlığa ve gösterişe karşı mücadele etmelidir. Bu yalnızca ekonomik açıdan değil, aynı zamanda siyasi bakımdan da son derece önemlidir. Son zamanlarda kadrolarımızın birçoğunda, kitlelerin sevinç ve acılarını paylaşmaya karşı isteksizlik, kişisel ün ve kazanç peşinde koşma gibi tehlikeli bir eğilim baş göstermiştir. Bu, çok kötü bir şeydir. Bunun üstesinden gelmenin bir yolu, üretimi artırma ve tutumlu olma yolunda giriştiğimiz kampanya sırasında, örgütlerimizi düzene sokup kadroları alt kademelere göndermek ve böylece oldukça önemli sayıda kadronun üretim faaliyetine geri dönmesini sağlamaktır. Bütün kadrolarımızın ve halkımızın şunu hiçbir zaman akıllarından çıkarmamalarını sağlamalıyız: Ülkemiz büyük bir sosyalist ülke olmakla birlikte ekonomik bakımdan geri, yoksul bir ülkedir ve bu çok büyük bir çelişmedir. Ülkemizi zengin ve güçlü hale getirmek için otuz-kırk yıllık zorlu bir mücadele gereklidir. Bu çaba, başka şeylerin yanı sıra, büyük ölçüde tasarruf yaparak ve savurganlıkla mücadele ederek ülkemizi çalışkanlıkla ve tutumlulukla kurma siyasetini izlemek anlamına gelir.

XII. ÇİN'İN SANAYİLEŞME YOLU

Sanayileşme yolunu tartışırken, burada esas olarak, ağır sanayi, hafif sanayi ve tarımın gelişmesi arasındaki ilişkiyi ele alacağım. Ağır sanayinin, Çin'in ekonomik inşasının çekirdeği olduğu kabul edilmelidir. Aynı zamanda hafif sanayi ve tarımın gelişmesine de büyük bir önem verilmelidir.

Çin, nüfusunun yüzde 80'inden fazlası köylük bölgelerde yaşayan geniş bir tarım ülkesi olduğuna göre, sanayi ile tarım birlikte gelişmelidir, çünkü sanayi ancak bu şekilde hammadde ve pazar bulabilir ve güçlü bir ağır sanayi kurmak için gerekli daha fazla fon ancak bu şekilde biriktirilebilir. Hafif sanayinin tarıma sıkı sıkıya bağlı olduğunu herkes bilir. Tarım olmadan hafif sanayi olamaz. Ama tarımın ağır sanayiye önemli bir pazar sağladığı henüz o kadar açık bir biçimde kavranmamıştır. Bununla birlikte, tarımdaki teknik dönüşüm ve modern-

leşmenin adım adım gelişmesi gitgide daha fazla makine, gübre, sulama ve elektrik enerjisi projeleri, çiftlikler için ulaşım araçları ve köylük bölgelerdeki tüketiciler için yakıt ve inşa malzemeleri gerektirdiği zaman, bu olgunun kavranması daha kolay olacaktır. İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Plan dönemlerinde tarımımızda daha da büyük bir gelişme sağlayabilir ve böylece hafif sanayide de aynı şekilde büyük bir gelişme sağlayabilirsek, bundan bütün milli ekonomimiz yarar görecektir. Tarım ve hafif sanayi geliştikçe, pazarını ve fonlarını güven altına alan ağır sanayi daha hızlı gelişecektir. Dolayısıyla ilk bakışta ağır bir sanayileşme hızı gibi görünen şey, aslında o kadar ağır olmayacak ve aslında daha bile hızlanacaktır. Üç beş-yıllık plan döneminde ya da belki biraz daha uzun bir süre içinde, Çin'in yıllık çelik üretimi, kurtuluştan önceki en yüksek miktar olan 1943 yılındaki 900 bin tona kıyasla, 20 milyon tona çıkarılabilir. Bu hem şehir halkını ve hem köylük bölgelerdeki halkı memnun edecektir.

Bugün ekonomik sorunlar üstünde fazla durmayalım. Arkamızda yalnızca yedi yıllık bir ekonomik inşa dönemi var; tecrübemiz hâlâ eksiktir ve hâlâ tecrübe kazanmaya ihtiyacımız vardır. Başlangıçta devrim yapma konusunda da hiç tecrübemiz yoktu ve ancak birkaç kere tökezledikten ve tecrübe edindikten sonra ülke çapında zafer kazandık. Şimdi, ekonomik inşada tecrübe kazanmak için gerekli zamanı, devrim yapmada tecrübe kazanmak için harcadığımız zamandan daha kısa tutmalı ve o kadar yüksek bir bedel ödememeliyiz. Bir bedel ödemek zorunda kalacağız, ama bunun, devrim döneminde ödediğimiz bedel kadar yüksek olmayacağını umuyoruz. Burada, pratik içinde çözülmesi gereken bir çelişme, sosyalist bir toplumun ekonomik gelişmesinin nesnel yasalarıyla bunlar hakkındaki öznel kavrayışımız arasında bir çelişme olduğunu görmeliyiz. Bu çelişme kendini farklı insanlar arasındaki bir çelişme olarak, yani bu nesnel yasaları nispeten doğru biçimde kavrayan insanlarla, bunları nispeten yanlış biçimde kavrayan insanlar arasında bir çelişme olarak da gösterir; bu da halk içindeki bir çelişmedir. Her çelişme nesnel bir gerçekliktir ve bizim görevimiz bu çelişmeleri en doğru bir biçimde kavramak ve çözmektir.

Ülkemizi bir sanayi ülkesine dönüştürmek için, Sovyetler Birliği'nin ileri tecrübesinden bilinçli bir biçimde öğrenmeliyiz. Sovyetler

Birliği kırk yıldır sosyalizmi inşa ediyor ve onun tecrübesi bizim için çok değerlidir. şunu sormak gerekir: O kadar önemli fabrikanın projesini bizim için kim hazırladı ve onları kim donattı? Amerika Birleşik Devletleri mi? Yoksa İngiltere mi? Hayır, hiçbirisi değil. Yalnızca Sovyetler Birliği bunu yaptı, çünkü o sosyalist bir ülke ve bizim müttefikimizdir. Sovyetler Birliği'nin yanı sıra Doğu Avrupa'daki bazı kardeş ülkeler de bize bazı yardımlarda bulundular. Sosyalist ya da kapitalist, bütün ülkelerin iyi tecrübelerinden öğrenmemiz gerektiği bütünüyle doğrudur. Bu konuda herhangi bir tartışma yoktur. Ama asıl mesele hâlâ Sovyetler Birliğinden öğrenmektir. şimdi başkalarından öğrenme konusunda iki farklı tutum var. Biri, koşullarımıza uysun uymasın her şeyi kopya eden dogmatik tutumdur. Bu tutum bir işe yaramaz. Diğer tutum ise kafamızı kullanmak ve koşullarımıza uyan şeyleri öğrenmek, yani bize yararlı olan tecrübeleri özümlemektir. Benimsememiz gereken tutum işte budur.

Temel siyasetimiz, Sovyetler Birliği ile dayanışmamızı güçlendirmek, bütün sosyalist ülkelerle dayanışmamızı güçlendirmektir; temel çıkarımız burda yatmaktadır. Ayrıca, Asya ve Afrika ülkeleri ve bütün barışsever ülkeler ve halklarla dayanışmamızı güçlendirmeli ve geliştirmeliyiz. Bu iki güçle birleştiğimiz zaman, yalnız kalmayız. Emperyalist ülkelere gelince, onların halklarıyla birleşmeli ve bu ülkelerle barış içinde bir arada yaşamaya, onlarla ticaret yapmaya ve olası bir savaşı önlemeye çalışmalıyız, ama onlar hakkında hiçbir zaman gerçekçi olmayan düşünceler beslememeliyiz.

ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN PROPAGANDA ÇALIŞMASIYLA İLGİLİ MİLLÎ KONFERANSINDA KONUŞMA

12 Mart 1957

Yoldaşlar!

Konferansımız çok iyi geçti. Konferans boyunca pek çok sorun ortaya atıldı ve pek çok şey öğrendik. Şimbi ben, yoldaşların tartıştığı meselelerle ilgili olarak birkaç şey söyleyeceğim.

Büyük bir toplumsal değişme döneminde yaşıyoruz. Çin toplumu, uzun zamandan beri büyük değişimler içindedir. Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı, böyle büyük bir değişim dönemiymiş, Kurtuluş Savaşı da böyle bir dönemdi. Ne var ki bugünkü değişimler, öncekilere oranla çok daha köklüdür. Bugün biz sosyalizmi inşa ediyoruz. Yüz milyonlarca insan sosyalist dönüşüm hareketine katılıyor. Bütün ülkede sınıf ilişkileri değişiyor. Tarımla ve el sanatlarıyla uğraşan küçük burjuvazi ile sanayi ve ticaretle uğraşan burjuvazi bir değişim geçirmişlerdir. Toplumsal ve ekonomik sistem değişmiş; bireysel ekonomi kolektif ekonomiye dönüştürülmüş ve kapitalist özel mülkiyet sosyalist kamu mülkiyetine dönüştürülmektedir. Bu denli büyük değişimler, elbette ki insanların düşünce tarzına da yansıyor. İnsanın bilincini belirleyen, onun toplumsal varlığıdır. Toplumsal sistemimizdeki büyük değişimler, farklı sınıflardan, kesimlerden ve toplumsal gruplardan kişilerde farklı biçimlerde yansımaktadır. Kitleler, bu değişimleri canla başla destekliyor, çünkü hayatın kendisi, Çin için tek çıkar yolun sosyalizm olduğunu doğrulamıştır. Eski toplumsal sistemi yıkmak ve yeni bir toplumsal sistemi, sosyalizmi kurmak, büyük bir mücadele, toplumsal sistemde ve insanların birbirleriyle ilişkilerinde büyük bir değişim de-

mektir. Durumun esas olarak sağlam olduğunu belirtmeliyiz. Ancak, yeni toplumsal sistem henüz yeni kurulmuştur ve sağlamlaştırılması için zaman gereklidir. Yeni sistemin daha kurulduğu anda hemen sağlamlaşabileceğini varsaymak yanlış olur, çünkü bu imkânsızdır. Onun adım adım sağlamlaştırılması gerekmektedir. Sosyalizmi tam anlamıyla sağlamlaştırmak için, sadece ülkede sosyalist sanayileşmeyi gerçekleştirmek ve iktisadi cephede sosyalist devrimi sebatla sürdürmek yeterli değildir; aynı zamanda siyasi ve ideolojik cephelerde de çetin sosyalist devrimci mücadeleler vermek ve sosyalist eğitimi sürdürmek zorunludur. Ayrıca, çeşitli uluslararası koşulların da katkısı gerekir. Çin'de sosyalist sistemi sağlamlaştırma mücadelesi, sosyalizmin mi yoksa kapitalizmin mi kazanacağını belirleyecek olan mücadele, uzun bir tarihi dönemi kapsayacaktır. Fakat hepimiz, yeni sosyalist sistemin kesinlikle sağlamlaştırılacağını kavramalıyız. Biz, modern bir sanayi, tarım, bilim ve kültüre sahip sosyalist bir devleti kesinlikle inşa edebiliriz. Belirtmek istediğim ilk nokta budur.

Ele alacağım ikinci nokta, ülkemizdeki aydınların durumudur. Çin'deki aydınların sayısı konusunda kesin istatistikler yoktur. Hem daha yüksek düzeyde olanları, hem de sıradan aydınları içermek üzere aşağı yukarı beş milyon kadar her türden aydının bulunduğu tahmin ediliyor. Bu beş milyon insanın ezici çoğunluğu yurtseverdir. Halk Cumhuriyetimize sevgi duyarlar ve halka ve sosyalist devlete hizmet etmeye isteklidirler. Küçük bir bölümü sosyalizmi pek iyi karşılamamaktadır ve ondan pek hoşnut değildir. Sosyalizm konusunda hâlâ kuşkulu oldukları halde emperyalizme karşı koymak söz konusu olduğunda yurtseverdirler. Devletimize düşmanlık duyan aydınların sayısı ise çok azdır. Onlar bizim devletimizi, yani proletarya diktatörlüğünü sevmezler ve eski toplumu özlerler. Her fırsatta karışıklık çıkarmak ve Komünist Partisini devirerek eski Çin'i geri getirmek isterler. Proletaryanın yolunun mu, burjuvazinin yolunun mu; sosyalist yolun mu, kapitalist yolun mu izleneceği konusunda bu insanlar, inatla ikincileri seçerler. Aslında , onların seçtiği yolun uygulanma olanağı yoktur. Dolayısıyla da onlar, emperyalizme, feodalizme ve bürokrat-kapitalizme boyun eğmeye hazırdırlar. Bu gibi insanlara siyasi çevrelerde, sanayi

ve ticaret çevrelerinde, kültür ve eğitim çevrelerinde, bilimsel ve teknolojik çevrelerde ve dini çevrelerde rastlamak mümkündür ve bunlar son derece gericidirler. Beş milyon aydın içinde ise ancak yüzde bir, yüzde iki ya da yüzde üçü oluştururlar. Toplam beş milyonun eziçi çoğunluğu ya da yüzde 90'ından fazlası sosyalist sistemi çeşitli derecelerde desteklemektedir. Ama bunların pek çoğu, sosyalizmde nasıl çalışılacağını, birçok yeni sorunu nasıl kavramak, ele almak ve çözmek gerektiğini henüz tam olarak kavramamıştır.

Beş milyon aydının Marksizme karşı tavırlarına gelince, bu konuda şunları söyleyebiliriz. Komünistlerden ve sempatizanlardan oluşan yüzde 10'un üstünde aydın, Marksizmi görece bilmektedir ve kararlı bir tutum, proletaryanın tutumunu almaktadır. Onlar, gerçi toplam beş milyonun içinde azınlıktadırlar, ama bir çekirdek ve etkili bir güç oluşturuyorlar. Çoğunluk, Marksizmi incelemek istemektedir ve daha şimdiden bir şeyler öğrenmiştir, ama henüz Marksizmi biliyor sayılmaz. Bunlardan bazılarının hâlâ kuşkuları vardır, henüz kararlı bir tutum almamışlardır ve bunalım anlarında yalpalarlar. Beş milyon içinde çoğunluğu oluşturan bu aydın kesimi, hâlâ ortadadır. Marksizme şiddetle karşı çıkan ya da düşman olanların sayısı ise çok azdır. Bazı insanlar, açıkça söylememekle birlikte, aslında Marksizme karşıdırlar. Bu tür insanlar daha uzun bir zaman boyunca var olacaktır ve biz onların Marksizme karşı olmalarına izin vermeliyiz. Örneğin bazı idealistleri alalım. Onlar, sosyalist siyasi ve ekonomik sistemi desteklemekle birlikte, Marksist dünya görüşüne karşı olabilirler. Aynı şey, dini çevrelerde bulunan yurtsever insanlar için de geçerlidir. Onlar Tanrıya inanır, biz ise inanmayız. Biz onları, Marksist dünya görüşünü benimsemeye zorlayamayız. Kısacası, beş milyon aydının Marksizme karşı tavırlarını şöyle özetlemek mümkündür: Marksizmden yana olan ve Marksizmi nispeten bilenler azınlıktadır, aynı şekilde Marksizme karşı çıkanlar da azınlıktadır ve çoğunluk, Marksizmden yana olan, fakat onu yeterince bilmeyen ve çeşitli derecelerde destekleyenlerden oluşmaktadır. Demek ki, üç farklı tutumla karşı karşıyayız: Kararlı, yalpalayan ve uzlaşmaz. Ve bu durumun çok uzun bir süre böyle devam edeceğini kabul etmeliyiz. Eğer bu gerçeği kabul etmezsek, baş-

kalarından çok fazla şey istemiş, kendimize de çok küçük bir görev saptamış oluruz. Propaganda çalışması yapan yoldaşlarımızın görevi, Marksizmi yaymaktır. Bu adım adım ve iyi bir şekilde yapılmalıdır, öyle ki insanlar Marksizmi isteyerek kabul etsinler. Biz Marksizmi kabul etmeleri için insanları zorlayamayız, onları ancak ikna edebiliriz. Şayet birçok beş-yıllık planı kapsayan bir dönem içinde aydınlarımızın oldukça büyük bir bölümü Marksizmi benimser ve kendi çalışmaları ve hayatları içinde, sınıf mücadelesi, üretim ve bilimsel faaliyet pratiği içinde nispeten iyi bir şekilde kavarsa, bu iyi bir şey olur. Ve bizim umduğumuz da budur.

Üçüncü olarak, aydınların yeniden kalıba dökülmesi sorunu vardır. Ülkemiz kültür bakımından az gelişmiş bir ülkedir. Bizimki gibi uçsuz bucaksız bir ülke için, beş milyon aydın çok azdır. Aydınlar olmadan, işlerimiz iyi yapılamaz ve dolayısıyla biz, onlarla birleşme konusunda başarı göstermeliyiz. Sosyalist toplum, başlıca üç halk kesiminden oluşur: İşçiler, köylüler ve aydınlar. Aydınlar, kafa emekçileridir. Çalışmaları halkın hizmetindedir, yani işçilerin ve köylülerin hizmetindedir. Aydınların çoğunluğu için şunu söyleyebiliriz; eski Çin'e hizmet ettikleri gibi Yeni Çin'e, burjuvaziye hizmet ettikleri gibi proletaryaya hizmet edebilirler. Aydınlar eski Çin'e hizmet ederken, sol kanat direndi, ortadaki bölüm yalpaladı ve sadece sağ kanat kararlı davrandı. Şimdi, yeni topluma hizmet, söz konusu olduğunda ise durum tersine dönmüştür. Sol kanat kararlıdır, ortadaki bölüm yalpalamaktadır (bu yalpalama yeni toplumda eski toplumdakinden farklıdır) ve sağ kanat direnmektedir. Üstelik aydınlar, aynı zamanda eğitimcidirler. Gazetelerimiz halkı her gün eğitiyor. Yazarlarımız ve sanatçılarımız, bilim adamlarımız ve teknisyenlerimiz, profesörlerimiz ve öğretmenlerimizin hepsi öğrencileri eğitmekte, halkı eğitmektedirler. Eğitimci ve öğretmen olarak, ilkönce kendi kendilerini eğitmek göreviyle karşı karşıyalar. Hele toplumsal sistemde büyük değişimlerin olduğu bugünkü dönemde bu, büsbütün gereklidir. Son birkaç yıl içinde belli bir Marksist eğitim gördüler ve bazıları çok çalıştı ve büyük ilerleme kaydetti. Ne var ki, çoğunluğun burjuva dünya görüşünü tamamen atarak yerine proleter dünya görüşünü koyabilmesi için daha uzun bir yol kat etmesi

gerekmektedir. Bazıları birkaç Marksist kitap okudular ve kendilerini çok bilgili sanıyorlar. Oysa okuduklarını henüz özümlememişlerdir, bunlar zihinlerinde kök salmamıştır, dolayısıyla okuduklarını nasıl kullanacaklarını bilemezler ve sınıf duyguları da değişmeden kalmıştır. Bazıları da çok kibirlidir, kitaptan birkaç cümle okudular mı, kendilerini bir şey sanıp çalım satarlar; ama bir kere fırtına patlak vermeye görsün işçilerin ve köylülerin büyük çoğunluğundan çok farklı bir tutum alırlar. Bu kimseler yalpalar ve kıvırtırlar, işçiler ve köylülerin çoğu ise dimdik ayakta kalır ve dobra dobra konuşur. Dolayısıyla, başkalarını eğitenlerin kendilerinin artık eğitmeye ihtiyaçlarının olmadığını ya da öğrenmeye ihtiyaçlarının olmadığını sanmak yanlıştır. Aynı şekilde, sosyalist yeniden kalıba dökülmenin sadece başkaları için, yani toprak ağaları, kapitalistler ve bireysel üreticiler için söz konusu olduğunu, aydınlar için ise söz konusu olmadığını düşünmek yanlıştır. Aydınların da yeniden kalıba dökülmeye ihtiyacı vardır. Ve sadece temel tutumlarını değiştirmemiş olanlar değil, herkes çalışma ve inceleme yapmalı ve kendini yeniden biçimlendirmelidir. «Herkes» diyorum ve buna burada bulunan bizler de dahiliz. Koşullar durmadan değişiyor; insanın düşüncesini yeni koşullara uydurabilmesi için, inceleme yapması gerekmektedir. Marksizmi daha iyi kavramış ve görece daha sağlam bir proleter tutuma sahip olanlar bile öğrenmeye devam etmeli, yeni olanı özümlemeli ve yeni meseleleri incelemelidirler. Aydınlar, kafalarının içinden sağlıksız şeyleri temizlemedikleri sürece, başkalarını eğitme görevini üstlenemezler. Elbette biz, öğretirken öğrenmeli, öğretmenlik yaparken de aynı zamanda öğrenci olmalıyız. İyi bir öğretmen olmak için, önce iyi bir öğrenci olmak gerekir. Sadece kitap okumakla öğrenilemeyecek pek çok şey vardır; üretimle uğraşanlardan, işçilerden, köylülerden ve okullarda da öğrencilerden öğretmenlik yaptığımız kimselerden öğrenmeliyiz. Bence, aydınlarımızın çoğunluğu öğrenmeye isteklidir. Onlar öğrenmek istediklerine göre, bize düşen, onlara içtenlikle ve doğru bir şekilde yardım etmektir. Baskıya asla başvurmamalı ve onları öğrenmeye zorlamamalıyız.

Dördüncü olarak, aydınların işçi ve köylü kitleleriyle kaynaşması sorunu vardır. Aydınların görevi, işçi ve köylü kitlelerine hizmet et-

mek olduğuna göre, aydınlar her şeyden önce onları tanımalı, onların hayatını, çalışmasını ve fikirlerini bilmelidir. Biz, aydınları kitlelerin içine gitmeye, fabrikalara ve köylere gitmeye teşvik ediyoruz. Hayatınızda bir kez bile bir işçiyle ya da köylüyle karşılaşmazsanız, bu çok kötü bir şey olur. Hükümet görevlilerimiz, yazarlarımız, sanatçılarımız, öğretmenlerimiz ve bilimsel araştırmacılarımız, işçilere ve köylülere yakınlaşmak için her fırsatı değerlendirmelidirler. Bazıları, fabrikalara ve köylere sırf şöyle bir etrafa bakmak amacıyla giderler. Buna, «çiçekleri at sırtından seyretmek» diyebiliriz ve hiç yoktan iyidir. Bazıları ise, orada birkaç ay kalırlar, araştırma yapar, arkadaşlar edinirler. Buna da «çiçeklere bakmak için attan inmek» diyebiliriz. Daha başkaları da, uzunca bir süre, örneğin iki-üç yıl ya da daha uzun bir zaman orada kalır ve yaşarlar. Buna ise «yerleşmek» diyebiliriz. Bazı aydınlar, gerçekten de işçilerin ve köylülerin arasında yaşamaktadırlar; örneğin fabrikalardaki teknisyenler, tarımdaki teknik personel ve köylük bölgelerdeki öğretmenler gibi. Onlar işlerini iyi bir şekilde yapmalı, işçilerle ve köylülerle kaynaşmalıdırlar. İşçilerle ve köylülerle sıkı bir ilişki kurmayı alışılmış bir uygulama haline getirmeliyiz. Yani aydınların büyük bir bölümünün bunu yapmasını sağlamalıyız. Tabii aydınların hepsini kastetmiyoruz, bazıları şu ya da bu nedenle gidemezler, ama mümkün olduğu kadar çok sayıda aydının gideceğini umuyoruz. Ayrıca bu aydınların hepsinin aynı anda gitmeleri de mümkün değildir; ama gruplar halinde değişik zamanlarda gidebilirler. Eskiden Yenan'da olduğumuz günlerde, aydınların işçilerle ve köylülerle doğrudan ilişki kurmaları teşvik ediliyordu. Yenan'daki birçok aydının kafası çok karışık ve olur olmaz fikirler ortaya atıyorlardı. Bir forum düzenledik ve onlara kitlelerin içine gitmelerini salık verdik. Sonradan birçoğu böyle yaptı ve sonuçlar çok iyi oldu. Bir aydının kitaplardan edindiği bilgi, pratikle birleşmediği sürece, tam değildir; hatta son derece eksiktir. Bizden öncekilerin tecrübelerini aydınlar, esas olarak kitap okuma yoluyla öğrenirler, kuşkusuz kitap okumak vazgeçilmez bir şeydir, ama tek başına kitap okumak meseleleri çözmek için yeterli değildir. Gerçek durumu araştırmak, pratik tecrübeyi ve somut verileri incelemek ve işçi ve köylülerle dost olmak zorunludur. İşçi ve köylü-

lerle dost olmak o kadar kolay bir iş değildir. Bugün de fabrikalara ve köylere giden insanlar vardır ama, sonuçlar bazı yerlerde iyi, bazı yerlerde ise kötüdür. Burada söz konusu olan, tutum ya da davranış meselesi, yani bir insanın sahip olduğu dünya görüşü meselesidir. Biz, «yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasını» savunuyoruz ve gerçekten de her öğrenim dalında birçok akım ve eğilim bulunabilir; ancak dünya görüşü meselesine gelince, bugün bu konuda esas olarak yalnızca iki akım, proleter ve burjuva akımları vardır. Ya biri ya da diğeri, ya proleter ya da burjuva dünya görüşü. Komünist dünya görüşü proletaryanın dünya görüşüdür, başka hiçbir sınıfın değil. Bugünkü aydınlarımızın çoğu eski toplumdan geliyorlar ve çoğu emekçi ailelerine mensup değildir. İşçi ve köylü ailelerinden gelenler bile hâlâ burjuva aydındırlar, çünkü kurtuluştan önce aldıkları eğitim burjuva eğitimi idi ve dünya görüşleri de temelde burjuva dünya görüşüydü. Eskisini atıp bunun yerine proleter dünya görüşünü koymazlarsa, bakış açıları tavırları ve duyguları işçilerin ve köylülerinkinden farklı olmaya devam edecek, uyum sağlayamayacaklar ve işçiler ve köylüler de onlara yüreklerini açmayacaklardır. Eğer aydınlar, işçiler ve köylülerle birleşir ve onlarla dost olurlarsa, kitaplardan öğrendikleri Marksizm gerçekten onların olabilir. Marksizmi gerçekten kavrayabilmek için onu sadece kitaplardan değil esas olarak sınıf mücadelesi yoluyla, pratik çalışma ile ve işçi ve köylü kitleleriyle sıkı bağlar kurarak öğrenmeliyiz. Aydınlarımız, Marksizmi biraz incelemenin yanı sıra, işçi ve köylü kitleleri ile sıkı bağlar kurarak ve kendi pratik çalışmaları yoluyla Marksist bir kavrayışa sahip oldukları zaman, hepimiz aynı dili, sadece yurtseverliğin ortak dilini ve sosyalist sistemin ortak dilini değil, hatta belki komünist dünya görüşünün ortak dilini konuşacağız. Eğer bu gerçekleşirse, hepimiz şüphesiz çok daha iyi çalışacağız.

Beşinci olarak düzeltme konusu. Düzeltme, bir insanın kendi düşünce ve çalışma tarzını düzeltmesi demektir. Japonya'ya karşı savaş sırasında, Kurtuluş Savaşı sırasında ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasını izleyen günlerde Komünist Partisi içinde düzeltme hareketleri yürütüldü. Komünist Partisi Merkez Komitesi şimdi bu yıl Parti içinde yeni bir düzeltme hareketinin başlatılmasına karar vermiş bulunuyor. Partili olmayanlar bu harekete isterlerse katılırlar, istemezlerse

katılmazlar. Bu düzeltme hareketinde esas olan, insanların düşünüşlerindeki ve çalışma tarzlarındaki üç hatanın, yani öznelciliğin, bürokrasinin ve sekterliğin eleştirilmesidir. Japonya'ya karşı savaş sırasında düzeltme hareketinde olduğu gibi, bu sefer de yöntemimiz, önce birçok belgeyi incelemek, daha sonra da bu belgelerin incelenmesi temelinde kendi düşünce ve çalışmamızı gözden geçirmek, zaafaları ve hataları ortaya çıkarmak ve doğru ve iyi olanı teşvik etmek için eleştiri-özeleştiriye başlatmaktır. Bir yandan titiz davranmalı, hataların ve zaafaların eleştiri-özeleştirisini baştan savma değil ciddi bir şekilde yapmalı ve onları düzeltmeliyiz; diğer yandan ise, «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» yöntemini ve «gelecekteki hataları önlemek için, geçmişteki hatalardan ders çıkarmak ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek» yöntemini uygulamalı ve «bir darbede insanların işini bitirme» yöntemine karşı çıkmalıyız.

Partimiz, büyük, şanlı ve doğru bir Partidir. Bu gerçeği kabul etmeliyiz. Ama hâlâ zaaflarımız var ve bu da bir gerçek olarak kabul edilmelidir. Her şeyi değil, sadece doğru olan şeyleri kabul etmeliyiz; fakat aynı zamanda her şeyi değil, sadece yanlış olan şeyleri reddetmeliyiz. Başarılarımız çalışmamızdaki esas yöndür, ancak hata ve zaaflarımız hiç de az değildir. Bir düzeltme hareketine işte bunun için gerek duyuyoruz. Eğer kendimizde olan öznelciliği, bürokrasiyi ve sekterliği eleştirirsek, bu Partimizin itibarını zedeler mi? Bence zedelemes. Tam tersine, Partimizin itibarının artmasına hizmet eder. Japonya'ya karşı savaş sırasındaki düzeltme hareketi bunu kanıtlamıştır. Bu düzeltme hareketi Partimizin, Partili yoldaşlarımızın ve kıdemli kadrolarımızın itibarını artırmış ve yeni kadrolarımızın da büyük bir ilerleme kaydetmesini sağlamıştır. Eleştiriden korkan Komünist Partisi miydi, Guomindaŋ mı? Guomindang. Guomindang eleştiriye yasakladı, fakat bu onu sonunda yenilmekten kurtaramadı. Biz Marksist olduğumuz için, gerçek bizden yana olduğu için ve temel kitleler, yani işçiler ve köylüler bizden yana olduğu için Komünist Partisi eleştiriden korkmaz. O zamanlar dediğimiz gibi, düzeltme hareketi «geniş bir Marksist eğitim hareketidir»¹. Düzeltme, bütün Partinin eleştiri-

1. «Ordunun Kendi İhtiyacını Karşılama İçin Üretim Yapması ve Büyük Düzeltme ve Üretim Hareketlerinin Önemi Üzerine», Mao Zedung, *Seçme Eserler, Cilt III*, Kaynak Yayınları, s. 337

özeleştiri yoluyla Marksizmi incelemesi demektir. Düzeltme hareketi sırasında kuşkusuz Marksizmi daha çok öğrenebiliriz.

Çin'in dönüştürülmesi ve yeniden inşa edilmesi bizim önderliğimize bağlıdır. Düşünme yöntemimizi ve çalışma tarzımızı düzelttiğimiz zaman, çalışmamızda daha çok inisiyatif gösterecek, yeteneklerimizi geliştirecek ve daha iyi çalışacağız. Ülkemizin, canı yürekten kitlelere ve sosyalizm davasına hizmet eden ve değişiklik yapmakta kararlı olan çok sayıda insana ihtiyacı vardır. Biz komünistler, hepimiz böyle insanlar olmalıyız. Eski Çin'de reformdan söz etmek suçtu ve bu suçu işleyenleri, ya kafasını keserek ya da hapse atarak cezalandırırlardı. Buna rağmen, hiçbir şeyden korkmayarak kitap ve gazeteler yayımlayan, halkı eğiten ve örgütleyen ve bütün güçlülere rağmen yılmadan mücadele eden kararlı reformcular vardı. Devlet, demokratik halk diktatörlüğü, ülkemizin ekonomik ve kültürel bakımdan hızla gelişmesinin yolunu açmıştır. Devletimiz sadece birkaç yıl önce kurulmuş olduğu halde ekonomi, kültür, eğitim ve bilimin eşine rastlanmadık bir şekilde gelişmesi, şimdi artık herkes tarafından görülmektedir. Biz komünistler de, yeni Çin'i kurarken hiçbir güçlük karşısında yılmıyoruz. Fakat bu görevi sadece kendi başımıza yerine getiremeyiz. Sosyalist ve komünist yönelime sahip ve toplumumuzu dönüştürmek ve inşa etmek için bizimle birlikte yılmadan mücadele edecek, yüce ideallere sahip çok sayıda Partili olmayan insana ihtiyacımız var. Birkaç yüz milyonluk Çin halkı için daha iyi bir hayat sağlamak ve ekonomik ve kültürel bakımdan geri ülkemizi, yüksek bir kültür düzeyine sahip, zengin ve güçlü bir ülke haline getirmek, muazzam bir görevdir. İşte, bu görevi daha iyi bir şekilde yerine getirmek ve yüce ideallere ve reform yapma kararlılığına sahip olan Partili olmayan bütün insanlarla daha iyi çalışabilmek için, hem şimdi hem de gelecekte düzeltme hareketleri yürütmeli ve sürekli olarak hatalardan arınmalıyız. Tutarlı materyalistler hiçbir şeyden korkmazlar; bütün mücadele arkadaşlarımızın, yenilgiye uğramaktan ve alay edilmekten korkmaksızın ve biz komünistleri eleştirmekten ve bize önerilerde bulunmaktan çekinmeksizin cesaretle sorumluluklarına sahip çıkacaklarını ve bütün güçlülerin üstesinden geleceklerini umuyoruz. «Bin bıçak darbesi ile öldürül-

mekten korkmayan, imparatoru atından alaşağı edebilir»; sosyalizmi ve komünizmi inşa mücadelemizde işte böyle sarsılmaz bir ruha sahip olmalıyız. Biz komünistler, kendi payımıza, bizimle işbirliği yapanlara yardımcı olacak koşulları yaratmalı, onlarla ortak çalışmamızda iyi ve yoldaşça ilişkiler kurmalı ve ortak mücadelemizde onlarla birleşmeliyiz.

Altıncı olarak, tek yanlı olmak meselesi vardır. Tek yanlılık, her şeyin mutlak olduğunu düşünmek, yani meselelere metafizik bir şekilde yaklaşmaktır. Çalışmalarımızı değerlendirirken, her şeyi olumlu ya da her şeyi olumsuz görmek, tek yanlılıktır. Komünist Partisi içinde epey sayıda insan, Komünist Partisi dışında ise birçok insan böyle yapmaktadır. Her şeyi olumlu görmek, sadece iyi olanı görüp, kötü olanı görmemek, sadece övülmeyi bekleyip, eleştirilmekten hoşlanmaktır. Çalışmalarımızdan sanki her şey her bakımdan iyi gidiyormuş gibi söz etmek, gerçeklere uymaz. Her şeyin iyi olduğu doğru değildir; eksiklikler ve hatalar vardır. Ama, her şeyin kötü olduğu da doğru değildir ve bu da, gerçeklere aykırıdır. Bu durumda tahlil yapmak gereklidir. Her şeyi inkâr etmek, hiçbir tahlil yapmadan, hiçbir şeyin iyi bir şekilde yapılmadığını ve büyük sosyalist inşa çalışmasının, yüz milyonlarca insanın katıldığı bu büyük mücadelenin, övülecek hiçbir yanı olmayan tam bir başarısızlık olduğunu düşünmektir. Bu görüşlere sahip olan çok sayıda insanla, sosyalist sisteme düşman olanlar arasında bir fark olmakla beraber, bu görüşler çok hatalı ve zararlıdır ve insanların şevkini kırmaktan başka bir işe yaramazlar. Çalışmalarımızı, her şeyi olumlu ya da her şeyi olumsuz gören bir bakış açısıyla değerlendirmek yanlıştır. Meselelere böyle tek yanlı bir şekilde yaklaşanları eleştirmeliyiz, ancak kuşkusuz eleştirirken onlara yardımcı olmalı, «gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak ve hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek» ilkesini uygulamalıyız.

Bazıları şöyle diyorlar: Bir düzeltme hareketi başlatılacağına ve herkesten görüşlerini açıklaması istendiğine göre tek yanlılık kaçınılmazdır; dolayısıyla siz tek yanlılığın ortadan kaldırılması çağrısını yaparken, aslında insanların fikirlerini açıklamalarını istemiyorsunuz.

Bu iddia doğru mudur? Kuşkusuz, herkesin tek yanlılığın bütün izlelerinden sakınması güçtür. İnsanlar meseleleri daima kendi tecrübelerinin ışığında incelerler ve bu tecrübe ışığında görüş belirtirler, bunun sonucunda bazen kaçınılmaz olarak biraz tek yanlılığa düşerler. Ama, onlardan giderek tek yanlılıklarının üstesinden gelmelerini ve meselelere nispeten daha çok yanlı bir biçimde bakmalarını istememeli miyiz? Bence istemeliyiz. Aksi takdirde gelişemeyiz; günden güne, yıldan yıla, daha fazla sayıda insanın meselelere nispeten daha çok yanlı bir biçimde bakmasını istemezsek, tek yanlılığı hoş görmüş oluruz ve düzeltmenin amacıyla tamamen çelişkiye düşeriz. Tek yanlılık diyalektiğe aykırıdır. Biz adım adım diyalektiği yaymak ve herkesin giderek bilimsel diyalektik yöntemi kullanmayı öğrenmesini istiyoruz. İşte yayımlanan makalelerden bazıları son derece gösterişli, ama herhangi bir içerikten, meselelerin somut tahlilinden, sağlam fikirlerden yoksun ve hiç ikna edici değil. Bu makalelerden ne kadar az yazılırsa, o kadar iyidir. İnsan bir makale yazarken, sürekli olarak «ben ne kadar zeki-yim!» diye düşünmemeli, kendini okuyucularıyla tamamen eşit görmelidir. Uzun süreden beri devrim hareketi içinde olabilirsiniz, ama buna rağmen yanlış bir şey söylerseniz, görüşlerinizi çürütürler. Ne kadar hava atarsanız, insanlar da, size o kadar az tahammül ederler ve yazılarınızı da okumak istemezler. Dürüst bir şekilde çalışmalı, tahlilci bir yaklaşım benimsemeli, ikna edici yazılar yazmalı ve hiçbir zaman çeşitli pozlar takınıp insanları ezmeye çalışmamalıyız.

Bazıları uzun bir yazı yazılırken tek yanlılıktan kaçınılabileceğini, kısa yazılarda ise tek yanlılığın kaçınılmaz olduğunu söylüyorlar. Kısa yazılar mutlaka tek yanlı olmak zorunda mıdır? Biraz önce de söylediğim gibi, tek yanlılıktan kaçınmak genellikle güçtür, ama yazıya biraz tek yanlılık karışırsa, bu o kadar da korkunç bir şey olmaz. İnsanların meseleleri mutlaka her yönüyle ele almalarını istersek, eleştiri zayıflar. Buna rağmen, insanlardan meseleleri nispeten her yönüyle ele almaya ve sadece uzun makalelerde değil kısa denemeler de dahil olmak üzere kısa makalelerde de tek yanlılıktan kaçınmaya çalışmalarını istiyoruz. Bazıları, birkaç yüz kelimelik, ya da bin ya da iki bin kelimelik bir denemede nasıl tahlil yapılabilir diyorlar? Niçin yapılma-

sın? Lu Sun böyle yapmadı mı? Tahlilci yöntem diyalektiktir. Tahlil derken, şeylerin içindeki çelişmelerin tahlil edilmesini kastediyoruz. Hayatı yakından tanımadan ve ilgili çelişmeleri gerçekten kavramadan doğru bir tahlil yapmak imkânsızdır. Lu Sun'un son yazıları son derece derin ve güçlüdür, fakat aynı zamanda da, o sıralarda artık diyalektiği kavradığı için tek yanlılıktan tamamen arınmıştır. Lenin'in bazı makaleleri de kısa denemeler olarak nitelendirilebilir; bunlar iğneleyici ve etkilidirler, fakat tek yanlı değildirler. Lu Sun'un hemen hemen bütün yazıları düşmanı hedef alıyordu, Lenin'in yazılarından bazıları düşmanı, bazıları ise yoldaşları hedef alıyordu. Lu Sun tipinde bir makale halkın saflarındaki hatalara ve zaaflara karşı kullanılabilir mi? Bence kullanılabilir. Kuşkusuz düşmanla kendimiz arasında ayırım yapmalıyız ve yoldaşlara karşı düşmanca bir tutum takınmamalı, onlara düşmanlara davrandığımız gibi davranmamalıyız. Halkın davasını savunma arzusuyla, sıcak ve samimi bir şekilde konuşmalı ve onların siyasi bilincini yükseltmeli, alaya ve saldırıya başvurmamalıyız.

Yazı yazmaya cesaret edemiyorsak ne olacak? Bazıları, insanları kırmaktan ve eleştirilmekten korktukları için söyleyecek şeyleri olduğu halde yazı yazmaya cesaret edemediklerini söylüyorlar. Bence bu gibi düşünceler bir kenara bırakılabilir. Bizim devletimiz bir demokratik halk devletidir ve halkın hizmetinde yazı yazmak için elverişli bir ortam yaratmaktadır. «Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın» siyaseti de bilim ve sanatın gelişmesinin bir diğer güvencesidir. Eğer söyledikleriniz doğruysa, eleştiriden korkmanıza gerek yoktur ve doğru fikirlerinizi tartışma sırasında daha da açıklayabilirsiniz. Eğer söyledikleriniz yanlışsa, o zaman da eleştiri, hatalarınızı düzeltmenize yardımcı olur ve bunda da kötü olan hiçbir şey yoktur. Toplumumuzda, militan devrimci eleştiri ve karşıeleştiri, çelişmeleri açığa çıkarmak ve çözmek, bilimi ve sanatı geliştirmek ve bütün çalışmalarımızda başarı sağlamak için kullandığımız sağlıklı yöntemdir.

Yedinci olarak, «açılma» mı, yoksa «kısıtlama» mı? Bu bir siyaset meselesidir. «Yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın» siyaseti temel olduğu kadar uzun vadelidir; bu geçici bir siyaset değildir. Tartışmada yoldaşlar «kısıtlama»yı onaylamadıklarını belirttiler; ben-

ce doğru olan da budur. Parti Merkez Komitesi «kısıtlama»dan değil, «açılma»dan yanadır.

Ülkemizi yönetirken, iki farklı yöntem ya da başka bir deyişle iki farklı siyaset benimsenebilir: «Açılma» veya «kısıtlama». «Açılma», konuşmaya, eleştirmeye ve tartışmaya cesaret edebilmeleri için herkeşe fikirlerini özgürce açıklama izni vermek anlamına gelir; yanlış fikirlerden ve zehirli şeylerden korkmama anlamına gelir; farklı görüşlere sahip kişiler arasında tartışma ve eleştiriyi, hem eleştiriye hem de karşıeleştiriye hoşgörü tanıyarak teşvik etmek anlamına gelir; hatalı görüşlere sahip insanlara zorla boyun eğdirmek değil, onları ikna etmek anlamına gelir. «Kısıtlama» ise, insanların farklı görüşler ortaya koymalarına ve yanlış fikirlerini açıklamalarına izin vermemek ve böyle yaptıklarında «bir darbede işlerini bitirmek» anlamına gelir. Bu, çelişmeleri çözmekten çok, daha da derinleştirme yoludur. «Açılma» mı, «kısıtlama» mı? Bu iki siyasetten birini seçmek zorundayız. Biz birinciyi seçiyoruz, çünkü bu siyaset ülkemizin sağlamlaşmasına ve kültürümüzün gelişmesine yardımcı olacaktır.

Birkaç milyon aydınla birleşmek ve onların bugünkü dünya görüşlerini değiştirmek için «açılma» siyasetini kullanmayı düşünüyoruz. Yukarda da söylediğim gibi, ülkemizdeki aydınların ezici çoğunluğu gelişmek ve kendilerini yeniden kalıba dökmek istemektedirler ve bunu kesinlikle yapabilirler. Bu bakımdan, benimsediğimiz siyaset büyük bir rol oynayacaktır. Aydınlar sorunu her şeyden önce bir ideoloji sorunudur ve ideolojik meselelerin çözümünde kaba ve zorbaca tedbirlere başvurmak yararlı değil, zararlıdır. Aydınların yeniden kalıba dökülmesi ve özellikle dünya görüşlerinin değiştirilmesi uzun zaman gerektiren bir süreçtir. Yoldaşlarımız ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmenin uzun süreli, sabırlı ve özenli bir çalışma gerektirdiğini ve kişilerin uzun yıllar boyunca şekillenmiş ideolojilerini, birkaç konferans vererek veya birkaç toplantı düzenleyerek değiştirmeye kalkışmamaları gerektiğini kavramak zorundadırlar. İnsanları ikna etmenin tek yolu, zor kullanmak değil, inandırmaktır. Zorlama hiçbir zaman onların ikna olmalarıyla sonuçlanmayacaktır. Onlara zorla boyun eğdirmeye kalkmak hiçbir sonuç vermeyecektir. Düşmanla ilişkilerimiz-

de bu yöntem kullanılır, ama yoldaşlarla ya da dostlarla ilişkilerimizde kesinlikle hoş görülemez. Ya başkalarını ikna etmesini bilmiyorsak? O zaman öğrenmek zorundayız. Tartışma ve akıl yürütme yoluyla, yanlış fikirlerin üstesinden gelmeyi öğrenmek zorundayız.

«Yüz çiçeğin açmasına izin vermek», sanatı geliştirmenin, «yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasına izin vermek» de bilimi geliştirmenin yoludur. Bu siyaset sadece bilim ve sanatı geliştirmede iyi bir yöntem olmakla kalmaz, aynı zamanda, daha geniş bir şekilde uygulandığında, bütün çalışmamızda iyi sonuç verir. Daha az hata yapmamızı sağlar. Anlamadığımız ve bu yüzden baş edemediğimiz birçok şey var, ama tartışma ve mücadele yoluyla bunları kavrayacak ve çözmeyi öğreneceğiz. Gerçek, farklı görüşler arasındaki tartışma yoluyla gelişir. Zehirli ve Marksizme karşı olan herhangi bir şeyi ele alırken de aynı yöntem benimsenebilir, çünkü Marksizm bunlara karşı mücadele içinde gelişecektir. Zıtların mücadelesi yoluyla gelişme, diyalektiğe uygun olan gelişme, işte budur.

İnsanlar çağlar boyunca doğruyu, iyiyi ve güzeli tartışmadılar mı? Bunların karşıtları yanlış, kötü ve çirkindir. Birinciler, ikinciler olmadan var olamazlar. Doğru, yanlışın karşıtı olarak vardır. Doğada olduğu gibi toplumda da, istisnasız her bütün farklı parçalara bölünür, ancak içerik ve biçim somut koşullara göre değişir. Yanlış şeyler ve çirkin olgular her zaman olacaktır. Doğru ve yanlış, iyi ve kötü, güzel ve çirkin gibi karşıtlar her zaman olacaktır. Aynı şey güzel kokulu çiçekler ve zehirli otlar için de geçerlidir. Bunlar arasındaki ilişki zıtların birliği mücadelesidir. Ancak iki şeyi karşılaştırarak ayırım yapabiliriz. Ancak ayırım yapıldığı ve mücadele edildiği zaman gelişme olabilir. Doğru, yanlışla karşı mücadele içinde gelişir. Marksizmin gelişmesi böyledir. Marksizm burjuva ve küçük burjuva ideolojisiyle mücadele içinde gelişir ve onun gelişebilmesi ancak mücadele yoluyla olur.

Biz «açılma» siyasetinden yanayız. Şimdiye kadar bu çok fazla değil, çok az uygulandı. Açılmadan korkmamalıyız; eleştiriden ve zararlı otlardan da korkmamalıyız. Marksizm bilimsel doğrudur; hiçbir eleştiriden korkmaz ve eleştiriyle yenilgiye uğratılamaz. Aynı şey Komünist Partisi ve Halk Hükümeti için de geçerlidir; onlar hiçbir eleştiri-

den korkmazlar ve eleştiriyle yıkılamazlar. Yanlış olan bazı şeyler daima var olacaktır, bu hiç korkulacak bir şey değildir. Son günlerde, hortlaklar ve canavarlar sahneye çıktı. Bunu gören bazı yoldaşlar büyük bir endişeye kapıldılar. Bence, bu çok fazla olmadığı sürece pek önemli değildir; böyle hortlaklar ve canavarlar birkaç on yıl içinde sahneyi tamamen terk edecektir ve siz isterseniz bile bir daha onları göremeyeceksiniz Doğru olanı geliştirmeli ve yanlış olana karşı çıkmalıyız, ama insanların yanlış şeylerle karşı karşıya gelmelerinden korkmamalıyız. İnsanların ters ve kötü olgularla ve yanlış fikirlerle ilişkilerini yasaklayan veya sahnedeki hortlak ve canavarları seyretmelerini yasaklayan emirler yayınlamak hiçbir sorunu çözmeyecektir. Pek tabii ki böyle şeylerin yayılmasını savunmuyorum. Sadece «çok fazla olmadığı sürece bunun önemli olmadığını» söylüyorum. Yanlış şeylerin var olması hiç de hayrèt verici değildir, bunda korkuya kapılacak bir şey yoktur; tersine bu, insanların onlara karşı daha iyi mücadele etmeyi öğrenmelerine yardımcı olur. Büyük fırtınalardan bile korkulmamalıdır. İnsan toplumu büyük fırtınalar içinde ilerler.

Ülkemizde, burjuva ve küçük burjuva ideolojisi ve Marksizme düşman ideolojiler daha uzun süre var olmaya devam edecektir. Ülkemizde sosyalist sistem esas olarak kurulmuştur. Üretim araçları mülkiyetinin dönüşümünde esas olarak zafer kazanmış bulunuyoruz, ama siyasi ve ideolojik cephelerde kesin zaferi esas olarak kazanmaktan bile uzağız. İdeolojik alanda, proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadeleyi kimin kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmüş değildir. Burjuva ve küçük burjuva ideolojisine karşı hâlâ uzun süreli bir mücadele yürütmek zorundayız. Bunu kavramamak ve ideolojik mücadeleden vazgeçmek yanlıştır. Bütün hatalı fikirler, bütün zehirli otlar, bütün hortlaklar ve canavarlar eleştiriye tabi tutulmalı, bunların serbestçe yayılmalarına hiçbir koşulda izin verilmemelidir. Fakat eleştiri kaba, bürokratik, metafizik ve dogmatik değil, tam anlamıyla akla yatkın, tahlilci ve ikna edici olmalıdır.

İnsanlar uzun zamandan beri dogmatizme birçok eleştiri yönelttiler. Yapılması gereken de budur. Ama revizyonizmi eleştirmeyi çoğu kez göz ardı ediyorlar. Dogmatizm de, revizyonizm de Marksizme ay-

kırıdır. Marksizm kesinlikle ilerlemek zorundadır, pratiğin gelişmesiyle o da gelişmelidir. Marksizm, yerinde sayamaz. Marksizm durağan ve tekdüze olsaydı, canlılığını yitirirdi. Ama Marksizmin temel ilkele-ri asla çiğnenmemelidir, aksi takdirde hatalar işlenir. Marksizme meta-fizik bir bakış açısından yaklaşmak ve onu katı bir şey olarak görmek dogmatizmdir. Marksizmin temel ilkelerini ve evrensel doğruluğunu inkâr etmek revizyonizmdir. Revizyonizm burjuva ideolojisinin bir bi-çimidir. Revizyonistler, sosyalizm ile kapitalizm ve proletarya dikta-törlüğü ile burjuva diktatörlüğü arasındaki farkı inkâr ederler. Aslında onların savundukları sosyalist çizgi değil, kapitalist çizgidir. Bugünkü koşullarda revizyonizm, dogmatizmden daha zararlıdır. Bugün önemli görevlerimizden biri de ideolojik cephede revizyonizmin eleştirisine girişmektir.

Sekizinci ve sonuncu olarak, eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komiteleri, ideoloji sorununu ele almalıdırlar. Bu, burada bulunan bazı yoldaşların değinmemi istedikleri bir noktadır. Birçok yerde, Parti komiteleri ideoloji meselesini ele almamışlar ya da bu ko-nuda pek az şey yapmışlardır. Bunun başlıca nedeni işlerinin çok ol-masıdır. Ama bunu kesinlikle ele almalıdırlar. «Ele alınması» derken, gündeme getirilmesi ve incelenmesi gerektiğini kastediyorum. Daha önceki devrimci dönemlerin özelliği olan geniş çaplı ve şiddetli kitle-sel sınıf mücadeleleri esas olarak sona ermiş bulunuyor, fakat sınıf mücadelesi özellikle siyasi ve ideolojik cephelerde hâlâ devam etmek-tedir ve çok da keskindir. Bugün, ideoloji meselesi çok önemli bir ha-le gelmiştir. Bütün eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti ko-mitesi birinci sekreterleri, ancak dikkatle üzerine eğildikleri ve iyice araştırdıkları takdirde doğru bir şekilde çözülebilecek olan bu mesele-yi bizzat ele almalıdırlar. Bütün bu yerlerde, yerel ideolojik çalışmayı ve bununla ilgili bütün sorunları tartışmak üzere şimdi bizim yapmak-ta olduğumuza benzer, propaganda çalışmasıyla ilgili toplantılar dü-zenlenmelidir. Bu gibi toplantılara sadece partili yoldaşlar değil, Parti-li olmayan insanlar ve farklı görüşlere sahip insanlar da katılmalıdır. Bizim toplantımızın da kanıtladığı gibi onların katılmaları herhangi bir zarar getirmez, tersine yararlı olur.

SADE YAŞAYIP SIKI ÇALIŞMA KONUSUNDA KARARLI OLUN, KİTLELERLE SIKI BAĞLARI SÜRDÜRÜN

Mart 1957

1

Partimiz bir düzeltme hareketi başlatacaktır. Bu, eleştiri-özeleştiri yoluyla Parti içindeki çelişmeleri ve aynı zamanda da Partiyle halk arasındaki çelişmeleri çözmenin bir yöntemidir. Hareket bu kez, üç kötü tarzi, bürokrasiyi, sekterliği ve özncliliği hedef alacaktır. Düzeltme hareketi yoluyla Partimizin sade yaşama ve sıkı bir mücadele verme şeklindeki geleneğini ileri götürmeye çalışmalıyız. Devrimde zafer kazandığımızdan beri, bazı yoldaşlarımızın devrimci iradesi zayıflıyor, devrimci coşkunuğu azalıyor, canı yürekten halka hizmet etme ve düşmana karşı savaştığımız günlerde gösterdikleri ölüme meydan okuma ruhları zayıflıyor; bunun yanı sıra mevki ve ün kazanmak istiyorlar, ne yedikleri ve ne giydikleri konusunda kılı kırk yarıyorlar, yüksek maaşlar için yarışıyorlar ve çıkar ve kazanç peşinde koşuyorlar. Bütün bu eğilimler artmaktadır. Geçen yıl, kadroların derecelendirilmesi sırasında, bazılarının ağlayıp sızladıkları ve berbat bir tutum takındıkları kulağıma geldi. Bir insanın iki gözü vardır, değil mi? Bunların içinden çıkan su taneciklerine gözyaşı denir. Derecelendirme bu gibilerin istediği gibi olmayınca, yanaklarından aşağı yaşlar süzülmeğe başlıyor. Ne Çan Kayşek'e karşı verilen savaş sırasında, ne ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım etme hareketi sırasında,

* Birinci Bölüm 18 Mart 1957'de Zinan'daki bir Parti kadroları konferansında yapılan konuşmanın bir bölümü, İkinci Bölüm ise, aynı yılın 19 Mart'ında Nancing'deki bir Parti kadroları konferansında yapılan konuşmanın bir bölümüdür.

ne toprak reformu ve karşıdevrimcilerin bastırılması sırasında, ne sosyalizmin kurulması sırasında tek bir damla gözyaşı döktüler, ama kişisel çıkarları bozulur bozulmaz gözlerinden sel gibi yaş akmaya başladı. Hatta, üç gün boyunca ağzına tek bir lokma koymayı reddeden birinden söz edildiğini bile duydum. Bana kalırsa, üç gün bir şey yemekten pek bir şey çıkmaz, ama bu bir hafta sürerse biraz tehlikeli olur. Uzun lafın kısası, ün ve mevki konusunda rekabet etme, kimin daha fazla ücret aldığı, daha iyi yediği ve giyindiği ve daha rahat olduğu konusunda karşılaştırma yapma eğilimi ortaya çıkmıştır. Kişisel çıkarlar nedeniyle açlık grevi yapmak ve gözyaşı dökmek gibi davranışlar, bir tür halk içindeki çelişme olarak görülebilir. *Lin Çung Gece Kaçıyor*¹ adlı bir opera sahnesinde, «Bir adam, acı çekmeden, kolay kolay gözyaşı dökmeyen adamlar (belki aynı zamanda kadınlar) oldukları söylenebilir. Bu gibi davranışların da düzeltilmesi gerekir, değil mi? Kolay kolay gözyaşı dökmek iyi bir şeydir, ama bir insan ne zaman acı çeker? İşçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin geleceği tehlikeye girdiği zaman. O zaman biraz gözyaşı dökülebilir. Hatalı bir biçimde derecelendirilseniz bile, size uygun görülen rütbeyi kabul etmeli ve gözyaşlarınızı koyuvermemeli, onları içinizde tutmalısınız. Bu dünyada birçok haksızlık olmaktadır ve belki siz de yanlış derecelendirilmiş olabilirsiniz, ama buna rağmen kıyameti koparmak için bir neden yoktur; çünkü bu önemsiz bir şeydir ve yiyecek bir şey bulabildiğiniz sürece halinizden memnun olmanız gerekir. Çünkü ne de olsa biz devrimci bir Partiyiz ve ilke olarak, kimsenin açlıktan ölmesine izin vermeyiz. Bir insan açlıktan ölmedikçe, devrimci çalışma yapmalı ve daha fazla çaba harcamak için kendini zorlamalıdır. Bundan on bin yıl sonra da insanlar sıkı çalışmak zorunda olacaklardır. Bir komünistin sıkı çalışması ve kalbinin yarısı ya da üçte ikisiyle değil, bütün kalbiyle halka hizmet etmesi gerekir. Devrimci iradesi zayıflayanlar, düzeltme yoluyla yeniden canlılık kazanmalıdırlar.

1. *Lin Çung Gece Kaçıyor*, Ming Hanedanı zamanında yazılan *Bir Kılıcın Öyküsü* adlı Kunçu operasının bir sahnesidir. Kunçu operası, Ciangsu Eyaletindeki Kunşan'da doğmuştur.

Devrimci savaş yıllarında sahip olduğumuz aynı canlılığı, devrimci coşkunluğu ve aynı ölüme meydan okuma ruhunu sürdürmeli ve devrimci çalışmamızı sonuna kadar götürmeliyiz. Ölüme meydan okumak ne demektir? *Suyun Kıyısında* adlı romanda, tam bu düşündüğümüz ruha sahip olan, Ölüme Meydan Okuyan Üçüncü Kardeş Şih Siu adında bir kahraman vardır. Geçmişte devrimi işte bu ruhla yaptık. Bir insan bir kere hayata gelir ve belki altmış, yetmiş, seksen, doksan yıl yaşar; bu belli olmaz. En azından, çalışabildiğiniz sürece çalışmalısınız. Ve bu çalışmayı devrimci bir coşku ve ölüme meydan okuyan bir ruhla yapmalısınız. Bazı yoldaşlarda bu coşku ve bu ruh eksiktir ve onlar artık ilerlemiyorlar. Bu sağlıklı bir olgu değildir ve bu yoldaşlar eğitilmelidir.

Bütün Parti siyasi ve ideolojik çalışmayı güçlendirmelidir. Bugünkü konferansa katılan yoldaşların birçoğu ordudandır. Orduda durum nasıl? Barış zamanında yapılan siyasi çalışmayla savaş zamanında yapılan siyasi çalışma arasında bir fark yok mudur? Savaş sırasında kitlelerle sıkı bağların kurulması, subayların askerlerle ve bütün ordunun da halkla bütünleşmesi gerekir. Böyle zamanlarda kitleler, bazı zaaflarımız olsa da bizi bağışlarlar. Şimdi barış zamanındayız, muharebe yapmıyoruz ve tek işimiz eğitim yapmaktır; eğer kitlelerle sıkı bağlarımızı sürdürmek için kararlı bir çaba göstermezsek, zaaflarımızı bağışlamak onlara doğal olarak zor gelecektir. Askeri rütbe sistemi² ve diğer bazı sistemler getirildiği halde, yüksek rütbeliler astlarıyla, kadrolar da askerlerle kendilerini gene de eşit görmeli, astların üstlerini, askerlerin de kadroları eleştirmesine izin verilmelidir. Eleştirilere olanak sağlamak için örneğin bir Parti konferansı toplanabilir. «Üç kötülüğe» karşı mücadele hareketi sırasında Çen Yi yoldaş, «Bu kadar yıl herkese emirler vermemiz doğru olduğuna göre, şimdi de astlarımızın bizi bir süre, diyelim bir hafta için, eleştirmesine izin vermemiz doğru bir şey olmaz mı?» dediği zaman haklıydı. Bunun doğru olduğunu söylemek istiyordu. Onunla aynı fikirdeyim, bırakalım astlarımız bir hafta boyunca bizi eleştirsinler. Eleştiriler başlamadan biraz hazırlık yapın, bir çeşit rapor vererek zaaflarınız konusunda bir şeyler söyle-

2. Askeri rütbe sistemi 1955 Eylül'ünde kabul edildi ve 1965 Mayıs'ında kaldırıldı.

yin; bunlar herhalde bir, iki, üç ya da dört noktayı geçmeyecektir. On-
dan sonra da yoldaşların konuşmasına, bazı noktaları ekleyerek eleştiri-
lerde bulunmasına olanak tanıyın. Kitleler adildir, geçmişimizi bir
çırıpıda silip atmazlar. Bölük ve takım komutanları da askerlerinin
eleştiri yapmasına olanak tanımalıdır ve bunun en iyi yolu, her yıl
arka arkaya birkaç gün süren eleştiri toplantıları düzenlemektir. Eski-
den orduda bu tür bir demokrasi uyguladık ve iyi sonuçlar aldık. As-
keri rütbe sisteminin ve diğer sistemlerin benimsenmesinden dolayı,
üst kademelerle alt kademeler, subaylarla askerler, orduyla halk ve si-
lahlı kuvvetlerle yerel yönetimler arasındaki sıkı bağların zarar görme-
sine göz yummayın. Üst kademelerin alt kademelerle sıkı bağlarını
sürdürmeleri ve bunların yoldaşça bağlar olması gerektiğini söyleme-
ye gerek bile yok. Kadrolar askerlerle sıkı bağlar kurmalı ve onlarla
bütünleşmelidirler. Silahlı kuvvetler de aynı şekilde halkla ve yerel
Parti ve hükümet örgütleriyle sıkı bir ilişki içinde olmalıdırlar.

Yoldaşlarımız şu noktaya dikkat etmelidirler: Makamınızın, yüksek
mevkinizin ya da kıdemliliğinizin verdiği güce dayanarak yaşamayın.
Hazır söz kıdemlilikten açılmışken şunu da belirtmeliyim ki, yıllardan
beri devrim yapıyoruz ve devrimci geçmişimiz önemlidir, ama gene de
ona dayanarak yaşamamalıyız. Yirmi-otuz yıldan beri çalışan kıdemli
kadrolar olduğunuz doğrudur. İşte bu nedenle, aptalca bir şey söylediği-
niz ya da saçma sapan konuştuğunuz zaman halk sizi bağışlamayacak-
tır. Geçmişte ne kadar çok iyi iş yapmış olursanız olun ve mevkiniz ne
kadar yüksek olursa olsun, bugün iyi bir iş yapmıyor, meseleleri doğru
şekilde çözmiyor ve böylece halkın çıkarlarına zarar veriyorsanız, sizi
bağışlamazlar. Dolayısıyla yoldaşlarımız kıdemliliklerine değil, mesele-
leri doğru çözebilme yeteneklerine güvenmelidirler. Geçerli olan budur,
kıdemlilik değil. Kıdemliliğinize dayanamayacağınıza göre de, en iyisi
daha önce hiçbir görevde bulunmamış gibi kıdemliliğinizi tamamen ka-
fanızdan silip atmanızdır; yani bir despot gibi, bir bürokrat gibi davran-
mamalı, böyle pozlar takınmamalı ve halkla, astlarınızla kaynaşmalısı-
nız. Bu, kadrolarımızın ve özellikle eski kadrolarımızın akıllarından çı-
karmamaları gereken bir noktadır. Genel olarak yeni kadrolar sırtlarında
böyle bir yük taşımazlar, daha serbesttirler. Eski kadrolar, yeni kadrola-
ra eşit davranmalıdırlar. Eski kadrolar birçok bakımdan yeni kadrolar
kadar iyi değildirler ve onlardan öğrenmelidirler.

DURUM DEĞİŞMEYE BAŞLIYOR*

15 Mayıs 1957

Zıtların birliği ve mücadelesi, toplum hayatında rastlanan evrensel olgulardır. Mücadele zıtların birbirlerine dönüşmesine ve yeni bir birliğin oluşmasına yol açar ve toplum hayatı böylece bir adım ilerler.

Komünist Partisi içindeki düzeltme hareketi tek bir bütünün içindeki iki tarz arasında bir mücadeledir. Bu, Komünist Partisi için olduğu kadar bütün halk için de geçerlidir.

Komünist Partisi içinde farklı farklı insanlar vardır. Çoğunluğunu meydana getiren Marksistler vardır. Onların da zaafları vardır, fakat bu zaaflar o kadar ciddi değildir. Düşüncesinde dogmatizm hatası olan belli sayıda insan vardır. Bunların çoğu kararlı ve güvenilir insanlardır ve Partiye ve ülkeye bağlıdırlar, ancak sorunlara yaklaşımlarında «solcu» bir tek yanlılık görülür. Bu tek yanlılığın üstesinden geldikleri zaman ileriye doğru büyük bir adım atacaklardır. Bunların dışında, bir de, düşüncesinde revizyonizm ya da sağ oportünizm hatası olan belli sayıda insan vardır. Sahip oldukları fikirler parti içinde burjuva ideolojisinin bir yansıması olduğu ve burjuva liberalizmini özledikleri, her şeyi inkâr ettikleri ve binbir türlü bağla Parti dışındaki burjuva aydınlarına bağlı oldukları için, bu gibileri daha büyük bir tehlike oluştururlar. Son birkaç aydır dogmatizm eleştiriliyor ama revizyonizme dokunulmuyor. Dogmatizm eleştirilmelidir, yoksa birçok hatayı düzeltmek mümkün olmaz. Şimdi ise, revizyonizmin eleştirilmesi üzerinde yoğunlaşmanın zamanıdır. Dogmatizm zıddına dönüştüğü zaman, ya Marksizm ya da revizyonizm haline gelir. Partimizin tecrübesinde dogmatizmin Marksizme dönüştüğü birçok örnek vardır, ama revizyonizme dönüştüğü çok az örnek vardır; çünkü dogmatizm, küçük burju-

* Başkan Mao tarafından kaleme alınan bu yazı Parti kadroları arasında dağıtılmıştır.

va aşırılığı ile lekelenmiş bir proleter düşünce okulunu temsil eder. Bazı durumlarda «dogmatizm» diye saldırıya uğrayan şey, aslında çalışmada yapılan hatalardır. Diğer bazı durumlarda ise «dogmatizm» diye saldırılan şey aslında, bazılarının «dogmatizm» sanıp saldırdıkları Marksizmden başka bir şey değildir. Gerçek dogmatikler, sağda olmaksansa «sol»da olmanın daha iyi olduğunu düşünürler, bunun da bir nedeni vardır: Bu gibileri devrim isterler. Ama devrim davasına verilen zarar açısından, «sol»da olmak hiçbir şekilde sağda olmaktan daha iyi değildir ve kararlı bir biçimde düzeltilmelidir. Bazı hatalar, merkezi otoritelerin saptadığı siyasetlerin uygulanmasından doğar ve sorumluluğun büyük kısmı haksız yere alt kademelerdekilerin sırtına yüklenmemelidir. Partimizde, aydın olan çok sayıda yeni üye vardır (Gençlik Birliği'nde daha da fazla) ve bunlardan bir kısmının oldukça ciddi bir şekilde revizyonist fikirlerin etkisi altında oldukları doğrudur. Parti ruhunu ve basının sınıf niteliğini inkâr ediyor, proleter gazetecilikle burjuva gazetecilik arasındaki ilke farklarını bulanıklaştırıyor ve sosyalist ülkelerin kolektif ekonomisini yansıtan gazeteciliği, kapitalist ülkelerin, anarşi ve tekelci gruplar arasındaki rekabet tarafından belirlenen ekonomilerini yansıtan gazetecilikle karıştırıyorlar. Burjuva liberalizmine bayılıyorlar ve Partinin önderliğine karşı çıkıyorlar. Demokrasi istiyor ve merkeziyetçiliği reddediyorlar. Planlı bir ekonominin gerçekleştirilmesi için şart olan şeylere, yani kültür ve eğitim alanlarındaki (gazetecilik de bunlara dahildir) önderliğe, planlamaya ve denetime karşıdırlar; oysa bunlar zorunludur ve gereğinden fazla da merkezileştirilmiş durumda değildir. Bu gibileriyle Parti dışındaki sağcı aydınlar birlikte hareket ediyor ve uyumlu bir grup oluşturuyorlar, iki kardeş gibi içtikleri su ayrı gitmiyor. Dogmatizmi çeşitli türden insanlar eleştirmektedir. Komünistler, yani Marksistler. Sözde komünistler, yani Parti içindeki sağcılar; revizyonistler. Parti dışında ise sol, orta ve sağ. Çok sayıda insandan oluşan orta kesim, Partili olmayan aydınların yaklaşık olarak yüzde 70'ini, sol yüzde 20 kadarını, sağ ise duruma göre yüzde 1,3,5 ya da yüzde 10 kadarını oluşturur.

Demokratik partilerdeki ve yükseköğrenim kurumlarındaki sağcılar, son günlerde, son derece kararlı ve son derece kudurgan olduklarını ortaya koydular. Ortadaki unsurların kendilerinden yana olduğunu

ve Komünist Partisinin önderliğini izlemeyeceğini sanıyorlar, ama bu aslında boş bir hayalden başka bir şey değildir. Ortadaki unsurlardan bazıları yalpalıyorlar; sola ya da sağa kayabilirler ve sağcıların şu andaki azgın saldırıları karşısında ağızlarını sıkıca kapatmak ve bir bekle gör tutumu takınmak isteyebilirler. Bugüne kadar sağcıların saldırısı henüz en yüksek noktasına ulaşmamıştır ve saldırılarını yüksek bir moralle sürdürmektedirler. Sağcıların Parti içinde olanları da Partili olmayanları da diyalektik konusunda hiçbir şey bilmezler -şeyler, en aşırı noktaya kadar gelişince zıddına dönüşür. Bir süre için sağcıların kudurmuşçasına sağa sola saldırmasına ve saldırganlıklarının doruğa ulaşmasına izin vereceğiz. Ne kadar çok kudururlarsa bizim için o kadar iyidir. Bazıları bir balık gibi oltaya yakalanmaktan, bazıları da içeri çekilerek kuşatılıp yok edilmekten korktuklarını söylüyorlar. Şimdi çok sayıda balık kendiliğinden suyun yüzüne çıktığına göre oltaya yem takmaya bile gerek kalmamıştır. Bunlar öyle sıradan balık değil, keskin dişli adam yiyen köpek balıklarıdır -insanların yüzgeçlerini yediği köpek balıkları işte bunlardır. Sağcılarla mücadelemiz, orta unsurların kazanılması noktasındadır ve biz bu unsurları kazanabiliriz. Sağcıların demokratik halk diktatörlüğünü, Halk Hükümetini, sosyalizmi ve Komünist Partisinin önderliğini desteklediklerini söylemeleri bir sahtekârlıktan ibarettir ve hiçbir şekilde dikkate alınmamalıdır. Bu, ister demokratik partilerde ve eğitim, sanat ve edebiyat, basın, bilim ve teknoloji alanlarında, ister sanayi ve ticaret çevrelerinde olsunlar, bütün sağcılar için geçerlidir. Son derece kararlı olan iki tür insan vardır: Sol ve sağ. Bunların her ikisi de ortadaki unsurları kazanmaya ve onların önderliğini ele geçirmeye çalışmaktadır. Sağcılar önce önderliğin bir kısmını, sonra da tümünü ele geçirmeye çalışıyorlar. İlk önce, basın, eğitim, sanat ve edebiyat, bilim ve teknoloji alanlarında önderliği ele geçirmeye çalışıyorlar. Bu alanlarda komünistlerin kendileri kadar güçlü olmadığını biliyorlar ve gerçekten de durum budur. Onlar, hoş tutulması gereken «milli hazineler»dir. «Üç kötülüğe» karşı mücadele hareketi, karşıdevrimcilerin temizlenmesi, son yılların yeniden kalıba dökme çalışmaları; ne rezalet, ne küstahlık! Ayrıca, birçok yüksekokul öğrencisinin toprak ağası, zengin köylü ya da burjuva ailelerinden geldiğini de biliyorlar ve bu insanların onların çağrısı üzerine ayakla-

nacağına inanıyorlar. Öğrenci kitlesinin sağcı fikirler taşıyan kesimi için böyle bir olasılık vardır. Ne var ki, bunun, öğrencilerin çoğu için doğru olduğunu düşünmek ham hayaldir. Basın çevrelerindeki sağcılardan, işçi ve köylü kitlelerini hükümete karşı çıkmaya kışkırttıklarını gösteren belirtiler de vardır.

Bazıları siyasi yaftalara karşı çıkıyorlar, ama sadece Komünist Partisi kendilerine yafta yapıştırdığı zaman! Ne var ki, kendilerinin, komünistlere ve demokratik partilerdeki ve hayatın bütün alanlarındaki solda ve ortada yer alan unsurlara istedikleri gibi yafta yapıştırabileceklerini sanıyorlar. Sağcıların yakıştırdığı yaftalardan son aylarda basında yer alanların çokluğuna bakın! Ortadaki unsurların yafta yapıştırılmasına karşı çıkmaları içtendir. Geçmişte ortadaki unsurlara yapıştırdığımız doğru olmayan bütün yaftalar kaldırılmalı ve gelecekte de ayırım gözetmeksizin yafta yapıştırılmamalıdır. Kim olurlarsa olsunlar, eğer bazı insanlara «üç kötülüğe» karşı mücadele hareketi sırasında, karşıdevrimcilerin temizlenmesi sırasında ve ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökme hareketi sırasında gerçekten haksızlık yapıldıysa, bunlar kamuoyu önünde düzeltilmelidir. Sağcılara yafta asılması ise başka bir meseledir. Ama gene de, yakıştırma uygun olmalı ve sadece sağcı oldukları kesinlikle saptananlara bu şekilde yafta asılmalıdır. Birkaç istisna dışında, sağcılarının adlarının kamuoyuna açıklanması gerekli değildir; uygun koşullarda uzlaşabilmeleri için onlara açık kapı bırakılmalıdır. Yukarda sağcılarının sayısı konusunda sözünü ettiğim yüzde 1, 3, 5 ve hatta yüzde 10 sadece bir tahmindir ve gerçekte sayıları bundan daha çok ya da az olabilir. Üstelik, çeşitli birimlerde farklı koşullar vardır ve dolayısıyla kesin kanıtlara sahip olmak, nesnel bir yaklaşım benimsemek ve aşırılıklardan kaçınmak kesinlikle zorunludur; çünkü aşırılık hatalı bir şeydir.

Burjuvazi ve daha önce eski topluma hizmet etmiş olan aydınlardan birçoğu daima inatçı bir biçimde üste çıkmaya çalışır, daima o eski dünyalarının hayalini kurarlar ve kendilerini yeni toplumda daima biraz rahatsız hissederler. Onları yeniden kalıba dökmek oldukça uzun bir zaman gerektirecektir ve bu süreç içinde kaba yöntemler kullanılmamalıdır. Diğer yandan, kurtuluşu izleyen günlerle karşılaştırıldığında çoğunun önemli ölçüde ilerledikleri ve çalışmamıza yönelttikle-

ri eleştirilerin çoğunlukla doğru olduğu ve kabul edilmesi gerektiği de dikkate alınmalıdır. Eleştirilerinin sadece bazıları yanlıştır ve böyle durumlarda mesele açıklığa kavuşturulmalıdır. Kendilerine güvenilmesini ve mevkilerine uygun görevler verilmesini istemek haklarıdır; onlara güvenmeli, yetki ve sorumluluk vermeliyiz. Sağcıların eleştirilerinden bazıları doğru eleştirilerdir ve kesinlikle reddedilmemelidir. Doğru oldukları zaman onların da eleştirileri kabul edilmelidir. Sağcılarının niteliğini belirleyen, sağcı siyasi tutumlarıdır. Bizimle yaptıkları işbirliği, gerçek işbirliği değil, sadece görünüşte işbirliğidir. Bazı meselelerde işbirliği vardır, bazılarında ise yoktur. Olağan koşullarda işbirliği vardır, fakat şimdiki dönüm noktasında olduğu gibi, yararlanabilecekleri bir gedik ortaya çıktığı zaman aslında işbirliği yapmak istememektedirler. Komünist Partisinin önderliğini kabul edecekleri yolda verdikleri sözü geri almakta ve bu önderlikten kurtulmak istemektedirler. Ama bu önderlik olmadan sosyalizmi kurmak olanaksız olur ve ulusumuz da kesin bir felakete sürüklenir.

Eski topluma hizmet etmiş olan burjuva unsurların ve aydınların sayısı Çin'de birkaç milyona ulaşmaktadır ve onların bizim için çalışmalarına ihtiyacımız vardır; sosyalizm davasına daha iyi hizmet etmelerini sağlamak, yeniden kalıba dökülmelerini ilerletmek ve giderek işçi sınıfının bir parçası haline gelmelerine yardımcı olarak onları bugün olduklarının zıddına dönüştürmek için onlarla ilişkilerimizi daha da geliştirmeliyiz. Onların çoğu bu hedefe kesinlikle ulaşacaktır. Yeniden kalıba dökme süreci hem mücadeleyi, hem de birliği içerir; mücadele birliğe ulaşmanın aracıdır, birlik ise amaçtır. Mücadele karşılıklıdır; şimdi birçok kişi bize karşı mücadele ediyor. Pekin Üniversitesi'nden Profesör Fu Ying'in basında yayımlanmamış olan sert eleştirileri de dahil olmak üzere çoğu insanın yaptığı eleştiriler geçerlidir, ya da esas olarak geçerlidir. Bizimle ilişkilerini düzeltmeyi umdukları için eleştiri yapıyorlar, dolayısıyla eleştirileri iyi niyetli eleştirilerdir. Ama sağcılarının eleştirileri, düşmanca oldukları için, genellikle kötü niyetli eleştirilerdir. Bir insanın niyetinin iyi mi kötü mü olduğunu anlamak için falcı olmaya gerek yoktur; bu zaten anlaşılır.

Bugün sürdürülmekte olan eleştiri ve düzeltme hareketi Komünist Partisi tarafından başlatılmıştır. Beklediğimiz ve umduğumuz gibi, ze-

hirli otlar güzel kokulu çiçeklerle yan yana boy atmakta, hortlaklar ve canavarlar, periler ve meleklerle birlikte gözükmektedir. Her halükârda iyi şeylerin sayısı kötü şeylerinkinden fazladır. Bazıları büyük balık yakalamak istediğimizi söylüyorlar, bize ise zehirli otları ayıkla-dığımızı söylüyoruz ve bunlar aynı şeyin iki farklı ifadesidir. Antiko-münist olan sağcılar, amaçlarına ulaşabilmek için, Çin'de, ürünleri ve evleri yerle bir edecek yedi şiddetinde bir kasırga estirmeye çalışıyor-lar. Ne kadar berbat bir biçimde davranırlarsa, geçmişte iddia ettikleri-nin tersine Komünist Partisinin önderliğini kabul etmedikleri ve onun-la işbirliği değil, bunun tam zıddını yaptıkları o kadar daha çabuk orta-ya çıkacak ve halk da böylece onların Komünist Partisine ve halka karşı çıkan bir avuç hortlak ve canavardan başka bir şey olmadıklarını görecektir. O zaman da kendi mezarlarını kazmış olacaklardır. Bunda kötü bir şey var mı?

Sağcıların önünde iki yol vardır. Birincisi, kuyruklarını bacakları-nın arasına kısırmak ve doğru yola gelmektir. Diğeri ise, mesele çı-karmaya devam etmek ve kendi sonlarını hazırlamaktır. Sağcı beyler, seçimi siz yapacaksınız, inisiyatif (kısa bir süre için) sizin elinizdedir.

Ülkemizde, burjuvazinin ve burjuva aydınlarının siyasi bakımdan dürüst olup olmadıklarını, iyi olup olmadıklarını anlamak için birkaç ölçüt vardır. En önemlisi, sosyalizmi gerçekten kabul edip etmedikle-rine, Komünist Partisinin önderliğini gerçekten kabul edip etmedikle-rine bakmaktır. Bunların her ikisini de uzun süre önce kabul etmişler-di, fakat şimdi sözlerinden dönmek istiyorlar ki, bu olmaz. Bir kere geri döndüler mi, Çin Halk Cumhuriyeti'nde onlara yer kalmaz. İdeal-leriniz, (hür dünya diye de bilinen) Batı dünyasının idealleridir, en iyi-si oraya gidin.

Bu kadar gerici, bu kadar azgın sözlerin basında bu kadar çok yer almasına niçin izin veriliyor? Bu zehirli otların sökülüp atılmasını ve bu pis kokuların giderilmesini sağlamak için, halkın bunları tanınması için.

«Niye bunu daha önce söylemediniz?» Söylemedik mi? Zehirli ot-ların sökülüp atılması gerektiğini çok önceden söylemedik mi?

«İnsanları sol, orta ve sağ diye ayırıyorsunuz. Bu, gerçek duruma aykırı değil midir?» Halk kitlelerinin olduğu her yerde -çöllerin dışın-

da her yerde- insanlar sol, orta ve sağ diye ayrılırlar ve bu, bundan on bin yıl sonra da böyle olacaktır. Bu, gerçek duruma aykırı mıdır? Bu ayırım, insanları değerlendirmede kitlelere yol gösterecek ve ortadaki unsurların kazanılmasını, sağcıların da tecrit edilmesini kolaylaştıracaktır.

«Sağcıları niçin kazanmayalım?» Bunu yapmaya çalışacağız. Ama onlar tecrit olduklarını fark etmeden bu mümkün olmayacaktır. Burunları bu kadar havadayken ve Komünist Partisini ortadan kaldırmaktan başka bir şey düşünmezken nasıl yola getirilebilirler? Tecrit olmak bir bölünme yaratacaktır ve biz de sağcıları bölmeliyiz. İnsanları sol, orta ve sağ diye ya da başka bir deyişle, ileri, orta yolcu ve geri diye ayırmak bizim eskiden beri yapageldiğimiz bir şeydir; bunda yeni bir şey yok, sadece bazılarının bellekleri zayıf.

Nefrete kapılıp insanların «hesabını mı göreceksiniz?» Bu, sağcı beyefendilerin nasıl davranacaklarına bağlıdır. Zehirli otlar sökülüp atılmalıdır derken, ideolojik zehirli otların sökülüp atılması gerektiğini kastediyoruz. İnsanların «hesabını görmek»se başka bir meseledir. «Yasaları ağır bir biçimde çiğnemedikçe» kimsenin «hesabı görülme-yecektir». Peki, «yasayı ağır bir biçimde çiğnemek» ne demektir? Bunun anlamı, defalarca uyarıldığı halde bile bile kötülük yaparak devletin ve halkın çıkarlarına ciddi zararlar vermektir. Sıradan hatalar yapan insanlara gelince; onlara karşı, hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek ilkesini uygulamak daha da büyük bir önem taşımaktadır. Hem Parti içinde hem de Parti dışında gözetilmesi gereken doğru ayırım işte budur. «Hesabını görmek», hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek anlamına da gelir.

Parti, düzeltme görevini ne kadar zamanda yerine getirecektir? Şimdi olaylar çok hızlı geliyor ve Partiyle kitleler arasındaki ilişkiler hızla düzelecektir. Görevin, bazı yerlerde birkaç haftada, bazı yerlerde birkaç ayda ve başka yerlerde ise (örneğin, köylük bölgelerde) bir yıl kadar bir süre içinde yerine getirileceği anlaşıyor. Ama Marksizmi incelemek ve ideolojik düzeyi yükseltmek çok daha uzun sürecektir.

Burjuvazi ve aydınlarla birliğimiz ve mücadelemiz uzun bir süre devam edecektir. Komünist Partisi içindeki düzeltme hareketi esas olarak tamamlandığı zaman, demokratik partilerdekilerin ve hayatın

bütün kesimlerindeki insanların da kendi düzeltme hareketlerini yürütmelerini isteyeceğiz; bu, onların ilerlemesini hızlandıracak ve bir avuç sağcının tecrit edilmesini kolaylaştıracaktır. Şimdi Parti dışındaki insanlar düzeltme hareketimizde bize yardım ediyorlar. Daha sonra, onlar düzeltme hareketlerini yürütürken biz de onlara yardım edeceğiz. Bu karşılıklı bir yardımdır ve bu yardımlaşma süreci içinde kötü olan şeyler ortadan kaldırılacak, yani zıtlarına, iyi olan şeylere dönüştürülecektir. İşte halkın bizden beklediği budur ve biz onların isteğini yerine getirmeliyiz.

ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ
BÜTÜN ÇİN HALKININ ÖNDER ÇEKİRDEĞİDİR*

25 Mayıs 1957

Kongreniz çok başarılı oldu. Birleşeceğinizi ve Çin gençliğinin önder çekirdeği olarak görev yapacağınızı umarım.

Çin Komünist Partisi bütün Çin halkının önder çekirdeğidir. Bu çekirdek olmadan, sosyalizm davası zafere ulaşamaz.

Kongreniz bir birlik kongresidir ve bütün Çin'de gençler üzerinde muazzam bir etki yapacaktır. Sizi kutlarım.

Yoldaşlar, birleşin ve büyük sosyalizm davası uğrunda kararlılıkla, cesaretle mücadele edin. Sosyalizme aykırı olan her söz, her davranış tamamen yanlıştır.

* Başkan Mao'nun, Çin Yeni Demokrasi Gençlik Birliği'nin 3. Milli Kongresine katılan bütün delegeleri kabul ettiği sırada söylediği sözler.

SAĞCILARIN AZGIN SALDIRILARINI PÜSKÜRTMEK İÇİN GÜÇLERİMİZİ TOPLAYALIM*

8 Haziran 1957

Eyalet ve merkeze bağlı şehir kademesindeki örgütlerde ve yüksek okul ve üniversitelerde görüşlerin açıkça ortaya konulması için on beş gün kadar bir süre yeterli olacaktır. Sağcı unsurlar azgınca saldırılarda bulundular. Parti ve Birlik üyeleri arasındaki yalpalayan unsurlar ya onların tarafına geçtiler ya da geçmeyi düşünüyorlar. Geniş Parti ve Birlik üyeleri kitlesi arasındaki faal unsurlar ve ortadaki unsurlar mücadeleye girişmek için ayağa kalkıyorlar. Her iki taraf da, büyük duvar afişlerini silah olarak kullanarak tecrübe kazanıyor ve mücadele içinde çelikleşiyor. Gericici unsurların sayısı çok az olduğu ve en çılgın gericilerin oranı da ancak yüzde bir kadar olduğu için korkmamıza gerek yoktur. Şu anda hava bulutlu gibi görünüyor diye korkudan ödünüz kopmasın. Gericici unsurlar, faaliyetlerini fabrikalarda ya da başka okullarda sürdürmek için örgütlerinden ya da okullarından dışarı çıkacaklardır ve o zaman onları dışarda bırakmak için önlem alınmalıdır. Fabrikalardaki önde gelen kadrolarla ve kıdemli işçilerle toplantılar yapın ve onlara, toplumdaki bazı kötü kapitalistlerin, kötü aydınların ve gericici unsurların, işçi sınıfı önderliğindeki devlet iktidarını devirmek amacıyla işçi sınıfına ve Komünist Partisine karşı azgın saldırılara giriştiklerini ve bu gibi kimselere kesinlikle aldanmalarını gerektiğini anlatın. Halkı kışkırtmaya çalışanlara engel olun. Sokak duvarlarındaki gericici afişleri indirmek için kitleleri seferber edin. Fabrika işçileri genel durum konusunda açık bir fikre sahip olmalı ve herhangi bir karışıklık çıkarmamalıdır. Bu süre içinde, sos-

* Bu, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi adına kaleme alınmış bir Parti içi talimattır.

yal yardım ve ücret gibi meseleleri ortaya atmamalı, bütün eylemlerini gericiilere karşı yoğunlaştırmalıdır.

Demokratik partilerdeki gerici unsurların azgın saldırılarına karşı lütfen uyanık olun. Bu partilerin, sol, orta ve sağ unsurlarının tümünün katıldığı forumlar düzenlemesini sağlayın, hem olumlu hem de olumsuz eleştirilerin dile getirilmesine izin verin ve bu tartışmaları izlemek üzere muhabirler gönderin. Soldaki ve ortadaki unsurların bu toplantılarda seslerini yükseltmelerini ve sağcıları mahkûm etmelerini uygun bir biçimde teşvik etmeliyiz. Bu çok etkilidir. Her yerdeki Parti gazeteleri çok sayıda makale hazırlamalı ve o yerde saldırı dalgası geri çekilmeye başladığı zaman bunları her gün sırayla yayınlamalıdır. Ortadaki ve soldaki unsurların gazetelere yazı yazmasını örgütlemeye önem verin. Fakat, Parti gazeteleri saldırı dalgası geri çekilmeden önce yayımladıkları olumlu yazıların sayısını sınırlı tutmalıdırlar (ortadaki unsurların yazdığı yazıları yayımlayabilirler). Kitlelerin, sağcıların yazdığı büyük duvar afişlerini mahkûm etmesine mümkün olduğu kadar yardım edin. Yüksekokullarda ve üniversitelerde, profesörlerin Parti konusundaki görüşlerini ortaya koymalarını sağlayacak forumlar düzenleyin ve olanaklar elverdiği ölçüde sağcıların içlerindeki bütün zehiri akıtmalarını sağlamaya çalışın; bunlar gazetelerde yayımlanacaktır. Profesörlerin konuşma yapmasına ve öğrencilerin de bunlara serbestçe cevap vermesine olanak tanıyın. Gerici profesörlerin, öğretim görevlilerinin, asistanların ve öğrencilerin içlerindeki zehiri dışarı akıtmaları ve çekinmeden konuşmaları daha iyidir. Onlar en iyi öğretmenlerdir. Zamanı gelince, eleştirileri toparlamak için, gecikmeden Parti ve Birlik üyelerinin katılacağı ayrı toplantılar düzenleyin; yapıcı eleştirileri kabul edin ve hataları ve zaafları düzeltin, ama yıkıcı eleştirileri de mahkûm edin. Aynı zamanda, Partili olmayan bazı kişileri, konuşmalar yapmaları ve doğru fikirleri dile getirmeleri için örgütle-yin. Ondan sonra da, havayı tamamen değiştirmek için, itibarı olan so-rumlu bir Parti kadrosunun hem tahlilci, hem de ikna edici, toparlayıcı bir konuşma yapmasını sağlayın. Eğer her şey yolunda giderse, bütün bu süreç bir ay kadar bir zamanda tamamlanır ve biz de, o zaman «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» şeklinde gelişecek olan Parti içi düzeltme hareketine geçebiliriz.

Bu, büyük bir siyasi ve ideolojik mücadeledir. Partimiz, ancak bu mücadeleyi verdiği takdirde inisiyatifi elinde tutabilir, kadrolarımızı çelikleştirebilir, kitleleri eğitebilir, gericileri tecrit edebilir ve savunmaya geçmeye zorlayabilir. Geçen yedi yılda inisiyatif bizim elimizdeymiş gibi görünüyordu, ama en iyimser bir değerlendirmeye bu, ancak yarı yarıya doğruydu. Gericilerin teslim olması sadece bir sahtekârlıktı, ortadaki unsurlar ise isteksiz bir biçimde boyun eğmişlerdi. Şimdi durum değışmeye başlamıştır. Görünüşte savunma durumunda olmamıza rağmen, aslında inisiyatifi ele geçiriyoruz. Bunun nedeni düzeltme hareketini çok ciddi bir biçimde sürdürmekte olmamızdır. Kendilerini kaybeden ve sağa sola saldıran gericiler ise sadece görünüşte inisiyatifi ellerinde tutmaktadırlar, fakat aslında çok ileri gitmişlerdir ve bunun sonucunda halktan kopmakta ve savunmaya geçmek zorunda kalmaktadırlar. Farklı yerlerde durum değışik olduğundan, taktiklerinizde ve mevzilenmenizde esnek olabilirsiniz.

Kısacası bu büyük bir muharebedir (muharebe alanı hem Parti içinde, hem de dışındadır). Eğer bu muharebeyi kazanamazsak, sosyalizmi gerçekleştirmek olanaksız olacak ve hatta bir «Macaristan olayı»nın tekrarlanması tehlikesi belli ölçülerde belirecektir. Kendi isteğimizle bir düzeltme hareketi başlatmakla, olası bir «Macaristan olayı»nı bile bile davet ettik ve onu çeşitli örgütlerde ve yüksekokullarda çıkarılan küçük küçük bir sürü «Macaristan olayı»na parçalayarak, bunlardan her birini tek tek hallettik. Üstelik, çok küçük bir bölüm dışında, ne Parti ne de hükümet içinde bir dağınlık meydana gelmedi (bu küçük bölümün çürümesi iyi bir şeydir, çünkü böylece irin dışarı atılmış oldu). Bütün bunlar son derece yararlıdır. Toplumumuzda gericiler var olduğundan, ortadaki unsurlar şimdi öğrendikleri şeyleri daha önce hiçbir zaman öğrenmemiş olduklarından ve Parti şimdiki gibi bir sınavdan daha önce hiç geçmemiş olduğundan, er ya da geç böyle bir karışıklık çıkması kaçınılmazdı.

Bugün ülke içinde durum mükemmeldir; işçiler, köylüler, Parti, hükümet, ordu ve öğrencilerin çoğunluğu kararlılıkla bizi desteklemektedir. Uluslararası durum mükemmeldir ve Birleşik Amerika güç durumdadır.

VEN HUY BAO GAZETESİNİN BURJUVA YÖNELİMİ ELEŞTİRİLMELİDİR*

1 Temmuz 1957

Yazışleri bölümümüzün 14 Haziran'da «*Ven Huy Bao*'nun Belli Bir Dönem İçindeki Burjuva Yönelimi» başlıklı yazıyı yayımlamasından sonra, gerek *Ven Huy Bao*, gerekse *Kuangming Günlüğü* bu meseleyle ilgili olarak özeleştiri yaptılar.

Kuangming Günlüğü'nde çalışan gazeteciler birkaç toplantı yaparak gazetenin yöneticisi Çang Poçun ile yazışleri müdürü Çu Anping'in yanlış yönelimini şiddetle eleştirdiler. Bu açık ve kesin eleştirden sonra gazetenin tutumunda, Çang Poçun'la Çu Anping'in Komünist Partisi'ne, halka ve sosyalizme karşı çıkan burjuva çizgisinden devrimci sosyalist çizgiye doğru köklü bir değişiklik oldu. Bunun sonucunda *Kuangming Günlüğü* okurun güvenini yeniden kazandı ve sosyalist bir gazete haline geldi. Sadece sayfa düzeni tekniği hâlâ istendiği gibi değildir. Sayfa düzeni tekniği ile sayfa düzeninin siyasi eğilimi farklı şeylerdir; *Kuangming Günlüğü*'nde bunlardan birincisi yetersiz kalmaktadır; diğeri ise oldukça yeterlidir. Teknik, düzeltilmesi tamamen mümkün olan bir şeydir. Sayfa düzeni tekniğinin değiştirilmesi gazeteye, okuyucularının görmekten sevinç duyacağı yeni bir görünüm kazandıracaktır. Ne var ki, bu o kadar kolay bir iş değildir; gazetemiz uzun süreden beri bu konuda kafa yormaktadır, ama biraz düzelmekle birlikte sayfa düzenimiz hâlâ istendiği gibi değildir.

Ven Huy Bao gazetesi, yöneliminin değiştiği izlenimini uyandıran bir özeleştiri yayımladı ve olumlu çizgiyi yansıtan birçok haber ve yazıya yer verdi; kuşkusuz bu iyi bir şeydir. Ama gene de eksik olan bir şey var. Bu tıpkı bazı aktörlerin sahneye çıktıklarında, kötü adamları

* *Halkın Gazetesi* için yazılmış bir başyazı.

başarıyla canlandırabildikleri halde, kahraman rolünü bir türlü iyi oynayamamalarına, yapmacıklı ve sahte pozlar takınmalarına benziyor. Aslında gerçekten de başka türlü davranabilmeleri zordur. Ya Doğu Rüzgârı Batı Rüzgârını alt eder ya da Batı Rüzgârı Doğu Rüzgârını; iki çizgi meselesinde uzlaşmaya yer yoktur. Birçok yazarları sorumlu su ve muhabir, eski ve alışlagelmiş yollarda gitmeye alışmışlardır ve bunların hepsinin bir anda değişmesi kolay bir şey değildir. Ama genel eğilim değişmelerini zorunlu kıldığı için, bütün hoşnutsuzluklarına ve isteksizliklerine rağmen değişmek zorundadırlar. Değişmenin kolay ve hoş olduğunu söyleyenler, bunu sadece nezaket dolayısıyla söylüyorlar. Bu herkesin yapabileceği bir şeydir ve hoş görülmelidir. *Ven Huy Bao* gazetesinin yazarları bölümüne gelince, mesele çok ciddidir, çünkü gazete o burjuva yönelimiyle büyük yaygara kopardığı dönemde, komuta, bu yazarları bölümünün elindeydi ve dolayısıyla da bu bölüm sırtında kolayca silkip atamayacağı ağır bir yük taşımaktadır. Daha üst rütbeli bir komutanın bulunup bulunmadığına gelince, suçlamayı yapanlar «evet, vardır», savunma adına konuşanlar ise «hayır, yoktur» diyorlar; üstelik bu komutanın, Çang Poçun - Lo Lungçi ittifakından Lo Lungçi olduğu da belirlenmiş bulunuyor. Bu iki komutanın yanı sıra, üçüncü bir komutan daha vardır ki, o da *Ven Huy Bao* gazetesinin Pekin bürosunun başındaki yetenekli ve faal bir kadın olan Pu Sisiu'dur. Lo Lungçi - Pu Sisiu- *Ven Huy Bao* yazarları bölümünün, *Ven Huy Bao*'yu çıkaran Demokratik Birlik içindeki sağcıların komuta zincirini temsil ettikleri söyleniyor.

Yüz düşüncenin birbiriyle yarıştığı sırada ve düzeltme hareketi sırasında, Demokratik Birlik özellikle saldırgan bir rol oynadı. Demokratik Birlik, kendisini kitlelerden koparan ve Komünist Partisiyle sosyalizmi hedef alan bir plan, program ve çizgiye uygun olarak tamamen örgütlü bir biçimde çalışmaktadır. Bir de, gene aynı rolü oynayan, Köylülerin ve İşçilerin Demokratik Partisi var. Bu iki parti, azgın bir fırtınanın hüküm sürdüğü şu günlerde özellikle dikkat çektiler. Fırtınanın patlamasına Çang-Lo ittifakı neden olmuştur. Diğer partiler de kendilerine düşen görevi yaptılar ve bunların bazı üyeleri de çok saldırgandı. Ama bunların sayısı azdı ve komuta zincirleri de o kadar dikkat çekmiyordu. Demokratik Birliğin ve Köylülerin ve İşçilerin

Demokratik Partisi'nin tabanındakilere gelince, saldırıya bunların hepsi katılmadı, hatta çoğu katılmadı. Aslında fırtınayı çıkaran ve suyu bulandıran, komplo kurup kitleler arasında hoşnutsuzluk yaratan, hem üst hem de alt düzeyde ilişkiler kuran ve uzak yakın herkese el atanlar sadece bir avuçtur; bunlar önde gelen burjuva sağcılarıdır. Genel durumu değerlendirirken her yerde hüküm süren büyük karışıklığın iktidarı ele geçirmelerine yol açacağını düşünen ve son amaçları büyük dala-verelerini adım adım gerçekleştirmek olanlar işte bunlardır. Bu partilerin üyelerinden bazılarının aklı başındadır ve birçoğu da sadece aldatılmıştır; sağcı çekirdeği oluşturanlar ise küçük bir azınlıktır. Sayıları az olduğu halde, bunlar çekirdeği oluşturdıkları için önemli bir güce sahiptirler. İlkbahar boyunca Çin'de gökyüzü aniden kapkara bulutlarla kaplandı; karışıklığın kaynağı da Çang Lo ittifakıydı.

Gazeteciler Birliği, biri inkâr, ikincisi ise inkârın inkârı niteliğinde olmak üzere iki toplantı yaptı; bu iki toplantının bir aydan biraz uzun bir zaman içinde yapılması, Çin'de durumun ne kadar çabuk değiştiğini göstermektedir. Bu toplantılar yararlı oldu. Birinci toplantıda, gazetecilik alanındaki gerici burjuva çizgi hâkim olduğu için, «şehrin üstündeki kara bulutlar, onu yerle bir edecek gibi oldular». Ertesi gün başlayan ikinci toplantıda ise hava değişti ve sağcıların hâlâ inatla direnmesine rağmen çoğunluğun doğru yönelimi bulduğu söylenebilir.

14 Haziran'da *Ven Huy Bao* bir özeleştirisi yaparak bazı hatalar yaptığını kabul etti. Özeleştirisi yapmak çok iyi bir şeydir ve biz bunu sevinçle karşılarız. Ama *Ven Huy Bao*'nun özeleştirisinin yeterli olmadığını düşünüyoruz. Üstelik bu yetersizlik, temel olan şeyler konusundadır. Yani gazete esas olarak özeleştirisi yapmamıştır. Tam tersine, 14 Haziran'da yayımladığı başyazıyla hatalarını savunmaya çalışmıştır. "Görüşlerin serbestçe ortaya konmasının hiçbir koşula bağlı olmaksızın desteklenmesinin düzeltme hareketinde Partiye yardımcı olacağını ve yanlış fikirleri çürütmek için ortaya konulan olumlu görüşlere ve eleştirilere daha fazla yer verilmesinin, görüşlerin serbestçe ortaya konulmasını engelleyeceğini düşündüğümüz için Partinin siyasetini tek yanlı ve hatalı bir biçimde yorumladık.» Bu doğru mudur? Hayır. *Ven Huy Bao* ilkbaharda, Demokratik Birliğin merkezi otoritelerinin Komünist Partisi'ne, halka ve sosyalizme karşı çıkma siyasetini izledi ve

Komünist Partisinin siyasetine tamamen aykırı olarak proletaryaya azgınca saldırmaya girişti. Bu siyasetin amacı, Komünist Partisini devirmek ve iktidarı ele geçirmek için her yerde büyük bir karışıklık çıkarmaktı. Buna, «düzeltme hareketine yardımcı olmak» denebilir mi? Hayır, bu bir yalandır, baştan aşağı sahtekârlıktır. Bir süre için olumlu görüşleri yayımlamamak ya da sadece az sayıda olumlu görüş yayımlamak ve hatalı görüşleri çürütmek hatalı mıydı? Gazetemiz ve bütün diğer Parti gazeteleri, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin talimatları uyarınca, 8 Mayıs - 7 Haziran tarihleri arasında bundan başka bir şey yapmadılar. Bunun amacı, iblislerin ve şeytanların, hortlakların ve canavarların «fikirlerini serbestçe ortaya koymalarına» ve zehirli otların fışkırıp her yerde boy atmasına izin vererek, halkın, bunun gibi çirkin şeylerin dünyada hâlâ var olduğunu görmesini, nefretle bunların kökünü kazımak için harekete geçmesini sağlamaktır. Başka bir deyişle, Komünist Partisi, burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olduğunu önceden görmüştür. Burjuvazinin ve burjuva aydınlarının bu savaşı başlatmasına izin verildi ve bir süre için basın olumlu görüşleri ya hiç yayımlamadı ya da sadece çok az yayımladı; ayrıca ne basın ne de düzeltme hareketinin sürdürüldüğü bölüm ve okullardaki Parti örgütleri gerici burjuva sağcılarının azgın saldırılarını püskürtmek için harekete geçmediler. Böylece kitleler, iyi niyetli eleştirilerde bulunanlarla kötü niyetle sözüm ona eleştirilerde bulunanlar arasında açık seçik bir ayrım yapabilecek ve zamanı geldiğinde karşısaldırıya geçmek için güç toplamak mümkün olabilecekti. Bazıları bunun gizli kapaklı bir iş çevirmek olduğunu söylüyorlar. Bizse, açık bir iş olduğunu söylüyoruz. Çünkü düşmanı önceden açıkça uarmıştık: Hortlaklar ve canavarlar, ancak ortaya çıkmalarına izin verilirse yok edilebilirler; zehirli otlar da, ancak yeşermelerine izin verilirse sökülüp atılabilirler. Köylüler yılda birkaç kez otları ayıklamıyorlar mı? Ayrıca, ayıklanan otlardan gübre olarak yararlanmak da mümkündür. Sınıf düşmanları her zaman üste çıkmak için fırsat kollayacaklardır. İktidarı kaybetmeyi ve mülksüzleştirilmeyi kabul etmeyeceklerdir. Komünist Partisi düşmanlarını ne kadar uyarırsa uyarsın ve temel stratejisini onlara ne kadar çok anlatırsa anlatsın, onlar saldırılarını gene de sürdürecektir. Sınıf mücadelesi, insan iradesinden ba-

ğimsız, nesnel bir gerçekliktir. Başka bir deyişle, sınıf mücadelesi kaçınılmazdır. Yapılacak tek şey, durumdan en iyi bir biçimde yararlanmak ve mücadeleyi zafere ulaştırmaktır. Gerici sınıf düşmanları oltayı niçin yutarlar? Onlar, çıkar hırsıyla gözü dönmüş gerici toplumsal gruplar olduklarından proletaryanın mutlak üstünlüğünü mutlak zayıflık olarak görürler. Çang Poçun 6 Haziran'da Pekin'de altı profesöre şöyle bir durum değerlendirmesi yapıyordu: Her yerde alevlerin köruklenmesi işçi ve köylüleri ayaklandıracak, öğrencilerin büyük duvar afişleri okulların ele geçirilmesini sağlayacak, fikirlerin serbestçe ortaya konulması patlamaya hazır olan ortamı alevlendirecek, her yerde birdenbire büyük bir karışıklık ortaya çıkacak ve Komünist Partisi de olduğu gibi çökecek. Bu, çıkar hırsıyla gözü dönmek değildir de nedir? Burada «çıkarcı» iktidarı gasp etmek anlamına gelir. Bu adamların birçok gazetesi var, *Ven Huy Bao* da işte bunlardan biridir. Bu gazete, yukarıda sözü edilen gerici siyasete uygun olarak çıkıyordu, ama 14 Haziran'da, iyi niyetle hareket etmiş olduğunu söyleyerek halkı aldatmaya kalkıştı. Gazete şöyle dedi: «Bu hatalı kavrayışın nedeni, gazetecilik alanındaki burjuva fikirlerin kafalarımızdaki kalıntılarıdır.» Yukardaki cümledeki «kalıntılar» sözcüğünün yerine «bolluğu» sözcüğünü koymak gerekir. Gazete aylarca, proletaryaya karşı azgınca saldırılarda bulunan gericilerin borazanlığını yaptı ve Komünist Partisi'ne, halka ve sosyalizme karşı çıkarak yönelimini burjuva yönelimi haline getirdi. Bütün bunları burjuva fikirlerinin birkaç kalıntısı ile başarabilir miydi? Bu nasıl bir mantıktır? Özel bir önermeden evrensel bir sonuç çıkarma mantığı: İşte *Ven Huy Bao* gazetesinin mantığı. *Ven Huy Bao* gerçeklerle ilgisi olmayan bir sürü gerici haber yayımladığı, bir sürü gerici fikir ve görüşe sayfalarında yer verdiği ve proletaryaya saldırmak amacıyla gazeteyi baştan aşağı gerici bir sayfa düzeni ile donattığı halde bugüne kadar hâlâ kendisini eleştirmemiştir. *Sin Min Bao*'nun durumu ise farklıdır; bu gazete çok içten olan birçok özeleştiri yapmıştır. *Sin Min Bao*'nun hataları *Ven Huy Bao*'nunkiler kadar ağır değildi ve *Sin Min Bao*, hata yaptığını anladığı zaman onları ciddi bir biçimde düzeltmeye girişti; bu, gazeteyi yönetenlerin ve gazetede çalışan muhabirlerin halkın davasına karşı belli bir sorumluluk duyduklarını göstermektedir, dolayısıyla da gazete okuyucularının gözün-

de içine düştüğü durumdan kurtulmaya başlamıştır. *Ven Huy Bao*'nun sorumluluk duygusu nerede? *Ven Huy Bao*, *Sin Min Bao* örneğini izlemeye ne zaman başlayacaktır? İnsan borcunu ödemelidir; peki *Ven Huy Bao* borcunu ödemeye ne zaman başlayacaktır? *Sin Min Bao*, özeleştirisi yapmakla *Ven Huy Bao*'yu cevaplandırılması zor birçok soruyla karşı karşıya bırakmıştır ve okuyucu, *Ven Huy Bao*'nun *Sin Min Bao*'ya ne zaman yetişeceğini merak etmektedir. *Ven Huy Bao* şimdi bir açmazdadır. *Sin Min Bao* özeleştirisini yapmadan önce, *Ven Huy Bao*'nun güçbela durumu idare edebileceği düşünülebilirdi, ama *Sin Min Bao*'nun özeleştirisinden sonra durum güçleşmiştir. Kötü bir durum iyi bir duruma dönüştürülebilir, ama bu, *Sin Min Bao* örneğini izlemek için ciddi bir çaba harcamayı gerektirir.

Şimdi gelelim, «burjuva sağcılar» deyimine. Burjuva sağcılar, yukarıda sözünü ettiğimiz, Komünist Partisine, halka ve sosyalizme karşı çıkan burjuva gericileridir; bu, bilimsel bir tanımlama ve gerçek bir olgudur. Burjuva sağcılar bir avuçturlar ve demokratik partilerde, aydınlar, kapitalistler ve öğrenciler arasında ve aynı zamanda Komünist Partisi ve Gençlik Birliği içinde bulunurlar, bugünkü büyük fırtınada da su yüzüne çıkmışlardır. Bunların sayısı çok azdır, ama demokratik partilerde, özellikle de bu partilerden bazılarında etkinlikleri olduğu için hafife alınmamalıdır. Bu bir avuç adam sadece gericiler söylemekle kalmamış, aynı zamanda eyleme geçmişlerdir; bunlar suçludur ve «söyleyeni suçlamama» ilkesi bunlar için geçerli değildir. Bunlar sadece sözcü değil, aynı zamanda eylemciler de. Yasaya göre cezalandırılmalı mıdır? Şu an için böyle bir şeye gerek olmadığını söyleyebiliriz. Çünkü halk devleti çok sağlamdır ve üstelik bu sağcılardan birçoğu tanınmış kişilerdir. Onlara ceza vermeyebilir ve yumuşak davranabiliriz. Genel olarak onları gericiler olarak tanımlamaktan kaçınabilir ve sadece «sağcı» olarak tanımlayabiliriz. Sadece tekrar tekrar uyarıldıkları halde hatalarını, düzeltmeyi reddedip ceza yasasını çiğneyerek sabotaj yapmaya devam edenler bunun dışında tutulmalıdır; bunları cezalandırmak gerekir. Gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak, hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek, olumsuz etkenleri olumlu etkenler haline getirmek; bu ilkeler sağcılar için hâlâ geçerlidir. Bir de fikirlerini sözle ifade et-

mekle birlikte eyleme geçmeyen başka türden sağcılar vardır. Bunların fikirleri, yukarıda sözünü ettiğimiz sağcılarinkine benzer, ancak bunlar yıkıcı faaliyetlerde bulunmamışlardır. Bunlara karşı daha da yumuşak davranılmalıdır. Hatalı görüşler hiçbir ödün verilmeden tepeden tırnağa mahkûm edilmelidir, ancak bu bireylerin görüşlerini saklı tutmalarına izin verilmelidir. Yukarıda sözü edilen çeşitli türden sağcılara söz söyleme özgürlüğü tanınmıştır. Hataları kitleler tarafından bilindiği sürece, büyük ve güvenlik içindeki bir ulusun az sayıda bu tür insanın varlığına göz yummasında bir zarar yoktur. Sağcıların, olumsuz örnek olarak bizi eğiten insanlar oldukları kavranmalıdır. Bu anlamda zehirli otlar da bir işe yarar. İşe yaramalarının nedeni bunların zehirli olmaları ve geçmişte insanların bunların saçtığı zehirden zarar görmüş olmalarıdır.

Komünist Partisi düzeltme hareketini sürdürmektedir, demokratik partiler de kendi düzeltme hareketlerini başlatmaktadırlar. Sağcıların azgın saldırıları şimdi halk tarafından püskürtüldüğü için, düzeltme hareketi rahatça ilerleyebilir.

BURJUVA SAĞCILARININ SALDIRILARINI GERİ PÜSKÜRTÜN*

9 Temmuz 1957

Mart ayında, burada, bazı Parti kadrolarına bir konuşma yapmıştım. O zamandan bu yana yüz gün geçti. Bu yüz gün içinde durumda büyük bir değişiklik meydana geldi. Burjuva sağcılara karşı bir savaş verdik ve halkın siyasi bilinci yükseldi; hem de önemli ölçüde yükseldi. Zaten böyle olmasını bekliyorduk. Örneğin burada, insanlar eleştirmeye başladı mı ya da başka bir deyişle yangın bir kez tutuştu mu, bunun acı vereceğini söylemiştim. Kafamızın derisini sağlamlaştırıp buna dayanmamız gerektiğini de eklemiştim. Bedenin bu bölümüne kafa denir, onun üzerindeki deri de, kafa derisidir. İnsanın kafa derisini sağlamlaştırıp acıya dayanması demek, beni eleştirdiğiniz zaman kafa derimi sağlamlaştırır ve sizi biraz dinlerim demektir. Sonra, sizin söylediklerinizi tahlil eder ve bir cevap veririm; söylediklerinizde doğru olanı kabul eder, olmayanı da reddederim.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Çin'de de, halkın büyük çoğunluğunun iyi olduğuna inanmalıyız. Çoğunluk derken, yüzde 51'i değil, yüzde 90'dan fazlasını kastediyoruz. Ülkemizdeki 600 milyon insan arasında işçi ve köylüler temel dayanağımızdır. Komünist Partisi, Gençlik Birliği ve demokratik partilerdekilerin ve aydınlar ile öğrencilerin büyük çoğunluğu kesinlikle iyi insanlardır. İyi yürekli ve dürüstler; düzenbaz değildirler ve gizli emelleri yoktur. Bu gerçek kabul edilmelidir. Bütün siyasi hareketler bunu doğrulamıştır. Bugünkü hareket içindeki öğrencileri ele alalım. Pekin Üniversitesi'nde 7 binden fazla öğrenci vardır, ama sağcılar yalnızca yüzde 1, 2 ya da 3 oranındadır. Bu, yüzde 1, 2 ya da 3 gerçekte ne anlama gelir? Bunun anlamı,

* Şanghay'daki bir kadrolar konferansında verilen söylev.

zaman zaman karışıklık çıkaran başı çeken iflah olmaz unsurların hiçbir zaman 50 kişiyi aşmadığı ya da yüzde 1'den az olduğudur. Geri kalan yüzde 1-2 ise onların izleyicilerinden oluşmaktadır.

Bir yangın tutuşturmak ve onu kendi üzerine çekmek kolay iş değildir. Şimdi bu şehirdeki bazı yoldaşların, yangının yeterince büyük olmadığından yakındıklarını duyuyorum. Şanghay'daki yangının pek fena olmadığını, ama istendiği kadar da güçlü olmadığını düşünüyorum. Mucizeler yaratan sonuçlarını önceden görseydiniz ateşin parlamasına izin vermez miydiniz? Bırakın zehirli otlar boy atsın, canavarlar ve hortlaklar ortaya çıksın. Onlardan niçin korkalım? Mart ayında, onlardan korkmamamız gerektiğini söylemiştim. Ne var ki, Partimizdeki bazı yoldaşlar kargaşanın bütün ülkeye yayılacağı korkusuna kapıldılar. Bence bu yoldaşlar, Partiye ve ülkeye olan bütün bağlılıklarına ve sağlam yoldaşlar olmalarına rağmen, bütünsel durumu göremiyorlar, halkın büyük çoğunluğunun yani yüzde 90'ından fazlasının iyi olduğunu göremiyorlar. Kitlelerden korkmayın, onlar bizimle beraberdir. Bize bağırıp çağırabilirler ama asla yumruk atmazlar. Sağcılar ise yalnızca bir avuçtur ve Pekin Üniversitesi'nde, az önce söylediğim gibi, yalnızca yüzde 1, 2 ya da 3 oranındadırlar. Profesörlerle yardımcı profesörler arasında ise durum farklıdır; onların yüzde 10 kadarı sağcıdır. Sol da yüzde 10 kadardır. Her iki tarafın gücü birbirine denktir. Ortadakilerin oranı, yaklaşık olarak yüzde 80'dir. Öyleyse korkacak bir şey var mı? Gene de yoldaşlarımızdan bazıları çeşitli korkular içindeler; evlerin çökeceğinden, gökkubbenin başımıza yıkılacağından korkuyorlar. Çok eski zamanlardan beri, yalnızca «Çi adamı,» gökkubbenin başımıza yıkılacağından korkuyor¹; demek ki Honan'da böyle bir şeyden korkuya kapılan yalnızca bir kişiymiş. Bu adam dışında, gökkubbenin başımıza yıkılacağından korkan birisi bilinmiyor. Evlere gelince, bunların çökmeyeceğinden eminim, çünkü yapıları çok sağlamdı. Bu kadar kolay çökebilir mi?

Kısacası, her yerdeki halkın yüzde 90'ından fazlası bizim dostumuz ve yoldaşımızdır. Korkmayın. Kitlelerden neden korkalım? Bunun için hiçbir sebep yok. Önder kişiler nasıl insanlardır? Grup önderleri, ekip önderleri, Parti kolu sekreterleri, okulların ve kolejlerin yö-

1. *Lieh Zu*, «Tien Cuy».

neticileri ve Parti komite sekreterleri hep önder kişilerdir; Ko Çingşih yoldaş da, ben de önder kişilerdeniz. Her halükârda hepimizin biraz siyasi sermayesi var, yani hepimiz halka biraz hizmet ettik. Şimdi yangın tutuşmuş durumdadır ve halkın yüzde 90'ından fazlası, yoldaşlarımızın ateş içinde çelikleşeceğini ümit ediyor. Her yoldaşımızın kendi zaafları vardır. Hangi birimizin yok? «İnsanlar evliya olmadıklarına göre hatasız değildirler.» Şu ya da bu şekilde yanlış bir şey söyler ya da yaparız, örneğin bürokratça davranırız. Böyle şeyler çoğunlukla istemeden olur.

Düzenli aralıklarla «yangın tutuşturmak» gereklidir. Bunların sıklığı ne kadar olmalıdır? Yılda bir kere mi, yoksa üç yılda bir mi, hangisini yeğlersiniz? Bence, aya göre hesaplanan artık-yılda Şubatın 29 çekmesinin her üç yılda bir ve beş yılda da iki kez görülmesi gibi, her beş-yıllık plan döneminde bunu iki kere yapmalıyız. Maymun Sun Vukung, Kadiri Mutlak Tanrının Sekiz Şekilli Sihirli Potasında çelikleştikten sonra çok daha güçlü olur. Sun Vukung müthiş bir sihirli güce sahip bir karakter değil midir? «Göklerin İmparatoru ile Eş Düzeyde Olan Yüce Melek» adını taşıyan Sun bile Sekiz Şekilli Potada çelikleşmeye ihtiyaç duyuyor. Biz de çelikleşmekten söz etmiyor muyuz? Çelikleştirme, demirin dövülmesi ve arıtılması anlamına gelir. Dövülmek, çekiçlerle vurarak şekillendirmek; arıtma da demiri yüksek fırında eritmek ya da Martin fırınında çelik elde etmek demektir. Çelik elde edildikten sonra, bunun dövülmesi gerekir; o da bugünlerde hava basınçlı çekiçlerle yapılıyor. Bu çekiçle dövme işi müthiş bir şey! Biz insanlar da çelikleşmeye muhtacız. Çelikleşme konusunda fikirleri sorulan bazı yoldaşlar bundan hararetle söz edecek ve «Gerçekten, zaaflarım var. Biraz çelikleşmek için can atıyorum» diyeceklerdir. Herkes, çelikleşmek istediğini söylüyor. Bunun sözünü etmek çok kolay, ama iş gerçekten uygulamaya geldi mi, hava basınçlı bir çekiçle «dövülmeye» geldi mi korkuyla geri kaçıyorlar. Biz çelikleşmenin tam ortasındaydık. Bir süre için yukarıda da, aşağıda da karanlık hüküm sürüyordu ve güneş ile ayın ışınları hiç görünmez olmuştu. O sırada iki rüzgâr esmekte idi; Biri, Komünist Partisinin zaafları olduğunu ve onları yenmesi gerektiğini yazan büyük duvar gazeteleri asan büyük çoğunluğun, iyi insanların estirdiği rüzgârdı; diğeri

ise, bize saldıran bir avuç sağcının estirdiği rüzgârdı. Bu iki taarruz da aynı hedefe yönelmişti. Çoğunluğun yürüttüğü taarruz haklı ve doğrudu. Bizi çelikleştirecek bir şeydi. Sağcıların taarruzu da bizi çelikleştirecek bir şeydi. Bu sefer gerçek çelikleşmemizi sağcılara borçluyuz. Partimize, kitlelere, işçi sınıfına, köylülere, öğrencilere ve demokratik partilere son derece öğretici bir ders vermiş oldular. Her şehirde sağcılar vardır ve bizi devirmek istiyorlar. Şimdi biz onları sarıp, kısıtırmaya başlıyoruz.

Bizimki bir halk devrimidir, 600 milyon halkın proletarya önderliğindeki devrimi; bu devrim, halkın davasıdır. Demokratik devrim halkın davasıydı, sosyalist devrim halkın davasıdır, sosyalist inşa da halkın davasıdır. Öyleyse, sosyalist devrim ile sosyalist inşa iyi midir, yoksa kötü mü? Başarılar elde edilmiş midir? Hangisi esastır, başarılar mı hatalar mı? Sağcılar, halkın davasında elde edilen başarıları inkâr ediyorlar. Birinci nokta budur. İkincisi, hangi yolu tutacağız? Yollar-dan biri sosyalizme götürür, diğeri ise kapitalizme. Sağcılar bizim çark edip kapitalist yolu tutmamızı istiyorlar. Üçüncüsü, sosyalizmi inşa ederken önderliği kim yapacak? Proletarya mı, burjuvazi mi? Komünist Partisi mi, burjuva sağcılar mı? Sağcılar, Komünist Partisinin önderliğini istemediklerini söylüyorlar. Bence yaptığımız tartışma, şu saydığım üç meselede odaklaşan büyük bir tartışma oldu. Tartışma olması iyidir. Geçmişte bu meseleler üzerinde tartışma olmamıştı.

Demokratik devrim sürecinde uzun süreli tartışmalar oldu. Çing Hanedanının son yıllarından 1911 Devrimine kadar, Yuah Şihkay'a karşı mücadele sırasında, Kuzey Seferi sırasında, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında, bütün bu dönemlerde tartışmalar oldu. Japonya'ya karşı direnilmeli miydi, direnilmemeli miydi? Bir akıma göre, her şeyi belirleyen silahlardı. Çin'in silahtan yoksun olduğunu ve dolayısıyla Japonya'ya karşı direnemeyeceğini öne sürüyorlardı. Bir diğer akım ise korkmaya gerek olmadığını sonuç olarak aslolanın insan olduğunu ve silah bakımından geri durumda olsak bile gene de savaşabileceğimizi söylüyordu. Bu dönemi izleyen Kurtuluş Savaşı da tartışmalarla başladı. Çungking görüşmeleri, Çungking'de toplanan eski Siyasi Danışma Konferansı ve Nancing görüşmeleri hep birer tartışmaydı. Çan Kayşek bizim görüşlerimize ve halkın görüşlerine kulaklarını

tıkadı; savaş istiyordu. Savaş onun yenilgisiyle sonuçlandı. Görüldüğü gibi, demokratik devrim sürecinde tartışmalar, uzun bir zihinsel hazırlık dönemi yer aldı.

Sosyalist devrim çabuk gerçekleşti. Altı ya da yedi yıl içinde kapitalist mülkiyetin ve küçük üreticilerin bireysel mülkiyetinin dönüştürülmesi büyük ölçüde tamamlandı. Ama insanın dönüştürülmesi, bu yolda biraz ilerleme kaydedilmiş olsa bile, daha epey zaman alacaktır. Sosyalist dönüşüm ikili bir görevdir; birincisi sistemin, ikincisi de insanın dönüştürülmesidir. Sistem yalnızca mülkiyeti kapsamaz, üstyapıyı, esas olarak devlet aygıtını ve ideolojiyi içerir. Bazı kişiler basının sınıf niteliği bulunmadığını ve sınıf mücadelesinin bir aracı olmadığını söylüyorlar. Bu yanlıştır. En azından emperyalizm ortadan kalkana dek basın ve ideoloji alanında geri kalan ne varsa, sınıf ilişkilerini yansıtmaya devam edecektir. Okul eğitimi, sanat ve edebiyat ideoloji kapsamına girer, üstyapıya aittir ve bir sınıf niteliği vardır. Doğa bilimlerine gelince, onların iki yönü vardır. Doğa bilimlerinin kendileri sınıf niteliğine sahip değildirler, ama onları inceleyenlerin ve onlardan yararlananların sınıf niteliği vardır. Üniversitelerde, Çince ve tarih bölümleri idealizmden ciddi ölçüde etkilenmektedir. Gazetelerde çalışan kişiler için de aynı şey geçerlidir. Hiç kimse idealizmin yalnızca sosyal bilimler alanında hüküm sürdüğünü sanmasın, doğa bilimleri alanında da büyük ölçüde vardır. Doğa bilimlerinde çalışan birçok kimsenin dünya görüşü idealisttir. Suyun bileşiklerinin ne olduğunu sorduğumuzda materyalisttirler ve iki elemandan oluştuğu cevabını verirler ki bu da gerçeğe uygundur. Ama iş toplumu dönüştürmeye geldi mi idealisttirler. Biz Komünist Partisinin düzeltme yoluyla daha da güçlendirilmesi gerektiğini söylerken onlar yok edilmesi gerektiğini söylüyorlar. Bugünkü hareketin ortaya koyduğu gerçek budur.

Sağcıların taarruzda bulunduğu dönemde siyasetimiz susup dinlemekte. Birkaç hafta boyunca kafa derilerimizi sağlamlaştırdık, kulaklarımızı açtık ve dilimizi tuttuk. Üstelik ne Gençlik Birliğine, ne sıradan Parti üyelerine, ne de Parti kolu sekreterlerine ve komitelerine bu konuda talimat vermedik; herkesin kendi başına ve eşit koşullarda dövuştüğü bir ortam yarattık. Bazı düşmanlar üniversitelerdeki Parti komitelerine ve genel Parti kollarına sızmışlardı; örneğin Zinghua Parti

Komitesine girmişlerdi. Eğer bir toplantı yapılmış olsaydı bunlar ne olup bittiğini düşmana haber verirlerdi. Böyle kişilere «asi» adı verilmişti. Geçmişte asi generaller yok muydu? İşte bunlar da «asi hocalar»dı. Bu durum hem düşmanı, hem de bizi memnun etmekteydi. Düşman, Komünist Partisi üyelerinin «isyan ettiğini» ve Komünist Partisinin pek yakında «çökeceğini» görmekten son derece memnundu. Bu kez kaç tane Parti üyesi çöktü? Şanghay konusunda pek bilgim yok. Pekin'de, üniversitelerdeki Parti üyelerinin aşağı yukarı yüzde 5'i çöktü; Birlik üyeleri arasında bu oran daha yüksektir, belki yüzde 10 ya da daha fazla. Bana sorarsanız onların çöküşü tam da gerektiği gibi olmuştur. Kısacası, yüzde 10, 20, 30, 40, ne kadar olursa olsun, çöktükleri için çok memnunum. Kafaları burjuva fikirleri ve idealizmle doludur ve Komünist Partisi ile Gençlik Birliğine sızmışlardır; lafta komünizmden yanadırlar, ama gerçekte komünizme karşıdırlar ya da yalpalayan unsurlardır. İşte bu yüzden, biz de onların «isyan ettiklerini» görmekten memnunduk. Partinin ve Gençlik Birliğinin saflarını arındırmak için hiç bu kadar köklü bir temizlik yapmış mıydık? Bizim onları temizlememize gerek bırakmadan, bu insanlar, kendileri alıp başlarını gittiler. Ama artık durum değişmiştir. Biz sağcıları kuşatıp köşeye kısırmaya başlayınca ve kendileri sağcı olmayıp da onlarla ilişkisi olan birçok kimse sağcıları teşhir etmeye başlayınca «isyan» durdu. Sağcılar son derece güç durumdadırlar ve bazıları da başkaldırmıştır. Burada Mart ayında konuşmuştum. Yüz gün içinde işler nasıl da değişti!

Bugün sağcılara karşı yürütülmekte olan mücadele esas olarak siyasi bir mücadeledir. Sınıf mücadelesi çeşitli biçimler alır. Bu seferki askeri ya da ekonomik değil, esas olarak siyasi bir mücadeledir. Kıszen de ideolojik bir mücadele midir? Evet kısmen öyledir, ama bence mücadele esas olarak siyasidir. İdeolojik mücadele esas bundan sonraki aşamada başlayacak ve ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur gibi olacaktır. Komünist Partisi ve Gençlik Birliği içindeki düzeltme, bir ideolojik mücadeledir. Düzeyimizi yükseltmeli ve gerçekten biraz Marksizm öğrenmeliyiz. Gerçekten birbirimize yardım etmeliyiz. Zafırlara gelince; öznelcilikten ya da bürokrasiden tam anlamıyla arınmış durumda mıyız? Gerçekte iyi düşünmeli, notlar almalı ve Marksizm

kavrayışımızı derinleştirmek, siyasi ve ideolojik düzeyimizi yükseltmek amacıyla birkaç ay bunu sürdürmeliyiz.

Sağcılara karşı yürüttüğümüz karşısaldırı birkaç hafta ya da bir ay daha sürebilir. Ama basın, şimdi yaptığı gibi, sağcıların görüşlerine yer vermesi ve buna bu yılın geri kalan bölümünde, gelecek yılda ve daha sonraki yılda devam etmesi mümkün değildir. Zaten sağcıların sayısı topu topu bu kadardır, basın da onların görüşlerine aşağı yukarı gerektiği kadar yer vermiştir ve daha fazla yayımlayacak bir şey yoktur. Bugünden itibaren, şu ya da bu şekilde, biraz daha yayımlayacağız ama yayımlamaya değer bir şey olmadığı anda bunu keseceğiz. Bana kalırsa Temmuz, hâlâ sağcılara karşı yoğun bir karşısaldırı ayıdır. Sağcılar, ılımlı bir rüzgâr ile hafif bir yağmurdan pek hoşlanmazlar; fırtına ile sel gibi yağan yağmuru daha çok severler. Biz ılımlı bir rüzgâr ile hafif bir yağmurdan yanayız, değil mi? Ama onlar, «Ne» diyorlar, «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur mu? Eğer yağmur günlerce çiseleyip durursa, çeltik fideleri çürür ve ardından kıtlık gelir. Fırtına ve sel gibi yağan yağmur daha iyidir». Burada, Şanghay'da «Öğle Vakti Öten Horoz» diye bir makale yazan biri yok muydu? İşte o «horoz», fırtına olmasını ve sel gibi yağmur yağmasını isteyen kişiydi. Şunu da söylüyorlar: «Siz komünistler tamamen haksızlık ediyorsunuz. Geçmişte bizimle uğraşırken fırtınayı ve sel gibi yağan yağmuru yeğ tutuyordunuz, şimdi sıra size gelince ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur istiyorsunuz.» Oysa gerçek şudur ki, Hu Şih ile Liang Şu-ming'in eleştirisi de dahil olmak üzere, ideolojik şekillenme ile ilgili olarak daha önce yayımladığımız Parti içi talimatlarda daima ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur çağrısında bulunduk. Dünyada her şey dolambaçlı bir şekilde gelişir. Örneğin yürürken, hiçbir zaman dümdüz bir çizgi üzerinde yürümezsiniz. Hiç Mohan Dağı'na yolunuz düştü mü? Yol üzerinde tam on sekiz keskin dönemeç vardır. Toplum daima helezonlar biçiminde ilerler. Şimdi sağcıları ayıklama mücadelesi kesintisiz devam etmelidir ve fırtına ile sel gibi yağan yağmuru da sürdürmeliyiz. Bütün bunları onlar başlattığı için, onlara yetismeye çalışıyormuşuz, onlarla yarışıyormuşuz gibi gözükebilir. Sağcılar, ılımlı bir rüzgâr ile hafif bir yağmurun ne kadar iyi olduğunu ancak şimdi anlıyorlar. Tutanacak bir dal görünce ona sarılıyorlar; çünkü, Vhangpo Ir-

mağında boğulurken bir saman çöpüne sarılan adam gibi onlar da hızla suya batıyorlar. Herhalde şimdi o «horoz» ılımlı bir rüzgâr ile hafif bir yağmurun özlemini çekiyordur. Ama artık fırtınalı bir hava var. Temmuz'dan sonra Ağustosta ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur olacak, çünkü o zaman artık ayıklanacak pek fazla sağcı kalmayacak.

Sağcılar, olumsuz örnek olma yoluyla ders veren çok iyi öğretmenlerdir. Çin daima, hem olumlu hem de olumsuz örnek olma yoluyla ders veren öğretmenlere sahip olmuştur. İnsanların, olumlu örnekler yoluyla olduğu kadar, olumsuz örnekler yoluyla da eğitmeye ihtiyaçları vardır. Japon emperyalizmi, bizi olumsuz örnek yoluyla eğiten ilk iyi öğretmenimizdi. Ondan önce Çing hükümeti, Yuan Şihkay, Kuzeyli savaş ağaları ve sonra da Çan Kayşek vardı. Bunların tümü de olumsuz örnek olma yoluyla ders veren iyi öğretmenlerdi. Onlar olmasaydı Çin halkı hiçbir zaman dersini belleyemezdi. Komünist Partisi olumlu örnek olma yoluyla eğitme görevini yerine getirdi ama tek başına bu yeterli olmazdı. Bu durum bugün de geçerlidir. Bizim söylediklerimizi dinlemeyi reddeden pek çok kimse vardır. Kimdir bunlar? Ortadaki unsurların pek çoğu ve özellikle sağcılar. Ortadaki unsurlar bize yarıciddi, yarı-kuşkulu bir gözle baktılar. Sağcılar ise bizi hiç dinlemediler. Biz onlara birçok konudaki görüşümüzü söyledik, ama onlar kulak asmadılar ve farklı bir yol tuttular. Örneğin biz «birlik-eleştiri-birlik» ilkesini savunduk ama onlar dinlemediler. Biz, karşıdevrimcilerin tasfiye edilmesinde başarıların esas olduğunu söyledik, ama onlar bunu inkâr ettiler. Biz, demokratik merkeziyetçilik ve proletarya önderliğinde demokratik halk diktatörlüğünün olması gerektiğini söyledik, ama onlar bunu inkâr ettiler. Biz, sosyalist ülkelerle ve dünyanın dört bir yanında barışsever halklarla birleşmemiz gerektiğini söyledik, ama onlar bunu da inkâr ettiler. Kısacası onlara bütün bunları daha önce söyledik ama dinlemediler. Özellikle kulak asmadıkları bir başka nokta daha vardı, o da zehirli otların ayıklanmasıydı. Bırakın hortlaklar ve canavarlar ortaya çıksınlar ve kendilerini teşhir etsinler, o zaman insanlar bu hortlakların ve canavarların kötü olduğunu söyleyecekler ve ortadan kaldırılmalarını isteyeceklerdir. Bırakın zehirli otlar çıksın, sonra onları kökleyin ve toprağı sürüp gübre olarak kullanın. Bütün bunları daha önce de söylemedik mi? Elbette söyledik. Gene de zehirli

otlar çıkıp duruyor. Yıllardır, köylüler otlara, bir yıl içinde onları birçok kez ayıklayacaklarını söylüyorlar; ama otlar kulak asmayıp büyümeye devam ediyor. Ayıklama işlemi on bin yıl sürse bile otlar çıkmaya devam edecektir. Bundan yüz milyon yıl sonra bile çıkacaklardır. Otların ayıklanmasından söz ettiğim zaman sağcılar korkmadılar, çünkü ayıklama işlemi henüz başlamamıştı ve ben yalnızca bunun lafını etmekteydim. Üstelik sağcılar kendilerini zehirli otlar olarak değil, güzel kokulu çiçekler olarak görüyorlardı ve kendilerinin değil, zehirli ot gözü ile baktıkları bizlerin ayıklanması gerektiğini düşünüyorlardı. Ayıklanması gerekenlerin kendilerinin olduğunun farkında değillerdi.

Daha önce değindiğim üç mesele üzerinde sürdürülen tartışma şimdi gelişme yolundadır. Sosyalist devrim öylesine çabuk geldi ki, Partinin geçiş dönemine ilişkin genel çizgisi ne Parti içinde, ne de genel olarak toplumda tam anlamıyla tartışıldı. Bu durum ineğin otlamasına benzetilebilir. İnek, otu çiğnemedi yutup midesine indirir, sonra yeniden ağzına çıkartarak ağır ağır çiğnemeye başlar. Sistemde, birinci olarak üretim araçlarının mülkiyetinde, ikinci olarak da üstyapıda, yani siyasi sistemde ve ideoloji alanında sosyalist devrim yapmaktayız ama hiçbir zaman bu konuda tam bir tartışma yürütülmedi. Ve şimdi gazeteler, forumlar, kitle toplantıları ve büyük duvar gazeteleri aracılığıyla bu tartışmayı başlatıyoruz.

Büyük duvar gazetesi iyi bir şeydir ve bence gelecek kuşaklara devrolunacaktır. *Konfüçyus'un Seçme Sözleri, Beş Klasik, On Üç Klasik* ve *Yirmi Dört Hanedan Öyküsü* hep bize miras kaldı. Büyük duvar gazetesi geleceğe miras kalmayacak mı? Bence kalacaktır. Gelecekte düzeltme hareketi, örneğin fabrikalarda başlatıldığında kullanılacak mı? Kullanılması iyi olur, ne kadar çok kullanılırsa o kadar iyi. Tıpkı dil gibi onun da sınıf niteliği yoktur. Anadilimizin sınıf niteliği yoktur. Biz de onu konuşuyoruz, Çan Kayşek de onu konuşuyor. «Öğrenmek ve öğrenileni sürekli olarak gözden geçirmek kişiyi mutlu kılar» ve «uzaktan gelen dostlarımızı karşılamak bize şeref verir» gibi cümlelerin kullanıldığı edebi Çinceyi artık kullanmıyoruz. Anadil hem proletarya, hem de burjuvazi tarafından kullanılır. Büyük duvar gazetesi de proletarya tarafından olduğu kadar, burjuvazi tarafından da kullanılabilir. Halkın çoğunluğunun proletaryanın yanında olduğuna ina-

nıyoruz. İşte bu yüzdendir ki, bir araç olarak büyük duvar gazetesi burjuvaziye değil proletaryaya yarar. Bir süre için, iki ya da üç haftadır işler burjuvazinin lehine gidiyor gibi gözüküyordu; aşağıda ve yukarıda karanlık hüküm sürüyordu ve güneş ile ayın ışınları hiç görünmez olmuştu. Kafa derilerimizi sağlamlaştırıp dayanmamız gerektiğini söylerken, bu iki ya da üç hafta boyunca iştahımızın kesilmesini ve uykumuzun kaçmasını kastediyorduk. Çelikleşmek istediğinizi söylemiyor muydunuz? Birkaç hafta boyunca uykunuzun kaçması ve iştahınızın kesilmesi bir çeşit çelikleşmedir ve bu, eritmek üzere yüksek fırına atılmak demek değildir.

Ortadaki birçok unsur yalpalamıştır ve bu da iyi bir şeydir. Onlar bu yalpalamalarından ders çıkaracaklardır. Yalpalamak ortadaki unsurların göstergesidir, yoksa zaten onlara bu ad verilmezdi. Bir uçta proletarya, diğer uçta ise burjuvazi vardır, ortada da çok sayıda ara unsur; her iki uçtakilerin sayısı az, ortadakilerin sayısı ise çoktur. Ama son tahlilde ortadaki unsurlar iyi insanlardır, proletaryanın müttefikidirler. Burjuvazi de onları kazanıp kendi müttefikî haline getirmek istedi ve bir süre öyle gibi gözüktiler. Çünkü bu ortadaki unsurlar da bizi eleştiriyordu, ama onların eleştirisi iyi niyetliydi. Onların bizi eleştirdiğini görünce sağcılar da ortaya çıkıp karışıklık yarattılar. Şanghay'da, Vang Zaoşih, Lu Yi, Çen Cenping, Peng Venying ve Vu Yin gibi karışıklık çıkaran sağcılar vardı. İşin içine sağcılar girince ortadaki unsurların kafası karıştı. Sağcıların ağababaları Çang Poçun, Lo Lungçi ve Çang Nayçi'dir; Pekin de sağcıların çıkış yeridir. Pekin'deki karışıklık ne kadar büyük ve derin olursa, o kadar iyidir. Bu, tecrübelerin ortaya koyduğu bir gerçektir.

Az önce büyük duvar gazetesinden söz ettim. Bu bir yöntem meselesi, savaşta hangi yöntemin kullanılacağı meselesidir. Büyük duvar gazetesi savaşta kullanılan silahlardan, tüfek, tabanca ve makineli tüfek gibi hafif silahlardan biridir. Uçaklara ve sahra toplarına gelince, belki onlar *Ven Huy Bao*, *Kuangming Günlüğü* ve diğer bazı gazetelere benzetilebilir. Bir süre için, Parti gazeteleri de sağcıların görüşlerine yer verdi. Sağcıların bütün görüşlerinin kelimesi kelimesine yayımlanması için talimat verdik. Bunu ve diğer yöntemleri kullanarak geniş kitlelerin olumlu ve olumsuz örnekler yoluyla eğitilmesine yardımcı

olduk. Örneğin, *Kuangming Günlüğü* ile *Ven Huy Bao*'nun yazı kadrosu bu vesile ile köklü bir eğitimden geçtiler. O güne kadar bir proleter gazetesi ile bir burjuva gazetesi arasındaki, sosyalist bir gazete ile kapitalist bir gazete arasındaki farkın ne olduğunu bilmiyorlardı. Belli bir süre için sorumlu durumdaki sağcılar bu gazeteleri burjuva gazeteleri olarak çıkardılar. Bu sağcılar proletaryadan ve sosyalizmden nefret ediyorlardı. Üniversitelere, proletarya yönünde değil, burjuvazi yönünde yol gösteriyorlardı.

Eski toplumdan gelen burjuvazinin ve aydınların yeniden kalıba dökülmeleri gerekli midir? Onlar bu yeniden kalıba dökülmeden ölümden korkar gibi korkuyorlar ve bunun, «aşağılık kompleksi» denen özel bir komplekse yol açtığını söylüyorlar; bir kişi ne kadar çok yeniden kalıba dökülürse aşağılık kompleksinin de o kadar büyük olacağını savunuyorlar. Bu, yanlış bir görüştür. Doğru görüş, yeniden kalıba dökülme ne kadar çok olursa kişinin kendisine olan saygısının da o kadar artacağıdır. En azından kişide bir kendine saygı duygusu uyanacaktır, çünkü kişi yeniden kalıba dökülme ihtiyacını hissetmiştir. Yüksek bir «sınıf bilincine» sahip olan bu kişiler kendilerinin yeniden kalıba dökülmesi gerekmediğini düşünürler; tam tersine onlar proletaryayı yeniden kalıba dökmek isterler. Onlar dünyayı burjuvazinin bakış açısına göre dönüştürmek peşindedirler. Proletarya ise dünyayı kendi bakış açısına göre dönüştürmek ister. Bence çoğunluk, yani bu kişilerin yüzde 90'ından fazlası biraz kararsızlık, yeniden düşünme, isteksizlik ve yalpalamalardan sonra, önünde sonunda yeniden kalıba dökülmeyi kabul edecektir. Bir kimse ne kadar çok yeniden kalıba dökülürse, buna o kadar çok ihtiyaç duyacaktır. Komünist Partisi bile yeniden kalıba dökülmektedir. Düzeltme, yeniden kalıba dökülme demektir ve ileride de devam edecektir. Bundan sonra başka düzeltme hareketlerinin olmayacağını mı sanıyorsunuz? Bu düzeltme hareketinden sonra bürokrasi ortadan kalkacak mı? Yalnızca iki ya da üç yıl sonra bazı insanlar her şeyi unutacaklar ve bürokrasi geri gelecektir. İnsanlar böyledir. Hafızaları pek iyi değildir. İşte bu yüzden zaman zaman düzeltme hareketi yapılması ihtiyacı doğar. Komünist Partisinin kendisini düzeltmeye ihtiyacı olduktan sonra, eski toplumdan gelen burjuvazinin ve aydınların düzeltmeye ihtiyaç duymadıkları söylene-

bilir mi? Yeniden kalıba dökülmeye ihtiyaçlarının olmadığı söylenebilir mi? Elbette düzeltme ve yeniden kalıba dökülmeye ihtiyaçları vardır, hem de daha fazla.

Demokratik partiler de bir düzeltme hareketi içinde değiller mi? Bütün toplum bir düzeltme geçirmelidir. Bunda kötü olan ne var? Düzeltme hareketi ıvır zıvır konularda değil önemli meselelerle, siyasi çizgi meselesi ile uğraşacaktır. Şu anda demokratik partiler düzeltme hareketinde ağırlığı çizgi meselesine ve burjuva sağcılarının izlediği karşıdevrimci çizginin reddedilmesine veriyorlar. Bence bu doğrudur. Komünist Partisi ise kendi düzeltme hareketinde çizgi meselesine değil çalışma tarzı meselesine ağırlık vermiştir. Nitekim, demokratik partiler için çalışma tarzı ikincil bir meseledir ve esas ağırlık onların hangi çizgiyi izledikleri konusuna verilmelidir. Çang Poçun, Lo Lung-çi, Çang, Nayçi, Çen Cenping, Peng Venying, Lu Yi ve Sun Ta-Yu'nun karşıdevrimci çizgisini mi, yoksa başka bir çizgiyi mi izleyeceklerdir? En başta ve her şeyden önce bu konuda ve şu üç meselede berraklığa kavuşmaları gerekir: Sosyalist devrimde ve sosyalist inşada kazanılan başarılar, yüzlerce milyon halkın kazandığı başarılar iyi midir, değil midir? Hangi yolu tutmalıyız, kapitalist yolu mu, sosyalist yolu mu? Sosyalizmi inşa ederken hangi parti önderlik etmelidir, Çang-Lo ittifakı mı, yoksa Komünist Partisi mi? Çizgi meselesini çözmek üzere büyük bir tartışma başlatılmalıdır.

Komünist Partisi içinde de çizgi meselesi vardır. Bu «asiler», yani Komünist Partisi ve Gençlik Birliği içindeki sağcılarla ilgili olarak mesele, gerçekten de bir çizgi meselesidir. Şu sırada mesele dogmatizm değildir, çünkü dogmatizm bir çizgi haline gelmemiştir. Partimizin tarihinde dogmatizm gerçekten de birçok kez bir çizgi meselesi haline gelmiştir; çünkü bir sistem, siyaset ve program oluşturmuştur. Günümüzdeki dogmatizm ise bu dereceye varmamıştır, ama şu anda çekiçle dövülerek bir ölçüde yumuşatılmakta olan belli bir katılığa da ulaşmıştır. Bölümlerde, örgütlerde, üniversitelerde ve fabrikalarda yönetici mevkilerde olanlar «merdivenden aşağı inmiyorlar mı?»² Guo-

2. «Merdivenden aşağı inmek» derken, hatalar yapmış olan önder kadroların düzeltme hareketi sırasında, kitlelerin eleştirisi üzerine özeleştiri yapmaları ve onlara yakınlaşmak için çaba sarfetmeleri kastedilmektedir.

mindangcı çalışma tarzını ve yukarıdan bakan havalarını bir yana bırakıyorlar ve artık bürokrat gibi davranmıyorlar. Kooperatiflerin yöneticileri köylülerle birlikte tarlada, fabrika yöneticileri ile Parti komite sekreterleri de işçilerle birlikte atölyelerde çalışmaya başladıklarından beri bürokrasi büyük ölçüde azalmıştır. Bu tür düzeltmeler gelecekte de hâlâ gerekli olacaktır. Büyük duvar gazeteleri hazırlamalı, forumlar düzenlemeli ve neyin düzeltilmesi ve neyin eleştirilmesi gerektiği meselelerini ayrı ayrı ele almalıyız. Bir nokta daha var. Düzeyimizi yükseltmeli ve biraz Marksizm öğrenmeliyiz.

Halkımızın çoğunluğunun iyi insanlar olduğuna ve Çin ulusunun iyi bir ulus olduğuna inanıyorum. Bizim ulusumuz son derece duygulu, iyi yürekli, akıllı ve cesur bir ulustur. Hem irade birliği hem de canlılığın, yani hem merkeziyetçiliğin hem de demokrasinin, hem disiplinin hem de özgürlüğün bulunduğu bir ortamın yaratılacağını umarım. Bir değil iki yön olmalıdır, yalnızca disiplin ve yalnızca merkeziyetçilik olmamalıdır. Bu, insanların ağzını bağlar ve onları düşündüklerini söylemekten, gerçekte yanlış olanı eleştirmekten alıkoyar. İnsanları düşündüklerini söylemeye teşvik etmeliyiz; canlı bir ortam olmalıdır. Bizi iyi niyetle eleştiren hiç kimse suçlanmamalıdır. Eleştirisi ne kadar sert, ithamları ne kadar ağır olursa olsun suçlanmamalı, cezalandırılmamalı ya da dar bir pabuç giydirilerek ayakları cendereye sokulmamalıdır. Dar pabuç, insanı çok rahatsız eder. Peki kime dar pabuç giydirmeliyiz? Sağcılara. Sağcılar dar pabuç giymek zorunda bırakılmalıdırlar.

Kitlelerden korkmamalı, onlarla birlikte olmalıyız. Bazı yoldaşlar sudan korktukları kadar kitlelerden korkuyorlar. Yüzme biliyor musunuz? Gittiğim her yerde yüzmeyi teşvik ediyorum. Su iyidir. Her gün yüzmeye bir saat ayırır ve bunu sürdürürseniz, yüz günde yüzme öğreneceğinize bahse girerim. Birincisi yüzme hocası edinmeyin, ikincisi lastik simit kullanmayın; kullanırsanız yüzme öğrenemezsiniz. «Ama ben boğulurum diye korkuyorum, daha yüzmeyi öğrenemedim!» Peki öyleyse, önce sığ suda öğrenmeye başlayabilirsiniz. Yüz günde yüzme öğreneceğinizi düşünelim: Önce otuz gün sığ suda gezinirsiniz, sonra yüzmeyi iyice bellersiniz. Bir kere öğrendiniz mi Yangze Irmağı'nda ya da Pasifik Okyanusu'nda yüzmek fark etmez, her ikisi de sudur, ay-

nı şey. Bazıları, yüzme havuzunda insanın boğulmayacağını, çünkü batarsanız nasılsa birinin gelip sizi kurtarabileceğini, oysa Yangze'de yüzmenin korkutucu bir şey olduğunu söylüyor: Yangze'nin hızlı akıntısına bir kapıldınız mı battığınız zaman kurtulmak mümkün müdür? İnsanları korkutmak için ileri sürülen bir görüştür bu. Bence bu görüş amatörlerce yaraşır. En iyi yüzücülerimizin, yüzme hocalarımızın ve havuzlardaki yüzme uzmanlarımızın hiçbiri ilk başta Yangze'de yüzmeye cesaret edemiyordu, ama şimdi cesaret ediyorlar. Sizin Vhangpo Irmağı'nda da yüzenler yok mu bugünlerde? Vhangpo ve Yangze Irmaqları, girişi serbest olan yüzme havuzlarıdır. Benzetmelerle konuşacak olursak, halk su gibidir; çeşitli kademelerdeki önderler ise suyun içinde durmak ve akıntıya karşı değil, akıntıya uygun olarak yüzmek zorunda olan yüzücüler gibi. Kitlelere bağırp çağırmayın! Hiçbir zaman bunu yapmamalısınız. İşçi, köylü ve öğrenci kitlelerine, demokratik partilerin üyelerine ve aydınların çoğunluğuna bağırp çağırmamalısınız... Kitlelerin karşısına geçmemeli, tam tersine daima onların yanında olmalısınız. Kitleler hata yapabilir. Hata yaptıkları zaman, sabırla onları ikna etmeye çalışın, sizi dinlemeyi reddederlerse onlarla konuşmak için başka bir fırsatın çıkmasını bekleyin. Ama onlardan uzaklaşmayın, tıpkı yüzerken sudan çıkmadığınız gibi... Liu Pey, Çukeh Liang'ın yardımını sağladığı zaman kendini «suda balık gibi» hissettiğini söylemişti. Çok doğru. Onların balık-su ilişkileri yalnızca romanlarda anlatılmakla kalmaz, tarih de bunu kaydetmiştir. Kitleler Çukeh Lianglardır, yöneticiler de Liu Peyler. Biri yönetir, diğeri yönetilir.

Bütün bilgelik kitlelerden gelir. Her zaman en cahil olanların aydınlar olduğunu söyledim. Meselenin özü budur. Kendini beğenmiş aydınlar, Maymun Sun Vukung'unkinden daha uzun olan kuyruklarını havaya dikerler. Sun Vukung tam yetmiş iki kılığa girebilir ve bir tanesinde kuyruğunu bayrak direği kadar uzatabilir. Aydınlar kuyruklarını havaya diktiklerinde müthiş bir görünümleri olur. «Gökkubbe Altında Bir Numaralı Kişi ben değilsem, en azından İki Numaralıyım-dır.» «İşçiler ve köylüler kendilerini ne sanıyorlar? Onlar mankafadır! Doğru dürüst okuyup yazmasını bile bilmezler.» Ama genel durum

aydınlar tarafından değil, sonuç olarak emekçi halk, onun ileri kesimi proletarya tarafından belirlenir.

Kime kim önderlik eder, proletarya burjuvaziye mi, burjuvazi proletaryaya mı? Proletarya aydınlara mı, yoksa aydınlar proletaryaya mı? Aydınlar kendilerini proleter aydınlara dönüştürmelidirler. Onlar için başka yol yoktur. «Deri olmayınca tüyler neyin üzerinde durabilir?»³ Geçmişte «tüy», yani aydınlar beş «deri» üzerinde duruyorlardı, yani geçimlerini onlar sayesinde sağlıyorlardı. Birinci deri emperyalist mülkiyet, ikincisi feodal mülkiyet, üçüncüsü bürokrat kapitalist mülkiyeti. Demokratik devrimin hedefi üç büyük dağı, emperyalizmi, feodalizmi ve bürokrat-kapitalizmi ortadan kaldırmak değil miydi? Milli kapitalist mülkiyet dördüncü deriydi; beşincisi ise, küçük üreticilerin mülkiyeti, yani köylülerin ve zanaatkârların bireysel mülkiyetiydi. Geçmişte aydınlar ya ilk üç deriye ya da diğer ikisine bağlıydılar ve geçimlerini onlar sayesinde sağlıyorlardı. Bu beş deri hâlâ varlığını koruyor mu? «Deriler artık yok.» Emperyalizm artık yoktur ve emperyalist mülkiyete el konmuştur. Feodal mülkiyet tasfiye edilmiş, topraklar köylülere verilmiştir ve şimdi de tarımda kooperatifleşme vardır. Bürokrat-kapitalist işletmeler devletleştirilmiştir. Milli kapitalist sanayi ve ticaret, devlet ve özel sermayenin ortak işletmelerine dönüştürülmüş ve tamamen olmasa bile geniş ölçüde sosyalist işletmeler haline getirilmiştir. Köylülerin ve zanaatkârların bireysel mülkiyeti kolektif mülkiyete dönüştürülmüştür; ne var ki kolektif mülkiyet henüz sağlamlaşmamıştır ve sağlamlaşması da birkaç yıl alacaktır. Bu beş deri artık yok, ama «tüy» üzerinde, kapitalistler ve aydınlar üzerinde hâlâ sürüp giden bir etkileri var. Bu insanlar bu derileri kendi sistemlerinden çıkaramıyorlar, hatta düşlerinde onları yaşıyorlar. Eski toplumdan, eski mesleklerden gelenler eski alışkanlıklarının ve hayat tarzlarının özlemini çekiyorlar. Dolayısıyla insanın dönüştürülmesi çok daha uzun bir zaman alacaktır.

Şimdi aydınlar hangi deriye bağlıdırlar? Kamu mülkiyeti derisine, proletaryaya. Onların geçimini sağlayan kimdir? İşçiler ve köylüler. Aydınlar, çocuklarını eğitmeleri için, işçi sınıfının ve emekçi halkın işe aldığı öğretmenlerdir. Efendilerinin isteklerine karşı çıkar da kendi

3. Zo Çuan, «Si Markizinin 14. Yılı».

istedikleri konuları, basamak alıp yazıları, Konfüçyus'un klasiklerini ya da kapitalist saçmalıkları öğretmekte ısrar eder ve karşıdevrimciler yetiştirirlerse işçi sınıfı bunu hoş karşılamaz, onları işten atar ve bir sonraki yıl için sözleşmelerini yenilemez.

Yüz gün önce de söylediğim gibi eski toplumdaki gelen aydınların artık temeli yoktur; eski toplumsal ve ekonomik temellerini yani beş deriyi yitirmişlerdir ve bir yenisine bağlanmaktan başka seçenekleri kalmamıştır. Bazı aydınlar henüz yerlerini bulmamışlardır. Havada kalmış durumdadırlar ve ne uzanıp tutunacakları bir dal ne de ayaklarını basacakları sağlam bir zemin vardır. Bence bu kişiler, «havada duran baylar» olarak adlandırılabilirler. Havada uçarken bir yandan geri dönmek istiyorlar, bir yandan da eski evlerinin, o derilerin artık var olmadığını görüyorlar. Evsiz kaldıkları halde proletaryaya bağlanmakta isteksiz davranıyorlar. Eğer proletaryaya bağlanacaklarsa proletaryanın fikirlerini incelemeli, proletaryaya yakınlık duymalı ve işçi ve köylülerle dostluk kurmalıdırlar. Ama hayır, böyle yapmıyorlar. Hâlâ, artık var olmadığını bildikleri şeyin hasretini çekiyorlar. Bizim şimdi yapmakta olduğumuz şey, onları uyanmaya ikna etmektir. Bu büyük tartışmadan sonra şu ya da bu şekilde uyanacaklarını sanıyorum.

Orta yolcu bir tutum takınan aydınlar uyanmalı ve fazla kibirlenmemelidirler, çünkü onların bilgileri sınırlıdır. Bence bu kişiler hem aydındır hem de aydın değildir; belki de yarı-aydın terimi onlar için daha doğru bir terim olur. Çünkü ancak o kadar bilgileri vardır ve ilke meseleleri üzerinde hata yapmadan konuştukları olmaz. Şimdi sağcı aydınları bir yana bırakalım çünkü onlar gericidir. Orta yolcu bir tutum takınan aydınların sorunu yalpalamaları, berrak bir yönelimlerinin olmayışı ve bazen yollarını bile şaşkınlardır. Madem bu kadar bilgilisiniz, neden hata yapıyorsunuz? Madem bu kadar harikulade ve bu kadar kendinizden eminsiniz, neden yalpalıyorsunuz? Duvarın üstündeki otlar da rüzgârda bir o yana bir bu yana sallanıp dururlar. Bütün bunlar bilginizin kıt olduğunu gösteriyor. Bu anlamda, çok bilgili olan, işçiler ve köylüler içindeki yarı-proleterlerdir. Onlar bir bakışta Sun Tayu ile takımının sahtekâr olduğunu anlayabilirler. İşte kimin daha bilgili olduğunu görüyorsunuz. Hiç kuşkusuz daha bilgili olan, doğru dürüst okuyup yazması olmayanlardır. İş, genel durum, genel

yön ile ilgili canalıcı kararı vermeye gelince kişinin proletaryaya başvurması gerekir. Ben, önemli bir iş yapmadan ya da önemli konularda karar almadan önce fikirlerimin doğru olup olmadığını anlamak için işçilere ve köylülere danışan, meseleleri onlarla ve onlara yakın kadrolarla tartışan bir kimseyim. Bu da çeşitli yerleri ziyaret etmeyi zorunlu kılar. Pekin'de çakılıp kalmak çok tehlikeli olurdu. Pekin, herhangi bir hammadde elde edemediğiniz kısır bir yerdir. Bütün hammadde işçilerden, köylülerden ve yerel bölgelerden gelir. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, mamul maddeler yaratmak için hammadde kullanan bir imalat fabrikasına benzetilebilir. Nihai malların iyi olması gerekir, yoksa hatalar yapılır. Bilginin kaynağı kitlelerdir. Halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınması ne demektir? Gerçeği olgularda aramak ve kitle çizgisini izlemek demektir? Son tahlilde geçerli olan, kitle çizgisidir. Kitlelerden uzaklaşmamalıyız, kitlelerle olan ilişkimiz balık-su ya da yüzücü-su ilişkisidir.

Sağcıların işini bir darbede bitirmemiz mi gerekir? Onlara birkaç esaslı darbe indirmek gereklidir. Yoksa pusuya yatıp fırsat kollarlar. Bu çeşit kişilere saldırı yöneltmemiz ve üstlerine gitmemiz gerekmez mi? Evet saldırı yöneltmek gereklidir. Ama amaç, onları yollarını değiştirmeye zorlamaktır. Taarruzumuz sırasında onları tamamen tecrit etmek için her yola başvurmaliyiz; sağcıların tümünü değilse bile bir bölümünü kazanmamız ancak bu şekilde mümkün olabilir. Onlar aydındır, bazıları da büyük aydınlardır; kazanıldılar mı yararlı olabilirler. Onları kazanalım ve çalışmalarına izin verelim. Ayrıca bu sefer onlar, olumsuz örnek olma yoluyla halkı eğiterek bizim için büyük bir hizmette bulundular. Onları Vhangpo Irmağına atacak değiliz, tersine gene de hastayı kurtarmak için hastalığı iyileştirmek tutumunu benimseyeceğiz. Belki bazıları bizim safımıza gelmek istemiyor. Eğer Sun Taju gibi kişiler inat ediyor ve değişmek istemiyorlarsa bırakın ne halleri varsa görsünler. Şimdi yapacak çok işimiz var. Önümüzdeki elli yılı bu gibi kişilere darbe indirmekle geçirecek değiliz! Hatalarını düzeltmek istemeyen kişiler vardır; canları istiyorsa Cehennem Kralını görmeye gittiklerinde hatalarını da birlikte götürebilirler. Cehennem Kralına, «Ben, beş derinin savunucusuyum. Sağlam bir adamım ben. Komünistler ve kitleler bana baskı yaptılar, ama ben boyun eğmedim

ve buraya lekelenmeden geldim» diyebilirler. Ama kafalarına koymaları gereken bir şey var. Bugün cehennemde bile yönetim değişikliği olmuş durumda; orada Marks, Engels ve Lenin hüküm sürüyor. Bugün iki cehennem var; kapitalist dünyanın cehennemi belki de aynı kalmıştır, ama sosyalist dünyanın cehennemini Marks, Engels ve Lenin yönetiyor. Benim gördüğüm kadarıyla, bundan yüz yıl sonra bile iflah olmaz sağcılar cezalarını bulacaklardır.

1957 YAZINDAKİ DURUM*

Temmuz 1957

Ülkemizde sosyalist devrim dönemi boyunca Komünist Partisine, halka ve sosyalizme karşı olan burjuva sağcılar ile halk arasındaki çelişme, bizimle düşman arasındaki bir çelişmedir; yani düşmanca, uzlaşmaz bir çelişmedir, bir ölüm kalım meselesidir.

İşçi sınıfına ve Komünist Partisine karşı çılgınca saldırılara girişmiş olan burjuva sağcıları gericidir ya da karşıdevrimcidirler. Onlara böyle damga vurulmayıp da sağcı diye adlandırılmalarının nedeni, birinci olarak bunun, ortadaki unsurları kazanmayı kolaylaştırması, ikinci olarak da sağcılar bölme ve yaraması ve bazılarının değişerek bizim tarafımıza geçmelerini sağlamasıdır.

Sonuna kadar değişmeden kalan bazı burjuva sağcılar iflah olmaz, ama gizli ajan olmadıkları ya da baltalama faaliyetlerine girişmedikleri takdirde onlara da iş verilecek ve yurttaşlık haklarından yoksun bırakılmayacaklardır. Böyle hareket edilmesinin nedeni, geçmişteki birçok olay göz önünde tutulduğunda, aşırı siyasetlerin kötü sonuçlar doğurduğunun görülmesidir. Uzun süreli bir bakış açısına sahip olmalıyız ve bundan on yıllar sonra bugünkü olaylara baktığımızda, burjuva sağcılarına karşı böyle davranılmasının proletaryanın devrimci davasını nasıl derinden etkilediğini ve ona büyük yararı dokunduğunu göreceğiz.

Bizim amacımız hem merkeziyetçiliğin hem demokrasinin hem disiplinin hem özgürlüğün, hem irade birliğinin hem kişisel gönül rahatlığı ve canlılığın olduğu bir siyasi ortam yaratmak, böylelikle sosyalist devrimimizi ve sosyalist inşayı ilerletmek, zorlukların üstesinden ge-

* Temmuz 1957'de Zingtao'da toplanan eyalet ve merkeze bağlı şehir Parti komiteleri sekreterlerinin konferansı sırasında yazılmış bir makale. Makale, aynı yılın Ağustos ayında Partinin önder kadroları arasında dağıtıldı.

linmesini kolaylaştırmak, modern bir sanayiye ve modern bir tarımı daha hızlı bir şekilde kurmak, Partimizin ve devletimizin güvenliğini artırmak ve fırtınaya ve zorluklara daha iyi göğüs gerebilmesini sağlamaktır. Burada genel konu, halk içindeki çelişmeler ile bizimle düşman arasındaki çelişmelerin doğru ele alınmasıdır. İzlenecek yöntem, gerçeği olgularda aramak ve kitle çizgisini izlemektir. Bu noktadan hareketle geliştirilecek yöntemler, hem Partililerin hem de Partili olmayanların belli başlı siyasetleri tartışmak üzere katıldıkları toplantıların düzenlenmesi, düzeltme hareketinin açık bir şekilde yürütülmesi ve Partinin ve hükümetin birçok eksikliğinin ve hatasının basında eleştirilmesidir. Düzeltme ve sosyalist eğitim hareketi, demokratik partilerde ve eğitimi, basını, bilim ve teknolojiyi, sanat ve edebiyatı, halk sağlığını, sanayi ve ticareti içeren çeşitli çevrelerde ve işçi sınıfı, köylülüğün değişik tabakaları, zanaatkârlar ve öteki şehir ve köy emekçileri arasında, bölüm bölüm ve aşamalar halinde geliştirilmelidir. Burjuvaziye ve burjuva aydınlarına gelince, burada sorun onların sosyalist dönüşümü kabullenmelerini sağlamaktır ve aynı şey küçük burjuvazi için (köylüler ve kendi kendini geçindiren şehir ve köy emekçileri dahil) ve özellikle hali vakti yerinde orta köylüler için de geçerlidir; ama işçi sınıfının ve Komünist Partisinin temel safları söz konusu olduğunda sorun, onların çalışma tarzını düzeltmektir. Bunlar, nitelik bakımından farklı olan iki toplumsal sınıflamayla ilgili sorunlardır. Durum böyle olduğuna göre neden ikisinin de sloganı düzeltme oluyor? Çünkü birçok insan bu sloganı kolay benimsiyor. İnsanlara şöyle diyebiliriz: Komünist Partisi ve işçi sınıfı bir düzeltme hareketinden geçtiklerine göre siz bu olmadan edebileceğinizi düşünebiliyor musunuz? Böylelikle inisiyatif tümüyle bizim elimizde olacaktır. Düzeltme yöntemi, eleştiri ve özeleştirii yapmak, gerçekleri ortaya koymak ve akılcı çözümler bulmaktır. Düzeltmenin amacı, doğru siyasi yönelimin hâkim olmasını sağlayacak şekilde mücadeleye yol göstermek, ideolojik düzeyi yükseltmek, çalışmadaki eksikliklerin üstesinden gelmek, geniş kitlelerle birleşmek ve burjuva sağcılarını ve bütün diğer sosyalizm düşmanı unsurları tecrit etmek ve bölmektir. Burada burjuva sağcılar terimi, Partiye ve Gençlik Birliğine sızmış ve siyasi renkleri dışardaki sağcılarının aynısı olanları da kapsamaktadır; onlar

proletaryanın devrimci davasına ihanet ettiler ve Partiye karşı çılgınca saldırılara giriştiler; bu nedenle, Partinin ve Gençlik Birliğinin saflığını korumak için tümüyle açığa çıkarılmalı ve atılmalıdırlar.

Kitlelerin çoğunluğuna ve her şeyden önce temel kitlelerin çoğunluğuna, işçilere ve köylülere yürekten güvenmek: Bu bizim temel çıkış noktamızdır. Sanayicilerin, işadamlarının ve aydınların durumunda bile çoğu kimse, sağcıların gözü dönmüş saldırıları sırasında bir süre için aldanmış ve bocalamış olsalar da kendilerini yeniden toparladılar ve birkaç hafta sonra sağcılara karşı saldırı başlatıldığında bizim tarafımıza geçtiler. Bu nedenle uzun vadede bu çevrelerdeki çoğunluğa güvenilebilir; onlar sosyalist dönüşümü kabullenebilirler. Oldukça fazla sayıda yoldaş, şu ya da bu zamanda, proletaryanın gücünü olduğundan az ve burjuva sağcılarınıninkini de olduğundan fazla görme hatasına düştü. Bugün hâlâ bölgelerde, illerde, ilçelerde, bucaklarda ve fabrikalarda böyle hareket eden birçok kadro vardır ve biz onları, kendi gücümüzü olduğundan az, düşmanıninkini ise olduğundan fazla görmemek konusunda sabırla ikna etmeliyiz. Köylük bölgelerde toprak ağaları ve zengin köylüler yeniden kalıba dökülmektedirler; bazıları hâlâ ortalığı karıştırıyorlar ve biz uyanıklığımızı artırmalıyız. Hali vakti yerinde orta köylülerin büyük bir kısmı kooperatiflerde kalmaya razıdır; pek az bir kısmı ise ayrılmak için ortalığı birbirine katıyor, kapitalist yolu tutmaya can atıyor. Her durumu somut olarak değerlendirmeliyiz. Köylük bölgelerde sınıf çizgisini gözetmek ve eskiden yoksul köylü ve tarım emekçisi olanların yönetici organlarda hâkim durumda olmalarını sağlamak zorunludur, aynı zamanda orta köylülerle birleşmek için de çaba harcanmalıdır. Bütün köylük bölgelerdeki halk arasında Parti içindeki sağ oportünist fikirlerin, belli kadroların kısımcılığının ve hali vakti yerinde orta köylülerin kapitalist ve bireyci fikirlerinin eleştirilmesi için büyük çapta bir sosyalist eğitim hareketinin başlatılmasını ve toprak ağalarıyla zengin köylülerin karşıdevrimci faaliyetlerine darbe indirilmesini öngören bir talimatın Merkez Komitesince derhal yayınlanmasını tamamen destekliyorum. Eleştiri esas olarak, yalpalayan hali vakti yerinde orta köylülere yöneltilmeli, bunların kapitalist fikirlerine karşı tartışma yoluyla mücadele edilmelidir. Bundan böyle bu mücadele, ilçe ve bucak kadroları arasındaki

düzeltilme hareketi ile ve Uçuncü Sınıf kooperatiflerin gözden geçirilmesi ile birlikte yılda bir kez kararlılıkla yürütülmeli, böylelikle bütün kooperatiflerin zamanla sağlamlaştırılması sağlanmalıdır. Köylük bölgelerde ise, bırakın köyüller de «görüşlerini serbestçe» açıklasınlar, yani eleştiri yapsınlar ve görüşlerini bildirsınler. Ondan sonra iyi olanı kabul edin, kötü olanı da eleştirin. Bütün bunlar, köylük bölgelerdeki düzeltilme hareketinde adım adım geliştirilmeli ve hareket, yukarıdan gönderilecek çalışma ekiplerinin yardımıyla yerel kadrolar tarafından yürütülmelidir. Şehirlerde olduğu gibi köylük bölgelerde de mücadele hâlâ iki yol arasındaki, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki bir mücadeledir. Bu mücadelede kesin zaferi kazanmak çok uzun zaman alacaktır. Bu, bütün geçiş döneminin görevidir. Köylük bölgelerde, kooperatif işlerinde olduğu kadar ev işlerinde de çalışkanlık ve tutumluluk teşvik edilmeli ve aile sevgisinin yanı sıra ülke ve kooperatif sevgisi teşvik edilmelidir. Ev işlerini tutumlulukla yürütme sorununun üstesinden gelmede özellikle kadın örgütlerinin çabalarına güvenmeliyiz. Önümüzdeki birkaç yıl içersinde vergi olarak yılda 35 milyar *kati*, devlet alımı olarak da 50 milyar *kati* tahıl toplanması hedefi mutlaka gerçekleşmelidir. Öte yandan, hasadın iyi ya da kötü olmasına göre belli ayarlamalar yapılabilir. Üretim yıldan yıla arttıkça ve tahıl kıtlığı çeken ailelerin sayısı da buna bağlı olarak azaldıkça, köylük bölgelerdeki tahıl satışlarında yıllık indirimler yapılmalıdır. Şehirlerde, nerede fazla tahıl satışı varsa, orada da uygun indirimler yapılmalıdır. Devlet ancak böylelikle tahıl rezervlerini her yıl artırabilir ve acil durumlara karşı hazırlıklı olabilir. Bu 85 milyar *katilik* tahılın toplanamaması, pazar fiyatlarını etkiler, milli ekonomi planının tümüyle düzgün bir şekilde gerçekleştirilmesini engeller ve acil durumlar karşısında bizi çaresiz bırakır; bu ise çok tehlikeli olur. Bu yılın güz hasadına gelinmeden, köylük bölgelerde bireyciliğe ve kıyımcılığa karşı bir mücadele açılması zorunludur; bunların ikisi de devletin ve kolektifin çıkarlarını göz ardı etmektedir.

Karşıdevrimciler her görüldükleri yerde tasfiye edilmelidirler. Pek azını öldürün, ama hiçbir şekilde ölüm cezasını kaldırmayın ya da herhangi bir genel af ilan etmeyin. Hapis cezalarını çektikten sonra yeniden suç işleyenleri bir daha tutuklayın ve cezalandırın. Toplumumuz-

da, kamu düzenini baltalayan ve yasaları alabildiğine çiğneyen haydutları, sokak serserilerini, hırsızları, katilleri, ırz düşmanlarını, zimmetine para geçirenleri ve başka suçluları cezalandırın; ayrıca, halkın kötü unsurlar olarak gördüğü kimseleri de cezalandırın. Şu sırada, yargı ve kamu güvenliği bölümlerindeki bazı görevliler görevlerini ihmal etmekte ve tutuklanması ve cezalandırılması gereken kimselerin serbest dolaşmasına göz yummaktadır; bu yanlıştır. Nasıl fazla cezalandırma yanlıştır, yetersiz cezalandırma da yanlıştır ve bugünlerde tehlikeli olan ikincisidir. Kumarı yasaklayın. Gerici gizli dernekler üzerindeki yasağı sıkı bir şekilde uygulayın. Sağcı öğrenci önderleri sonuna kadar eleştirilmelidir; bunlar çoğunlukla, gözetim altında düzeltilmek ve başkalarını eğiten olumsuz örnekler olmak üzere oldukları yerde bırakılmalıdırlar. Yukarıdaki noktalar geçiş dönemi için geçerlidir ve bunların gerçekleştirilmesi, eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitelerinin sorumluluğundadır. Yargı, kamu güvenliği ve kültürel ve eğitsel işlerle görevli yerel bölümler, merkezi yetkililerin siyasetlerine ve yasalarına tabi olarak eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölge Parti komitelerinin ve halk konseylerinin yönetimi altında derhal harekete geçmelidirler.

Genel konumuz, halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınmasıdır. İyice aşinalık kazanıncaya kadar bu konuyu tartışmaya devam edin, böylece bir zamanlar içinden çıkılmaz gibi görünen şeylerin artık öyle olmadığını göreceksiniz. Halk içindeki çelişmeler sorununu kendi kafanızda berraklaştırın, bunu açık ve berrak bir şekilde açıklayın, bu tür çelişmelerden birkaçını doğru bir şekilde ele alın ve böylece, birtakım sonuçlar elde edip tecrübe kazanınca artık ondan korkmaz olursunuz.

Bir kere daha belirteyim. Halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınması, kitle çizgisini izlemek demektir ve bu, Partimiz tarafından sürekli olarak vurgulanmıştır. Parti üyeleri, çalışmalarında kitlelere danışmayı bilmeli ve hiçbir koşul altında kitlelerden kopmamalıdırlar. Parti ile kitleler arasındaki ilişki balık ile su arasındaki ilişki gibidir. Parti ile kitleler arasında iyi ilişkiler olmaksızın sosyalist sistem kurulamaz ya da kurulsaydı bile sağlamlaştırılmaz.

Silahlı kuvvetlerde birçok kez düzeltme hareketleri yapılmıştır; Üç Temel Disiplin Kuralı ve Dikkat Edilecek Sekiz Nokta uygulanmaktadır; askeri, siyasi ve iktisadi işlerde demokrasi uygulanmaktadır; savaş zamanlarında, takımlarda karşılıklı yardım grupları örgütlenir; subaylar erlerle, ordu da halkla bütünleşmiştir ve halkı dövmek ya da ona sövmek yasak olduğu gibi asker kaçaklarının idam edilmesi de yasaktır. Bunun sonucu, yüksek bir moral vardır ve ordumuz yenilmezdir. Silah taşıyan askerler arasında bu yapılabiliyorsa, niye fabrikalarda, köylerde, dairelerde ve okullarda demokrasi uygulanmasın ve bunların sorunları (çelişmeleri) zora başvurarak değil de ikna yoluyla çözülsün?

Neden, emperyalistlerden korkmazken kendi halkımızdan korkalım? Sıradan halktan korkan ve kitlelerin laftan anlamayacağını düşünerek onları ikna etmek yerine onlara karşı zor kullanılması gerektiğine inanan bir kimse gerçek bir komünist değildir.

Döneklerin ve yasaları alabildiğine çığneyen kimselerin dışında bütün Parti üyelerini ve Gençlik Birliği üyelerini düzeltme hareketi sırasında korumalı ve hatalarını ve eksikliklerini düzeltmelerine, çalışma tarzlarını iyileştirmelerine, becerilerini artırmalarına ve siyasi ve ideolojik düzeylerini yükseltmelerine yardımcı olmak için büyük ve içten bir çaba göstermeliyiz. Bir Parti üyesi canlı olmalı ve güçlü bir devrimci iradeye, bütün zorluklara meydan okuma ve onların üstesinden gelmede sebat etme ruhuna sahip bulunmalı ve kendisini bireycilikten, kısımcılıktan, mutlak eşitlikçilikten ve liberalizmden arındırmada kararlı olmalıdır; aksi takdirde gerçek anlamda bir Parti üyesi değildir. Canlılıktan ve devrimci iradede yoksun oldukları görülen Parti üyeleri tekrar tekrar uyarıldıktan sonra da hatalarını düzeltmemekte direnirlerse Parti komiteleri gereken önlemleri almalıdır ve vahim durumlarda bunlara disiplin cezası verilmelidir.

Altı ile on iki ay içerisinde, eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölgelerdeki Parti komitelerinin birinci sekreterleri (ve öteki sekreterler de) tek tek, belli bir kooperatifte, fabrikada, dükkânda ve okulda kişisel bir inceleme yaparak biraz bilgi edinmeye ve «konuşma hakkı»nı kazanmaya çalışmalı, böylece işlerini genel olarak daha iyi yön-

lendirmelidirler. Bölge, il ve ilçe Parti komitelerinin sekreterleri de aynı şeyi yapmalıdırlar.

Şu sırada burjuva sağcılarına yönelttiğimiz eleştirilerin önemini küçümsemeyin. Bu, siyasi ve ideolojik cephelerde büyük bir sosyalist devrimdir. Tek başına, 1956 yılının ekonomik cephedeki sosyalist devrimi (yani, üretim araçlarının mülkiyetindeki devrim) yeterli değildir, güvenlik içinde de değildir. Macaristan olayı bunu kanıtladı. Siyasi ve ideolojik cephelerde de köklü bir sosyalist devrim olmalıdır. Demokratik partilerde, aydın çevrelerinde ve sanayi ve ticaret çevrelerinde Komünist Partisinin bazı kimseler (sağcılar) üzerinde önderlik uygulaması elbette söz konusu değildir, çünkü onlar bizim düşmanımızdır, ayrıca Partinin çoğu kimse (ara kesim) üzerindeki önderliği sağlamlaştırılmamıştır; bazı kültürel ve eğitsel birimlerde Partinin önderliği hiç kurulmamıştır bile. Ara kesim üzerinde sıkı bir önderlik kurulmalıdır ve bu ne kadar çabuk olursa o kadar iyi olur. Burjuvazi ve burjuva aydınları Komünist Partisine gönüllü olarak tabi olmazlar; aralarındaki sağcılar da bizimle bir güç denemesine girişmeye kararlıdırlar. Bir güç denemesinde bir kez yenik düştüler mi artık oyunun bittiğini ve durumlarının umutsuz olduğunu kavrayacaklardır. İşte çoğunluk (ara kesim ve bir kısım sağcı) ancak o günden sonra kendine çekidüzen vermeye başlayacak, burjuva tutumundan giderek vazgeçecek, proletaryanın yanına geçecek ve kaderini onunla birleştirmeye karar verecektir. Pek az bir kısmı en sonuna kadar değişmemekte diretecektir; gerici görüşlerini kendileriyle birlikte mezarlarına götürmelerine izin vermekten başka yapabileceğimiz bir şey yok. Ne var ki uyanıklığımızı artırmalıyız. Onların ilk fırsatta ortalığı yeniden karıştıracakları kavranmalıdır. Şimdiden başlayarak bu mücadele herhalde on ya da belki on beş yıl kadar sürecektir. İşler iyi yürütülürse bu süre kısabilir. Tabii bu, sınıf mücadelesinin on-on beş yıl içinde sona ereceği anlamına gelmez. Bizim bu dünyamızda emperyalizm ve burjuvazi var olduğu sürece ülke içindeki karşıdevrimcilerin ve burjuva sağcılarının faaliyetleri de daima sınıf mücadelesi niteliğini taşıyacak ve dahası, bu faaliyetlerinde mutlaka yabancı gericilerle el ele vereceklerdir. Gerekli bir süre geçtikten sonra, şu andaki mücadelenin biçimi değişmeli ve şiddetli bir fırtına ve sel gibi yağan bir yağmur olmaktan çı-

kıp ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmura dönüşmeli, böylelikle mücadelenin ideolojik bakımdan daha derin ve daha köklü olması sağlanmalıdır. Son birkaç ayda, esas olarak son iki ay içinde ilk belirleyici savaşı kazandık. Ama tam zafer kazanabilmemiz için daha birkaç ay derinlere inmemiz gereklidir ve mücadeleyi apar topar sona erdirmemeliyiz. Bilin ki, bu mücadeleyi kazanamazsak sosyalizm olanaksızdır.

Halk içinde ülke çapında sürdürülen bu büyük tartışma son derece önemli sorunları çözmüştür ya da çözme sürecindedir. Bu sorunları şöyle sıralayabiliriz: Devrimdeki ve inşadaki çalışmamızın doğru olup olmadığı (yani devrimde ve inşada kazanılan başarıların esas olup olmadığı); sosyalist yolun tutulup tutulmaması gerektiği; Komünist Partisinin önderliğinin, proletarya diktatörlüğünün ve demokratik merkezîyetçiliğin gerekli olup olmadığı ve dış siyasetimizin doğru olup olmadığı. Böylesine büyük bir tartışmanın yapılmış olması doğaldır. Bu tartışma 1920'lerde Sovyetler Birliği'nde olmuştu (Troçki ve diğerleriyle yapılan, sosyalizmin tek ülkede kurulup kurulamayacağı konusundaki tartışma¹) ve bu yıl da, 1950'lerde bizim ülkemizde oluyor. Bu tartışmada tam zafer kazanmayı başaramazsak, ileriye doğru yürüyüşümüzü sürdürmek mümkün olmayacaktır. Tartışmada bir kez başarıya ulaştık mı, sosyalist dönüşümümüz ve sosyalist inşamız büyük bir hız kazanacaktır. Bu tartışma dünya çapında önemi olan büyük bir olaydır.

Çin'de modern bir sanayi ve modern bir tarım temeli kurmak için şimdiden başlayarak on-on beş yıl gerektiğini kavramalıyız. Ancak bir on-on beş yıllık dönem içersinde toplumumuzun üretici güçleri nispeten yeterli bir şekilde geliştiği zaman, sosyalist iktisadi ve siyasi sistemimizin nispeten yeterli bir maddi temele sahip olduğunu (şimdi yeterli olmaktan çok uzaktır) ve devletimizin (üstyapının) tamamen sağlamlaştırıldığını ve sosyalist toplumumuzun esas olarak kurulduğunu söylemek mümkün olacaktır. Henüz kurulmuş değildir ve daha on-on beş yıl gereklidir. Sosyalizmi kurmak için işçi sınıfının, teknik kadrolardan, profesörlerden, öğretmenlerden, bilim adamlarından, gazeteci-

1. *Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders, Dokuzuncu Bölüm, Beşinci Kısım, Aydınlik Yayınları, Eylül 1975, s. 330-340.*

lerden, yazarlardan, sanatçılardan ve Marksist kuramcılardan oluşan kendi ordusunun olması gerekir. Bu geniş bir ordu olmalıdır; az sayı da insan yetmez. Bu, önümüzdeki on-on beş yıl içersinde esas olarak tamamlanması gereken bir görevdir. Ondan sonraki görevler, çabalarımızı artırarak üretici güçleri geliştirmek ve işçi sınıfı aydınları ordusunu genişletmek, sosyalizmden komünizme adım adım geçişin önkoşullarını yaratmak ve sekiz ya da on tane beş-yıllık plan çerçevesi içinde iktisadi bakımdan Birleşik Amerika'ya yetişmeye ve onu geçmeye hazırlanmaktır. Komünist Partisinin ve Gençlik Birliğinin bütün üyeleri ve bütün ulus bu görevin bilincinde olmalı ve herkes çok sıkı bir inceleme yapmalıdır. Mümkün olan her yerde teknik beceri ve meslek bilgisi edinmeye ve Marksist teoriyi incelemeye çalışmalıdırlar ki, yeni bir işçi sınıfı aydınları ordusu kurulsun (buna, gerçekten yeniden kalıba döküldükten sonra sağlam bir işçi sınıfı tutumu alan eski toplumdán gelen bütün aydınlar dahildir). Bu, tarihin bize verdiği büyük bir görevdir. İşçi sınıfının devrimci davası, işçi sınıfı aydınlarının bu geniş yeni ordusu vücut buluncaya kadar tam olarak sağlamlaştırılamayacaktır.

Merkez düzeyinde ve eyalet ve merkeze bağlı şehir düzeylerinde üç görevin yerine getirilmesinde, yani düzeltmede, sağcıların eleştirilmesinde ve kitlelerin ara kesiminin kazanılmasında tecrübe edinilmiş olması önemli bir başarıdır. Bu tecrübeyle işler daha kolay yürüyecektir. Önümüzdeki birkaç ayın bize yüklediği görev, bölge ve il düzeyinde olanlara bu tecrübeyi nasıl kazanacaklarını öğretmektir. Bugünden başlayarak önümüzdeki kışa ve ilkbahara kadar görevimiz, ilçe ve bucak düzeyinde olanlara da giderek aynı şeyi öğretmektir. Şehirlerde ise ilçe düzeyinde olanlara ve fabrikalarda ve madenlerde de taban düzeyinde olanlara, ayrıca mahalle komitelerine öğretmektir. Bunun sonucu, birçok insan aydınlanacak, kitle çizgisi onlar için sadece bir laf olmaktan çıkacak ve halk içindeki çelişmelerin giderilmesi kolaylaşacaktır.

Eyalet, merkeze bağlı şehir ve özerk bölgelerdeki Parti komitelerinin birinci sekreterleri ve bütün diğer üyeleri bu mücadelede kumandayı tam olarak ele almalıdırlar. Demokratik partilerde (siyasi çevrelerde) ve eğitim, basın (bütün gazeteler ve dergiler dahil), bilim ve

teknoloji, edebiyat ve sanat, halk sağlığı ve sanayi ve ticaret çevrelerinde yürütülen siyasi dönüşüm ve ideolojik yeniden kalıba dökme çalışmasında tam bir denetim uygulanmalıdır. Her eyaletin, merkeze bağlı şehrin ve özerk bölgenin kendi Marksist kuramcıları, bilim adamları ve teknik personeli, yazarları, sanatçıları ve edebiyat eleştir-menleri, gazetelerinde ve dergilerinde birinci sınıf yazışları müdürleri ve muhabirleri olmalıdır. Birinci sekreterler (ve öteki sekreterler de) gazetelere ve dergilere özel bir dikkat göstermeli ve bu konuda tembellik etmemelidirler. Her biri karşılaştırma yapabilmek için en azından beş gazete ve beş dergi okumalı, böylece kendi yayınlarını geliş-tirmelidirler.

Sağcılara yönelttiğimiz eleştiri demokratik partilerde, aydınlar çevresinde ve sanayi ve ticaret çevrelerinde herkeste büyük bir çok yarat-tı. Bunların çoğunluğunun (ortadakiler) sosyalist yolu ve proletaryanın önderliğini kabullenme eğiliminde olduklarına dikkat çekilmelidir. Bu eğilimin derecesi, çeşitli kategorilerdeki insanlara göre değişmektedir. Ayrıca dikkat edilmesi gereken bir başka nokta şudur: şu anda temel şeyleri, yani sosyalist yolu ve proletaryanın önderliğini gerçekten ka-bullenme yönünde yalnızca bir eğilim duydukları halde bu eğilimin kendisi, onların, burjuvazinin tutumundan başlayıp işçi sınıfının tutu-munda sona erecek olan uzun yolculuklarının ilk adımını simgelemek-tedir. Bir yıllık düzeltmeden sonra (bu yılın mayısından gelecek yılın mayısına kadar), ileriye doğru büyük bir adım atabileceklerdir. Geç-mişte onlar kafaca sosyalist devrime katılmaya hazır değildiler. Onlar için bu devrim apansız gelen bir olaydı. Aynı durum bazı Komünist Partisi yeleri için de söz konusuydu. Sağcıların eleştirilmesi ve düzeltme hareketi, bu insanlara ve geniş kitlelere derin bir sosyalizm eği-timi verecektir.

Büyük duvar aşişleri, mağazaların satış odaları, köylük bölgeler (il-eler ve bucaklar), ilkokullar ve silahlı kuvvetlerin taburları ve bölük-leri dışında her yerde kullanılabilir. Ülkemizin bugünkü koşullarında bu, proletarya için elverişli, burjuvazi için ise elverişsiz bir mücadele biçimidir. Büyük duvar aşişlerinden korkmak yersizdir. Büyük duvar aşişleri, forumlar ve tartışmalar, çelişmeleri açığa çıkarmak ve üstesin-den gelmek ve yükseköğrenim kurumlarındaki, merkez, eyalet ve mer-

keze bağılı şehir, bölge ve il düzeylerinde bulunan bölümlerdeki ve örgütlerdeki ve büyük şehir işletmelerindeki insanların ilerlemelerine yardımcı olmak için yararlanılacak üç mükemmel biçimdir.

Düzeltilme hareketi sırasında, üretim ve diğer çalışmalar hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir. Çeşitli yerlerdeki yetkililer, düzeltme hareketini, sorumlulukları altındaki birimlerin hepsinde birden başlatmamalı, bunun yerine işi ağırdan almalı ve gruplar halinde yürütmelidir.

Şiddetli fırtınadan korkmayın, sıkı durun ve ona göğüs gerin. Her birimde selin ulaştığı doruk noktası iki-üç hafta içinde alçalmaya başlayacaktır ve o birim ondan sonra yeni aşamaya, sağcılara karşısaldırı aşamasına geçebilir. Bu iki-üç hafta içerisinde sağcıların çılgınca saldırılarıyla karşı karşıya kalan, çeşitli birimlerin önder kadroları sıkı durmalı ve onları terslemeden söylediklerini sonuna kadar dinlemeli, durumu çözümüleme ve inceleme noktasında yoğunlaşmalı, karşısaldırı için güç toplamalı ve solun güçleriyle birleşmeli, ortadakileri kazanmalı ve sağcıları tecrit etmelidir; bütün bunlar mükemmel bir dizi Marksist taktik oluşturmaktadır.

Görüşlerin serbestçe açıklanması aşaması (aynı zamanda reformu gerçekleştirme), sağcılara karşısaldırı aşaması (aynı zamanda reformu gerçekleştirme), reformu vurgulama aşaması (görüşlerin daha da serbestçe açıklanmasıyla birlikte) ve herkesin ilgili belgeleri incelediği ve kendi siyasi bilincini yükseltmek için eleştiri ve özeleştiri yaptığı aşama -bunlar, merkez, eyalet ve merkeze bağılı şehir, bölge ve il düzeylerinde düzeltme hareketinin vazgeçilmez dört aşamasıdır. Buna ek olarak, düzeltme hareketi şehirlerde ve köylerde tabanda yürütülecektir. Böyle bir hareketten sonra bütün partinin ve bütün halkın yepyeni bir görünüme kavuşacağı kesindir.

Eyalet, merkeze bağılı şehir ve özerk bölgelerdeki Parti komitelerinin ve bölge Parti komitelerinin birinci sekreterlerinin Ağustos ayı içerisinde kooperatiflerin, üretimin, tahılın ve köylük bölgelerdeki önceki sorunların gözden geçirilmesini incelemeye bir miktar zaman ayırarak Merkez Komitesinin Eylül'de yapılacak genel oturumuna hazırlanmaları rica olunur. Lütfen, Tarımsal Gelişme Programının kırk maddesini tek tek inceleyin ve değişiklikler gerekip gerekmediğine bakın.

DEVİRİMİ İLERİ GÖTÜREN FAAL UNSURLAR OLUN*

9 Ekim 1957

Bu konferans başarılı olmuştur. Eyalet ve bölge Parti komitelerinden yoldaşların da katıldığı Merkez Komitesinin bu türden bir genişletilmiş genel toplantısı, aslında üç kademedeki kadroların bir konferansı niteliğindedir ve siyasetlerin berraklaştırılması, tecrübe alışverişi ve irade birliğinin sağlanması açısından yararlıdır.

Bizimki gibi büyük bir ülkede çalışma çok karmaşık olduğundan, yılda bir kere böyle bir konferansın toplanması gerekli olabilir. Geçen yıl böyle bir konferans toplamadık, bir sağ sapma meydana geldi ve sonuçta biz zararlı çıktık. Önceki yıl bir yükseliş olmuştu, geçen yıl ise bir düşüş görüldü. Tabii, geçen yıl 8. Kongreyi yaptığımız için zamanımız yoktu. Bir dahaki sefere böyle bir konferans toplandığı zaman, il Parti komitelerinden ve bazı büyük şehirlerin ilçe Parti komitelerinden birkaç sekreter de bu konferansa katılabilir; örneğin, bunlardan yüz kadarının katılmasında yarar vardır. Her eyaletin de, sorunları tartışmak üzere, kooperatiflerde çalışan bazı kadroların ve üç ya da dört kademedeki kadroların katılacağı eyalet çapında bir konferans toplanmasını öneriyorum. Üzerinde durmak istediğim birinci nokta budur.

İkinci olarak, düzeltme konusunda birkaç söz söyleyeceğim. İnsanların fikirlerini açıklamalarına izin verme ve reform yapma konusunda cesur, kararlı ve kesin bir tutum alın. Bu konuda kesinlikle böyle bir kararlılığa sahip olmalıyız. Bunun yanı sıra, sağcılara karşı da bir kampanya, üstelik güçlü bir kampanya açmak gerekir mi? Hayır, gerekmez. Çünkü, sağcılarla mücadele kampanyası doğru yolda ilerle-

* Çin Komünist Partisi Sekizinci Merkez Komitesinin Genişletilmiş 3. Genel Toplantısında yapılan konuşma.

mektedir, bazı yerlerde de sona ermiştir. Şimdi ağırlık, fikirlerin ortaya konulmasına ve tabanda yani üç kademede, il, ilçe ve bucak kademelerinde reformların yapılmasına verilmelidir. Merkez, eyalet ve merkeze bağlı şehir kademelerindeki bazı bölümlerde fikirlerin açıklanması sürdürülmeli ancak ağırlık reformlara verilmelidir.

Bu yıl içinde kitleler devrim yapmanın, kitle mücadelesini sürdürmenin belli bir biçimini yarattılar; bu, çekinmeden konuşmak, fikirlerini tümüyle açıklamak, büyük tartışma toplantıları düzenlemek ve büyük duvar afişleri yazmaktır. Devrimimiz şimdi, özüne çok iyi uyan bir biçime kavuşmuştur. Bu biçimin geçmişte ortaya çıkması mümkün değildi. Daha önceleri savaşmakla, beş önemli hareketle¹ ve üç büyük dönüşümle² uğraştığımız için, bu sakin tartışma biçiminin ortaya çıkması olanaksızdı. Bütün bir yılı sakin sakin tartışmaya, olguları ortaya koymaya ve meseleleri tartışarak çözmeye ayırmak olacak şey değildi. Şimdi bunu yapabiliriz. Kitlelerin bugünkü mücadelesinin özüne, bugünkü sınıf mücadelesinin özüne ve halk içindeki çelişmelerin doğru ele alınmasına uygun olan bu biçimi bulduk. Bu biçimi kavrarsanız, bundan böyle işlerin üstesinden çok daha kolay geldiğinizi görürsünüz. Neyin doğru neyin yanlış olduğuna ilişkin büyük ve küçük meseleler ile devrim ve inşaa ile ilgili sorunlar, fikirlerin ortaya konmasıyla ve tartışmalar yoluyla çözülebilir, hem de daha çabuk. Sol sadece orta kesimle değil, aynı zamanda sağcılarla ve köylerde de toprak ağaları ve zengin köylülerle tartışmalı ve fikirlerini açıkça ortaya koymalıdır. «Komünist Partisi her şeyi tekeline alıyor», «Komünist Partisi iktidardan çekilmelidir» ve «tahtırevandan aşağı inin» gibi saçmalıklara, itibar kaybetmekten korkmaksızın gazetelerimizde yer verdik. «Tahtırevan»a daha yeni binmişken, sağcılar «inmemizi» istemeye başladılar bile. Çekinmeden konuşmak, fikirleri tümüyle ortaya koymak, büyük tartışma toplantıları düzenlemek ve büyük duvar gazetele-ri yazmak, kitlelerin inisiyatifinin harekete geçirilmesi ve sorumluluk duygusunun güçlendirilmesi için en uygun biçimdir.

1. Beş büyük hareket şunlardı: Toprak devrimi, ABD saldırısına karşı direnme ve Kore'ye yardım hareketi, karşıdevrimcilerin temizlenmesi, «üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı mücadele hareketi ve ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökme hareketi.
2. Burada, tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümü kastediliyor.

Partimizin demokratik bir geleneği vardır. Bu gelenek olmasaydı, fikirlerin böyle açıkça ortaya konmasını, büyük tartışma toplantılarının düzenlenmesini ve büyük duvar gazetelerinin yapılmasını kabul etmek imkânsız olurdu. Yenan'daki düzeltme hareketi sırasında, insanlar not tuttular, özeleştiri yaptılar ve yedi-sekiz kişilik gruplar halinde birbirlerine yardım ettiler ve bu, birkaç ay boyunca sürdü. Konuştuğum herkes o düzeltme hareketine çok şey borçlu olduğunu ve ancak ondan sonra öznelcilikten kurtulmaya başladığını söylüyor. Toprak devrimi sırasında, ne zaman bir sorun ortaya çıksa, fikirlerimizi düzeltmek için kitlelere danışırdık. Ordu birliklerimizde bölük komutanları, gece askerlerinin üstünün örtülü olup olmadığını kontrol eder ve onlarla eşit bir temelde dostça sohbet ederlerdi. Yenan'daki düzeltme hareketinde, toprak devriminde, ordu birliklerinin demokratik hayatında, Üç Denetim ve Üç Geliştirme³ hareketinde ve daha sonraları «üç kötülüğe» ve «beş kötülüğe» karşı mücadele hareketleri sırasında ve aydınların ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökülmesinde birçok demokrasi biçimi vardı. Ne var ki, fikirlerin çekinmeden ortaya konması, büyük tartışma toplantıları yapılması ve bunun arkasından da «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» niteliği taşıyan danışma ve ikna, ancak şimdi mümkün olabilmektedir. Şimdi, davamıza muazzam yararlar getirecek ve öznelciliğin, bürokrasinin ve tepeden inmeciliğin (tepeden inmecilikle, insanlara dayak atmayı, sövmeyi ve onları emirleri yerine getirmeye zorlamayı kastediyoruz) üstesinden gelmemizi, önder kadroların da kitlelerle birleşmesini sağlayacak olan bu biçimi bulmuş bulunuyoruz.

İçinde bulunduğumuz yıl, demokratik geleneğimizde büyük bir gelişmeye sahne oldu ve çekinmeden konuşmaktan, fikirleri tümüyle ortaya koymaktan, büyük tartışma toplantıları yapmaktan ve büyük duvar gazeteleri yazmaktan oluşan bu biçim gelecek kuşaklara aktarılmalıdır. Bu biçim sosyalist demokrasiyi tümüyle harekete geçirmektedir. Bu tür demokrasi kapitalist ülkelerde mümkün değildir; sadece sosyalist ülkelerde mümkündür. Bu tür bir demokrasi temelinde merkezîyetçilik zayıflamaz, proletarya diktatörlüğünde olduğu gibi daha

3. «Ordudaki Demokratik Hareket», Not 1. *Mao Zedung Seçme Eserler*, Cilt IV, Kaynak Yayınları, s. 184

da güçlenir. Çünkü proletarya, diktatörlük uygulayabilmek için, geniş müttefik kitlelerine dayanmak zorundadır, tek başına diktatörlük uygulayamaz. Çin proletaryasının sayısı çok değildir, sadece on beş-yirmi milyon kişiden oluşur, dolayısıyla da diktatörlük uygulayabilmek için yüz milyonlarca yoksul ve aşağı-orta köylüye, şehir yoksullarına, ekonomik durumu iyi olmayan zanaatkârlara ve devrimci aydınlarla dayanmak zorundadır; bunu yapmadığı takdirde diktatörlük uygulayamaz. Şimdi onların coşkunluğunu harekete geçirdiğimiz için proletarya diktatörlüğü de sağlamlaşmaktadır.

Üçüncü olarak, tarım. Kırk maddelik Tarımsal Gelişme Programı gözden geçirilmiştir ve yakında yayınlanacaktır. Yoldaşlar, lütfen köylerde bu programla ilgili tartışma toplantıları düzenleme görevini başarılı bir şekilde yerine getirin. Bazı yoldaşlara, idari bölgelerin de tarım planları yapmalarının gerekip gerekmediğini sordum. Evet, yapmalıdırlar, dediler. İlçeler de yapmalı mıdır? Bu sorunun da cevabı evettir. Peki, ya bucaklar? Buna da evet diye cevap verdiler. Kooperatifler de bu tür planlar yapmalıdırlar. O halde, topu topu altı kademe olacaktır: Eyalet, bölge, il, ilçe, bucak ve kooperatif kademeleri. Lütfen bu konuya önem verin ve zaman kaybetmeden bu tarım planlarını hazırlayın. Planla program aynı anlama gelir; bugüne kadar plan sözcüğünü kullandığınıza göre, bundan böyle de aynı sözcüğü kullanmaya devam edelim. Kapsamlı planlar yapma, daha etkili bir biçimde önderlik etme, Parti sekreterlerinin işe girişi ve bütün Parti üyelerinin kooperatiflerin işletilmesine yardımcı olmasını sağlamada sebat etmeliyiz. Geçen yılın ikinci yarısında bütün Parti üyelerinin kooperatiflerin işletilmesine yardım etmediği, Parti sekreterlerinin ise nadiren işe giriştiği anlaşıyor. Bu yıl, daha önce yaptığımız şeyi gerçekleştirmekte sebat etmeliyiz.

Planlar ne zaman hazır olacak? Bazı yoldaşlara sordum ve planların bazı yerlerde hazır olduğunu bazı yerlerde ise henüz hazır olmadığını öğrendim. Şimdi ağırlık, eyalet, bölge ve il kademelerine verildiğine göre, bu kademelerin planları bu kış ya da gelecek ilkbaharda hazır olabilir mi? Eğer olmazsa, bütün altı kademelerin de planları ne olursa olsun gelecek yıl hazırlanmış olmalıdır. Çünkü birkaç yıllık bir tecrübeye sahibiz ve kırk maddelik Tarımsal Gelişme Milli Programı

da hemen hemen hazır durumdadır. Bu program ve eyalet ve diğer kademelerin planları köylerde tartışılmalıdır. Ancak bu yedi planın tümünün birden tartışılması çok yüklü bir iş olacağı için bunun arasına, kitlelerin fikirlerini ortaya koymaları ve tartışmaları için düzenlenecek toplantıları koymak yararlı olacaktır. Burada sözünü ettiğimiz, uzun vadeli planlardır. Bir planın uygun olmadığı anlaşılırsa, ne yapılmalıdır? Birkaç yıllık tecrübe daha kazandığımız zaman düzeltilmesi gerekir. Örneğin, kırk maddelik programın birkaç yıl sonra bir daha gözden geçirilmesi gerekecektir. Bu kaçınılmazdır. Bana kalırsa, bu programın her üç yılda bir küçük bir gözden geçirmeye, her beş yılda bir ise büyük bir gözden geçirmeye tabi tutulması gerekebilir. Bir planın olması, hiçbir planın olmamasından her zaman daha iyidir. Program, on iki yıllık bir dönemi kapsamaktadır ve bunun iki yılı da şimdiden geçmiş bulunduğu için geriye sadece on yıl kalmıştır; meseleyi bütünüyle kavramazsak, kırk maddelik programda ortaya konan, üç farklı bölgede *mu* başına dört yüz, beş yüz ve sekiz yüz *kati* tahıl elde etme hedefini gerçekleştirememeye tehlikesi ortaya çıkacaktır. Meseleyi iyice kavrarsak bu hedefleri gerçekleştirebiliriz.

Kanımca, Çin, kendi kendisini besleyebilmek için yoğun tarıma dayanmalıdır. Çin bir gün dünyanın en yüksek verim sağlayan ülkesi haline gelecektir. Bazı illerimiz daha şimdiden *mu* başına bin *kati* ürün almaktadır. Yarım yüzyıl içinde *mu* başına iki bin *katiye* ulaşmak mümkün olacak mıdır? Gelecekte, Sarı Irmağın kuzeyinde kalan bölgenin *mu* başına sekiz yüz *kati*, Huay Irmağının kuzeyindeki bölgenin bin *kati*, Huay Irmağının güneyindeki bölgenin ise iki bin *kati* ürün sağlaması mümkün olacak mıdır? 21. yüzyılın başında bu hedeflere ulaşabilmemiz için önümüzde daha birkaç on yıllık bir zaman vardır, belki de bu iş o kadar uzun sürmeyecektir. Kendi kendimizi beslemek için yoğun tarıma dayandığımızdan, oldukça büyük bir nüfusa sahip olduğumuz halde, kendimize yeterli yiyeceğimiz olacaktır. Bence, kişi başına ortalama üç *mu* toprak yeter de artar bile; ilerde de bir *mu* dan az toprak bir kişinin beslenmesine yetecek kadar tahıl verecektir. Tabii, doğum kontrolü o zaman da gerekli olacaktır; doğumların artmasını teşvik etmiyorum.

Lütfen köylülerin gerçekte ne kadar tahıl tükettiklerini araştırın. Stok yapabilmek için, aile ekonomisinde çalışkanlık ve tutumluluğu, tahıl tüketiminde de iktisat yapmayı teşvik etmeliyiz. Devletin, koope-ratifin ve tek tek her ailenin stokları olduğu zaman, bu üç tür stok sa-yesinde oldukça zenginleşmiş olacağız. Yok eğer bütün tahıl tüketilir-se, zenginlikten söz edilebilir mi?

Bu yıl, iyi ürün alınan ya da doğal afetlerden zarar görmeyen her yerde biraz daha fazla birikim yapılmalıdır. Ortaya çıkabilecek olan kıtlıkları, tahıl fazlasıyla karşılamak zorunludur. Bazı eyaletlerdeki kooperatiflerde, birikim fonuna (yüzde 5), sosyal yardım fonuna (yüz-de 5) ve işletme masraflarına ek olarak, üretim maliyetleri toplam üre-tim değerinin yüzde 20'sini, sermaye yatırımı harcamaları ise üretim maliyetlerinin gene yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Başka eyaletlerden yoldaşlarla bu meseleyi tartıştığım da, bu sermaye yatırımı harcamala-rının belki de biraz fazla yüksek olduğunu söylediler. Bugün burada söylediklerim birer öneri olarak alınmalıdır; eğer uygulanması müm-künse bunları uygulayabilirsiniz, yoksa uygulamazsınız. Ayrıca, bütün eyalet ve illerin tamamen aynı şekilde hareket etmesi de gerekmez; üzerinde düşünmeniz için bu meseleyi size bırakıyorum. Bazı yerler-deki kooperatiflerin işletme masrafları bugüne kadar çok yüksek bo-yutlara ulaşmıştır, dolayısıyla da yüzde bire düşürülmelidir. Bu mas-raflar, kooferatif kadrolarının harçlıklarından ve idari harcamalardan oluşmaktadır. Bu masraflar kısılmalı, tarım alanlarına yapılan sermaye yatırımları artırılmalıdır.

Çin halkının yüksek idealleri olmalıdır. Ülkenin şehir ve köylerin-de yaşayan herkese yüce amaçlara ve yüksek ideallere sahip olmayı öğretmeliyiz. Yiyip içmekle uğraşmak , ne var ne yoksa hepsini yiyip bitirmek yüksek ideal sayılabilir mi? Hayır, sayılamaz. Evimizi çalış-kanlık ve tutumlulukla idare etmeli ve uzun vadeli planlar yapmalıyız. İnsanların kırmızı elbiseler giydikleri düğünlerde ve beyaz elbiseler giydikleri cenaze törenlerinde gösterişli şölenler verme âdetinden pekâlâ vazgeçilebilir. Bu konularda tasarruf yapmalı ve savurganlık-tan kaçınmalıyız. Bu, eski âdetlerin değiştirilmesi meselesidir. Bu amaçla, geniş toplantılarda ya da belki de küçük toplantılarda fikirle-rin ortaya dökülmesi ve meselenin tartışılması gereklidir. Bir de ku-

mar meselesi var. Geçmişte yasaklanması mümkün olmayan bu alışkanlık, sadece fikirlerin serbestçe ortaya konulması ve tartışma yoluyla değiştirilebilir. Bence, hazırlanacak olan planlara eski âdetlerin değiştirilmesi meselesi de konmalıdır.

Bundan başka, dört zararlı hayvanı ortadan kaldırma ve temizliğe dikkat etme meselesi vardır. Dört zararlı hayvanın, yani farelerin, serçelerin, sineklerin ve sivrisineklerin ortadan kaldırılmasına çok önem veriyorum. Önümüzde sadece on yıl kaldığına göre, bu yıl bazı hazırlıklar ve propaganda yapıp, gelecek ilkbaharda işe girişemez miyiz? Çünkü sinekler ilkbaharda ortaya çıkarlar. Ben hâlâ bu dört zararlı hayvanı ortadan kaldırmamız ve bütün ulusun da temizliğe büyük önem vermesi gerektiğini düşünüyorum. Bu, bir uygarlık meselesidir ve biz uygarlık düzeyini önemli ölçüde yükseltmek zorundayız. Bir yarışma hareketi başlatılmalıdır; bu dört zararlı hayvanı ortadan kaldırmak için elden gelen yapılmalı ve herkes de temizliğe önem vermelidir. Çeşitli eyaletlerin ve illerin gösterdiği ilerleme eşitsiz olacaktır; bakalım kim birinci gelecek. Çin faresiz, serçesiz, sineksiz ve sivrisineksiz bir ülke haline gelmelidir.

Ayrıca, aile planlaması için de on yıllık bir program olmalıdır. Ancak bu program, azınlık milliyetlerinin yaşadığı bölgelerle, nüfusu az olan bölgelerde uygulanmamalıdır. Nüfusu sık olan bölgelerde bile, programı önce seçilmiş yerlerde sınamak, ancak ondan sonra adım adım yaygınlaştırarak aile planlamasının giderek bütün ülkede uygulanır hale gelmesini sağlamak gerekir. Aile planlaması açık eğitimi gerektirir, bu da fikirlerin serbestçe ortaya konmasından ve büyük tartışma toplantıları yapmaktan başka bir şey değildir. İnsan ırkının üremesi tam bir kargaşalık ortamı içinde gerçekleşmiş ve insanoğlu bu konuda denetim uygulamayı başaramamıştır. Toplum bir bütün olarak ağırlığını koymazsa, yani aile planlamasını herkes kabul edip bunun için ortak bir çaba göstermezse, aile planlamasının gelecekte tamamen gerçekleşmesi söz konusu olamaz.

Bir de kapsamlı planlama yapma meselesi vardır. Biraz önce tarımsal planlardan söz ettim, ama bunun dışında sanayi, ticaret, kültür ve eğitim planları da vardır. Sanayiye, ticareti, kültür ve eğitimi birleştiren ve birbiriyle eşgüdümlü hale getiren kapsamlı bir plan son derece zorunludur.

Deneme ekimleri yapmak her yerde yaygınlaştırılması yararlı olacak bir tecrübedir. İl, ilçe, bucak ve kooperatiflerdeki önder kadrolar, yüksek verim elde edilip edilemeyeceğini ve bunun için hangi yöntemlerin kullanılması gerektiğini saptamak için küçük bir tarlada ekim yapmalıdırlar.

Tarım tekniklerini öğrenmeliyiz. Bu teknikleri öğrenmeden tarımla uğraşmak artık olanaksız hale gelmiştir. Siyaset ile meslekler zıtların birliğini oluşturur ve bu ilişkide siyaset, hâkim ve birincil durumdadır; siyaseti göz ardı etme eğilimine karşı mücadele etmekle birlikte, kendini siyasetle sınırlayıp, teknik ya da mesleki bilgiden yoksun olmak da iyi bir şey değildir. İster sanayi alanında olsun, isterse tarım, ticaret ya da kültür ve eğitim alanında, yoldaşlarımız hangi alanda çalışırlarsa çalışsınlar, belli bir teknik bilgiye sahip olmak zorundadırlar. Bu konuda da on yıllık bir plan yapılması gerektiği kanısındayım. Bütün konularda ve mesleklerde çalışan yoldaşlarımız teknik ve mesleki faaliyetlerinde ustalaşmaya çalışmalı, birer uzman haline gelmeli ve hem kıvılcık, hem de uzman olmalıdırlar. Kıvılcık olmadan önce uzman olmak gerektiğini söylemek yanlıştır ve kıvılcık olmadan önce beyaz olmak anlamına gelir. Çünkü bu tür sözler söyleyenler aslında sonuna kadar beyaz kalmak isteyenlerdir ve onların sonradan kıvılcık oluruz demeleri boş laftan ibarettir. Bugün bazı yoldaşlarımız zengin köylülerin düşünce tarzına teslim oldukları için artık kıvılcık değildirler. Bazıları, siyasi bakımdan beyaz, teknik bakımdan da beceriksiz olan Parti içindeki sağcılar gibi beyazdırlar. Bazıları gri, diğer bazıları da pembedir. Gerçekten kıvılcık, beş yıldızlı kıvılcık bayrağımız gibi kıvılcık olan, soldur. Ama sadece kıvılcık olmak yeterli değildir; aynı zamanda mesleki ve teknik bilgiye de sahip olmak gerekir. Şu anda birçok kadro sadece kıvılcıktır, ama uzman değildir ve mesleki ve teknik bilgiden yoksundur. Sağcılar önderlik etme yeteneğine sahip olmadığımızı, «uzman olmayanların uzmanlara önderlik edemeyeceğini» söylüyorlar. Biz ise, önderlik edebileceğimizi söyleyerek, onlara karşı çıkıyoruz. Önderlik edebileceğimizi söylerken, siyasi önderliği kastediyoruz. Teknik bilgiye gelince, hâlâ öğrenecek çok şeyimiz var ve bunu öğrenmemiz kesinlikle mümkün olacaktır.

Proletarya, kendi büyük teknisyenler ve teori işçileri ordusu olmadan sosyalizmi inşa edemez. Önümüzdeki on yıl içinde (bilimsel gelişmeye ilişkin planlar da on iki yıllık bir dönemi kapsamaktadır ve şu anda önümüzde on yıl vardır) bir proleter aydınlar ordusu oluşturmamız. Bütün Parti üyelerimiz ve Partili olmayan faal unsurlar, proleter aydınlar haline gelmeye çalışmalıdırlar. Bütün kademelerde, özellikle de eyalet, bölge ve il kademelerinde proleter aydınlar yetiştirmek için planlar hazırlanmalıdır, yoksa bu gibi insanlar yetiştirilmeden zaman geçip gider. Eski bir Çin deyişi şöyle der: «Bir ağaç on yılda yetiştirilir, ama bir insanı yetiştirmek yüz yıl sürer.» O yüz yıldan doksan yıllık bir indirim yapalım ve insanları on yılda yetiştirelim. Bir ağacın on yılda yetiştirilebileceği doğru değildir, çünkü bu iş güneyde yirmi beş yıl, kuzeyde ise daha uzun bir zaman alır. Ama insanları on yılda yetiştirmek kesinlikle mümkündür. Şimdiye kadar sekiz yıl geçti, bir on yıl daha eklersek on sekiz yıl eder; bu süre içinde Marksist ideolojiye sahip işçi sınıfı uzmanlarından oluşan bir ordunun esas olarak kurulabileceğini umabiliriz. Ondán sonraki on yıl için görevimiz bu orduyu genişletmek ve düzeyini yükseltmek olacaktır.

Tarım ile sanayi arasındaki ilişkiye gelince, kuşkusuz sanayi üzerinde yoğunlaşmalı ve sanayinin gelişmesine öncelik vermeliyiz; bu tartışılmaz bir ilkedir ve bu konuda hiçbir yalpalama olamaz. Ne var ki, bu önkoşulun yanı sıra, sanayi ile tarımı aynı anda geliştirmeli ve adım adım modern bir sanayi ile modern bir tarım inşa etmeliyiz. Sık sık Çin'i bir sanayi ülkesi haline getirmekten söz ederiz; aslında bu iş, tarımın modernleştirilmesini içerir. Şimdi propaganda çalışmamızda ağırlık tarıma verilmelidir. Deng Siaoping yoldaş da bu konuda konuştu.

Dördüncüsü, iki yöntemle ilgilidir. Bir işi yapmanın en az iki yöntemi vardır; bunlardan biri, daha geç ve daha kötü, diğeri ise daha çabuk ve daha iyi sonuç verir. Burada hem hız, hem de nitelik söz konusudur. Daima sadece tek bir yöntemi değil, en az iki yöntemi göz önünde bulundurun. Demiryolu inşaatını örnek alalım. Birkaç tane plan yapılmalıdır ki, birkaç güzergâh içinden bir tanesi seçilebilsin. Karşılaştırılabilecek birkaç tane, en azından iki tane yöntem vardır. Örneğin, fikirleri açıklan k için büyük toplantılar mı, yoksa küçük

toplantılar mı yapılmalıdır? Büyük duvar afişleri olmalı mıdır, yoksa olmamalı mıdır? Bunlardan hangisi daha iyidir? Böyle çok sayıda mesele vardır, ama gel gör ki fikirlerin serbestçe ortaya konmasına izin verilmemiştir. Pekin'deki otuz dört yükseköğrenim kurumunun yöneticilerinden hiçbiri buna izin vermemiş, ya da vermişse bile bunu istekli ve kararlı bir şekilde yapmamıştır. Onlara göre bu, yangını kendini üstüne çekmek demekmiş! İnsanların fikirlerini serbestçe ortaya koymalarına izin vermelerini sağlamak için onları uzun uzadıya ikna etmek, hatta onlara önemli ölçüde baskı yapmak, yani yenilgiyi kabul edip «Liangşan Dağı asilerine katılmak zorunda kalmalarını»⁴ sağlamak için açık bir çağrı yayınlamak ve birçok toplantı düzenlemek gerekmektedir. Geçmişte devrim yaptığımız sırada, Parti içinde şu ya da bu yöntemle, şu ya da bu siyasetle ilgili olarak farklı görüşler ortaya çıkmıştı, ama sonunda, o günün koşullarına en uygun siyaseti benimsediğimiz için, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı ve Kurtuluş Savaşı dönemlerinde, daha önceki dönemlerdekinden daha büyük ilerlemeler kaydedildi. Aynı şekilde, inşa ile ilgili olarak da şu ya da bu siyaset söz konusu olduğunda biz gene somut koşullara en uygun siyaseti benimsemeliyiz.

Sovyetlerin inşa konusundaki tecrübesi aşağı yukarı tamdır. Tamdır derken, yapılan hataları da kastediyorum. Hataları da içermeyen hiçbir tecrübeye, tam bir tecrübe gözüyle bakılamaz. Sovyetler Birliği'nden öğrenmek demek, aynı dogmatizmin yaptığı gibi, her şeyi kopya etmek demek değildir. Biz, ancak dogmatizmi eleştirdikten sonra halkı Sovyetler Birliği'nden öğrenmeye teşvik ettik; dolayısıyla herhangi bir tehlikeyle karşılaşmadık. Yenan'daki düzeltme hareketinden ve 7. Kongreden sonra, Sovyetler Birliği'nden öğrenmek gerektiğini vurguladık ve bundan hiçbir zarar görmediğimiz gibi, üstelik yarar sağladık. Devrim konusunda tecrübeliyiz. İnşa konusunda işe daha yeni başladık ve sadece sekiz yıllık bir tecrübeye sahibiz. İnşa çalışmamızda kazandığımız başarılar esastır, ama hatasız da değiliz. İlerde de

4. Şantung eyaletindeki Liangşan Dağı, Sung Hanedanı sırasında asi köylülerin üssüydü. *Suyun Kıyısında* adlı eski Çin romanındaki asi önderlerinin çoğu, iktidarın ve zorba toprak ağalarının zulmü karşısında Liangşan Dağı'na sığınmak zorunda kalmışlardı. «Liangşan Dağı asilerine katılmak zorunda kalmak» deyimini, o günden bu yana, baskı altında bir şeyi yapmaya zorlanmak anlamını kazanmıştır.

hata yapacağız, ama bunların sayısının daha az olacağını umuyoruz. Sovyetler Birliği'nden öğrenmek, Sovyetler Birliği'nin hatalarının incelenmesini de kapsamalıdır. Eğer bu hataları incelersek, yanlış yollara daha az saparız. Sovyetler Birliği'nin hatalarından kaçınarak işleri daha hızlı ve daha iyi bir şekilde yapamaz mıyız? Hiç kuşkusuz böyle yapmaya çalışmalıyız. Örneğin çelik üretiminde, üç-beş yıllık plan döneminde ya da biraz daha uzun bir süre içinde 20 milyon tona ulaşamaz mıyız? Eğer, çalışırsak ulaşabiliriz. Bunun için daha fazla küçük çelik fabrikası kurmamız gerekir. Bence yılda 30 bin - 50 bin ya da 75 bin, 80 bin ton çelik üreten çelik fabrikalarından daha çok açmalıyız, çünkü bunlar çok yararlı olmaktadır. Aynı zamanda, yılda 300 bin ya da 400 bin ton çelik üreten orta büyüklükte fabrikalar da kurulmalıdır.

Beşinci olarak, geçen yıl birkaç şey kaldırılıp atıldı. Bunlardan biri, yaptığımız işlerde daha büyük, daha hızlı, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar alma ilkesiydi. Daha büyük ve daha hızlı sonuçlar alma isteğinden vazgeçildi ve bununla birlikte daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar elde etme isteği de bir kenara atıldı. Kanımca, işlerin daha iyi ve ekonomik bir biçimde yapılmasına karşı çıkan olmaz; hoşlanılmayan ve bazı yoldaşların da «aceleci» diye damgalandıkları şey sadece, yapılan işte daha büyük ve daha hızlı sonuçlar alınmasıdır. Aslında «daha iyi» ve «daha ekonomik» kavramlarıyla amaçlanan, «daha büyük» ve «daha hızlı» kavramlarını sınırlamaktır. «Daha iyi», kalitenin iyi olması; «daha ekonomik», daha az para harcamak; «daha büyük», daha çok şey yapmak; «daha hızlı» da gene daha çok şey yapmak anlamını taşımaktadır. Bu slogan, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar, yani gerçeklere aykırı daha büyük ve daha hızlı sonuçları imkânsız hale getiren daha iyi bir kalitenin ve daha düşük maliyetlerin gerçekleştirilmesi çağrısında bulunduğu için, kendi kendisini sınırlayan bir slogandır. Bir iki yoldaşın bu toplantıda bu konuyu ele almalarına memnun oldum. Ayrıca, gazetede bu meseleyle ilgili bir de yazı okudum. Daha büyük, daha hızlı, daha iyi ve daha ekonomik sonuçlar elde edilmesi yolundaki talebimiz, gerçekçi ve somut koşullara uygun bir taleptir, öznelci bir talep değildir. Daha büyük ve daha hızlı sonuçlar elde etmek için daima elimizden geleni yapmalıyız; karşı çıktığımız şey sadece, daha büyük ve daha hızlı sonuçlar elde edilmesi yolundaki öz-

nelci taleplerdir. Geçen yılın ikinci yarısında bir rüzgâr esti ve bu sloganı kaldırıp attı; bu sloganın yeniden geri getirilmesini istiyorum. Bu mümkün müdür? Lütfen bu mesele üzerinde düşünün.

Kırk maddelik Tarımsal Gelişme Programı da kaldırılıp atıldı. Bu kırk madde geçen yıl gözden düşmüştü, ama şimdi bir «geri dönüş» yapıyor.

İlerlemeyi teşvik komiteleri de bir kenara atıldı. Bir zamanlar ortaya şu soruyu atmıştım: Komünist Partisi Merkez Komitesi, bütün kademelerdeki Parti komiteleri, Devlet Konseyi ve bütün kademelerdeki halk konseyleri -kısacası, Parti komiteleri esas olmak üzere çok sayıdaki «komite»- ilerlemeye mi yoksa gerilemeye mi hizmet etmelidir? Bütün bu komiteler ilerlemeye hizmet etmelidir. Bana kalırsa, Guomintang gerilemeye hizmet eden bir komite, Komünist Partisi ise ilerlemeye hizmet eden bir komitedir. Geçen yıl esen rüzgârın kaldırıp bir kenara attığı o ilerlemeyi teşvik komitelerini şimdi geri getiremez miyiz? Eğer hepiniz bunların geri getirilmesine karşı çıkar ve ille de gerilemeyi teşvik komiteleri örgütlenmesini isterseniz, çoğunuz gerilemeyi istediğiniz için benim elimden bir şey gelmez. Ne var ki, bugünkü toplantıya bakılırsa herkes ilerlemeden- yana çıkmış ve gerilemeyi savunan tek bir konuşma bile yapılmamıştır. Geri gitmenizi isteyen sağcı Çang-Lo ittifakıydı. İşlerin gerçekten çok hızlı yürüdüğü ve gerekli sınırların dışına çıktığı durumlarda kısmi ve geçici gerilemeler olabilir, yani bir adım gerilememiz ya da adımlarımızı yavaşlatmamız gerekir. Ancak genel siyasetimiz daima ilerlemeyi teşvik etmektir.

Altıncı olarak, proletarya ile burjuvazi arasındaki, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki çelişme, kuşkusuz bugünkü Çin toplumunun baş çelişmesidir. Bugünkü görevimiz geçmiştekinden farklıdır. Eski- den proletaryanın esas görevi kitlelere, emperyalizme ve feodalizme karşı verilen mücadelelerde önderlik etmektir ve bu görev şimdi yerine getirilmiş bulunmaktadır. O halde, şimdi baş çelişme nedir? Şimdi, mızrağın ucunu burjuvaziye yöneltmiş olan sosyalist devrimi sürdürüyoruz ve bu devrim aynı zamanda bireysel üretim sistemini dönüştürme, yani kooperatifleşmeyi gerçekleştirme hedefi gütmektedir; dolayısıyla baş çelişme sosyalizm ile kapitalizm arasında, kolektifleşme ile bireycilik arasında, ya da en özlü ifadesiyle sosyalist yol ile kapitalist

yol arasındadır. 8. Kongre kararı bu meseleye hiç değinmemektedir. Kararda, baş çelişmenin ileri sosyalist sistemle geri toplumsal üretici güçler arasında olduğundan söz eden bir yer vardır. Meselenin bu şekilde konması yanlıştır. Yedinci Merkez Komitesinin 2. Genel Toplantısında, ülke çapında zafer kazanılmasından sonra baş çelişmenin, ülke içinde işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişme , uluslararası alanda ise Çin ile emperyalizm arasındaki çelişme olacağını belirtmiştik. Toplantıdan sonra bu görüşü kamuoyuna açıklamadık, ama o gün bugündür bu görüşe uygun olarak hareket ediyoruz, çünkü devrimimiz sosyalist devrim haline gelmiştir ve şu anda sosyalist devrim yapmak-tayız. Esas olarak üretim araçlarının mülkiyeti konusunda bir devrim olan sosyalist devrim üç büyük dönüşümden oluşur; bu üç büyük dönüşüm esas olarak tamamlanmıştır. Bunlardan her biri şiddetli bir sınıf mücadelesi olmuştur.

Geçen yılın ikinci yarısında sınıf mücadelesinde bir gevşeme, bile bile gerçekleştirilen bir gevşeme oldu. Ne var ki, biz bu gevşemeye izin verir vermez, burjuvazi, burjuva aydınları, toprak ağaları, zengin köylüler ve hali vakti yerinde orta köylülerin bir bölümü bize saldır-maya başladılar. Bu yıl olan işte budur. Biz sınıf mücadelesinin gevşemesine izin verdik ve onlar bize saldırmaya başladılar -bu bizim işimi-ze geldi, çünkü inisiyatifi ele geçirdik. *Halkın Gazetesi*'nin bir başya-zısının dediği gibi «Ağaç sükunetten hoşlanabilir, ama rüzgâr dinmeyecektir»⁵ Büyük bir rüzgâr, güçlü bir kasırga çıkarmak istediler! Tamam, o zaman biz de bir «sığınak» kazmaya giriştik. Bu, sağcılara karşı mücadele, düzeltme hareketiydi.

Düzeltilme iki görevden oluşur: Bunlardan biri, burjuva ideolojisine karşı mücadeleyi de içeren, sağcılara karşı mücadeledir; diğeri ise, gene iki çizgi arasında bir mücadeleyi gerektiren, reformlar yapma görevidir. Öznellik, bürokrasi ve sekterlik burjuva olgulardır ve bunların Partimiz içinde var olmasından burjuvazi suçludur. Bundan yüz ya da iki yüz yıl sonra da bu konuda burjuvazi suçlamak mümkün olacak mıdır? Korkarım bu biraz zor olacaktır. Bürokrasi ve öznellik, o zaman da varlıklarını sürdürecektir. Evet, sürdürecektir, ama o zaman bunun sorumlusu gerilik olacaktır. Toplumda sol, orta ve sağ

5. Han Ying (Batı Han Hanedanı), *Şarkı Yorumları Kitabı*, Bölüm 9.

ile ileri, orta ve geri daima var olacaktır. O zaman, eğer bürokrasi ya da öznelcilikten suçluysanız, geri olduğunuz anlaşılacaktır.

Düzeltilme hareketi gelecek yılın 1 Mayıs'ına kadar sürecektir; bu iş için bu kadar zamanımız vardır. 1 Mayıs'tan sonra yeniden bir gevşeme olacak mıdır? Böyle bir gevşeme sağ sapma olarak görülebilir mi? Bence görülemez. Bir toplantıyı örnek alalım. Eğer bir toplantı, gece gündüz demeden, aralıksız olarak altı ay sürerse, korkarım birçok kişi çekip gider. Dolayısıyla işimizi koşullara uygun olarak yapmalı, yerine göre hızlandırıp, yerine göre yavaşlatmalıyız. Geçen yıl o kadar büyük zafer kazandık ki, kapitalistler bize olan bağılılıklarını göstermek için davul zurna çalıp oynadılar; eğer bir gevşeme olmasına izin vermeseydik, yeterli nedenler bulunmadığı için kendimizi haklı göstermekte güçlük çekerdik. Mülkiyet sorununun, esas olarak çözülmekle birlikte tamamen çözülmediğini söyledik. Sınıf mücadelesi sönmemiştir. Dolayısıyla gevşeme, ilkelerden ödün vermek değil, koşulların doğurduğu bir zorunluluktur.

Düzeltilme hareketinin gelecek yılın 1 Mayıs'ına kadar sürmesini ve yılın ikinci yarısında sona ermesinin gerektiğini düşünüyorum. Yeni bir düzeltilme hareketinin ya da köylük bölgelerde yeni bir tartışmanın gerekli olup olmadığını, o zaman göreceğiz ve bu meseleyi gelecek yıl ele alacağız. Ne olursa olsun, ertesi yıl bir düzeltilme hareketi daha başlatmak gerekecektir. Eğer ertesi yıl ya da daha kötüsü birkaç yıl sonra yeni bir düzeltilme hareketi başlatmazsak, eski ve yeni sağcılar ve şu anda ortaya çıkmakta olanlar yeniden kaynaşmaya başlayacaktır. Üstelik ortanın sağındaki bazı unsurların, bazı orta yolcu unsurların ve hatta soldaki bazı unsurların da değişimleri söz konusudur. Dünyada öyle tuhaf tipler vardır ki, eğer uzunca bir süre işi gevşetirseniz, bunların sağcı duyguları su yüzüne çıkar ve gerçeğe aykırı sözlerle ve sağcı gözlemlerle ortaya çıkmaya başlarlar. Ordu birliklerimizde Üç Temel Disiplin Kuralı ve Dikkat Edilecek Sekiz Nokta ile ilgili olarak sürekli bir eğitim yapmak da zorunludur. Bu eğitimi birkaç ay keserseniz, moral bozukluğu başgösterir. Yolda birkaç kez askerlerin morali yükseltilmelidir. Yeni askerler arasında eğitim yapılmalıdır. Düzeltilme yapılmadığı takdirde eski askerlerin ve kıdemli kadroların ideolojisi bile değişir.

Sırası gelmişken, Sovyetler Birliği ile ayrılıklarımıza da değinmek istiyorum. Birinci olarak, Stalin konusunda bizimle Kruşçev arasında bir çelişme vardır. Kruşçev Stalin'in kapkara bir tablosunu çizmiştir ve biz onunla aynı görüşte değiliz. Stalin'i o kadar çirkinleştirdi ki! Bu, artık sadece onun ülkesini ilgilendiren bir mesele olmaktan çıkmış, bütün ülkeleri ilgilendiren bir mesele haline gelmiştir. Stalin'in resmini Tien An Men Meydanı'na koyduk. Bu, dünyadaki bütün emekçilerin isteklerine uygundur ve Kruşçev ile aramızdaki köklü ayrılıkların bir işaretidir. Stalin'in kendisine gelince, onu yüzde yetmiş başarılı, yüzde otuz hatalı olarak değerlendirmeliyiz. Bu değerlendirme tamamen doğru olmayabilir, çünkü onun hataları belki de sadece yüz de yirmi, ya da hatta yüzde on, ya da yüzde otuzun biraz üstünde olabilir. Her şey dikkate alındığı zaman, Stalin'in başarıları esas, zaafları ve hataları ise ikincildir. Bu konudaki görüşümüz Kruşçev'inkinden farklıdır.

İkinci olarak, Kruşçev ve ortaklarından barışçı geçiş meselesinde de ayrılıyoruz. Herhangi bir ülkenin proletarya partisinin iki olasılığa da, yani hem barış olasılığına, hem de savaş olasılığına karşı hazırlıklı bulunması gerektiğini savunuyoruz. Barış durumunda Komünist Partisi, Lenin'in Şubat ve Ekim Devrimleri döneminde ortaya attığı slogan uyarınca, hâkim sınıflardan barışçı geçiş talebinde bulunur. Biz de aynı şekilde Çan Kayşek'e barış yapma önerisinde bulunmuştuk. Bu, burjuvaziye, düşmana karşı kullanılan bir savunma sloganıdır ve savaş değil barış isteğimizi göstererek kitleleri kazanmamıza yardım eder. Bu, inisiyatifi ele geçirmemize yarayan taktik bir slogandır. Ne var ki, burjuvazi devlet iktidarını asla kendi isteğiyle devretmez ve şiddete başvurur. O zaman, ikinci olasılık ortaya çıkar. Eğer savaşmak istiyorlarsa ve ilk kurşunu onlar sıkarlarsa, bize de savaşa savaşa cevap vermekten başka yapacak bir şey kalmaz. İktidarı silah gücüyle ele geçirmek -bu, stratejik bir slogandır. Eğer barışçı geçişte diretirseniz, sosyalist partilerle aranızda hiçbir fark kalmaz. Japonya Sosyalist Partisi işte aynen öyledir; sadece tek bir olasılığı kabul eder, yani hiçbir zaman şiddete başvurmayacaktır. Aynı şey, dünyadaki bütün sosyalist partiler için de geçerlidir. Genel olarak, proletaryanın siyasi partileri her iki olasılığa karşı da hazırlıklı olmalıdırlar: Birinci olarak, bir be-

yefendi, yumruklarını değil, dilini kullanır, ama ikinci olarak, eğer serserinin biri bana vurursa, ben de ona vururum. Meseleyi bu şekilde koyarsak, her iki olasılığı da dikkate almış ve hiçbir boşluk bırakmamış oluruz. Bunu başka türlü yapmak mümkün değildir. Şimdi, birçok ülkedeki Komünist Partileri, örneğin İngiltere Komünist Partisi, sadece barışçı geçiş sloganını savunmaktadır. Bu meseleyi İngiltere Partisinin önderleriyle tartıştık, ama hiçbir sonuç alamadık. Kuşkusuz, bu partinin yöneticisi, «Kuruşçev, barışçı geçişi ortaya atanın kendisi olduğunu nasıl iddia edebilir? Ben bunu, ondan çok önce ortaya atmıştım!» diye gurur duyabilir.

Bunun dışında, Sovyet yoldaşlar, yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetimizi kavramıyorlar. Bizim istediğimiz, sosyalizm çerçevesinde, karşıdevrimciler dışında halkın saflarında yüz çiçeğin açması ve yüz düşüncenin birbiriyle yarışmasıdır. Tabii, halk içinde de yeniden saflaşmalar olabilir ve halkın bir bölümü düşmanlarımız haline gelebilir. Örneğin, sağcılar: Eskiden halk içinde yer alıyorlardı, ama şimdi bana öyle geliyor ki, üçte bir halk, üçte iki karşıdevrimci olmuşlardır. Onları seçme hakkından yoksun bırakmalı mıyız? Genel olarak mahkemeler tarafından mahkûm edilenler ya da çalışma yoluyla düzeltilecek olan az sayıda sağcı dışındakilere böyle davranmamak daha iyidir. Bazılarının Siyasi Danışma Konferansının Milli Komitesinde görev yapmalarına bile izin verilebilir, çünkü nasıl olsa komitenin bin kişiden oluşmasında hiçbir zarar yoktur. Görünüşte sağcılar hâlâ halkın saflarındadır, ama aslında onlar bizim düşmanlarımızdır. Onların düşmanlarımız olduklarını, onlarla aramızdaki çelişmenin düşmanla halk arasındaki bir çelişme olduğunu açıkça söylüyoruz, çünkü onlar sosyalizme, Komünist Partisinin önderliğine ve proletarya diktatörlüğüne karşı çıkmaktadırlar. Kısacası, söyledikleri ve yaptıkları altı kıstasa⁶ uymamaktadır! Onlar zehirli otlardır. Ne zaman olursa olsun, halk içinde birkaç zehirli ot daima baş verecektir.

Son olarak silkinmemiz ve inceleme yapmak için zorlu bir çaba harcamamız gerekmektedir. Şu üç kelimeye dikkat edin: «Zorlu», «çaba» ve «harcamak». Silkinmeli ve zorlu bir çaba harcamalıyız.

6. Bkz. bu kitapta «Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine» adlı makalede, s. 415

Şimdi birçok yoldaşımız zorlu bir çaba harcamıyor, bazı yoldaşlar da işten sonra fazla enerjilerini kâğıt ve tavla oynayarak ve dans ederek harcıyorlar; bence bu kötü bir şeydir. İşten sonra fazla enerjimizi esas olarak inceleme yapmaya ayırmalı ve inceleme yapmayı bir alışkanlık haline getirmeliyiz. Peki, neyi incelemeliyiz? Birinci olarak Marksizm-Leninizmi, ikinci olarak teknolojiyi ve üçüncü olarak da doğa bilimlerini incelemeliyiz. Bunlardan başka , önder kadroların az çok bilmeleri gereken édebiyat, özellikle de edebiyata ilişkin teoriler vardır. Önder kadrolar, gazetecilik ve eğitim konularında da bilgi sahibi olmalıdırlar. Kısacası, genel bir kavrayış edinmemiz gereken çok geniş bir bilgi birikimi vardır. Çünkü bu konularda önderlik yapmamız gerekiyor! Bizim gibi insanlar neyin uzmanıdırlar? Bize siyasi uzman denebilir. Bu konuları bilmezsek, nasıl önderlik edebiliriz? Bütün eyaletlerin kendi gazeteleri vardır ve bunlar geçmişte ihmal edilmiştir, bütün eyaletlerin edebiyat ve sanat dergileri ve örgütleri vardır ve bunlar da, tıpkı birleşik cephe, demokratik partiler ve eğitim gibi geçmişte ihmal edilmiştir. Bütün bunlar ihmal edilmiştir ve isyan da işte bu alanlarda patlak vermiştir. Ama bu meselelerin üzerine eğilinince, birkaç ay içinde durum olduğu gibi değişmiştir. Lo Lungçi, küçük proleter aydınların, nasıl olup da koskoca küçük burjuva aydınlarına önderlik edebileceğini sordu. Yanılıyordu. O küçük burjuva olduğunu söylüyor, ama aslında burjuvadır. Proletaryanın «küçük aydınları» işte bunu yapacaklar ve büyük burjuva aydınlara önderlik edeceklerdir. Proletarya kendisine hizmet eden bir aydınlar grubuna sahip olmuştur; önce Marks, sonra Engels, Lenin ve Stalin, şimdi de bizim gibi insanlar ve daha birçokları. Proletarya en ileri sınıftır ve dünyanın dört bir yanında devrime önderlik edecektir.

HALKIN ÇOĞUNLUĞUNA YÜREKTEN GÜVENİN*

13 Ekim 1957

Düzeltilme hareketini yürütmek için artık bir yol bulundu yani, serbestçe konuşmak, görüşleri tam olarak açıklamak, büyük tartışmalar açmak ve büyük duvar afişleri yazmak. Bu, partimizin geçmişte kullandığı öteki yollardan farklı olan ve kitlelerin yarattığı yeni bir biçimdir. Gerçi Yenan'daki düzeltme hareketi sırasında birkaç büyük duvar afişi vardı, ama bunları biz teşvik etmemiştik. Ayrıca daha sonraki Üç Denetim ve Üç Geliştirme hareketi sırasında da bu biçim kullanılmadı. Devrimci savaşlar döneminde bizler maaş almıyorduk ve silah üreten fabrikalarımız yoktu, Partimizin ve ordumuzun güvendiği tek şey askerler ve değişik yörelerdeki halktı, kitlelerdi. İşte böylece yıllar içinde demokratik bir çalışma tarzı gelişti. Ama o günlerde, şimdi olduğu gibi serbestçe konuşmak, görüşleri tam olarak açıklamak, büyük tartışmalar açmak ve büyük duvar afişleri yazmak diye bir şey yoktu. Neden mi? Çünkü biz o zaman savaşın ortasındaydık ve sınıf mücadelesi çok şiddetliydi; kendi saflarımızda herkes istediğini yazsın gibisinden bir anlayışa göz yumsaydık bu kötü bir şey olurdu. Şimdi durum değişti. Savaş sonra erdi ve Tayvan Eyaleti dışında bütün ülke kurtarıldı. Bu yeni biçim de böylece ortaya çıktı. Yeni devrimci içerik, yeni bir anlatım biçimi bulmalıdır. Bugünkü devrimimiz sosyalist bir devrimdir, amacı sosyalist bir ülke kurmaktır ve bu yeni biçimi bulmuştur. Bu biçim hızla yaygınlaştırılabilir, birkaç ay içerisinde kolaylıkla benimsenebilir.

İş serbestçe konuşmaya, görüşleri tam olarak açıklamaya, büyük tartışmalar açmaya ve büyük duvar afişleri yazmaya gelince başlıca iki korku çıkıyor ortaya. Biri düzenin bozulması korkusu. Siz düzenin

* Yüksek Devlet Konferansının 13. Oturumunda yapılan konuşma.

bozulmasından korkuyor musunuz? Bana kalırsa birçok insan bundan korkuyor. Ötekisi de, içine düştüğü durumdan kurtulamama korkusu. Fabrika ya da kooperatif yöneticisi, yüksekokul müdürü ya da Parti komitesi sekreteri görevlerinde bulunanların hepsi de, görüşler bir kez açıklandı mı ya da yangın tutuştu mu işin içinden sıyrılamayacaklarından korkuyorlar. Şimdi insanları korkacak bir şey olmadığına ikna etmek kolay, ama Mayıs'ta bu oldukça zor bir işti. Pekin'in otuz dört yüksek eğitim kurumunda, ancak birçok toplantı yapıldıktan sonra görüşlerin serbestçe açıklanmasına izin verildi. Neden korkulacak bir şey yoktur? Görüşlerin açıklanması neden bizim yararımızadır? Hangisi bizim yararımızadır, görüşleri geniş bir şekilde açıklamak mı, biraz açıklamak mı, yoksa hiç açıklamamak mı? Görüşlerin hiç açıklanmaması bizim yararımıza değildir, görüşleri biraz açıklamak ise hiçbir sorunu çözmez, bu nedenle görüşler geniş bir şekilde açıklanmalıdır. Birincisi, bu, düzenin bozulmasına yol açmaz, ikincisi de, insanın işin içinden sıyrılmasını olanaksız hale getirmez. Elbette bazı kimseler için farklı bir durum söz konusudur, örneğin, Ting Ling işin içinden sıyrılamaz, Komünist Partisini yakıp yıkmak için bir yangın çıkaran Feng Suehfeng de öyle. Onlar bir avuçtan ibarettir ve sağcıdırlar. Başkalarının kaygılanmasına gerek yok, işin içinden sıyrılmayı başarabilirler. En kötü hataları olsa olsa bürokrasi, sekterlik ya da öznelliklerdir ve böyle hataları varsa, yapacakları şey yalnızca bunları düzeltmektir; onun için korkulacak bir durum yoktur. Esas olan, halkın çoğunluğuna güvenmek, çoğunluğun iyi olduğu gerçeğine güvenmektir. İşçilerin çoğunluğu iyidir, köylülerin çoğunluğu da öyle. Komünist Partisinin ve Gençlik Birliğinin çoğu üyesi de iyidir. Hiçbiri ülkemizde düzenin bozulmasını istemez. Burjuva aydınlarının, kapitalistlerin ve demokratik partilerin üyelerinin çoğu yeniden kalıba dökülebilir. Bu yüzden, korkmamıza gerek yok, çünkü düzen bozulmayacaktır ve bozulamaz. Çoğunluğa güvenmeliyiz, peki böyle derken yüzde 51'i mi kastediyoruz? Hayır, yüzde 90'ı, 98'i kastediyoruz.

Sosyalist devrim hepimiz için yeni bir şey. Geçmişte yaptığımız devrim yalnızca demokratik bir devrimdi, doğası gereği burjuva bir devrimdi. Bu devrim yalnızca emperyalist, feodal ve bürokrat-kapitalist mülkiyeti ortadan kaldırdı, ama bireysel mülkiyet ya da milli

kapitalist mülkiyet ortadan kalkmadı. Bu nedenle pek çok kimse demokratik devrim sınavından geçebildi. Bazıları sonuna kadar demokratik bir devrimi iyice içlerine sindiremedikleri ve bu aşamayı zar zor atlattıkları halde, başkaları bu devrim için canla başla çalışmaya hazır-
dı ve bu sınavı başarıyla verdi. Şimdiki sınav sosyalizmdir ve bu, bazı kimselere zor gelmektedir. Örneğin, Hupeh ilindeki tarım emekçisi kökenli olan şu Parti üyesini alalım. Onun ailesi üç kuşak boyunca dinlenmek zorunda kalmıştı. Kurtuluş ona yeni bir hayat sağladı, durumu iyice düzeldi ve bölge düzeyinde bir kadro haline geldi. Ne var ki, sosyalizmden acı acı yakınıyor ve tarımda kooperatifleşmeyi şiddetle kınıyordu; «özgürlük» talep ederek, tahılın satın alınması ve pazarlanmasında devlet tekeline karşı çıktı. Şimdi sınıf eğitimi olması bakımından bu adamın hayatıyla ilgili bir sergi düzenlendi. Adam pişmanlık içersinde acı gözyaşları döktü ve kendini düzeltereğini söyledi. Sosyalizm sınavını vermek neden zordur? Çünkü sosyalizm, kapitalist mülkiyetin ortadan kaldırılarak bütün halkın sosyalist mülkiyetine dönüştürülmesi, bireysel mülkiyetin ortadan kaldırılarak sosyalist kolektif mülkiyete dönüştürülmesi demektir. Elbette bu mücadele uzun yıllar sürecektir ve bu geçiş döneminin kesin olarak ne kadar süreceğini şimdiden söylemek zordur. Bu yıl verilen mücadele, dalgaların ulaştığı doruk noktası gibidir. Sarı Irmakta olduğu gibi her yıl böyle bir doruk noktası olacak mıdır? Korkarım olmayacaktır. Gene de önümüzdeki yıllarda birkaç tane olacaktır.

Bugün bütün ülkede sosyalizmi onaylamayan kaç kişi vardır? Yerel birimlerdeki pek çok yoldaşla birlikte bir tahmin yaptım. Bu tahmine göre, toplam nüfusumuzun yüzde 10 kadarı sosyalizmi onaylamıyor ya da ona karşı. Bu sayı toprak ağası sınıfını, zengin köylüleri, hali vakti yerinde orta köylülerin bir kısmını, milli burjuvazinin bir kısmını, burjuva aydınlarının bir kısmını, şehir küçük burjuvazisinin üst tabakasının bir kısmını ve hatta birkaç işçi ve yoksul ve aşağı-orta köylüyü içermektedir. Altı yüz milyonluk bir nüfusun yüzde 10'u nedir? 60 milyon. Bu hiç de küçük bir sayı değildir ve küçümsenmemelidir.

Halkın çoğunluğuna yürekten güvenmemiz gerektiğini söylemenin iki temel nedeni var. Birincisi, halkımızın yüzde 90'ı sosyalizmden ya-

nadır. Bu, proletaryayı, köylük bölgelerin yarı-proletaryası olan yoksul köylüleri, aşağı-orta köylüleri, küçük burjuvazinin yukarı kesiminin çoğunluğunu, burjuva aydınlarının çoğunluğunu ve milli burjuvazinin bir kısmını içermektedir. İkincisi, sosyalizmi onaylamayan ya da ona karşı olanlar içinde ne kadarı en kötü iflah olmaz kimselerdir; yani aşırı sağcılar, karşıdevrimciler, sabotajcılar ve sabotajlara girişmekle birlikte son derece inatçı olan, kemikleşmiş kafalarını mezara kadar götürecek olanlar ne kadardır? Herhalde ancak yüzde 2 kadar. Yüzde 2 toplam nüfusun ne kadardır? 12 milyon. Bir araya gelip silahlanacak olsalar bu on iki milyon insan hatırı sayılır bir ordu oluşturur. Peki öyleyse neden ülkede büyük bir düzensizlik olmayacaktır? Çünkü bunlar değişik kooperatiflere, köylere, fabrikalara, okullara ve Komünist Partisinin, Gençlik Birliğinin ve demokratik partilerin kollarına dağılmış durumdadırlar. Oraya buraya dağılmış durumda olduklarına ve bir araya gelemeyeceklerine göre, büyük bir düzensizlik olmaz.

Sosyalist devrimin kapsamı nedir, bu mücadelede hangi sınıflar vardır? Sosyalist devrim, emekçi halkın başında bulunan proletarya tarafından burjuvaziye karşı yürütülen bir mücadeledir. Çin proletaryası, sayısı nispeten az olduğu halde, çok sayıda müttefike sahiptir ve bunların en önemlisi, köylük bölgelerdeki nüfusun yüzde 70'ini ya da biraz daha fazlasını oluşturan yoksul ve aşağı-orta köylülerdir. Hali vakti yerinde orta köylüler de yüzde 20 kadardır. Bugünkü hali vakti yerinde orta köylüler kabaca üç kategoriye ayrılabilir: Kooperatifleşmeden yana olanlar, yüzde 40; ikisi arasında karar veremeyenler, yüzde 40 ve karşı olanlar yüzde 20. Son yıllarda yürütülen eğitim ve ideolojik bakımdan yeniden kalıba dökme, toprak ağaları ve zengin köylüler arasında bir bölünme yarattı ve artık bunların bir kısmı sosyalizme tamamen karşı çıkmıyor. Burjuvaziye ve burjuva aydınlarına karşı da tahlilci bir tutum almalı ve hepsini birden sosyalizme karşıymış gibi görmemeliyiz, çünkü gerçek durum böyle değildir. Bütün nüfusumuzun yüzde 90'ı sosyalizmden yanadır. Biz bu çoğunluğa güvenmeliyiz. Çabalarımız ve büyük tartışmalar sayesinde fazladan bir yüzde 8'i de kazanabiliriz ve bu, toplamı yüzde 98'e çıkartır. Sosyalizme var gücüyle karşı olan iflah olmazlar ancak yüzde 2 kadardır. Elbette biz uya-

nık olmalıyız, çünkü Deng Siaoping yoldaşın şimdi belirttiği gibi onlar hâlâ hatırı sayılır bir güç oluşturunlar.

Zengin köylüler, köylük bölgelerin burjuvazisidir ve orada onlara kulak asan pek az insan vardır. Toprak ağaları daha da gözden düşmüş durumdadır. Komprador burjuvazi çoktan gözden düşmüştür. Burjuvaziye ve burjuva aydınlarına, köy küçük burjuvazisinin üst kesimine (hali vakti yerinde orta köylüler), şehir küçük burjuvazisinin üst kesimine (nispeten hali vakti yerinde küçük mülk sahipleri) ve bu kesimlerin aydınlarına gelince, bunların belli bir etkinliği olduğu doğrudur. Özellikle aydınlar çok gözdedir, her alanda onlara ihtiyaç vardır. Üniversitelerin profesörlere, ilk ve orta dereceli okulların öğretmenlere, gazetelerin gazetecilere, tiyatroların oyunculara ve yatırım projelerinin bilim adamlarına, mühendislere ve teknisyenlere ihtiyacı vardır. Şimdiki durumda beş milyon aydın ve 700 bin kapitalist vardır, bunların hepsi birden yaklaşık 6 milyon eder. Her birinin beş kişilik bir ailesi olduğunu düşünürsek, beş kere altı milyon, eder 30 milyon. Karşılaştırma yapacak olursak, burjuvazi ve aydınlarının yüksek bir eğitim ve teknik bilgi düzeyi vardır. İşte sağcıların bu kadar kibirli olmaları da bundandır. Küçük proleter aydınlarının, kendisi gibi büyük bir küçük burjuva aydınına önderlik edemeyeceğini söyleyen Lo Lungçi değil miydi? Israrla burjuva değil küçük burjuva olduğunu, büyük bir küçük burjuva aydını olduğunu söylüyordu. Bana kalırsa, yalnızca küçük proleter aydınları değil aynı zamanda, belki de hiç okumayazması olmayan işçiler ve köylüler de Lo Lungçi'den çok daha bilgedirler.

Burjuvazinin ve onun aydınlarının arasındaki ve küçük burjuvazinin üst kesiminin ve onun aydınlarının arasındaki sağcılar ve orta yolcu unsurlar, Komünist Partisinin ve proletaryanın önderliğini kabullenmiyorlar. Komünist Partisi ve Anayasayı desteklediklerini söylüyorlar, böyle derken bir anlamda içten de davranıyorlar ve ellerini hep bunlardan yana kaldırıyorlar, ama için için gerçekten kabullenemiyorlar. Burada, düşmanca davranan sağcılar ile yarı kabullenme yarı kabullenmeme eğiliminde olan orta yolcu unsurlar arasında bir ayrım yapmak gerekir. Komünist Partisinin şuna ya da buna önderlik edemeyeceğini söyleyen kimseler yok mu? Bu yalnızca sağcıların görüşü değildir, orta yolcu unsurların bir kısmı da buna katılmaktadır. Kısacası,

onların yürüttüğü mantığa göre bizim günlerimiz sayılıdır, Komünist Partisinin başka bir ülkeye taşınmaktan ve proletaryanın da başka bir gezegene gitmekten başka çıkar yolu yoktur. Çünkü siz hiçbir işe yaramazsınız! Sağcıların dediğine göre, siz hiçbir işi doğru dürüst yapamazsınız. Şu anda yürütülen tartışmanın esas amacı biraz gönülsüz olan orta yolcu unsurları kazanmak ve toplumsal gelişme yasasının ne demek olduğunu anlamalarını ve akıllarını başlarına toplayıp, yüksek bir eğitim düzeyi olmayan proletaryaya ve köylük bölgelerdeki yoksul ve aşağı-orta köylülere kulak vermeleri gerektiğini kavramalarını sağlamaktır. Eğitim düzeyi söz konusu olduğunda, proletarya ve aşağı-orta köylüler bu konuda pek ileri sayılmazlar, ama iş devrim yapmaya geldi mi, bunu en iyi yapan onlardır. Halkın çoğunluğu buna ikna olur mu? Evet, olur. Burjuvazinin, burjuva aydınlarının ve küçük burjuvazinin üst kesiminin çoğunluğu buna ikna olur. Üniversite profesörlerinin, ilk ve orta dereceli okulların öğretmenlerinin, sanatçıların, yazarların, bilim adamlarının ve mühendislerin çoğu da öyle. Bunu tam olarak kabullenemeyenler, zamanla, aradan birkaç yıl geçtikten sonra kabulleneceklerdir.

Halkın çoğunluğu sosyalizmi desteklediğinden, yeni biçimin bugünkü görünümü, yani serbestçe konuşmak, görüşleri açıklamak, büyük tartışmalar açmak ve büyük duvar afişleri yazmak, elverişlidir. Bu biçimin sınıf niteliği yoktur. Sağcılar da bunu kullanabilir. «Geniş bir şekilde» tanımını icat ettikleri için sağcılara teşekkür borçluyuz. Bu yıl 27 Şubat'ta yaptığım konuşmada böyle bir tanım kullanmamıştım, geniş bir şekilde serbestçe konuşmaktan, görüşleri açıklamaktan, tartışmalar açmaktan söz etmemiştim. Geçen yıl Mayıs'ta burada yapılan bir toplantıda, yüz çiçek açsın, yüz düşünce okulu yarışsın derken, «görüşlerin açıklanması»ndan ve «serbestçe konuşmak»tan söz ediyorduk ama her iki durumda da «geniş bir şekilde» tanımını kullanılmamıştı. Üstelik, yüz çiçek açsın sözlerinin yalnızca edebiyat ve sanat alanında geçerli olması, yüz düşünce okulu yarışsın sözlerinin de akademik sorunlarla sınırlı kalması düşünülmüştü. Daha sonra sağcılar bu uygulamanın siyasi sorunlar için de geçerli olmasını istediler, başka bir deyişle her konuda görüşlerin açıklanmasını, bir «görüşlerin açıklanması dönemi»nin başlatılmasını istediler, hem de görüşlerin, geniş

bir şekilde açıklanmasını istiyorlardı. Bu sloganın proletarya tarafından olduğu kadar burjuvazi tarafından da kullanılabileceği açıktır; solcular da, orta yolcular da sağcılar da bunu kullanabilir. Bu serbestçe konuşmak, görüşleri açıklamak, büyük tartışmalar açmak ve büyük duvar afişleri yazmak sloganı en çok hangi sınıfın yararınadır? Son tahlilde proletaryanın yararınadır, burjuva sağcılarının değil, bunun nedeni, nüfusun yüzde 90'ının ülkede düzensizlik istememesi, sosyalizmi kurmak istemesidir. Sosyalizmi onaylamayan ya da ona karşı olan geriye kalan yüzde 10'un büyük bir kısmı ise kararsızdır ve ancak yüzde 2'si katıksız sosyalizm düşmanı unsurlardır! Hiç bunların ülkeyi düzensizliğe sürüklemeleri mümkün olabilir mi? Bu nedenle, son tahlilde , serbestçe konuşmak ve geniş bir şekilde görüşleri açıklamak sloganı, serbestçe konuşmak, görüşleri açıklamak, büyük tartışmalar yapmak ve büyük duvar afişleri yazmak biçimi ya da yöntemi, halkın çoğunluğunun yararınadır ve kendilerini yeniden kalıba dökmede onlara yardımcı olur. İki yol vardır: Sosyalizm yolu ile kapitalizm yolu ve bu slogan sosyalizmin yararınadır.

Düzenin bozulmasından ya da işin içinden sıyrılmamaktan korkmamalıyız. Öte yandan sağcılar işin içinden sıyrılmakta zorluk çekeceklerdir ama gene de bunu yapmaları mümkün olacaktır. Diyalektiğe uygun olarak, sağcılar, kanımca iki kesime bölüneceklerdir. Herhalde önemli bir kısmı, olayların genel akışının etkisiyle daha berrak düşünecek, tutumlarını değiştirecek, kendilerine çekidüzen verecek ve inatçılıktan vazgeçeceklerdir. Böyle olunca, üzerlerindeki sağcı etiketi kaldırılacak, artık onlara «sağcı» denilmeyecek ve üstelik iş de verilecektir. Bir avuç en berbat iflah olmaz, sonuna kadar pişmanlık duymayabilir ve üzerlerindeki sağcı etiketini beraberlerinde mezara götürebilirler. Bu o kadar önemli değildir, her zaman böyle insanlar olacaktır.

Sağcılar ortalığı karıştırdığından beri biraz döküm yapma fırsatı bulduk: Bir yandan, nüfusun yüzde 90'ı sosyalizmden yanadır ve biraz çaba gösterirsek bunu yüzde 98'e çıkarabiliriz; öte yandan, yüzde 10 sosyalizmi onaylamamaktadır ya da ona karşıdır, bunların arasında sosyalizme kesinkes karşı olan en berbat iflah olmazlar ancak yüzde 2'yi oluşturmaktadır. Bu dökümü yaptıktan sonra durumumuz açık seçik ortaya çıktı. Proletaryanın siyasi partisinin önderliği altında ve hal-

kın çoğunluğunun sosyalizmi desteklemesi sayesinde serbestçe konuşmak, görüşleri tam olarak açıklamak, büyük tartışmalar yapmak ve büyük duvar afişleri yazmak yönetimini kullanarak Macaristan'da meydana gelen ve Polonya'da şu anda cereyan eden olaylar gibi olaylardan kaçınabiliriz. Bizim, Polonya'da olduğu gibi bir dergiyi yasaklamamıza gerek yok¹, Parti gazetesinde birkaç tane başyazı yayımlamak yeter. Biz *Ven Huy Bao*'yu eleştiren iki başyazı yazdık. Birincisi açık değildi ve hedefe vurmuyordu, ama ikincisinden sonra *Ven Huy Bao* hatalarını düzeltmeye başladı. *Sin Min Bao* da öyle. Bu Polonya'da olamazdı, çünkü onlar, karşıdevrimciler ve sağcılar sorununu, hangi yolu tutmak gerektiği sorununu çözmüş değillerdir; burjuva fikirlere karşı mücadeleye de ağırlık vermemişlerdir. Bunun sonucu, bir derginin yasaklanması olay yarattı. Bence Çin'de işler daha kolaydır ve ben hiçbir zaman karamsar olmadım. Düzensizlik olmayacak ve korkmamız için bir neden yok dememiş miydim? Düzensizlik iyi bir duruma dönüştürülebilir. En berbat tiplerin homurdanıp kaynaştığı ve ardından büyük bir düzensizliğin geldiği yerlerde görüşler tam olarak açıklanırsa, işler çok daha kolay olacaktır.

Kurtuluştan önce Çin'de ancak 4 milyon sanayi işçisi vardı, şimdiyse bu sayı 12 milyondur. Sayıca az olmakla birlikte, işçi sınıfı ve yalnızca işçi sınıfı, büyük bir gelecek vaat etmektedir. Bütün öteki sınıflar geçiş halinde olan sınıflardır, hepsinin de işçi sınıfına doğru bir geçiş yapmaları gereklidir. Köylüler, bu geçişin ilk adımında kolektif köylüler haline, ikinci adımda ise devlet çiftliklerinde işçi haline gelirler. Burjuvazi tasfiye edilecektir ama fiziksel olarak değil; burjuvazi sınıf olarak tasfiye edilecek ama tek tek bireyler olarak yeniden kalıba dökülecektir. Burjuva aydınlarının yeniden kalıba dökülmeye ihtiyaçları vardır, küçük burjuva aydınlarının da öyle. Bunlar zamanla yeniden kalıba dökülebilir, hatta sonunda proleter aydınlara dönüştürülebilirler. Bir keresinde şu deyimini kullanmıştım: «Deriyi çekip aldın mı, tüyün tutunacak bir şeyi kalır mı?» Eğer aydınlar proletaryaya tutunmazlarsa, «havada asılı kalmak» tehlikesiyle karşı karşıya kalırlar. Şimdi pek çok kimse sendikalara katılmıştır ve bazıları şu soruyu sor-

1. Ekim 1957'de Polonya hükümeti, haftalık *Po Prostu* dergisini yasakladı ve bu olay öğrenci ayaklanmalarına yol açtı.

maktadır: «Şimdi biz sendikaya girdiğimize göre işçi sınıfından sayılmaz mıyız?» Hayır. Bazıları Komünist Partisine katılmıştır ama anti-komünisttir. Ting Ling ile Feng Suehfeng, antikomünist olan komünistler değil midir? Bir sendikaya katılmak insanı otomatik olarak işçi sınıfının bir üyesi haline getirmez, çünkü bu insan bir yeniden kalıba dökülme sürecinden geçmek zorundadır. Demokratik partilerin üyelerinin, üniversite profesörlerinin, okumuş kimselerin ve yazarların işçilerle köylüler arasında hiç dostları yoktur. Bu ciddi bir eksikliklerdir. Örneğin Fey Siaotung'un Pekin, Şanghay, Çengtu, Vuhan ve Vusih gibi yerlerdeki yüksek aydınlar arasından iki yüzü aşkın dostu vardır. Bu gruptan kendini bir türlü koparamıyor ve üstelik, bu insanları örgütlemek için bilinçli bir çaba harcadı ve onların adına birtakım görüşler açıkladı. Onun sorununun kaynağında bu var. Sorarım size, bir parça değişemez misiniz? Şu iki yüz kişilik grubunuzu bir kenara bırakın ve işçilerle köylülerin arasından yeni bir iki yüz kişi bulun kendinize. Bence bütün aydınlar, gerçek dostlar bulabilecekleri işçi ve köylü kitleleri içindeki insanlarla dostluk kurmalıdırlar. Yaşlı işçilerle dostluk kurun. Köylüler arasında hali vakti yerinde orta köylülerle kolayca dostluk kurmak yerine dostlarınızı yoksul ve aşağı-orta köylüler arasından seçin. Çünkü yaşlı işçiler sağlam bir yönelim duygusuna sahiptirler, yoksul ve aşağı-orta köylüler de öyle.

Düzeltilme hareketi dört aşamadan oluşuyor -görüşlerin açıklanması, karşı-saldırı, düzeltme ve inceleme. Bu, görüşlerin serbestçe açıklanması aşaması, sağcılara karşı-saldırı aşaması, gözden geçirme ve düzeltme aşaması ve son olarak da biraz Marksizm-Leninizmi inceleme ve grup toplantılarında «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» anlayışıyla eleştiri ve özeleştiri yapma aşaması demektir. Bu yıl 1 Mayıs'ta Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından düzeltme konusunda yayınlanan bir belgede «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» ilk kez önerildiğinde, pek çok kimse, esas olarak da sağcılar, bu düşüncüyü benimsemedi ve «fırtına ile sel gibi bir yağmur» istediler, bu ise sonunda bize yaradı. Biz de böyle olacağını umuyorduk. Çünkü aynı şey Yenan'daki düzeltme hareketinde de olmuştu; bizim önerdiğimiz ılımlı rüzgârın tersine ortaya şiddetli bir fırtına çıktı, ama sonunda hafif bir rüzgâr hâkim oldu. Binlerce büyük duvar afişi fabrikalarda boy

gösterdiği zaman, yönetici durumunda olan kimseler zor günler geçirdiler. On gün kadar bir süre içinde bazıları daha fazla dayanamayacağını, yemek içmekten kesildiğini, gözüne uyku girmediğini, söyleyerek işlerini bırakmak ya da istifa etmek istedi. Pekin'deki üniversite Parti komitelerinin sekreterleri bu durumdaydı, iştahları kaçtı, uyku uyuyamaz oldular. Sağcılar, hiçbir sınırlama getirilmeden görüşlerini açıklamaları ve karşılık verilmemesi gerektiğini söylediler. Biz de onlara, ağızlarına geleni söyleyebileceklerini ve karşılık vermeyeceğimizi söyledik. Böylece Mayıs'ta onları kendi hallerine bıraktık ve Haziranın 8'ine kadar onlara karşı çıkmadık, bütün görüşler de serbestçe açıklanmış oldu. Açıklanan görüşlerin yaklaşık olarak yüzde 90'ından fazlası doğrudu ve sağcıların görüşleri çok küçük bir bölümü oluşturuyordu. Karşı-saldırıya geçmeden önce dişimizi sıkıp onları sonuna kadar dinlemekten başka yapacak bir şey yoktu. Her örgüt bu aşamadan geçmek zorundadır. Düzeltme hareketinin her fabrikada ve her tarım kooperatifinde yürütülmesi zorunludur. Şu anda orduda yürütülmektedir. Bu son derece zorunludur. Göz ardı edecek olursanız, «serbest piyasa» yayılır. Dünyanın hali gariptir, düzeltme hareketinin üstünden üç yıl geçmesine göz yumarsanız, bir sürü acayip fikir boyatar ve burjuva fikirler Komünist Partisinde, Gençlik Birliği'nde ve demokratik partilerde, ayrıca üniversite profesörleri, ilk ve orta dereceli okulların öğretmenleri, gazeteciler, mühendisler ve bilim adamları arasında yeniden ortaya çıkar. Nasıl insanın evini toplaması ve her gün yüzünü yıkaması gerekiyorsa, bence düzeltme de genel olarak, yılda bir yürütülmeli ve bir ay kadar sürmelidir. Belki gene dalgaların doruk noktasına ulaştığı olur. Bugünkünden sorumlu olan biz değil, sağcılardır. Biz, Komünist Partisinde bile Kao Kang olduğunu söylemedik mi? Demokratik Partilerde tek bir Kao Kang olmaması mümkün mü? Buna kesinlikle inanmıyorum. Aynı şekilde Ting Ling, Feng Suehfeng ve Çiang Feng gibileri Komünist Partisinde ortaya çıktı, onların benzerlerini demokratik partilerde de bulmak mümkün değil mi?

Burjuvazi ve burjuva aydınları kendilerini yeniden kalıba dökmenin zorunluluğunu kavramalıdır. Sağcılar bunu yapmayı reddediyorlar ve onların etkisiyle diğer bazı kimseler de, zaten yeniden kalıba döküldüklerini öne sürerek yeniden kalıba dökülmeyi kabullenmeye

yanaşmıyorlar. Çang Nayçi yeniden kalıba dökülmenin korkunç bir şey olduğunu, insanın sinirlerinin sökölüp koparılması ve derisinin yüzölmesi kadar berbat bir şey olduğunu söylüyor. Biz, insanın eski benliğini fırlatıp atması gerektiğini söylüyoruz; o ise bunun, insanın sinirlerinin sökölüp koparılması ve derisinin yüzölmesi anlamına geldiğini söylüyor. Şimdi söyler misiniz, kim bu beyefendinin sinirlerini söküp koparacak ve derisini yüzecek? Pek çok kimse amacımızın ne olduğunu, bütün bunları neden yapmak istediğimizi ve sosyalizmin neden iyi bir şey olduğunu unutmuş durumda. İdeolojik bakımdan yeniden kalıba dökölmek neden zorunludur? Çünkü biz burjuva aydınlarının proleter dünya görüşünü kazanmalarını ve kendilerini proleter aydınlara dönüştürmelerini istiyoruz. Eski aydınlar bu değişikliği gerçekleştirmek zorunda kalacaklardır, çünkü sahneye yeni aydınlar çıkıyor. Bilgi açısından ele alınacak olursa yeni aydınların henüz dereceye giremedikleri söylenebilir, ama zamanla bunu başaracaklardır. Bu yeni güçlerin ortaya çıkması eski bilim adamları, mühendisler, profesörler ve öğretmenler için bir meydan okuma niteliği taşıyacak ve ilerlemeleri için kamçılایıcı bir etki yapacaktır. Biz, çoğunun ilerleyebileceği ve bazılarının kendilerini yeniden kalıba dökerek proleter aydınlar haline gelebilecekleri düşüncesindeyiz.

Proletarya, tıpkı burjuvazinin yaptığı gibi, kendi aydınlar ordusunu kurmalıdır. Belli bir sınıfın rejimi kendi aydınları olmadan edemez. Birleşik Amerika'da burjuva diktatörlüğü, kendi aydınları olmaksızın yaşayabilir miydi? Bizimkisi bir proletarya diktatörlüğüdür ve proletarya, eski toplumdan gelen ve yeniden kalıba dököldükten sonra gerçekten sağlam bir işçi sınıfı tutumu alan bütün aydınları da kucaklayan kendi aydınlar ordusunu kurmalıdır. Herhalde Çang Nayçi, değişmemekte direnen sağcılar arasında sayılabilir. Kendini değiştirerek bir proleter aydını olması teşvik edildiğinde, bunu reddederek, bu değişikliği çoktan gerçekleştirdiğini ve artık bir «kıızıl burjuva» olduğunu söylüyor. Pekâlâ, öyleyse kendini değerlendirme ve açık tartışma yöntemini izleyelim; insan, değerlendirmeyi kendisi yapabilir ama bunun tartışmaya açılması gerekir. Biz senin dereceye giremediğini söylüyoruz, Çang Nayçi, sen bir beyaz burjuvasın. Bazı kimseler, önce uzman, sonra kıızıl olmak görüşünü savunuyor. Önce uzman sonra kıızıl

olmak demek, önce beyaz sonra kızıl olmak demektir. Şimdi kızıl değil ama ileride kızıl -eğer şimdi kızıl değillerse, şu andaki renkleri nedir? Beyaz, tabii. Aydınlar hem kızıl hem de uzman olmalıdırlar. Kızıl olmak için, burjuva dünya görüşlerini değiştirmeye kesin olarak karar vermeleri gerekir. Bir sürü kitap okumaları gerekmez, yapmaları gereken şey, şu sorunlar konusunda doğru bir kavrayışa sahip olmaktır. Proletarya nedir? Proletarya diktatörlüğü nedir? Neden yalnızca proletarya büyük bir gelecek vaat etmektedir ve bütün öteki sınıflar geçiş halinde olan sınıflardır? Ülkemiz neden kapitalist yolu değil de sosyalist yolu tutmak zorundadır? Komünist Partisinin önderliğinden neden vazgeçilemez?

Pek çok kimse benim 30 Nisan'da söylediklerime katılmıyor.² «Deriyi çekip aldın mı, tüyün tutunacak bir şeyi kalır mı?» Ben Çin'de beş türlü deri olduğunu söylemiştim. Bunlardan üçü eskiydi, yani emperyalist mülkiyet, feodal mülkiyet ve bürokrat-kapitalist mülkiyet. Geçmişte aydınlar geçinmek için bu üç deriye bel bağlamışlardı. Aynı zamanda milli kapitalist mülkiyete ve küçük üreticilerin mülkiyetine, yani küçük burjuva mülkiyetine de bel bağlamışlardı. Bizim demokratik devrimimizin amacı bu ilk üç deriyi ortadan kaldırmaktı ve Lin Zesu'nun³ zamanından başlayarak, yüz yılı aşkın bir süre devam etti. Son iki deri, yani milli kapitalist mülkiyet ile küçük üretici mülkiyeti, sosyalist devrimin hedefleriydi. Bu beş derinin hepsi de artık geçmişe karışmıştır. Daha eski olan üç deri çoktan ortadan kalktı ve şimdi öteki ikisi de yok artık. Şimdi hangi deri var? Sosyalist kamu mülkiyeti derisi. Elbette, bu da ikiye ayrılıyor, bütün halkın mülkiyeti ile kolektif mülkiyet. Bunların geçimleri kime bağlıdır? İster demokratik partilerin üyesi, ister profesör, ister bilim adamı, isterse de gazeteci olsunlar hepsi de işçi sınıfına, kolektif köylülere, bütün halkın mülkiyetine ve kolektif mülkiyete bağlıdırlar, tek kelimeyle, sosyalist kamu mülkiyeti

2. Burada Mao Zedung yoldaşın, 30 Nisan 1957'de demokratik partilerin önde gelenleriyle ve herhangi bir partiye kayıtlı olmayan demokratlarla düzeltme hareketi ve aydınların yeniden kalıba dökülmesi konusunda yapılan bir toplantıdaki konuşmasına değiniliyor.

3. Lin Zesu (1785-1850), Birinci Afyon Savaşı sırasında Çing Hanedanının Gvantung ve Gvangsi Eyaletleri genel valisiydi ve İngiliz saldırganlığına karşı kararlı direnmeden yanaydı.

sayesinde geçinirler. Bu beş deri ortadan kalktı mı, tüyler ortalıkta uçuşur ve tutunacak bir şeyleri olmaz. Aydınlar hâlâ bu yeni deriyi hor görüyor, proletaryayı ve yoksul ve aşağı-orta köylüleri küçümsüyor, onların astronomi konusunda da, coğrafya konusunda da cahil olduklarını söylüyor ve «üç dinden ve dokuz düşünce okulu»ndan⁴ insanların kendilerine yol gösteremeyeceğini düşünüyorlar. Aydınlar Marksizm-Leninizmi kabullenmeye yanaşmıyorlar. Marksizm-Leninizme geçmişte pek çok kimse karşı çıkmıştı. Emperyalistler ona karşıydı. Çan Kayşek ona karşıydı; gece gündüz durmadan «Komünizm Çin'in koşullarına uygun değildir» deyip, insanları onunla korkuturdu. Aydınların Marksizm-Leninizmi kavramaları ve burjuva dünya görüşlerini proleter dünya görüşüne dönüştürmeleri hem zaman ister, hem de bir sosyalist ideolojik devrimci hareketi gerektirir. Bu yıl başlatılan hareket, bunun yolunu açmayı amaçlıyor.

Sağcılara yöneltile karşısalıdırıdan sonra şimdi bazı bölümlerde, örgütlerde ve yüksekokullarda ortalık sakinleşti; yönetici mevkilerde bulunanlar rahata kavuştular ve ortaya konulan birçok doğru eleştirinin gerektirdiği reformları yapmaya yanaşmıyorlar. Pekin'deki bazı bölümlerin, örgütlerin ve yüksekokulların durumu böyledir. Bana kalırsa, reformun şimdiki aşamasında görüşlerin açıklanmasına yeniden bir hız verilmelidir. Büyük duvar afişleri asıp, «Neden reformları gerçekleştiriyorsunuz?» diye sorun onlara. Onlara meydan okuyun! Bu meydan okuma çok yararlı olabilir. Reform aşamasına biraz zaman tanımak gerekir, örneğin birkaç ay. Bunu bir inceleme dönemi izleyecektir, biraz Marksizm-Leninizmi incelemek ve «ılımlı bir rüzgâr ve hafif bir yağmur» anlayışıyla eleştiri ve özeleştiri yapmak. Bu da dördüncü aşama olacaktır. Böylesine bir inceleme, hiç kuşkusuz, birkaç ay içinde çözülecek bir sorun değildir, benim söylemek istediğim, hareketin sonuçlanmasına doğru insanların inceleme yapmak konusunda ilgilerinin uyandırılması gerektiğidir.

4. Eski Çin'de üç din, Konfüçyusçuluk, Taoizm ve Budizm'di; dokuz düşünce okulu da, Konfüçyusçular, Taoistler, Yin-Yang, Meşrutiyetçiler, Mantıkçılar, Mohistler, Siyasi Stratejistler, Elektikler ve Tarımcılardı. Daha sonra «üç din ve dokuz düşünce okulu» daha geniş bir anlam kazanarak değişik din tekkelerini ve akademik okulları tanımlamak için kullanıldı. Eski toplumda bu deyim aynı zamanda karanlık işler çeviren insanları kastetmek için kullanılırdı.

Sağcılara yöneltilen karşısaldırı zorunlu olarak son bulacaktır. Bazı sağcılar bunu bekliyorlar zaten. Fırtına er veya geç dinedecektir diyorlar. Çok doğru. Sağcılara hiç durmadan, günler boyu, yıllar yılı saldıramazsınız. Örneğin daha önce sağcılara karşı savaşın toz dumanından göz gözü görmezken şimdi Pekin'de hava açıldı, çünkü karşısaldırı hemen hemen sona ermiş durumda. Ancak, henüz tümüyle bitmiş değil ve gevşememeliyiz. Bugün bile, bazı sağcılar teslim olmayı inatla reddediyor, örneğin Lo Lungçi ve Çang Nayçi. Bence biz birkaç kez daha onları ikna etmeye çalışmalıyız; gene de ikna olmamakta direnirlerse elimizden ne gelir, onları her allahın günü toplantıya çağıramayız ya? Bir kısım iflah olmazlar hiçbir zaman kendilerini düzeltmeyeceklerdir, bizim de onlardan vazgeçmekten başka yapabileceğimiz bir şey yok. Onlar bir avuçturlar, bırakalım ne halleri varsa görsünler ve onları birkaç on yıl için rafa kaldıralım. Hem zaten, çoğunluk durmadan ilerleyecektir.

Sağcıları denize mi atacağız? Hayır, bir tekini bile atmayacağız. Sağcılar Komünist Partisine, halka ve sosyalizme karşı oldukları için düşman bir güçtürler. Ama doğrusu biz onlara, toprak ağalarına ve karşıdevrimcilere davrandığımız gibi davranmıyoruz ve bu ayrımın başlıca göstergesi de onların seçme hakkından yoksun bırakılmamalarıdır. Belki birkaçı zorunlu olarak bu haktan yoksun bırakılacak ve çalışmayla düzelmeleri sağlanacaktır. Bizim uygulamamız onları tutuklamamak ve oy verme haklarını kısıtlamamak, tersine onlara bir çıkış yolu tanımaktır, bu da onları bölmeye yardımcı olacaktır. Az önce, iki tür sağcı olduğunu söylememiş miydim? Birinci tür, kendilerini düzelttikten sonra üzerlerindeki sağcı etiketi kaldırılacak ve yeniden halkın saflarına dönebilecek olanlardır. İkinci tür ise, Cehennem Kralının huzuruna çıktıkları güne kadar düzelmeden kalacak olanlardır. Onlar şöyle diyeceklerdir: «Biz kolay teslim olanlardan değiliz, Kral Hazretleri. Görüyorsunuz, ne kadar 'sağlamız' biz!» Onlar burjuvazinin sadık uşaklarıdır. Sağcılar, feodal kalıntılarla ve karşıdevrimcilerle bağlarını sürdürür, kendilerini onlarla özdeşleştirirler ve onlarla uyum içinde hareket ederler. Toprak ağaları, *Ven Huy Bao* denilen o gazete çıktığı zaman sevinçten havaya fırladılar ve köylülere okuyup onların gözünü korkutmak için birkaç nüshasını birden aldılar. «Şuraya bakın hele»

diyorlardı, «bütün bunlar gazetede yayımlanmış!» Misilleme yapmak istiyorlardı. Sonra bir de emperyalistler ve Çan Kayşek var, bunlar da kendilerini sağcılarla özdeşleştiriyorlar. Örneğin Tayvan ve Hongkong'daki gericiler, Çu Anping'in «her şey Komünist Partisinin tekelindedir» iddiasını, Çang Poçun'un bir «siyasi planlama odası» talebini ve Lo Lungçi'nin «siyasi itibarı iade komitesi» için yaptığı çağrıyı kesinkes destekliyorlar. ABD emperyalizmi de sağcılara büyük yakınlık gösteriyor. Bir keresinde size şu soruyu sormuştum, «Amerikalılar Pekin'i istila ederlerse, ne yaparsınız? Nasıl bir tavır alırsınız? Ne gibi önlemlere başvurursunuz? Birleşik Amerika'nın bir kukla rejimi kurmasına yardımcı mı olursunuz, yoksa bizimle birlikte dağlara mı çıkarsınız?» Ben o zaman benim niyetimin dağlara çıkmak olduğunu, önce Çangciaku'ya oradan da Yenan'a gideceğimi söylemiştim. Biraz abartarak konuşuyor ve en kötü olasılığı göz önünde bulunduruyordum -biz düzenin bozulmasından korkmuyoruz. Birleşik Amerika Çin'in yarısını bile işgal edecek olsa, bizi korkutamaz. Japonya Çin'in büyük kısmını işgal etmemiş miydi? Ve biz onlara karşı savaşıp yeni bir Çin yaratmadık mı? Bazı Japonlarla konuşurken Japon emperyalizmine saldırganlığı nedeniyle teşekkür etmemiz gerektiğini, çünkü bütün ulusumuzun direnmesine yol açarak ve halkımızın uyanıklığını artırarak bize büyük iyiliği dokunduğunu söylemiştim.

Sağcılar yalancıdır, dürüst değildirler ve arkamız dönükken kötü şeyler yaparlar. Çang Poçun'un bunca kötülük yapacağı kimin aklına gelirdi? Bence, bu tür kimselerin bulunduğu mevki ne kadar yüksek olursa, ihanetleri de o kadar büyük oluyor. Çang -Lo ittifakı, şu iki slogana, yani uzun süreli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim sloganı ile yüz çiçek açsın, yüz düşünce okulu yarışsın sloganına bayılıyordu. Bu iki sloganı bize karşı çıkmak için kullandılar. Biz, uzun süreli bir arada yaşamadan yana olduğumuzu söyledik ama onlar bunu bizim için kısa süreli hale getirmeye çalıştılar. Biz ortaklaşa denetimden yana olduğumuzu söyledik ama onlar her türlü denetimi reddettiler. Bir süre kendilerini kaybedip oraya buraya koştular ve sonunda istediklerinin tam tersi oldu, uzun süreli bir arada yaşamayı kendileri için kısa süreli hale getirdiler. Peki ya Çang Poçun'un bakanlık mevkiine ne demeli? Korkarım artık bu mevkide kalamayacak. Hiç kuşkusuz halk,

bir bakanlığın başında bir sağcının bulunmasını kabul etmeyecektir! Sonra bir de, Milli Halk Meclisinde temsilci olan bazı tanınmış sağcılar vardır. Onları ne yapacağız? Korkarım, onları bu mevkilerde tutmak zor olacak. Örneğin, Çien Veyçang belki profesörlüğünü koruyabilir ama başkan yardımcılığında kalamaz. Bazı başka profesörlere gelince, belki onlar bu görevlerini bir süre için bıraksalar daha iyi olur, çünkü öğrenciler onların derslerine girmeyecektir. Öyleyse ne iş yapabilirler? Bulundukları yüksekokulda onlara başka bir görev verebiliriz, bu arada kendilerini düzeltmelerine olanak tanır ve birkaç yıl sonra gene öğretime başlamalarını sağlarız. Bütün bu sorunların değerlendirilmesi gerek; karmaşık bir iş bu. Devrimin kendisi karmaşık bir iş zaten. Onun için, sağcılara nasıl davranılacağı ve onlar için ne tür düzenlemelere gidileceği sorununu tartışmanızı isterim.

Çeşitli demokratik partilerde ve tabanda durum nasıldır? Korkarım, sorumlu mevkilerde bulunan sizlerin bu konuda berrak bir fikri yok. İflah olmaz sağcılar bir süre için bazı örgütlerde suları bulandırmış, böylece bizim suyun dibini görmemizi engellemiş olabilirler. Araştırmalar bunların aslında ancak yüzde bir ya da iki oranında olduklarını ortaya çıkarıyor. Suyu biraz şap attınız mı dibini görürsünüz. Şimdiki düzeltme hareketi bir tutam şap gibidir. Görüşler açıklandıktan ve tartışmalar geniş bir şekilde yapıldıktan sonra suyun dibini görebiliriz. Fabrikalarda, köylerde ve yüksekokullarda suyun dibini görebilmiş ve Komünist Partisinde, Gençlik Birliğinde ve demokratik partilerde sorunların özüne inebilmiş durumdayız.

Şimdi de kırk maddeli Tarımsal Gelişme Programı üzerine bir iki söz söylemek istiyorum. İki yıllık bir deneyimden sonra temel hedefler hâlâ dört, beş ve sekiz olarak korunuyor, yani Sarı Irmağın kuzeyinde *mu* başına bir yılda 400 *katilik*, Huay Irmağının kuzeyinde 500 *katilik* ve Huay Irmağının güneyinde 800 *katilik* ürün. Bu hedefe on iki yılda ulaşılmalıdır, önemli olan budur. Birkaç madde dışında programın bütününde esas olarak hiçbir değişiklik yapılmamıştır. Bazı sorunlar çözülmüştür, örneğin, kooperatiflerin dönüşüm sorunu esas olarak çözülmüş ve ilgili maddeler buna uygun olarak gözden geçirilerek değiştirilmiştir. Daha önce, tarım makineleri ve kimyasal gübre ve ba-

zı noktalar vurgulanmamıştı; bu alanlarda büyük çaba harcanacağına göre, şimdi bu noktalar ilgili maddelerde vurgulanmıştır. Maddelerin sıralanmasında belli ölçüde bir yeniden düzenleme yapılmıştır. Milli Halk Meclisi ile Siyasi Danışma Konferansı Milli Komitesi Daimi Komitelerinin ortak toplantısında gerekli görüşmeler yapıldıktan sonra bu gözden geçirilerek değiştirilen Tarımsal Gelişme Program Taslağı, daha öncekinde olduğu gibi, bütün köylük bölgelerde tartışılmak üzere dağıtılacaktır. Fabrikalarda, çeşitli çevrelerde ve demokratik partilerde de tartışılabilir. Çin Komünist Partisi tarafından ortaya konulan bu program taslağı siyasi planlama odamızca hazırlandı yani Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nce, yoksa Çang Poçun'un öngördüğü «siyasi planlama odası»nca değil.

Bütün köylülüğün programı tartışmasını sağlamak zorunludur. Halkın canlılığı ve coşkusunu artırmalıyız. Geçen yılın ikinci yarısı ile bu yılın ilk yarısında coşkunluk zayıfladı, ondan sonra da sağcıların hem şehirde hem köyde yarattığı karışıklık nedeniyle daha da azaldı. Düzeltme hareketi ile sağcılara karşı hareket, bu coşkunluğa büyük bir atılım kazandırdı. Kanımca kırk maddelik Tarımsal Gelişme Programı, Çin'in koşullarına çok uygundur ve öznelciliğin bir ürünü değildir. Programda bir ölçüde öznelcilik vardı, ama biz bunu ortadan kaldırdık. Bir bütün olarak ele alındığında bu program büyük bir umut vermektedir. Çin değiştirilebilir, cehalet bilgiye, uyuşukluk da canlılığa dönüştürülebilir.

Programda dört zararlı hayvanın yok edilmesi, yani farelerin, serçelerin, sineklerin ve sivrisineklerin kökünün kazınması konusunda bir madde var. Ben bu konuyla çok ilgileniyorum, bilmem siz nasıl düşünüyorsunuz. Sanırım siz de ilgileniyorsunuzdur. Dört zararlı hayvanın yok edilmesi büyük bir halk sağlığı kampanyası ve batıl inançları yok etme kampanyasıdır. Bunları ortadan kaldırmak kolay değildir. Dört zararlı hayvanın yok edilmesi, aynı zamanda görüşlerin serbestçe açıklanmasını, büyük tartışmaları ve büyük duvar afişlerini gerektiriyor. Bütün ulus bunları yapmak üzere seferber edilir ve bir ölçüde başarı sağlanırsa halkın anlayışında bir değişme olacağına ve Çin ulusunun moralinin büyük ölçüde yükseleceğine inanıyorum. Şu ulusumuzu mutlaka canlandırmalıyız.

Aile planlamasının başarıya ulaşması olasılığı yüksektir. Bu konuda da büyük bir tartışma açılmalı ve her biri birkaç yıl süren deneme, genişletme ve yaygınlaştırma dönemleri olmalıdır.

Yapacağımız çok iş var. Kırk maddelik Tarımsal Gelişme Programında saptanan pek çok şeyin yapılması gerek. Bu, yalnızca tarım için yapılmış bir plandır; sanayi için ve kültürel ve eğitsel çalışmalar için de yapılmış planlar vardır. İlk üç beş-yıllık plan gerçekleştirildiğinde ülkemizin görünümü değişecektir.

Üçüncü Beş Yıllık Planın sonunda yıllık çelik üretiminin 20 milyon tona ulaşabileceğini tahmin ediyoruz. Bu yıl üretim 5 200 000 ton olduğuna göre, bu hedefe herhalde on yıl içinde ulaşılacaktır. Hindistan 1952'de 1 600 000 ton çelik üretti ve şimdiki üretimi 1 700 000'in biraz üstündedir, beş yılda ancak 100 bin ton kadar bir artış. Peki ya biz? Bizim 1949'daki üretimimiz ancak 190 bin tondur, üç yıllık bir yaraları sarma döneminin sonunda bir milyon tonu geçti ve şimdi beş yıl sonra, 5 200 000 tona ulaştı; beş yılda 3 milyon tondan fazla bir artış. Beş yıl daha geçsin, üretimimiz 10 milyonluk hedefi aşsın, hatta biraz daha yükselerek 11 500 000 tona ulaşabilir. O zaman, Üçüncü Beş Yıllık Planın gerçekleştirilmesiyle, bu sayıyı 20 milyon tona çıkarabilir miyiz? Evet, çıkarabiliriz.

Ben diyorum ki, bizim şu ülkemiz umutla dolup taşıyor. Sağcılar umutsuz olduğunu söylüyorlar, tamamen yanılıyorlar. Onların güveni yok; sosyalizme karşı olduklarına göre, güvenlerinin olmaması doğaldır. Biz sosyalizme bağlıyız ve güvenle doluyuz.

PARTİ İÇİ BİRLİK KONUSUNDA DİYALEKTİK BİR YAKLAŞIM*

18 kasım 1957

Birlik meselesiyle ilgili olarak, yaklaşım konusunda birkaç şey söylemek istiyorum. Kanımca, düşman unsur ya da bozguncu olmadıkları sürece kim olurlarsa olsunlar, bütün yoldaşlara karşı birlik tutumu almamız gerekir. Onlara karşı metafizik değil, diyalektik bir yaklaşım benimsemeliyiz. Diyalektik yaklaşım ne demektir? Diyalektik yaklaşım, her şeyi tahlilci bir biçimde ele almak, bütün insanların hata yapabileceğini kabul etmek ve sırf hata yaptı diye bir insanı toptan inkâr etmemek demektir. Lenin bir keresinde, dünyada hata yapmayan tek bir insanın bile olmadığını söylemişti. Herkesin yardıma ihtiyacı vardır. Yetenekli bir adam, kendisinden başka üç kişinin yardımına ihtiyaç duyar, bir tahta perdenin ayakta durabilmesi için onu üç payanla desteklemek gerekir. Nilüfer çiçeği, bütün güzelliğine rağmen, bu güzelliği ortaya çıkaracak yeşil yapraklara ihtiyaç duyar. Bunlar, Çin atasözleridir. Başka bir Çin atasözü de, üç kundura tamircisi birleşirlerse allame Çukeh Liang kadar akıllı olurlar der. Çukeh Liang tek başına hiçbir zaman kusursuz olamaz, onun da zaafları vardır. Bakın, on iki ülkenin ortak bildirisini hazırlıyoruz; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü taslağı yaptık, ama hâlâ bildiriye son şeklini veremedik. Bence, eğer kendini kadiri mutlak sanıp her şeyi bildiğini ve her şeyi yapabildiğini iddia eden biri çıkarsa, o küstahın biridir. O halde, hatalar yapmış bir yoldaşa karşı tutumumuz ne olmalıdır? Tahlilci olmalı ve metafizik değil, diyalektik bir yaklaşım benimsemeliyiz. Partimiz bir zamanlar metafiziğin, dogmatizmin içine batmıştı ve bu dogmacılar işlerine gelmeyen herkesi tamamen yerle bir etmişlerdi. Daha son-

* Komünist ve İşçi Partileri Temsilcilerinin Moskova Toplantısında yapılan bir konuşmadan parçalar.

raları dogmatizmi mahkûm ettik ve diyalektiği biraz daha öğrenmiş olduk. Zıtların birliği, diyalektiğin temel kavramıdır. Bu kavram uyarınca, hata yapmış olan bir yoldaşa nasıl davranmalıyız? Önce, onu yanlış fikirlerin etkisinden kurtarmak için mücadele etmeliyiz. İkinci olarak, ona aynı zamanda yardım etmeliyiz. Birincisi, mücadele; ikincisi, yardım. Onların hatalarını düzeltmelerine iyi niyetle yardımcı olmalı ve böylece bir çıkış yolu bulmalarını sağlamalıyız.

Ne var ki, başka türden kişilere karşı farklı davranmak gerekir. Troçki gibi kişilere ve Çin'de de Cen Dusiye, Çang Kuotao ve Kao Kang gibilerine karşı, yardımcı olma tutumunu benimsemek mümkün değildi; çünkü bunlar iflah olmaz kişilerdi. Bir de, gene aynı şekilde iflah olmaları mümkün olmayan Hitler, Çan Kayşek ve Çar gibi kişiler vardı ki, bunlarla biz birbirimizi karşılıklı olarak tamamen dışarda bıraktığımız için, yıkılmaları gerekiyordu. Bu anlamda, onların niteliğinin iki değil, sadece bir tek yanı vardır. Son tahlilde, aynı şey önünde sonunda yerlerini sosyalist sisteme bırakmak zorunda kalacak olan emperyalist ve kapitalist sistemler için de geçerlidir. Bu ideoloji için de geçerlidir; idealizm yerini materyalizme, tanrıcılık ise yerini tanrıtanımazlığa bırakacaktır. Burada stratejik hedeften söz ediyorum. Taktik aşamalara gelince iş başkadır, o zaman uzlaşmalar yapılabilir. Kore'de, Amerikalılarla 38. Paralel konusunda uzlaşmadık mı? Vietnam'da Fransızlarla uzlaşılmadı mı?

Her taktik aşamada, mücadele etmekte olduğu kadar, uzlaşmakta da usta olmak zorunludur. Şimdi, yoldaşlar arasındaki ilişkilere geri dönelim. Ben, herhangi bir yanlış anlama olduğu zaman yoldaşların birbirleriyle görüşmelerini öneriyorum. Kanımca bazıları, insanların, bir kere Komünist Partisine girdiler mi, hiç ayrılıkları ya da yanlış anlamaları olmayan evliyalar haline geldiğini, Partinin tahlil edilemeyeceğini, yani Partinin yekpare, tekdüze bir şey olduğunu ve dolayısıyla görüşme yapmaya gerek olmadığını düşünüyorlar. Sanki Partiye giren herkesin yüzde yüz Marksist olması gerekirmiş gibi. Aslında Marksistler de derece derecedir; yüzde 100, 90, 80, 70, 60, 50 Marksist olanlar olduğu gibi, sadece yüzde 10 ya da yüzde 20 Marksist olanlar da vardır. Aramızdan iki ya da daha fazla kişi küçük bir odada oturup konuşamaz mı? Birlik isteğinden yola çıkarak karşılıklı yardım ruhuyla görüşmeler yapamaz mıyız? Kuşkusuz, emperyalistlerle değil (aslında onlarla da görüşmeler yapıyoruz), komünist saflardaki görüşme-

lerden söz ediyorum. Bir örnek vereyim. Biz, on iki ülke olarak bugün burada görüşmelerde bulunmuyor muyuz? Altmıştan fazla Parti de görüşmelerde bulunmuyor mu? Aslında bulunuyor. Başka bir deyişle, Marksizm-Leninizmin ilkelerine zarar verilmediği sürece, başkalarının kabul edilebilecek olan belli görüşlerini kabul ediyor, vazgeçilebilecek olan belli görüşlerimizden de vazgeçiyoruz. Dolayısıyla, hata yapan bir yoldaşla ilgilenmek için iki elimiz vardır; bunlardan biri onunla mücadele etmek için, diğeri ise onunla birleşmek içindir. Mücadelenin amacı, Marksizmin ilkelerini savunmaktır, yani ilkeli olmaktır; bu birinci eldir. Diğer el ise, onunla birleşmek içindir. Birliğin amacı, onun bir çıkış yolu bulmasını sağlamak, onunla uzlaşmaktır; bu da esnek olmak demektir. İlkeyle esnekliği birleştirmek Marksist-Leninist bir ilkedir ve zıtların birliğidir.

Her türlü toplum ve kuşkusuz özellikle sınıflı toplum, çelişmelerle doludur. Bazıları, sosyalist toplumda da çelişmelerin «bulunabileceğini» söylüyorlar, ama ben meselenin bu şekilde konulmasının yanlış olduğunu düşünüyorum. Mesele sosyalist toplumda da çelişmelerin bulunabilmesi değil, sosyalist toplumun çelişmelerle dolu olmasıdır. Çelişmelerin bulunmadığı hiçbir yer olmadığı gibi, tahlil edilemeyecek insan da yoktur. Tahlil edilemeyecek bir insanın bulunduğunu düşünmek metafiziktir. Bildiğiniz gibi, bir atom da zıtların birliklerinden oluşan karmaşık bir bütündür. İki zıddın, yani çekirdekle elektronların birliği vardır. Çekirdeğin içinde de zıtların, yani protonlarla nötronların birliği vardır. Gene protonlar da, protonlara ve antiprotonlara, nötronlar da, nötron ve antinötronlara ayrılır. Kısacası, zıtların birliği her yerde vardır. Zıtların birliği kavramı, yani diyalektik geniş bir biçimde yayılmalıdır. Bence diyalektik, filozofların dar çevresinden çıkarak, geniş halk kitlelerine mal edilmelidir. Bu meselenin, çeşitli partilerin merkez komitesi genel toplantılarında ve siyasi büro toplantılarında ve ayrıca bütün kademelerdeki Parti komitelerinin toplantılarında tartışılmasını öneriyorum. Aslında, Parti kollarımızın sekreterleri diyalektiği kavlıyorlar, çünkü Parti kolu toplantılarında okunmak üzere rapor hazırladıklarında, not defterlerine genellikle iki şey yazıyorlar: Birincisi başarılar, ikincisi de eksiklikler. Bir ikiye bölünür; bu, evrensel bir olgudur, bu, diyalektiktir.

BÜTÜN GERİCİLER KÂĞITTAN KAPLANDIR*

18 Kasım 1957

Çan Kayşek 1946'da bize karşı saldırısını başlattığında, yoldaşlarımızın birçoğu ve ülke halkı savaşı kazanıp kazanamayacağımız konusunda çok kaygılıydı. Ben de kaygılıydım. Ama kesinlikle emin olduğumuz bir şey vardı. O sıralarda Anna Louise Strong adında bir Amerikalı gazeteci Yenan'a gelmişti. Yaptığımız görüşmede Çan Kayşek, Hitler, Japonya, Birleşik Amerika ve atom bombası dahil birçok sorunu tartıştık. Ben, bütün sözüm ona güçlü gericilerin aslında kâğıttan kaplanlar olduklarını söyledim. Bunun nedeni halktan kopuk olmalarıdır. Baksanıza! Hitler kâğıttan kaplan değil miydi? Devrilmedi mi? Ayrıca Rus çarının da, tıpkı Çin İmparatoru ve Japon emperyalizmi gibi kâğıttan kaplan olduğunu söyledim ve işte hepsi de yıkıldı gitti. ABD emperyalizmi henüz yıkılmadı ve elinde atom bombası var, ama ben onun da kâğıttan kaplan olduğuna ve yıkılacağına inanıyorum. Çan Kayşek çok güçlüydü, çünkü dört milyondan fazla askeri olan düzenli bir orduya sahipti. Biz o sırada Yenan'daydık. Yenan'ın nüfusu ne kadardı? Yedi bin. Ne kadar askerimiz vardı? 900 bin gerillamız vardı, hepsi de Çan Kayşek tarafından sayısız üs bölgesinde tecrit edilmişti. Ama biz Çan Kayşek'in yalnızca bir kâğıttan kaplan olduğunu ve onu kesinlikle yenebileceğimizi söyledik. Düşmana karşı mücadele konusunda, uzun bir dönem içinde bir kavrayış geliştirdik: Stratejik olarak bütün düşmanlarımızı küçümsemeliyiz, ama taktik olarak hepsini ciddiye almalıyız. Başka bir deyişle, bütün açısından düşmanı küçümsemeli, ama her özel sorunla ilgili olarak onu ciddiye almalıyız. Bütün açısından düşmanı küçümsemezsek, oportünist hatalar yaparız.

* Komünist ve İşçi Partisi Temsilcilerinin Moskova Toplantısı'nda yapılan bir konuşmadan parçalar.

Marks ve Engels yalnızca iki kişiydiler, ama daha o günlerde, kapitalizmin bütün dünyada yıkılacağını çoktan ilan etmişlerdi. Öte yandan belirli sorunları ve belirli düşmanları ciddiye almazsak maceracı hatalar yaparız. Savaşta çarpışmalar ancak teker teker yapılabilir ve düşman güçlerinin, her seferinde, ancak bir bölümü yok edilebilir. Fabrikalar ancak teker teker kurulabilir. Köylüler toprağı ancak parça parça ekebilirler. Aynı şey yemek yemek için bile söz konusudur. Stratejik olarak, bir yemeğın yenilmesini hafife alırız, bunu becerebileceğımızden eminizdir. Ama iş gerçekten yemeye geldi mi, lokma lokma yemek zorundayızdır, koca bir ziyafet sofrasını bir tek lokmada yutamazsınız. Buna adım adım çözüm yolu denir ve askeri yazılarda da düşman güçlerini teker teker yok etmek şeklinde geçer.

KAYNAK YAYINLARI

İstiklal Cad. No: 184/4 80070 Beyoğlu - İstanbul
Tel- Faks: 252 21 56-252 21 99

SOSYALİZM VE SOSYAL MÜCADELELER

KARL MARX/18. Yüzyıl'da Gizli Diploması

V.İ.LENİN/Örgütlenme

JOSEF V STALİN/Milli Demokratik Devrim

JOSEF V STALİN/Proletarya Devrimi Çağında Milli Mesele

MAO ZEDUNG/Seçme Eserler -I

Seçme Eserler- II

Seçme Eserler- III

Seçme Eserler-IV

Seçme Eserler-V

SAMİR AMİN/Emperyalizm ve Eşitsiz Gelişme

ANTONIO CARLO/Sovyetler Birliği'nin Sosyo-Ekonomik Karakteri

J. KURON-K. MODZELEWSKI/Tekelci Bürokratik Sosyalizm

JİRİ PELİKAN/Doğu Avrupa'da Sosyalist Muhalefet

MIKLOS HARASZTI/Macaristan'da İşçi Olmak

J. GLOWAÇKI/Polonya Ölmedi Daha

BRYAN S. TURNER/Marks ve Oryantalizmin Sonu

NICOS HADJINICOLAU/Sanat Tarihi ve Sınıf Mücadelesi

O. LEWIS, R.M. LEWIS, S.RIGDON/Küba Devriminde Üç Kadın

TURAN DURSUN VE AYDINLANMA

TURAN DURSUN: Din Bu I

Din Bu II

Din Bu III

Din Bu IV

Allah

Kur'an

Dua

Kulleteyn

Ünlülere Mektuplar

ERDOĞAN AYDIN:İslamiyet Gerçeği-I

İslamiyet Gerçeği-II

İslamiyet Gerçeği-III

İslamiyet Gerçeği-IV

ŞULE PERİNÇEK/Turan Dursun Hayatını Anlatıyor

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU/Türk Şiirinde Tanrıya Kafa Tutanlar

Şeytan Ayetleri Tartışması

DOĞU PERİNÇEK'İN KİTAPLARI

DOĞU PERİNÇEK: Anayasa ve Partiler Rejimi

**Osmanlı'dan Bugüne Toplum ve Devlet
Stalin'den Gorbaçov'a**

**Lenin Stalin Mao'nun Türkiye Yazıları
Abdullah Öcalan ile Görüşme**

Parti ve Sanat

Kemalist Devrim-I

Türk Sorunu

Seriyeler Cilt:

9 789753 430011